

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HERODOTI
HISTORiarum LIBRI IX.
GRAECE ET LATINE.

TOMUS V.
Adnotationes ad lib. I — IV.

ARGENTORATI

TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

HERODOTI MUSAE

SIVE

HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM

DENUO RECENSUIT

LECTIONIS VARIETATE

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

ADNOTATIONIBUS

WESSELINGII ET VALCKENARII

ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.

ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

TOMUS QUINTUS.

ARGENTORATI ET PARISIIS

APUD TREUTTET ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.

MDCCCXVI.

HERODOTI HISTORIAR.

T. V. P. I.

ADNOTATIONES

AD LIB. I. ET II.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

PROOEM. Lin. 1. Ἡροδότου Ἀλικαρνησῆος) *Aristotelis* aetate [in nonnullis certe *Historiarum Herodoti* apographis] Ἡροδότου Θουρίου ἢ ἱστορίας ἀπόδεξις legebatur, *Rhetor.* lib. III. 9. [aliis cap. 5. sect. 1. sic in ed. Oxon.] neque deinceps defuerunt, qui, inducto Ἀλικαρναστίως titulo, Θουρίου maluerunt apud *Plutarchum de Exil.* p. 604. et *de Malign. Herodoti* p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thuriis in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, *Strabone* teste lib. XIV. p. 970. [p. 656. ed. Casaub.] In his Imp. *Iulianus*, cuius λογοποιὸν Θούριον, [i. e. *Historiarum Scriptorem Thurium*] *Oratorem Thurium* cum imprudenter *Bourdelotius* explicuisset, poenas doctis viris dedit ad *Lucian. Quom. Scrib. Histor.* c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, *Halicarnasseum* summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptio-
ne. Ἀλικαρνησσός, Ἀλικαρνησός, Ἀλικαρνησσεύς, Ἀλικαρνασσεύς, Ἀλικαρνησεύς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. Vid. *Wasse* in *Thucyd.* lib. VIII. 42. Equidem Ἀλικαρνησὸν et Ἀλικαρνησῆα, uti in MSS. *Archiepiscopi* Cantuariensis et *Vindobonensi* saepe numero, praeferrem, nisi ipsimet *Halicarnassenses* obsisterent, geminatam sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid ἱστορίας ἀπόδεξις, et quo vertendum modo? *D. Heinsius* ad *Hesiodi Interpr.* p. 108. nihil esse aliud censuit ac ἱστορίαν sive *historiam*, cui ego sententiae non accedo. *L. Küsterus* in *Bibl. Vet. et Recente* Io. Clerici p. 386. Tom. V. Gronovianum curae demonstratio acerbissime ta-
Herod. T. V.

A 2

xavit, reiectisque Vallae et Stephani opinionibus, rerum curiose observatarum specimen hoc est, vertit. Est sane ἱστορίη rerum inquisitio. Ἱστορίῃσι φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλαω, adfirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexisse lib. II. 118. Et 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίῃσι ἔφασαν ἐπίστανθαι. Est ἀπόδειξις ἔργων operum, quae absoluta fuerunt, specimen lib. II. 101. et 148. Ἀπόδειξις itaque ἱστορίῃς inquisitionis rerum, ab Herodoto institutae, specimen erit atque argumentum. Cura, nisi accuratam in quaerendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, ἱστορίῃς vim non aequiparat, nec digna tamen acerbiore exprobratione erat, neque erit fortasse historicae inquisitionis specimen, quod malui. Plutarchi ἱστορικὸν ἀποδεικτικὸν T. II. p. 243. paullo diversius abit. WESS. — Ἱστορία, sive ionico idiomate ἱστορίῃ, non modo inquisitio rerum est, ut ait Vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro conseq.) intelligitur notitia vel doctrina, contemplando, percunctando, inquirendo comparata; II. 29, 4. VII. 96, 6. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum Aristotelis et Theophrasti, qui Ζώων ἱστορία et Φυτῶν ἱστορία inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste Iamblichō in eius Vita p. 74.) ἱστορία vocata est. Tum vero ἀπόδειξις, sive (ut Iones efferunt) ἀπόδειξις, non specimen significat; quod graece ἐπίδειξις, δειγμα aut ἐπίδειγμα sonat: quo modo Archestratus apud Athen. lib. I. cap. 7. ἱστορίῃς ἐπίδειγμα, doctrinae specimen, dixit. Quatenam autem vis sit vocabuli ἀπόδειξις, ex usu verbi ἀποδεικνύσθαι vel ἀποδείξασθαι intelligitur, quo nullum in Herodoti Musis frequentius. Atqui γνώμην ἀποδείξασθαι, ut hoc utar, non significat specimen eāre suae sententiae, sed sententiam suam edere, promere, exponere. μεγάλα ἀποδείξασθαι ἔργα, non est specimen edere praeclare factorum, sed praeclara facta ostendere, id est, edere: qua notione ipsum etiam nomen ἀπόδειξις ἔργων μεγάλων I. 207, 39. occurrit. Similiterque in locis a Wesselingio citatis, II. 101, 1. et 148, 7 seq. ἀπόδειξις ἔργων non est specimen operum, sed sunt ipsa opera et monumenta prodita, in publicum edita, nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod hic ait Herodotus, ἱστορίῃς ἀπόδειξις ἥδε, haud dubie hōc dicit, se hisce libris ea, quae inquirendo cognovit, in publicum

edere. Quam fere in sententiam iam olim *Laur. Valla* locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassei historiae explicatio haec est.* Et *H. Stephanus* in ora suae editionis latino-graecae: *Historia ab Herodoto Halicarnasseo edita, haec est.* Caeterum consuluisse iuvabit quae in hunc locum erudite, ut solet, *Wytttenbachius* commentatus est in *Selectis Principum Historicor.* pag. 338 seqq. S.

L. 2. ὡς μήτε τὰ γινόμενα etc.) In his adquiescunt scripti editique omnes, et longe omnibus priores, *Dionysius Halic.*, *Aristides*, *Lucianus Quom. Scrib. Histor.* c. 54. Tamen *St. Berglerus* in *Act. Lipsiens.* MDCCXVI. pag. 379. levi ad speciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἐξ ἀνθρώπων quae ab hominibus dicuntur, ne δις ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: esse enim τὰ γινόμενα nihil aliud ac ἔργα, et τὰ ἔργα ac γινόμενα. Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τε καὶ θωύματα ἰngentia atque admiranda opera γινόμενα; vicissim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἐξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γινόμενα ἐξ ἀνθρώπων res dici, quae ex hominibus evanuerunt. Namque Herodoti more hominum facta exprimunt, ut pulchre *Tan. Faber* lib. I. *Epist.* 8. 'Ex τῶν Σαμίων γινόμενον, quod Samii designarant lib. III. 48., quemadmodum τὰ πρῆσσόμενα ἐκ Μιτυληναίων lib. I. 160. Hoc amplius, si τὰ λεγόμενα scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum *I. Ph. D'Orvillius*, nuper nobis litterisque ereptus, arbitratus est ad *Chariton.* lib. I. p. 9., [p. 202 seq. ed. Lips.] *Bergleri* audaciam strenue retundens. Caeterum Herodotea haec quodam modo aemulatus est *Basilii Seleuc. Vit. S. Theclae* lib. I. p. 4. WESS. — Conf. III. 14, 32. VI. 13, 1. S.

[L. 5 seq. τὰ τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.) Ad verbum: et reliqua, et qua de caussa inter se (Graeci et Barbari) bella gesserunt. Quae verba non debere ad proxime praecedentia referri in apico est: nam ea, quae causam mutuis Graecorum et Barbarorum bellis praebuerunt, non erant profecto magna et admiranda facinora, quae merita non fraudari laude voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, ne oblivione deleantur, referenda erunt; aut,

quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἀλικ. ἱστορίης ἀπόδειξις ἔσθαι, ut haec sit scriptoris sententia: *quum reliqua*, quae de rebus inter homines gestis, ac praesertim de bellis inter Graecos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur, *tum quae de caussa illorum bellorum disputantur, sunt expositio eorum quae Herodotus inquirendo cognovit.* Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, *et primum quidem exponam quanam fuerit dissidii inter Graecos Barbarosque caussa.* Scilicet Homeri aemulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere, et victorias maxime Graecorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquod et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertexuit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis caussamque dissidii Pelidae cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, se, quum propositum habeat bella exponere Graecos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam caussam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1-4.) semina quaedam dissidiorum inter Graecos Barbarosque, ex *Persicorum Historicorum* persona, repetiit; mox c. 5. suo nomine *Croesum* tamquam *primum iniuriarum Graecis inflatarum auctorem* designat. Caeterum, quod *Ptolemaeus Hephaest.* ait, (lib. III. p. 314. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab eius amasio et bonorum haerede Plesirrhoo esse adiectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam Exordii huius cum ipso narrationis principio connexionem neutiquam probabile est, denique ab homine profectum videri debet priscae illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecataei exemplo, (referente *Demetrio* πρὶ Ἐρμην. sect. 12.) tum Thucydidis, Timaei Locri, aliorumque. S.]

CAP. I. Lin. 1. Περιττων μὲν νυν οἱ λέγονται Quod Th. Gale

τοὺς λόγους *Plutarchum* hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de *Herodoti Malignit.* [in cuius cap. 10. locum hunc excussit, T. XII. ed. Hutt. pag. 290 seq. Edit. Wechel. p. 856.] semper bonae fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt *Ptolemaeus Hephaest.* in *Codic. Photii CX.* p. 478. [lib. III. p. 314. ed. Gal.] *Pollux* lib. II. 122. et *Thomas Magister.* Οἱ Περσῶν quoque λογιώτατοι et μάλιστα λογιώτατοι his in libris frequentes. Vid. *Iac. Gronov.* in lib. II. 3. et adnotationes meas ad *Diodori Siculi* lib. II. 4. Alia vir doctus in *Miscell. Observ. Vol. II.* p. 152. WESS.

L. 2 seq. ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλεσμένης θαλάσσης etc.) De *Phoenicibus* a *Rubro mari* in *Palaestinam* transgressi iterum lib. VII. 89. et *Dionysius Perieges.* vs. 906. *Herodoti*, ut saepe, vestigia legens. WESS. — Eandem rem ex aliis auctoribus *Trogus Pompeius* accepisse videtur; ex quo *Iustinus* lib. XVIII. c. 3. haec habet: *Tyriorum gens condita a Phoenicibus fuit, qui terrae motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum littus incoluerunt.* Conf. *Michaëlis* *Spicilegium Geographiae Hebraeorum* exterae. (Gött. 1769.) pag. 168. et quae ad *Hesych.* voc. Σιδόνιος a viris doctis adnotata sunt. *Herodoti* in hac re fidem labefactare frustra conatus erat *Bochartus*, *Geogr. Sacr. P. II.* lib. 1. cap. 43. ἥδε ἡ θάλασσα, *mediterraneum mare*, familiaris *Herodoto* formula; de qua consuli possunt quae olim ad *Appianum* adnotavimus, T. III. p. 110. S.

L. 14. κατὰ τὸν τόπον, τὸ καὶ Ἑλλήνας) *Iac. Gronovius*, vir clarissimus, deque *Herodoto* praeclare meritis, cum legem sibi de schedis *Mediceis* sequendis dixisset, immutavit quod *Aldus* dederat et MSS. plures prae se ferebant; neque consilio defuerunt exempla, sed eiusmodi, quae librariis, *Herodoti* dictionem toties totiesque invertentibus, transcribi pleraque debent. Satis mihi quidem exploratum est, nullum usquam *Herodoti* exemplar exstare, ab hac labe immune; quamquam sparsim *Ionici* commatis plura latent, quae revocari possunt et postliminio reddi scriptori debent. Erat is quondam τῆς Ἰαδὸς ἀριστος κανὼν, *Dionysio*, optimo huius rei arbitro, teste. [in *Epist. ad Cn. Pompei.* T. VI. ed. Reisk. p. 775. Ed. Wechel. p. 130 med.] Nunc vero, quantum mutatus ab illo *Hectore*. WESS.

L. 15. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου) Vide quae dixi ad secundum Apollodori. Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similis. Vide Strabonem lib. 14. et 16. TH. GALE. — Scripsisse videtur Herodotus, Ἰοῦν: sciolus adiecisse postea, τὴν Ἰνάχου. Iasi fuerit, an Inachi filia, nihil huc faciebat: Regis Argivi filiam fuisse noverant Περσέων οἱ λόγιοι, (Polluci quoque memorati II. 122. πολυέστορες Moeridi, et Thomae:) ad Phoenicum naves venisse narrantes, praeter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα· τὸ δὲ αἰ οὐνομα εἶναι (κατὰ τούτῳ τὸ καὶ Ἕλληες λέγουσι) Ἰοῦν: addi non potuit ab Herodoto τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorumdem narratione memorat cap. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μινδείην. Europam rapuisse dicebant Ἑλλήνων τινάς· οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit Herod.) τοῦνομα ἀπηγήσασθαι. VALCKENAR. — Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου vidit hic Plutarchus de Malign. Herod. p. 856. D. et Libanius T. I. p. 207. A. WESS. — Pluribus argumentis Larcherus in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ixit, non fuisse Io Inachi filiam, sed Iasi, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Graecis, atque etiam a tragicis poëtis, Inachi filiam dictam fuisse satis notum est. cf. Apollodor. II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea caussa fuit, cur duo verba, quae Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, et iam olim agnoverunt, a recentioribus Editoribus eiicerentur. Miram vero huius loci scripturam nuper Creuzerus noster (in Praepar. ad Plotin. de Pulcro, p. LXXXII.) ex Hortis Adon. excitavit; ubi memoratur, Herodianum Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hic scriptum legisse, tamquam a recto casu ἡ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud Herodotum Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἡ Ἰώ; sicut apud eundem Βουτοῦν, a recto casu ἡ Βουτώ. S.

CAP. II. 2. οὐκ ὡς Ἕλληες) Aldinum οὐκ ὡς Φοίνικες, quod praeter Venetum schedae Britannicae, mihi spectatum missae, adfirmant, St. Berglerus, cuius ad Herodotum collectanea inter manus habeo, vulgato longe praeposit, nec, uti opinor, iniuria. Duae nobis de Iás in Aegyptum accessu exponuntur sententiae: Persae a Phoenicibus raptam, Phoenices sponte se avehendam dedisse adseverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μὲν νυν, inquit

cap. 5, Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De Graecis nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud equidem ignoro, Pausaniam a Th. Galeo patronum receptae lectioni advocari, cuius si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique iudicium. Ἕλληνες sedibus evertere nolui; neque enim omnia Herodoti editori licent. WESS. — Ex Pausaniae verbis, II. 16. quid h. l. Herodotus scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero H. Stephanus scripturam Ἕλληνες, in quam cum Valla meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit, alterà ad oram reiecit. Dixerat modo Scriptor, in nomine cum Graecis Persas consensisse; nunc illos in reliqua narratione ab eisdem dissentire ait. In aprico res est; quo magis miror in diversa abiisse doctos viros. S.

7. ἴσα πρὸς ἴσα σφι) Fortasse non satis consulto unis ex membranis haec mutata fuerunt, indigna tamen, cum plures suffragentur, quae turbas cierent. Rever. Pet. Horeus Observat. Herodot. cap. 1. verborum ordinem commutatum indignatur. Saepe tamen numero, ut Gronovius maluit, seu metro postulante, seu scribentium arbitrio, huiuscemodi structura placuit. Herodotus IX. 48. ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχισόμεθα. Sophocles Antig. vs. 146. ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους. et Philoct. vs. 695. ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσοις ἀνὴρ. Mitto Lycophronem Alex. vs. 1302. haec Herodotea imitatum. WESS.

[11. ἀπίκατο) Monuerat Reiskius, Animadv. ad Graecos Auctores Tom. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπίκοντο, aut ἀπικέατο scribendum pro ἀφικμένοι ἦσαν. At ἀπικέατο est ionica forma aoristi aut imperfecti, idem valens ac ἀπίκοντο. I. 15, 5. 152, 1. 169, 3. ἀπίκατο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140, 17. VII. 153, 1. ibique Var. Lect. VII. 157, 1. VIII. 46, 13. S.]

13. τὸν Κόλχον) Profiteor, non alienum me a probanda futuro lectione, quam Archiep. et Vindobon. habent, πέμψαντα δὲ τὸν Κόλχον εἰς τὴν Ἑλλάδα, si comites alii accederent. Adsolet τὸν Λυδόν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσιν lib. I. 80. III. 7. VII. 117. [et frequenter alibi.] Lydorum, Arabum, Persarumque regem adpellitare. Τὰς δίκας τῆς ἀρπαγῆς hinc sumptas explicat Eustathius in Homer. p.

415, 43. WESS. — *Eustath. Iliad. pag. 351, 21. ed. Bas. Vocab. βασιλῆα ad τὸν Κόλχον ex glossa olim accessisse, non modo reliquus Herodoti usus, sed h. l. etiam lectionis varietas et idem vocab. pauca ante verba suo loco recte positum evincit. S.*

*CAP. III. 7. τοὺς δὲ, προῖσχομένων ταῦτα, προφέρειν) H. Stephano προῖσχομένους inputatur, [in Gronovii Notis,] sed invito: προῖσχομένους margini adlevit, adsentientibus mssis, quamquam paucis, ipso quoque Eustathio p. 405, 18. [p. 307, 16. ed. Bas.] ut docti viri significarunt. Vulgatum haud male post Gronovium tuetur Rev. Horreus, implicatus, quam vellem, commentatus, *Observat. Herodot. c. 1. Philostratum addo, quantumvis haud parili verborum serie, ὡς ἡ τῶν Μισσηνίων ἀπολογία κατὰ ξυγγνώμην ἴσταιται, τὸν Ἀλέξανδρον προῖσχομένων καὶ τὸν ἐκείνου φόβον. de Vit. Soph. II. 15. WESS. — Tales ἀνακολουθίας in sermonis structura, ac praesertim in participiorum usu, non modo non repudiavit Herodotus, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum Gronovius ex III. 31, 15. citavit, Εἰρομένου ἐν τοῦ Καμβύσιω, ὑπικρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90, 4 seqq. IX. 51, 14. 58, 14. etc. Similiter h. l. in proxime sequentibus ἐκδόντας ἀπαιτιόντων ait, ubi ex latini sermonis normā ἀπαιτιόντων, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91, 8. et 10. ex codicum Arch. et Vind. scriptura, quam haud praeter rationem ibi secuti sunt Schaeff. et Borh. S.**

CAP. IV. 9. εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλόκτο) Mallet αὐταὶ, ipsae, cum Berglero. [Vide Var. Lect.] Plutarchus non sine quadam loligine haec traducit de Malign. Herod. p. 856. Nolentibus Leuctri filiabus et Cassandreae vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλόκτο, οὐκ ἂν ἠρπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, Euripideum,

Ἐφ' ὧν ἱρῶσαν ὥχετ' ἐξαναρπάσας.

Iphigen. in Aulid. vs. 75. WESS. — Poterat Plutarcho responderi, ex Persarum sententia haec tradere Herodotum: sed fere non est dubium, (quod etiam Plutarchus innuit) ex Persarum persona suam illam sententiam dixisse. S.

16. ἔθνη βάρβαρα οἰκισμένται οἱ Πέρσαι) L. Valla verterat sibi necessitudine coniunctas putant, pro quibus sibi iunctas

tenent maluit Gronovius. Aliud voluit: τούτων γὰρ ὡς τὴν
 ἐξήρτησιν οὐκ οἰκηθῆναι Λυδοὶ, horum inventionem sibi non vin-
 dicant Lydi, huius libri c. 94. Persae suum esse ferebant,
 sibi quae omnem Asiam, armorum iure a maioribus occupa-
 tam, vindicabant. τὴν Ἀσίαν πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι ἐωυτῶν εἶναι,
 lib. IX. Confer doctissimum Abresch Dilucidat. Thucydid.
 p. 145. WESS.

CAP. V. 3 seq. In οὐκ ὁμολογούσι Πέρσῃσι οὕτω excidisse
 arbitratur diligentissimus Reiskius λέγουσι, quod nescio,
 an Herodotus admissurus sit. Solet aliter lib. IV. 154. etc.
 WESS. — Nempe Πέρσῃσι οὕτω λέγουσι, Reiskius desidera-
 verat, Persis ita dicentibus. Equidem οὕτω γενέσθαι malue-
 ram: at potest γενέσθαι e superioribus h. l. subintelligi. S.

10. οὐκ ἔρχομαι ἑρέων) Per quidem hoc frequens. At ἑρέων
 hic esse ἑρευνήσων, ζητήσων, in opinionem venit Io. Iac. Reiskio,
 legi etiam posse ἑρεῖων. De posteriore dicam nihil. ἑρέων
 inquisitionem notare posse, haud inficior, eorum non obli-
 tus, quae Schol. Apollonii Rhod. I. 1354. Herodotum vero
 id spectasse, dubito: minime certe homo Lucianeus, bel-
 lum Romanorum et Parthorum stilo Herodoteo scripturus,
 ἔρχομαι ἑρέων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσέων Quom. Scrib. Histor.
 c. 18. Inapte quidem ille, sed a vocabuli usu minime ab-
 errans. Bene Lucian. Dea Syr. c. 1. Lege P. Victorii Var.
 Lect. IX. 4. Mox idem vir clarissimus, τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς
 αἰκνύσας, ut I. 19. II. 52. Verum id haud perpetuum. Ex-
 sequitur praeterea non ea duntaxat hac scriptione, quae
 auditione accepit, sed et aliunde intellecta. Add. Lucian.
 Dea Syr. c. 49. WESS.

CAP. VI. 3. μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων) Demiror
 coniurasse msstos in Σύρων titulo, neque Strabonem, Diony-
 sium, atque alios hilum discrepare. Solet hos Συρίους nuncu-
 pare. Docte Iac. Gronovius in lib. II. 104. In Schol. Apollon.
 Rhodii II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad sen-
 tentiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnis
 Syrios hos sive Cappadocas, et Paphlagonas distinguentia
 cursu lis est. Arrianus Peripl. Pont. Euxini p. 17. οὐκ ἀπὲ
 μεσημβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, non a meridie, ut
 Herodotus, sed ab ortu solis labi perhibet. At quid si ille
 ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. — Duos
 fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum,

et alterum quidem ab oriente decurrentem, alterum vero a meridie, post Danwillium monuit Larcher ad h. l. De Syris sive Syriis, qui hic memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet Herodotus, eosdem esse qui alias Cappadoces nominantur. S.

[4. ἔξιν) Scil. ἑαυτὸν, vel potius, τὸ πνεῦμα, usitatā in hoc verbo ellipsi. S.]

11. τὸ γὰρ Κιμμερίων στρατόνυμα) Strabo lib. I. p. 12. et III. p. 222. [p. 6. et p. 149. ed. Casaub.] multo priore, et circa Homeri aetatem, aut citius paullo, Cimmericum hunc incursum facit. Potior Herodoti sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividētis atque adligantis, I. 15. IV. 12. etc. Mecum sentit Amplissimus Bouherius Dissert. Herodat. c. 5. p. 55. WESS.

CAP. VII. 5 seqq. Ἀγρων μὲν γὰρ ὁ Νίβου etc.) Vere Henr. Valesius ad Nicol. Damascenum p. 68. et Gronovius ex Mediceo, cui tot mss̄ti cum suppetias ferant, [vide Var. Lect.] quis obluctabitur? Si tamen, quod vix opinor; auxilio occurret Pollux IX. 12. opportune a Berglero in Actis Lipsiens. MDCCXVI. p. 417. excitatus, nec minus defensus, (quibus citra caussam Ill. Scaliger [Can. Isag. lib. III. p. 327.] offensus fuit; et librariorum nonnulli.) Agronis patrem avumque, origine Heraclidas, sed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου ex Iardani ancilla, non Omphale, eius sive uxore seu filia potius, proseminatos. Abeunt ab ea Herodoti sententia, quod Palmerius principio Exercitat. in Gr. Auctor. commonefecit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, caussa defuit: Herculi, Omphalae servienti, ex ancilla natum filium fuisse, agnoscit Diodorus lib. IV. 32. nec negat Hellanicus, etsi in filii nomine, quemadmodum et Diodorus, discors, in Stephani Ἀκίλη. Optime omnium Dio Chrysostomus, qui Berglerum non fugit, Orat. XV. p. 236. de Hercule, regii generis inter Lydos auctore, δὲ οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενέσθαι ἀπακρίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδείων βασιλεῖς. Nati ergo ex Iardani ancilla reges sunt, qui Sardibus deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum Tan. Fabro lib. I. Epist. 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Αὐδῆς τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. WESS.

[14. ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενεάς ἀνδρῶν) Loco duarum et

viginti generationum, quas libri omnes praeferunt, praeter ius et fas, quum nulla satis idonea corrigendi causa subesset, circumspectior alioqui Larcherus non nisi *quindecim* posuit; castigatus eo nomine a Volneyo, in *Chronol. d'Herodote*, Paris 1808. p. 76 seqq. S.]

CAP. VIII. [4. ἦν γὰρ οἱ etc. Vide Adnot. ad. I. 24, 17. S.]

8. χρεῖν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς) Placuit dicendi genus Scriptori II. 161. IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. eiusque aemulatori in *Lucian. Q. Scrib. Hist.* c. 18, tum *Procopio Belli Goth.* I. 4. et *Persici* I. 26. Quo magis miror, adhaesisse doctos interpretes ad haec *Lucii de Asino* c. 28. ἐχρεῖν δὲ ἄρα καὶ Κανδαύλῃ ὡς περ τῇ Κανδαύλῃ καὶ μοι γενέσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, et expedita omnia erunt. *Agathiae Epigr.* χρεῖν γὰρ Κανδαύλῃν παθεῖν κακῶς; belle *Opsopaeus* correxit *Anthol.* III. 7. [*Anal. Brunckii* T. III. p. 63. n. 79.] Τὰ σπουδαιότατα τῶν πηγμάτων [lin. 6.] bene habent, stabilita testimonio *Eustathii* in *Odys.* p. 1441, 16. [p. 89, 45. ed. Bas.] Nam σπουδαιότερα *Archiep.* erranti librario debentur, neque sunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinionem venisse *Th. Gale* demiror. Tu vide *Etymologum* p. 31. et *Gronov.* I. 135. [vid. *Var. Lect.* I. 133, 15.] In *Heliodori Aethiop.* VII. 1. dederant Basileenses τῆς ἐπὶ τὴν Μίμῳιν ὁδοῦ σπουδαιότερον εἶχοντο. *Xylandri* et *Falkoburgii* schedae σπουδαιότερον, non male, nec pulcrius tamen *prisco*, si σπουδαιότερον [ut habet doctissimi *Corayi* editio] scribatur. WESS.

11. ὧρα γὰρ τυγχάνει etc.) Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat *Philo Iud. de Iudic.* p. 719. D. Auctorque *Homiliae* inter *Chrysostomi Oper.* T. VIII. p. 209. B. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. *Strabo* lib. II. p. 178. [p. 117. D. ed. Casaub.] iudicium aurium ad scientiam parandam oculis longe praestare censuit: ἥτις πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὁφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστὶ. Ab *Herodoto* plures stant; utrimque, quod *Casaubonus* docuit, haud absurde. Quae oculis subiecta fidelibus sunt, agnoscuntur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. πρὸς ἐπιστήμην, seu ad acquirendam rerum variarum notitiam, aptior saepe conmodiorque ἀκοή. Quod quidem ad animum si revocasset *Theodoretus*, *Orat.*

X. *ad Graec.* p. 151. parcior in Herodoto taxando fuisset: in cultu sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, Iobo indice c. XLII. 5. WESS. — Dicto isto Herodoti usum etiam esse *Lucianum*, de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. *Gronovius*. S.

13. ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας codicum consensu tutum est et Scholiastae *Hermogenis* p. 407. cui Aeolicae videtur. moneat. WESS. — Cf. III. 38, 20. VII. 18, 3. II. 121, 71. S.

15. ἅμα δὲ κιθῶνι ἰνδυσμένῳ etc.) Spectavit haec *Clemens Alex.* *Paedag.* II. 10. III. 5. neque Graecos eius Scholiastas latuit: tetigit etiam *Theodoretus Or. ad Graec.* IX. p. 130. memoriae tamen peccato lapsus. Si *Plutarchum* audis T. II. p. 139. c. οὐκ ὁρθῶς Ἡρόδοτος ἵπνιν, ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἰνδύεται καὶ τὴν αἰδῶ· τοὐναντίον γὰρ ἡ σώφρων ἀντινδύεται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem Herodotus movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene *Ennius*, etsi de maribus,

Flagiti principium est nudare inter civis corpora, in *Ciceronis Quaest. Tusc.* IV. 33. Melius idem *Plutarchus* p. 37. c. Porro σκοπέειν τινὰ τὰ ἰωῦτοῦ non moveo, quam-tumvis *Georgius Raphaelius σκοπεῖν* magis Ionicum habuerit in *Paulli Ep. ad Philipp.* II. 4. Vide cap. 32. et *Musonium* in *Stobaei Serm.* 67. p. 425. WESS.

CAP. IX. 3. ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε) Ita praestat, ut c. 35. et 38. atque alibi; nec dissentit *Dionysius*, qui et ὡς πειρώμενος λέγω λόγον, egregie concors cum vetustis *Codd.* quibus *Archiep.* schedas *Th. Gale* accensens lectores frustratur: πειρώμενον λέγω praeferunt clarissime. Verum istis vir doctus non usus semper est, uti oportuit. WESS.

8 seq. ἐγὼ γάρ σε --- ὅπισθε τῆς θύρης θήσω) Legendum arbitror: ἀγαγὼν γάρ σε εἰς τὸ οἶκημα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, ὅπισθε τῆς θύρης στήσω: collocabo, ex *Dionys. Halic.* II. p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπέειν in ὁρᾶν· παρίξει in παρίσται· στήχῃ in πορεύηται. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, *Dionysius*. *Herodotus* infra, c. 10, 3. ἤγαγε τὸν Γύγεια εἰς τὸ οἶκημα. lib. I. c. 132. εἰς χῶρον καθαρόν ἀγαγὼν τὸ κτήνος καλεῖ τὸν θεόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν εἰς τὸ προάστειον κατέδρασε. VALCK. — Imprudens *H. Stephanus Aldinum* scriptorumque *Codicum* στήσω mutavit atque aliis exemplum, quod inconsulte imitaren-

tur, praebuit, *Kustero* haud iniuria indignante in *Io. Clerici Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 388. Non dissimile negligentiae indicium erit VII. 214. Nunc inspicie hoc *Sophoclis Oedip. Colon.* vs. 1407.

Ὡστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων,
στήσω δ' ἑμαυτὸν. —

Mox ἱς κοῖτον servavi. Noti sunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi praefecti ex *Arrian. Diss. Epict.* IV. 7. et *Artabanus εἰσαχθεὶς* εἰς τὸν κοιτῶνα apud *Diodorum* XI. 69. At illud *Herodotus* maluit VII. 17. Tale et *Parthenii Erotic.* c. 8. ὡς δὲ ἱς κοιτὸν ποτὶ ἀπετράπετο. WESS. — Verbo ἀγαγὼν, quod hic desideraverat *Valckenarius*, nil erat opus. S.

13. ἐπειὶν δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου στήσῃ) Haud repugno membranis. στήσῃ *Medic.* defendi alio debuit modo, ac factum a *Gronovio* est: a στήσῃ non venit, nec formari potest. Solent στήσοντας et στήσοντας amanuenses conmutare III. 76. IX. 11. Legitimum praeterea est, indice *Dionysio*, μή σε ὄψεται. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit *Horreus Observat. Herod.* cap. 3. WESS.

CAP. X. 2. ἣν ἐτοῖμος) Quia nihil interserit *Herodoteis*, praeter dialectum οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, hic quoque legisse videtur *Dionysius* ἐτοῖμος ἣν ποιεῖν ταῦτα, vel saltem, ποιεῖν ἣν ἐτοῖμος. Verbum sic collocatum a praecedenti facilius potuit absorberi. Nuspiam apud *Herodotum* ἣν ἐτοῖμος simpliciter invenietur; semper ποιεῖν vel simile quid adiectum: *Gronovii*, quam sequor, Editio praebuit exempla: p. 16, 26. [I. 42, 8.] ποιεῖν εἰμὶ ἐτοῖμος ταῦτα. p. 190, 21. [III. 75, 1.] Φαμένον δὲ ταῦτα ἐτοῖμον εἶναι ποιεῖν. Simillima p. 328, 37. 428, 22. 528, 1. VALCK. — At nude ἔσαν ἐτοῖμοι habes I. 70, 4. ἐτοῖμοι ἔσονται, V. 31, 20. et simillima alibi. S.

6. ἐθνήτο) ἐθνήτο in ἐθνήτο mutat *Mediceus*: ego non muto, ubi mutare non opus. θνήσθαι, θωπείσθαι est in *Suida*: in *Herodoto* lib. IV. 85. ἐξόμενος ἐθνήτο τὸν πόντον. quod non nego expulsum esse; sed quo iure? Θνητῆρ est in fragmento *Perictionae* apud *Stob.* Serm. LXXXIII. p. 488. Vide lib. III. 24. WESS. — At IV. 85, 6. ἐθνήτο, tamquam a themate θνήομαι, optimi quique praeferunt libri; in eademque verbi formam I. 68, 4. et VII. 56, 2. ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἐθνήτρο, et θνήόμενος,

et similia coniugata. Nec obstat locus III. 42, 2. ad quem Vir doctus provocavit: nam ἐθνήσαντο, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen θνητός, ab eodem themate θνήσκει legitime formatur. conf. mox c. 11, 14. Inanem autem falsamque Suidae subtilitatem, docentis θνητός valere θανατάζεσθαι, θνητός vero θωρεῖσθαι, ignorat Herodotus. S.

12. ἢς αἰσχύνῃ μεγάλην φέρει) Haud refert addatur an auferatur praepositio. Adstruxit eandem vir doctissimus [Gronov.] lib. III. 133. ex membranis Florentinis, ubi aliae τῶν ὅσα αἰσχύνῃ ἐστὶ φέροντα. [conferri iussit Gron. I. 120, 12. et IX. 33, 14. quae tamen nonnihil differunt.] Tale Sophoclis Trachin. vs. 65. τὸ μὴ πυθίσθαι ποῦ ἔστιν, αἰσχύνῃ φέρει. Tale Platonis Sympos. p. 184. E. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι - - καὶ τῷ ἐκπατωμένῳ αἰσχύνῃ φέρει. Quod vero Vindob. et Archiep. significarunt, omnibus barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de plerisque verum fuit. Recte Plato Politic. lib. V. p. 452. c. haud multum, inquit, temporis praeteriit, ἐξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἰδοῖται αἰσχρά καὶ γελοῖα, ἅπερ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυμνοὺς ἄνδρας ὁρᾶσθαι. Adjunge Philostrati lib. I. Icon. c. 30. p. 818. WESS.

CAP. XI. [11. οὕτω, sic. Videtur digito monstrasse satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. S.]

16. ἀπεινώμας). Invitus cum Cl. Gronovio dissentio: sed parendum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum prae se ferunt. Nolo θωμάζην et θῶμα, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicare. Saepe illud, quod pristinam sedem reciperavit, recurret. Tuetur et Luciani Dea Syria, et verissimum istud Eusebii philosophi οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρήματα ἔχοντας - - τιμῶσι τε καὶ τεθωμάκασιν in Stobaei Serm. IV. p. 58. WESS. — τεθωμάκασιν absque punctis diaereticis apud Stobaeum scribitur, sicut equidem adsuevi: sic et θῶμα et θῶματα apud Lucian. Caeterum passim in sequentibus θῶμα et θωμάζω simplici vocali edidi, ubi plures, quorum notitiam habui, codices praeiverunt. S.

[20. αἰρέται αὐτὸς περιεῖναι.) Nisi supra ἀλλ' ὡς ἄρα legatur, h. l. saltem coniunctivam particulam exspectasses, αἰρέται ἄν. Sed amat subinde ita ἀσυνδέτως loqui Scriptor noster. Vide ad c. 59, 14. S.]

CAP. XII. 2 seq. οὐ γὰρ μετ' ἐτο δ' ἔγυης) Solae, et sine fulcro, schedae *Mediceae*: nam *imreth* c. 114. quod proscribunt, auxilio esse non potest. Memini pulcre, in huius verbi formationibus varium videri Herodotum; nec tutum tamen existimo, uni libro, nisi sermonis indoles expositulet, ita se addicere, ut ceteri tanquam umbrae volitent. Vide quae *Cl. Abresch* commentatur *Dilucid. Thucyd.* p. 666. Id quaerere libet, vero-ne simile sit, quod de Gyge, reginae artibus post mariti necem, ad regnum evecto perscriptum est: non enim constat inter veteres. *Plato* lib. II. de Rep. p. 259. si pastorem Gygis conditionem (quamquam *Croesus* in *Xenophontis* *Cyropaed.* lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, discernas, in *Candaufis* nece conspirare poterit. Longius abeunt *Plutarchi* *Quaest. Graecae* p. 302. de civili bello, copiis auxiliaribus *Arselis* regis, interemtoque armorum iure *Candaule* memorantes: quae quidem cum sine locuplete testimonio tradantur, Herodoto priores non nego, in *Lydiae* vicinia nato. Consistit pro eiusdem partibus *Abbas Sevinus* in *Comment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 400. **WESS.**

9 seq. τοῦ καὶ Ἀρχιλόχου etc.) Omnia haec de *Archiloch*o in rationes librarii transscribo. *Herodotus* huiusmodi scriptorum testimoniis uti recusavit. Constat praeterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opinionem membranae *Venetae*, eorum plura negligentes. Sint tamen *Herodoti*; minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus est ad *Eusebii* *Chron.* p. 57. *Ed. Opt.* ab illustri viro, ac si futili argumento coniecisset, *Archilochum* floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis eius regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. *Archilochi* trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. **WESS.** — De *Archilochi* aetate consuli possunt quae ad h. l. *Larcherus* congegisset testimonia veterum. Cur vero *voβείας* damnare haec, quae de hoc poëta obiter hic memorantur, causam equidem nullam prorsus vidi. Qui *Homeri*, *Hesiodi*, aliorum poëtarum testimonia passim refert *Scriptor noster*, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52, 1. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur *Archilochum* testem advocare? Sed ne testem quidem illum

Herodot. T. V.

B

advocat: nil ait aliud, nisi *Gygem*, de quo htc agitur, eundem esse cuius *Archilochus* in suis senariis mentionem fecit. Pari certe ratione idem Noster, lib. V. c. 102. postquam in *Eualcidae* mentionem incidit, monet esse hunc eum quem *Simonides* carmine illustravit: et V. 113. mentione *Philocypr*i facta, *Solensium* regis, monet hunc esse quem versibus suis *Solon* celebravit. Senarium *Archilochi*,

Οὐ μοι τὰ Γύγω τοῦ πολυχρύσου μέλει,
habes in *Analect. Brunckii*, T. I. p. 42. n. x. ad quem conf. quae notavit *Iacobs*, *Animadv.* T. I. p. 155. Caeterum imprudenti mihi, quum *Var. Lect.* ad h. l. conscriberem, accidit, ut cum *Reizio* (*Praef.* p. xx.) adnotationem istam, quae *Wesselingii* est, *Valckenario* tribuerem. Nempe alioqui *Valckenarius* is erat, qui multas *Scriptoris* nostri pericopas, haud satis idonea semper ratione usus, in *notis* suspicionem conatus est adducere. S.

CAP. XIII. 4. καὶ ἐν ὅπλοις ἦσαν) Optime hoc instauratum est. *Heliodorus* lib. IX. p. 428. καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὅπλοις κωλύειν ἀδυνατούντων: ubi itidem τοὺς ἐνόπλους *ms. Palatinus* et *Xylandri*. Simile est *Sophocleum Oedip. Tyr.* 570. τότε οὖν ὁ μάντις εὖτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ. Mitto ἡκεῖν ἐν τοῖς ὅπλοις, apud *Procopium* aliosque frequens: potius erit addere, *Salmasium* multis ante *T. Fabrum* lib. I. Ep. 39. annis *Iungermanno*, τοῦ Γύγου στασιῶται scriptum olim fuisse, probasse, idemque *Palatino* Codice stabiliri, ad *Pollucem* lib. VIII. 153. illo teste. WESS.

10. ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον) *Croesum*, ut lib. I. 91. WESS.

CAP. XIV. 3 seq. ὅσα μὲν --- πλείστα) Errantem *Vallam* comiter vir clarissimus [*Gronov.*] in viam reduxit. Nihil dictione tritius. *Lucius* in *Asino* c. 21. κομίζοντας σκύνῃ πλείστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Quo de genere docte *Rittershusius* in *Oppiani Halieut.* IV. 191. WESS.

9. οὐ Κορινθίων τοῦ δημοσίου) *Strabo* de opibus templi *Delphici*, δηλοῦσι δ' οἳ τι θησαυροί, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται κατεσκευάσαν. lib. IX. p. 641. [p. 419. ed. Cas.] Prayum-ne ergo *Korinθίων τοῦ δήμου*? [vide *Var. Lect.*] Equidem non adseveravero: praesertim *Herodoto* in usu posterioris sibi quodammodo placente, Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem *Plutarchus* in *Sapient. Conviv.* p. 168,

Ceterum Κυλέλλον, quod scripti saepe dabunt, [cf. c. 29. et 23.] dudum proscripterunt viri praeclari, *Casaubonus* et *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* I. 94. *WESS.*

12. μετὰ Μίδην τὸν Γορδίεω) Fortasse *Midas* est, quem *Eusebius* *Olymp.* X. 4. Phrygiae regnum obtinuisse adfirmat. Vidit ea regio plures *Midas* et *Gordios*, quos praeter *Henr. Dodwellum* de *Cyclis* p. 909. certiore serie descripsit *Ampl. Bouherius* *Diss. Herodot.* c. 8. Primum autem barbarorum *Gygem* Delphis dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit *Athenaeus*: ante eum regem pauper *Pythius* erat, sive ἀνάργυρος καὶ ἄχρηστος, lib. VI. p. 231. *WESS.* — *Athen.* T. II. p. 390. nostrae edit. *S.*

17. καλίσται Γυγάδας) Illustravit *P. Leopardus* lib. XIII. *Emendat.* c. 9. ex *Pollucis* III. 87. et VII. 98. *Himerius* in *Excerpt.* p. 63. *Edit. Steph.* ὁ δὲ ἡμέτερος πλοῦτος, οὐ χρυσὸς τῆς Γυγάδας ἢ Λυδίας: quarum duo postrema, nisi *Scholion* sint, quod opinor, redundant *Rhetoris* orationi tribuenda erunt. *WESS.*

21. δυνῶν δέοντα) Non praecepto *Suidae* δυνῶν, quantumvis liber *Archiep.* suffragetur. *Herodotus* I. 94. ἐπ' ἔτι δυνῶν δέοντα εἴκοσι. IV. 89. ἀναπλάσας — δυνῶν ἡμετέων πλόον. Adde *Gronovium*, lib. III. 131. *WESS.* — *Nempe* etiam III. 131, 9. δυνῶν dabant meliores libri, et IV. 1, 8. quem locum ibi *Gronov.* citavit. *S.*

CAP. XV. 4. Κιμμέριοι ἐξ ἡέων -- ἐξ ἀναστάντες etc.) De *Cimmeriis* gemina *Arrianus*, forte in *Bithynieis*, apud *Eustath.* in *Homer.* p. 1671, 26. [*Odyss.* p. 416, 14. ed. *Bas.*] haec *Herodotea* non oblitum. *Strabo* testimonio *Callisthenis*, *Sardes* primum a *Cimmeriis*, deinde a *Treribus*, gente *Cimmerica*, occupatas docet, lib. XIII. p. 930. [p. 627. et dein p. 647 seq. ed. *Cas.*] sequente vero libro p. 958, illis non dissimilia ex *Archilocho* et *Callino*; qui cum paene pares fuerint et *Gygi* aequales, meminisse, videre etiam potuerunt proveciore aetate, *Sardes* a *Cimmeriis* interceptas: ut necesse haud videatur, impressionem *Cimmericae* nationis, contra ac *Herodoto* placet, multo antiquiorem perhibere. De *Callino* vise *Clementem Alex.* *Stromat.* lib. I. p. 398. *WESS.*

CAP. XVI. 4. Οὗτος δὲ Κυαξάρης etc.) Vide I. 74. Aetas conpetit, *Phraortes*, *Cyaxaris* pater, *Ardyis*, avi

Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud Pausaniam I. 24. WESS.

6. τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν) Clariss. Reiskius, τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος, quod Herodoto Halicarnaseo Smyrna ultra Colophonem Boream versus posita fuerit: id si displiceat, atque ἀπὸ aut ὑπὸ bene habeat, Colophonem non urbis, sed viri, et conditoris quidem, nomen videri. Par Corn. de Pauw opinio. Melius Palmerius, finita, qua tenebatur, haesitatione Exercit. p. 3. Si tamen scripsit Herodotus Κολοφῶνος, intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnae metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit synecdochice. Iustum profecto est ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnam colonis suis, exactis Aeolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in Strabone XIV. p. 940. [p. 634. Cas.] Nec morari consensum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS. — In vocabulis ἀποικία, ἀποικίος, et in verbo ἀποικίζω, praepositioni ἀπὸ eadem vis inest, quae hic in illa phrasi, ἀπὸ Κολοφ. κτισθ. S.

CAP. XVII. 5. ἐστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων etc.) Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod, praeter concinentes fistulatores et fidicines, feminas etiam tibiernas in exercitu atque in procinctu habuerit, A. Gellius Noct. Att. I. 11. At de feminis Herodotus, quem testem advocavit, nihil, nisi αὐλοῦ γυναικείου vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in Arriani Ind. c. 5. Plutarch. Is. et Osir. p. 364. r. Tale Sophocleum Elect. vs. 633. Οὐκ οὐν ἰάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμεν βοῆς θύσας με. Alii saepe ὑπ' αὐλῶ καὶ τυμπάνῳ, de quibus Cl. Reitzius ad Lucian. de Saltat. c. 16. Ego vero ex Suida Herodoto suum, hoc est Ionicum, reddidi. WESS. — Nempe muliebres tibiae non sunt quae a mulieribus inflantur, sed quae molliorem quemdam et acutiorem sonum edunt. In variis tibiatarum generibus, quae ab Athenaeo lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a Polluce IV. 80 seq. recensentur, γυναικείοι non memorantur αὐλοί, sed παρθένιοι, virginales; nempe, quarum ad cantum virgines saltabant, ut Pollux ipse interpretatur. Conf. Aristoxenum, Harmon. p. 20. S.

9. ἴα δὲ κατὰ χώραν ἱστάναι) Nolo diffiteri, Aldi totque mssorum ἱστάναι me ferme expugnasse, ut bonis avibus revocaretur. Scio simile infinitum, ut vocant, nunc

libris Herodoti negari: at habent eiusmodi *Arctaeus Cappadox*, *Lucianus* atque alii, qui Herodoteam, sive Ionicam dialectum, probarunt. Putabimus-ne, tot exemplarum casu in unum conspiratum ivisse, indoctosque, ut plerique adprime erant, librariorum Ionicum istud hic deposuisse? Mihi quidem vero non fit simile: reliqui tamen ex *Mediceo* et *Suida* derivatum, criminationem de mutandi pruritu veritus. Id adiungo, dare *Aldum* c. 76. similis monetae ἐπιγράτω -- ἀπιστάμεναι, ubi alii omnes ἀπιστάναι: et *Pausaniam*, ut saepe numero solet, Herodotea haec culte aemulatum fuisse in simili Spartanorum negotio lib. IV. 7. WESS. — In Gronovii honorem multa passim tenuit *Wess.* quae alioqui mutaturus fuerat. Nos et hic et cap. 76, 13. priscam formam, quam ibi cum *Aldo* quatuor etiam e nostris mssis servarunt, auctori restitui-mus. Quod paulo ante legitur, οὔτε δούρας ἀπέσπα, conf. III. 159, 3. S.

CAP. XVIII. 3. ἐν τε Λιμενήῳ) Large Celeb. Gronovius pro *Mediceo* ἐν τε ἐν Λιμενήῳ disputavit, sed locis haud profecto adsimilibus, ut bene Rev. *Horreus Observ. Herod.* c. 4. Differunt usu sermonis ἐν δὲ et ἐν τε: illud absolute et sine casu locari solet, non item hoc. Noster lib. III. 38. πολλοῖσι τε καὶ ἄλλοις τεκμηρίοις πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. Inculcatur his [a Gronov. in Notis ad locum in quo versamur] et iteratur ex coniectura praepositio: at ipse Herodotus c. 15. eiusdem libri πολλοῖσι μὲν γὰρ καὶ ἄλλοις ἴσθι σταθμώσασθαι -- ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε: quibus si odiosam [nescio an otiosam scribere voluerit] vocem inserueris, debilitabitur loquendi bellum genus. Tale, ut uno utar lib. VII. 214. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι. Sic enim legi oportuerat ex scriptis. Itaque, nisi librarii culpa in *Florentinis* membranis repetita sit praepositio, quod suspicari licet, refingi posset, ἐν τε ἐν Λιμενήῳ --- καὶ ἐν (aut ἐν ἐν) Μαιάνδρου πιδίῳ, quod Latina *Vallae* expriment: quae doctissimorum virorum *I. Iac. Reiskii* et *Pet. Horrei*, quamquam in ea non constantis, opinio. Mihi tutius visum codicibus adhaerescere. WESS. — Quum vero in aliis etiam libris nonnullis (ut in *Var. Lect.* dictum) eadem scriptura, quae in *Mediceo*, occurrat; poterit, ἐν Λιμενήῳ ex prisco scribendi usu idem

valere ac ἐλλυμνήω, ut ἐλλυμνήϊον intelligatur fuisse loci nomen, (sive proprium, sive commune) ubi pugnata illa pugna est; quam in cogitationem ante me, Reiskium video incidisse, Animadv. ad Graecos auctores T. III. p. 82. S.

CAP. XIX. 4. Ἀθηναίης, ἐπὶ κλησιν Ἀσσησίης } Laudat, ut Th. Gale admonuit, Stephanus in Ἀσσησίοι. In Polyaeo lib. VI. 47. optimo iure docti viri Minervae titulum restituerunt. Haud vero decerno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto Alexandri Aetoli, Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐλευσεται ἔκγονος Ἀνθεύς, inter Erotic. Parthenii c. 14. [p. 372. in Galei Historiae poeticae Scriptorib.] WESS.

9. καὶ αὐτῷ ἰδοῦσι πέμψαντα etc.) Confer Gronov. in lib. IV. 81. [ubi ille ad IV. 81, 22. de hoc structurae genere, Nostro familiari, monuit.] Supra lib. I. 3. τοῖσιν Ἕλλησι δόξαι, πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαυτίειν. Apollonius Rhod. I. 440. Ὑμῖν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρεώ τε περῆσαι Ἐνθαδὶ κῶας ἔχοντας: ubi Critici veteres alia, et Raphaelius ex Nostro in Act. Ap. xv. 22. et Epist. ad Galat. II. 6. WESS. — Simile est quod Gronov. l. c. ex V. 109, 6. adfert, ὥρῃ δὲ εἴη ὑμῖν, ἐκβάαντας etc. Cuius quidem structurae ratio haud aegre intelligitur. S.

CAP. XXI. 4. ὁ μὲν δὲ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν) In motu significando παρέμμι quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemini, non item εἰμί. Corrigendum itaque suspicor ἐς τὴν Μίλητον ἦτε, Miletum abiit. Hac quoque structura frequentatur ἦτα Herodoto: p. 47, 26. ἦτε ἐς πόλιν: p. 85, 22. ἦτε ἐς Πέρσας: p. 304, 25. ἦτε ἐς τὰ οἰκία: p. 297, 22. ἀπῆτε ἐς Μίλητον. [Leguntur ista lib. I. 113, I. 210. V. 50. V. 32.] Potuit et ab Herod. scribi: ἐς τὴν Μίλητον παρῆν, venerat Miletum: quod verbum sic usurpavit lib. VI. c. 24. ἐν δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίαν, advenerat in Asiam: lib. I. c. 9. παρίσται --- ἐς κοῖτῳνα. Thucydides VI. c. 62, 20. c. 88, 58. παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαιμόνα. VII. c. 50. init. παρῆσαν ἐς τὰς Συρακούσας. In Xenophontis Κύρου Ἀναβ. I. p. 145, 28. Parisini Codicis est lectio, παρῆσαν εἰς Σάρδεϊς: qua ratione legitur in Eiusdem Ἑλλ. III. p. 294, 38. παρίναι ἐς Ἀλμυρτον. et VII. p. 373, 21. VALCK. — Non displicet elegans iunctissimi viri coniectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de Phidippide lib. VI. 106. δευτεροῦς ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἥκτος ἦν ἐν Σπάρτῃ: secundo die, postquam Athenie

exierat, Spartam pervenit. Tum de Aristagora V. 38. δεύτερῃ αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρει ἀπόστολος ἐγένετο: quo quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum, docemur: de Alyattae nuncio eiusque itinere maritimo, quod Gronovius opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπόστολον de classe, τὸ ἀπόστολον de navi poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes Ruhnkenii adnotationes in Timaei Lexic. p. 31. WESS. — In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique Valckenarius fecit, quod dubitationem suam in Adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, conjecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Caeterum videndum, ne ἐς h. l. idem ac ἐν valeat; quemadmodum IX. 6., 5. pro ἐν τῇ Βοιωτίῃ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βοιωτίην praeferunt: et omnes III. 80, 12. στάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. Ruhnkenii adnotatio, quam laudavit Wess., legitur p. 43. edit. sec. nec tamen ad hunc Herodoti locum spectat. S.

10. κόμῳ χρῆσθαι) Sequor libros, Ionicum hoc amplexos. Noster I. 187. τῇσι πύλῃσι ταύτης μὴδὲν χρῆσθαι. Eusebius Philosophus in Stobaei Serm. XVI. p. 154. οἷός τε τῶν αὐτοῖς χρῆσθαι. Esse in Plutarcho ἐχρῶντο κόμοις καὶ παννυχίαι T. II. p. 77. E. vere adscripsit St. Berglerus. Non addo, neque enim obscurum est, de Biantē et Prieneis paria ferme a Diogene Laërtio tradi lib. I. 83. WESS.

CAP. XXII. 7. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλο etc.) Luxata haec et egregie prava doctissimo Reiskio, in cuius ad me litteris οὐδὲν μᾶλλον ἐγένετο ἢ διαλλαγῇ. Namque Herodotum velle, tunc temporis quidem et protinus pacem inter Alyatten et Milesios haud coisse; nihilo tamen magis animorum reconciliationem deinde contigisse. Contra ea Fr. L. Abreschio Diluc. Thueyd. p. 672. copula deficere videtur, καὶ ὡς πυνθάνομαι, ut in Vallae Latinis, aut ὥς τι ἐγὼ πυνθάνομαι. Sic certe mollius oratio labetur, nisi tu malueris maiore inciso ab anterioribus haec avellere. WESS. — Nodum in scirpo quaesiverunt doctissimi viri. In plano sunt omnia; nec ulla mutatione est opus. ὡς --- ὁ κόρυξ --- ἀπῆλθε ἐς ταῖς Σάρδεις, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο ἢ διαλ-

λαγνῇ, ὡς ἐγὼ περιάνομαι. Inducias solummodo in tempus aliquod pacisci Alyattes voluerat, nempe exactis induciis bellum instauraturus: nunc vero, postquam nuncius, quae Mileti viderat, ei renunciavit, illam ipsam ob causam amicitiam etiam et societatem cum Thrasybulo contraxit. S.

CAP. XXIII. [1. Περιανδρος) De Periandro plura infra, III. 48 seqq. et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem eius iniecit Scriptor noster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de *Arione* fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulae etiam monumentum aliquod, quod Herodoti adhuc aetate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. S.]

5. Ἀπλώνα τὸν Μελυμναῖον etc.) Cui non dictus *Hylas*, inter delphinas *Arion*? [Virg. Ecl. VIII. 56. et Georg. III. 6.] Id monuisse satis erit, *Dionem Chrysostomum* Or. XXXVII. p. 455. haec Herodoti planissime expressisse; nec de *dithyrambo*, quod *Galei* editioni adpositum, [scil. ab *Arione* inventum esse,] dissentire Criticos veteres ad *Pindari Olympion.* XIII. 25. WESS. — De *dithyrambo* et poetis *dithyrambicis*, praeter viros doctos qui ex professo de Poësi veterum scripsere, consuli possunt quae ad hunc locum a *Larchero* disputata sunt. De *Arione*, *Delphini* dorso per mare transvecto, confer *A. Gellium* XVI. 19. aliosque quos laudavit *Harduinus* ad *Plin.* IX. 8, 8 extr. quibus adde *Plutarch.* in *Sept. Sap. Conviv.* p. 160. et seq. S.

[9. διδάξαντα) Sicut dicunt δρᾶμα διδάσκειν, VI. 21, 11. fabulam docere, id est, agere, peragere, exsequi. S.]

CAP. XXIV. 9. τὸν δὲ, συνίτρα τοῦτο) Nihil novant Codices. Alibi συνίτρα VI. 2. συνίτρα I. 205. ex *Medic.*, συνίς V. 92, 7. et συνίαι V. 80. e *Florentino*. At συνίρες V. 92, 3. et συνίς eiusdem lib. cap. 19. quamquam ibi mss. συνίς. Per discordia apud alios. Equidem συνίτρα melius opinor. Vide *Io. Davisium* ad *Iustin. Mart. Apol.* I. p. 441. WESS. — Ego vero, cur praesentis temporis participium aoristo nunc maxime praeferrem, nullam potui causam exputare. S.

12. ὡς ἂν ταφῆς ἐν γῇ τύχη) Salebrosa haec atque intellectu difficilia viro docto [*Reiskio*] in *Miscell. Lips.* Nov. vol. VII. p. 612. mihi satis expedita. Spem nautae *Arioni*,

si ipse sibi manus conscisceret, sepulturae fecerunt: hoc verba prae se ferunt. Non dissimilia Fr. L. *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 430. WESS.

16 et 21. πάντα ἐν τοῖσι ἰδωλοῖσι) Animi pendeo, Herodotus - ne ἰδωλοῖσι, an ἰδωλοῖσι dederit, ut *Aeschylus* VII. c. *Theb.* 461. *Coëph.* 69. tum *Euripid. Helen.* 1587. *Sophocles Aiac.* 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet ἰδωλοῖσι, neque diffiteor, *Lexicon Herodoteum.* At *Suidas* eodem usus, transscripsit enim paene universum, ἰδωλοῖσι, neque dissentit *Hesychius*, WESSEL. — ἰδωλοῖσι ex *Mediceo*, pro more suo, adoptaverat defenderatque *Gronov.* Pro vulgata vocabuli forma (quam revocavit *Wess.*) cum aliis facit etiam *Etymologus*, quem vide p. 317. l. 5 seqq. Denique *Harpocratonem* si inspicias, vix dubitabis mendosam ibi esse vocem ἰδωλαί, et ἰδωλα scripsisse lexicographum. S.

[17. καὶ, τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν etc.) Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nullà post καὶ distinctione interposità, καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit *Hemsterhusius*, in *Adnot. ad Luciani Dial. Mort.* XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum *Herodoto* inprimis familiare; cuius exempla apud Nostrum habemus I. 8, 4. 82, 38. 85, 11. 114, 11. 119, 5. 121, 3. 124, 5. etc. apud *Homer. Iliad.* β'. 803. γ'. 328. etc. apud *Thucyd.* III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis huius vim rationemque aliis etiam Viris, in graecarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim *Clarckius* probari potest, (*Not. ad Homeri loca cit.*) in eiusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo *Hermannus* facit, (*Not. 301. ad Viger.*) Nostri locum I. 124, 5. respiciens; ubi idem Vir doctus haud immerito quidem, sed iusto durius, *Wesselingium* reprehendit, particulam γὰρ pro οὖν, certe, cum *Abreschio* accipientem. Nec *Ernestus* facit satis, (*ad Iliad. γ'. 328.*) abundare γὰρ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus *Heynius*

sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γάρ in eiusmodi locutionibus tantumdem ac μὲν, δὲ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structurae genus valeat Platonica formula τί γάρ; cum qua illud Wyttenbachius contulit, (Annot. ad Herodot. I. 121, 3. in Selectis princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, eum Dion. Longino πρὶ Τυ. sect. 22. et cum Eustathio ad Iliad. β. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 394. ed. Rom.) particulae γάρ in eiusmodi locutionibus propriam notionem *causalem* vindicare; et *hyperbaton*, ut grammatici vocant, id est *traijectionem* agnoscere; nempe *causam* enunciatam, *ante rem* cuius redditur ratio. Ita nempe fit, ut in huiusmodi sermonis constructione particula γάρ eandem vim ac ὅτι vel ὡς, *quum, quia, quoniam*, habeat: de quo praeter Eustath. l. c. uterque etiam Poëtae Scholiastes a Villoisson editus monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculae γάρ vim, *nam, namque*, tenere; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo Longinus l. c. in exemplo ex Herodoti lib. VI. c. 11, 4 seqq. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quae causam continet particulam γάρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis *parenthesicos* signis, difficultatem omnem, quae videri poterat orationi inesse, sustulerunt. Nos promiscue, vel *parenthesicos* signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi *commate* incisâ oratione, levavimus difficultatem. Valckenarium quidem non praeterierat structurae huius ratio; cuius vide Adnot. ad Nostri lib. VIII. 137, 9. De eademque commode monuit Damm, in Lexico graeco etymologico p. 316. nec neglexit eam Aug. Matthiae in uberiore Grammatica graeca, Lipsiae 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura haec foret, καὶ τοὺς ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης, ἰσχυρὸν γὰρ αὐτοῖς ἵδον etc. Sed, verum si quaerimus, naturae convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est Scriptor noster, quoniam per rerum naturam causa praecedit effectum. S.]

29. ὡς δὲ ἄρα παρῖναι αὐτοῦς) Vir doctiss. [Reiskius] ὡς δὲ ἄρα, *quum autem videret*, aut ὡς δὲ εὔρε, *quum autem conpe-*

risset, offensus fortasse infinitivo, quo capitur delectatur-
que Herodotus. [nempe in oratione obliqua quae vocatur.]
Sic II. 139. ὡς δ' ἄρα οἴχεσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, καὶ
Aethiops ex Aegypto abiit. et VIII. 94. ὡς δὲ ἄρα Φινύγοντας
γίνεσθαι κατὰ τὸ ἱερὸν. Mitto lib. I. 86. WESS.

30. ἱστορίεσθαι εἴ τι λέγοιεν) Ἱστορίειν frequentanti Hero-
doto nuspiam alibi fuit adhibitum ἱστορίεσθαι: fortasse ne
hic quidem, ubi, si quis Codex antiquus faveret conie-
cturae, praeceptarem εἰρωτίεσθαι, verbum certe Herodoteum,
obvium VI. 3. et lib. II. c. 32. εἰρωτωμένους, εἴ τι ἔχουσιν πλέον
λέγειν περὶ τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης, φάναι. quae structura hoc
in loco posuisset: ὡς δὲ ἄρα παρῆναι, αὐτοὺς κληθέντας εἰρω-
τίεσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίωνος. Gellio, scribenti XVI. c. 19.
navitas requisitos — dissimulanter interrogasse, ecquid au-
dissent — super Arione, verbum εἰρωνεύεσθαι videri posset
obversatum; nisi sua quaedam reliquis etiam Herodoteis
immiscuisset: nihil iuvat, ubi hac etiam in historia
Herodoti vestigia premit, Dion Chrys. Or. XXXVII.
p. 455. c. Sed Gellii paraphrasin felicior forte coniecto-
r utiliter comparabit ad ista, quae supra leguntur [l. 17.
huius cap.] καὶ τοῖσι ἐστειθεῖν γὰρ ἡδονήν, vitii suspecta Ti.
Hemsterhusio ad Lucian. p. 432. VALCK. — Verbum ἱστο-
ρίεσθαι activa notione usurpatum nusquam utique, nec
apud Nostrium, nec apud alium Scriptorem reperiri ar-
bitror. Sed quidni, quemadmodum εἰρωτίεσθαι in locis a
Viro docto citatis, sic et h. l. ἱστορίεσθαι passiva notione
accipi possit? Nihil certe, quod impediatur, adparet: nec
adiecto pronomine αὐτοὺς erat opus. Passivum τὰ ἱστορη-
μένα, paullo quidem diversa notione, habes II. 44, 19. De
ista loquendi forma, καὶ τοῖσι ἐστειθεῖν γὰρ ἡδονήν, paullo
ante suo loco dictum est. S.

35 seq. ἀνέθημα χαλκεον οὐ μέγα etc.) Meminerunt dona-
rii Pausan. Lacon. c. 25. Aelianus Nat. Anim. XII. 45. sed
nihil de eius magnitudine, quam Codicum quidam, de-
leta negatione, adaugent: non item Dio Chrysostom. Or.
XXXVII. p. 455. Ἀρίων δέ' οὐ γὰρ Περίανδρος, ἀλλ' Ἀρίων
πομπάμενος μίμνημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταυνάρον: No-
stro prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo
Periandro doni dedicatio contribuitur Florileg. [Anthol.
ed. Wech.] lib. IV. 16. p. 488. [Anal. Brunck. T. II. p. 154.]
Dat aliud, et verum, ut opinor, melius certe, Aelianus:

Ἀθανάτων πομπαῖσιν Ἀρίωνα, Κύκλονος υἱόν,
ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσιν ὄχημα τόδε. WESS. — Vide
Aelian. l. c. et *Analecta Brunckii.* Vol. III. p. 328. num. 2.
Carmen, quod cecinisse fingitur ipse Arion, ex *Aeliani* loco
cit. exhibet idem *Brunck* T. III. p. 327. de quo conf. *Iacobs*
Animadv. Vol. I. P. I. p. 179 seqq. Pro scriptura μέγα,
absque *negatione*, stat utique plurium probatorum codi-
cum consensus: facile tamen patiar, si cui probabilius
videtur, temere ab his omissam esse *negantem particulam*,
quam ab aliis adiectam. Si

CAP. XXV. 5. ὑποκρατηρίδιον σιδήρεον) Sic *Hegesander*
apud *Athen.* lib. V. 13. [T. II. nostr. ed. p. 309.] ex *Herodo-*
to, et *Philostratus* VI. *Vit. Apoll.* c. 11. p. 247. In *Plutarcho*
Defect. Orac. p. 436. nunc ἐπικρατηρίδιον, sed olim, ut in
Herodoto, teste *Turnebiano* libro. ὑποκρατήριον in *Eusebio*
lib. I. *adv. Marcellum* c. 3. cuius ex verbis *Th. Reinesius*,
vir longe doctissimus, lib. III. *Observ.* c. 6. non citra ratio-
nem conficit, vocabulum iniuria a doctis interpretibus
in diminutivorum numero censi: nam haud exiguum
hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυάττου κρατῆρος fuisse ex *Pausan.* X. 16.
et *Hegesandro* abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΤΗΟΚΡΗ-
ΤΗΡΙΟΝ, *craferem cum sua basi*, habet quoque *Sigea* in-
scriptio, p. 34. WESS.

8. σιδήρον κόλλητιν ἱεῖν) Ferri inter se glutinum excogitavit
vertit *Hieronimus* in *Eusebii Chron.* Olymp. XXV. 4. Id
vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua ad-
hibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire
non puto necesse. *Pausanias* tamen innuit: μόνη δὲ κόλλα
συνίχει τε καὶ ἔστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός. Solum glutinum ba-
sin, sive τὸ ὑπέθημα τοῦ κρατῆρος, ligat, estque hoc ferro vin-
culum. De *Glaucō* plura *Fr. Iunius* in *Catalogo Artific.* p. 92.
WESS. — De *Glauci* arte haec *REISKIUS* adnotavit: „Κολ-
λητὸν est quod Latini coelatum seu stellatum appellant;
hoc est, eiusmodi opus, quo diversi generis metallum in
alio infixum est, et quod maculis quasi aut stellulis, ad
coeli instar, nitet; ἐμβληματικόν. *Livius* [IX. 40.] arma,
ait, auro argentoque coelata, hoc est, interstincta.“ — Haec
ille, cum quibus conferri possunt quae *Larcherus* ad
h. l. disputavit. Sic nempe λευκοκόλλητον opus, est gemmis
distinctum; χρυσοκόλλητον, auro (adglutinato) distinctum,

auro coelatum.* Istud autem ὑποκρηνηδίων sua adhuc aetate Delphis exstitisse, ait *Athenaeus* l. c. vere dignum spectatu propter coelatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque. S.

CAP. XXVI. 6 seq. ἔστι δὲ μεταξύ --- ἐπὶ τὰ στάδιον) T. Fabri coniecturam [ἔστι δὲ τὸ μεταξύ legendum suspicantis] *Iac. Gronovius* valere iussit; ἐπταστάδιον, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si ἐπὶ τὰ στάδια cum *St. Berglero* malueris; neque incondita erit, si εἰς δὲ reperiatur. Noster VI. 36. εἰς δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἱσθμοῦ. Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, *Xenoph. Ephes.* l. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δὲ εἰσὶν ἐπτά. Itaque optio est. De belli huius occasione atque eventu *Aelian. V. H.* III. 26. et *Polyaen. Strateg.* V. 50. *WESS.* — Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine τὸ διάστημα, quod menti Scriptoris obversabatur. S.

11. αὐτίων) Nullum sine patrocinio vitium, in re diversi generis *Seneca* ait. Αὐτίων, τούτιων etc. Ionum sunt, huius dialecti scriptoribus frequentata. Iensium vide in *Luciani Astrol.* c. 1. Mediceae membranae in horum usu variae: modo probant, modo improbant, ut l. 135. 142. 143. etc. quae mihi mobilitas non adridet. Suum Herodoto reddam, quoties occasio feret. *WESS.* — Nempe αὐτίων h. l. *Gronovius* suo e codice, quem ipsius Herodoti genuinam repraesentare scripturam putaverat, adscivit. Noster cod. F. in masc. et neutr. gen. tantum non constantissime αὐτίων et τούτιων, in foem. vero αὐτίων, τούτιων praefert. *Herodotum* ipsum in masc. et neutro gen. constanter αὐτίων, τούτιων, scripsisse nec negare equidem nec adfirmare ausim. Illud profiteor, saepe mihi obortam esse suspicionem, a viro docto qui *Aldinae* praefuit editioni, multis locis invectas esse ionicas verborum formas, quas nullus codex mstus exhibebat: quibus in locis ex silentio eorum hominum, qui in gratiam Editorum alios codices conferunt, et multa saepe, quae ipsis minutiae esse videntur, negligere solent, non continuo colligi potest, codices illos cum *Aldina* scriptura consentire. S.

CAP. XXVII. 15. εἰκότα ἐλπίζων) Sic lib. V. 10. VII. 5. etc. Medicei εἰκότα melius non est: adplauderem si εἰκό-

τα foret, quod I. 137. 155. etc. rectissime edit. *Cl. Reiskius* ante haec existimat deesse, ἵνα ῥαδίως ὑπαγάγῃ αὐτοὺς: modo tamen certum sit, Herodotum Isocrateo more colla sibi aequalia et respondentia voluisse fingere, quod ego certum esse minime mihi persuadeo. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* Scripturam οἰνότα, quae in nostris excerptis Parisiensibus non nisi ex uno *Pb.* enotata est, perinde in codd. *Pa. Pb.* et *Pd.* reperiri docuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. *S.*

17. λαβεῖν ἀρώμενοι Λυδοὺς ἐν θαλάσῃ) Quod *Steph.* vulgavit, λαβεῖν ἀράσθαι Λυδοὺς, id *Codd.* auctoritatem secutus fecit: tueri quoque factum potest, quod ἀρώμενοι lenem orationem nonnihil turbent. Quare tollendum ἀράσθαι *Cor. de Pauw* decrevit. *Reiskius* revocandum censuit, aut in ἀράμεναι, [P] quod Ionum ore idem, vertendum. Equidem consensui tot mastorum non obnitar. Vide *Gronovium.* *WESS.* — Monuerat *Gron.* speciosum esse *Stephani* ἀράσθαι, sed obluctari mastis. Iam compertum quidem habemus, sic scriptum in codd. nonnullis: sed utique speciem hoc habet correctionis ex coniectura docti cuiusdam hominis profectae, qui corruptum esse intellexisset, ἀρώμενοι, quod in vetustis codd. hic legebatur. Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa *Toupii* (*Epist. Crit.* p. 64 seq. ed. *Lips.* p. 79. ed. *Lond.*) coniectura αἰωρεμένους, qua lepide opposita forent ista duo, ἰκτυομένους·λαβεῖν ἐν ὑπέρῃ, et λαβεῖν αἰωρεμένους ἐν θαλάσῃ. conf. *Herod.* VI. 116, 6. Quam coniecturam secutus, sed simul a veteris scripturae vestigiis minus discedens *Werferus* in *Actis Philologor. Monac.* T. I. p. 74. αἰωρεύμενοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali αἰωρεμένους (id est elatos, confidentes, coll. VIII. 100, 7.) superaturos se sperasse imperitos adversarios. Equidem suspicatus sum, ἀειράμενοι scripsisse *Herodotum*, (coll. VIII. 56, 5. 94, 3. et I. 165, 20. 170, 6.) quod primum in ἀράμενοι, ac dein in ἀρώμενοι fuisset mutatum. *Reiskius* ἀράμενοι ea notione coniectaverat, qua λαβεῖν ἀράμενος dicitur ille qui medium sublatum, sublimem gerens, tenet, eumque ad solum adfligere minatur. Ne quem vero turbet permutatio casus, αἰεράμενοι, quod ad praecedens ὑπέρῃ referri debebat; opportune *Werferus* l. c. simillimas ἀνακα-

Λουθίας adnotavit apud Nostrum occurrentes, I. 56, 2 seq. IV. 15, 8-10. IV. 137, 7 seq. Eiusdem generis est I. 63, 13. S.

CAP. XXVIII. 5. Λυδοί, Φρύγες etc.) *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siquidem eos non domuit, sed a maioribus accepit, imperio subditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσηπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, uti sequitur. Vidit et hoc *Corn. de Pauw*. Thracēs Europaeos Croesus non subegit, sed Asiae incolas, *Thynos* et *Bithynos*, ex *Thracia* progressos. Bene *Claudianus* II. in *Eutrop.* vs. 247.

Thyni Thraeces erant, quae nunc Bithynia fertur.

Adde infra VII. 75. WESS. — *Lydorum* nomen, quod ad unum omnes libri hic praeferunt, delere equidem non sum ausus. Lydos non κατεστρέψατο quidem Croesus, sed eos tamen ὡς ἱαντῶ εἶχε, nempe a maioribus accepto imperio: quare hos ante caeteros nominavit Scriptor. S.

CAP. XXIX. 3 seqq. ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς etc.) Cur, obsecro, οἱ πάντες σοφισταί? aptius equidem hac in sede iudicaretur ἐπιφανείς: ut Sardes isto tempore venisse dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανείς ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, — — καὶ δὴ καὶ Σόλων. VALCK. — Membranae coniecturae robur negant. Videtur Herodotus illos, qui uno tempore et habitati et vocati Sapientes sunt, innuere. Nihil sane erat, cur *Plut. de Malign.* Herod. p. 857. f. σοφιστὰς eos nuncupari indignaretur, cum Solonem *Isocrates*, *Themistius* atque alii, quibus testimonium *Io. Meursius* in *Solone* c. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemptum tamen, uti neque Herodotus, cui Pythagoras σοφιστῆς IV. 95. et σοφισταί quotquot tota Graecia sapientiae fama illustres II. 49. Belle *Aristides* T. III. p. 517. οὐχ Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν, οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἐπὶ σοφιστὰς προσείρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφούς. *Demosthenes*, (nisi Androtion fuerit, de quo *Aristides*,) in *Erotic.* p. 757. de Solone, ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν, ἢ τῶν ἐπὶ τὰ σοφιστῶν ὅπως γίνηται. [*Demosth.* ed. Reisk. Vol. II. p. 1416.] Verum ea turbato animo *Plutarchus*; pacatior Chilonem τὸν σοφιστὴν T. II. p. 96. et reliquos de hoc numero σοφιστὰς salutavit. WESS.

CAP. XXX. 1 et seqq. Αὐτῶν δὲ ὧν τούτων καὶ τῆς διαίτης etc.) Adsentitur in decennali peregrinatione, Croesique et Solonis congressu *Plut. in Solon.* p. 92. non infitatus fuisse

qui cum τοῖς χρόνοις ὡς πηλασμένοι, sive temporum ratione contentitum, haberent: neque nostra aetate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Croeso colloquium fabulis adnumerantes, in quis *Iac. Bruckerus, Histor. Philosoph. T. I. p. 444. et Freretus Comment. Acad. Inscript. T. VII. p. 433.* Solonem aiunt Olymp. XLVI. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistratae anno secundo sub Olymp. LIV. qua regnare Croesus inter Lydos coeperit: itaque *pergula pictorum, veri nihil.* Sed fac certum ratumque esse, quod ex Heraclide Pontico *Plut. in Solon. p. 96. f.* perhibet, Solonem συχρόν χρόνον complures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid impedit, quo minus in Lydiam, gemente sub unius dominatione civitate, peregrè abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quae *Diogen. Laërt. lib. I. 90. 99.* habet, tum *Libanius T. II. p. 297. A.* Atque hoc secutus est *Io. Meursius in Solone suo c. 28.* At tum Herodotus et Plutarchus cum *Proclo in Timaeum Platon. p. 29.* quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit *Io. Meursius*, manifesto erunt. Fac tamen, (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itineri se tradidisse: porro Croesum Alyattae patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur I. 92. eiusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud *Suidam in Κροῖτος*: quo quidem tempore, si iuvenem principem et fortunae successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae coniecturae sunt; tales tamen, quae scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et *Ampl. Bouherii Diss. Herodot. c. 16. WESS.* — Cum his contulisse iuvabit quae de Solonis aetate *Lartherus* ad h. l. disputavit. S.

12. Φιλοσοφῶν γῆν πολλὴν θεωρίας etc.) Vulgatum τῆς πολλῆς iustissime *Gronovius*, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire iussit; qui si et γῆν correxisset, ut in *Homer. Iliad. ὁ. 80. ἔς τ' ἐπὶ πολλὴν γαῖαν ἐληλυθώς*, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium mssorum

auctoritate probe munitum, Küsterus in *Cler. Bibl. N. et V.* T. V. p. 389., D'Orvilius ad Chariton. lib. II. pag. 160. [pag. 297. ed. Lips.] Abbas Geinoz, *Comment. Acad. Inscript.* T. XVI. p. 58. et Reiskius. Ipse Herodotus, quod sedulitatem Gronovii haud latuit, IV. 76. ἐπὶ τῇ γῇ πολλὴν διαμέσας, in re non dissimili. Tale quoque hoc Democriti apud Euseb. *Pr. Evang.* X. 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἱμνωτὸν πλείστην γῆν ἐκπλαυνσάμην ἱστορίων τὰ μήκιστα. Neque dubium mihi est, quin *Medic.* scriptura et similis ferme *Vatic.* ex frequenti T et Γ confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si Croesus Ἀσίης τὴν πολλήν, quemadmodum in *Arriani Indic.* c. 5., memorasset, uti Λιβύης τὴν πολλήν *Joseph.* c. *Apion.* l. 19. et Καρίας τὴν πολλήν *Noster* V. 103. At τὴν πολλήν, nullo regionis adposito vocabulo, quis plurimam mundi partem iure explicuerit? WESS.

19. Τέλλω, τοῦτο μὲν τῆς πόλιος etc.) Demiratus saepe sum, nemini leve, quod haec occupaverat vitium [vide *Var. Lect.*] suboluisse, praesertim sequentibus id manifesto prodentibus. *Medicei* quidem ope ἐς τοῦτο δὲ aliam faciem induit, nec speciosam tamen: meliorem putabat *Cl. Reiskius* οὕτω δέ. Mihi scripsisse semper visus, quod editum cum maxime est. Auctorem opinionis S. *Remigii* codicem habeo, ipsumque Herodotum, τοῦτο μὲν et τοῦτο δὲ toties totiesque iterantem: exemplorum affatim est in *Porti Lex.*, nec Herodoti studiosum fugere possunt. Quem autem Τέλλον adpellat, is Τέλλως *Tzetzae Chil.* l. 30. et VIII. 197. Vide *T. Hemsterhusii*, longo mihi usu iunctissimi, adnotationes in *Luciani Contemplant.* cap. 10. WESS. — Quod *Wytttenbachius* malit, (*Select. princ. Historic.* pag. 346.) τῆς πόλιος εὖ ἤκοντι, potuerat utique sic scribere Herodotus: at tunc sententia haec foret, felicem fuisse Tellum quod ad civitatem spectat, scil. hanc ei felicitatem contigisse ut patriā fuerit Atheniensis. Nunc consentientibus libris omnibus, iisque etiam vetustissimis, πόλιος εὖ ἡκούσης ait, quum prosper et florens esset civitatis status; quae nimirum haud minima pars felicitatis boni civis est, si ad vitae usque finem constanter florentem videt suam civitatem. Neque caussam video, cur εὖ ἦκων (quod idem fere ac εὖ ἔχειν significat) non possit absolute poni; quum praesertim genitivus casus; si quis

adiicitur, (veluti εὖ ἦσαν τοῦ βλου) non a verbo εὖ ἦσαν regatur, sed a subintellecta praepositione ἔνικα. S.

CAP. XXXI, 1. 'Ὡς δὲ τὰ κατὰ Τέλλον προτρέψατο) Mutavit vir doctissimus [Reisk.] *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 643.* ultimum in προτρέψατο, neque aliud in scripto ad me, nisi προτρέψατο esse aliquem ad se convertere, attentum sibi facere: itaque, nam cetera consulto omitto, verborum sententiam videri: postquam dixisset res Telli valde beatas, eoque attentum et animi suspensum fecisset Croesum Solon. Quin credidisse olim se, τοῖς κατὰ Τέλλον praestare. Quo quidem molimine, adiumentis codicum deserto, non opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Cl. Abreschio *Diluc. Thucyd. p. 332.* adsciscatur προτρέψατο ἰπρωτῆν, incitavit ad porro interrogandum. In Parthenii *Erotic. cap. 1.* ταῦτος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολὺν οἶνον προτρέψατο, ille hospitio exceptum multo vino provocavit. Herodoti mentem Valla bene adsecutus est. WESS. — Mihi haec visa erat sententia fuisse Herodoti, dictis illis admonitum Croesum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius iudicare disceret. Quod Reiskius τοῖς κατὰ Τέλλ. maluerat, idem fere valet τὰ κατὰ Τέλλον. S.

4. Κλίοβιν τι καὶ Βίρωνα) Creberrima utriusque mentio; sed, quemadmodum *Archiep. Κλίοβιν* adpellitant priorem. [cf. *Var. Lect.*] Opportune monuit *Hemsterhusius*, metri necessitate hunc scribendi modum Epigramma probare in *Stobaei Serm. CXIX. p. 603.* Οἷδε Βίρων Κλίοβίς τ' ἐπὶ σώματιν οἰκτιροῖς Ζεῦγλαν ζυζάμενοι etc. Sic ergo praestat. Adde *Io. Alb. Fabricium* ad *Sexti Hypotyp. lib. III. 24. p. 186.* ubi pars haec Musae Herodoteae λόγος περὶ τῆς Ἀργίας ἱερίας, et *Jo. Davisium* ad *Cicer. Tusc. Disp. I, 47.*, recte *Stobaei* μητρὸς αὐτῶν διξαμένης corrigentem: quod tamen non *Stobaei*, sed *Gesneri* videtur peccatum: nam in *Veneta* editione εὐξαμένης vulgatum primitus fuit. WESS. — Epigramma istud in *Cleobin et Bitonem* latinis versibus reddidit *Grotius*, *Floril. pag. 494.* Graecum habes *ibid. p. 495.* et in *Brunckii Analectis T. III. in Lectionib. et Emend. p. 274. T. IV. p. 123. ed. Lips. S.*

9. εἶδε πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζυγεῖ κομισθῆναι) Iunonis Argivae sacerdotio fungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, praeter *Aeschin. Socrat. Dial. III. 10.*

Choricium Or. in Procop. Gazaeum c. 33. Palaephat. Incredib. cap. ult. Servius ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. WESS. — Ut hic Argivae, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet Schol. ad Aristoph. Plut. 1015. S.

11. ἐκκληϊόμενοι) De iisdem Cicero, Tusc. I. 47. *Juvenes hi, --- veste posita corpora oleo perunxerunt, ad iugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum. Ciceronem in Herodoto legisse suspicor: ἰνδύμενοι δὲ (veste posita) τῇ αἰῶν οἱ νενίαι, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλιν, εἴλον τὴν ἀμαξάν.* Atque illud ἰνδύμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum Ciceronis locum excogitavit Ampliss. Bouhierii sollertia. VALCK. — Liberior Ciceronis narratio neminem morari debet; quum praesertim ipse non unius Herodoti, sed plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene Valla, ad verbum, tempore exclusi; nempe, urgente tempore prohibiti exspectare iumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillimā formulā, in re quidem diversa, Polybius usus est, XVII. 8, 2. βουλόμενος ἐκκληῖσαι τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν. Conf. Epictet. Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Graecitatis in Epictet. p. 306. S.

19. τῶν νενηϊῶν τὴν βῶμην) In mssorum dissensu eligendi arbitrium est: ego γνώμην praeferrem. Iuvenum βῶμην supra adtigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ βώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦτον ἀράμενος ἦνεν in Pausaniae lib. II. 29. At pium hoc iuvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis Pausanias, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor L. Begerus Spicileg. Antiq. p. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique praeferrī debebat scriptura γνώμην, quam et Larcher et Wytttenbach unice probarunt, et Schaefer revocavit. Mihi vero hoc ipsum γνώμην bono quidem consilio olim a probo quodam viro huc invectum, βῶμην autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam Argivos, aliud Argivas laudasse. Iam Argivae, matrem beatam praedicantes quod tales filios haberet, quid

aliud spectarunt, nisi filiorum τὴν γαίμην, *pium in matrem animum*? At viri τὴν βίμην laudarunt, *robur iuvenum*. Nec obstat, quod robur eorum supra (l. 6. et 12-14.) iam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. S.

CAP. XXXII. 6. τὸ θεῖον πᾶν τὸν φθονερόν τε καὶ etc.) Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius Plato, ὁ φθόνος ἔξω τοῦ θεοῦ χοροῦ ἵσταται, quod eius ex Phaedro dictum merito praedicant Philo Iud. Q. Omn. Prob. Lib. Tom. II. p. 447. et Maximus Tyr. Dissert. XLI. 3. Haud aegre itaque fero Plutarchi castigationem Herodoteam de Malign. p. 857. v. Scio, Homeri exemplo, modo in pia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab Eustath. p. 444, 38. 946, 44. [p. 338, 15. et 922, 52. ed. Bas.] Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos Olearius dabit ad Philostrat. Vit. Soph. lib. II. pag. 575.; neque ab hac labe immunes Christianorum esse plures, quorum imprudentiam magnus Casaubonus haud dissimulavit in Gregorii Nysseni Epist. ad Eustath. p. 70. Praeclarius Plutarchus de Deo Opt. Max. T. II. p. 1102. D. Ἀγαθὸς γὰρ ἐστὶ, ἀγαθὸν δὲ περὶ εὐδαίμονος ἐγγύστατος φθόνος, οὔτε φόβος, οὔτε ὄργη ἢ μῖστος. Alia pro Herodoto in Apologia adversus Plutarchi criminationes Abbas Geinoz, Comment. Acad. Inscript. T. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor. WESS. — Multa multi Viri docti huc spectantia disputarunt, quae cum fructu consuli poterunt. Lectoribus harum Adnotationum, instar omnium esse queant quae ad Nostri lib. III. c. 40, 8. Valckenarius commentatus est. Adiiciamus, quod inter alia ad h. l. Larcherus adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eandem esse, quam idem Scriptor VII. 10, 58. Artabani persona, postquam dixit ἐπὶ τὴν εὐφίαν ὁ θεὸς φθονήσας etc. his verbis declarat, εὐ γὰρ ἐξ ὀφρονείας μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἰωυρόν: et ibid. paullo ante dixerat, φιλεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολοῦναι. Scilicet, solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur. Conf. c. 34, 1-3. S.

11 et seqq. παρέχονται ἡμέρας δημοσίας etc.) Constat ratio, si annus fuerit dierum CCCLX. et menses tricenarii sive τριαννημέροι. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, xv. dies anno adcesserint, atque ita evaserit annus dierum CCCLXXV., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur praeterea, ut brevi temporum lapsu aestas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, ἵνα δὴ αἱ ὥραι συμβαλῶσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον: ut anni tempestates opportune recurrerent sibi que responderent. Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua cadere, et ipso remedio malum adaugere. Ioseph. Scaliger eiusmodi id esse scribit, ut non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum praetereundum, extremo lib. I. de Emend. Tempor. Vehementer id displicuit, cui raro Scaligerana placent, D. Petavio lib. I. Doctr. Temp. cap. 38. Nec probare se potuit L. Allatio de Mens. temp. c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exaequare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in Scaligero damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno dierum aliquot exemptione atque omissione fortasse intercalarium, ut ad metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemptione Herodotus; qua quoque recepta, quod neglectum demiror, summa dierum in annis LXX. et intercalaribus xxxv. mensibus minime congruet. Durant proinde anni huius inconmoda, quibus mederi conatur Vignolius, Chronolog. lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et Herodoto noxia. Salubrius auxilium paravit Stanisl. Grsepsius de Multipl. Siculo etc. in Fasciculo secundo Rotterodam. p. 452.; annum, quo de agitur, dierum fuisse ait ccccl., cui alternis intercalationibus dies xv. adiecti fuerint, ut cursui solis adconmodaretur, sic aequare dies ccclxv. Paria Iulius Pontedera, Rom. et Graec. Antiq. Epist. xv. p. 176. Sed valide refragatur utrique aggregata dierum summa: neque negant docti viri, utramque a scio et harum rerum inperito, cum solum ccclx. dierum anni formam recordaretur, inmutatam videri et corruptam: fuisse olim ἡμέρας πεντακσίας καὶ τετρακισχίλιας καὶ διαμυρίας, viginti quatuor millia et quingen-

tos dies ex annis LXX.; tum additis intercalariis, πενήκοντα
 καὶ πεντακσίων καὶ πεντακσίδων καὶ διαμυρίων, viginti quinque
 millium, quingentorum et quinquaginta. Quae, si Lydis anni
 dierum CCCL. ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis
 suae civitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt.
 Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habi-
 tum in Lydorum fuisse usu. Herodotus nonnisi dierum
 CCCLX. memorat lib. III. 90. Vellem quoque aliquid ex mssis
 praesidii; quamquam de eo facile transigerem, si prius
 planissime liqueret: salva tum Herodoti, quem enormi-
 ter in re satis obvia aberrasse, ad credendum difficile
 est, fides. WESS. — Quod ad firmandam sententiam sibi
 probatam desideraverat Wesselingius, id non modo ipsum,
 sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem pertinens,
 repertum hodie confectumque haberemus, si in plano
 istud esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro do-
 cto in Novellis Literariis Halensibus monitum legere me-
 mini; nempe, ex Plutarchi libello de Animae procreatione quae
 in Timaeo Platonis describitur intelligi, prisco aevo ex ipso-
 rum etiam Graecorum ratione annum nonnisi CCCL. dierum
 fuisse; eandemque rationem firmari quoque Ovidii ver-
 sibus illis, *Iupiter antiqui contraxit tempora veris, etc.* Me-
 tamorph. I. 116 seqq. Mihi vero, quamquam nondum
 contigit vel apud Plut. vel apud Ovidium id quod ibi Vir
 doctus vidit, liquido reperire, tamen etiam nuhc nulla
 probabilior ratio solvendae Herodotei huius loci difficul-
 tatis occurrit, quam ea ipsa quae Wesselingio se proba-
 verat: nisi plane statuere velimus, crassiore quadam ra-
 tione haec Solonem Lydo Croeso dicentem induci ab He-
 rodoto. Nec enim Wytttenbachii probare possum rationem;
 qui, tenens id quod in vulgata huius loci scriptura pri-
 mum ponitur, nempe LXX. annos conficere dies XXX. CC.
 intelligensque adeo singulos annos CCCLX. dierum, deinde
 in sequentium numerorum notatione suspicatur multi-
 plices errores esse invectos. Igitur, ne funditus turben-
 tur tempestatum rationes, quarum conservandarum caussa in-
 ventos esse menses intercalares significat Herodotus, vulga-
 tam scripturam ex ipsius Herodoti mente sic corrigendam
 Vir doctissimus censet, ut mox pro τοῦτῆρον τῶν ἰρίων,
 (L. 13.) τοῦτῆρον τῶν ἰρίων legatur, id est, sextum quemque

annum, tum ut loco intercalarium mensium xxxv, ponantur xi. cum $\frac{2}{3}$, nempe δώδεκα διόρτος τριτημορίου: porro, loco dierum ML, dies ccccl; denique, in universa summa, loco dierum xxxviii. ccl, dies xxxviii. dl. Quae quidem ratio, quantumvis et erudita et ingeniosa, Larcheri etiam suffragio comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic et lib. II. 4, 6. diserte Scriptor noster docet, Graecos tertio quoque anno mensem intercalarem adiecissee. S.

22. πᾶν ἴσθι ἀνθρώπος συμφορῇ.) Si πᾶς malueris, quo modo Aldinum emendavit Chytraeus in *Adnotat. Herodoteis*, et Codicum nonnulli cum *Clemente Alex.* et *Theone* legerunt, nihil est, quod offendant: omnis utique hominum aerumnosus est. Tale Alexandrinorum Interpretum Iobi xxv. 6. πᾶς ἀνθρώπος σαρπίς. et Scythae cuiusdam πᾶς γὰρ μετὰ πόνειμι in *Aeliani Var.* VII. 6. tum *Demoeriti* in *Hippocratis Epist. ad Damagetum* p. 229. *Ed. Ald.* ὅλος ἀνθρώπος ἐκ γενετῆς νοῦσος ἴσθι. At plures cum *Stobaeo* ἤσθι πᾶν ἴσθι ἀνθρώπος συμφορῇ. Pro quo vir quidam doctus, citra causam tamen, ad marginem Aldinae meae πᾶν ἴσθι ἀνθρώποις συμφορῇ. Idem in opinionem venit *Cl. Reiskio*, fatenti tamen, omnia stare posse, modò κατὰ ad structuram adsciscatur: tendit et huc desiderium *Cel. Gesneri* ad *Luciani Asin.* c. 56. neque longe deflectit in larga disputatione *P. Horreus*, *Obs. Herod.* c. 6., varius tamen, ut solet. *Lud. Küsterus* versionem *Gronovii* et distinctionem, igitur, univsum est, homo calamitas, taxat, suffectis his, ita igitur, o Croese, homo totum casus est: neque enim verum esse, omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri *Solonem* in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορῇ contra scriptoris morem casum puto. Gaudemus mortales prospero saepe rerum successu; at quot non incurrunt, quae felicitati isti fraena iniiciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν εἶδωλ', ὅσων περ ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκιδν, ut in *Sophocli. Aiac.* 125. Sive ergo univsum *Gronovii*, sive totum *Küsteri* praetuleris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, aequius meliusque videtur, omnino homo calamitas est, sive calamitosus, uti *Valla*.

Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορά.

alia in re Euripid. *Alcest.* 802. WESS. — In istam sententiam calamitatem mortalium deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46, 11 seqq. et ipse Iupiter apud Poëtam, *Iliad.* f. 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique συμφορῇ in eam sententiam intelligenda, quam in latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. συμφορῇ posuisset Herodotus, non opus fuerat adiecto epitheto ἀχαρὶς συμφορῇ, quo utitur I. 41, 3. VII. 190, 11. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra l. 22. quemadmodum vulgo compositum πάμπαν. S.

23. πλουτίειν μὲν μέγα φαίνεται) Voculam μὲν, elisam a vicina, Stobaei praebet Florilegium pag. 564, 47. πλουτίειν μὲν μέγα φαίνεται: necessariam monstrant sequentia, ἐκείνο δέ. In vicinis nonnulla quoque Stobaeus habet vulgatis meliora: τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον, [l. 28.] quod Codices firmant Anglicani. δυοῖσι προίχει τοῦ εὐτυχίος μούνοισι, [l. 32.] pro μούνον. ὦ βασιλεῦ, [l. 49.] Ibidem ἄπειρος male vulgatum, ut hic, [l. 37.] ante alios dudum correxit Dan. Heinsius. VALCK.

28. πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον) Rectissime Gronov. ἔχοντα recepit, a quo vellicando consultius fuerat manus abstinere. Structurae exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Ego vero εὖ, quod Valla in suo habuit, Stobaeusque et Britannici libri edunt, sua in sede collocavi: postulabant iteratae locutiones καλῶς, εὖ et εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est iucundus bonorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis lib. III. 43. ὅτι οὐκ εὖ τελευτῆσειν μέλλει εὐτυχίων τὰ πάντα. Haec, quae sub manu sunt, imitatus est Dionysius tyrannus in Stobaei Serm. xciii. p. 560. WESS.

37. ἄπειρος δὲ ἴσσι) Quod olim ex coniectura D. Heinsius, indice Iungermannno ad Polluc. II. 61. tum Kiisterus, Abbas Geinozius, et Reiskius, id certum praestat Vaticanus codex. ἄπειρος, quidquid dicatur, valere non potest: addi debuerat, cuius rei expers esset, ut infra I. 207; nec latuit hoc H. Stephanum, qui expers autem est malorum: at ita ἄπειρος, idem erit ac ἀπαθὴς κακῶν, quod et ille propter

ea in Latinis neglectui habuit: perperam profecto. Natum ἄπιρος est ex soni adfinitate, quae in Aldino c. 196. ἱμπίρος ex ἱμπίρος progenuit: Reiskius admonuit, ἄπηνον membris omnibus integrum dixisse Gregor. Nyssen. Epist. ad Eustath. p. 10; vocarunt et alii. Naevus plane similis vitavit haec Libanii T. II. p. 665. D. ἡ γὰρ οὐδὲν ἐγγύς ἐστιν, ἡ καμίδῃ τινα ἐναρθμῆτα, αὐτὰ οὐδὲ ἄπειρα. Sententia oratoris postulat ἄπειρα. WESS.

49. ὁ βασιλεὺς) Difficiles habere explicatus ὡς βασιλεὺς et longe arcessitos, doctissimorum Virorum Gronovii et Horrei defensiones ostendunt. Si ex Stoa Solon loqueretur, cui dives, qui sapiens est, Et sutor bonus, et solus formosus et est Rex, non abnuerem. Planissima Stephani est plurimumque aliorum coniectatio, quam Stobaei patrocinio protectam, non repudiavi. Ipse plus vice simplici in hac oratione, ὁ βασιλεὺς. In celeberrimo, quod consequitur, dicto [σκοπεῖν δὲ χρὴ etc.] Aristoteles haesitat. Ethic. Eudem. II. 41. et Nicomachic. I. 10; non item Sophocles Euripidesque, ad cuius Andromach. vs. 100. Ios. Barnesium vide. WESS.

CAP. XXXIII. 1 seqq. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ etc.) Scabra haec et salebrosa Abbati Geinozio, cui ex scriptura Paris. et Remig. adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὐκ ὄντι ἐχαλῆστο, haec dicenti Croesus nihil neque gratificabatur etc. At satis tum inopportuno ἀποπίμπεται, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. Reiskius, nisi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὐκ ὄντι mallet οὗτος, ultro agnoscens, minime Herodoteae facilitati respondere omnia: contra ea Vallae Latina, saneque est visus indoctus, laudat St. Berglerus, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia plana. Plutarchus eundem ferme in modum ἦδη μὲν ἀλλόκοτος (Solon) ἰδοῦναι εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἄγροικος in Solon. pag. 93. E. WESS. — Locum istum cum Valla (cuius in latina versione nihil hic vel ab H. Steph. vel Gronov. vel a Wess. mutatum est,) sic vulgo interpretantur: Haec Solon, neque assentando Croeso, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus, etc. A qua sententia, ne Larcherus quidem, quamquam me-

liona a populari suo Geinozio edoctus, vel latum unguem diaccessit. Iam pridem vero Io. Matth. Gesnerus (in Chrestom. Graeca p. 9.) perspecte viderat, longe commodiorem huic loco inesse sententiam huiusmodi: *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractavit Croesus, neque ullo eum loco habens a se dimisit, vehementer inscitum hominem ratus*, etc. Iamque olim in eandem sententiam locum hunc Aem. Portus in Lexic. Ion. voce λόγος, interpretatus erat. Nempe hi ambo δόξας ἀμαθίας εἶναι cum edd. ante Wess. et mssis tantum non omnibus recte legebant: nam ἀμαθίας, quod ex uno Arch. Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum ἀποπίπτειν activa notione (dimittere, a se dimittere) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex Xenophonte notum hunc verbi usum, Cyrop. I. 3 extr. et Memor. III. 1 extr. Iam iidem, quos paullo ante nominavi, Portus atque Gesnerus, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum censuerunt: nempe in illa dictione, Ταῦτα λόγων τῷ Κροίσῳ, aliquod ἀνακλουδίας genus agnoscens, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cuius generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83, 3. et 87, 7. coll. vs. 9. exstant; Et in hac ratione adquiescere forsan poteramus, ni duo codd. msssti, Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturae λίσσονται Κροῖσος, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex Geinozii coniectura, (Hist. de l'Acad. des Inscript. T. XVI. p. 59 seq.) adoptavimus. Caeterum in editis a nobis Herodoti graecis commodius post εὐδανός delebitur comma; quo clarius adpareat, pronomen μιν non minus ad verbum ποισάμενος, quam ad ἀποπίπτειν, referri. S.

CAP. XXXIV. 6. ἢ γὰρ δὴ καφός) Vide infra c. 85. et Diodor. Sicul. T. II. p. 553. ubi Maximi Tyrii μηχανιστὸν ἀμάρτημα tetigimus, et Valer. Maxim. somnium Croesi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. WESS. — Monuit Eustathius, (ad Od. i. p. 230, 8 seq. ed. Bas. pag. 1539 extr.

Rom.) prisco sermone graeco κωφὸν mutum intelligi, recentiore surdum. conf. Nostrum I. 47, 14. et Adnot. ad c. 38, 10. Hippocrati κωφοὶ omnino dicuntur οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (hebetes et debiles) interprete Galeno in Glossar. S.

11. κατωβωδῆσας) Semper Herodotus καταβωδῆσας et καταβωδῆσαι: quod et hic olim fuisse existimo. In Luciani Dea Syr. c. 19. 21. etc. ὀβωδῆσιν et c. 29. ὀβωδῆν, quae nisi librariis accepta referantur, Nostri Ionismus proscribet. WESS. — Nempe, quod in Var. Lect. adnotare neglexi, scripturam κατωβωδ. cum superioribus edd. tenuerat Wes-selingius, praeter librorum auctoritatem non ausus ionicam formam auctori restituere. καταβωδ. primus edidit Reiz. eamque scripturam nostri codd. Pa. Pe. firmant. S.

CAP. XXXV. 6. ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ καθαρσις etc.) Vide de lustrandi consceleratos Graecorum ritu Euripid. Orest. 511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. Ω. 480. WESS.

10. ἐπίστιος ἱμοὶ ἐγίμω) Scholiastes Apollon. Rhod. ἐφίστιον, ἐπὶ τῇ ἐστία ὄντα, recte: IV. 747. Supplex est, ad focum pro more adsidens. Vide Des. Heraldum in Tertullian. Apolog. I. Digression. 26. pag. 252. Iterum Apollon. IV. 703. μέγ' ὀνυπολὴν, οἷον τ' ἀπολυμαίνοντα Νηλεΐς ἱμέται, ὅτ' ἐφίστιος ἀντιώσιν. Aeschylus Eumenid. 580. ἔστι γὰρ δῶμον ἱμέτης ὅδ' ἀνὴρ καὶ δῶμον ἐφίστιος ἱμῶν. Scio et domesticum adsignificare ex Criticis ad Apollon. I. 909., non hic. WESS.

12. Γορδίῳ μὲν τοῦ Μίδου εἰμὶ παῖς) Errantem Vallam bene in ordinem coëgit Gronovius. Gordius eius Midæ filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiae, sed Croeso tributariae, regno praefuisse. Conf. Ampl. Bouherii Dissert. Herodot. cap. 8. pag. 85. WESS.

18. μένων ἐν ἡμετέρῳ) Sic VII. 8, 4. τὰ τιμωτάτα νομίζονται ἐν ἡμετέρῳ, nec sine matorum discordia, quae et in his Heliodori lib. VI. pag. 265. ὦν, ὡς οἶμαι, Φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρῳ πεπείρασθε: namque Xylandri scriptus ἐν ἡμετέρῳ. Paulo diversum, obportunum tamen, uti admonuit St. Berglerus, Poëtae H. in Mercur. vs. 370. ἦλθεν ἐς ἡμετέρῳ, διζήμενος εὐλόπιδος θοῦς. Barnesii certe audacia, corrigentis ἡμέτερον, excusari non debet. WESS.

CAP. XXXVI. 2. σοὶς χρημα γίνεται μίγα) φαίνεται, quod olim docto viro adriserat, apretum recte fuit. Imi-

tatur *Athenaeus* in leone, quem Imp. *Adrianus* confecerat, μέγα χρέμα ὄντα καὶ πολλῷ χρόνῳ καταγενηθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην lib. VIII. p. 677. v. et Schol. *Homeri Iliad.* l. 525. Haud vero scio an adscribenda sint *Heliodori* loca, satis cognita, quae *St. Berglerus* male conversa animadvertit. *Aethiop.* lib. VIII. p. 364. ubi βασιλεῖος αὐλῆς praecipit. lib. V. p. 233. et p. 246. de *Chariclea*, ἔστι γὰρ τι χρέμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διαθέσθαι δραστήριος: est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione. Copulam de suo, nec male, addidit. Copiose et erudite de hoc genere *Valckenarius* ad *Euripid. Phoeniss.* p. 71. WESS. — Notum illud *Xenophontis*, *Cyrop.* I, 4, 8. de cervo, καλὸν τι χρέμα καὶ μέγα. S.

15. ταῦτά οἱ νῦν μέλει) Proxime praecessere, νύγωμός τε γὰρ ἴσται. *Phidippidem* lib. VI. c. 105. dicit ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc distant in *Luciani Prom.* [c. 5.] T. I. p. 189. ἦν γὰρ ἴσται, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μιμνέσθαι αὐτῷ: quaeque dantur similia. VALCK. — ταῦτα, sc. τὰ τοῦ γάμου. S.

CAP. XXXVII. 7. νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκλίσας ἔχεις) Vallae exclusum me tenes necessarium negat *Berglerus*: satis fuisse exclusisti me, ut in *Aristophan. Eccles.* 355. ἀχράς τις ἐγκλίσας' ἔχει τὰ σιτία, pyrum quoddam silvestre inclusit in alvo cibum. Atticos sic solere, praeterque ceteros *Sophoclem*. Quod verissimum. Exemplum olim dedi *Observ. Var.* I. 24. Nec multum referet tamen, *Laurentium* ne sequaris, an *Berglerum*. WESS. — Nec vero prorsus perinde est. Periphrastico tali praeterito (cuius generis plura ex *Herodoto* exempla *Portus* in *Lexic. ion.* voce ἔχω collegit) maiorem quamdam, quam simplici, vim inesse, facile intelligitur. Vide modo ex. gr. I. 27, 19. 41, 4. 73, 7. etc. S.

8. οὔτε τινα διδίνῃ μοι παριδὼν etc.) His *Herodoteis* respondet quodam modo *Sophocleum*, *Oedip. Tyr.* 544. διδιναν ἢ μαρίην ἰδὼν τίς' ἐν ἐμοὶ, ταῦτ' ἰβουλεύσῃ ποιεῖν; Confer lib. I. 108. et *Paull. Leopardum Emend.* VII. 11. WESS.

9. νῦν τε τί σοί σί με χρεῖ ὄμμασι etc.) Scribendum puto: νῦν τοι τί σοί σί με χρεῖ ὄμμασι --- φαίνεσθαι; Te (patrem) quibus me oculis oportet intueri? *Sophocles Aiac.* 462. Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανῆς Τελαμῶνι; Plurima huius generis ad *Ciceronem*

Or. pro Rabir. sub finem congegit Nic. Abramus. VALCK.
Ibid. νῦν τι τίσισι etc.) Sic [pro eo, quod olim scribebatur] Portus, Berglerus, Reiskius, quibus auscultavi. Noster II. 82. τίσις ἐγκυρήσει ex Florentino, hoc est τίσις, quibus? et IV. 155. τίς δυνάμει, κοίη χερσὶ; qua copia? quave manu? Homerus Iliad. Ω. 387. τίων δ' ἔξ ἴσσι τοκήων; qui te genuere parentes? WESS.

CAP. XXXVIII. 7. ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα) Non male Laurentius, ad ea quae suscipiuntur, sive quae Mysi urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Coniecturae doctorum virorum παραβαλλόμενα, παρεμβαλλόμενα, παρακαλούμενα nimiae sunt. Plato, sed alia forma, in Critia p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβανόντων φθορὰς καὶ τῶ μῆκει τῶν χρόνων, ἠφανίσθη. Adi Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 665. et 679. WESS. — Ut παραλαμβάνειν ἀρχὴν est suscipere magistratum, et παραλαμβ. λόγον sermonem suscipere; (cf. Lexic. nostrum Polybian.) sic haud incommode παραλαμβ. ἔργον dixeris, opus vel negotium suscipere. S.

[10. τὸν γὰρ δὴ ἴτερον, δισθαυμένον τὴν ἀκοήν) Duo postrema verba primus non modo in suspicionem νοθείας adduxit, sed omnino tollenda censuit REIZIUS in Praefati ad Herodot. p. xxii seq. „Si non tantum (inquit) mutus, „ ut I. 85. dicitur, verum etiam, ut h. l. significatur, „ surdus erat ille Croesi filius, quo modo unquam fieri „ potuit, ut is loqui disceret? Annon Herodotus I. 85, 2. „ disertegit eum duntaxat mutum, ceteroquin autem integrum „ fuisse? Verba τὴν ἀκοήν adscripserat lector aliquis, notare sibi volens quonam sensus vitio Croesi filius laborasset: qui lector, cum esset recordatus illum dici ab „ Herodoto I. 34, 7. κωφόν, id vocabulum ea significatione „ acceperat, non qua id scriptores antiquiores adhibuerunt, sed qua recentiores.“ Eodem argumento inductus Larcherus verba ista e gallica Herodoti versione exsulare iussit. Et speciosa utique ratio est, quae dubitationem quidem gravem poterat iniicere: nec tamen ita certa, ut spreto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quo minus credamus utroque vitio laborasse hunc iuvenem; et quoniam surdum, idcirco mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita

levatum fuisse id vitium, ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quae infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, praeterquam quod *mutus* puer fuerit, caeterum *sensus* omnes integros habuisse: nam vocab. *ἑπιεικής*, quo c. 85, 2. utitur, haud dubie non ad corporis facultates, sed ad ingenium et ad mores refertur. S.]

CAP. XXXIX. 4. ἀλλὰ λήθῃσι τὸ ὄνειρον) Offendit et legentem moratur τὸ ὄνειρον hoc quidem loco: si abesset, revocandi nulla foret causa gravis; vix certe locum tuebitur, nisi adscitā ad sententiam vocolā κατὰ. Mecum sentit Corn. de Pauw opinio, coniectantis insuper τοῦ ὄνειρου, nec dissidet Reiskius. WESS. — In τὸ ὄνειρον consentiunt libri omnes; nec adparet quid inducere quempiam olim potuisset, ut ista verba, si abfuissent libris, adiceret. Potest vero aut κατὰ τὸ ὄνειρον intelligi, aut (quod mihi magis adridet) καὶ κατὰ τὸ (i. e. καθ' ὃ) λήθῃσι τὸ ὄνειρον. S.

[8. ὑπὸ ἐδόντος τοῖς εἰπε. Foedum erratum h. l. graeca a nobis edita invasisse video, quod nescio an omnia huius editionis exempla occuparit: εἴχῃ, pro εἴπῃ. S.]

CAP. XL. 4. μετῴμῃ τί σι ἵεναι) Galeus μέγας ex Cod. Arch. vero propius ait: mihi in excerptis eius libri, quae accuratissima inter manus sunt, nihil simile obfertur. Fuerit tamen; genio sermonis non congruit; clarum errantis librarii specimen. Nam πολλάς εἴχῃ ἐκείδας μετήσυσθαι ἐπὶ θάλασσαν, V. 35. quo vir eximius male descripto nititur, praesidio non est. Id enim legitimum, μετήσυσθαι futile. WESS.

CAP. XLI. 3. ἐγὼ σι συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτι, τὴν τοι οὐκ etc.) Aldinum ἀχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζων ἐκάθηρα, ego te procul obprobriis amaris lustravi, mutatum noluerunt Berglerus, in Act. Lips. MDCCXVI. pag. 419., Horreus, Reiskius, alii; quibus quo minus calculum addam, consensu schedarum msstorum inpedior. Pleraeque omnes συμφορῇ ἀχαρί, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω: et si quae ἀχαρίτην edunt; gemino tono, ut secandam innuant in duas vocem, ornant. Ita Paris. B. fors quoque Mediceus. Namque ἀχαρίτη ea notione, quam viri doctissimi [Gronovii] voluntate ade-

ptum est vocabulum, haberi posse, vereor ut inpetretur. Quid ergo? Abbas Geinoz T. XVI. *Acad. Inscript.* p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ πεπληγμ. ἄχαρι, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, ego te calamitate percussum ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi: per utique conmode, si ἄχαρι eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάρῃτι, secutus ex parte quadam Aldum. Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. Συμφορῇ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. et 190. Obportune Euripides *Alcest.* 855.

Ὅς μ' εἰς δόμους εἰδὲν, οὐδ' ἀπῆλασε,

καί περ βαρεῖα συμφορὰ πεπληγμένον.

Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere *Plutarch. de Adul.* p. 64. πᾶσα ὀνειδισμένη χάρις ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις. WESS. — Vide *Var. Lect.* Merito vero *Wess.* dubitaverat, ἄχαρι dativo casu usurpari Ionum more: at nec ἀχάρῃτι scriptum oportebat. Unice verum erat ἀχάρῃ, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic ἀπόλι VIII. 61, 4. ultimā syllabā ex ἀπόλι contractā, quod ionicum est, pro communi ἀπόλιδι: item Ἰσι II. 40, 5. ex complurium librorum scriptura, ex Ἰσι contractum, quo Iones utebantur pro communi Ἰσιδι, sicut Ἰσιος II. 41, 4. pro Ἰσιδος, et Θέμιος II. 50, 6. pro Θέμιδος vel Θέμιτος, et id genus alia. S.

Ibid. ἄχαρι τί τοι οὐκ ὀνειδίζων) Triste quid tibi non exprobrans, sive calamitatem, in quam invitus incidisti: quodvis malum ἄχαρι dicitur Herodoto, apud quem οὐδὲν παθεῖν ἄχαρι saepe recurrit: non equidem dubito, quin olim vulgata lectio melior sit Medicea: ἀχαρίτην τοι οὐκ ὀνειδίζω. Ista tamen si sic scripta Codex exhiberet antiquus: ἐγώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτῳ, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα: ego te tristi pressum calamitate, quam tibi non exprobro, lustratum expiavi, haec genuina iudicarem: ἀχαρίτι ponere non ausim; ἀχαρίτῳ scribatur an ἀχαρίστῳ nihil interest; nisi quod Codices Herodotei praebent ἀχαρίτα παθήματα p. 83, 36. [I. 207, 7.] et ἀχαριώτατον p. 431, 31. [VII. 156, 20.] Utrumque fuit in usu, sicut ἀθέμιστος et ἀθέμιτος. Tristis calamitas, Herodoto dicitur ἄχαρις συμφορῇ, VII. 190. Alterum illud, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile posset adprobari: *Andocides* p. 20, 18. τὰς ἐμαῖς συμ-

φορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζιν. *Demosthenes* c. *Androt.* p. 397. §. 108. [ed. *Dion. Lambini.*] τὰς ἰδίας συμφορὰς ὀνειδίζιν καὶ προφέρειν ἑκάστῳ: quod homine indignum facinus merito iudicabat in *Or. pro Cor.* p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ὅλως μὲν, ὅστις ἄνθρωπος ὡς ἄνθρωπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγοῦμαι. *Aeschines* c. *Ctesiph.* p. 64, 40. οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω. *VALCK.*

9. πρὸς δὲ τοῦτο) *Nuspian* alibi reperietur apud *Herodotum*; nonnunquam legitur, πρὸς τούτοις: quinquagies minimum πρὸς δι. Corrigo: πρὸς δι, ἐς τοῦτο καὶ σὶ τοι χρεὼν ἔστι ἵναί, ἔνθα ἀπολαμπρύνεται τοῖσι ἔργοις: in quibus ἀπολαμπρύνεται haud equidem mutaverim multo deteriore *Codicum* lectione *Galeo* probata. *Demaratus* inter *Lacedaemonios* dicitur ἔργοις τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεὶς lib. VI. c. 70. Ἐργοῖσι ἀπολαμπρυνθεὶς perparum distat a locutione *obvia* III. 134. φαίνεσθαι τι ἀποδεικνύμενον. ἐς τοῦτο - - - ἵναί dixerit *Croesus*: respondet *Adrastus*, [c. 42, 2.] ἄλλως - - οὐκ ἂν ἦία ἐς αἰθλον τοιόνδε. Lib. II. c. 15. ἐς διάπυρρον ἵναί, Tandem πρὸς δι, praeterea, *Herodoti* certe lector sibi non postulabit exemplis adfirmari. *VALCK.* — Ni πρὸς δι τούτῳ cum *Reiskio* scripseris, certissima erit superior coniectura. *WESS.* — *Reiskii* coniecturam librorum nostrorum auctoritate firmatam in *Var. Lect.* vidimus. *S.*

CAP. XLII. 5. πολλαχῇ τι ἀνίσχον ἰμωυτόν) ἀνίσχον ex *Aldo* et *Remig.* instauravi. *Multis me*, inquit, *modis continuissem.* *WESS.* — Mihi plane id dicere voluisse visus erat, quod in versione lat. expressi, saepe me (scil. in huius modi occasionibus) continui. Nunc, ubi animadverti, quod ineunte cap. 35. refertur, nuperrime demum hominem hunc *Sardes* venisse, intelligo minus commodam esse istam interpretationem, et *Wesselingii* sententiae ultro accedens, corrigi in *Graecis* nostris ἀνίσχον velim. *S.*

CAP. XLIII. 5. καθαρθῆς) Bene *Arch.* liber. Neque enim dialecti indoles, ut καθαρθῆς scribatur, permittit. καθαίρειος, κάθαρσις, ἐκάθηρα, quae passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. ἐν πίνθει μεγάλῳ καθῆστο, quod καθῆστο fuisse, κατήμενος et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 83. Quae vero de infelice *Adrasto* produntur, in *Luciani* animo fuerunt *Iovem Confut.* exhibentis c. 12. *WESS.*

8. τοῦ ὀνείρου τὴν Φήμην) Eustathius in Homer. p. 1965, 62. [immo p. 1956. ed. Rom. et p. 828, 38. ed. Bas.] ἐν δὲ τῷ, χαλεπὴν Φῆμιν ὄπασσε, (Odys. Ω. 200.) Φανερώς ἢ Φῆμις ἐστὶν Ἰωνικῶς, καθὰ καὶ ἀλλαχού. Confer in Iliad. pag. 799, 10. [p. 716, 38. ed. Bas.] Cuius decreto si obtemperamus, nihil verius Arch. τοῦ ὀνείρου τὴν Φῆμιν. Idem III. 153. πρὸς ταύτην τὴν Φῆμιν Ζωπύρῳ ἔδοκεε ἀλώσιμος εἶναι ἢ Βαβυλῶν, sed solus. Discrimen exiguum, non negligendum tamen. WESS. — Optandi cuique libera potestas: et longe equidem absum, ut ionicam formam Φῆμιν asperner. Sed et communi Φῆμιν uti licuit Herodoto, sicut V. 72, 14. Φῆμη habemus, nullà codicum discrepantià. S.

CAP. XLIV. 4. et 6. Καθάρσιον --- Ἐπίστιόν τε etc.) Tetigit et haec Eustath. in Odys. p. 1562, 33. [ed. Bas. p. 262. sub fin.] Notissimi Iovis tituli sunt, expliciti a Dione Chrys. Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a Cl. Ioann. Taylor ad Lysiae Or. Parental. p. 35. WESS. — Conf. veteres Interpretes ad Aristoph. Eq. 498. et ad Euripid. Hec. 345. quos ad h. l. Larcherus laudavit. S.

CAP. XLV. [12. Θεῶν κοῦ τις) Sic accentum signat noster cod. F. Editi vulgo omnes, Θεῶν κοῦ τις. Commode Θεῶν κοῦ τις codd. Pa. et Pe. Θεῶν κοῦ τις Pc. S.]

14. Κροῖστος μὲν νῦν ἔθαψε ὡς εἰκός ἦν etc.) Nolui msstis reniti; quibus οἰκός, quorsum Medic. ducit, si placuisset, cupide adsensus fuisset. Haud scio verò, sperni-ne oporteat Arch. Κρ. μὲν νῦν ἔθαψε, ὡς εἰκός ἦν θάψαι τὸν ἐωυτοῦ παῖδα. Convenit scribentis mori abundans illa repetitio, ut Vl. 109. IX. 11. etc. WESS. — Vide Var. Lect. S.

17. ἐπὶ τε ἡσυχίᾳ --- περὶ τὸ σῆμα) Et hoc, et mox ἡεῖδε servo. Posterior ob Homeri Iliad. χ'. 280. Ἐκ Διὸς ἡεῖδεις τὸν ἱμὸν μόρον. et Odys. ι. 205. οὐδὲ τις αὐτὸν ἡεῖδει δμῶν. [At, ob hoc ipsum ἡεῖδει, videtur apud Nostrum ἡεῖδεε scriptum oportuisse, quomodo Schaeferus edidit.] Illud, quoniam sententiae reique ordini melius congruit. Non bene mihi apta nexaque videntur παρὰ τὸ σῆμα --- ἐωυτὸν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ. Ita enim δις ταυτὸν. Verum in frequentissima harum praepositionum commutatione suum cuique, sine acerbitate tamen, iudicium esse debet. De Adrasto Diodorus T. II. p. 553. [in Excerpt. Peiresc.] ὁ δὲ οὐδὲν ἥττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτρυος τάφον πορευθεὶς Herodot. T. V.

ἑαυτὸν κατὰφαξεν. *Plutarchus de Stratone Narrat. Amat.* p. 772. ὁ δὲ Φανερῶς ἐπικατὰφαξεν ἑαυτὸν τῇ παθλῆν. *WESS.*

21. ἐν πίνθει μεγάλῳ καθῆστο) Citasse haec *Eustathium* monuit *Portus*. Tristitiae indicium, et apud alios poenitentiae, habitus iste erat. *Iosephus Ant. Iud.* XIX. 8, 2. ἡ πλὴν αὐτῶν - ἐπὶ σάκκου καθισθεῖσα τῷ πατρὶ νόμῳ τὸν θῖον ἐκτρέφειν. Verum hoc illi nationi Syrisque paene sollemne. Male certe mutat *Arch.* cum *Vind.* *WESS.* — Nusquam hunc *Herodoti* locum citavit *Eustathius*; nec hoc *Portus* ait. Sed respexerat *Portus* (in *Lex. Ion.* voce Καθῆστο) ea quae de hoc verbo *Eustathius* disputavit ad *Iliad.* α. 569. p. 113. ed. Bas. et quae idem *Eustath.* ad *Iliad.* δ. 412. p. 374, 13. adnotavit, ubi ἦστο ait idem valere ac διαγε καὶ μιν. Scripturam κατῆστο, quam et h. l. cum *Schaeff.* et III. 83, 14. cum eodem et cum *Reizio* adoptavi, commendaverat *Wess.* ad c. 43, 5. iterumque ad III. 83, 14. Vereor autem, ne cauti *Wesselingii* potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in κατῆσαι quidem per τ scriptum III. 134, 5. consentiunt libri omnes, itemque in κατῆμενος VIII. 90, 19. IX. 56, 4. et alibi. At in καθῆστο scrupulum iniicere debbat, quod et h. l. et III. 83, 14. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, κατῆστο praeferat, communi consensu omnes scripturam per θ teneant. Nam quod in *Var. Lect.* ad III. 83. scripturam καθῆστο ita adposui, ut videri possit solum cod. F. illam exhibere, oblitus eram ibi diserte adiacere F. cum aliis mssis omnibus et edd. ante *Reiz.* Quare, ut quidem nunc stat sententia, sicut veterem scripturam in contextu mutare *Wesselingius* non consultum duxit, sic et ego utroque loco καθῆστο rescriptum velim. Nam, quod in *Var. Lect.* ad h. l. de scriptura dixi, quam cod. F. lib. III. c. 83. exhibeat, id incauto exciderat. Deleta ibi (p. 42. l. 5.) velim ista: „Sed quoniam III. 83.“ et quae sequuntur; eorumque loco adscripta haec; „Adhibui tamen cum *Schaeff.* formam „verbi, quae reliquo *Herodoti* usui consentanea videbatur. *Sed* vide *Adnotat.* ad h. l.“ S.

CAP. XLVI. 1. Ἀστράγειος) Melius fortasse Ἀστράγειω, quo modo *Archiep.* plerumque semper, rarius *Ask.* et *Vindob.* semel *Aldus* l. 111. quod ex *Mediceo* Ἀστρά-

γινος constanter edente, mutatum fuit. Ego Ionum consuetudini, cui Κνωχάρειω, Καμβύσειω et huius formae plura debentur, adscribo. WESS.

5. καταλαβεῖν) Male Gronovius audit ob Medicei καταλαβεῖν probatum, quod tamen aliae schedae ratum habent atque obportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam obprimeret ac prorsus everteret: accisam et coercitam desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, iniunxit, εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἰ τίνα στρατὸν ἀνδρῶν προσθίσειτο, an in Persas expeditionem susciperet et aliquem virorum exercitum adscisceret; c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene S. Pufendorfius VIII. 6, 5. Iur. Nat. et Gent. Ut vero intellexit ex oraculo, in fati sibi esse μεγάλην ἀρχὴν καταλύσαι, tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, καταλύσαι τὴν Κύρου βασιλείην. Haec Noster clarissime. Καταλαβεῖν coercendi et conpescendi notionem non recusat. Suidas, κατέλαβεν' ἐπέλαβεν, ἐπίσχε τῆς ὀρμῆς, additis Herodoti verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 509. WESS.

CAP. XLVII. 4. ἑκατοστῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι τοῖς χρησθημένοις) H. Stephanus vulgatae lectionis (ἑκαστον τῇ) faber est, parens schedis suis. Offendit eum, neque inmerito, ἑκαστος hac vocum in serie: ἑκαστον maluit; nec quidquam de vitio suspicatus, reiectis prioris interpretis Latinis, vertit, singuli eodem die oraculum consulerent, τῇ ἡμέρῃ interpretatus ac si esset τῇ αὐτῇ vel ταυτῇ ἡμέρῃ. Placuit hoc doctis viris, Horreo Obs. Herodot. c. 12. Elsnero Schediasm. Critic. c. 6. et aliis. At finitus a rege dies fuit, κυρὴ τῶν ἡμερῶν, c. 48. quo legati omnes, postquam Sardibus profecti erant, oracula sciscitarentur. Itaque, clanculum a Croeso illis dictum constitutumque fuisse, ne ad oraculorum praesides eius notitia manaret, Elsnerus adseverat, tametsi finitionis eius in scriptore et re ipsa vestigium nullum, vola nulla. Cui enim bono clandestina ista diei determinatio? Satis utique regi erat, ne nuncii, illive, ad quos amandabantur, rei, quam animo agitabat, scientiam haberent. A Stephani opinione nonnihil defle-

etit D. Heinsius, ἕκαστον ἡ ἡμέρη, id est, eodem die, corrigens, monente Iungermanno ad Polluc. I. 67. Verum, quae supra posita sunt de constituto ab rege consultationis signatoque die, et hanc suspicionem urgunt, sicuti quoque Georg. Arnaldi Animadv. in Herodot. c. 29. μὴ ἡμέρη. Non addo, ἢν usurpasse Herodotum nusquam, atque ab eius loquendi more discrepare. Longius abit Cl. Reiskii ἐκαστος ἡ ἡμέρη, quasi singulis statutus consulendi dies fuerit; non, quorsum Nostri oratio pertinet, omnibus unus atque idem. Ἐκτὴν ἡμέραν sive κυρίην fuisse agnosco, neque inprobo Scholiasten Luciani Iov. Trag. c. 30. ἔταξεν αὐτοῖς ἡ ἡμέραν μετὰ τὸ ἀφικέσθαι. Sed quotus ille fuerit, in controversia manet. Gronovius ex Medic. ἕκαστος τῇ ἡμέρᾳ χρῆσθαι, quique ista die oraculis uterentur. Qua quaeso? Eane, qua legati Sardibus proficiscebantur? Id quidem, si nunciis alas aptasset Croesus, inpetrari haud potuit. Soloeum praeterea, ut lenissime dicam, ἡμερολογίοντας - - - ἕκαστος - - - ἐπιρωτῶντας, cui similem bonae notae scriptores structuram ignorant. Habet, nec me fugit, vir eximius gemina, uti opinatur, exempla, quae, si sedulo excusseris, aliena adparebunt. Abstineo cum maxime ab ea opera, quod otium mihi fecerit Küsteri diligentia in Clerici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 396. Küsterus ipse, Stephani versionem sententiamque collaudans, excidisse coniecit notam numeralem K'. vel A'. aut aliam quamvis, qua Herodotus τὴν κυρίην τῶν ἡμερῶν designaverit: cui facile adstipulor in numerato die et clare a rege expresso: miror tamen, neque eum, nec quemquam, quod sciam, praeter St. Berglerum in Herodoteis illum animadvertisse. Aldi, Medic. Paris. C. ἕκαστος τῇ ἡμέρᾳ χρῆσθαι signant adnumeratum diem liquidissime, modo una omissa litera ἐκατοστῇ ἡμέρᾳ centesima die reponatur. Haec κυρίην τῶν ἡμερῶν, qua legati deorum ingrederentur templa, Croesus culinam. Ἐκατοστὴν dixisse et statuuisse videtur, quod eorum alii in Graeciae ultimos fines, alii in intimas Libyae arenas oraculorum caussa penetrare deberent. Ut ut illud fuit, gloriam instaurati feliciterque sanati loci Steph. Berglerus aufert. Vide Act. Lipsiens. anni mcccxvi. p. 421. WESS.

14. καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω } Docta Grammaticorum

natio uno fere ore καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούω, *Ammonius*, *Suidas*, *Eustathius*, atque alii, a *Valkenario* laudati ad *Erannium Philon.* [cum *Ammonio* editum,] p. 170. Consentit *Apollonius* in *Glossis Herodoti* apud *Etymolog.* [v. Κωφός.] p. 552, 7. tum *Aristides*, *Oenomaus* in *Eusebii Praep. Evang.* [V. 39.] et *Porphyrius Vit. Plotini* c. 22. [item *Lucian. de Salt.* c. 62.] Scripti codices in vulgato acquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a *Cyriaco Anconitano* visum, *Inscript.* p. 28. Neque ego obluor. Grammaticorum οὐ λαλέοντος ex interpretamento venit. WESS.

15. Ὀδμή --- κραταίρειοι χελώνης *Fr. Vigerii* [ad *Euseb. Praep. Evang. lib. V. c. 21.*] et *Gronovii* praesidio munita satis est. Testudo oraculi κραταίρειος, ex duriore testa, λυδῶν Empedocli est in *Plutarchi Sympos.* I. p. 618. de quo eius titulo docte *Piersonus Verosimil.* lib. II. 2. Id dissimulare nefas, inclementius *H. Stephanum* [a *Gronovio*] exagitari. Auctor non fuit spretae scripturae κραταίρην οἷα χελώνης. Dedit quod in Codice repererat, et in marmore *Cyriaci* legitur. Adde *Muratorium Thesaur.* T. II. p. 587, 3. sed memoriae peccato errantem. WESS. — Κρατερήνιοι, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in *Schol. ad Lucian.* II. p. 676. [ad *Iov. Trag.* c. 30.] licet et in eisdem *Scholiis* p. 637. [ad *Iov. confut.* c. 14.] alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμῇ δ' ἐς Φρίνας ἤλυθέ μεν, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et HomERICA loquendi ratio, *Alcaeo* restituenda apud *Athen.* III. p. 85. f. ἰαίνοι σε Φρίνας αἰ θαλασσία λεπὰς. *Aeschyl.* *Pers.* 161. καὶ με καρδίαν ἀμύσσει Φροντίς. *Suppl.* 384. φόβος μ' ἔχει Φρίνας. *Eurip.* *Or.* 606. ὥστε μ' ἀλγῆσαι Φρίνας. Grammaticis ista scribendi figura vocatur ὅλον κατὰ μέρος. VALCK.

17. χαλκὸν δ' ἐπίσται) In *Suidae* Κροῖτος, χαλκός δ' ἐπίσται, cui *Galeus*, *Paulus*, alii, primas dant contra tabulas et marmor. Non ego. *Portus* ex ἐπίτω sive ἐπίνυμι recte propagavit. Cui testudini substratum quidem aes, verum aes quoque induta est; χαλκεον ἐπίθημα mox adpellat. WESS. — ἐπίσται penacutē, ut nos membranas secuti edidimus, sic et apud *Suidam* I. c. scribitur, recte, secundum Grammaticorum canonem ab *Eustathio* traditum ad *Iliad.* α. p. 113, 32. ed. Bas. (p. 150. ed. Rom.) nempe a prima pers. ἔσμαι, ἐπίσμαι; ut ἔσμαι, καθῆσμαι; ἔσμην, καθῆσμεν, unde καθῆστο. S.

CAP. XLVIII. 5. τῶν μὲν δὲ οὐδὲν προσέτερό μιν) Latina [Gronovii], quorum quidem nullum admittebat eum, non intelligo: quanto clarius prior interpres, quorum quidem nullum probavit. Positum est καὶ ὑπαλλαγήν. Vulgus dixisset τῶν μὲν δὲ οὐδὲν αὐτοῖς προσέτερο, uti Portus admonuit. Sic Aristophanes Equit. 358. ἐν δ' οὐ προσέταί με τῶν πραγμάτων. Quod his subditur, ὁ δὲ - - - αὐτίκα προσεῦχετό τε καὶ προσεδέξατο, Reiskio olim vitii reum fuit ac mutandum: nuno minime, ob c. 60. προσεύχοντο τὴν ἀνθρώπων. Esse enim idem atque εὐλογία πρὸς αὐτὸ εἶπαι, praeclara et honorifica de eo dicebat. Non opinor. Uterque Nostri locus adorationem ponit, Croesus, turpi superstitione dementatus, oraculi responsum, ut vidit, adoravit, prorsus ac Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγεμὼν ἐκεῖνο ἐξεπλάγη καὶ προσεκύνησε, in Plutarcho de Defect. Oracul. p. 434. E. WESS.

CAP. XLIX. 6. μαντήιον ἀψευδὲς ἐκτεῖσθαι) Eustath. in Homer. p. 759, 41. [Iliad. p. 662, 39.] τὸ ἐκτεῖσθαι Ἀττικὸν ἐστὶ καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικὸν δὲ, ἀπεβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. Itaque non repudio. Florentinus liber inconstantia laborat; mutat hic et cap. 155. 170. retinet III. 100. IV. 190. etc. Proxime [l. 5.] οὐ γὰρ ὦν οὐδὲ τοῦτο λέγεται, reponit vir doctus οὐδὲ τούτου vel οὐδὲ περὶ τούτου. Non sequor. Ἀγνὴν utraque in forma id locutionis genus non renuit. WESS.

CAP. L. 2. κτήνια - - - πάντα τρισχίλια) Gronovium vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalissimae Salomonis pietatis in templi Hierosolymitani dedicatione l. Reg. VIII. 63. nec Graecanicae superstitionis, qua saepe, uti Theodoretus ait Orat. VII. ad Graec. p. 104. καὶ ἐκατόμβας καὶ χιλιόμβας κατέθουν, καὶ ποίμνια κατέσφαττον καὶ βουκόλια. Genio Croesi prodigum id non fuit. WESS. — Post Is. Casaubonum docuerat Gronov. ad h. l. πάντα idem valere ac ἐκάστου γένους, de quoque genere. Conf. Wess. et Valck. ad Nostri lib. IV. c. 88, 3. S.

5. νῆσας πύρην μεγάλην) Fui in ambiguo, refingerem-ne νῆσας ex S. Remigii schedis; sed praestat parco esse. Περινηται his obvium est II. 107. Apollonius Rhod. III. 1033. αὐτῇ πυρκαϊῇ εὐ νῆσας, et vs. 1207. νῆσει σχίζας. Adde Eustath. Homer. p. 741, 59. [Iliad. p. 638, 10 seqq. ed. Bas.] Quod

additur de Lydis [l. 7.] θύειν - - ὃ τι ἔχοι ἱκαστος, victimas utique spectat atque ad sententiam verborum requirit, ut intelligas τιμώτατον, ut Reiskius, sive θύσιμον, ut ego malo. Quis enim putet, imperatum fuisse, ut quidquid haberent, immolarent? WESS. — Quod adiicitur τοῦτω, facile intelligitur τοῦτω τῷ θεῷ. Sed et, si abesset τοῦτω, per se intelligebatur, sacra ista Delphico deo fieri voluisse Croesum. Mori autem Scriptoris nostri convenire videtur id quod noster cod. F. praefert, τοῦτο ὃ τι etc. quod videntum ne et alii dent libri, neglectum ab his qui illos excusserunt. Vallam certe in suo exemplari vocem τοῦτω non reperisse, ex illius versione colligitur. S.

[9. ἡμιπλίνθια etc.] Diodorus Sicul. XVI. 56. aliique auctores, qui ab Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 12. nominantur, πλίνθους, lateres vocant, quos Noster dimidiatos lateres, ἡμιπλίνθια: quasi latine semilateres vel semilateria dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. πλίνθος acceperunt; Herodotus vero, quum πλίνθου plerumque intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera aequalia habentes, satis declarat cur ipse ἡμιπλίνθια nominet; mode rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποιῶν ἑξαπάλαιστα, etc. id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut alios lateres fuisse longiores intelligant, alios breviores; hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figurā mensurāque omnes fuere, nempe formā non usquequāque quadratā, sed oblongā; et quidem in longiorem partem, ἐπὶ τὰ μακρότερα, (scilicet μέρη; sicut in illis dictionibus ἐπὶ τὰδε, ἐπὶ θάτερα, ἐπὶ δεξιὰ, ἐπὶ ἀριστερά) sex palmas metiebantur, in breviorē tres palmas; ita ut duo talia ἡμιπλίνθια, alterum iuxta alterum posita, unius integrae πλίνθου figuram referrent. Praeclare etiam olim (ut ex Larcheri ad h. l. adnotatione discimus) illustris Itinerum minoris Anacharsidis Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, hīc agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in Larcheri aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia ἡμιπλίνθια, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quae ex albido auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora

quatuor illa, quae ex auro perpurgato. Vide *Voyage du jeune Anacharsis*, T. II. p. 451. ed. in form. oct. S.]

10. ἑκατάλαστα) Habuisse Nostrum ex doctrina, vel more patriae, aut alia consuetudine, ἑκατάλαστα, τριτάλαστα etc. fallax [Gronovii] suspicio est. Τῶν ποδῶν μὴ scribit ipse II. 149. τετραπαλαίστων ἰόντων, τοῦ δὲ πῆχους ἑκαπαλαίστεν, nullā Codicum discordiā. Minime παλαίστην damno. Phrynichus, [p. 130 ed. Nunnesii,] παλαστή τὸ μέτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ ἄνι τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homérico τὸν δὲ παλαστήσασα *Odyss.* A. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptiois in Herodoto consensionem. WESS. — Monuit *Schneiderus* in *Lexico critico Linguae graecae*, etiam in *Chandleri* Inscript. Attic. p. 2. n. 1. plus semel παλαστήν absque iota scribi. Suspiciari vero licitum erit, scripturam istam non nisi vulgari usu, brevitatis causa, obtinuisse: nam quod apud *Phrynichum* legitur, homines indoctos παλαστήν cum iota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpā, vel librariorum, turbatum videtur. S.

12. ἀριθμὸν δὲ, ἑπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν) In πλίνθων sive ἡμιπλινθίων numero *Diodorus Sicul.* ab *Herodoto* discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 53. [immo cap. 56.] ubi in *Adnotationibus* plura. WESS. — Nempe rotundo numero usus est *Diodorus*; qui nec ita subtiliter, ut *Noster*, materiae et ponderis diversitatem memoravit. S.

[13. ἀπείφθου χρυσοῦ) Consentiunt interpretes omnes, purissimum aurum hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. *Larcherus* cum *Salmasio* (Exercit. Plin. p. m. 762 et 791. cui etiam *Niclas* suffragatur in *Notis ad Aristot.* Mirab. Auscult. p. 88.) ἀπείφθον aurum idem intelligit quod aliās ἄπυρον vocatur, scilicet quod absque coctione statim perfectum et purum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. ἀπείφθον enim aurum Graeci dixere τὸ πολλάκις ἰφθόν, ὥστε γινίσθαι ἄβρυζον, saepius excoctum, quo fiat obryzum; ut perspicue *Suidas* cum vetere *Thucydidis* Interprete ad II. 13. docet. Quibus *Etymologus* adsentitur, loco a *Wess.* in *Var. Lect.* citato, monens ἀπείφθον aurum ab *Herodoto* dici fere ut ab *Hesiodo* πάνιφθον, ἀπὸ τοῦ ἰφθός. Nempe non est hic τὸ ἀ στερητικόν: sed ex ἀπὸ et ἰφθός com-

positum vocabulum ἀπεφθός, decoctus, percoctus; quemadmodum etiam a verbis ἔψω et ἐψίω fiunt composita ἀφίψω et ἀφεψίω. Itaque recte faciunt qui cum Laur. Valla ἀπεφθόν χρυσόν aurum intelligunt excoctum, id est, igne bene purgatum: quo de vocab. in eandem sententiam diligenter Aem. Portus in Lexic. Ion. disputavit. conf. Pollucis Interpp. ad III. 87. Pari ratione in Alexidis versiculo apud Athen. III. 122. f. aqua decocta, quae crudae opponitur, ἔδωκε ἀπεφθόν vocatur.

Iam ab excocto illo purioreque auro mox (l. 14.) distinguitur λευκός χρυσός, id est, candidum sive (ut commode Valla reddidit) albidum aurum; nempe, quod minus fuerit perpuratum, multumque argenti habuerit immixtum: nam ὁμῶς αὐρο (ut Plinius ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) inest argentum vario pondere. Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκόν χρυσόν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam de cxviii. hemiplinthiis nonnisi quatuor ex puriore auro confecta ait Noster, reliqua omnia ex albido auro, consentaneum est ut albidum aurum minus purum intelligamus, quum praesertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro conflatus insisteret.

At quod de pondere hemiplinthiorum utriusque generis vulgo apud Nostrum adiicitur, ἀπίφθον χρυσοῦ τίσσαντα, τρεῖς ἡμιτάλαντα ἕκαστον ἔλκοντα* τὰ δὲ ἄλλα --- σταθμὸν διτάλαντα, id quidem, si verum illud est quod de pari omnium hemiplinthiorum mensura paullo ante diximus, mirum utique et absurdum debet videri; pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quartâ parte minus fuisse quam eorum quae argentum auro mixtum habuerunt! Nam τρεῖς ἡμιτάλαντα non, quod Valla in versione expressit, duo talenta cum dimidio significat, sed unum cum dimidio. (conf. Polluc. IX. 55. et Lexic. nostrum Polybianum, voc. ἡμιδακτύλιον, ex Polyb. VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse Herodotum putabimus, gravius aurum esse argentum. Quam difficultatem non aliter levare posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent hemiplinthia ex puro auro facta multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superioribus Herodoti verbis manifeste repugnat, alia quaerenda

medela erat. Intelligi par erat, non τρία ἡμιτάλαντα h. l. scripsisse *Herodotum*, sed id ipsum quod *Valla* sive ex felici coniectura hic expressit, sive in suo graeco exemplari repererat; nempe τρίτον ἡμιτάλαντον, quod duo talenta cum dimidio significat, prorsus sicut apud eundem Nostrum ἑβδομον ἡμιτάλαντον sunt sex talenta cum dimidio, et τέταρτον ἡμιτάλαντον, tria talenta cum dimidio. Atque haec pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eandem huius loci emendationem a viro de bonis literis praeclare merito Fr. Chr. Matthiae propositam vidi in *Programmata*, Francófurti ad Moenum anno 1810. vernaculo sermone edito. Eandem vero, quam auctori restituumus, scripturam haud dubie olim in suis *Herodoti* codicibus veteres Grammatici repererant. Certe, quum *Polux* IX. 54. ait, priscos auctores τρίτον ἡμιτάλαντον et ἑβδομον ἡμιτάλαντον ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet *Herodoti* hunc locum et paulo inferiorem (l. 20.) in animo habuisse: quodque idem adiicit πέμπτον ἡμιτάλαντον, fortasse memoriae lapsu sic scripsit pro eo quod est τέταρτον apud Nostrum. Paria *Etymologus* habet p. 744. et *Didymus* apud *Priscian.* p. 1350. et p. 1347. diserte auctorem *Herodotum* citans. Adnotare obiter liceat, (quod et *Priscianus* et *Didymus* locis citatis monuerunt) ex similima loquendi formula derivatum esse latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac *semis tertius*, scil. *assis*, id est, *duo asses cum dimidio*. S.]

[15. λίοντος εἰκόνα) Forsan in *leonis* illius memoriam, de quo Noster infra, cap. 84. Conf. *Creuzeri* *Historicor. Graec. Fragm.* p. 103 seq. Aliam huius donarii rationem *Pignorius*, finxerat ad *Tab. Isiac.* p. 23. referente *Gronovio* ad h. l. S.]

17. κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.) De templo Delphico *Pisistratidarum* tempore deflagrante, II. 180. WESS.

19 seq. ἔλκων σταθμὸν ἑβδομον ἡμιτάλαντον) Vide *Gronov.* [at is quidem hic nihil docet] doctosque interpretes *Polucis* IX. 54 seq. Usus praeter alios his est *Didymus*, cuius in *Prisciani de Ponder.* Commentario p. 1350. [ed. Putsch.] verba sic scribenda videntur: Ἰωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἡμισυ, ἡμισυ τρίτον φασὶ, καὶ τὰ ἑξ ἡμισυ τάλαντα, ἑβδομον ἡμιτάλαντον, καθάπερ φασὶν Ἡρόδοτος. Quae adduntur, nihil ad Nostrum,

nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Commentar. ad *Marm. Sandvicense* Clar. Io. Taylor. p. 32. WESS. — De ista loquendi formula paullo ante dixi. Quod vero hic *Wesselingius* ait, *Quae apud Priscianum adduntur, nihil ad Nostrum, etc.* in eo memoriam fefellisse doctissimum virum observavit nuper (de quo me per literas *Boissonadus* meus monuit) alius Vir doctus in *Diario classico*, quod in Britannia editur. (*Classical Journal*, N°. 10. Vol. 5. p. 334.) Scilicet post verba ἑβδομον ἡμιτάλαντον a *Wessel.* relata, haec vulgo leguntur: καὶ τοὺς τέσσαρας ἡμισυ πήχεις, πέμπτῃν ἡμισπιθαμὴν, καθάπερ Φησὶν Ἡρόδοτος προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους. Ἰαδὴς ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς. Ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. Quae utique nonnihil corrupta sunt: nempe πέμπτῃν ἡμισπιθαμὴν imperitus aliquis librarius sive etiam editor huc inexit, pro eo quod *Didymus* scripserat, πέμπτῃν σπιθαμὴν, respiciens *Herodoti* locum II. 106, 9. docensque πέμπτῃν σπιθαμὴν idem valere ac τέσσαρας ἡμισυ πήχεις, id est, quatuor cubitos cum dimidio, sive (quod eodem redit) quatuor cubitos cum una spithama, ut equidem ibi in versione latina posui priusquam *Didymi* auctoritas mihi innotuisset. Iam quae deinde apud eundem *Didymum* sequuntur verba, ea ad *Herodotum* utique non spectant, sed prava distinctione laborant. Post Φησὶν Ἡρόδοτος interpungenda erat oratio, quae dein sic procedit. Προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους Ἰαδὴς ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς, ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. S.

CAP. LI. 3. μεγάθει) Movit controversiam vir celeberrimus τῷ μεγάλῃ, quod *Florentiae* μεγάλῃ reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo *Herodotum* videri μέγαθος scripsisse. Aliud visum *Gr. Corintho*; [Dialect. ion. §. 59.] τὸ μέγεθος, ait, μέγαθος λέγουσιν Ἴωνες. Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν II. 76. πρόσωπον -- μέγαθος ὅσον κρή. Quo tamen loco *Arch.* μέγεθος. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et *Vind.* Saepe hoc, saepe illud probatur. Μεγάθεια, μέγαθος I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in *Remig.* et *Ask.* Retineamus vulgatum, donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipsa tuta et protecta est. Μεγάθει σμικροὶ II. 74. IV. 52. μικρός γὰρ μάκος οὗτος *Aristoph.* *Acharn.* 909. καλλὶ καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τέχῃ σοφῆς *Theophilus* in *Athen.* XII. 2. p. 563. A. WESS.

9. χωρίων ἀμφορίας ἑξακοσίους) *Scythici* aheni par capaci-

tas, IV. 81. WESS. — Quod ait ἐπὶ τοῦ προνομίου τῆς γωνίης, sic rursus VIII. 122, 7. Nescio vero cur τῆς γωνίης adiecto articulo dicat, nec tamen adiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. S.

10. Θεοφανίστοι) Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt Θεοφάνεια. Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat Herodotus Θεοξινόιστοι. Delphis Θεοξίνεια celebrata, quod *Castellanus* et *Meursius* ignorarunt, aestimare licet e *Plutarcho* T. II. p. 557. F. et *Polemone* apud *Athen.* IX. p. 372. A. Utrobique narratis congruit grandis ille Croesi κερτῆς, quo Delphos hoc die festo scribit usos *Herodotus*. VALCK.

16. ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, φαμένων εἶναι ἀνάθημα) Optime distinxit *Gronovius*. Prior interpres male verterat, dederatque occasionem I. Corn. de *Pauw* negligentiae istius corripientidae. Quod statim consequitur de homine, Delphis oriundo, qui gratificatus Lacedaemoniis fuerit, *Ptolemaeus Haphaestio* adripuit, ut nugaretur, in *Photii Biblioth. Cod. CXC.* p. 481. [p. 321. ed. Gal.] WESS.

{ 22. ἀνάθημα οὐκ ἐπίσημα) Latinum interpretem secutus *Larcherus*, minoris pretii donaria intelligebat. Sane simulacrum aureum tricubitale, quod mox memoratur, non adeo vilis erat pretii. S.]

25. τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρτοκόπου --- λίγουσι) Habet hinc *Plutarchus*, addita dedicationis causa, T. II. p. 401. E. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et Croesus τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς, sive monilia, collo uxoris detracta, ne quid Apollini negasse videretur: avarus enim ille et hominum cupiditati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio et sciscitanti

Πάγχρυστον φέρε κόσμον ἰλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο

δειρῆς, ---

propterea apud *Athen.* VI. p. 232. Eadem *Eustath.* *Homer.* p. 1697, 44. [Od. p. 453, 23. ed. Bas.] monente *Berglero*. WESS.

CAP. LII. 4. τὸ ξυστόν τῇτι λόγχῃσι ἐὼν ὁμοίως χρυσέον) Ex *Mediceo* iure instauratum belleque explicitum est. Λόγχη hastae spiculum est. *Noster* VII. 69. αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ

αἱ κίραι δορυφόροι ἐπὶ τὴν οὐρ, πεποιημένον τρόπον λόγχης: et cap. 77. αἶχμα -- αἱ χμαὶ σμικρὰς, λόγχαι δὲ ἐπὶσαν μεγάλαι. Quae his ferme geminae sunt. Mitto itaque Bacchylidae ἔγχεα λογχωτά ex Stobaei Serm. LIII. p. 367. Strabonisque ἀκόντιον λελογχωμένοι στήθεσσι μικρῶ lib. III. p. 255. v. [p. 168. A. ed. Cas. Vocab. ξυστόν ex h. l. citavit Ammonius p. 100. nec vero absque macula, de qua vide Valck. ibid. et in Animadv. p. 170. Conf. infra et II. 71, 7.] Potius erit inquirere, iure-ne C. Barthius, ad Papinii Statii Theb. I. 399. p. 137. reposuerit [I. 5.] καίμενα ἐν θήκησι Θηβαίων ἐν τῷ νηῶ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος. Habet ex Stephani margine θήκησι, opinatus, uti arbitror, τὰς θήκας thesauros rerumque sacrarum esse fassis: hinc copula exulare quoque debuit. Non laudo. Aliud veteribus θήκη. Chrysothemis patris Agamemnonis loculum bustumque θήκην πατρός in Sophoclis Elect. vs. 899. memorat: frequens Nostro θαψαί ἐν ἱερῇσι θήκησι II. 67. 69. Dabit etiam τὴν θήκην τοῦ Ὀρέστει I. 67. quam σφερόν loculum interpretatur. Cultius Reiskii καὶ Θηβέων, etsi non distincte necessarium: passim scribentium audientiumque peccato Θηβαίων receptum, ubi Θηβέων verius fuerat. Vide II. 9. WESS. — De confusione literarum β et κ saepius olim ad Polyb. et nuper ad Athenaeum monui, quum alibi, tum Animadv. T. II. p. 395 seq. S.

CAP. LIII. 9. τῶν ἐξευρημάτων) Exputare non valeo, quamobrem [Gronovio iudice] plebeium nimis sit, ἐξευρημάτων inventa interpretari. Croesus ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea commentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἢν ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι, cap. 48. Invenit personatus Apollo atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. Sed nolo in re clara operam abuti. Vallae abesse deinde mentio debet. Defuerunt eius libro eadem omnia, quibus mssos plures defectos esse indicavi. WESS. — De Valla vide mox extremam Adnot. ad cap. 54, 7. S.

14. μεγάλην ἀρχὴν μιν καταλύσαι) Potuisset καταλύσειν sedem tueri, sicuti c. 91. ni Codicibus placuisset aliud; neque illi tamen hoc in genere sibi constant, saepissime in dubium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Haec vero celeberrima illa sors est,

Croesus Helym penetrans, magnam pervertet opum vim.

Qua de Cicero de Divin. II. 56. et Davisius ibidem. WESS.

CAP. LIV. 4. *πέρφας αὐτῆς ἐς Πυθῶ, Δελφῶν δωρεῖται*) Diu ante Gronovium, interpretis prioris lapsu damnato, locum expedit Cl. Lamb. Bos, Obs. Critic. c. 2. Bene in Iliad. I, 405. Πυθῶ, πόλις Φωκίδος, ἧς οἱ οἰκῆτορες Δελφοί, Critici Graeci. WESS. — Perperam olim neglexerant intercidere orationem inter voces Πυθῶ et Δελφῶν. S.

7. *προμαντήν καὶ ἀτελείν*) Ionice scripserat *προμαντήν καὶ ἀτελήν*, prouti recte legitur lib. III. c. 67. *ἀτελήν τε καὶ προῶδῃ* iterum occurrit lib. IX. c. 72. Ista talia censerem equidem 'uno eodemque modo semper exaranda. VALCK. — 'Ατελήν sermonis indoles postulat. Disputatur, utrumnam Valla *ἀτελήν* sive *ἀτελήν*, quod H. Stephanus adseveravit, hic legcrit, idque eius ex Latinis cognosci queat? De Valla, ut significavi, cessare lis debet. Prioris interpretis, sive is Pet. Phoenix seu Conr. Heresbachius fuerit, res enim liquida non est, Latina fuerunt: Delphi vicissim Croeso Lydisque donarunt primas in consulendo oraculo partes, primumque in sedendo locum, atque immunitatem et ius perpetuum cuique etc. Quae *ἀτελήν*, etsi vocabulum sedem migraverit, vertisse eum clamant, atque ex coniectura quidem: nam de membranarum apud utrumque silentium. Lectio ipsa dubio caret, demirorque Cor. de Pauw *προμαντήν καὶ προαγγελήν* reposuisse. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritos animum testantur formulae complures. Adde descriptis a Gronovio ex lapidibus Cyriaci Anconitani pag. 30. ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΛΙΠΠΩ, ΚΑΛΥΜΝΙΩ, ΑΤΤΩ, ΚΑΙ ΕΚΤΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΤΑΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam Cyriacus excerptis *ἐπιγραφῇ* corruptissimam p. 27. iteravitque L. A. Muratorius Thes. p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore sanabilem. WESS. — Simillimam ex Wheelero et Sponio inscriptionem adposuerat Gron. aliamque ex Marmoribus Oxoniensibus: conferrique iussit Nostrum locum, IX. 73, 14. Quod ad scripturam vocabuli spectat, *ἀτελήν* utique III. 67, 8. editum est, ubi quidem *ἀτελήν* quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in eis codicibus, qui in *ἀγγελήν* deflexerunt, scriptum olim fuisse videtur; sed IX. 73, 14. in *ἀτελήν* consentiunt om-

nea. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit Herodotus: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eadem constanter formâ idem verbum ab illo scriptum fuisse. Sin certum etiam exploratumque esset hanc illum sibi legem scripsisse, tamen lubricum institutum foret Editoris, qui quoque in loco (quod Schaefero, Musas edenti, initio constitutum fuerat) *expulsis verborum formis communibus*, etiam tum cum codices tacerent, *Ionicas sufficere vellet*. Sed, quod idem Vir doctissimus, abiecto mox illo consilio, professus est in Praef. ad suum Herodotum, id et ego diligenti observatione mihi videor intellexisse: *Plane cognovi*, inquit ille, *Herodotum perinde, ac ceteros Scriptores graecos, dialectum ad grammaticam ἀκριβείαν non ea exegisse qua vulgo creditur constantia atque perpetuitate*. Qua de re ut in *Var. Lect.* saepius a me monitum est, sic in *Adnotationibus* hisce semel monuisse sufficiat. Caeterum facile crediderim, variandi studio Herodotum h. l. diversis duorum nominum terminationibus προμαντήνην et ἀτελείην scripsisse. De *Valla* quod in *Adnot.* ad h. l. et ad 53, 9, *Wesselingius* monuit, errorem suum ipse in *Addendis et Emendandis* professus est. „Quae de *Valla* et graeco eius codice „dixi, a vero abire serius deprehendi, nactus exemplar „Venetum anni 1474. benevolentia amplissimi *Meerman- „ni*. In eo nullus hic hiatus, qualis in cod. *Arch.* cuius „cum *Valla* in plerisque consensio errandi hanc caussam „praeiuit. ἀτελείην *Laurentius* *immunitatem* vertit.“ — Hoc verbum *immunitatem* dein *H. Stephanus*, licet caeteroquin *Vallae* versionem ubique sine mutatione exhibens, e versione eiecit, in ora tamen monens ἀτελείην legere *Vallam* pro ἀγγελίην. Denique, quod et in eadem ad h. l. *Adnot.* et in *Dissert.* *Herod.* c. 8. p. 77. idem *Wesselingius* in dubitationem adduxerat, quisnam auctor esset veteris latinae versionis in eis sectionibus huius primi libri, quae codici *Vallae* defuerant, etiam hunc errorem Vir egregius ingenue retractavit in *Praef.* p. v. interpretem istorum supplementorum non alium, nisi *Conr. Heresbachium*, agnoscens. S.

CAP. LV. 7. Ἀνδὲ ποδαβρὲ, πολυψηφίδα παρ' Ἑρμῶν) *He- „tychio* ἀβρὰ βαίων est τρυφερόβιος, neque discrepat ποδαβρός. *Themistius* recte *Or.* XIX. p. 226. D. ἀλλὰ τρυφῆς ἦν καὶ οὐκ

ἀρετῆς ὁ ποδαβρὸς ἰππωνυμία. Convenit etiam Euripideum ἀγνὴν ἀβρὸν ποδα, Troad. 506. De tano vocis πολυληφίδα disquirat Eustath. Hom. p. 26, 35. et 1473, 53. [Iliad. pag. 20, 25. Od. . . . ed. Bas.] atque utrobique πολυληφίδα [conf. Var. Lect.] παρ' ὄρμον φεύγειν, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile mssiti. Hermi quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. WESS. — De mulo, quem dicit oraculum, vide c. 91. S.

CAP. LVI. 10. τὸ μὲν οὐδαμῇ καὶ ἐξεχώρησε) Supra, οὐδαμᾶ βασιλεύουσιν, ubi Galeus οὐδαμῇ ex Arch. maluit, nullo successu; utrumque promiscue ponitur. [At οὐδαμᾶ numquam et neutquam significat; οὐδαμῇ, nusquam, nullam in partem.] Verum leve hoc. Inquirendum est, qua de natione haec praedicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? Cel. Gronovius ad Hellenicam transtulit, altera vertens Pelasgica, altera Hellenica, quarum haec nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata; sed iniuriā, praeterque scriptoris opinionem. Docet, Athenienses originis esse Pelasgicae, Lacedaemonios Hellenicae: illos sedibus suis non migrasse; Dore, quo cum genere Spartani mixti fuerunt, multum pervagatos et diu fuisse. Omnia quae subiunguntur, hanc sententiam expostulant; inprimis καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἰλθόν, Δωρικὸν ἐκλήθη, innuunt Doriensem et Heraclidarum in Peloponnesum introitum. Atque hi πολυπλάνητοι: neque fugit H. Stephanum, sine causa spretum. Stephanus Byz. [voc. Δάριον] clarissime: 'Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ Δωρικοῦ γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνύς οὕτω, additis Nostri verbis. Par de Hellenibus aliorum narratio. Lesbos Protrep. p. 175. [in Reiskii Oratorib. Graec. T. VIII. p. 22.] οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρας αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν, ἐξελασάντες ἑτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑπ' ἑτέρων. Athenienses vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὕτε γὰρ ἐξηλάθητε, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρας αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se Athenienses gloriose ad Gelonem, [apud Nostrum] VII. 161. ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μῦνοι δὲ ἑόντες οὐ μετανάσται Ἕλλήνων. Non equidem nescio Pelasgorum vagationes, multifariam susceptas et absolutas: Straboni ea propter πολυπλانون esse ἔθνος καὶ ταχύ πρὸς ἰππωναστάσεις lib. XIII. p. 922. [pag. 625. ed. Cas.] neque

dissimilia litteris mandasse *Dionysium Ant.* lib. I. pag. 14. At *Herodotus* de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque eius causam a doctissimo inter Italos viro [Assemano; conf. *Wess.* Diss. Herod. p. 76. et Gerbr. *Bruining* in Actis Soc. Traiect. T. II. p. 160. et T. III. p. 310.] in scholio quaeri: neque enim *Herodoti* esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet commentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionysius*, *Strabo*, *Plutarchus*, *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adiudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum Croesi narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur adfine lacunae exemplum c. 131. WESS. — Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit *Larcher*: multaque praesertim huc facientia erudite disputarunt *Parisienses Academici* in Actis Acad. Inscr. T. XIV. XVI. XXIII. et XXV. *Atheniensium originem Pelasgicam* rursus tangit *Noster* II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, praecise negat idem *Larcher* in Chronol. Herod. pag. 262 seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse *Herodotus* c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. *Heyne* ad *Iliad.* N. 625. p. 388. S.

CAP. LVII. 1. "Ἐν τινὰ δὲ γλώσσαις ἔσαν οἱ Πελαγοὶ etc.) Torsit haec *Nostri* disputatio doctissimorum virorum ingenia. *H. Stephani* et *Ph. Cluverii* in arbitraria vocum transpositione audaciam, cui imprudenter adstipulatur *Ampl. Bouherius* Diss. Herod. c. ix. pag. 109., recte conpescuerunt *Gronovius* et *Geinozius*. Sunt quoque spectabiles et temerariae *Illust. Maffei* in *Origin. Etruscis Histor. Diplom.* pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cuius, uti opinor, haec genuina sententia. De barbar. *Herod. T. V.*

baro Pelasgorum sermone coniecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuivis. De *Crestone* et *Tyrrhenis* dubitatur. Cl. Reiskio probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut derepente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam praeterea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque, *Τυρρηῶν* loco, *Τυρράων* reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspitioni, multis nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi *Creston* et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. *Tyrrheni*, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus *Thucydide* lib. IV. 109. et *Conone* XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsitan et urbs *Creston*, *Thucydidis* aetate paene barbara et *δύλωστος*, cuius et *Noster* VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex *Dionysii* auctoritate [cf. *Var. Lect.*] *Corton* seu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne *Κρηστῶνα πόλιν* moveant. WESS.

7. καὶ τὴν Πλακίην) Iungit haec artissime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab οἶκον δὲ usque in μετίβαλε parenthesi includens: par Reiskii sententia, sed post *Σκυλακίην* terminum parenthesi statuentis. Quo modo barbari Pelasgorum sermonis in Placianis nullum argumentum, quod sequentia manifesto postulant. Arbitror articulum deesse, adsciscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, et ex illis Pelasgorum, qui Placiam et Scylacem in Hellesponto condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt: his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis *Thucydes* IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum *Corn. de Pauw* οἰκιστῶν. Caussam dabit *Mela* I. 16. [I. 19.] Post, *Placia* et *Scylace*, parvae Pelasgorum coloniae, qui-

bus a tergo imminet mons Olympus. Quid nunc facies Illustri Maffeiō, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτύην κατὰ Σκύλακα, et Pactyen secundum Scylacem, scriptorem videlicet Peripli, aut in Placianis latere Pícenos. Praeclarior de Herodoteis meritis est doctissimus Abbas Geinoz, mihi in plerisque consentaneus, T. XVI. *Comment. Acad. Inscript.* p. 62. WESS.

[9. ὅσα ἄλλα Πελασγικά etc.) In latina vers. scriptum oportebat, sive quae sunt alia Pelasgica oppida. S.]

14 seq. οὔτε οἱ Κρηστανιῆται - - - οὔτε οἱ Πλακινηοί.) Non sollicitantur a me Κρηστανιῆται, tametsi in Dionysio Κρηστανιῆται. Vulgavit Bouherius *Diss. Herod. c. x.* lapidis inscriptionem, Placiae, eius ex opinione, depositi, in qua τῆς μητρὸς Πλακιανῆς sive Cybeles memoria, barbari nihil. Fuerunt fortasse inscripti marmoris tempore Placiani, si tamen illorum ea ἐπιγραφὴ, ut Pelasgicae gentis lapsu temporis plures, διγλωσται. At non est. Venit Cyzico, quae vicini oppidi matrem Placianam honoris cultu dignata fuit. Vide Comitii *Caylus Antiq.* T. II. p. 198. WESS.

CAP. LVIII. 6. καὶ ἄλλων ἔθνέων βαρβάρων) Delendam ἔθνέων vocem Corn. de Pauw censuit: sine causa. Passim ἔθνη βαρβάρων in hoc scriptore. Vocabuli iterationi punitione succursum est. WESS. — Nempe ante ed. Gronov. post πλῆθος et post αὐτῶν comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur, scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: *Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero maior pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt.* S.

7. ὡς δὴ ὧν ἐμοὶ τε δοκίει οὐδὲ - - - αὐξήσῃναι) Reiskius πρὸς ὧν δὴ aut πρὸς δὴ ὧν, a quibus nempe mihi videtur. Tu Gronovium adi. WESS. — Istam notulam Reiskius, cum multis aliis, privatim per Wesselingium miserat. Deinde vero in editis ad h. l. Notis idem REISKIUS haec posuit: „Aut ὧν legendum pro ὧν, - - - aut standum a vetusta lectione

„ὡς δὲ ᾧ, id quod ego malim.“ Nempe facilitate quidem sua blanditur scriptura πρὸς, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gron. alique post eum Editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum δοκέει. Simillima exempla habes I. 65, 20. IV. 5, 1. VI. 137, 13. ubi repetitum intelligitur verbum λέγουσι. IV. 76, 24. ubi ἤκουσα repetendum. II. 8, 8 seq. repetendum ἐπυνθανόμεν. Quod loquendi genus minus commode expedivit subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. p. 737. et seq. S.

CAP. LIX. 2. καὶ διαποσμένον) H. Stephanus, in Prolegomenis, in καὶ διαποσνόμενον mutatum voluit. Satis audacter. Διαπόσυνος, διαποσύνη Graecorum usu valent; at quis διαποσύνεσθαι dixit adhibuitque? Rectum est κατεχόμενον τε καὶ διαποσμένον. Namque et Pisistrati dominatione continebantur premebanturque Athenienses, et divulsi in partes erant, Alcmaeonidis, et quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur cap. 64. et V. 62. WESS.

8. Χίλων) Ex Florentino, cui consentit Aldus, Χίλων receptus est. Alibi ex eodem Χείλων VII. 235., tum Χίλων VI. 65. Memini Pausaniae ac Plutarcho Χίλωνα probari, Χείλωνα Diogeni Laërt. In uno eodemque scriptore talis discordia cessare deberet. WESS. — In scribendo proprio nomine constare sibi Scriptor utique debet. Nos cum Wess. ubique Χίλων restituiamus. Pro vocali ι, ubi producitur, frequenter ιι poni a librariis nota res est. S.

9. συμβούλευε) Verum hoc. In cod. Med. συμβούλευε lenitas Ionica frustra invenitur. Mox c. 71. συμβούλευσε Κροίσω τὰδε. VIII. 101. οὗν τε συμβούλευσον: quibus locis Medic. a scribendi peccato sibi cavit. Quam vero [l. 10.] γυναῖκα τεκνοποιὸν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιὸς et τεκνογόνος, Euripidi princ. *Andromachae*, Aeshylo VII. *Theb.* 935. Sophocli *Elect.* 590. WESS.

[13 seq. οὕκων, sive οὐκ ᾧ, --- πείσεται θ' ἰλίην) Intelligence φασί, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostrum, c. 86, 13. ac deinde in eodem cap. saepius. Tum deinde γινίσθαι: si ex abrupto et per asyndeton dictum, cuius ge-

neris exemplum ad I. 11, 20. notavimus: simile habes c. 72, 13. conf. *Var. Lect.* ad III. 12, 9. *Expectasses καὶ γένεσθαι οἱ etc.* aut *πείθεσθαι θέλοντι τῷ Ἱππευράτῃ γένεσθαι μετὰ ταῦτα etc.* S.]

18. *καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*) *Affectandi meditandique* hinc in Lexicis nova verbo *καταφρονεῖν* attributa fuit significatio, quam certe poscit huius loci sententia. Pisistratus Athenis regnum appetens, qualis alias *ἐρασθεὶς τυραννίδας* Herodoto dicitur, et *ἔρωτα σχῶν τύραννος γένεσθαι*. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ *καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ *καταφρονεῖν*, non *temnere*, et Homereum οὐ *φιλέειν*, *delestari*, sunt opposita. Sed secundum *Aem. Portum* apud *Ionas* peculiaris viguit in verbo *καταφρονεῖν* existimandi vel *arbitrandi* significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, *Herodoti* locis obtinet quidem opinionis potestas, vel *arrogantis* potius de se suisque viribus *persuasio- nis*, sed *quam* aliorum vel *parit vel comitatur contemptus*. *Thucyd.* II. 62. *ἵεναι τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσει, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι*. Apud *Herod.* I. 66. *καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρείσσονες εἶναι* praegnans est locutio: *Arcadibus, quos contemnebant, se praestantiores arbitrati Lacedaemonii*. VIII. 10. *καταφρονήσαντες ταῦτα*, *ista cum contemptu considerantes*. Dum liquidò constiterit, nulla habita *contemptus* ratione, *καταφρονεῖν* pro *φρονεῖν* vel *ἀγαν φρονεῖν* a veteribus (recentiorum abusum corrigit *Ammonius* in voc. *φρονεῖν*) usurpatum; suspicabor equidem pro *καταφρονήσας* leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ *φρονήσας*. Dum in Attica civitate *Megacles* et *Lycurgus* suae quisque factioni, cuius erat caput, tantum studebat; *Pisistratus*, καὶ *φρονήσας τὴν τυραννίδα*, etiam *tyrannidis occupandae studiosus*, τρίτην ἤγειρε στάσιν. *Aristophanes Vesp.* vs. 505. αἰτίαν ἔχω ταῦτα δράν ξυνωμότης ὧς, καὶ φρονῶν τυραννίδα: vulgato ὦν *voculam ὧς* isto versu substituendam censeo. *VALCK.* — At non satis causae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam *Prisciani* testimonio firmatur, sollicitaretur. Quidni, quemadmodum *καταδοκεῖν* idem ac simplex *δοκεῖν* valet, sic et olim *καταφρονεῖν* eadem notione atque simplex *φρονεῖν* usurpari potuerit? Sane et VIII. 10, 8. *καταφρονήσαντες ταῦτα* nihil aliud, nisi haec cogitantes sonat. Sic igitur hic

ait, de regno cogitans, regnum meditans. Conf. Adnot. ad cap. 66, 6. S.

20. τῶν ὑπερακρίων προστὰς) Gronovium vide, et Marshami Can. Chronol. p. 647. edit. Franeq. WESS. — Servatum graecum nomen *Hyperacriorum* voluerat Gronov. qui Διάκρισις a Plut. nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακριεῖς vel Διακριεῖς apud Steph. Byz. et Hesych. Intelligi autem montanos, et ipsum nomen, et oppositi litorales campestrisque ostendunt, et Dionis Halic. verba a Gron. citata ex Ant. Rom. I. 13. ἀρχαῖκόν τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσιν ὡς ὑπερακρίους τινὰς Ἀθήνησι. S.

26. Νίσαιαν τι ἰλῶν) De hac Pisistrati in Megarenses expeditione Aeneas Tactic. c. 4. Νίσαια an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quaerunt apud Cl. Dukerum in Thucyd. I. 104. WESS.

34. ἐπὶ τι τοῖσι κατιστιῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν) Aldi ἔμνε longe praefert Reiskius. Favere videtur Plutarchus in Solon. pag. 96. ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἐμμένων πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀνγκάζων: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis, a Gronovio in unum conductis ex lib. V. 71. οἵπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi Areh. et Vind. De intervallo temporis, quod abiit ab obpressis prima vice Athenis ad eversam priorem Pisistrati tyrannidem multa Bouherius, sed minime constituta, Diss. Herodot. c. xiv. Tu confer Eduardi Corsini Faistor. Attic. T. III. pag. 101. WESS. — Conf. Nostrum V. 29, 11. 71, 7. 92, 20. S.

CAP. LX. [7. περιλαυνόμενος) Proprie, circumactus; id est, *fatigatus*, ut commode H. Steph. nec ita male Valba, *satagens*: poteras etiam *veratus* intelligere, ut apud Basilium interpretatus est Budaeus, Comment. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum *obsessus* placet, quod Wess. etiam tenuit. S.]

12 seq. τοῦ βαρβαρικοῦ [βαρβαίρου] ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν) Sive hoc, quod reposui, seu *Medic.* malueris, verum manebit, Hellenicum genus a barbaro fuisse seiunctum, et vicissim. At *Aldum* si sequare, oratio constabit pulcerrime, ex Florentino vehementer conturbata. Qua enim Ἑλληνικοῦ, ἰὸν, δεξιότερον, ἀπὸ ἀλλοτρίων, concordia coibunt, uti necesse est? Athenienses quidem συνέσι οἰκίεα τὸ Ἑλληνικὸν ὑπερβάλλοντο,

uti scribit *Pausanias* IV. 35.; Barbari nunquam. Novi patrocinium *Mediceo* quaesitum sedulo fuisse, verum debile, et, si consideretur, alienum, Geminati genitivi ἐκ παλαιτέρου τοῦ βαρβάρου ἔθνους, ambiguitatem quandam parientes, librariorum, ut mutarent, permoverunt. Mecum sentit *Steph. Berglerus Act. Lips.* MDCCXVI. p. 421. *WESS.*

17. τῇ οὐνομα ἦν Φύη) Qua ostentata cives decepit *Pisistratus*, fuisse dicitur [l. 19.] εὐνιδῆς. *Phylarchus Athenaei* XIII. p. 609. c. τὴν κατὰγονσαν *Πισιστρατον* ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηνᾶς πείραν εἶδος ἔχουσαν, καλὴν φησι γεγονέναι. Insanabile *Casaubono* vulnus non attigit in *Pisistr.* c. IV. *Meursius*: meo quidem arbitrato conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηνᾶς σωτέρας εἶδος ἔχουσαν. Ἀθηνᾶς τῆς σωτέρας meminit *Lycurgus* c. *Leocr.* p. 150, 5. [in *Reiskii Or. Gr.* Vol. IV. p. 148.] Locum adhibuerunt *Meursius* in *Cecrop.* c. 27. et plus una vice *Ez. Spanhemius*: eiusdem *Minervae* et alibi fit mentio, et in *Antipatri* epigr. quod vulgavit *L. Küster* ad *Suid.* in *Φυγοδέμνιος*. *Phya* tum ad habitum *Deae* reducentis ipsum in arcem formata fuisse traditur *Valerio Max.* I. c. 2. *VALCK.* — Nos nuper, Viri docti monitum secuti, *Athenaeo* suum restituimus. Conf. *Hesychii* Interpp. ad voc. Σώματα. S.

20. προδέξαντες σχῆμα οἶόν τι etc.) Fuit, qui προσάξαντες refingeret: ego olim προσδήσαντες ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. *Hesychius*, προδέξαντες, προδείξαντες haud dubie hoc ex loco. Ostentarunt ergo magnificam illam speciem, ut incautos fallerent. *Polyaenus* hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχεν cum *Berglero* si scripseris, suum auferet iste. *WESS.* — *Larcher* vertit, parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté. Mihi persuasum est, eam esse *Herodoti* sententiam, quam in lat. versione expressi. S.

29. καὶ [οἱ] ἐν τῷ ἄστυ περὶόμενοι) Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos persuasio debuit divinitatis. Πυθόμενοι natum est ex eo, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. Δαρείος δὲ πυθόμενος ᾤσι τοῦ ἐχρησίδιον, ubi cui *Darius* obtemperans etc. vertit *Valla*, qui quidem πεθόμενος, quo modo *Codd.* plures, in suo habuit. Facit mecum *Reiskius*. De *Phya* *Athenaeus* ex *Clidemo* lib. XIII. p. 609. et Critici in *Comici Equit.* vs. 447. varie errantes. Vid. *Io. Meursii Pisistrat.* c. 16. *WESS.*

CAP. LXI. 4. λεγομένων ἐναγίων εἶναι etc.) Tituli causam explanat Scriptor lib. V. c. 70. WESS.

11. τοῖσι στασιώταισι) Vide Paull. Leopard. Emend. VII. 7. ubi Aldinum στασιώταισι prudenter corrigitur. Est in Herodoti scriptis Codd. frequentata harum vocum confusio, efficitque [interdum] ut electio in ambiguo sit. Sic I. 59. III. 144. V. 104. IX. 2. etc. WESS.

14. Ἰσπίω δὲ γνώμην νικήσαντος) Opinor ex schedis S. Remigii in marginem Stephani venisse γνώμη: videor enim animadvertisse, mirum harum membranarum inter et Stephani excerpta consensum intercedere. Amplectuntur Galeus, Pavius, Reiskius, alii, eam Remig. lectionem, estque conmoda satis. Αὐτός — βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμησί τε νικᾶν scribitur III. 82. Nec propterea tamen unice vera. Aristophan. Nub. 431. ὥστε τολοιπὸν γ' — — ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδαίς νικήσει πλείονας ἢ σύ. Aeschines in Ctesiph. p. 63. ἐνταῦθα ἔτερον ψήφισμα νίκη Δημοσθένους: et p. 80. ἢν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχίνος. [ed. Reisk. p. 457. et 576.] Haec gemina sunt, Valet in praeliis, νικᾶν μάχῃ et μάχην, πολλίμους etc. Conf. ad Diodori XI. 26. adscripta. WESS. — Sic et νικᾶν Ὀλύμπια, et similia. S.

16. αἱ τινὲς σφί προήδiate κού τι) Sic Regior. unus et Remig. consentiente fere Mediceo. Ex προήδομαι repetitum ivit Gronovius, additis Latinis, quae ipsis nonnihil ante placuerant, sed verbo isti non respondentibus. Προαιδεῖσθαι Herodoteo sermone non aliud est, ac reverentiam, ob acceptum ante beneficium, et gratum animum testari; ut III. 40. καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, ὃ ἐγὼ προαιδεύμαι, νειωτὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων: cui ego reverentiam ante debeo, non male interpretes. Certe ut ea exscripta hic sunt, ita mssii complures. De verbi formatione ut commententer, necesse non est; qui Herodotum novit, hanc non ignorat: addi oportet, doctissimum Gejnozijum eadem mecum fuisse opinione. Reiskius προειδοντο, aut προκήδοντο κού τι: qui prospiciebant quodammodo et factum volebant: nisi malueris προειδαιτο loco προειδόντο, prius obligati beneficiis erant. Non muto sententiam. WESS.

CAP. LXII. 4. τούτω τῷ χώρῳ) Nescio quos duo Codices, in quibus χρέον, Galeus designavit. Schedis Aroh. omnia haec desunt. Ergo-ne Etonensem, editumque Aldinum? quos quidem imprudenter duces legit, quippe errantes,

Marathonis mentio rei que series τῷ χώρῳ postulant. Similis menda vitavit lib. IX. 69. aliàs detergenda. Id bene, quod οὕτω δὴ βωβήουσι infra [l. 11.] maluit ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus Codex praeiret, id reponerem. Nam, genuinum et Herodoteum esse, ex Eustathio in Homer. p. 288, 16. [Iliad. p. 218, 10 seq. ed. Bas.] atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. WESS.

14. Παλλήνιδος Ἀθηναίης ἱερὸν) Δίας πάροιθε παρθένου Παλλήνιδος cadaver suum humandum praedicat Eurystheus in Eurip. Heraclid. 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: Παλλήνιδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερὼν πάγον Δίας Ἀθάνας. Templi forsitan donaria, quaeque illis inscripta fuerint cognoscere, si Themisonis ad nos pervenisset ἢ Παλλήνης. vid. Athen. VI. pag. 234. F. 235. A. Polyaeus I. 21. §. 1. Πισίστρατος, inquit, ἀπ' Εὐβοίας ἐστράτευσεν εἰς Ἀττικὴν ἐπὶ Παλλήνιδος. His in Palenes demo locum dare potuisset Meursius. VALCK.

17. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρναν) Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hos exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio Thucydidis hac etiam in parte multum diversus, Herodotus Μεγιστήν habet Ἀκαρνηνα, VII. 221. et Hippomachum Λευκάδιον ἄνδρα, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit Amphilyti nomen: Κύντα τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat Thucyd. II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt χρησμολόγοι. Quando itaque qui bene ominatus accessit Pisistratum Amphilytus, Platonis Socrati dicitur in Theage p. 124. D. (quod Paull. Leopardus iam animadvertit Em. VII. c. 7.) ὁ ἡμέτερός Ἀμφίλυτος: Ἀθηναίος autem Clem. Alex. Strom. I. p. 398, 21. ubi notat Hudsonus; his ego quidem testibus fidere malim, quam descriptoribus Codicum Herodoti; suspicatus Apharnensem fuisse Amphilytum, atque adeo dedisse Nostrum Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνεύς, aut si quis illud ob morem praeferat Ionicum, ὁ Ἀκαρνεύς. Inventum Eustathio et Βάθρακος παρὰ τῷ Ἰωνί Ἡροδότῳ, ad Od. H'. p. 271, 46. [p. 1570. ed. Rom.] alia quaedam idem habet huius formae rarissima. Ἀκαρναν et Ἀκαρνεύς et alibi permutata sunt a librariis, et in Luciani Ἐταιρ. Διαλ. VII, T. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod

libri praebeant scripti, Ἀχαρνανεύς et Ἀχαρνανεύς. Bene momenti *Guieto* debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνεύς, qui Acharnis a patre missus in urbem ὄνου τιμὴν ἀπειλήθει: sic corrigo vulgatum οἶνον: noti sunt Ἀχαρνηνοὶ ὄνοι. VALCK. — *Gronovium* vide, et *Themistium* Or. III. p. 46. WESS. — Ἀχαρνάν, sive ionico idiomate Ἀκαρνάν, perinde ac Ἀχαρνεύς, de Atticae populo olim dici solitum censuit *Gronov.* provocans etiam *Senecae* Tragici *Hippolyt.* vs. 22. S.

19 seq. Ἐφίπται δ' ὁ βόλος etc.) Responsum harioli *Aelian*i se memoriae obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptae, subderet *Histor. Anim.* XV. 5. οὐκοῦν --- καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλίος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λήγουσι. Norunt haec et testantur tum *Eretrienses*, tum *Naxii*, hac piscatione insignes, ut *Herodotus* et alii testantur. Sic *Gillius* et *Gesnerus*, minime eius sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. *Eretriensibus*, ait, *Naxiisque* et *Atheniensibus* ex fama eiusmodi thynnorum capturae usu venisse, quae *Herodotus* atque alii litteris prodiderint. *Atheniensibus*, inquam, qui excidisse videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. — *Perspecte Schneiderus* ad *Aelian*i locum citatum monuit, respici verbum σακκηγεῖν, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. *Valck.* ad *Herod.* III. 149. S.

CAP. LXIII. 1. συλλαβὼν τὸ χρηστότητι) συλλαβὼν optime vir clariss. [*Gronov.* contra *Galeum*, συμβαλὼν corrigentem] defendit, quem ad *Arriani* *Exped. Alex.* I. 19. consulere opportunum erit. WESS. — Conf. *Herod.* III. 64, 23. ad quem locum *Gron.* provocavit. S.

4. τετραμμένοι ἦσαν) Leve videbitur, notandum tamen; sollemne *Ionibus* esse ἦσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius ἦσαν scribi; in aliis prius esse crebrius. Quae mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitratu accidisse visa semper fuit. WESS. — At, quod *Homero* licitum fuit, augmenta verborum modo adiicere, modo negligere; eandem, puto, veniam sibi sumere *Herodotus* potuit. S.

13. καὶ ἀπέναι ἑκάστος) *H. Stephanus* veterem scripturam,

ut oratio lenior curreret, mutavit. In *Parisino* ἵκατον librarius, supra scripto *sigmate*, idem fortasse atque ille arbitratus, aut certe scriptionis peccatum esse corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quae Gronovii opinio, imperantium vicem fungantur. Saepissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. σὺ δὲ σπᾶς καὶ παντάμενος πλάνης μάχεσθαι: sic libri mssti et Eustathius, e quibus et VII. 159. σὺ δὲ μὴ βοηθεῖν refingendum erit. Küsterum in Clerici *Bibliotheca*, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit. WESS. — At adiectum h. l. verbum κλειύοντες non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hīc idem ἀνακολουθίας sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27, 18. diximus. S.

CAP. LXIV. [7 seqq. ἰς Νάξον καὶ γὰρ ταύτην etc.) Commodius in hunc modum distinguetur oratio: ἰς Νάξον. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο - - - Λυγδάμι' πρὸς γι (sive πρὸς τε) ἔτι ταῦταισι τὴν νῆσον Δῆλον, (scil. κατεστρέψατο, καθήρας (scil. αὐτὴν) ἐκ τῶν λογίων. Ad haec etiam *Delum insulam* (subegerat,) quam ex oraculi responso purgavit. S.]

10. καθήρας δὲ ὧδε) Io. Meursium correptum [a Gronov.] nollem: Eadem scripsit in *Pisistrato* cap. 8. quae Noster. Eleganter atque ad hunc locum obportune *Thucydides* III. 104. ἐκάθηρε μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτὴν, οὐχ ἄπασαν, ἀλλ' ὅτεν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐφωρᾶτο τῆς νήσου. Verbis discrepat; in lustrandae insulae ritibus et modo discordia nulla. WESS.

15. μετὰ Ἀλκμαιωνίδει) Vetus interpres Ἀλκμαιωνιδίαν ex coniectura, quae absurda minime est. *Alcmaeonidae* omnes Athenis ob Pisistratidarum tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberius commemorat. Ducem non nego *Megaclem* fuisse, universae tamen gentis potior mentio. Praeclare *Plutarchus* in *Solone* extremo: ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθύς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαιωνιδῶν. WESS.

CAP. LXV. 4. ἐπὶ γὰρ Αἰόρος) Confer *Pausaniam* lib. III. 3. *Nostrum* aemulantem; nec dextre tamen suis partibus functum. WESS. — Quem *Hegesicles* Herodotus nominat, is Spartanis *Agesicles* erat, pater *Aristonis*, qui c. 67, 3. memoratur. S.

9. ξείνοισι ἀπρόσμικτοι) *Peregrinis intolerabiles* Interpreta. Ἄμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, qui peregrinos iure commercii excludunt, eorumque consociationem atque adiutum recusant. De Britannia Diodorus V. 21. αὕτη δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξεικαῖς δυνάμεισι. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι Lucian. H. V. II. 27. et ἄμικτα ἔθνη καὶ Θερσίωδη Phil. Iud. Leg. ad Cai. p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. Polybii ἀνεπίμικτα τῶν ἰθῶν de neglecto commercii usu et accessu Excerpt. p. 1023. [lib. XVI. 29, 12. nostrae ed.] huc pertinet, sicuti ἐπιμικτὴ πρὸς τοὺς Τριγύτας infra c. 68. et 185. in aliam partem. WESS. — Conf. Lexic. Polyb. in Ἀμικτῖα. S.

14. Λυκόοργος) Potuisset vir clariss. aliud robur Cod. Florentino addere ex Apollon. Rhod. I. 162. τὸν μὲν βα πατρὸς Λυκόοργος ἔπιμπε: et ex principe Poëta, a criticis veteribus ibi laudato, Iliad. H'. 144. ac Z'. 130. In oraculi versu tertio, [l. 16.] ἡ ἄνθρωπον iustum est. Themistius sibi non constat, fortasse aliorum culpa. Tametsi Orat. xix. principio, nunc quidem καὶ καὶ ἄνδρα scriptum inveniatur, in sequentibus his terve οὐκ ἂν ἰδίστασα, si θεός ἢ ἄνθρωπος ἦν. Fuit autem Pythiae id responsum multo celeberrimum, et, si Plutarcho adv. Colot. pag. 1116. F. fides, ἐν ταῖς παλαιόταταις ἀναγραφαῖς insertum apud Spartanos. WESS.

[20. ὡς δ' αὐτοὶ Λακιδ. etc.) Vide Adn. ad c. 58, 7. S.]

21. ἐπιτροπύσαντα Λεωβώτιω) Laborant haec premunturque insigni difficultate, etsi Pausanias, lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. Labotas, sive Leobotes, ex regia Eurystenidarum familia, fratris Lycurgi (quippe Proclidae, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit Labotae aetas, qua suae is tutelae erat, cum hic nasceretur. Praeterea Charilli, sive Charilai, fratris Polydectae filii, tutelam Lycurgus, magno scriptorum consensu, administravit. Haec atque alia Io. Meursius Herodoto, uti censet, manifeste erranti, obicit Regn. Laconici cap. 9. et Miscell. Lacon. II. 5. Sequitur Meursium et amplius centum annis inter Labotae obitum et Lycurgi legislationem intercessisse contendit Bouherius, Diss. Herodot. c. 13. Cui equidem largiri debeo, si Apollodori, Clementis Alex., Africani, Eusebii rationes constant, id verum videri. Ergo - ne Noster erravit? Fieri potuit:

quamquam si consideretur accurata utriusque regiae familiae recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum fit difficilis. An Χαρίλλου cum viro Amplissimo refingendum, culpaque in librarios, qui nimis scioli Λεωβώτῳ correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore immunis: vitium vero antiquissimum et Pausania prius; neque id mirandum, cum suo iam tempore Philemon apud Porphyrium Quaest. Hom. VIII. [Vol. I. Homeri Barnes. pag. xcii.] de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. Marshamus Can. Chronol. p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelae viam fuit: mutata vorum sede fuisse censet Ἀνκ. ἐπιτροπ. ἀδελφίδου μὲν ἑωυτοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτητίων Λεωβώτῳ, cum esset tutor filii fratris sui, Leobotas autem Spartanorum rex. Sunt sane huiuscemodi vocabulorum transpositiones non insolitae, neque oberit multum Leobotae Lycurgique aetas. Certum est, de tempore legum latarum vitaeque Lycurgi vero principio antiquos scriptores discordiis distineri; id ne operosius ostendatur, otium Meursius fecit. Constat praeterea, Eunomum, legislatoris patrem, et fratrem Polydectem breve regni spatium habuisse: vixisse Leobotam diutissime, Doryssum atque Agesilaum, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege Agesilao leges Spartanis perlatas ex Pausania III. 2. Quae utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut Apollodori temporum rationibus Noster adsentiatur, neque ut scripsisse censeatur, rege Leobota componendis legibus operam impendisse Lycurgum: ad eius regnum tutela pertinet, quam Creticum iter excepit deinde, quo de praeter alios Strabo. WESS. — Larcherus, in prior editione Herodoti in Gallicum sermonem conversi interpretationem Marshami secutus, in posteriore editione plane Charilli nomen in locum Leobotae vel Labotae substituere non dubitavit: cuius consilii rationes in Cronol. Herod. cap. xvii. p. 489. seqq. exposuit. S.

25. ἐνωμοτίας καὶ τριηκάδας) Utrumque Glossae Herodotae explanant; unde Suidas, sed non sine peccato, descripsit, ut ad Glossatorem suo tempore docebitur. [Conf. Koen. ad Gregor. Dial. ion. §. 93.] Bene Polyaeus de Lacedaemoniis κατὰ λόχους καὶ μοίρας, ἐνωμοτίας καὶ συστῆτα

στρατοπεδευόντις lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartanis fuisse inpositos, *Marshamus* infitatus fuit imprudenter. *Nostri* patrociniū docte professus *Clar.* est *Iac. Perizonius* ante laudabilem *Gronovii* operam ad *Aelian.* V. H. III. 17. Ceterum *μάλιστα τα νόμια πάντα Cod. Remig.* si νόμια fuerint, cupide probarem: mores atque instituta indicant. Vide III. 99. et de *Lycurgi* post obitum divinis honoribus *Nic. Damascenum* Exc. p. 449. *WESS.*

CAP. LXVI. 4. ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα) Sic VII. 156. αἱ δὲ παρατίχ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαπτον. Et *Diodorus* V. 12. ταχὺ τοῖς τε βλοῖς ἀνέδραμον καὶ ταῖς δόξαις νυξήθησαν: qui cum in modum saepe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde *Paull. Leopardum* *Emend.* VII. 7. *WESS.*

6. καταφρονήσαντις Ἀρκάδων κρίσσονες εἶναι) Imitatur *Abydenus* de turris Babylonicae structoribus, καὶ δὴ θιῶν καταφρονήσαντας ἀμείνονας εἶναι in *Eusebii* *Pr. Evang.* IX. 14. Putabam καταφρονεῖν, *Erotiano* praeeunte, Ionibus tantundem fuisse ac κατανοεῖν considerare, opinari, non sine contemptu quodam. Nec alia mens doctissimo *Reiskio.* *Ansam* dedit *Herodotus* VIII. 10. et huius libri c. 59, ubi *Valckenarii* animadversionem expende. *WESS.* — At accedentem contemptus notionem ignorat *Erotianus.* Conf. *Adnot.* ad cap. 59, 18. *S.*

15. οἱ δὲ, πίδαας φερόμενοι) Ita multo post *Carthaginienes*, sed pari eventu, in *Diodori* lib. XX. 13. Suscepta infelix haec et temeraria expeditio fuit rege *Charillo*, docente *Pausania* III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero captivorum *Laconum* alia in re *Libanius* tetigit *Prosp. phonet.* ad *Iulian.* p. 179. A. ὥσπερ γὰρ ἦν ἔτιμον Σπαρτιάται γῆν Τρυατῶν, ταύτην εἰσγάζοντο τοῖς νινικηκόσι, χοίνικας ἔχοντες: i. e. si interpretem audis, modios tenentes. At noli auscultare; χοίνικας nihil aliud ac *Nostro* πίδααι, isto quidem oratoris loco. *WESS.*

22. τῆς Ἀλείης Ἀθηναίης) Bene *Minervae* hunc titulum instauravit *Gronov.* etsi in vocis origine error inest. Constant' Ἀλίην adpellat *Pausanias*, regique *Aleo* acceptum refert, oblitus *Homericum* *Iliad.* χ'. 301. In *Strabone* VIII. pag. 595. [p. 388. D. ed. Cas.] Ἀλαίης nomen habet ex doctorum coniecturis. De conpedibus, quae inter templi donaria *Pausaniae* aevo durabant, ipse lib. VIII. 47. *WESS.* — Conf. *Nostrum* IX. 70, 17. *S.*

CAP. LXVII. 11. ἐγινέατο) Herodoteum hoc, ex Ionum more. *Florentinus* dialecti rationem non duxit, mox quoque τούτων, ὁρέων aliaque inmutavit, quae tangenda non fuerant. Sustuli praeterea τὴν, cui sedem inter αὐτίς ἔς θιὸν concesserat. Nam turbat orationem, neque praesidium accipit ex cap. 153. τὴν πρώτην εἶναι, quippe plane diverso. *Reiskius*, retineri si debeat; mavult ἔπιμπον τὴν αὐτίς ἔς θιὸν, et πομπὴν ad structuram adsciscit: posset geminum videri Sophocleum *Trachin.* 665. πρὶν ἢ τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσαι, nisi discreparet recte expensum. *WESS.* — Ad τὴν ἔς θιὸν nullo incommodo ὁδὸν intelligi poterit, sive πομπὴν malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quae ad I. 109, 2. monemus. *S.*

15. Τεγέη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ) *Cl. Pauw* Τεγέη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ: cui *Reiskius* consentit, λευρᾷ tamen scribens. *Aliter Poëta Odys.* H', 121.

τῆς ἑτέρον μὲν θειλόπεδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ
τίσεται --- *WESS.*

17. καὶ τύπος ἀντίτυπος) *Rixantur* nimis quam fuerat ex usu *Gronovius* et *Küsterus*; in adnotationibus ille, hic *Clerici* in *Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 405. Cui bono? *Scrip- tor* ipse [c. 68, 18.] τὸν ἄκμονα καὶ σφύραν, incudem et malleum, esse τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον ait, quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat: id fieri solere, officinae ferrariae adspectu omnes et sono edocent; et utrumque *H. Stephanus* et *Chytraeus* dudum monuerunt. Τύπος in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis malleum non male; ἀντίτυπος, quia eius ictum repellit, incudem exprimere aptus est: πῆμ' ἐπὶ πῆματι, ferrum, quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab *Herodoti* sententia non deflexit *Pausanias* III. 3. p. 210. *WESS.*

19. Τεγέης ἐπιτάρρετος ἔσση) *Corn. de Pauw* reponerat Τεγέης ἐπιτάρρετον ἔσση, *Tegeae* auxiliatorem habebis tibi, de auxiliatore, cuius tamen notitia requirebatur, ipso tacens. *WESS.* — Auxiliatorem *Pavius Orestem* intellexerit. At hunc non *Tegeae*, sed contra *Tegeam*, auxiliatorem desiderabant *Spartani*. Itaque *Aem. Portus* in *Lex. ion.* versionem *Vallae* secutus ait: „Ἐπιτάρρετος apud *Herodot.* non pro „auxiliatore (ut passim apud *Poëtam*) accipitur, sed pro

„victore.“ Nec ita male. Nempe verbum *ἐπιβόη*, indeque derivatum nomen *ἐπιβόος*, eique geminum *ἐπιτάβόος*, mediam habet significationem, cum strepitu accedere, adstrepere, ut in fragm. Sophoclis apud Athen. VII. 277. b. Itaque, fere ut *βουβών*, de eo dicitur qui cum strepitu et impetu adest, sive ad opem ferendam amico, sive ad depellendum hostem; quemadmodum et de eo qui vel adplaudit amico, vel insultat hosti. Caeterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse Τεγίης scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud Steph. Byz. in Τίγεια. Nam oppidi huius nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe ἐν Τρύϊαις ait *Archestratus* apud Athen. III. 112. b. S.

[20. ἀπειχόν τῆς ἐξευρίστους οὐδὲν ἔλασσον etc.) Haec Gronov. sic convertit, nihilo minus inventione abstinerunt, absurde prorsus: quam interpretationem miror a *Wess.* absque notatione servatam esse. Recte ad sententiam *Valla*: nihilo minus inventione frustabantur. Ad verbum *H. Stephanus*: nihilo minus ab inventione aberant. *Larcherus* vertit, quasi in Graecis esset, ἔτι μᾶλλον ἀντείχοντο τῆς ἐφεύνης. S.]

21 seq. ἐς οὗ δὴ Λίχης, τῶν ἀγαθοεργῶν) Proscribitur a *Pavio* et *Reiskio* ἐς οὗ: praestare aut ἕως οὗ: aut ἐς ὅ. Sic enim usu receptum esse. Contra veniunt schedae *Florentinae* IV. 12. 160. et 166. ubi Gronov. tum reliquae omnes V. 51. Ellipsis defectui mederi potest. De Spartanorum *Agathoërgis*, *Ruhnkenius* ad *Timaeum* et doctorum alii ad *Hesychium*. *WESS.* — In ἐς οὗ ellipsin *Aem. Portus* statuit huiusmodi, ἐς ταῦτον τὸν χρόνον οὗ, ad illud tempus quo. Quidni dicamus, ἐς in ista formula pro ἕως usurpari, adeoque regimen huius particulae aemulari. Quidquid sit, de *Herodoti* usu dubitari non debet. Locis a *Wess.* citatis adiici poterunt III. 31, 11. V. 86, 14. etc. S.

26. ἐλινύειν) Sic lib. VIII. 71. καὶ ἐλινύον οὐδένα χρόνον: at VII. 56. ἐλινύσας οὐδένα χρόνον, discordibus mssis et litteram iteratam recusantibus, *Suida* non dissentiente. *Hippocratis* Codd. in Ionico verbo abeunt in partes itidem, uti *Foësius* conmonstravit. Vide *Apollonii Rhod.* I. 589. interpretes, et *Paull.* *Leopardum* Emend. lib. I. 24. *WESS.* — Conf. *Koen.* et *Schaeff.* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 92. S.

CAP. LXVIII. 6. ὁ χαλκεύς) *Faber aerarius* vetus interpres; *Heresbachius ferrarius*, insecutique editores. *Gronov.* sine caussa *aerarium* praetulit. Dudum est, cum *Pausanias* III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, in quam *Lichas* penetraverit, minime neglecta notionis eius ratione. Patefacit id quoque res ipsa eiusque series. *Pollux* VII. 106. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκίας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους, quorum ultima sunt *Aristotelis* de *Poëtic. Art.* cap. 25. p. 256. Confer *Fragmenta Pythagor.* p. 706. *Ed. Gal.* Schol. in *Apollon.* *Rhod.* I. 430, et *Aemil. Portum* ad *Xenophontem* p. 1178, et de *Orestis* corpore, cubita longitudinis habente septem *Philostratum Heroic.* I. 2. p. 668. tum *A. Gellium* N. A. III. 10. cui *Noster* propter illud litteris, tametsi ex *Spartanorum* sermonibus, proditum, homo fabulator. **WESS.**

7 seq. Ἡ κοῦν ἂν --- ἰθὺνμαζέ;) Haec minus sincere scripta prostant in *Etymolog.* M. p. 434, 28. **VALCK.**

11. μὴ μὲν γενέσθαι) Si faverent codices, praeferrem *μηδαμὸς γενέσθαι μηδαμᾶ μίζοντας ἀνθρώπους τῶν νυν*, nullos uspiam fuisse. lib. II. c. 91. μηδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. *Opinio* non absurda fabri ferrarii *Tegeatae* nitebatur ea propemodum ratione, quam *Celsi* verbis apud *Origen.* IV. p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ αἰεὶ καὶ γιγνέσθαι καὶ εἶναι καὶ ἕσσεσθαι. Simillima dantur *Epicuri*: istam ἀπιστίαν, valde probatam *Palaephato*, expugnare nititur *Plutarchus* T. II. p. 732. **VALCK.** — At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula μὴ μὲν, particula μὲν *Herodoteo* more pro vulgata μὴν ponitur: de qua particula idem *Valck.* cui h. l. suspecta fuit, recte praecepit ad III. 99, 7. ubi ἀπαρνός ἐστι μὴ μὲν νοσέειν: parique modo III. 66, 14 seq. ἔξαρκος ἦν μὴ μὲν etc. Caeterum conf. III. 15, 5. ibique notanda. **S.**

20. πῆμα ἐπὶ πῆματι) *Aldinum* ἐπὶ πῆμασι *Sophocles* verum praestaret *Antig.* vs. 605. ἀρχαῖα --- πῆματα φθιμένων ἐπὶ πῆμασι πίπτοντα, nisi alia in re occuparetur, et in formulae usu variarent veteres. Responsum *Pythiae* apud *Aelian.* Var. Hist. III. 43. καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πῆματι βαίνει. *Manetho* V. 57. Ἐνθ' ἀκαταστασίαι καὶ πῆμ' ἐπὶ πῆματι δεινῷ. Refer huc, ut alia praetereantur, *Iuvenalis* Sat. XV. 165.

Herodot. T. V.

F

*Ast homini ferrum letale incude nefanda
produxisse parum est. - - WESS.*

26. ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκιδόντος) Reiskio, si ἐκιδόναι hic significet locare pro certa mercede, negans particula visa fuit supervacanea. Non accedo. Vetat enim Pollux, haec eadem citans I. 75. 'Εμισθοῦτο, conducere cupiebat et onnabatur. Quo modo saepe cultissimus quisque. Noster III. 53: ὁ μὲν Περικλῆς ἐπέλετο εἰς τὴν Κερύραν. et cap. 139. ἐπεθύμουν τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὤνιστο. Utrobique conatus et voluntas [pro ipsa actione] indicatur, sicuti et cap. seq. χρυσὸν ὤνιστο. [et c. 165, 2.] Vide Io. Taylor ad *Lysian* p. 146. *Valkenarium* in *Euripid. Phoeniss.* vs. 1406. et *Paull. Leopardum Emend.* VII. 7. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἔπιπτι εἰς Σπάρτην etc.) Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeso, Graecos Asiae incolae premente, donis illectos, et primos omnium, Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπιστείλαντι γένεσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους in *Pausaniae* lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud *Suidam* in *Εὐρύβατος*. WESS.

11. δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκνύετο) Aberrat liber *Archiep.* Infra c. 99. δι' ἀγγέλων δι' πάντα χρεῖσθαι. VII. 203. λέγοντες δι' ἀγγέλων ὥς etc. *Alcidamas Or. Ulyss.* p. 185. πύμπορτες διὰ τοῦτου εἶδους, καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. *Strabo* XV. p. 1040. B. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγγέλων. Sed desino. WESS.

[16. χρυσὸν ὤνιστο) Vide ad c. 68, 26. notata. S.]

18. ἐν Θόρνακι) Hoc de Laconicae monte et Apolline Pythaeo, Croesique auro, *Pausanias* III. 10. WESS.

CAP. LXX. [5. ζῶδια) ζῶδια hic non modo animalia dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed cuiuslibet generis figurae, animalium, florum, fructuum, etc. Sic ζῶα; I. 203, 11. et 12. et alibi. Sic idem ζῶδια apud *Athen.* V. 197. B. S.]

7. ἀμφορέας χωρῖοντα ἄγον) De eodem cratere III. 47. τὸν ἄγον Κροίσῳ. *Aldus* dederat ἄγον hoc loco, quemadmodum c. 166 et 170. Mutavit *Stephanus* aut scriptum secutus *Cod.* aut Ionum haud esse arbitratus; quod utique secus habet. Neglectae αὐξήσεως cumulum congessit *Portus*. WESS. — *Aem. Portus* in *Lex. ion.* sub voce αὐξήσεως. S.

16. ἐς τὸ Ἡραῖον) Verum est iustumque. [conf. Var. Lect.] Vide IV. 88. et 152. *Apuleius Florid.* p. 350. Enimvero fanum Iunonis antiquitus famigeratum: id fanum secundum litora, si recte recorder, viginti haud amplius stadiis oppido abest; ibi donarium deae perquam opulentum. Sic ille de Samiorum Heraeo. WESS.

CAP. LXXI. 7. Ὁ βασιλεῦ) Minutae voces, Herodoteae tamen, forsitan e codicibus, ex *Athenaeo* certe III. p. 78. E. restitui poterunt: ὁ βασιλεῦ, σὺ δὲ ἐπ' ἄνδρας τοιοῦτους στρατεύεσθαι παρασκευάζαι; Similiter lib. VII. c. 10. σὺ δὲ, ὁ βασιλεῦ, μίλλεις ἐπ' ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν αἰμείνας ἢ Σκύθας; Nostro loco, σὺ fuerat elisum a proxime praecedentibus literis. VALCK.

11. χώρην ἔχαντες τρηχέην) Fatentur Persae, γῆν γὰρ ἐκτὴ μεθ' ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέην, magis ex Ionum consuetudine, lib. IX. 121. Qua etiam de caussa ἐπιπονώτατα ζῶντες, διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα *Xenophonti Cyropaed.* VII. p. 197. B. Quod *Athienaeus* vero exscripsit πρὸς δὲ, ἢ Δι', οὐκ αἶψα χερύονται, id illi privum est et relinquendum. Variat et alia, atque adversos experitur Codd. omnes. Noster autem sibi contrarius non est, quando c. 133. οἶνω δὲ κάρτα προσκίεται, vino Persae addictiores sunt. Olim pauperes erant et tenui victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriae potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. Lege *Strabonem* XV. p. 1068. [p. 735. ed. Cas.] WESS.

CAP. LXXII. 9. ἔθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει) Sic *Eustathius*, msstis consentiens. *Corn.* tamen de *Παυρ* aut *Συρίους* aut *Καππαδόκας* erasos mallet. Potuerat profecto alterutro Noster defungi, ut c. 76. Nunc praegnans ratio nulla delendi est. Tractum illum, quem in Pontum demergens Halys radit, Συρίαν, Ἀσσυρίαν, Λευκασυρίαν saepe adpellitant *Apollon. Rhod.* II. 947. 966. ubi docte Critici Graeci, *Dionys. Perieg.* vs. 733. *Adi* et *Gronov.* II. 104. [At ibi nihil quod huc spectet reperitur.] Mox *Reiskius* πάντα τῆς Ἀσίας τῆς κατω. WESS.

13. ἐστὶ δὲ αὐτὴν οὗτος τῆς χώρας ταύτης ἀπάσης) Bene *Io. Fr. Gronovius* [referente *Iacobo* filio, in *Nota* ad h. l.] haec parenthesi includenda, aut maiore distinctionis nota ab insequentibus seiungenda, arbitratus fuit. Αὐτὴν, cervix, angustus meatus Nostro est, et terrae etiam angustior tractus,

cervicisque instar porrectus. De Bosphoro Thracio IV. 85. μή-
 πορ δὲ τοῦ στόματος, ἡ αὐχὴν, τὸ δὲ Βόσπορος κέκληται. Consimi-
 liter Istri, antequam in ostia scinditur, tenor, τοῦ ποταμοῦ
 αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχίνα τῆς Χερσονήσου adpellat Isthmum
 ab urbe Cardia ad Pactyam protensum, lib. VI. 36. et τὸ ἐν-
 ρύτατον τοῦ αὐχίνου, Thermopylarum angustias, [VII. 223, 9.]
 ubi paullo erant laxiores. Adderem Euripidis *Elect.* 1288.
 quaeque in Scholiis leguntur ad Sophoclis Oedip. Colon. 688.
 si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi *Waltheri*
 correctio, qua citra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρας
 in *Observat. Histor. et Critic.* refinxit. Non agitur de termino
 Asiaticae eius regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab
 amne Halye, et quam anguste a Ciliciae finibus in Pontum
 extendatur. Idem Cl. Reiskius pulcre vidit, stabiliturque
 his *Scymni Chii*, Asiae ad Amisum Ponti urbem σχιδὸν στενέ-
 τας αὐχὴν ἔστιν εἰς τὸν Ἰστικὸν κόλπον διήκων. [Quibus cunctis
 in locis graecum αὐχὴν commodissime latinum vocab. *fau-
 ces* reddet.] Mox D. Heinsius μήκος δὲ ὁδοῦ ἐνζώνη etc. teste
Iungermanno in *Polluc.* II. 214. haud absurde quidem. In
 ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34. non-
 nihil adhaeresco: sive enim diurno itinere stadia cl. uti
 lib. V. 53. seu cc. quemadmodum IV. 101. contribueris,
 Asiae illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur.
 Neque latuit hoc *Scymno Chio*, qui VII. dierum itinere
 Asiae has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciae mariti-
 ma disiungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡρόδοτος εἰκὼν
 ἀγνοεῖν, λέγων Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον.
 WESS. — Vide *Scymni Chii* Fragmenta cum Holstenii
 Notis ad Steph. Byz. a Ryckio edita, p. 380. extr. et 382.
 et in Hudsonii Geogr. Min. Vol. II. p. 54. *Scylax* quidem
 in Periplo maris mediterranei, cap. de Cilicia, (p. 97.
 ed. Gron.) *Herodoto* adgentitur: *Eratosthenes* vero, teste
Strab. II. p. 68. ed. Cas. tria millia stadiorum numerabat;
Plinius lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Caeterum consuli pos-
 sunt quae in hunc Herodoti locum commentati sunt Aca-
 demici Parisienses, *De la Barre*, T. VIII. p. 352 seqq. et
De la Nauze, T. XXXVI. *Hist. de l'Acad. des Inscr.* p. 65.
 Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant
 libri. Vide ad c. 59, 13 seq. notata. S.

CAP. LXXIII. 8. εἴλη ἀνδρῶν) Parum refert, εἴλη

praeoptes, an ἴλη. In membranis perpetua est discordia. Εἴλη tamen, si originem consideres, vetustior. Dixi ad *Diodor.* XVII. 33. dixerunt et alii. In ἀνδρῶν vocabulo latere regis titulum, cuius obsequium fugitivi Scythae detrectaverint, Reiskius coniicit. Mihi tali nomine rex Scythae cognitus minime est. Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii sunt ac νομάδες lib. IV. 19. uti ἄνθρωποι νομάδες *Arriani Indic.* c. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητής et ἀνὴρ βασιλεὺς etc. WESS. — At equidem h. l. τῶν νομάδων non tam cum ἀνδρῶν, quam cum Σκυθῶν iunctum intelligam: nempe εἴλη ἀνδρῶν, quae εἴλη ἀνδρῶν fuit (ἐκ) Σκυθῶν τῶν νομάδων. S.

13. παῖδας σφι παρίδωκε) Ita vetus interpretes ex coniectura, Galeus, *Barbeyracius Histor. Foed. Part. I.* p. 46. *Corn. de Pauw*, Reiskius et Abbas Geinoz *T. XVI. Conn. Acad. Inscript.* p. 66. et merito: nam quae Noster [l. 21.] subiungit, plures postulant pueros. Indignor itaque, coecum inpetum illis [a Gronovio] in pactum, quibus puerorum multitudo, ipso scriptore viam monstrante, potior visa fuit. Mssti, quorum auctoritas desiderabatur, adsunt. WESS.

17. κεινῇσι χερσὶ) Sic decuit. Κεινὰ χεῖματα lib. IX. 84. et κινουὺς ἀμφορίας VII. 28. veteres schedae, postulante sermonis usu, dabunt. WESS. — In nostra *Var. Lect.* perperam excusum „κείνησι nostri omnes:“ pro eo quod oportebat, κεινῇσι. S.

18. ὀργὴν οὐκ ἄκρος) Qui poterit hoc esse verum? Is ὀργὴν ἄκρος censetur, qui iracundo animo est, sive in iram pronior. De Sulla *Appianus*, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γενόμενος: tum de Sertorio, καὶ γνήνητο ὀργὴν τε ἄκρος δι' ὑπονοίας ποικίλας, *Bell. Civil.* lib. I. p. 692. et 700. [cap. 104 et 113. Alia loca, ubi idem Scriptor, Herodotei styli aemulus, eadem formulā utitur, dabit Index noster Graecitatis in *Appian.* voc. ἄκρος.] Accedit *Dio Cassius* ex *Cl. Reiskii* indicio, *T. I.* p. 59. *Edit. Noviss. Συμποῦ* τε ἐπληρώθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄκροι, furore succensi sunt, alioqui in iracundiam etiam proni. Itaque ὀργὴν οὐκ ἄκρος, qui irae minime indulget; qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. ἦν γὰρ δὴ, ὡς διδίδε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος vertique, non erat conpos mentis. At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem conpos erat,

sed in agendis rebus forti ac magno animo defectus, sive *ψυχὴν οὐκ ἄκρος*. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpescere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Abbas Geinozius. WESS. — Negativae particulae, quam equidem cum Schaeferi eicere non dubitavi, patrociniū (referente Larchero in Notis) suscepit doctissimus Coray, *ὄργην* ut in Aeschyli Prometh. 378. pro *ψυχὴν* accipiens, hominemque pusillo intelligens ingenio: cui Werferus suffragatur in Actis Philol. Monac. Vol. I. p. 77. vocab. *ὄργη* apud Ionicos inprimis scriptores et poetas de ingenio et indole frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. Schaeferus ad Gregor. Dialect. p. 552. in sua sententia, delendam esse negativam, perstans, ortam esse voculam *οὐκ* suspicatur e duabus literis *ακ* a quibus incipit vocab. proxime sequens. Vir doctus in Actis Seminar. Philolog. Lips. Vol. II. P. II. p. 281. provocans ad V. 112, 2. *ὄργην οὐκ ἄκρος* interpretatur, iram non vincens, irae non temperans. Id vero graece foret *ὄργης οὐκ ἐγκρατής*. S.

20. *ἰβουλεύσαντο τῶν παρὰ σφίσι etc.*) Restitui, quod citra caussam inmutatum fuerat. Vid. VII. 11, 4. [voluit, puto, VII. 10, 45. seqq.] VIII. 101. Neque displicuit *Κυαξάρη δούναι φέρωντας* ex Parisino. Habebat *φέρωντας* quod illo verborum ordine displicere poterat. WESS. — Usitatius utique *βουλευίσθαι* dicitur, verbo medio, deliberandi notione: sed quoniam promiscue activo etiam verbo Herodotus utitur, conf. I. 120, 2. praesertim ea notione quae hic obtinet, re deliberata decernere, (veluti III. 84, 7. et 10. tum VI. 52, 11. saepiusque alibi:) activae verbi formae primas dedi, neutiquam quidem spernens alteram scripturam. S.

CAP. LXXIV. [5. *ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίην*] *ἐν δὲ*, scil. *ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις*, vel *ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις*. Quam vero *νυκτομαχίην* dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. S.]

8 seq. *συνήνυσιν - - τὴν ἡμέραν ἑκαπλὴς νύκτα γενέσθαι etc.*) Vulgi more satisque populariter Noster, quoties de solis eclipsibus sermo est. Ἀπὸ ἡμέρης νύξ ἐγένετο, VII. 37. ὁ ἥλιος ἀμεινύσθῃ ἐν τῷ οὐρανῷ, IX. 10. Moverunt ea H. Dodwellum, ut Herodoto omnem sideralis scientiae notitiam detraheret, quod ferri utcunque, etsi sine iusta ratione propositum,

poterat: verum grassatur ulterius, *Thaletique peritiam astronomiae aufert*, et, quem praedixerat solis defectum, talem fuisse infitiat: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis praedixerat*, in *Addend. ad Diss. de Cyclis* p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiae usum et scientiam adimit, adauget eiusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus complures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris coelique habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides *Eudemo* apud *Clementem Stromat.* lib. I. p. 354. [ed. Pott. p. 221. ed. Sylb.] in *Historia Astronomiae*, *Ciceroni*, *Plinio*, *Diogeni Laërtio*, *Apuleio*, et aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam contigit, negatur. Verum constet ea *Herodoto* ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, maior contentio et controversia. *Plinius* lib. II. *Histor. Nat.* c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: *Clemens Alex.* in Olymp. I. circiter, ex coniectura. Utriusque sententiae officit rex *Cyaxares*, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. *Cicero* I. *Divinat.* c. 49. solis a Thalete praedictam defectionem, *Astyage* regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra *Nostri* descriptam rerum seriem, et liquidissimum *Eudemi* testimonium. Seriore aeo viri doctissimi *Scaliger*, *Calvisius*, *Petavius*, *Ricciolus*, *Usserius*, *Newtonus* defectionis tempus et indagarunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinauit dissidentes horum opiniones *Vignolius* T. II. *Chronol.* p. 254. etc. accurate, diemque defectioni ex arbitratu constituit. In alia abiit, *Vignolii* repudiata, neque citra causam, opinione, *Bouherius* *Diss. Herod.* c. 4. Amplexus alia quoque est *T. S. Baierus* in *Memor. Scythicis*, insertis T. III. *Commentar. Acad. Petropolit.* p. 328; cuius eximii viri quaestionis huius examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo, ad quos me adiungam, in tanto computantium dissensu, neque patitur adnotationum brevis uberiolem excursum. WESS.

— Plura quaedam *Larcherus* exhibet, qui istum solis de-

fectum cum *Petavio*, *Harduino*, *Marshamo*, *Buherio*, et *Corsino*, ad Olymp. xlv. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit *Reizius* in sua *Herodoti* editione; ad annum 610. refert *Franc. Baily* in *Philosoph. Transact.* mccccxi. p. 269 seqq. ut nuper ex *Novellis* literar. *Goetting.* intellexi. Diligenter perpensis collatisque cunctis momentis, quae ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab *Herodoto* passim memorantur, Vir multis nominibus illustris *Volney* in *Chronologie d'Hérodote conforme à son texte* p. 4 seqq. demonstratum ivit, agi hic de eo Solis defectu, qui in *Pingrei* Tabulis ad diem tertium mensis februar. anni ante C. N. 625. refertur. S.

16. Σύνεσις τε ὁ Κίλυξ, καὶ Λαβύνητος) Verum est, quod *Stanleius* in *Aeschyli Pers.* 326. et *T. Faber* lib. I. *Epist.* 39. docuerunt, Cilicum reges *Syennesis* titulo omnes olim appellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad *Diodorum Siculum* XIV. 20. *Labyneti* nomen in *Babylonis* regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 118. Ille, qui pacis arbiter et sequester *Medos* inter et *Lydos* fuit, est *Nabuchodonosorus*, qui et *Nebucadnezar*: congruunt temporum rationes. Γάμων ἱπαλλογὴν, uti mox, [l. 18.] de consociata adfinitate lones probasse videntur. De *Abderitis* et *Democrito* *Simplicius* de *Coelo* lib. III. pag. 150. τὴν συμπλοκὴν οἱ Ἀβδηρίται ἰπάλλαξιν, ὥσπερ καὶ ὁ Δημοκρίτης. Iunge *Cl. Alberti* scholia in *Hesychii* Ἑπαλλάξαντες. WESS.

24. ἐς τὴν ὀμοχροῖν) Damnanda temeritate Editor *Genevensis* mdcxviii. *Stephani*, *Chytraei*, *Porti* aliorumque coniecturam secutus, αἰμορροῖν publicavit. Vulgatum msstorum auctoritate munitum est, illis praeterea, quae viri doctissimi *Is. Vossius* et *Iac. Gronovius* in medium deposuerunt. Ἐς ὀμονοῖν *Corn. de Pauw* aequè pravum. Sola durat controversia, quid ὀμοχροῖν? *Ios. Scaliger* *Castigat.* in *Hippocrat. de vulneribus capitis*, principio, Hic, inquit, ἡ ὀμοχροῖν est curvatura interior brachii, qua contingunt se duae partes interiores brachii, cum angulum faciunt. Quae ibi adduntur ex medicorum principe, illam non stabiliunt vocabuli notionem, sed superficiei quamdam aequabilitatem. ἡ ὀμοχροῖν ὁπίου calvariae laevis est superficies, ut bene *Foësius*. In *Aeschini* *Dialog.* III. 15. οὐδὲ ἀπτεται ταῦτα

της ὁμοχροίας; bene redditur, neque attingunt haec superficiem. Ad quem modum si cum Rev. Horreo ἐπιτάμωται ἐξ τὴν ὁμοχροίην verteris in summa cute, seu cutis superficie, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quae morata fuit, difficultas. Tacitus simili in ritu Ann. XII. 47. levi ictu cruorem eliciunt. Alia Vossius ad Melam, II. 1. [p. 668.] alia Gronovius, quae ipsis relinquo. WESS. — Utique Gronovio et absurdam interpretationem, et rustica convicia in viros doctos h. l. coniecta, relinquamus! S.

CAP. LXXV. 5. αὶ στρατεύεται ἐπὶ Πύρας) εἰρωτέρων, quod his liberaliter adstructum fuit, recte abest. Vide Gronov. [immo Var. Lect. vide,] et Adnotat. ad Diodor. XIV. 112. WESS.

[9. κατὰ τὰς εἰσέας γεφύρας) Pro eo quod in versione posui, pontibus eis qui ibi erant, rectius fuerat, qui ibi sunt, vel, qui nunc ibi sunt, ut Larch. et Wytttenb. (Select. Historic. Graec. p. 350.) intelligebant, collatis vicinis verbis οὐ γὰρ δὴ εἶναι -- τὰς γεφύρας ταύτας. S.]

10. ὥς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων) Etsi Noster Graecorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti Apollodorus in Diogene Laërt. I. 38., Lucianus Hipp. c. 2. [T. III. pag. 68. ed. Amst.] alique, de quibus pro Herodoto ad eum Samosatensis locum Cl. Gesnerus erudite. WESS.

[15. ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς πύοντα) Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad traiciendum locum invenirent, littus legentes, fluvium a laeva habuerunt. S.]

[18. ὅπως, ἂν τὸ στρατόπεδον ἰδρ. κατὰ νῶτον λάβοι, etc.) Wytttenbachium secutus eram, qui commate post ὅπως interposito (quod ignorant alii) orationi consultum existimaverat, hac sententia: ut fluvius, si a tergo sumeret (i. e. praeterlaberetur) castra eodem loco manentia, (ἰδρυμένα,) hac parte superiore (ἄνωθεν) se convertens in fossam etc. De sententia equidem nihil repugno: sed de distinctione inter ὅπως et ἂν interserta, nollem factum. Nusquam, quod meminerim, particulam ἂν notione coniunctionis si usurpat Noster; quae illi ἂν, si vel ἰδν est. Arcte iunctae particulae ὅπως ἂν, cum coniunctivo vel cum potenciali modo constructae, ut I. 99, 9. et saepius alibi, nude ut significant: neque ad sententiam alia particula hic desideraba-

tur. Structura enim orationis, abiecto post ὅπως commate, in hunc modum procedens facile intelligitur, ἵνα ὁ ποταμός, ταύτη --- ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων μέθρων, λάβοι τὸ στρατόπεδον κατὰ νότον, καὶ αὐτὶς ἐσβάλλοι ἐς τὰ ἀρχαῖα, παραμβόμενος τὸ στρατόπεδον. Quare nec opus fuit, inserta *τε* particula fulcire orationem, quod Schaeferus fecit, sic edens: ὅπως ἂν τὸ στρ. ἰδῷ. κ. ν. λάβοι, ταύτη *τε* κατὰ τὴν διῶρ. etc. S.]

CAP. LXXVI. 4 seq. κατὰ Σινώπην --- μάλιστα καὶ *κειμήνην*) *κειμήνην* praestaret. Praedicatur de regione Pteria, quae in finibus Sinopes ad Pontum. Steph. Byz. ἔστι καὶ Πτερία πόλις Σινώπης, ex hoc, opinor, Nostri loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. — Adoptare viri docti emendationem non dubitavi. Quid deceperit librariorum, *κειμήνην* scribentes, facile adparet. Nec vero in finibus Sinopes sitam Pteriam Herodotus ait, sed ex adverso, e regione fere Sinopae. S.

11. πρὶν δὲ ἐξιλαυνεῖν ὀρμῆσαι τὸν στρατὸν) Est, cui ἐξιλαυνεῖν glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. ὡς δὲ τὸ στρατεύμα --- ἔρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ ταῖς Ἀθήναις: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc spectata, VII. 106. πρότερον ἢ περὶ ὀρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Restitui ex schedarum consensione κήρυκας. Plures Cyrus misit, sicuti c. 141. traditur, ubi ultro Iones postulant, quod hic negant Cyro. WESS.

17. πεισόντων ἀμφοτέρων πολλῶν) Media vox perperam praeteritur. Vide c. 82. et illud III. 11. ubi plenius, καὶ πεισόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθει πολλῶν: nam praepositionem quod Arch. et Vind. omittant isthic, caussa caret. WESS.

CAP. LXXVII. 1. Κροῖσος δὲ, μεμφθὲς etc.) Latina, Croesus reprehensus propter suas copias, non probo. A quo enim reprehensus? Immo vero ipse semet incusabat, quod copiarum numero longe inferior congressus cum Persarum rege esset. Melius Stephanus et Portus, postulante verbi usu, caussatus exercitus sui paucitatem, sive potius, semet reprehendens ac incusans. Statim οὐκ ἐπειρᾶτο ἐπιὼν Reiskii iussu ἐπωρᾶτο corrigendum foret, nisi si valide Noster resisteret. Ἐπειρᾶτο ἐπιὼν non aliud illi ac ἐπιναί. Ecce tibi VII. 5. ἐπειρᾶτο κατιῶν ὁ Ἰστιάϊος: et cap. 50. ὡς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων. Consimiliter VII. 172. et IX. 52. tum L. 84.

ἐπιπῶτο προσβαίνων. WESS. — Μιμῶδης non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13, 16. VII. 146, 8. Itaque h. l. accusativum regit, τὸ στρατόπεδον: ut sententia ad verbum haec sit, *damnavit, improbavit exercitum suum propter paucitatem: id est, conquestus est de sup exercitu, non quod minus fortiter pugnasset, sed quod numero longe inferior fuisset hostibus. S.*

10. Λαβύνητος) Regum Babyloniorum ultimus, Croeso ad coercendam Cyri adaugescentem potentiam foedere iunctus, et belli huius fortasse occasio. Beroso apud Iosephum Ναβόννης lib. I. cont. Apion. c. 20. Par caussa Amasin Aegyptium, has in partes ut transiret, impulisse videtur. Lege Xenophontem VIII. Inst. Cyr. pag. 185. WESS. — Commode Larcherus monuit Labyneti nomen a Nabonnedo nonnisi literarum l et n permutatione, aliàs etiam haud infrequente, differre. Caeterum cf. c. 74. et Xenoph. Cyrop. VI. 2, 10. S.

CAP. LXXVIII. 3. φοιτῶντες) Ut alibi saepius, hic etiam oblitteravit Gronov. ionicam scribendi rationem; et cap. 96. ἐφοίτων e libro Flor. in ἐφοίτων transiit; cum paulo post ἐπιφοιτῶντες intactum relinquatur; alibi διαφοιτῶντες et ἐπιφοιτῶσι. Hic vero scribi malim: οἱ ἵπποι, μετιέντες τὰς νομας νέμεσθαι, ἐσφοιτῶντες (nempe τὸ προάστειον) κατήσθιον. Verbum adhibuerunt Euripides et Lysias. VALCK.

5. ἐς τοὺς ἐξηγητίους Τελμησσιῶν) Dubium est, praestet-ne Τελμήσσιες an Τελμίσσιες, cum sermo de his coniectoricibus est. Cicero Divinat. I. 41. Telmessus in Caria est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina. Habet et Strabo Τελμήσσιος, sive Τελμησσιῶν ἄκραν lib. XIII. p. 935. [pag. 630. ed. Cas.] Arriano, qui de hariolis et coniectoricibus his diligentissime, Τελμωσσιῖς Exp. Alex. II. 3. item Stephano Byz., Suidae atque aliis. Infra c. 84. eadem scripturae diversitas. Non addo plura. S. Bochartus in Chan. lib. I. 6. et Ezech. Spanhemius Diss. IX. de Usu et Praest. Numism. p. 563. abunde facient satis. Verum τοὺς ἐξηγητίους mutatos nolo. Non nescio, ἐς τῶν ἐξηγητῶν qua aliunde arcessita voce, defendi queat: at cur contortam sectabimur, ubi planissima et sine incilibus munita via est? Vocabuli usum ex Graecorum moribus in luce posuerunt Viri Cl. T. Hemsterhusius et Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 81. [pag. 109. ed. sec.] WESS.

— Prope me abesse, ut istud ἐς τῶν ἐξηγητῶν probem, in *Var. Lect.* professus sum; idque quum ob codicum auctoritatem, tum hoc ipso, quod paullo insolentius dictum videri poterat. *S.*

CAP. LXXIX. 4. εὑρισκε πρῆγμαί οἱ εἶναι) *Ex usu suo esse.* *Infra* IV. 11. ὡς ἀπαλλάσσεισθαι πρῆγμα εἶν. VII. 12. πᾶνχιν εὑρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι, conperit prorsus sibi consultum non esse Graeciae bellum inferre. Quae Florentini imperio mox vetere possessione evertuntur, defendi non debent. *WESS.*

9 seq. παρὰ δόξαν - - ἢ ὡς αὐτὸς κατιδέκει) Dare quidem potuerat ὡς οἱ ἴσχυι τὰ πρῆγματα οὐκ ὡς αὐτὸς κατιδέκει, pro ut alibi dedit οὐκ ὡς ἤθελε. Sed ut hic, semel praeterea loquitur VIII. 4. ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρῆγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατιδέκειεν. *VALCK.*

13. ἢ δὲ μάχη σφίον ἦν ἀπ' ἵππων) Nihil in his mutari oportuit. Ἀφίππων, [quod amplecti non erubuit Gronov.] insuper habito Ionum more, ex ἀφ' ἵππων progenitum fuisse codicum alii declarant. Est illud in pugna equestri probatum. Poëta *Odyss.* l. 50. ἐπιστάμενοι μιν ἀπ' ἵππων Ἄνδράσι μάχασθαι. Cuius exemplo *Philostratus Heroic.* II. 18. p. 690. καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ' ἵππων ξυμμάχοντο τοῖς ἀνδράσι. Sunt praeterea rei equestris rudes et inperiti ἄφιπποι. *Themistius Orat.* XXIII. pag. 285. A. καὶ τῷ ἀφίππῳ (οὐχ ἡδὺ ἐρεῖν) τὸν ἵππικόν. Atqui Lydi eo in genere praeter ceteros excellebant, ἵππύεσθαι ἀγαθοί, uti *Noster*, sive *Φιλιππότατοι*, quemadmodum *Philostratus Icon.* lib. I. 17. pag. 788. ante quos omnes *Homero ἵπποκορυσταὶ Iliad.* K'. 431. *WESS.*

CAP. LXXX. 4. καὶ Ὑλλος συβῆγγυνσι) *Amni verum nomen reddiderunt Glareanus ad Livii XXXVII. 38. et Leopardus Emend.* VII. 9. neque inpediunt schedae veteres. Accedat *Strabo*, *Herodoti* testimonio usus lib. XIII. p. 928. [p. 626. ed. Cas.] cum de Hermo, εἰς δὲ καὶ ὁ Ὑλλος ἐμβαλεῖ - - συμπεσόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημέτεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἐκιδόασιν θαλάτταν, ὡς *Herodotus* φησὶν. Quae Geographi tanto sunt obportuniora, quanto certius nunc adparet, *Medic.* bellissime κατὰ Φωκαίαν πᾶν offerre. *Cl. Reiskius* [et recte ille quidem] συβῆγγυνσι multitudinis numero pingit. *WESS.* — De templo *Δινδυμῆνης* μητρός τῶν

δίων conf. *Strab.* lib. XIII. p. 575. ed. Cas. et *Apollon. Rhod.* I. 1125. S.

19. μηδ' ἢν συλλαμβανόμενος ἀμύνεται) Nimia et paene superstitiosa, qua in *Medic.* erat vir clarissimus, reverentia in orationem *Nostri* verbum, toti Graeciae ignotum, ἀμύνται invexit, citra dubitationem negligentia librarii prognatum. Ἀμύνεσθαι his libris frequens; nec aliubi, ne ab ipso quidem *Florent.* ad eam formam scribitur. *L. Küsterum*, acerbius hoc de genere *Biblioth. Vet. et Nov. Clerici* T. V. p. 409. conquestum, missum facio. *Cameli odorem et speciem equum* non ferre, sed reformidare, in praelii huius enarratione *Xenophon Instit. Cyr.* lib. VII. [cap. 1, 27.] pag. 176. E. et *Polyaenus Strateg.* VII. 6., 6. non praeterierunt. WESS.

24. τῷ δ' ἡ τὶ καὶ ἐπιῖχει ἐλλάμψεσθαι ὁ Λυδός) Parum refert hoc an δὴ τοι praeoptes. [sed istud praetulerit *Herodotus.*] Ἐπίσθην ἐλλάμψ. placitum olim, merito vir doctus [Reisk.] repudiavit ob c. 153. ἐπ' οὗς ἐπιῖχει στρατηλαττεῖν. Addere potuisset VI. 96. ἐπὶ ταύτην πρώτην ἐπιῖχον στρατεύεσθαι. Quae mihi quidem a navibus ad anchoras stantibus, ἐπιχούσαις, repetita non videntur: multo commodius τὸν νοῦν ad dictionis complementum adsciscetur. Vide hoc *Polybii Exc. Leg.* pag. 1108. [lib. XVIII. 28, 11.] δῆλος ἦν, ἐπιέχων πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι: et *S. Lucae Evang.* c. XIV. 7. ἐπιέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In *Euripidis Heracl.* vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli praeferunt libri ὁ αὐτός, manifestos ex ὁ Λυδός natales habet, prorsus uti αὐλῶν κόρας fragmenti *Autocratis* apud *Aelian. de Animal.* XII. 9. Λυδῶν κόραι genuerunt invitae, monitore *I. Rutgersio Var. Lect.* II. 1. WESS. — Proprius *Herodoto* usus verbi ἐπιέχω sequente infinitivo. S.

CAP. LXXXI. 6. δέσθαι βοηθεῖν) Non probo βοηθήην, tametsi Ionicae notae. Mox c. 83. δέσμενος Κροίσῳ βοηθεῖν πολιορκούμενῳ. WESS.

CAP. LXXXII. 5. περὶ χώρου καλεομένου Θυρήας) *Vide Io. Meursium Miscell. Lacon.* IV. 13. *Barbeyracium Hist. Foeder.* T. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad *Diodor.* XIV. 44., de eadem *Ruhnkenius ad Timaei Lexic.* p. 54. [p. 74. ed. sec.] Κυθήρη νῆσος [l. 8.]. *Gro-*

novi explicatione munita satis est. WESS. — *Pro τῇ Κύθῳ*, quod proprium huius insulae nomen, I. 105. VII. 235. nunc *Κυθηρή νῆσος* dicere placuit *Herodoto*. S.

20. *Ἀλκίνοῦ τε καὶ Χρόμιος*) *Theseus* in *Stob.* VII. p. 92. ἔκαστο Ὀθρυάδης μεταξὺ τῶν ἀνηγαμένων Λακεδαιμονίων, μόνος περιλειφθείς. Ἀργίων δὲ δύο Ἀλκίνορος καὶ Χράμιου. Vitium perspexit *Gesnerus*, in corrigendo parum aberrans. Fuit, uti hic, Ἀλκίνοῦ καὶ Χρόμιος. [Ἀγῆνοῦ καὶ Χρόμιος ex msstis edidit *Schoon* pag. 201.] *Plutarchi* Ἀγῆνοῦ *Meursius* dudum reformavit. De *Othryade* praeclare *Ti. Hemsterhusius* ad *Lucian.* *Contemplant.* c. ult. WESS.

25. σκυλεύσας τοὺς Ἀργίων νεκροὺς) Frequentatur his in libris συνῆσαι, ubi de rogo rebusque temere congestis sermo est. Hic, tametsi ex msstis, adridere non debet. Valuitne *Othryades*, viribus ac sanguine defectus, in unum *Argivorum* corpora coacervare? Belle *Theseus* in *Stobensi*, Ὀθρυάδης πολλοὺς σκυλεύσας, τῶν πολλοῦν τρόποιον ἔσται. Non disparia *Chrysermus* in *Plutarchi Parallel.* T. II. p. 506. WESS.

28. λέγοντες, οἱ μὲν etc.) Ut alia quaedam *Sophoclis* et *Euripidis*, quae legisse suspicor *Athenis Herodotum*, expressit hunc locum de *Phoenissis Euripidae* vs. 1471 seqq. ἦν δ' ἕρις στρατηλάταις, Οἱ μὲν etc. Verbum ἔλεγον, ἐλέγετο, supprimitur haud semel in simillimo loco *Thucydidis* VI. c. 35. ὁ αἶμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδενὶ αὖ τρόπῳ ἔλθουν οἱ Ἀθηναῖοι --- τοῖς δὲ, etc. Aliis supplementis non indigemus. VALCK.

31. τίλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος etc.) Nisi *Chrysermus* [apud *Plutarch.* l. c.] fallit, *Amphyctiones*, capti arbitri, litem secundum *Spartanos* dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt *Argivi* apud *Pausaniam* X. 9. Vindicarunt et sibi *Lacedaemonii*; unde *Θυριατικοὶ* apud eos ἐτίθωντο, de quibus docti viri ex *Athenaeo* ad *Hesychium*. WESS.

37. πρὶν αὖν Θυρέας ἀνασώσωνται) Suum *Herodotus* recepit. [nempe αὖν particulam.] *Platone* in re obvia non uterer teste, nisi eadem illi in animo atque oculis fuissent: ἔνορκον αὖν ποιησαίμεν, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσαιν, πρὶν αὖν νικήσω ἀναμαχόμενος etc. in *Phaedone* p. 89. c. [c. 38.] WESS.

38. οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου) Conturbare orationis seriem γὰρ non latuit *Reiskii* sollertiam. [At neutiquam

turbat, modo in parenthesi posita ista verba cogites. conf. ad I. 24, 17. notata.] Non vidisse illud, saltem sprevisse, Eustathium argumento sunt, Λακιδχιμόνιοι δὲ, νικήσαντες ἔθεν τὸν (ἔθεντο voluit) νόμον, μὴ κομῶντες πρῶτον, ἀπὸ τοῦτου κομᾶν, ex Herodoto, in Homer. p. 165, 19. [pag. 125, 5. ed. Bas.] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, Plutarchi praeter ceteros, Nostrum, sed clanculum, taxantis, Vit. Lysandri principio. Lege Io. Meursii Miscell. Lacon. I. 16. atque adde ex Philostrati Vit. Apollon. VIII. 6. p. 335. ubi Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, μῖσθον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τε καὶ Ἰφίτῳ: h. e. iacetat se Sparta et gloriatur Leonidâ non minus quam etc. Doctus interpres a vero aberravit. WESS.

42. αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρήσι etc.) De Othryadae exitu iterum discordia. Periisse Perilai, Alcenoris filii, manu Argivi ferunt in Pausan. II. 20. Nicander in culto Epigrammate cum Herodoto facit Anthol. III. 5. pag. 299. [Analect. Brunck. T. II. p. 2.] Sed partium patriaeque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur. WESS. — Exstat etiam in totam hanc rem Epigramma, quod Simonidi tribuitur, in Anal. Brunck. T. I. p. 130. S.

CAP. LXXXIV. 5. ὡς οὐ προσχώρει) Gronovium laudo. [προσχ. edentem.] Vide V. 62. VIII. 102. Amanuensium in προσχωρεῖν et προσχωρεῖν eminent lapsus, etiam in Thucydidis II. 5. Arcem Sardoniam Ti. Hemsterhusius ea luce circumdedit ad Lucian. Contempl. c. 9. ut nihil supra. WESS.

10. τῇ οὐδὲ Μήλης, ὁ πρότερον βασιλεὺς) Et hoc bene. Πρώτιμος, si valeret, non primum, sed priorem Croeso regem signaret, Scaligero Can. Isagog. III. p. 320. animadvertente. Eusebius habet in Chron. penultimum Heraclidarum regiae apud Lydos gentis Melem. Sic Myrsili Candaulaeque aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior Meles in fragmentis est Nic. Damasceni. Praeclare de Dione Chrysost. Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis huius et Mardi nomine meritis est Valesius ad N. Damasceni Excerpt. p. 442. WESS.

[11. τὸν Λιόρρα) Maiuscula litera Λιόρρα dabant superiores editt, quasi proprium nomen esset. Ferebatur au-

tem fabula, catulum leonis ex regis pellice natum esse. S.]

12. Τειλησιών δικασάντων) Non erant δικασταί, sed coniectores et interpretes portentorum; quae duo coniunguntur a Cicerone de Divin. II. c. 28. qui lib. II. c. 5. Est, inquit, quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus; Bene qui coniciet, vatem hunc perhibebo optimum: Μάντις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς. Theocritus, Eid. XXI. 82. Ὅς γὰρ ἂν εἰκάζῃ κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἄριστός ἐστιν ὀνειροκρίτας. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab Herodoto; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τειλησιών εἰκασάντων, ὡς etc. Dio Chrys. Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάζειν δι'. Omnis divinationo coniectura nititur, ultra quam progredi non potest: Cicerone de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖα videantur substituenda. VALCK. — Insolens verbi usus originem suspicionibus praebet. Varias Reiskius offert, Miscellan. Lips. vol. VII. pag. 616. praeterque alias διδάξαντων, docentibus, adprobat. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e mstis lux. Leonem circum arcis muros gestatum spectavit Apollonius Tyan. Epist. LXXV. cum rixantibus Sardonianis, ὑμῖς δὲ, inquit, πόλιν πεποιθότες ἄρα λίοντι πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε; WESS. — Verbum δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis caussae video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re similima usus est Noster I. 78, 10. S.

[16. κατηλόγησε τοῦτον) τοῦτο malebat Reisk. coll. cap. 144, 11. et III. 121, 6. Sed potuit cum utrolibet casu construi id verbum, neque hic obstant sequentes accusativi, absolute positi. S.]

18. ὁ ὢν δὴ Ἰσριαδὴς αὐτὸς ὁ Μάρδος) Melius οὗτος cum PAVIO et REISKIO. Confer Xenophontem VII. [cap. 2.] Inst. Cyr. p. 180. ubi nonnulla diversitas. WESS. — Mireris nullo e cod. msto οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὴ ὢν τὸν Ἄρυν, I. 33, 8. οὗτος δὴ ὁ καθαρθεύς, I. 53, 5. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἔφρων, I. 85, 15. et frequenter alias. Pronomini autem αὐτός non erat hic locus. S.

18 seq. τῶν τινα Λυδῶν) τὸν τινα Λυδῶν prave Florentino scribitur. [quem secutus est Gronov.] De Nostri more abunde testabuntur exempla collata in cap. 85. ab [eo-

dem] Gronovio: accedent progressu operis ex mssis plura. WESS. — Vide c. 85, 11. 109, 17. 124, 17. etc. S.

[22. καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι) Blandiri poterat μετ' αὐτὸν quod et *Valla* expressit, et post eum alii. Sed vetat librorum auctoritas. κατ' αὐτὸν Gronov. interpretatus est ad eius exemplum. Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud, μεταδίδωμι δέ, — ἀποστείλας τριηρεὶ κατ' αὐτὸν, III. 4, 11, S.]

CAP. LXXXV. [2. τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικῆς, ἄφρονος δέ.) Vide supra ad I. 58, 10. notata. S.]

3. ἐν τῇ ὧν παρελθούσῃ εὐερεῖ) Alii codd. formam dant usitatam εὐερεῖ: inusitatam sui Codicis admirabatur Gronovius. Herodoteam hic fuisse suspicor εὐερέν, et in *Glossario Herod.* primitus scriptum: Εὐερεῖν, (pro Εὐερεῖ, ἢ) εὐμερεῖα, εὐερεῖα. — Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει: nempe εὐερέν, quod habet *Aratus* Diosem. vs. 358. Ὅφρα τις εὐερέν χαιρῇ ποτιδύμενος ἀνὴρ. Schol. τῇ εὐερεῖα. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt praesertim: Ἰωνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat *Eustathius* *Iliad.* τ'. pag. 1245, 39. [p. 1180. ed. Rom.] Ultimum eorum est ἡ κτεῖνός: κτεῖνόν, inquit, Μιλήτου Φησὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. ληϊστὺς lib. V. 6. τὴν καταπλαστὺν IV. 75, subministravit, ut alia multa pereximia, *Mediceus* iste Codex. Prae ceteris Poëtis ista talia frequentavit *Callimachus*, in cuius paucis reliquiis inveniuntur ἀεπακτὺς, διωκτὺς, γελαστὺς, μαστὺς, ἀλητὺς, οἴστιντὺς. Horum nonnulla meus attigit *Hemsterhusius* ad *Lucian.* [Dial. Mort. VI. 3.] pag. 354. multo plura huius classis praebet *Hesychius*, quaedam etiam mendosa: Ὠρητὺς vox est nauci, *Antimachea* fuit πωρητὺς. Ἑσκλητὺς probabiliter scribendum, ubi legitur Ἑσκλητὸς, ἢ τῶν ἐξέχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐερέν, fatendum tamen multo frequentius dici εὐερεῖα vel εὐερεῖν. Democriteam esse vocem omnes norunt [saltem ex *Diog. Laërt.* IX. 45.] qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud *Stobaeum* perperam in verbis legi *Democriteis* p. 278, 55. τὰ ἀδικήεντα (τῶν ζώων) ἀθῶος ὁ κτεῖνων καὶ πρὸς εὐερεῖν ὅν τοῦτο ἴδρην μᾶλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐερεῖν. Κακιστὺν interpretatur *Hesychius* κακὴν κατάστασιν, ἢ ἀπραγίαν. *Aeternitas* *Antiphonti* dicta Ἀιστώ, teste *Harodot.* T. V.

poet. ἡ εὐεία, Erot. *Archytas Stobaei* Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀποδημία *Callimacho* apud *Suidam* Ἀπιστώ. Ubi vulgatur in *Herodoto* IX. 84. τῇ ἀπιστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur. me iudice, ἀπιστοῖ *Hesychius*: Ἀπιστός, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ὠ, quod commemini, nullam praebet *Herodotus*. Sed haec, fatcor, modum excedunt, argutis istis *Graecorum* auctorum emendatoribus breviloquis displicitura. VALCK. — ἐν τῇ -- εὐεία τοῖ) Sequor schedas *Ask.*, alias *Mediceis* consentaneas. In Glossis *Herodoti* variatur. In scriptis *Remig.* εὐιστώ, εὐήμερία: aliae εὐιστία, εὐιστή: cui discordiae commodior dabitur locus. Non esse ab *Ionum* usu id, quod amplexus sum, alienum, *Democriti* apud *Stobaeum* verbis stabilire in animo fuerat. At illa persanata sunt. *Clemens Alex. Stromat.* II. pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τίλου, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐεία πρὸς πτόρινισιν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi *Philosophus* vocabula habuit. Nostro congruit *Aeschylus* VII. c. *Theb.* vs. 192.

Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐεία τοῖ φίλῃ
ξύννοκος εἶην. - - -

ubi Critici εὐδαιμονία, εὐτερρία. Quo usu et *Maximus de Elect.* vs. 534. WESS. — *Maximi* philosophi de *Electionum* auspiciis carmen, quod dicit vir doctus, editum exstat in *Fabricii* Biblioth. Gr. T. VIII. p. 415 seqq. Vocab. εὐιστώ apud *Aeschylum* iterum habes in *Agamemn.* 878. S.

12. ἀλλογνώσας *Κροῖσον*) *H. Steph.* coniectando iustam huius loci scriptionem adsecutus fuit in *Voc. Herodotear.* recensione p. 722. [ubi de verbo ἀναγινώσκω agit: et iterum aliquanto post.] et 739. Certam praestant mssti, et *Hesych.* Ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum ἀλλογοῶν in *Galen* Gloss. *Hippocratis*, quo de doctissimi Viri ad *Hesych.* et *Foësius* in *Oeconom.* neque, alia in conpositione, ἀλλοφροῦν, ἀλλοφάσων etc. WESS.

15. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος) *Cicero* *Divin.* I. 53. eiusdem generis etiam illud est, quod scribit *Herodotus*, *Croesi* filium, cum esset infans, locutum. Prodigiosum certe, modo verum. Noster non ἄφωνον tantum, quemadmodum *Xenophon*, *Nic. Damascenus* et *Dia Chrysost.* atque alii, sed διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν, captum auribus c. 38. et κωφόν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulas voces

edere? praesertim nullo divino beneficio, verum ὑπὸ δέους καὶ κακῶ, uti scribit. Merito hoc reprehendit Corn. de Pauw. Habet Plinius N. Hist. lib. XI. 50. semestrem Croesi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiae regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle Harduinus, nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. WESS. — Conf. ad I. 38, 10. notata. S.

CAP. LXXXVI. 7. δις ἐπὶ Λυδῶν - - - παιδᾶς) Sic consimilia Nic. Damascenus Excerpt. p. 457. in hac pyra tragoedians, sed culpam inhumanitatis a Cyro in Persas amoliens. Ctesias nihil de rogo, admiscet tamen prodigiosa multa. Nihil quoque Xenophon. Quae mihi suspicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxisse. θεῶν ὀτιωδῆ, quod sequitur, reddendum Abydeno apud Euseb. Pr. Eu. IX. 41. WESS.

[14. καὶ περ ἐν κακῷ ἵκνται τοιαύτῳ) Incongrua sententia est, in quam verba ista vulgo interpretantur: *etsi in tanta calamitate posito, tamen* etc. Quasi vero mirum videri deberet, quod in ea calamitate Croesus dictorum Solonis meminerit! Nihil profecto magis consentaneum erat, quam ut tunc maxime haec cogitatio animo miseri occurreret. Itaque, quum in καὶ περ consentiant libri, videndum est ne alia notione particula illa hic fuerit accipienda; v. gr. *cum maxime tanta in calamitate versanti*. S.]

16. μηδὲνα εἶναι τῶν ζώντων ὄλβιον) Restitui, quod exilio traditum erat, εἶναι, schedis iubentibus. Vide c. 32. et hoc Plinii verissimum N. Hist. VII. 40. Si verum iudicium facere volumus, ac repudiata omni fortunae ambitione decernere, mortalium nemo est felix. WESS.

17. ὡς δὲ ἄρα μιν προστῆναι τοῦτο) Potuerat παραστῆναι locum tueri, quem et illi Reiskius relictum voluit, nisi msstorum concordia obnixa fuisset. Vide Gronovium. WESS. — Commode Gronov. citat I. 119, 24. ubi vulgatum olim προστάντες idem ac παραστάντες valet. Sic vero et προστᾶς olim I. 129, 1. i. q. παραστᾶς. Quibus duobus posterioribus in locis sicut σ litteram geminavi, sic et h. l. προσστῆναι scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51, 4. pro vulgato olim προιστήκει, recte προσεστήκει libri nostri

dedere. Construitur autem hoc verbum aliàs, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. Intelligo autem, minus commode me ista verba his latinis reddidisse, *Hoc ergo sibi proponens*. Rectius *Valla: Quod dictum ubi subiit Croeso. S.*]

18. ἐν πολλῇς ἡσυχίᾳ) Memoratam Stephano lectionem, quia dabat et Med. codex, recte restituit Gronovius: niti quoque potuerat Eustathio, qui ad Od. Θ'. p. 319, 23. [p. 1604. ed. Rom.] Ἡρόδοτος, inquit, ἐκπλαγίς δι' αὐτοῖσιν ἐπὶ χρόνον ἄφθογγος ἦν, μόγις δὲ τι ἀντιχθεὶς εἶπε. καὶ πάλιν ἀντιγκάμενόν τι καὶ ἀναστεινάξαντα ἐν πολλῇς ἡσυχίᾳ. Horum priora leguntur I. 116. Quod hoc loco vulgabatur olim, λειποψυχίᾳ, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdae ἀψυχίᾳ: censeri certe potuit Croesus ante passus animi deliquium, quam ad se redeuntem subierit Solonis dictum. ἡ λειποψυχία, locis a Foësis designatis, saepe dicta fuit ἀψυχίᾳ Hippocrati: in locum ἀψυχίᾳ, saltem in ψυχίᾳ, facile mutari potuit ἡσυχίᾳ, quod genium iudico. VALCK. — Non audeo damnare tutum tot Codicum et Eustathii propugnaculo. Puto et Nic. Damascenum in Nostro reperisse. Σιωπῆς δὲ γινομένης, ait Excerpt. p. 461. σιναῖας μύθῳ, εἰς τρεῖς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα. Explicationem certe seu paraphrasin huius loci ea praebent. Ex πολλῇς ἡσυχίᾳ, postquam altum erat silentium, sive σιωπῆς γινομένης. Stabilire praeterea Nicolaus lectionem Arch. poterit, sicuti et Aelianus in Eustath. p. 1404, 45. [Od. α. p. 38, 41. ed. Bas.] haec planissime aemulatus: ὁ δὲ ἀντιγκάτο ἄρα, [ἦγον ἐν βάθους ἐξιβόνοισι] καὶ εἰς τρεῖς ἐκάλεσε τὸν Σόλωνα. [Eadem habes apud Suid. in Ἀντιγκάτο.] Adde aliam eiusdem Aeliani, quam adscripsit Berglerus, imitationem Var. Hist. IX. 41. WESS. — Verbum ἀντιγκάσθαι apud Suid. in Ἀντιγκάων, et Hesych. in Ἀντιγκάθῃ, exponitur ex animi deliquio (ἐν λειποψυχίᾳ) se recipere, et vocem edere. Qui verbi usus videtur esse sequioris aetatis: (conf. Indicem nostrum Graec. in Appian.) unde fortasse apud Nostrum λειποψυχίᾳ pro vocab. ἡσυχίᾳ irrepsit. Apud veteres et Ionicos praesertim scriptores nihil fere aliud, nisi, vocem vel gemitum (ex imo pectore) proferre. Vide Heynium ad Iliad. τ'. 314. Apollon. Rhod. III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud Nostrum I. 116, 6. S.

27. ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων) Cl. Reiskius ὡς ἦλθε Σάρδεις ὁ Σόλ. Verum ἀρχὴν notat olim hic atque alibi. Vide II. 27. et Lud. Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 714. WESS.

28 seq. ἀποφλαυρίσει οἱ. ἃ δὲ εἶπας τῇ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ τῇ περ etc.) In οἷα si hae literae [οἱ et εἶ] coalescerent, huius quidem loci mihi facilius videretur intellectus ista ratione scripti: οἷα δὲ εἶπας, τὰ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει τῇ περ ἐκείνος εἶπε. τῇ tantum in τὰ fuit mutatum: sed fortasse Codices hic vulgatis meisque coniecturis meliora suppeditabunt. VALCK.

Ibid. ἀποφλαυρίσει· οἷα δὲ εἶπας, ὥστε αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ, τῇ περ ἐκείνος εἶπε) Varie haec fuerunt tentata. Cl. Abresch sola distinctione veteri scripturae medetur, ante τῇ περ ἐκείνος interpungens. Reiskius aut εἶ δὲ εἶπας, εἶπε αὐτοῖς ὡς πάντα etc. aut εἶ δὲ εἶπας, ἔφη, ὡς αὐτῷ πάντα ἀπ., τῇ περ etc. Laudem merentur, etsi opera male ceaserit, viri egregii. Premo msstorum vestigia cum Abbate Geinozio, [Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XVI. p. 69.] cuius ἀποβεβήκει, cum coniecturae [et ei quidem parum felici] debeatur, cārebimus sine damno. Potius foret, si necessitas urgeret, Cod. Ask. ἀποβεβήκει. Verum αὐτῷ -- οἱ per tmesin, ut alias, pro ἰωντῷ depositum fuit. Vide Abresch dicto loco, et Gronovium. WESS. — Abreschii libro aegre careo. Quae autem Gronovius pro vindicanda scriptura ἀποβεβήκει οἱ protulit exempla ex II. 175, 2. VI. 68, 2. III. 55, 9. III. 72, 28. VII. 125, 2. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis οἱ, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, αὐτῷ οἱ idem ac ἰωντῷ valet. Nempe h. l. terminationi verbi ἐποβεβήκει olim superne adscriptae literae οἱ indicabant legi in aliis codicibus ἀποβεβήκει, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno ἀποβεβήκει: pro quo non est cur ἀποβεβήκει quispiam desideret. Amat Noster plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum expectasses: vide I. 84, 22. 79, 8. 122. extr. etc. Quare etiam I. 132, 2. vulgatum olim κατεστῆκε teneri potuerat. Conf. Werfer Act. Philol. Monac. T. I. p. 259 seq. S.

33. καίσθαι τὰ περίσχεα) Obsecutus sum clarissimi viri monitis et cap. 101. lib. V. uti nunc editur. Morantur tamen et nonnihil retrahunt haec c. 191. huius libri, τῶν

περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως ἱαλωκώτων. Liberum itaque optandi arbitrium. WESS. — Male τὰ περὶ ἔσχατα olim edebatur: quod et Gronov. incaute, ut ipse fatetur, tenuerat. Nec vero retrahere nos debet alter locus I. 191, 28. ubi οἱ περὶ τὰ ἔσχατα οὐκ ὄντες idem valet ac οἱ τὰ περιέσχατα οὐκ ὄντες. S.

39. κτελεῖς εβενύσαι) H. Stephano insultare [quod a Gron. factum] recuso: vidit opinor cod. Rem. cui et pauci alii consentiunt, maluitque leniter fluentem orationem; fortasse iniuria. Solet enim *Noster* in eo genere varietatem sectari, sicuti saepe numero alii. Conf. V. 103. et *Davis*. in *Cicéron. Tuscul. Disp.* I. 24. et *Raphel. Obs. ex Herodot.* in *Ep. ad Galat.* 2, 6. ubi tamen aliena quaedam. WESS. — Amat, novimus, *Herodotus* insolitā et subitā subinde constructionis mutatione animum percellere lectoris: sed durior haec utique et vix ferenda ἀνακολουθία, cuius nulum simile exemplum mihi occurrit. Nam istud quidem, quod ex lib. V. cap. 103. citatur, commoda orationis distinctione haud parum mollitum videbimus. At enim, si orationis insolentiam merito miramur, haud minus mira nobis videri debuit optimorum quorumque codicum, ac tantum non ad unum omnium, in salebrosam istam scripturam, quae adeo facile caveri poterat, coniuratio. S.

CAP. LXXXVII. 3. δυναμίνους δι' οὐκίτι καταλαβεῖν) *Portus καταβαλεῖν*, ut in S. *Remig.* inest, corrigebat, citra urgentem caussam. Si qui tamen ita voluerint, non pugnabo. Facit scriptionis adfinitas, ut verborum saepe oritur confusio, de qua superius c. 46. Haud raro quoque vim patiuntur. *Nic. Damascenus* Excerpt. p. 449. ὁ δὲ θηράτωρ ἐπὶ τὸν δόρυον (ὄρυσσι) καὶ καταλαβὼν ἐσπάραττε. *Salmasius* ad libri sui oram καταβαλὼν, quo *Nicolaus* nec clarius distinctiusve loquetur. Mitto alia. WESS. — At verbo καταλαβεῖν, *inhibere, coercere*, quod alii omnes libri agnoscunt, proprius hic locus; et alienum foret καταβαλεῖν. Conf. ad I. 46, 5. notata. S.

4. εἴ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἰδωρήθη) Simile *Aristophanis*, ut bene *Berglerus*, *Pac.* vs. 385. εἴ τί κεχαρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ κατεπιδουκώς. Ambo imitantur *Poëtam*, *Iliad.* A'. 59. Ceterum S. *Remig.* κεχορήγηται placere posset, modo *Herodotei* commatis foret. Tritum usu est *Aristotelis*, *Strabonis*, atque aliorum, quemadmodum ad *Diodori* lib. I. 15. adscripta ostendunt. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. *κάτισί τε ἰγγὺς ἰωντοῦ*) Scrip-
tor Florentinus erroris reus est. Nusquam in his libris
κατίσι, tametsi verbi neque obscurus nec infrequens usus.
Quae continuo succedunt, *ἀπιθώμαζι τε ὀρέων*, Homeri exem-
plo venerunt 'Ιλ. Ω'. 629. Πρίαμον θάύμαζεν Ἀχιλλεύς εἰσορόων
etc. WESS.

12. *χρήματα τὰ τὰ διαφορεῖ*) Sic oportuisse, iam dudum
docuit P. Leopardus Emend. VII. 9. Propagatum ex Aldino
vitium est, saepius ad hoc vocabulum offenso V. 75, VII. 10.
Qui Nostrum versavit, nihil hic desiderabit. WESS.

CAP. LXXXIX. 11. *κάτισον τῶν δορυφόρων*) Solita-
rium incedit Arch. θάψσον. Galeus operam in eius patro-
cinio abutitur: θάσσειον imprudenti excidit. Hesychius
θάσσει, κάθισον, quod ex θάσσει, quo de Eustathius in Hom.
p. 1008, 47. [p. 1008, 36. ed. Bas.] contractum. Mutuum
Cyri Croesique sermonem Xenophon Inst. Cyri VII. [cap. 2.]
p. 181. suo more descripsit. WESS.

CAP. XC. 4. *ἀναρτημένου σεῦ ἀνδρός etc.*) Pareo Codici-
bus et dialecti consuetudini. Ipse VI. 88. *μαθὼν -- ἀναρτη-
μένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς*. Eiusdem sunt speciei *ἀρτίσται*,
ἀρτισταί etc. Mox Cl. Reiskius *βασιλέως χρηστοῦ ἔργα*, coniectu-
ra fortasse arbitraria. WESS. — De orationis ἀνακλουθία
dictum est ad I. 3, 7. S.

12. *ἱπανηλόγησι*) Aliena viri doctissimi comminisce-
bantur: legendum *ἱπαλλόγησι*. Sed hoc dudum praecepit
accuratissimus P. Leopard. et quidquid ad illud firman-
dum dici poterat, Em. VII. c. 9. Atque ita legit hoc in
loco Pollux II. 120. nam non attingit τὸ ἱπαλλόγητο, e lib. I.
c. 118. VALCK. — In Leopardi partes etiam Reiskius ivit,
optimo consilio. Ἐπαλλόγησι, repetiit, eademque ipsa expo-
suit, quae supra c. 37. etc. atque ita Pollux. Nam ἱπανηλόγησι,
quod illi et Nostro instaurat Cl. Adr. Heringa Obs. Crit. c. 3.
p. 25. non convenit et longius deflectit. Bene Philo Iud. de
Fortitud. p. 738. D. *εἰρηκῶς ὃ ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, παλλόγοις
οὐ δίκαιον*. WESS. — Adsurgo docto Virorum choro ἱπα-
λλόγησι hīc corrigentium; sed in eorundem partes con-
cedere nunc quidem non possum. In constanti librorum om-
nium scriptura ἱπανηλόγησι, nisi obstore visa esset Pollucis
auctoritas, nihil magnopere inerat quod suspectam illam
nobis reddere debuisset; nisi fortasse ἱπανηλόγοι maluisses.

Nam, ut ἀναλογίζεσθαι significat *secum repetere, secum reputare et recensere*; (vide, praeter exempla a Schneidero citata, Athen. IX. 382. d. ubi video in lat. vers. a me omissa esse verba ista: hic, ille; omnes nominatim recensui:) sic ἀναλογίζιν, active, recensere, repetere, particulatim exponere; velut apud Philonem, (de Mundo, p. 1169. ed. Francof.) ubi ait, τοῖς παύτων (μύθων) χρόνους ἀναλογίζαντες, si singularum fabularum tempora reoenseamus: atque idem fere valebit compositum verbum ἐπαναλογίζιν. Sed quidni perinde, alia verbi terminatione, ἐπαναλογίῃν eadem notione dicere Herodotus potuerit? Sic in ἐπανηλόγησι vocalis η, in media voce, fuerit geminatum augmentum, ut in ἡμελλον, ἡθελον, ἡδυνάμην, et similibus. Fortasse vero in praesenti etiam tempore ἐπανηλογίῃν, per vocalem η pro α, dixerit Noster; quemadmodum κατηγοίῃν pro καταλογίῃν, III. 121, 6, cuiusmodi usus vocalis η pro α etiam in communi Graecorum sermone in verbo κατηγορίῳ superest, ex κατὰ et ἀγορίῳ composito. Atque ita, nisi satis firmatam, ferendam certe, neque temere mutandam, codicum h. l. scripturam habemus. Nec vero scripturae huic Pollucis auctoritas, solummodo vulgata apud eum lectio, obstat: mss̄ti codices firmant eam potius, quam evertunt. Nam quod cod. Iungerm. dabat, ἐπαλλήλογησι, non differt a nostra scriptura, nisi quod N perperam in AA sit mutatum; quod genus confusionis Bastius, olim noster, adtigit ad Gregor. Dial. p. 921. Quod vero optimus alioqui cod. Falckenb. habebat, ἐπανητιλογήσι, id ex alia satis prona confusione natum erat, nempe ex H factum TI. Taceo, ne satis quidem aptum huic loco fore verbum ἐπαλλολόγησι. Hoc enim significaret iterum dixit, repetiit quae ante dixerat. (conf. I. 118, 5.) Atqui Herodotus quidem ista in superiori narratione exposuit; non vero Croesus eadem Cyro iam ante dixerat. S.

24. εἰ ἀχαρίστοις νόμος εἶναι) Ineptiunt cum suo ἀχαριστιῶν scribae veteres, obliiti iteratissimae locutionis. Satis hoc Thucydidis erit, VII. 35. οὐκ ἂν εἴσι βουλομένοις εἶναι διὰ τῆς σφῶν τὸν στρατὸν εἶναι. Similia ex Tacito et Sallustio stipavit P. Leopardus Emend. IV. 23. habet et huc pertinens Abresch Diluc. Thucyd. p. 749. Egregie Clemens Alex. Protrept. p. 38. ὦ Κροῖσι, - - ἀχαρίστός ἐστιν, ἐν προσκυνήϊς, et plura hinc derivata. WESS,

CAP. XCI. 5. *πύμπτου γονίος*) Praeclare *Mediceus*.

Idem obsequentem articulum coniectando adsecutus fuerat *Steph. Berglerus*; mirumque accidit, haesitasse in re obvia interpretes. Vide c. 13. et quae docte commentatur *Gronovius*. [Monuit *Gron.* γονία non modo patrem, sed et generatim progenitorem dici; quem idem Noster γένετορα, VIII. 137, 1.] Vellem is etiam mox δόλω -- ἐπισπόμενος scripsisset, quod mssti certum praestant et sermonis indoles expostulat. *Homer.* Od. Γ'. 215. ἐπισπόμενοι θεῶν ὄμφῃ. *Sophocles Elect.* 973. ἀλλ' ἢ ἐπὶ σπῆ τοῖς ἰμοῖς βουλευόμεσι. Verum scripturae haec aberratio in aliis et Nostro saepe se obforet, uti c. 103. III. 14. 31. 54. etc. *WESS.* — De progenitoribus commodè a *Bellangero* ad h. l. monitum *Larcherus* retulit, ex Graecorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem *Gyges* abavus *Croesi*, hac successione: *Gyges*, *Ardys*, *Sadyattes*, *Alyattes*, *Croesus*. S.

10. οὐκ οἶόν τε ἐγένετο) Nihil demuto; οὐκ αἶον, οὐκ οἶα; οὐκ οἶος, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 150. Post pauca [l. 14.] *Reiskius* ὕστερον τριῶν ἔτσι τοῦτοις: quod Codices si praeberent, adtentionem mereretur; nunc edito inhaereo. *WESS.*

23. εἴπε τὰ εἴπε Λεξίης) Neminem offenderent ista si sola legerentur: de *Phallo* agens, ποιῶσι, αἶτ, τὰ ποιῶσι Ἕλληνες. II. 49. Nostro tamen loco si prius εἴπε Codicibus abesset, ob sequentia censerem adiectum, pristinamque scriptiōnem hanc fuisse: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρησθησάμεν (I. c. 55.) τὰ εἴπε Λεξίης περὶ ἡμίονου οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε. Postremum Herodoteum est, ut et illud: οὐδὲ τοῦτο, --- τὰ εἴπε. Sic I. 89. Κύρος δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο, τὰ Κροῖσος εἴπε: hoc, si bene memini, (nam librum inspicere hercle non vacat) corrigi vult *Reiskius* lib. II. c. 51. ἰδὼν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ — δεδήλωται. *VALCK.*

24. ἦν γὰρ δὴ ὁ Κύρος οὗτος ἡμίονος) *Abydenus* ex regis *Babylonii* oraculo de *Cyro*, ἦξε Πέρσης ἡμίονος, in *Euseb. Pr. Eu.* IX. 41. Explanatius, verum ex Nostro, *Oenomaus*, *Apollinem* vanitatis et mendacii arguens; ὁ μὲν γὰρ ἡμίονος ἢ ἡμιπέρσης Κύρος, ἢ ὁ κηρόθεν μὲν ἐκ τυραννικοῦ, πατρώθεν δὲ ἐκ ἰδιωτικοῦ γένους ἡμίονος ὢν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν ἐκτυφὸν Μῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄμαντιν μαντικὴν. Namque Hero-

dotea innui, Musae iniecta mentio testatur, quam *ἔκρυφον* fumi plenam et insolescentem invidiose taxat, in Eiusdem Pr. Euang. V. 21. Bene de se Apuleius Apolog. p. 289. Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro maiori, quod genere mixto fuit, Semimedus ac Semipersa. WESS. — Quod modo praecessit, οὐδὲ τοῦτο συνίλαβι, sic recte συλλαβὼν l. 21. non συμβαλὼν. Conf. c. 63, 1. ibique notata. συμβάλλισθαι, non συμβάλλαι, coniectare sonat; et ne hoc quidem satis aptum huic loco foret. S.

CAP. XCII. 5. ἐν δὲ Περωνίῃς τῆς ἐν Δελφοῖσι) Laudatissime, verborum asperitatem si praetervideas, et verissime Iac. Gronovius. Minervae protemplaris sive vestibularis inter Delphorum numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo saepius peccatum. Memini quaedam adponere ad Diodorum XI. 14. plura Io. Taylor ad Demosthenem in Aristogitonem p. 517. [in Reisk. Appar. ad Demosth. Vol. I. p. 822 seqq.] WESS. — Conf. VIII. 37, 7. ibique not. S.

6. ταῦτα μὲν καὶ ἔτι etc.) Cl. Reiskius τῶν τὰ μὲν, facili sententiae decursu. Mirum illud oppido est, concordiam Codicum [l. 8.] constare in Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus iam olim examinatus est, docente ex Symmictis Philemonis Porphyrio, [Quaestion. Homeric. c. 8. Vol. I. Homeri Barnes. p. xci seq.] nec negligente Gronovio. Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδαῖς γυνὴ χρησμῶδες Iamblichus de Myster. II. 11. p. 74. quae insolentiori [apud Nostrum] articulo nihil prodest. Iuvemus Iamblichum apud Stob. Serm. LXXIX. p. 471. ἀδελφαὶ δὲ ταύτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃ θιὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut Noster, aut sicuti ipsemet cum Strabone et Pausania ἐν Βραγχίδαῖς. WESS. — Philemon in Συμμικτοῖς apud Porphyrium l. c. ait: „quum apud Herodotum h. l. ἐν Βραγχίσι (sic apud Porphyr. in ed. Barn. editur, ἐν Βραγχίσι in ed. Bas. 1551. utrobique perperam, puto, pro Βραγχίδῃσι) τῇσι Μιλησίων legisset, gnarum se multis librariorum mendis inquinatos esse quum aliorum veterum auctorum tum Herodoti codices, in eo fuisse ut cum Alexandro Cotyensi τῇς Μιλησίων (sc. χώρης vel γῆς) corrigendum censeret, quoniam graecus nullus scriptor τὰς Βραγχίδαῖς in foem. genere di-

cere auderet; postquam vero in eiusdem Herodoti libro II. (c. 159, 10.) simili ratione ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων scriptum reperisset, intellexisse se, *Herodotum* Ionum more (quemadmodum illi ἡ λίθος, ἡ κίων, ἡ Μαραθῶν dicunt) foeminino genere, pro masculino, in isto nomine usum esse. Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eundem tamen *Nostrum* I. 158, 2. codices omnes in τοὺς Βραγχίδας consentire, itemque cunctos I. 46, 11. τῆς Μιλησίας ἐς Βραγχίδας dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159, 10. τῆς Μιλησίων scripsisse *Herodotum*, et librariorum culpā in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquae istae codicum corruptelae; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendae, quantā si *Villoisonum* audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut *Philemonem* illum, e quo ista *Porphyrus* retulit, *Alexandro Magno* coevum faceret. (vide *Villois. Anecd. Graec. T. II. p. 137.* et *Proleg. in Homer. p. xxxiv.* itemque *Indicem in Anecd. voce Philemon*, et voc. *Herodot.*) At ex ipsis verbis a *Porphyrus* prolatis abunde adparebat, aequalem illum fuisse aut etiam paullo iuniorem *Alexandro Cotyensi* Grammatico, (de quo *Fabrie. in Bibl. Gr. IV. p. 379.*) adeoque secundo post C. N. seculo vixisse. De *Branchidis* multa *Larcherus* collegit ad *Nostrum* V. 36. et VI. 19. Ad id quod spectat de quo h. l. quaerebamus, ita se res habere videtur. Recte ἐς τοὺς Βραγχίδας scribitur I. 158, 2. quatenus *Branchidae* familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod *Didymis* erat in agro *Milesiorum*. Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159, 10. Βραγχίδαι in foem. gen. dicuntur; quoniam ex eo, quod vulgo breviter dicere consueverant ἐς Βραγχίδας πέμπειν, (ut apud *Nostrum* I. 46, 12. et I. 159, 1.) usus invaluisse videtur, ut ipse locus, ubi oraculum erat, Βραγχίδαι diceretur, nempe αἱ Βραγχίδαι, ut αἱ Ἀθῆναι et similia. Ita quidem *Pompon. Mela* l. 17. Oraculum *Apollinis*, ait, dictum olim *Branchidae*: cui congruit quod idem templum perinde τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Διδύμοις, et τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Βραγχίδῃσι nominatum legimus V. 36, 15. coll. VI. 19, 15. similiterque apud *Strabonem* IX. 421, c. coll. XIV. 634. c. Denique apud eundem *Strab.* XVII. 814. A. iunguntur ἐν Διδύμοις καὶ Βραγχίδαις, prorsus tamquam duorum locorum nomina. S.

14. ἀντιστασιώτης κατιστήναι) Iure Gronovius ita; in usu tamen verbi, quod sensu activo sumi posse putavit, vere lapsus. L. Kiisterus, male dictorum non inmemor, parem illi gratiam reddidit in *Clerici Bibl. V. et Rec. T. V. p. 407.* Taedet haec scribi potuisse. De *Pantaleonte*, Serinus in *Stob. Serm. XLV. p. 313.* quaedam innuit. WESS.

20. ἐπὶ κνάφου ἔλκων) Confidenter hoc suam in sedem reposui: auctores habeo Scholiasten *Herodoti*, qui κνάφος, ut codex mstus ostendit, hic invenit; *Plutarchum*, cuius ἐπὶ κνάφου huc ducit; tum *Hesych.* et *Suidam*, hoc ex loco ἐπὶ κνάφου ἔλκων explicantes. [Suidam vide in Κνάφος, et Ἐπὶ κνάφου.] Non addo, κναφίου, in fullonis officinam, nec recte verti, nec loco satisfacere. Cur tandem interimendum in fulloniam officinam traxit? Nullus-ne ad caedem locus commodior? Bene hoc perspexit; locumque persanavit *Steph. Berglerus Act. Lips. mcccxvi. p. 423.* tum *T. Hemsterhusius ad Hesychii Ἐπὶ κνάφου. Κνάφος, carduus sive spina est, qua fullones radere vestimenta solent: praeterea tormenii seu carnificinae genus, clavis aculeisque oblectum, ad miseros crudelissime enecandos: Ὅργανόν τι, ἐν κυκλῷ κέντρα ἔχον, δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι, Suidas et Timaeus. [in Lexic. Plat. p. 160.] Pertinet huc Platonis X. de Rep. p. 762. ἐκ' ἀσπαλάθων κνάμποντες, super tribulis lacerantes, ut viri egregii docuerunt. WESS.*

CAP. XCIII. 8. αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι) Haec et seqq. respicit antiquus Sophista, qui Dissertationes aliquot Ethicas conscripsit, inter Fragmenta *Pythagor.* vulgatas p. 714. Ἀυδοῖς τὰς κέρας πορευθείσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμψασθαι καλὸν δοκεῖ εἶμεν. Hinc etiam manifestum est, cur ad istam παιδισκίων mentionem narrationi suae quaedam de more *Lydiaco* interiecerit *Herodotus*; qui vocem, adiectam a Sophista, ἀργύριον, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit lib. II. c. 126. eo *Cheopa* scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam prosedam πρήσσεισθαι ἀργύριον ὁκόσον δὴ τι. Corpore quaestum facientes, πικράσκουσιν τὴν ὥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ, *Origeni c. Cels. V. p. 260. ἐπὶ μισθῷ (χηρημάτων Xenoph. Symp. p. 523, 7.) τὴν ὥραν ἀπεμπαλοῦσθαι Eusebio Προπ. IV. p. 162. v. Commodè dicuntur ἐνεργαζόμεναι, id est, corpore vel ἐν ταῦταῖς ἐργαζόμεναι: aliter cepit Clar. Abresch, Dil.*

Thucyd. p. 763. [*Abresch* quomodo ceperit nescio: mihi videbatur ἐν οἰκῆματι ἱερὰς, coll. II. 121, 99. et 126, 3. ubi quidem ἐν οἰκῆματος.] Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον, de eadem occurrunt opificina. Auctor Orat. c. Neaeram p. 730, 44. ἑταίραν suam nolunt ὄρεῖν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὲρ πορνειόσκημ' οὔσαν et p. 731, 57. [*Demosth. Reisk. T. II. p. 1354, 22.*] Quae venit ob istum quaestum in Aegyptum, venisse dicitur Rhodopis κατ' ἐργασίην *Herod. II. 135.* Secundum grammaticos et *Eustathium* ad 'Ιλ. Ψ. p. 1453, 45. [p. 1329. ed. Rom.] *Archilochus* istius generis mulierem Ἐργάτιν dixerat: sed ab istis dissentit *Hemsterh.* ad *Hesych.* in Ἐργάτις. τὸ πορνεῖον est Ἐργαστήριον in Attica Lege apud *Demosth.* p. 736, 105. [p. 1367. ed. Reisk.] et in *Alci-phronis* Epistola, quam vulgavit *Abresch.* in Addend. ad *Aristaen.* p. 115. παιδισκεῖον dixit *Nicias, Athen. X. p. 437. f.* memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας. In *Isaei Or. V. p. 58, 13.* [p. 134. Reisk. Vol. VII.] *Euctemonis ἀπελευθέρῃ* ἐναυκλήρῃ συνοικίαν ἐν Πειραιῇ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε, meretriculas alebat conciliatrix: in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. [p. 1351. Reisk.] *Charisii* liberta *Nicarete* ἐπὶ τὰ παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο. VALCK. — *Lydias*, de quibus agitur, puellas non ex corporis quaestu pecuniam contulisse; sed praeter istum quaestum opus etiam mercede fecisse, quo maiorem sibi dotem compararent, monuit *Heyne* in Commentar. Götting. T. XVI. p. 35. Similem isti *Lydorum* morem apud *Cyprios* notavit *Iustin. XVIII. 5.* Conf. *Clearchum* apud *Athen.* libro XII. cap. 11. ubi videndum an pro τῶν ἄλλων, quod ibi, p. 316. l. 5. nostrae edit. legitur, τῶν δούλων cum *Larchero* (in Notis ad *Herodot.*) corrigendum sit. Caeterum apud *Nostrum* mox l. 13. ὁ Λυδοῖν δ᾽ ἦμος non tam *populus Lydorum*, quam *plebs*, reddi debuerat; et sic in lat. vers. rescriptum velim. conf. I. 196 extr. Et ἀγοραῖοι ἄνθρωποι (l. 8.) rectius *circumforanei homines*, quam *forenses*. cf. II. 141, 20. S.

16. καὶ δύο πλῆθρα) *Gronovio* scribendum videtur καὶ δύο πλῆθρα τὸ μῆκος: neque enim latitudinis mentionem abesse posse, nec πλῆθρα de ambitu recte poni. Contra ea *Georg. Arnaldus* venit *Animadv. c. 29.* plethri mensuram altitudinis, longitudinis, et latitudinis saepe admoveri commonstrans: nullam quoque iustae proportionis in viri doctissimi emenda-

tione rationem haberi: quod sane vero convenit. Haud scio tamen, an sana hic omnia sint. De stagno Gygaeo Poëta 'Ιλ. Β'. 865. et Strabo, [XIII. p. 626. B. et 627. B.] quo teste Coloën postea cognominatum novimus. Referunt huc παλαιὸν Ἰνύαι τι σῆμα in Nicandri Theriac. vs. 633. Critici veteres, forsitan male. WESS. — Nulla subest cauassa, cur de integritate huius loci dubitemus, si bascos figuram oblongam cogitemus: nempe τὸ εὖρος nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait Clearchus apud Athen. lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet Lydiae partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a Gyge amasiae suae erectum Clearchus narrat, quodque Nicander etiam l. c. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte Larcherus monuit, nisi hoc ipsum de quo hic Herodotus loquitur, et ex eo Strabo l. c. Cuius monumenti reliquias hodieque superesse, ex Chandleri Itinerario idem Larcherus adnotavit. Conf. Heyn. ad 'Ιλ. β'. 865. S.

CAP. XCIV. 2. τὰ ἑήλια τέκνα καταπορεύουσι) Vitam meretriciam agant erat in Latinis. Verius Thomas, ἐπὶ πορνείαν δίδωσι, uti infra c. 196. πᾶς τις - - καταπορεύει τὰ ἑήλια τέκνα. Numos a Lydis repertos Xenophanes in Pollucis IX. 83. itidem prodidit. Adde Eustathium ad Dionysium vs. 840. WESS.

[9. ἐπὶ Ἄτυος) Conf. c. 7, 9. et VII. 74. Adde Adnot. ad IV. 45, 16. De Mane conf. Dionys. Hal. Ant. Rom. I. 27. S.]

Ibid. σιτοδείην ἰσχυρήν) Herodoti σιτοδείην (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) ἀφελαν καρπῶν interpretatur Dionysius Halicarn. A. R. I. p. 31, 33. ubi vs. 38. pro διανείμαντας restituendum videtur, διανείμαντα Ἄτυν ἅπαντα τὸν δῆμον διχῇ κλήρους ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν, ex Herodoto, tradente τὸν βασιλεῖα αὐτῶν (Atyn) δύο μοίρας διδόντα Λυδῶν πάντων κληρώσαι. Herodotea se Dionysius enarrare proficitur; e rerum Lydiacarum scriptore probabiliter, quae Galei suspicio est, derivata. VALCK.

12. ἄκιστα δίδεσθαι) Etsi non magnum videbitur operae pretium, hoc ex mato elegi: non possum in animum inducere, placuisse Nostro continuam scriptionis et soni in δίδεσθαι et δίδεσθαι, nulla praesertim metri lege cogente, discordiam. Quod recepi, Homeri et Ionum est. Habet

Eustathius in *Odyss.* p. 1774, 31. [p. 564, 50. ed. Bas.] διζηται ex *Herodoto*, quod nunc II. 38. δίζεται. Consentiant Grammatico tamen Codices *Ask.* et *Arch.* Graviter et vere *Democritus*, διζημένοισι τὰ γὰρ μόλις παραγίνεται, τὰ δὲ κακὰ καὶ μὴ διζημένοισι, ex *Stobaeo* in *Poësi Philosoph.* p. 176. WESS.

13. τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστρογάλων) Corripitur *Noster* ab *Athenaeo* I. 15. [lib. I. c. 33. nostrae ed.] p. 19. A. ob ludorum haec inventa *Atyis* regis tempore: esse enim ludos istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli *Troiani* tempore. De pilae et talorum lusu nota ex *Homero* res est: at ubi apud eum *tesserarum* τῶν κύβων, aut κυβείας aut κυβένειν mentio? Quarum cum nusquam meminerit, seriori tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie *Thomas Hyde* *Hist. Aleae* p. 112. et *Hemsterhusius* in *Polluc.* IX. 97. WESS.

15. πλὴν πιστῶν) Nullum hic scriptoris lusum [cum *Gronov.*] agnosco. Πιστοῦς et πιστὰ usu terunt, non πιστοῦς. Semper-ne in amanuensium peccatis abscondita ruspabimur? Negatur horum origo *Lydis*, quod ea *Palamedis* contriberetur abs omnibus. *Sophoclis*, *Alcidamantis*, *Gorgiae*, *Philostrati* hanc ad rem atque aliorum loca *Hemsterhusius* antestatus est. Sint-ne vero πιστοὶ calculi tantum, an calculi *tesserarii*, animose ante non multos annos disputaverunt *Io. Corn. de Pauw* *Diatrib. de Alea Vet.* p. 57. et *Vanni Criticae* p. 270. doctus Auctor. WESS.

25. ἰωντὸν τὸν βασιλεῖα προτάσσειν) *Cl. Reiskius* προτάσσειν. Tu vide III. 89. VII. 65. *Dionysius*, his usus, de suo liberaliter adstruxit plura: *Lydum*, *Atyis* filium, uni parti a patre adsignatum, alteri *Tyrrhenum* ait, *Rom. Ant.* I. [c. 27.] p. 21. Λαχούσης δὲ τῆς ἅμα *Λυδῶ* μοίρας τὴν αἰμίνω τύχην, μὴ ἐκχωρήσαι. ἐκχωρήσαι δὲ τὴν ἑτέραν, ἀπολαχούσαν τῶν χρημάτων τὰ μέρη. Sic, puto, scribere voluit. Venerint-ne in *Italiae* oras, atque *Etruscorum* genti originem *Lydi* dederint, quod *Nostrum* secuti plures litteris tradiderunt, in magna versatur controversia; de qua *Theod. Ryckius* *Diss. de Prim. Ital. Colon.* [edita cum *Holstenii* *Notis* in *Steph. Byz.*] c. 6. et *Scipio Maffei* *Hist. Diplom.* p. 228. atque alii. WESS. — Confer quæ ad h. l. *Larcherus* commentatus est. S.

CAP. XCV. 6. καὶ τριῶσας ἄλλας λόγων ὁδούς) Verè dixit. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. *Ctesias*, uti Persicorum fragmenta condoces faciunt, aliam ac *Noster* trivit viam, fateturque *Photius*. Quid *Xenophon* sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit *Aeschylus* in *Persis* vs. 770. Itaque optio datur. WESS.

8. ἐν ἑταῖς ἑκατοῖ καὶ πεντακόσις) Haec et quae succedunt *Diodorus* adripuit lib. II. 32. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi conmonstratum est. WESS. — *Herodotum* cum *Ctesia* aliisque, qui Assyriorum imperio (referente *Diod. Siculo*) durationem 1306. annorum tribuunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum nonnullos etiam *Harlesius* ad *Fabr. Bibl. Gr. T. II. p. 742* seq. laudavit) *Larcherus* studuit in *Notis* ad h. l. Conf. eiusdem *Chronologiam Herodot.* p. 144 seqq. scilicet statuens, *Ctesiam* antiquitatem huius imperii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse; *Herodotum* vero ab eo tempore quo totius Asiae imperio reges Assyriae potiti sunt. *Volney* contra, post longam disputationem, qua *Herodoti* fidem historicam cum ea quae *Ctesiae* tribuenda est, contendit, (*Chronol. d'Herodote*, p. 83 seqq.) ad extremum colligit, (ib. p. 189 seq.) perquam verisimile esse, consulto *Ctesiam*, quo Persia gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cuius in iura Persae successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam huc molitus est *G. Bruining* in *Actis Societ. Traiect. T. II. p. 162* seq. (Lugd. Bat. 1795.) qui, *Ctesiae* mendaciorum nullam prorsus rationem habendam censens, tantum abest ut iusto minorem existimet numerum 600 annorum, quem hic habent *Herodotei* libri, ut multo etiam maiorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certò sumens, *Semiramidem* illam, quam *Noster* c. 184. *quinque generationibus ante Nitocrin* vixisse ait, fuisse primam Assyriae reginam, *Nini* uxorem, regni conditoris; quo secum ipse concilietur *Herodotus*, statuit numerum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per librariorum sive errorem sive temeritatem *quadringentis annis auctum* fuisse; scripsisse *Herodotum* ἑταῖς ἑκατ., id est, ἑκατοῖ καὶ ἑκατὸν, annos 600; inde illos fecisse ἑταῖς

[H] ΔΔ, id est, annos DXX. Cuius quidem inventi laudem non invidemus auctori. S.

CAP. XCVI. 4. οὗτος ὁ Δηϊόκης) Deiocem non prae-
terit Polyaeus Strateg. VII. 1. verum vestigiis aliorum
insistens. Quaerunt docti viri idem-ne fuerit ac Arpha-
xadus, cuius in Iudithae historia c. 1. memoria durat,
an Phraortes potius, Conringius, Montfauconius, Prideaux:
de qua lite Schroërus Orig. Assy. sect. IV. 5. etc. et Leon.
Offerhaus Spicileg. Hist. Chronolog. p. 145. egregie. WESS.

13. ἰθὺς τε καὶ δίκαιος ἦν) Ecce tibi observationem docti
viri, Petri Fontein, cui Theophrasti Characterum cultio-
rem editionem brevi debebimus. Quum de iudice sermo sit,
idem est ac, ἰθεὶα ἰδικαζε: eadem ratione Homerus, ἰθεὶα, et,
ἐς μίσην ἀμφοτέροισι, μὴδ' ἐπ' ἀρωγῇ, δικάζειν, Iliad. Ψ. 574. et
580. Si vero animadvertas, pro ἰθὺς Atticos hoc sensu dixisse
ἴσος, vix dubium erit, quin Herodotus in mente habuerit illud
Solonis, τὸ ἴσον πόλεμον οὐ ποιεῖ, laudatum Plutarcho in eius
Vit. pag. 85. D. Huc nimirum spectant, quae, paullo ante,
[l. 10.] de eodem Deioce, habet, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δίκαιῳ τὸ
ἀδίκον πολέμιόν ἐστι: ex quibus tamen verbis vitium, quod illis
inhaeret, tollendum est. Quum enim Herodotus manifesto signi-
ficet, hunc δίκαστην, probe gnarum cives, ab iniustis iudicibus
vexatos, iisdem reddi infensos, iustitiam observasse eum in
finem, ne quis erga se, ad regnum adspirantem, odium conci-
peret; liquet, me quidem arbitro, legendum esse, ὅτι τῇ ἀδικίᾳ
τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Neque aliter, in argumento fere
paxi, Euripides, et ipse Solonis dicti haud immemor, Phoe-
niss. v. 541. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον, vel potius κοινόν, ἀνθρώποις
ἔφην. Τῷ πλείονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοῦλάχιστον. Quinimo,
huius sententiae ea est cum Historici observatione, modo ver-
ba sicuti scopus eius postulat legantur, similitudo, ut in altera
exemplar alterius tantum non agnoscas: certe hoc, τῷ πλείονι
δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοῦλάχιστον, ipsum illud est Hero-
doti, τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Haec erudite ille
in litteris ad me; sed quibus membranae auxilium ne-
gant. WESS. — Nec vero etiam membranae auxilio cor-
rectoris indigebant. S.

CAP. XCVII. 5. ἐνθαπερ πρότερον προκρίτων ἰδι-
καζε) De iudicibus, sive illi reges seu privati fuerint,
hoc sollemne. Supra c. 14. Μίδας ἀνέθηκε τὸν θρόνον, ἐς τὸν
Herodot. T. V. H

προκατίζων ἰδικάζει. et V. 26. Additur dirisse Deiocem, οὐ δικάζειν ἔτι, se non ultra iudicaturum: non aliud enim ac δικάσειν, quemadmodum doctissimi viri Sylburgius in *Grammat. Clenardi* p. 431. et H. Stephanus de *Dialect.* pag. 140. monuerunt dudum. In fragm. Philosophi Eusebii apud Stobaeum *Serm. XLIII.* pag. 310. καίτοι περὶ χρηρῆ εἰδέναι πάντα τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικάζειν, ὅτι καὶ etc. perperam et sine ratione Gesnerus καταδικάζειν corrigi iussit. Praeclare Glossae Sangermanenses: Δικάζειν, ἀντὶ δικάσειν. Ἡρόδοτος α'. οὐ φησι δικάζειν ἔτι. WESS.

13. στήσωμεν ἡμῶν αὐτῶν βασιλεία) Voculam ἔνα suspicabar absorptam a literis proximis, quam solet in talibus adhibere Herod. p. 169, 32. [III. 25.] ἔνα σφίω αὐτῶν. pag. 192, 21. 194, 23. [III. 80. et 85.] δεῖ ἔνα γί τινά ἡμῶν βασιλεία γενέσθαι: atque ita scripsisse hoc loco, στήσωμεν ἔνα ἡμῶν αὐτῶν βασιλεία. VALCK.

CAP. XCVIII. 14. τὰ νῦν Ἀγβάτανα κέκληται) Demiror dilectissimis membranarum haud auscultasse Gronovium, quibus recte obsecutus fuit c. 110. et 153. minime vero III. 64. 92. Non placet id consilii incertum. Optime codex Florent. cui alias plures schedae consentient. Medorum regiam hanc urbem veterum conplures, in quis et Ctesias, Ἀγβάτανα, teste Stephano Byz. adpellarunt. Nunc quidem in illius Persicis ἔδωκε Κύρος - - Βαρήνην, ἑγγὺς Ἐκβατάνων: ipse dederat Ἀγβατάνων, sicuti in Stephani Βαρήνη legitur. Opinor latere idem vocabulum in Aeschyli *Pers.* vs. 927. nam quae de Agdabatis, gente Persica, a Criticis adscripta sunt, fide carent. Sam. Bochartus tituli originem in Arabum sermone invenit et eleganter illustravit Phaleg. III. 14. Culte vero de Aristotelis obscurioribus libris Themistius πλείοσι πεφραγμένοι εἰσὶ περιβόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασίλεια, Or. XXVI. pag. 319. D. WESS.

18. κολωνὸς ἐν) Videtur Diodorus II. 13. in urbis situ dissentire, ἐν πεδίῳ, in planitie structam scribens. Ambitum idem XVII. 110. stadiis cl. absolvit, et hac parte discors. Athenarum enim amplitudo atque ambitus stadia cc. aequabat, teste Dione Chrysostomo Or. VI. p. 87. c. et illi tamen, ex Nostri finitione, Ecbatanorum magnitudo conveniebat. Quod editur κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον, pravum

est. Ἀθηνέων oportuerat; qui quidem naevus in his libris nimis frequens. WESS.

27. δύο δὲ οἱ τελευταῖοι, εἰς etc.) Platoni, horum fortasse recordato, tale aedificia templaque variis coloribus distinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δὲ τι βαρβαρικὸν ἔχων πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεῶν ἀργύρῳ, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων. τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσοῦ. Critiae p. 116. Pertinent huc, quae Auctor de Mundo eleganter commentatus est, c. 6. p. 195. Ed. Vule. WESS. — Omnino structurae genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit Caylus in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XXXI. p. 42. S.

CAP. XCIX. 5. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρίσθαι) Vide c. 69. Regiam apud Medos Persasque maiestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit B. Brisonius de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

CAP. C. 9. καὶ κατήκοοι) Saepe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatore Dionem Cassium lib. XLII. 17. p. 315. Ed. N. καὶ γὰρ κατὰ τῶν κατήκοοι -- πολλὰ περινόστουν. Aliis sunt ὠτακουσται, ut in li- bello de Mundo, cuius interpretes Apuleius non sine quadam cultus elegantia: Sed inter eos aures regiae et Imperatoris oculi [conf. Nostrum, I. 114, 7.] quidam homines vocabantur: per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat. Ceterum scribi debebat, quod bene vidit Reiskius, καὶ οἱ: est enim dandi casus. WESS.

CAP. CI. 1. τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνίστρεψε) Interpretatio Vallae, Deioeces -- solam Medicam subegit nationem; eique imperavit, illa homines etiam perdoctos in historia veteri tradenda decepit. Galeus pro συνίστρεψε legi scribit in msto συνιστρέφατο, atque ita loqui solere Herodotum: obversabatur eruditissimo viro κατεστρέφατο, subegit, veterum nulli adeo frequentatum quam Herodoto; apud quem nusquam invenietur συνιστρέφατο, usurpantem τὸ συστρέφει no to significatu IX. 18. πάντα συστρέφαντες (mutari non debuerat) ἑαυτοὺς καὶ πυνώσαντες ὡς μάστιγα. Hoc apud alios frequentius dicitur συστραφέντες vel συστρεφόμενοι. Dubium nullum est, quin hoc loco συνίστρεψε notet in unam contraxit: Deio-

ces τό τε Μηδικόν ἔθνος συνίστησι, μόνου τε τούτου ἥξει: (sic ista leviter refigenda suspicor;) Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit. Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione [quam quidem perinde vulgata etiam scriptura admittit,] primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπερχῆτο (Suidas explicat, ἀρκυῖν ἡγεῖτο:) μόνων ἄρχειν τῶν Μήδων, ἀλλὰ στρατιωτάμινος ἐπὶ τοὺς Ἱλίστας κ. τ. λ. Pater Deioces, callidus ille iustitiae satellites, pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque iustitiae fruendae causa (Cicero de Off. II. c. XII. init.) rex fuerat constitutus, locatim dispersos cives suos adegit ἐν πόλινσιν ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἥσσαν ἐπιμίλῃσθαι. Herod. p. 41, 5. et p. 42, 3. [c. 96, 6. et 98, 11.] Condidit itaque Ecbatana, His denarratis subiungit: Δηϊόκης μὲν νυν τὸ Μηδικόν ἔθνος συνίστησι. Hoc aliis in re similima saepius dicitur συνέμικται, vel συνήγαγε. Notae sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similiumque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, Herodotus lib. VII. c. 156. VALCK.

CAP. CII. 10. Ἀσσυρίων τούτους οἱ Νῖνον ἔχον) Qui ἔσχον voluerit, etsi urgens ratio desideratur, praesidio non carebit. Assyriis laxiore significatione Noster usurpat, illis ipsos comprehendens Babylonios. Assyriorum itaque alii Ninum, Babylonem alii possidebant, uti c. 178. 185. etc. WESS. — De Nino urbe, ad Tigrin sita, conf. c. 193, 11. et II. 150, 17. S.

CAP. CIII. 4. ἐλόχισι κατὰ τέλια) Turmatim. Adscripserat his Scholiastes: κατὰ τέλια τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνόδια ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo Suidas. [in Κατὰ τέλ.] Ultima huc refer, cetera aliorum deferenda. Καὶ κατὰ τέλια καὶ παντοίως προσβάλλοντες VII. 211. et IX. 20. et 22. WESS.

[8. ὅτι νῦν ἡ ἡμέρα ἐγίνετο) Vide supra, c. 74, 8. S.]

15. βασιλεὺς ὁ Σκυθίων Μεδύης) In obscuro res Scythicae loco sunt: de gentis excursionibus in Asiam plura Iustinus II, 4. 5., quae partim conveniunt, aliena partim sunt. Μάδνος Σκυθικοῦ expeditiones et peregrinationes tetigit obiter Strabo I. pag. 106. [pag. 61. ed. Cas.] sed nescio quo au-

ctore eundem *Madyem* regem *Cimmeriorum* fuisse adfirmat. WESS. — Confer *Nostrum* cap. 16. et praesertim IV. 11 seq. S.

GAP. CIV. [1-3. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιώτιδος --- ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερῶν εὐζώνῳ ὁδός.) Iusto maior videri possit iste numerus *triginta dierum*; quum praesertim eum terrae tractum, quo inferior Asia cum superiori iungitur, intra *quinque dies* ab homine εὐζώνῳ permeari posse supra dixerit, cap. 72 extr. At hic non de ea parte *Maeotidis paludis* agitur quae *Colchidi* proxima est, sed de ostio *Maeotidis*, et quidem de ulteriore ora illius ostii, ubi *Cimmeriorum* olim sedes fuerant. conf. IV. 11 seq. Caeterum meminerimus, ubi de eisdem regionibus agitur, quas *Scythae* dein habitarunt, diurnum iter ab eodem *Nostro* ducentis stadiis aequiparari, IV. 101, 8. S.]

8. ἐν δεξιῇ ἔχαντες τὸ *Καυκάσιον ὄρος*) Eadem, sed distinctius, IV. 12. VII. 20. *Cimmerii* legerunt oras *Ponti* et per claustra *Caucasea* in *Asiam* inruperunt; *Scythae*, dum profugos insequuntur, a via aberrarunt, perque *Caspiae* portas in *Mediam*, regionem a fugitivis aversam, deveniunt. Lege *Th. Sig. Baierum*, *Comment. Acad. Petrop. lib. III. p. 318.* WESS.

CAP. CV. 2. Ψαμμίτιχος) Ita hic. At Ψαμμήτιχος lib. II. 2. 28. 30. nec constanter tamen. Recurrit prior scriptura II. 151. VII. 7. Quae quidem discrepantia ex pronuntiationis vicinia nata fuit. *Scythicam* expeditionem *Hieronymus* adtigit in *Fabiolae* Epitaphio: Hanc gentem *Herodotus* refert sub *Dario Medorum* rege viginti annis Orientem tenuisse captivum, atque ab *Aegyptiis* et *Aethiopibus* annum exegisse vectigal; non sine erroribus, de quibus *Scaliger* in *Eusebii Chron.* p. 83. Τεπροσωτέρῳ [l. 4.] non ex genio *Herodoti*, uti visum *Gronovio*, sed e *Grammaticorum* vetere scribendi more venit. Servavit ipse τὸ προσωτέρῳ III. 138. sicuti alibi τὸ πρόσω, τὸ λοιπὸν, τὸ πρῶτον, quae emendatius utique scripta. Conduxit de genere hoc conpluscula *Io. Wasse*, addita in *Dukeri* praefationem *Thucydidis*. WESS.

9. πάντων ἀρχαιοτάτων ἱσῶν etc.) *Pausanias* I. 14. primos omnium mortalium *Assyrios* Venerem *Coelestem* colere ingressos perhibet, ab illis *Paphios* in *Cypro* et *Phoenices*

in Palaestina religionem eius accepisse; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem a vero Venus Mylitta, quam ab Assyriis cultam ex *Nostri* I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitione ad Cyprios penetrare potuit? Uraniam istam Venerem Syri *Dercetun* vocitabant in *Diodori* II. 4. WESS.

15. ἐνέσκηψε ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον) Ita dederat, uti rei series et *Longinus* testantur. Scio animose ὁ θεὸς a *Gronovio* defendi; quo modo, ei qui velit, omnibus naevis patrocinium parabitur. Θήλεια νοῦσος quae fuerit, quaesitum ambigiose fuit. *Ampl. Bouherius* totum illi cap. 20. *Dissert. Herodot.* inpendit, spretisque plurium coniecturis, quas recensere nihil adtinet, decernit cum *Tollio* ad *Longinum* atque aliis, θήλειαν νοῦσον convenire *contaminatis morbo turpium virorum*, ut *Horatius* alicubi, [lib. I. Od. 37.] sive pathicis. Verum est, *Philonem Iud.*, *Dionem Chrysostomum*, *Herodianum*, *Clementem Alex.*, *Eusebium*, *Scho-liasten Thucydidis*, quibus adiungi poterit *Criticus* ad *Hephaestionis Enchirid.* p. 41. circuitu θηλείας νοῦσον id genus descripsisse: neque absurdum erit, si profitearis, *Longino* honestam eam turpis flagitii descriptionem admirabilem atque αἰμίμπρον fuisse visam, qua est sententia vir *Amplissimus*. Haud parum tamen metuo, ut *Noster* Scythis id inputarit. Alibi certe, cum non dissimile quidpiam exponere vult, hac verborum circuituione abstinet I. 135. usurus, uti opinor, si aperte loqui nollet: huc adde, in Scythiam delatis, uti adfirmat, morbi illud muliebris genus statim fuisse manifestum, quod in pathicis utrum liquido omnibus adpareat extemplo, non habeo dicere. Accedo potius ad *Hieron. Mercurialis* opinionem *Vur. Lect.* III. 7. *Hippocratem* et *Nostrum* comparantis. Ille de iisdem Scythis de *Aër. Aq. et Loc.* p. 293. [sect. 106. et 109. ed. *Coray*.] εὐνευχίαι γίνονται καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως. Caussam morbi incolas acceptam referre deo, [ait *ibid. Hippocr.*] sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, caussas. Porro, qui malo tentantur isto, ἰνδύνονται στολὴν γυναικεῖαν, καταγνόντες ἑαυτῶν ἀνανδρείην. γυναικίζουσι τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, αὐτοὶ καὶ ἐκείναι. Denique νοῦσον adpellat, qualis profecto est, et ma-

ribus turpissimus. Atque haec senex divinus eodem fere, quo *Herodotus*, commentatus est tempore; ut dubium non sit, quin eandem uterque rem signaverit. Noster νοῦσον θήλειαν vocat; ille, qui morbi eius feminei effectus, quaeque indoles fuerit, declarat. *Herodotus* iratae Veneri, sicuti Scythae irae Deorum, morbi initia contribuit. *Hippocrates* ex artis suae disciplina, superstitione dissipata omni, mali causam vestigat et explanat. Qui quidem dissensus ferendus et magni non est momenti. WESS. — Perspecte vir eximius. Plura si quis desiderat, dabunt nonnulla *Larcherus* ad h. l. et *Corayus* ad *Hippocr.* l. c. Exstat etiam singularis *Heynii* commentatio de Maribus inter Scythas morbo effeminatis, quos ille cum hermaphroditis *Floridae* contulit, in *Commentationib. Societ. Goetting.* Vol. I. P. 3. p. 28 seqq. Sed, quod maxime ad rem facit, comperitum est nostra aetate, morbum illum, quem muliebrem commodissime *Herodotus* nominat, eodem prorsus modo, quo ab *Hippocrate* descriptus est, in eisdem regionibus, quae *Scytharum* olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reinegg's topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. T. I. p. 269 seqq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie*, par le Comte *Jean Potocki*, Petersb. 1801. p. 175. *Klaproth*, Reise in den Caucasus etc. Halae et Berol. 1712. p. 283 seqq. In *Var. Lect.* ad h. l. adnotare oblitus eram, pro θήλειαν ad Ionismi normam θηλέην corrigendum censuisse *Koenium* ad *Gregor.* Dial. ion. §. 41. atque sic h. l. edidisse *Schaeferum*. Et sic alibi quidem brevi vocali ε in medio scribitur hoc vocab. ut III. 85, 16. et 20. sed simul per α in terminatione primi et quarti casus: ἡ θήλεια ἴππος, III. 86, 5. τὴν θήλειαν κάμηλον, III. 102, 17. — Ista iam non modo scripta a me, sed typothetae etiam tradita erant, quum a *Boissonnado* meo, Viro clarissimo, qui incomparabili studio, quidquid ad ornandum *Herodotum* nostrum valere videretur, id mecum communicare, aut de eo me monere consuevit, per literas transmissa Notula, ad id de quo hic agitur spectans, mihi traditur, his ipsis verbis concepta: „Παρά δὲ Ἡροδότῳ, ἐνέσκηψεν ἡ θεὸς θήλειαν νόσον, ὡς ἀντὶ τοῦ, ἐποίησεν ἀνδρογύνους ἢ κατιχέτας. *Tiberius Rheto*r, „de Figuris, cap. 35. de Periphrasi, inedito adhuc, breviter edendo.“ S.

18. τοὺς καλοῦσι Ἐναρίδας οἱ Σκύθαι) Ampl. Bouherius *ἐναρίδας*, *piaculo contaminatos*, correxit. Factum non laudo. Obstant membranae. Repugnat scriptor ipse IV. 67. Contra etiam veniunt Scholiastae Ἐνάριες, οἱ ὅπλιται: cuius explicatio, etsi sit erronea, deceperitque G. Corinthum, vetat mutationem. Amplius robur Hippocrates adderet, modo scripsisset, ut Tollius ad Longinum habet, καλεῖνται δὲ οἱ τοιοῦτοι Ἐνάριες: verum ea Mercurialis est correctio speciosa: Ἀναδριμῆς praeferunt veteres editi. Confer P. Leopardum *Emendat.* VII. 10. WESS.— In vulgatum h. l. Ἐναρίδας, et in Ἐναρίες IV. 67, 7. consentiunt fere libri: a quo parum abest ἀνδριμῆς, quod apud Hippocr. (teste Corayo in Notis, p. 331 seq.) in cod. Reg. 2146. et in ed. Ald. legitur. Quod si, ut probabiliter Wesselingius iudicavit, (in Notis ad Glossas Herodoteas) Scythicum verbum est, frustra sunt viri docti, qui illud ex graeci sermonis norma vel interpretari vel corrigere conantur. S.

CAP. CVI. 4. χωρὶς μὲν γὰρ φόρου) Reisk. χωρὶς μὲν γὰρ, φόρου, et mox τὸν ἐκαστοῖσι: aut φόρου, ob ea quae statim iterantur. Mihi transitus a plurali ad singularem numerum non displicet. Saepe numero ita utriusque linguae scriptores. Lege Davisii adnotationes in Ciceron. I. 59. de Nat. Deor. WESS.— Ne me quidem transitus a plurali numero ad singularem offendit, sed reliqua sermonis structura: in qua ne illud quidem necesse est, ut τὸ in τὸν mutetur; sed, hoc quod quibusque imposuerant, est idem illud tributum; quod exigebant. Nempe structuram orationis non aliter percipere possum, nisi ita, ut per adpositionem iuncta intelligantur haec duo, φόρου, et τὸ ἐκαστοῖσι ἐπιβάλλον, (nam sic cum ms. F. pro ἐπιβάλλον scribendum,) et ad horum utrumque referatur verbum ἔπεσον. Quare non magis χωρὶς μὲν γὰρ φόρου, quam φόρου, legi velim: cuius posterioris coniecturae idem Reiskius in Notis editis merito nullam fecit mentionem. S.

10. καὶ τὴν τε Νῖνον ἔλεον) Hieronymus in Chron. Cyaxares Medus subvertit Ninum: ad quae Scaliger N°. MCCCCLX. p. 85. Fortasse in Graeco conceptum fuit: Κυαξάρης ὁ Μῦδος τὴν Νῖνον αἰετῇ, capit, expugnat. Nam procul dubio non subvertit. Quis ergo? Scribit Noster c. 178. Νῖνον ἀναστάρτου γενομένης, Babylonem gentis regiam et metropolin fuisse: additur

e. 183. *eversam* [certe *expugnatam*] esse a Medis. Quae quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in *Astyagem*, uti *Bouherius* voluit *Dissert. Herodot.* p. 240. [Quod mox ait, ἐν ἑτέροις λόγοις δηλώσω,] *Assyriorum historiam*, λόγους Ἀσσυρίους, composuisse *Herodotum*, credibile fit. Meminit eorum c. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde servatum, nisi unum fortasse apud *Aristotelem* fragmentum, *Hist. Anim.* VIII. 1. Nam alia, quae inde arcessuntur, perperam in hunc censum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum iniuriā. Qui socorditer atque inepte digestos eos fuisse commentarios, et propterea neglectos, cum *Vignolio Chronolog.* IV. 4, 6. etc. adseverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. Verum de his in nupera *Dissert. Herodotea* c. 1. disputatum uberius fuit. WESS.

CAP. CVII. 5. ὑποθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι etc.) *H. Stephanus* [in *Prolegom. de Herod. vocab. et loq. gen.*] ὑπερθέμενος, quod c. 108., longe praefert; a cuius iudicio non dissideo. ὑπερθεσθαι hoc usu in Musis frequens, non illud. Τούτω τῷ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιότερα τῶν πηγμάτων ὑπερτίθετο, cum *Gyge* communicabat, I. 8. tum V. 24. VII. 8, 1. Statim μὲν ante *Μανδάνην* [l. 7.] induxi, obsecutus membris. WESS.

11. οἰκίης μὲν ἶόντα ἀγαθῆς) οἰκίης alibi recte legitur; sed hic ferri nequit, si vel in Codicibus bonis inveniretur. οἰκία, familia, non potuit οἰκίῃ dici; semper Ionice scribitur οἰκίη. *Herodot.* I. 90. ἶόντες οἰκίης οὐ Φλαυροτίρης. lib. IV. 76. VI. 35. Lib. II. c. 172. *Amasin* primum habebant despiciatui, ἅτε δὲ δημοτὴν τὸ πρὶν ἶόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος. Eundem *Hellanicus Athenaei* XV. pag. 680. b. antequam ad regnum perveniret, fuisse scribit ἰδιώτην καὶ τῶν τυχόντων. VALCK.

CAP. CVIII. 7. ἐπίτοκα εὐσαν) Revocavi quod *Aldus* eumque secuti expresserant, idque licitum in msstorum dissensu putavi, praesertim ubi scriptor ipse viam monstravit cap. 111, 4. Memini *Damascium* apud *Photium* p. 561. novae scripturae auctoritatem conciliare videri, ἐπίτοκα εὐσαν τὴν γαμετὴν συνεπῆγεν. Sed dubia et controversa lectio est, et defendi, nisi metaplasmo declinationis in subsidium vocato, nequit. Nihil simile ἐπίτοκα, quo

Hippocrates pluresque alii fuerunt usi, requirit. Vide doctam *T. Hemsterhusii* adnotationem ad *Thom. M.* voce Ἐπίτιξ. *WESS.*

17. σὺ οἱ ἰαυτῷ περιπίσης) Dubium est, hoccine, an σὺ ἰαυτῷ περιπ. adscisci debeat; quamquam ego non multum eo distrahor. Varie ponere solent. *Aeschin. de Legat. Fals.* p. 47. *Ed. Ald.* [p. 311. *ed. Reisk.*] ὡς ἐγὼ τοῖς ἰαυτοῦ λόγοις περιπίπτω. *Io. Chrysostomus T. V.* p. 24. b. ἀλλ' ὁ μῦθος αὐτὸς ἰαυτῷ περιπίπτει. et *T. VII.* pag. 831. c. παντοχρὸν ἡ πλάνη ἰαυτῇ περιπίπτει. Par ratio prorsus est in μηδαμῶς, quod viro *Cl.* [L. 15.] tantopere placuit. Ecquis enim mortaliū, in ea schedarum discordia, *Herodoteum* illud esse praestabit? *Μηδαμᾶ* habet cap. 68. III. 65. atque alias, μηδαμῇ quoque. *Mox.* [L. 18.] ἐς σιωτοῦ servavi, non ignarus defendi veterum locis ἰαυτοῦ posse, patronumque habere in *Miscell. Observ. T. III.* p. 142. *WESS.* — Quod modo praecessit, ἄλλους ἰδόμενος, id commode *Wyttēnb. Select.* p. 551. confert cum illo *Xenophontis*, *Hellen.* III. 1, 2. *Κῦρον αὐτ' ἑκείνου ἡρμμένοι ἦσαν. S.*

CAP. CIX. [2. ὡς εἰ παρδδῶν τὸ παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ) *Valla* ad verbum, quum ei puer traditus esset ornatus ad necem: ubi quum haud adpareret, quid hoc esset, ornatus ad hecem; clarius *H. Stephanus* reddendum censuit, quum ei puerulus cum ornatu traditus esset ad necem: et in eandem sententiam *Gronov.* quum ei puerulus ornatus esset traditus ad necem; quam versionem et *Weseling* tenuit, et *Larcherus* his verbis suo idiomate reddidit, on remit l'enfant couvert de riches ornemens entre les mains d'Harpagus, afin qu'il le fit mourir. Quae interpretatio (ut iam olim *Aem. Portus* in *Lex. ion.* v. θάνατος monuit) satis bene haberet, si παρδδῶν ἐπὶ θανάτῳ, non κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ, legeretur. Nempe tradebatur *Harpago* puerulus eo cultu ornatus quo regios liberos mortis caussa (id est mortuos, aut iam iamque morituros) ornari moris erat. conf. c. 111, 16. seq. et 24. seq. rursusque c. 112, 15. seq. et 113, 6. Itaque ad τὴν articulum, cum eodem *Porto*, intelligendum στολὴν: sive potius κοσμησιν, scil. nomen ex cognato verbo, quod in proximo est, repetendum. Sic *VII.* 34, 2. ἐγεφύρουν -- τὴν μὲν -- τὴν δ' ἰτίραν, scil. γέφυραν. *VII.* 62, 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι, sc. στολὴν, id est

σκευήν, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84, 3. τὴν αὐτὴν (sc. σκευήν) ἰσκειυασμένοι. Pro quo VII. 72, 6. αἰτ τὴν αὐτὴν ἔχοντες: ubi, quoniam ἔχοντες eo loci idem ac ἰσταλμένοι aut ἰσκειυασμένοι valet, pariter στολὴν aut σκευήν intelligitur. In Aristoph. Ran. 192. νεναιμαῖχκε τὴν περὶ κρεῶν, sc. μάχην. Sic κρίνεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. κρίσιν vel δίκην, et similia multa apud optimos quosque auctores. Sic vero rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37, 6. sonat vinciré mortis caussa, in vincula coniicere supplicio destinatum, similiter etiam ἔδῃσε (σφέας) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δέσιν) habemus III. 119, 10. et τοὺς ἄλλους κατέδῃσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe δέσιν, V. 72, 23. Neque me fugit, ad τὴν articulum aliàs etiam subinde nomen ἐδὸν intelligi; nempe cum verbis praesertim quae mittere, ducere, aut proficisci significant: (conf. I. 67, 12.) sed non idcirco equidem dixerim, in verbis ex V. 72. modo citatis praegnans esse verbum κατέδῃσαν, intelligendumque κατέδῃσαν ἀπάξοντες τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἐδὸν, quod Viro docto excidit in utilissimo libello scholastico, quem Attica inscripsit, p. 341. ed. sec. S.]

3. ἐς τὰ οἰκία) Verum id est: ut ἦτε ἐς τὰ οἰκία cap. 119. Saepe tamen operarum delicto depravatur, quem ad modum principio eiusdem capituli ἦτε ἐς τὰ οἰκία, ubi Arch. οἰκία. II. 129. εἶναι ἐν ταῖσι οἰκηίοσι τέκνον. III. 148. προῆγάμιν ἐς τὰ οἰκήια. Quae quidem et alia similis generis ad eandem formam ex msstis redire debent. Vide Gronov. II. 66. WESS. — Nempe II. 66, 17. recte Gron. οἰκίοισι ex ms. Med. restituit, cui et alii libri adsentiuntur. S.

[11. συγγενὴς ἐστίν) Adhaesit, littera e superioribus edd. Rescriptum ἐστὶ velim, ut alibi: et sic h. l. noster cod. Pa. Conf. Var. Lect. ad Prooem. l. 4. S.]

CAP. CX. 3. νομάς τε ἐπιτηδεωτάτας νέμοντα) Multum se hic aestuasse fatetur Cl. Reiskius, tandemque huc venisse, ut ἀνεπιτηδεωτάτας, pascua maxime horrida, reponeret. Pepererunt fortasse hos fluctus montes θηριωδέστατοι, qui utique boum pasturae minime conveniebant. At pascua erant ad montium radices, ut statim traditur: ad eas autem plerumque herbidi irriguique agri, bubus pascendis egregii: hinc et pagus illic, hominum celebritate notabilis, c. 114. Posses, si innovatione locus indigeret, ἐπιτηδεωτά-

τα ex Aldo recipere et bubulci sollertiam intelligere. *He-sychius*, Ἐπιτηδείως ἐπιμελῶς. Vide II. 133. WESS. — Quidni pascua intelligamus ad id, de quo nunc agebatur, maxime idonea? S.

8. τὴν γὰρ κύναν καλῶσι Σπάνια Μῆδοι) Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquis Persicae linguae nihil doctissimi viri G. Burtonus et Hadr. Relandus invenerunt congruum. Confer huius Diss. de Vet. Ling. Pers. p. 245. et illius Αἰψ. Ling. Pers. pag. 97. Iustinus I. 4. de caussa nominis Spaco lepidas admittitur fabellas, ex Trogi libris derivatas. WESS.

12. πρὸς Σαρκίων) Credo Florentiae non aliter scriptum, etsi super ea re silentium. Codex Ask. et Valla idem obtulerunt. Σαρκίων Aldi et Editt., si littera detrahatur, Σάπριος dabit, quos Colchis confines, memorant Orpheus Argon. vs. 753. et Apollon. Rh. II. 397. atque ex illis Stephanus Byz. In Nostri Musis modo Σαρπηριοί III. 94. modo Σάπριος IV. 37. contra tabulas tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

20. ἱπορᾶν -- διατίταγμας ἐγώ.) Nimum tribuitur Medo. Quia de militibus eorumque acie διαταχθῆναι frequentatur, propterea-ne uni negabitur? Apostolus Paulus, οὕτως ἦν διατίταγμένους, Act. Ap. xx. 13. Servus ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ Luc. Evang. xvii. 9. Haec sufficiunt. Alii in composito amplius quam simplici esse affirmabant, neque illis pertinaciter obloquar. WESS. — De re, quae hic agitur, conf. c. 112, 6. 113, 11 seq. et 116, 23. S.

CAP. CXI. 4. ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ πᾶσαν ἡμέραν prave explicatur quae per totam diem parturierat, pulcre monente Cl. Abresch Diluc. Thucyd. pag. 583. WESS. — Recte vero Vir doctus, cuius partus in dies expectabatur: et aut sic, aut de die in diem, in lat. vers. repositum velim. Sic VII. 203, 5. προσδόκιμοι πᾶσαν εἰς ἡμέραν, quotidie (sive, in proximum quemque diem) expectantur: et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, VII. 198, 3. S.

8. ὅτι οὐκ ἐσθλὸς ὁ Ἀρπαγὸς μεταπέμψαιτο) Recte post pauca [L. 10.] hunc in modum Gronovius; sequor exemplum, schedarum parens imperio. Est autem omnis haec oratio cultissima et rusticae simplicitati mirabiliter apta. WESS. — Utrobique edd. ante Gron. μεταπέμψαιτο dabant;

idque priori loco (l. 8.) tenuit Gron. ubi cum plerisque mssis μεταπέμφαιτο primus Wess. edidit. Posteriori loco, (l. 10.) de quo in Var. Lect. oblitus eram monere, idem Gronovius, suum codicem, ut ait, secutus, μεταπέμφαιτο primus edidit, idque tenuit Wess. ubi quidem (ut idem Wess. adnotavit) codd. Ask. Arch. et Paris. duo (nostri Pb. Pc. Pd. et cod. F.) in μετεπέμφαιτο cum vett. edd. consentiunt. S.

9. ἐξ αἰλπτου ἰδοῦσα) Appianus Punic. p. 104. [c. 104, 3.] καὶ αὐτὸν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ αἰλπτου. Similiter pag. 117. [c. 116, 13.] Sophocles aliter Aiac. 727. ἐξ αἰλπτων Αἴας μεταγνώσθη. Aeschylus quoque Suppl. 362. Hesychii Ἐξ αἰλπτῆς hinc docti viri corrigunt, sed frustra, uti bene in litteris ad me Cl. Alberti. Legendum enim ἐξ αἰλπτῆς, quo Archilochus apud Heraclid. Pontic. p. 412. Ed. Galei utitur. WESS.

13. ἐς δεσπότειας τοὺς ἡμετέρους) Cogor saepe minuta venari. Quid facias, ubi talem se silva dat? Abigunt Florentiae hinc et c. 112. δεσπότειας, et retinuerunt τὸν δεσπότεια c. 11. Non sibi constant, fateor, in productione vocis descriptors, sed culpa ipsorum est. ἐξηγητίαι vidimus cap. 78. Manarunt eodem ex fonte Ἀρισταγόρης, Ἀρισταγόρεω, Ἀρισταγόρεα: Καμβύσης, Καμβύσειω, Καμβύσεια, quod in Ἀστυάγης codex Arch. sollicite observat. WESS. — Cap. 129 extr. in δεσπότας consentiunt libri omnes. S.

CAP. CXII. 10. εἰ δὲ πᾶσα γὰρ ἀνάγκη) Ita adsolet: πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ὕσαι II. 22. et 35. IV. 179. V. 52. etc. Sophocles Elect. vs. 1527. Plato in Phaedro p. 243. D. πολλὴ ἀνάγκη in Eutyphr. p. 7. D. Itaque γὰρ interpositum pluribus in mssis citra sententiae damnum resecatur a Viro Clarissimo recte. Saepe tamen apud alios πολλή γ' ἀνάγκη, poëtas in primis, de quibus Valcken. in Euripidis Phoeniss. 1668. WESS. — Equidem, cur abiceretur particula et perapta huic loco, et plerorumque ac probatissimorum codicum auctoritate firmata, non satis caussae vidi. S.

CAP. CXIII. 9. τῶν τινα πρόβοσκων) Hinc in Aem. Porti aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγόβοσκων facile potuit in illam deflecti. VALCK. — Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et πρόβσκημα, quod in Philon. Iud. Legat. p. 993. D. Verum hoc

naevo obsitum atque in προκόσμημα vertendum docuit Kühnius ad Diogen. Laërt. Praefat. Illud movere non audeo. Accedit proxime αἰθαλοσκήν vocabulum; sed metuo, ut ταῖς βουκολίαις bene conveniat. WESS.

CAP. CXIV. 6. οἰκίας οἰκοδομεῖν) Una mutata litera οἰκονομεῖν refingit Cl. Pauw: neque enim eum, qui sibi δορυφόρους atque ὀφθαλμὸν eligebat, οἰκονόμους omisisse: habuisse praeterea Persarum reges μελιδωνοῦς τῶν οἰκίων III. 61. quibus aedium et rei domesticae cura erat. Hoc verum; notum quoque οἰκοδομεῖν, οἰκοδομίαν, et οἰκονομεῖν permisceri apud Philon. Iud. de Fortitud. p. 740. c. et in Paullina ad Timoth. priore c. 1, 4. et saepius aliàs. Neutrum tamen adigit, ut eam in sententiam eatur. Ludus puerorum describitur, quorum esse

Aedificare casas, plostello adiungere mures,
ludere par impar, - - -

monuit Horatius II. Sat. III. 247. et experientia testatur. WESS.

8. τὰς ἀγγελίας ἰσφίρειν) Difficilis electio. Φέρειν et ἰσφίρειν ἀγγελίας usus admittit: illud latius se porrigit; hoc eius proprie, cui in aula ἰσαγγελίος titulus, quique ad regem deferrebat quae nunciabantur. Vide Lucianum Deae Syr. c. 25. Heliodorum X. p. 491. et Gronov. [Commode ad III. 77, 7. provocat Gron. Et verisimilius est, a nonnullis hic omissam fuisse praepositionem, quam ab aliis suo arbitratu adiectam.] Βασιλεὺς ὀφθαλμὸν multa in luce posuit Brissonius Regn. Pers. l. 190. WESS. — Conf. Adnot. ad c. 100, 9. S.

14. περιέσπει) Nihil demuto. [Vide Var. Lect. ibique ubi iterum Arch. nominatur, Ask. corrige.] Voluit Arch. scriba περιῖπει, ut supra c. 73. quo de P. Leopardus Emend. VII. 8. Bene etiam [l. 15.] habet μετρίθη, ubi in Arch. insignis adparet aberratio, nec ab ea inmunis Vindob. cui in animo μετήχθη fuisse videtur. WESS.

CAP. CXV. 7. αἰκίστη τοιῇδε περισπῶν) Sic I. 73. et III. 160. ubi αἰκίη, uti hic, Arch. ex scholio, e quo et id descendit, quod in Vindob. Placere potest Aldi αἰκίη, ut προμήνη I. 88. III. 36. in Vindob.; verum Aldus in isto vocabulo varius est. Statim [l. 9.] malui ἐγὼ δὲ ex Arch. quippe significantius. Plutarchus in Praecept. Reip. ger. p. 811. c.

ἐγὼ δὲ ἀνάπαλιν --- οὐκ ἑμαυτῷ γέ φημι ταῦτα οἰκονομεῖν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι: ita enim dederat, non οἰκοδομεῖν. WESS.

[15. ὦ δέ τοι πάρεμι.] Videndum ne in aliis etiam codicibus, sicut in nostris, ὦ δέ τοι scriptum reperiatur: quod gallice diceret, *me voici tel que je suis*. S.]

CAP. CXVI. 1. τὸν Ἀστυάγεα ἐσῆει) Ad eum modum VII. 46. ἐσῆλθε γὰρ με λογισάμενον: namque ita Io. Stobaeus et scripti codices. Verum isto de genere uberrime docti viri, T. Hemsterhusius in *Lucian*. T. I. p. 26. et *Valken.* ad *Euripid. Phoeniss.* p. 464. Satis vero demirari non queo Gronovii acumen, quo προσφέρεσθαι ἐδ. ἐς αὐτοὺς [l. 3.] tanto paratu defenditur. Potest-ne hoc pertinere ad Cambysem et Mandanen? qui longe aberant, nec quorum ulla in Cyri hac agnitione praevertit mentio. Bonus Astyages toto corporis filo et vultus lineamentis sibi puerum respondere opinatus est. Qua quidem in re et *Iustinus* [I. 5, 4.] adsentitur, et sibi senex quid dedit. Redeat ergo suam in sedem, unde deiecta vetus est lectio. Mox [l. 4.] cum *Reiskio* malle *ἐλευθερωτέρην*, homine ingenuo magis quam servo dignior. Atque ita *Portus* quoque. WESS.

9. ὥστε σε καὶ τὸν παῖδα etc.) Optime *Gronovius* ex *Medic.* cui solens paria facit *Ask.* Quam longe vero abs recto illud *μουνόθεν*! [l. 13.] Paene succenseo schedis *Florent.* quae inprudenter in haec praecipitia truserunt. Si quid mutandum, *μουνωθέντα* δὴ ex eo libro et *Arch.* sumi levī auxilio poterit. WESS. — Immo, si quid mutandum, *τε* equidem, quam δὴ vel δὲ, malle. S.

13. *μουνόθεν* τὰδε) Nonnunquam dubites, serio-ne *Gronovius* de membranis loquatur *Med.* an lectoribus illudat: sed nimis frequentia clarissimi viri peccata avitis meritis sunt compensanda. Hoc quidem considerandum non est, ferri-ne possit *μουνόθεν*: nam nihil est absurdius cogitatu: verum illud, an forte scripserit *Herod.* non *μουνωθέντα* τὰδε, verum, quia brevis est quaestio, *μουνωθέντα* δὴ αὐτὸν εἶρετο ὁ Ἀστυάγης, ὅθεν λάβοι τὸν παῖδα καὶ τις εἴη παραδούς; VALCK.

19. ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας) *Diodorus* τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην T. II. p. 555. [in *Excerpt. Peiresc.* p. 245.] ad supplicium. Τὰς ἀνάγκας, tormenta, quibus bubulco verum exprimere constitutum erat, vocat *Noster*. Quo usu saepe *Polybius*, *Philo Iud.*, *Iosephus*, et, ne alios adiungam, *Diodorus* III. 14. ubi adnotata vide. WESS.

[21. κατέβαινε ἐς λιτάς τι, καὶ συγγνώμην ἰουτῶ κελύων ἔχει αὐτόν.) Priusquam κελύει Schaeff. edidisset, similiter *Wyttenb.* (Select. p. 351.) aut *ἐκλέων* corrigendum censuerat, aut κελύειν tenendum. „Recepto κελύων, inquit, antecedens τι καὶ delendum. certe repudiandum.“ λιτάς τι καὶ οἰμωγὰς coniecit Reisk. Immerito vero doctos viros offendit istud κελύων, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum καταβαίνει ista notione constanter cum participio construitur, I. 90, 15. 118, 5. IX. 94, 5. Igitur repetitum intelligendum verbum, καὶ κατέβαινε κελύων. S.]

CAP. CXVII. 6. τίψ δὴ μόρφ τὸν παῖδα etc.) *Aladinum* τρόψη praesidium habet V. 47. Δορυεύς μὲν νυν τρόψη τοιοῦτῳ ἐτελεύτησε, sed infirmum. Non adsurgit ad vim atque elegantiam vocis dudum probatae, pluriumque munitae auctoritate, et statim [L. 25.] iteratae. In superioribus nonnulla auctum et mutatum ivit Cl. Reiskius, quae peti ex *Miscell. Lips. T. VII. p. 618.* poterunt. WESS.

20. ἢν μὴ ταῦτα ἐπιτελία ποιήσῃ) Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in *Iureiurando*, Ὅρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελία ποιοῦντι -- εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου etc. et *Melissae* in *Epistol. ad Cleareten* inter *Pythagor. Fragm. p. 749.* Galei, ἀρίσκειν τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ, ἐπιτελίας ποιῦσθαι τὰς ἐκείνου θελήσεις. Sunt in *Procopio* non dissimilia. quibus hunc locum nego. At abstinere haud queo ab his *Pempeli* apud *Stob. Serm. LXXVII. p. 460.* Πᾶς δὲ νόον ἔχων -- διδύτω γονέων εὐχὰς ἢ κατάρμεις, εἰδὼς πλείνσις πλειονάκις ἐπιτελίας συμβεβηκυίας. Sunt enim officii in parentes plenissima. Quod vero in *Arch.* legitur [L. 23.] καὶ ἰ εἶδον, illi patronus foret *Homerus* Ἰλ. Γ'. 408. καὶ ἰ φύλασσε, i. e. αὐτόν. et crebro alias, nisi in metu essem, ne imprudenti exciderit librario. Hic quidem ad sententiam non requiritur, egetque alio fulcro. WESS.

CAP. CXVIII. 2. κρύπτων τὸν οἱ ἐνείχει χόλον) An hic forte legerat *Eustath.* πύζων --- χόλον? alibi certe nusquam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad Ἰλ. α. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, αἰτ, τὸ, χόλον καταπίψαι, χόλον πίψαι φησίν. VALCK. — Advertit olim H. Stephani animus ἐνείχει, neque immerito: maluit ἐνείχει, ut VI. 119. [Steph. in *Proleg. de Herod. voc. et loq. gen. p. 2.*] cui et ego primas darem, si per Codd. liceret. Venit quidem insolenti vocabulo *Portus* auxilio, nec opem negavit

Gronovius. Si tamen verum amamus, ἀποβεβήκασι, κεχωρήκασι, ἐγεγόνει etc. nihil iuvant, quippe temporis alius. Hortus Adonid. in ἐτερεύειν: οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ τι διφθογγον ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς τι διαλύουσι. WESS. — Si proba est scriptura ἐνείχει, fuerit olim rarior quaedam verbi forma ἐνεχέω, idem valens ac ἐνέχω vel ἐνοχέω. Similiter quidem et συμβαλλέω dixit Noster pro συμβάλλω, et σιnéομαι pro σίνομαι, aliaque talia. S.

9. οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιέμεν) Arch. ἐλαφρῶς scholion est. Dio Cass. XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο: et LVIII. p. 714. ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο. Quod post pauca [l. 13.] ex Med. inculcatum est παρίσθι μοι, non antecellit pristino. Reliqui tamen. WESS. — Mihi hoc praestare videbatur alteri. S.

CAP. CXIX. 12. εὐτυκτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἐτοῖμα). Opinor in his ἐτοῖμα abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. καταδήσας δὲ τὰς λάβνακας, εἶχε ἐτοίμας. Sed eius alia ratio. Hic satis utique erat εὐτυκτα. Suidam audiamus. Εὐτυκτα παρὰ Ἡροδότῳ, ἀντὶ τοῦ βράδια, εἶ τοῖμα, εἰργασμένα, καλῶς κατισκινασμένα. Quae ille mutua sumsit ex Nostri Scholiastae. Hesychius praeterea Εὐτύκισον, εὐτυκτον ἔχει, ἐτοῖμον: cui quidem illud adlubuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac ἐτοῖμον. At quid multa? rem certam praestat Codex Arch. suspectum vocabulum exilio damnans. WESS. — Potuit scriba codicis Arch. (nam sic etiam in nostra Var. Lect. scriptum oportuit, ubi nescio quo casu Pass. irrepsit) vocab. ἐτοῖμα, quod abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo praetervolare. Scholiastae vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse videntur. Utut sit, exilio damnatum nolim vocabulo huic loco peraptum: in promptu, in parato habuit. Neque copia sermonis offendere nos in Herodoto debet: similiter c. 123, 11. αἶτ, κατισκινασμένου δὲ τούτου, καὶ ἐόντος ἐτοῖμον. De accentu huius vocabuli, ex Ionum et veterum Atticorum usu, dictum est in Var. Lect. ad c. 10, 2. Conf. Bast ad Gregor. Dial. p. 21. S.

Ibid. ἐπεί τε iustum est. Gronovium vide ad II. 52. [ubi ille ad II. 134, 16. et III. 25, 9. et ad Porti Lexic. ion. provocavit:] et Eustath. in Homer. p. 1158, 39. WESS. — Quem locum ex Eustathio citat vir doctus, (qui est ex Herod. T. V.

p. 1215, 33. ed. Bas.) is huc nihil facit. Nam ibi quidem monetur, pro *ἰτρα* et *ἴπτρα*, quae deinde sonant, ionice *ἰτρν* et *ἴπτρν* dici: at *ἰπί τι*, quod huius loci est, per pleonasmum *τι* particulae, idem quod *ἰπί*, postquam, valet. Vide Gregor. Dial. ion. §. 26. ibique Koenium. S.

15. *τράπεζαι ἐκπλίας*) Bene mssti; sicuti et *μηλείων κριῶν*. Solet certe Hippocrates, quoties ovillae carnis requiritur usus, non aliter loqui. Loca, si desiderentur, signabit Foësius *Oeconomia*. Ceterum inmanibus his et plane Thyesteis epulis ex Herodoto locum dedit Theophilus ad *Autolyc.* lib. III. p. 282. Ed. Wolf. a Fello prudenter redintegratus. WESS.

[24. *προσστάντες*) Vide ad c. 86, 17. notata. S.]

29. καὶ ἀριστόν εἶναι πᾶν etc.) Quod adsentator apud Comicum, [Terent. Eun. II. 2, 20.] Quidquid dicunt laudo: id rursum si negant, laudo id quoque, illud habent aulae mores. Insigne in Harpago specimen: ὁ δὲ τὴν γνώμην εὐδαμῶς ἡλλοιώθη τῇ θίᾳ, πᾶν εἰρηκῶς ἀριστόν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ. Nostri vestigia premens, Choricus Or. in Procop. Gazaeum c. 31. Quo quid miserabilius? WESS.

CAP. CXX. 12. ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν) Non erit ex Rem. incongruum ἔχειν, neque destrictae necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum ἐς τοὺς Ἀργεῖους φέρον et ἐς αὐτοὺς ἔχον permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo commodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex msstis. WESS. — Quod modo praecessit, διατάξας εἰχί, de eo loquendi genere, Nostro familiari, conf. notata ad I. 37, 7. S.

17. καὶ τὰ γὰρ τῶν ὄνειράτων ἔχόμενα) Quae annexa sunt somniis in Latinis Gronovii, non bene capio. Tu mecum ipsa insomnia intellige ex scriptoris adsuétude. De frugibus ciboque, καρπῶν ἔχόμενα I. 193. σιτίων ἔχόμενα III. 25. tum τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἔχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου V. 49. et, quod notabilius, καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετίων ἔχόμενα, servi domesticique, VIII. 142. WESS. — Τὰ τούτων ἔχόμενα proprie sonat id quod latine dicimus et his finitima, id est, et his similia, quae de hoc sunt genere. S.

[18. τελίως ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται) Ἐρχεται nunc idem fere valet ac ἐξέρχεται, quo verbo in simillimo argumento utitur Noster VI. 82, 6. et VI. 107 extr. pro quo mox h. l. ἐξῆκιν. Eadem notione ἀποσκήψαντος ἐς φλαῦρον ait infra,

I. 34. Similiter I. 16. *παρὰ σμικρὰ κεχώρηκε*, ubi *παρὰ* (ut saepe apud Nostrum) idem ac *πρὸς* vel *ἐξ* valet. S.]

27. *ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιούσα*) Vel absque Codicibus fuisset hoc reponendum. Herod. II. 120. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ βασιλίη ἐς Ἀλέξανδρον περιήιε. Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem *περιελθεῖν*, *περιχωρεῖν*, *περιῖναι*, *περίηκειν*, Herod. I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. Xenophonti K. II. IV. p. 67, 5. Luciano T. II. p. 557. III. p. 386. VALCK. — Verissime Valckenarius. Futile vulgatum erat atque indoli sermonis pugnans: succurrebat Reiskius, *περιούσα* ex ἔω, pro quo ἔμμε deinde receptum, refingens. Melius scripti libri, quibus obedientiam hic non detrectandam admonuit Geinozius Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 116. Ed. Paris. WESS.

[30. *οἷο δ' ἐνιστεῶτος βασιλῆος*) Possis cum Valcken. ad III. 66, 13. *ἐνιστεῶτος* intelligere τῷ θρόνῳ. Sed et simpliciter *ἐνιστεῶς* idem ac *καθιστηκῶς* vel ὧν valere potest. Nempe quemadmodum *ἐνιστάμενος* est incipiens, instans: sic *κατεστῶς* (in praet. temp.) significabit qui iam adest, qui iam nunc est, qui est. S.]

35. *ἐς φλαῦρον*) Hoc, an *φᾶλλον* ex Med. et aliis probaveris, nihil admodum intererit, quamquam Herodotus prius videtur maluisse. Certe Gronovius in hoc vocabulo saepe sibi contrarius est: modo scriptori valide adserit, modo aufert. Specta I. 99. VII. 8, 1. *φανλοτέρους* dabit inferius c. 126. etc. WESS. — Ionibus magis proprium vocab. *φλαῦρος*. Monuit etiam Erotian. in Gloss. Hippocr. S.

CAP. CXXI. [1. *σὲ γὰρ ἐγὼ* etc.) Conf. Adn. ad I. 24, 17. S.]

CAP. CXXII. 6. *ὁ δὲ σφι ἔλεγε, φᾶς* etc.) Videtur Laurentius invenisse [ut est in nostris codd. Pb. et Pd.] *σφίας* *προτοῦ μιν*, quorsum et Arch. Vind. quodammodo ducunt. Latina Vallae haec erant, *Hic se vero ait eos antea non novisse: sed minime bona*. Cyrus interrogantibus parentibus, quo tandem modo servatus esset, reponit, *se id antea non novisse, sed in itinere demum cognovisse*. Ἐλεγε φᾶς convenit Herodoteis ἔφη λέγων, V. 36. et 49. vel ἔφησε λέγων, quod in Arch. I. 114. atque in Edd. VI. 137. WESS.

11. *ἥ τις τε αὐτήν αἰνέων διὰ παντός*) ἥ hic videtur minus commodum: αἶν repertum in duobus Codd. teste Galeo:

voculâ interiectâ legi posset: ὡς εἶη τε ταύτην αἰών διαπαντός, ἢν τί οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. Ex Herodoteis hoc accedit proximum e lib. III. 157. πάντες Ζώπυρον εἶχον ἐν στομάσι αἰνούντες: paulo post, πάντα δὲ, inquit, ἢν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις Ζώπυρος. VALCK. — Utique placere hic ἢis non potest. Ut autem nihil expeditius, sic nihil certius videtur, quam ἢis esse corrigendum; qua verbi forma, pro communi ἢν, alibi etiam utitur Noster. Solennis vero eidem periphrasis eiusmodi, εἰμὶ cum participio. Sic praeter exemplum in *Var. Lect.* adlatum, habes ἢν γινόμενα, pro ἐγίνοντο, I. 146 extr. ἔστι τοῦσα σοφῆ, III. 108, 5. et similia. Quod continuo adiicitur, ἢν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ, id latine fere reddidi ut praeivit Hermannus ad *Viger.* Adnot. 95. num. x. Videtur autem τὰ πάντα h. l. idem sonare ac διὰ παντός vel αἰ. S.

CAP. CXXIII. 5. Κύρον δὲ ὀρέων ἐπιτρεφόμενον) Valla verterat, sed *Cyrum cernens adultum*. Dubito an bene. Cl. Abresch *Diluc. Thucyd.* p. 209. ἐπιτρεφόμενον, nimirum τὴν βασιλείαν aut ἀρχήν, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, reponit, cernens Persarum illi traditum imperium. Cui coniecturae verba ἰωνοῦ ἐόντος ἰδιώτῳ robur quoddam [sed illud quidem oppido exiguum] addunt. Equidem, uti eam non prorsus repudio ob tantam mssorum consensionem, *inrescentem, adaugescentem*, reddere malo. WESS. — Recte vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam possis cum *Wytttenbachio* ex proximo vocabulo τιμωρίην intelligere ἐπιτρεφόμενον τιμωρόν, in spem vindictae servatum ac *succrescentem*. S.

8. ἐόντος τοῦ Ἀστυάγειος πικροῦ) Stabilius omne imperium, benivolentiâ quod paratur, quam vi et crudelitate. διὰ τὴν πικρότητα suum Astyages, quemadmodum c. 130, perdidit. Neque hoc admonere Syracusanos suos neglexit senex Nicolaus in *Diodori* XIII. 22. neque ipse *Diodorus*, multa de Astyagis acerbitate et crudelitate memorans in *Excerptis* T. II. p. 553. Mox Cl. Reiskius, καὶ ἐόντος παντός ἑτοίμου aut ἐόντων ἑτοίμων, scilicet *Medorum proceribus*, multo fore suavius et verius opinatur. Tu vide ultima cap. 124. WESS.

16. λαγὸν μηχανησάμενος) Ionum est ὁ λαγός, λαγοῦ, docente *Athenaeo* IX. p. 400. et, eum secuto, *Eustath.* in *Homer.* p. 1534, 14. Et tamen in Musis id persaepe negli-

gitur, nulla *Herodoti*, sed scribarum culpa. Tulit id aegre *H. Stephanus* atque ubique instaurandum decrevit, de *Dialect.* p. 148. Parebo doctori, et vetustis membranarum. WESS.

17. οὐδὲν ἀποτίλας) Vetus ἀποτίλας ansam *Gronovio* novae explicationis novique verbi [ἀποτίλλω] fingendi prae-buit. Cl. *Abresch Animadv.* in *Aeschyl.* lib. I. c. 26. p. 184. damnato is hoc conatu, οὐδὲ ἀποτίλας vertit nec quidquam ultra voce mandans, quasi ἀποτίλας positum sit loco ἀπο-στίλας. [quod ipsum h. l. habet noster cod. *Pa.*] Laudare id possem, nisi mstus aliud et melius, me quidem arbi- tro, daret: idem *Portus* coniectando extuderat; nec erat dignus tamen, qui propterea alapas [a *Gronovio*] aufer- ret. Est III. 32. λαβοῦσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτίλαι. *Medic.* περιτίλαι, simili atque hic errore, etiam alibi obvio. Non addo, τίλλειν, ἀποτίλλειν in avibus et brutorum aliis, qui- bus plumae pili-ve evelluntur, usu teri. *Harpagus* lepo- ris artificiose tractati ventrem scidit, nihilque pilorum vellens, prout erat, ita indidit libellum. Hoc Graeca volunt, uti quisque videt. Adi et *Polyaenum* VII. 7. WESS. — Satis notum est, pro vocali ι, ubi producitur, frequenter ei ponere librarios. S.

CAP. CXXIV. 5. Ὡ παῖ Καμβύσῳ, σὲ γὰρ θεοὶ etc.) Venit Cl. *Reiskio* in opinionem, post *Καμβύσῳ* aliquid ex- cidisse, et quidem ἢ μᾶλλον θεῶν τευ: haud dubie ob ea, quae continuo sequuntur: in quibus, si γὰρ tantumdem valet ac οὖν certe, ut saepe valet, caduca explendi ratio erit, uti bene *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 36. WESS. — Vide quae ad I. 24, 17. monuimus. S.

16. Στρατηγὸς ἀντίστασεν) Adest patronus, quem quoque *Berglerus* advocavit, *Aldino* et *Arch.* ἀντῆσαι *Homer.* Ἰλ. π'. 423. Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος. Verbi paullo rarior stru- ctura turbas ciere ad mutandum potuit. οὐ πάντῃ συνήθης οὐδὲ κοινὴ ἢ τοῦ ἀντῆν αὐτῇ σύνταξις ἢ μετὰ γενικῆς scribit *Eustathius*. Nihil tamen de recepto, satis utique elegante, detraho muto-ve: secus in sequentibus, ubi τοι suum ex mstis locum inpetravit. WESS.

CAP. CXXV. 12. ἐξ ὧν ἄλλοι πάντες ἀργεῖα τὰ Πέρσαι) *Herodoteum* hoc est. Enumerat *Persicae* gentis na- tiones sive tribus, et omnes ait ex *Persis* pendere, *Pasargadas*, *Maraphios* etc. [Dicamus potius: Enumerat *Persicae* gentis

nationes sive tribus omnes; ac primum quidem ex illis eas, quas Cyrus, a se convocatas ad deficientum a Medis sollicitavit, scilicet Pasargadas, Maraphios et Maspios; a quibus reliquos Persas omnes ait pendere.] Πέρσαι universam gentem significant, non tribum: ἀπρίστου Ionum est, Graecorum aliis ἡπρηται. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐκ Φονίων ἡπρητο ὁ ναυτικός στρατός: tum VI. 109. ταῦτ' ὧν πάντα εἰς σὶ νῦν τίνι, καὶ ἔκ σ' οὖο ἀπρηται, sic masti. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest. [Adde IX. 68, 2.] Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit Stephanus [Byz.] in 'Απρίστου et Μάσπιοι: Ἀρτεάτας, γένος Περσικόν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? Herodotus crebro alias Persicae gentis nationes memorat, 'Απρίστου nusquam, 'Απρίστους quidem VII. 61. qua re Stephani culpa evadit manifestior. Mecum sentit, doctissime in his versatus, Abbas Geinozias *Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 119.* Μαράφιοι et Μάσπιοι Stephano restituti a Berkelio sunt, leviter in paucis lapso. Critici in 'Ιλ. γ'. 175. 'Ελίνης καὶ Μινελίου παῖδες Διαιθός καὶ Μοῖραφίων' ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μοῖραφίων γένος ἐν Πέρσαις ex Porphyrio: corrigit priore parte Μοῖράφιοι; Barnesius. Melius multo Eustathius p. 400, 32. [p. 303, 29 seq. ed. Bas.] Μαράφιοι et Μαράφιοι. WESS.

14. καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰσι Φρήτην) Miror tam late propagari Aldi errorem, [Φήτην] si tamen error sit, potuisse. Hesychius Φάτραι, σύστημα. Φατρία, σύνταγμα, σύστημα. Hinc Φατρία καὶ Ἀποφορίας in Dionysii Halicarnassei IX. p. 598. pluraque alia, quibus usus est Cl. Reiskius *Miscell. Lips. T. VIII. p. 300.* Malui membranas sequi, et de Φρήτης voce quae eoduxit Eustath. in 'Ιλ. β'. p. 239, 23. [p. 181, 23 seqq. ed. Bas.] missa facere, sicuti et Stephani in nationum Persicarum titulis aberrationes. De Achaemenidis et vocis origine Th. Hyde *Histor. Relig. Persar. p. 416.* Γερμάνοι non alii censentur ac Καρμανίοι, sicuti Stephanus scribit. Tribuit Γερμανοῖς Sextus Philosoph. III. Hypotyp. p. 178. αἰθρομίας, quos cum his componit Io. Alb. Fabricius, nescio an recte. Id paullo imprudentius, quod Germanos nostros Persicae originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμάνοι. Errantes comiter in viam deduxerat Ph. Cluverius

Germ. Ant. lib. I. p. 30. et supersunt, qui frugibus reper-
tis glânde vesci malunt. WESS. — Nempe hi cognatio-
nem antestantur, quae Teutonicae linguae cum Persica,
haud exigua ex parte, intercedere videtur. S.

CAP. CXXVI. 10. ὡς δεξιόμενος) Sequor Gronovium.
[Vide Var. Lect.] Sic Amyntas, instructâ laute coenâ, ἰδε-
μετο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δείπνοθ' γίνοιτο ὦρη, οἱ
μὲν δεξιόμενοι ἔχιστον πόνον. Mox Cl. Reiskius [in Notis msstis,
non in editis] ὡς ἐπιπλοιοτάτοις uberrimis refingit, quem
non sequor. WESS.

20. βρυλαμένοις μὲν ἐμέο πείθεσθαι) Rarum hoc structurae
specimen: alibi casum tertium adiungit I. 170. [et paullo
ante, c. 124, 12. item V. 39, 16.] Portus auxilio advocavit
Homeri 'Ιλ. κ'. 57. κίειν γὰρ κε μάλιστα πειθότατο, foretque
validum profecto, modo illi scripturae concordia consti-
ret. Ut ut est, hîc [et quidem ter deinceps, namque iterum
l. 22. iterumque l. 24.] schedarum constantissima consensio
est; cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret praepositio
ἐπὶ intellecta. Sed servari potest et debet, monitore Cl.
Abresch Dilucid. Thucyd. p. 728. cuius indicio Plato III.
Rep. p. 391. A. ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀχίλλεως φάναι,
καὶ ἄλλων λεγόντων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile Xenophon-
tis IV. Inst. Cyr. p. 106. B. Μῆδοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐπέ-
γησαν, ἀποροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν etc. WESS.
— At haec duo quidem ex Plat. et Xenoph. adlata exempla
ad id, de quo hîc agitur, nihil faciunt. In his enim geni-
tivi, ἄλλων λεγόντων, et καλοῦντος, non a verbis πείθεσθαι et
ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt genitivi participiorum absoluti
ex eo genere, cuius complura exempla ad I. 3, 7. adlata
sunt. Nihilo vero minus in salvo res est: licet apud alios
scriptores vix reperiās hanc constructionem, Herodotus
certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum
secundo casu construere amat. Praeterquam quod ter h. l.
in scripturam ἐμέο libri omnes consentiunt, rursus eodem
consensu V. 33, 20. ἐμέο πείθεσθαι habemus: et VI. 12, 21.
quinque probatissimi libri πειθόμεθα αὐτοῦ, pro olim vul-
gato αὐτῷ, dedere; et V. 29, 14. sex codices τοῦτων πείθε-
σθαι, non τούτοις: eademque scriptura haud dubie in aliis
etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, repe-
rietur. Quare etiam videndum, ne Iliad. κ'. 57. vera sit

scriptura, κρίνου -- κρίνομαι: quemadmodum et ad Od. α. 414. pro ἀγγελίης ἔτι κρίνομαι, etiam in genit. sing. ἀγγελίης (intelligendo ὑπὸ ἀγγελίης) legi posse ait *Eustath.* p. 69. (p. 1427. ed. Rom.) Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud Poëtam cum isto casu constructum id verbum reperitur. Caeterum apud Nostrum, sicut in omnibus paene verbis quae cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud *Sophocl. Electr.* 410. ἐκ τοῦ φίλων πισθίσαι. Rursus vero absque praepositione *Euripides* usurpavit, κρίσθαι γὰρ εἶδισμαι εἶθιν, *Iphig. in Aul.* 731. nisi cum *Marklando* ibi εἶδισμ' ἐκ εἶθιν legas, aut εἶδισμαι ἢ εἶθιν cum *Porsono*. Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus praepositio ἐκ temere fuerit omissa, an in nonnullis ex scholio in contextum invecta. Caeterum ex *Porsoni Adversariis* p. 253. (nam eiusdem instaurata editione *Marklandiana* *Iphigeniae* careo) lubens intelligo, quod de exemplis a *Wess.* ex *Platone* et *Xenoph.* citatis supra dixi, similiter de eisdem *Porsonum* etiam iudicasse. S.

28. ὡς ὧν ἔχοντων ὦδε) Recurrit ὡς οὕτω ἔχοντων *VIII.* 144. In *Sophoclis Aiac.* 915. ὡς ὦδε τοῦτ' ἔχοντες, αἰεὶ αὖτις πάρα. At *Elect.* 1193. ὡς ὦδε ἔχοντων: [?] quomodo *Aiac.* 996. atque *Aeschylus Agam.* 1401. *WESS.*

CAP. CXXVII. 10. ὡς δ' οἱ Μῆδαι -- Πέρσης συνίμμερον) Συνίμμερον, quod ex duobus Codd. enotatum, invenit *Granovius* Florentiae VII. 40. iocosamque professus fuit litterarum transpositionem, quae ferri possit. Similis I. 185. et VI. 14. in schedis *Vind.* atque *Ask.* an tolerari possit, non definio. Potius erit, quod ex *Xenophonte* adponam. Perhibuit is lib. VIII. *Cyropaed.* p. 228. A. [c. 5, 19.] *Cyaxarem* *Cyro* filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse *Μηδῶν τὴν πᾶσαν*, sive totum *Mediae* regnum; socero proinde sine bellorum tumultu *Cyrus* in *Medorum* principatu successit, neque diffitentur *Xenophontis* amici. Atqui idem ille lib. III. *Exped. Cyri* p. 308. de *Larissa* ad *Tigrim* urbe tradit, obsessores *Persas*, cum *Medorum* imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: praeterea non longo intervallo oppidum fuisse *Mespila*, in quod regis *Medorum* coniux, *Media* nomine, fugerit,

Persis dominationem Medorum genti auferentibus. Quae utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου rescribi queat. Quicumque fuerit, in partes Herodoti concedit. WESS. — Si σμύγω pro μίσγω vel μίγνυμι usurparunt Graecorum nonnulli, (conf. *Var. Lect.* ad h. l. et ad I. 185, 33. et VI. 14, 3. et VII. 40, 5.) potuit id ex vulgari et plebeia literarum in pronunciando transpositione ortum ducere; nisi forte pro vetere verbo μίγω per prosthe- sin literae σ olim etiam σμύγω in usu fuit, sicut σμίκερός pro μικρός. S.

CAP. CXXIX. 4 seqq. καὶ εἶπετό μιν — — — ὃ τι εἴη etc.) Coniecturam super hoc loco proponam, quae forte partem dabit sinceræ lectionis. Corrigebam: καὶ δὴ καὶ εἶπετό μιν πρὸς τὸ ἑωυτοῦ δεῖπνον, τῷ μιν ἐκείνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἐθόινῃσι, εἴ τι ἡσθεῖν τῇ ἐξ ἐκείνου δουλοσύνῃ ἀντὶ τῆς βασιλείης. Interrogabat illum praeterea propter epulas, quibus ipsum filii mactati carnibus exceperat, numquid delectaretur illinc orta servitute regni loco. Primum ad ista quadrat Astyagis responsum: εἰ ἑωυτοῦ ποιεῖται τὸ Κύρου ἔργον; Praeterea, quod reponendum suspicor, atque in ὅτι εἴη degenerate, εἴ τι ἡσθεῖν, nititur illud supra narratis c. 119. ubi, cum inscius filii membra devorasset Harpagus, Ἀστυάγης εἶπετό μιν, εἰ ἡσθεῖν τι τῇ θόλῃ. Acerbissimum dictum hic Harpagus, si vera suspicor, in auctorem retorsit. Propter ista posuit hic, ni fallor, ἐθόινῃσι, pro εὐώχῃσι vel ἔδαισι. Harpagus infra cap. 162. memoratur, τὸν Ἀστυάγης ἀνόμῳ τραπέζῃ ἔδαισι. VALCK. — Defluxisse atque excidisse hinc aliquid, Reiskii opinio quoque est: videri Herodotum scripsisse: „Interrogabat Harpagus Astyagē adiurans per illas „dapes, πρὸς τοῦ δεῖπνου, quas ipsi olim devorandas proposuerat, „sui filii carnes, ἐθόινῃσι, εἰ πιστεύει ὅτι οἱ εἴη ἢ ἐκείνου etc. „crederetne, ipsius captivitatem sibi regnum valere, aequē gra- „tam esse, quam si regnum ipsum accepisset.“ Haec ille. Equidem doctissimorum virorum amplector conatus et studium probo; nec paria facio. Refert Noster VI. 67. Leutychiden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γέλωτι τε καὶ λάσθῃ, deridendi et insultandi caussa, rogasse τὸν Δημάρχον, οὐκ οἶόν τι εἴη τὸ ἀρχεῖν μετὰ τὸ βασιλεύειν; qualis esset ea praefectura post regnum? Idem Leutychidae et Harpagi

consilium, nec interrogatio dispar, modo [pro vulgato ὅτι] ὅ, τι, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno deiectum, ob praefecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de servili conditione, aequae ac ille iniurius, interrogat, qualis illa prae regno videatur? Quae quidem acerbissima exprobatio, et vere θυμολγής, praesertim ab administris ore progressa. WESS.

CAP. CXXX. 1. ἔτια πέντε καὶ τμήκοντα) Literae Θ et Θ quia facillime potuerunt inter se commutari, pro E', sive πέντε, corrigendum arbitror Θ', id est ἑνία. Paulo post Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἄλως ποταμοῦ Ἀσίης per annos tenuisse 128, παρὶς ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἤρχον. Scythae τῆς ἄνω Ἀσίης ἤρξαν ἔτια δύοιν δέοντα τμήκοντα, IV. 1. et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128 hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum παρὶς ἢ ὅσον, similiumve, Herodotus: II. 32. πλὴν ὅσον. II. 77. χωρὶς ἢ ὅσοι σφί ἱσὶ ἀποδιδίχαται. II. 111. πλὴν ἢ τῆς τῷ οὐρῷ νηλεέμενος ἀνίσταται. IV. 82. χωρὶς ἢ ὅτι. lib. VI. c. 5. πλὴν ἢ ὅσοι. Reliqui itaque sunt anqui duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίης, sive τῆς ἄνω Ἄλως ποταμοῦ Ἀσίης. Flumen Halys Medorum Lydorumque imperii fuit limes, Herod. I. 72. Distinguit Herod. τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: Asia maritima est ἡ κάτω Ἀσία. Quod Dion Chrysost. pag. 566. A. Agesilaum dicit κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, dixerat de eodem imperatore Isocrates p. 70. D. τῆς ἐντός Ἄλως χώρας ἀπάσης ἐκράτησι. Croeso devicto, primus Cyrus οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἤρξε, Herod. I. 130. Assyrii secundum Herod. (I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίης. Ab Assyriis primi defecerunt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, sola Media contentus, de subiugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἄρξαν τῆς ἄνω Ἀσίης: atque adeo anni 53., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in censum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggres-

sus sibi subiecit; deinceps κατεστρέφετο τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἁλλοῦ ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medii superioris Asiae obtinuisse imperium: regnavit is per annos 22. Si anno imperii secundo sibi subiecit Persas ceterasque superioris Asiae gentes, exceptis Assyriis, Phraortis anni numerandi sunt 21.

Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic primus est, ὁ τὴν Ἄλως ποταμοῦ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν συστήτας ἰωυῶ, Herod. I. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτη, σὺν τοῖσι Σκύθαις ἤρξαν. 40.

Astyages nostris in exemplaribus per annos regnasse dicitur 35.; si vera est coniectura supra proposita, anni fuerunt 39.

Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . . 100.
Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahendi, dixisset, opinor, Herodotus [cap. 106 extr.] βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτη, ἐν τοῖσι Σκύθαις ἤρξαν. Sic loquitur II. 128. ταῦτα ἔξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτη, ἐν τοῖσι etc. Alterum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cyaxarem per annos 40. non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium. Tamdiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur miremur; siquidem avus Deioeces per annos regnaverit in Media 53., quum regnum ipsi fuit delatum, iam aetatis maturae, et ἀνὴρ σοφός: I. 96. et 97. Reges μακροβίους et recentior historia praebet et vetus. VALCK.

4. ἔτη τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυῶν δέοντα) Spectatissima exstat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyriorum, Medorum et Persarum imperii principia ac ambitum finivit, eum neglectui habuit; ut paene indigner, tanto silentio in novissima editione fuisse transmissum. Agam paucis: Herm. Conringio anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi, additis xxviii. Scytharum dominationis, in numerum clvi. Cum vero Deioeces regnavit annos liii., Phraortes xxii., Cyaxares xl., Astyages xxxv., qui anni collecti tantum sunt cl., necessum est, sex reliqui fuerint ἀβασίλευ-

roi. *Advers. Chronol.* cap. 3. Elegans ea explicatio, et tanto commodior, quod nullam vim *Nostri* inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis vestigantes. Io. *Harduinus* annis xxviii., quibus *Seythae* Asiae imperarunt, senos abscindit, *Chronol. V. Test.* p. 549., adplaudente *Schroeëro* *Histor. Assy. sect. iv. pag. 247.* Id vero vetat *Herodotus* et temeritatis damnat, illos xxviii. annos toties sine variatione repetens, I. 106. IV. 1. *Vignolius*, cui ista displicuit violentia, ut clvi. anni rotundentur, *Deiocis* regni intervallum adauget, additis liberaliter vi. annis, in *Chronolog.* lib. IV. 5. p. 237. *Præses Bouherius*, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod *Phraortes* regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, ἀρξας ἔτια ὅττω τι καὶ ἵκον: non, uti omnibus in membranis, ἔτια δύο τι καὶ ἵκον: *Dissert. Herodot.* c. 4. Tot turbas atque aestus cierunt anni sex *Conringiani* ἀβασιλευτοι; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit ἀναρχία *Medorum* ante *Deiocem* designatum regem. Ecce aliud: necdum enim hi fluctus posuerunt. *Rev. Kalinsky*, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni *Medorum* intervallum annis cxxviii., inclusis xxviii. *Scytharum* imperii, circumscribit: Regi *Deioci* aufert annos xxii., residuos xxxi. annis *Phraortis* xxii., *Cyaxaris* xl., et *Astyagis* xxxv., quo anni cxxviii. consummentur, adgregat: *Comment. in Vaticinia Chabacuci et Nahumi* cap. 5. p. 70. Quae quidem manifesta audacia est, tantoque damnosior, quod *Nostri* dictio παρὶς ἢ ὅσον exclusionem *Scythicae* potentiae sibi expostulet. Exemplā dedit *Valckenarius*, neque iterari debent. Hi fructus ex praeiudicatis opinionibus large succrescunt: ut hypothesi fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de causis *Conringiana* explanatio videtur potior. Erudita sunt, quae in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla adsensum meum, quibus alius fortasse locus erit. WESS.

[In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor *Medorum* regibus in libris *Herodoteis* tribuuntur, (c. 102, 3. 102, 14. 106, 13. et 130, 1.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 an-

nes, quibus penes *Scythas* imperium fuit, (α. 106, 1. et IV. 1, 8.) manent anni 122, quae summa utique 6 annis minor ea, quae hic traditur. Itaque, nisi statuere velis, secum ipsas pugnare *Herodoti* rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum *Bouherio*, cui *Larcherus* adsentitur, dicendum est, lapsos esse librariorum, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis iusto brevius facientes; verbi causa, in annis regni *Phraortis* (cap. 102, 14.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum *Conringio* et *Wesselingio* (quibus *Volney* accedit, in *Chronol. d'Herodote* p. 116 seq.) statuendum, initium imperii Medorum hic ab illo inde tempore repeti, quo ab *Assyriis* Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam *Deiocem* regem nominassent. S.]

8. κατιστάφθησαν) Optime *Medic*. Amant *Iones* veteresque *Attici* asperiores has formas. Vide *Eustath.* in *Iliad.* p. 519, 41. [pag. 393, 26 seqq. ed. Bas.] *WESS.* — Vide *Nostrum* II. 81, 8. VII. 228, 1. II. 2, 15. et conf. *Porson* ad *Eurip.* *Phoeniss.* vs. 986. Adde etiam quae notamus ad I. 168, 7. S.

[13 seq. Post τούτων, rursusque post ἀδικίης, levi inciso commodè distinguetur oratio. S.]

CAP. CXXXI. 1. ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς) *Thom. Hyde* *Histor. Relig. Persar.* pag. 90. et 97. non esse haec absolute vera criminatur, usus coniecturis et recentium scriptorum iudicio. *Cicero*, *Strabo*, atque alii, quibus *B. Brissonius* *Regn. Pers.* II. 28. etc. testimonium denuntiavit, *Nostro* suffragantur. Adde VIII. 109. *WESS.*

4. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ) Hoc malui. *Gronovius* modo hoc, modo δοκεῖν laudat et inculcat, uti I. 152. IV. 168. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* S.

Ibid. ἀνθρωποειδής) *Valla* verterat ex hominibus ortos: substituta est [a *Gronov.*] *Stanleyi* opinio [ex illius *Notis* in *Aeschyli Pers.*] humanae formae esse, quales *Herodoto* ἀνθρωποειδής ἦτοι II. 142. At Persae, qui nec imagines statuave deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transcriptos negabant. Conf. *Wilh. Warburton* *Divin. Legat. Mosis* II. sect. 1. p. 95. *WESS.*

8. Δ(α καλίστης) *Hesychius* Δίαν legisse videtur, Δίαν μεγάλην ἢ ἔνδοξον τὸν οὐρανὸν Πέρσαι: quorum ultima huc pertinere clarum est. Scio a Cl. *Relando* correctione adiuvari Grammaticum, *Dissert. de Veter. Ling. Persar.* pag. 175. qua carere possumus. Vide Cl. *Alberti* adnotationes. Quae autem *Gronovius* in *Io. Clericum* asperius iecit, ab hoc repulsa sunt *Biblioth. Antiq. et Recent.* T. V. p. 416. WESS.

12 seq. Μύλητρα Ἀράβιοι δὲ, Ἀλίτρα) Eruditissimi viri, *Scaliger*, *Seldenus*, *Bochartus*, *Vitringa*, *Millius*, has voces copiose, etsi eandem viam non ingressi semper, illustrarunt. Vide *Hesychium* voc. Μύλητρα, et quae ibi amicus meus singularis *Io. Alberti*. Quod adnectitur, [l. 13.] Πέρσαι δὲ, Μίτραν, id male ac per errorem scriptum quam plurimis visum fuit: Solem enim Persis esse *Mithram*, non *Venerem*. Unum nominabo *Ph. a Turre*, *Monument. Vet. Antii* p. 175. Nequit profecto *Mithras* Persis auferri, tot veterum testimoniis et monumentis expressus; *Herodoti* vero aut *Cyri* potius aetate, an eo titulo *Sol* cultus ab eadem gente fuerit, dubium facit disputatio doctissimi *Frereti* *Comment. Inscript. T. XVI.* p. 270. Equidem *Mithram* illis relinquam, nec patiar *Nostri* fidem labefactari. Adsentitur *Ambrosius* lib. II. contra *Symmachum* p. 840. *Coelestem Afri*, *Mithram Persae*, plerique *Venerem* colunt, pro diversitate nominis, non pro numinis varietate: quae *Mitram* *Venerem* eandem in Persarum superstitione testantur. Praeterea Persarum prisco sermone *mihir*, *mihir*, amor indicatur, fatente *Th. Hyde*, *Hist. Rel. Pers.* c. 4. pag. 107. Hinc *Mίτραν*, *Venerem Coelestem*, casti amoris auctorem et praesidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius: differunt scriptura *Μίτρα*, et *Μίτρας*, quod *Gronovius* vere monuit: discrepant quoque genere; hic *Sol*, illa *Venus*. Iam si *Vrania* sive *Coelestis dea*, non alia in veterum fuerit theologia ac *Luna*, *Μίτραν* utique Persae habere aequae ac *Mithram* potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris *Mithriacis* initiabantur, uti ex *inscriptis lapidibus* apud *Anton. van Dale*, *Dissert. ad Antiq. Marm.* p. 16. et *Ph. a Turre*, *Monum. Vet. Antii* pag. 160. adparet. Verum mysteria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi abunde est, constare *Herodoto* auctoritatem et fidem. Plura *Freretus* et *Moshemius* V. Cl. ad *Rhad. Cudworthi Systema Intell.* p. 327. pro *Herodoto*. WESS.

CAP. CXXXII. 5. οὐ πείμμασι) Scripserat, opinor, οὐ πείμμασι. Nam, ut ait Herodotus, [l. 7.] etiam Persa, dum sacra faciebat, erat ἐστεφανωμένος τὸν τιάραν μυρσίῃ. μάλιστα: et suis victima corollis erat exornata. De Persis Strabo XV. p. 1065. A. [pag. 732. ed. Cas.] θύουσιν, inquit, --- παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐστεμμένον. Verba Strabonis, et Xenophontis ex K. Π. III. p. 48, 33. repetita Brissonius attulit de Reg. Pers. Princ. II. pag. 222. in Herodoteis nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire οὐ πείμμασι, οὐκὶ οὐλῆσι, monstrant ista lib. I. c. 160. οὔτε οὐλὰς κριθῶν πρόχυσιν ἐποίητο θεῶν οὐδενί, οὔτε πείμματα ἐπίσσετο καρποῦ τοῦ ἐνθεῦτεν. VALCK.

[Ibid. θύειν θέλει) Quis θέλει? Nempe ὁ θύων. Sic frequenter apud Nostrum verbum tertiae personae absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen τις subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. S.]

7. τὸν τιάραν) Optime Medic. hactenus: τήν τιάραν scripserat Herodotus. [Conf. VIII. 120, 5.] Xenophon, Strabo, Lucianus et plures alii τὴν τιάραν dederunt. In Aeschyli Persis βασιλείου τιάρα mentio vs. 663. Philostratus Icon. I. 30. p. 808. βλέπει δὲ ἥδ' καὶ μετέωρον, ὑπὸ τοῦ τιάρα ἐπισοβεῖν, ἥς, οἷα etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit ὑπὸ τοῦ --- ἐπισοβῶν οὐ, οἷα λιβάδες etc.? Debuit profecto aut hoc, aut genere sequiore. Paullo supra [l. 5.] τῷ δὲ ὡς ἐκάστω, cui autem quisque numini alius alii sacrum facere velit, corrigit atque explicat Reiskius. Quod vero statim subditur [l. 9.] ὁ δὲ πᾶσι Πέρσῃσι κατεύχεται --- καὶ τῷ βασιλεῖ, rectissime contenditur cum Marci xvi. 7. εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι --- αὐτὸς γίνεται, non tangunt regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μόνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ. De Iudaeorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare Philo Iud. de Monarch. p. 825. B. WESS.

11 seq. ἐπειὶν δὲ διαμυστίλῃς --- ἐψήσῃ τὰ κρέα) Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit Brissonius pag. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat: praeterea minus placet τὸ διαμυστίλῃς. Felicioribus mea forte

proderit coniectura legis: *ἐπιὰν δὲ αἰλὶ*, (ἀλλ' αὖτε alibi meminuit:) *μιστύλας κατὰ μίβρια τὸ ἱεῖον, ἐπιπείσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποῖν ὡς ἀπαλωτάτην*, --- ἐπὶ ταύτης ἔθης ὡς πάντα τὰ κρέα: *postquam sale victimae in partes sectae carnes conspersit. ὑποπάσας* adfirmatur a Gronovio. Γάλα *ἐπιπείσας* Herodoteum est, IV. 172. *διαπάσας* legitur lib. VI. c. 25. Carnes αἰλὶ *διαπάσας* dixit Comicus apud Athen. IX. pag. 399. r. Menander in *Ἐπιπίκουσιν* *Ἐπίπας* ἐπὶ τὸ τάρχεος ἄλας. *Homereum μιστύλλειν*, a μίω formatum, notat, in minuta concidere. VALCK.

Ibid. *διαμιστύλας* --- *ἐψήσῃ τὰ κρέα*) Mutavi *διαμυστύλας* ex schedis Ask. non nescius controversae apud grammaticos scriptionis, qua de viri praeclari Ezech. Spanhem. et Tib. Hemsterh. ad Comici Plut. vs. 626. Maioris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Persae οὔτε βωμούς ποιῶνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι sacris operaturi, qui convenit ἐψήσῃ τὰ κρέα, *carnes elixarit?* An sine foco accenso? *Valckenarii* coniectura supra deposita est. Ante quem de la Barre, V. Cl. T. V. *Histor. Acad. Inscript.* Ed. Amst. pag. 270. non dissimili de causa aut ἔψῃ ex ἔπω maluit, et, ubi *carnes curaverit*, explicuit, aut, si parum id adriserit, *ἐπιὰν ψήσῃ*, ubi *carnes ossibus detraherit*. Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat Herodotus, sed aris: hoc postulant verba οὔτε βωμούς ποιῶνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caesam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil inpediebat. Vide haec de Scythia, IV. 59. *ἀγάλματα δὲ καὶ βωμούς καὶ τοὺς οὐ νομίζουσι ποιῶν*: quae Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiae inmolandae more c. 60. οὔτε πῦρ ἀνακαίουσας, οὔτε καταξάμενος, οὔτε ἐπισπείσας, --- *τράπεται πρὸς ἔψῃσιν*. Quid ista aliud vult, quam in altari nulum fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα *Reiskius* quoque, me non invito. WESS. — *Reiskium*, ait, etiam τὰ πάντα corrigere, nempe sicut *Valckenar*. Scilicet (quod in *Var. Lect.* me praeterierat) in ed. *Wess.* et in superioribus omnibus nude πάντα κρέα, legebatur; nec aliter, quoad equidem novi, in mssis. Primus *Reizius*, a *Valck.* et *Reisk.* monitus, interseruit τὰ articulum, quem tenui. S.

15. παριστάς ἐπαιδὶ θεογονίην) Vellicat haec Th. Hyde Relig. Pers. c. 3. p. 99. Scribere sibi contraria Herodotum. Supra dixisse, Persas existimare, deos ex hominibus genitos non esse, et θεογονίην tamen Graeco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. Theogonia Graecorum, de qua II. 53., in censum hic venire non potest. Persae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etsi minime humana, statuisset. Cogita de Gnosticorum Aeonibus et emanationibus, ex Zoroastri et Chaldaeorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adiunge Hecataei testimonium in Diogenis Praefat. sect. 9. WESS.

CAP. CXXXIII. 8. καὶ οὐκ ἀλίσσι) Nihil hoc verius; et vidit Gronovius, sed serius. Hoc significat, Persas bellarius uti quam plurimis, sed minime confertis. Inferebant videlicet Persae in mensam cupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia. Ἀλλ᾽ toties in Musis repetitur; infra c. 196. IV. 184. atque alibi, locis a Porto signatis, ut maxime mirum accidat, tam turpiter se dedisse libarios. Discimus hoc specimine, quid Herodoto hominum et temporum iniuria usu venerit. Addi his possent emendationes Geinozii et Reiskii, sed cui bono? Verum praestant mssti, quod suam in sedem remigravit tandem. WESS.

14. τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων) Vide supra cap. 8. Athenaeus σπουδαιότατα αὐτῶν πραγμάτων: in msto, Mureto monitore, recte τῶν πραγμάτων. Apud eundem ὁ στεγέαρχος male opinor. Melius Pollux X. 20. WESS.

15. τῶν πραγμάτων) αὐτῶν πρήγματα legisse videtur Athen. IV. p. 144. B. tum στεγέαρχος pro στέγαρχος: et εἰ δὲ μὴ, μετρίσι. Sed τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων similiter memorat Herod. I. 8. VALCK. — Vide Animadv. nostras ad Athen. T. II. pag. 475. S.

CAP. CXXXIV. 1. Οἱ συντυγχάνοντες) Non repudio: nihilo tamen peius [immo haud dubie melius, ἐντυγχάνοντες.] quod aliis in Codicibus. Morem hunc gentis expedit B. Brissonius, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest Zenobius, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in Dionis Chrysost. Or. VII. in adnotationibus Morelli p. 28. WESS. — Ἐντυγχάνοντας malit Benedictus, vir doctus, in Herodot. T. V. K

Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo διαγωγή regatur. Sed, ut omittam librorum omnium in terminatione vulgata consensum, familiaris *Nostro* est nominativus participii absolute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, *si ἐμοὶς τίσι. S.*

[18. προβαίνει γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τι καὶ ὑπεροπτεῖν) Video me non ex auctoris mente verba ista in *Lat. versione* reddidisse, quum non animadvertissem, τὸ ἔθνος, adiecto articulo, necessario ad *Persas* referri, non ad *alium atque alium populum*. Rectius igitur *H. Steph.* in ora suae editionis: *Late enim progrediebatur illa gens imperans et praefecturas obtinens. S.]*

CAP. CXXXV. 2. Μνδικὴν ἱστῆται) Dictum de ea ad *Diodori* II. 6. Habet *Brissonius* loricaem *Aegyptiam* et stolaem *Medicam* illustrantia complura, a quibus abstineo. *WESS.*

6. Παισὶ μέγιστον) Aegre *Plutarchus* fert de *Malign. Herod.* p. 857. n. scelus hoc a Graecis ad *Persas* propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicionibus, testes eius rei omittit. Non fuisse *Persas* a turpi hac macula immunes, *Sextus Philosophus* significat, *Hypotypos.* I. 14. p. 38. Aevo tamen *Ammiani* *Persae* puerilium stuprorum expertes erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti *Valesius* adscripsit, *Curtius* X. 3. *WESS.* — *Herodoti* testimonio usus est *Athenaeus*, lib. XIII. c. 79. *S.*

CAP. CXXXVI. 4. τὸ πολλὸν δ' ἡγίαται ἰσχυρόν εἶναι) Vere *Persae*. Quanto civium maior copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum censuerunt τὸ πληθύεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἴκους, βλαβερώτατον δὲ, τὸ μειοῦσθαι, quae verba *Musonii* in *Stob. Serm.* LXXIII. p. 450. Hinc πολυτελείας praemia et apud *Persas* et aliis in gentibus, de quibus *Heineccius* ad *L. Iuliam* et *Pap.* lib. I. c. 2. doctissime. *Cl. Reiskius* coniectabat, τὸν τοιοῦτον δ' ἡγίαται, talem autem, qui multos liberos procreat, existimant robustum esse: aut τὸ πολλοὺς - ἰσχυροῦ εἶναι. *WESS.* — At nulla hic locus coniectura indigebat. Ad rem quod pertinet, aliud fortasse *Herodotus* h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant *Persae*: qua multitudine gloriantem

confidentemque Xerxem eiusque duces saepius ille in his Historiis inducit. S.

5. ἀπὸ πινυαίτιος ἀρχάμενοι) Plato haec paullo diversius *Alcibiad.* I. p. 121. E. in regionum liberorum educatione. Strabo consentit XV. p. 1066. B. [p. 733. D. ed. Cas.] Nescio autem qui factum sit, ut ἀληθεύσθαι *Brissonius*, his usus *Regn. Pers.* II. 83. et 103. scripserit: si ex coniectura, prave. WESS. — Ad πινυαίτιος intelligo παιδός. Sic frequenter *Noster* a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. S.

10. μηδεμὴν ἄσπην) Fui in dubio, revocarem ἀνδρῶν, an Gronovii exemplo expellerem. Vicit *Med.* et *Ask.* auctoritas. Ἄσπην librarius *Arch.* et *Vind.* bene explicat βλάβην ἀνδρῶν. In *Clementis Alex.* *Paedag.* III. 9. pro διὰ τὴν ἄσπην, aut ad marginem Codicum aut ipso in contextu, διὰ τὴν ἀνδρίαν dederunt ex interpretamento. *Moeris*, Ἄσπην Ἀττικῶς, ἀνδρία Ἑλληνικῶς, ubi plura *Cl. Io. Piersonus*. Atque haec testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, *Demotritum* κακοδοξίην κακὴν in *Stob.* *Serm.* XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in *Horrei Observ.* ad *Herodot.* p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit haec *Valerius Max.* II. 6, 16. WESS. — τρεφόμενος, scil. παρὰ τῆσι γυναιξί, dum apud mulieres educatur. S.

CAP. CXXXVII. 10. ἦτοι ὑποβολιμαία ἰόντα) Haussit hinc *Nicolaus Damascenus*: Πέρσαις δ' μὴ ποιεῖν ἔξιπτιν, οὐδὲ λέγουσιν· ἰάν δέ τις πατέρα κτείνῃ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἶονται. Eadem patris eius suspicio, qui cum a filio necti sibi insidias conperisset, nec inducere in animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subiecisset, sive ex alio concepisset, apud eundem *Valerium V.* 9, 4. WESS. — Ὑποβολιμαία et μοιχιδία metonymice dixit, pro ὑποβολιμαίων ἢ μοιχιδίων ἔργα. S.

CAP. CXXXVIII. 4. μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασί) *Is.* *Vossius* adleverat codici suo ἀναγκαίον, quo non indigemus. Ἀναγκαίην usus et *Herodoti* sermo tuetur II. 182. IV. 180. De aere alieno et mendaciorum hinc pullulante germinis *Plutarchi* et *Appiani* ad Persarum opinionem verba exscripsit *B. Brissonius R. Pers.* II. 94. WESS.

10. πολλοὶ ἐξαλύνουσι ἐκ τῆς χώρας) *Sylburgius* ad *Brisson.* R. Pers. II. 180. πολλὸν proponit, ut sit, *procul abigunt a sua regione.* *Reiskius* οἱ πολλοί. *Ruhnkenius* elegante mutatione *πομπή.* Illi sunt, qui aliorum alios deducunt, supra I. 121. [Vide nostram *Var. Lect.*] *Lepra* vero et *vilitigine infectos*, non ludaci soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουσι, *Plutarchus* *Symp.* IV. p. 670. f. Tamen *Artaxerxes* *Atossam*, filiam coniugemque, etsi vitiligo eius corpus depasceret, ἀλφουῦ κατανημῆντος αὐτῆς τὸ σῶμα, aversatus non fuit, eodem teste T. I. p. 1023. b. Verum illi, quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. WESS.

CAP. CXXXIX. 3 seqq. τὰ οὐνόματά σφι - - - τελειῶσι πάντα ἐς τὸ αὐτὸ γράμμα etc.) Satis confidenter ταῦτα μὲν ἄκριτως ἔχω - - εἰδὼς εἰπεῖν ait initio cap. seq. repetiturque hoc cap. 148. Falsum aiunt *Scaliger*, *Th. Hyde*, *Relandus*, et plures alii. Contra eos venit *Corn. de Pauw*, temere aieni doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adseveratione *Herodotum* potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adscisci iterum. Nec expedit me tamen ex acie, quam contra Nostrum instruxit *Th. Gatakerus* *Advers.* c. 22. p. 661. Quod autem aiebat τὸ Δωριεὺς μὲν Σάν καλοῦσι multorum testimoniiis cognitissimum est. Quis tandem ignorat variantes doctissimorum hominum explicationes et emendationes, *Scholiastae* in *Comici* *Nub.* vs. 23. *Scaligeri*, *Salmasii*, *Bentleii*, *Bouherii*, cuius *Dissert. de Prisc. Graecor.* Litteris p. 570, [ad calcem *Palaeographiae Graecae Montefalconii*,] consuli poterit. Σάν μίβδηλον in *Pindari* fragmento exposuit *Casaubonus* in *Athen.* X. 21. [ad lib. X. p. 455. c.] WESS. — Per epistolam ex *WILKENIO*, viro clarissimo, Persici sermonis in primis gnaro, quaerenti mihi, quid de hoc *Herodoti* loco sentiret, perhumaniter ille *Heidelbergā* rescripsit, videri sibi vere iudicare eos, qui Graecis nominum Persicorum terminationibus deceptum Nostrum scripsisse istud autumant de nominibus omnibus Persicis in litteram

sigma desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debebit, quod ea res, ut ait idem Noster, *latuerit Persas*: quamquam alioqui haec verba, ἔλθῃ Πέρσας, significare poterant, *Persas ad hoc animum non advertisse.* Quod ad ista verba spectat, τὰ οὐνόματα σφι ἔόντα ὁμοῖα τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ, incertus aliquantisper haeseram, *propriae hominum nomina dixerit, an omnino verba aut vocabula Persici sermonis*: tum σώματα τῶν ὀνομάτων quaesieram an fortasse opposuerit terminationi, (τῇ τελευτῇ) ut corpora vocabulorum (id est, vocabula ipsa, quatenus a terminatione distinguuntur) dixerit esse *magnifica et grande sonantia.* Sed eisdem verbis, τὰ οὐνόματα - - - μεγαλοπρεπείῃ, eam fere sibi videri sententiam inesse professus est idem doctissimus Wilkenius, quam hisce gallicis Larcherus reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes.* Caeterum uberiores etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. S.

CAP. CXL. 5. πρὶν ἂν ὑπ' ὀφθαλμοῦ ἢ κυνὸς ἐλκυσθῇ ναί) Bene vetusti libri. Is. Vossius coniecerat, ὑπ' ὀφθαλμοῦ ἢ γλῆνῃ ἀφελκυσθῇ, quam ab alite pupilla oculi extrahatur, *advocato ad morem hunc cognoscendum Teizera, qui mihi ad manus non est.* [Ad oram sui olim Herodoti istam coniect. adscripserat Vossius. Vide Albertum ad Hesych. voc. Γλῆνη.] De ritu isto multa Th. Hyde Rel. Pers. c. 34. Emendatio necessaria non est, nec latuit doctissimum virum; siquidem paria prorsus de Persarum sepultura Procopius Bell. Pers. I. 12. et Agathias I. p. 43. Ed. Venet. WESS.

7. κατακρηώσαντες) Convertitur ab Heilmanno in κατακρηώσαντες, postquam cadaver membris mutilarunt. Vetat Cicero, his Nostri usus, Tuscul. Disp. I. 45. Persae etiam *cera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora.* Vetat Strabo XV. pag. 1068. [p. 735. A. ed. Cas.] κρηῶ περιπλάσσοντες τὰ σώματα. Adde Cl. Io. Alb. Fabricium in Seztii Hypotyp. III. 24. p. 185. WESS.

13. κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκας etc.) Consimilia de Magis Plutarchus T. II. p. 537. A. Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores Persarum magi Arimanium, mali omnis auctorem, sicuti pulcri et boni Oromasdem, statuerunt: inde festus dies κακῶν ἀνάλξεις, quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant.

apud *Agathiam* II. pag. 45. Confer *Plutarchum* in *Isid. et Osir.* p. 369. et *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 22. *WESS.*

[15. ἀρχὴν, omnino, revera, verum si quaeris: gallico idiomate au fond vel dans le fonds diceret. Conf. II. 28, 1. S.]

CAP. CXLI. 2. κατιστρέφατο) Ionum est κατιστρέφατο, uti ἀπιστρέφατο I. 166. Supra c. 27. ὡς δὲ ἄρα αἱ --- Ἕλληνες κατιστρέφατο. Itaque mutari non iniuria posset, sicuti et mox mutatum est τὰ προΐσχωρο. Sic solet, c. 164. III. 137. De piscibus, qui cantu illicuntur, *Aelianus* de Anim. I. 39. *WESS.* — Ex *Reiziano* exemplo κατιστρέφατο tenui; et in *Var. Lect.* adnotare neglexeram, in ed. *Wess.* et superioribus κατιστρέφατο scribi, quam ad scripturam nihil nec e nostris *Paris.* nec ex aliis *Wesselingii* codicibus notatum est. Est autem, si quid video, prorsus vitiosa haec verbi forma. Ferri utcumque potuerat κατιστρεφίατα codicis *F.* tertia plur. imperf. ut ἀπικίατο, ionice pro ἀπίκωρο. Sed plusquamperfectum hic desiderabatur: quare unice verum puto κατιστρέφατο, quod Ionum est, pro κατιστραμμένοι ἦσαν. S.

[11. ἱμὸ αὐλιότητος etc.) Qui sacras literas curant, recordantur verborum Servatoris apud *Matth.* xi. 17. ubi hic quidem *Herodoti* locus effugit *Wetstenii* diligentiam. S.]

14. δευθάντος δι' ἀγγέλων) Vide *Gronovium* [sui codicis fidem advocantem] et supra c. 76. et 99. *WESS.* — δι' ἀγγέλων in alia re habes I. 99, 5. πέμψας κήρυκας (in plur. num.) ἐς τοὺς Ἰωνας, c. 76, 12. in eadem re, de qua hic agitur. S.

[20. ἐς Πανιώνιον) Conf. c. 143, 14. et 148. S.]

CAP. CXLII. 2. τῶν ὁρέων) Sine controversia corrigi debuerat: τῶν ὁρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγγανον ἰδρυάμενοι πόλεις. Haec quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰολεὺς χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὁρέων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte *Valla*: ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat. Lib. II. c. 77. exceptis incolis Libyae, esse dicuntur Aegyptii ὑγιεστάται πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὁρέων, ἡμὸι δοκτείν, εἵνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάττουσι (sic legerim:) ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται, --- τῶν ὁρέων μάλιστα. Lib. III. c. 106. Graecia τὰς ὥρας πολλὸν τι κάλλιστα κυρταμένης ἔλαχε. Atque in Graecia, praesertim Athenis,

ista tenuis coeli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timaeo Platonis p. 24. c. Atticam Minerva dicitur ele-
gisse, τὴν εὐκрасίαν τῶν ὥρων (sic recte corrigit vulgatam
vocem ὀρων H. Stephanus:) ἐν αὐτῷ (τῷ τόπῳ) κατιδοῦσα,
ὅτι φρονιμωτάτους ἀνδρας οἶσσι. Chalcidius: electo salubri subti-
liumque ingeniorum et prudentiae feraci loco. Idem argumen-
tum in Critia latius persequutus Plato pag. 111. E. [T. X.
ed. Bipont. p. 45.] ubi memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὥρας μετριώτα-
τον κεκραμένηας. Eam in rem multa dixerat Aristophanes ἐν
᾽Ωραις. vid. Athen. IX. p. 372. et Casaubon. Anim. IX. c. 3.
[nobis cap. 14.] Euripidea, ex deperdito dramate petita,
dabit Plutarchus de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem
loci sic feruntur ultima: Ἄ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τε τρέφει κάλλι-
στα, τῆς γὰρ δέλιαρ ἔχοντες συνθρεῦόμεν. Grotius in Excerpt. p.
433. participio ἔχοντες substituit ἐνταῦθα. Corrige, sodes:
Ἄ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τε κάλλιστα τρέφει, τῆς τῆςδε δέλιαρ ἔχοντες οὐ
θρεῦόμεν. Singula possent ut Euripidea adfirmari. VALCK.

Non dubium est, quin recte docti viri, Chytraeus, Gei-
nozius, Reiskius, Heilmanus ὥρων, rescripserint. Viam mon-
stravit Noster c. 149. tum Pausanias VII. 5. Ἵως δὲ ἔχει μὲν
ἐπιτηδεύματα ὥρων κράσις ἢ χώρα. Frequens est confusio ὀρων
et ὥρων sive ὥρων et ὡραιων in schedis, de qua aliàs. Id per-
mirum, coniurasse plerosque in οὐρών vocabulo librarior.
WESS.

[9. τρόπους τέσσαρας παραγωγίων) Vaila: Lingua
utuntur non eadem, sed eius quatuor proprietates ducunt: in-
commode et obscure. Gronovius: sed quatuor derivatio-
num modis; quam interpretationem intactam reliquit
Wess. Mire vero Larcher: leurs mots ont quatre sortes
de terminaisons. Multo commodius rectiusque H. Stepha-
nus, „ad verbum, inquit, sed quatuor modos deductionum
usurparet, id est, eà (linguà) utuntur in quatuor modos
et proprietates deductà.“ Agitur de quatuor diversis for-
mis (χαρὰκτῆρας vocat Noster in fine huius cap.) in quas
prisca lingua abiit. Has diversas formas nunc παραγωγὰς
nominat, id est, deflexiones, mutationum genera, varietates;
quatenus παράγωιν significat a recta via abducere, seducere,
in diversum ducere, mutare: quemadmodum I. 91, 10. πα-
ραγαγεῖν τὰς μοῖρας est in diversum flectere, mutare fatu. Ea-
dem notione παραρροπαῖς dixit Iohannes Grammaticus, cuius

verba Koenius adposuit ad Gregor. Dial. ion. §. 79. ubi in ipsius Gregorii verbis, ἡ ἀρχαία ἰὰς μετέπειτα παρὰ τὴν τῶν κατοικοῦντων περιτροπὴν, rectius fecisset Koenius, si veterem scripturam παρατροπὴν tenuisset, Iohannis auctoritate firmatam; tum vero et apud Gregorium et apud ipsum Iohannem, pro κατοικοῦντων haud dubie ἀποικοῦντων fuerit legendum: nempe, prisca, inquiunt, Ionica lingua (eadem vetus Attica) mutata est, quum hi qui in colonias abierunt, variis atque variis modis eam inflexerunt detorseruntque. S.]

11. Μυούς τε) Myuntem Cariae itidem tribuit scholiastes Thueyd. I. 130. invito Brissonio de R. Pers. I. 151., ad quem Lederlinus recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariae, deinceps Ioniae fuisse. Paria Dukerus in eum Scholiasten. In Epheso, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene Ian. Rutgersius Var. Lect. II. 1. WESS.

18. Ἐρυθραῖ) Habet Stobaeus Serm. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi Eusebii, quod Herodoto nulla caussa adseritur, in quo Archetimus ἐξ Ἐρυθραίων τῆς Ἰωνίων πόλεως. Quae libuit addere, ut a Plutarcho vis arceatur. Iunguntur Ἐρυθραῖοι καὶ Σάμιοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et Andriorum, Quaest. Graec. p. 298. n. Iubentur illi esse Ἐπετρίαιοι ex Euboea, quod Erythraei Boeotiae et Aetoliae longius essent remoti, in Histor. Foeder. Antiq. P. I. p. 159. Non satis consulto. Iones intelliguntur. WESS.

CAP. CXLIII. 1. ἦσαν ἐν σκέπη τοῦ φόβου) Prior interpretis metus praetextu: nuperrime [in ed. Gron.] in obtegendo metu. Vide usum locutionis. De Spartanis Aristides T. I. p. 476. ἐν σκέπη πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων εἰσι. Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum, vertit Canterus: eundem in modum Libanius T. I. p. 219. n. Ambo Nostri imitatione, VII. 215. et 172. Aelianus de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκέπη τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίας γινόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκέπη τι τοῦ κεύους -- ἠνυχάζουσιν. Quae abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse metus tutamen in eo foedere, quo de agitur. WESS.

12. ἐπαισχύνεσθαι τῷ ὀνόματι) Sugillat haec solito sibi more Plutarchus, de Malign. p. 858. r. Mox Reiskius [l. 14.] ἰδρύσαντο, τῇ ἐπὶ σφίων ὀνόμαζ' ἔθεντο etc., neque id inconmo-

dum foret, modo ne verborum alius in msstis ordo esset. Malui scriptis obtemperare. Vide Rev. Horrei Obs. Herodot. p. 109. WESS. — Nulla prorsus mutandi caussa suberat. conf. c. 142, 19 seq. S.

CAP. CXLIV. 6. τοῦ Τριπορίου Ἀπόλλωνος) Dissentit Criticus ad Theocriti Idyll. XVII. 69. ἄγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δοριέων ἀγῶν ἐν Τριόπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi Cl. Salmasium ad Inscript. Herodis Attic. p. 29. et 58., et de tripodibus; in templis dedicatis, Io. Taylor in Marmor Sandvicense p. 68. WESS.

10 seq. τὸν νόμον κατηλόγησε) Non displicet τῶν νόμων ex Fragm. Cod. Regii. [In Fragm. Paris. haec prorsus non leguntur: codex Pa. τῶν νόμων habet. Conf. Var. Lect. et Adnot. ad I. 84, 16.] Certe simplici ἀλογεῖν casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter Procopius, qui Bell. Vand. I. 3. Βονιφάκιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrīgunt τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

CAP. CXLV. [4. κατὰπερ νῦν Ἀχαιῶν. De duodecim civitatibus foederatis Achaeorum conf. Polyb. II. 41. S.]

6. Πελλήνη μὲν τε πρώτη πρὸς Σικυῶνος) Strabo VIII. p. 591. [p. 385. ed. Cas.] haec expressit. Πρὸς Σικυῶνος solo ingenii remigio Is. Casaubonus [in Not. ad Strab. l. c.] et Is. Vossius [in ora, puto, sui Herodoti] restituerunt. De amne Crathi eadem Pausanias VII. 25. WESS.

11. Ὠλένης, ἐν τῷ Πεῖρῳ ποταμῷ μέγας) Olenum eodem genere posuit Apollodorus apud Stephanum Byzant. in voc. et Strabo, [IX. p. 386. A.] cui amnis, qui urbem radebat, Melas: haud scio, an bene. Pausaniae aeo Πεῖρος erat et adpellabatur, VII. 22. Δύμη optime Casaubonus et Is. Vossius, nec longe abit liber Ask. WESS.

CAP. CXLVI. 4. ἐπεὶ, ὥς γέ τι μᾶλλον) Defendit veterem scripturam Horreus Obs. ad Herodot. pag. 110. ita tamen, ut τι non plane recuset. Levis res est, et in dissensu Codicum ferenda. [Lubens equidem ὥς γέ τι rescribam.] Sequentia [l. 5.] ἢ καλλιόν τι γεγονῆναι, aut praestantius quid gessisse prior interpres; aut praestantius quippiam evasisse, obscure recentior. Secutus iudicium sum Abh. Geinozii Comment. A. Inscript. T. XVIII. p. 126. WESS. — Recte viri docti. καλῶς γεγονέναι, honesto loco natum esse, nobili genere esse. conf. l. 13. S.

8. Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι ἀναμειγχαται) Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda et constituenda: *Palmerius* Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι etc., invito *Gronovio*. Sequuntur tamen plures. *Ampl. Bouherius* ex *Hesychii* Μινύαι οἱ Ὀρχομενίοι καὶ Μάγνητις, scriptum voluit Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοι, καὶ Μάγνητις, καὶ Καδμείοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμειγχαται vitaretur; cuius ego in *Adnotation.* Cl. *Alberti* ad *Hesychii* locum correctioni, quippe audaciori neque necessariae, non accedo. *Reiskius* post Ἀρκαδὶς [l. 10.] excidisse καὶ, itemque post Δωρίτις, arbitratur. At fuerunt *Arcades Pelasgi*, *Pausania* VIII. 1. *Apollodoro* II. 1. *Stephano Byz.* multisque aliis auctoribus. *Epidaurii* praeterea *Dorienses* in *Nostri* VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet *Herodotus* „Iones [nempe illos Iones, qui duodecim civitates foederatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverunt] „non esse sinceriore „melioresque aliis nationibus origine: contra variorum „populorum accessione olim interpolatos; addidisse se „Abantes, admixtosque esse Minyas Orchomenios, Cad- „meos, Dryopes, Phocenses et plures alios.“ Hoc eius consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit *Palmerii* sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur praeterea *Ionicae migrationis* narratione. *Pausanias*: Ἰῶσι δὲ τοῦ ἐπὶ τοῦ μετασχόν- τος οἵδε Ἑλλήνων participes migrationis hi Graecorum erant; Θηβαίοις sive *Cadmei*; tum Ὀρχομενίοις Μινύαι, recte enim Μινύαις mutavit *Kühnius*; tandem Φωκείοις οἱ ἄλλοι πλὴν Δελ- φῶν, et *Abantes*, VII. 2. tum c. 3. Τίων δὲ ὥκουν μὲν Ὀρχομε- νίοις Μινύαι, σὺν Ἀθάμαντι εἰς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de *Orchomeniis* consimilia ex eiusdem IX. 37. Quae quidem stabiliendae coniecturae si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμειγχαται arbitrarium est. [nempe suo arbitratu *Herodotus* illud verbum, paucis interiectis repetere potuit.] Stant ab his quoque partibus viri clarissimi, *Corn. de Pauw* et *Geinozius*. *WESS*.

9. Φωκίης ἀποδόσμοι) Cur *Phocenses* hoc titulo insignes esse *Noster* voluerit, multis disputat *Gronovius*, sed ita ut immunes imprudenter amplectatur. *Indoles* vocis non patitur, nec usquam huius significationis exemplum. Ἀπό-

δαρμος portio est, a multitudine avulsa; *Abydenus* Nabuchodonosorem ait ἀποδάσμον αὐτῶν (*victarum gentium*) ἐς τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου κατοικῆσαι, in Eusebii Pr. Ev. IX. 41. ἀποδάσμον τῶν Γότθων dabit *Agathias* II. p. 35. et τῶν Δελμυνιτῶν ἀποδάσμον III. p. 66. Semel ἀποδάσμον τῶν βαρβάρων V. p. 166. vitiose. *Theophylacti* τῶν Σαρακηνῶν ἀποδάσμον, lib. VIII. 1. exscripsit *Suidas* in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάσμοι, a reliquis divisi et divulsi. Primus *D. Heinsius*, *Phocaeenses* tamen et *Phocenses* confundens, admonuit *Epist. ad Iungerm.* in huius ad *Polluc.* Comment. IV. 177. Abierunt eandem in sententiam *Geinozius* et *Reiskius*; nec dubia res est, ob *Pausaniae* superius excerpta, Φοκεῖς οἱ ἄλλοι, πλὴν Δελφῶν. *Phocenses* Coloniae Ionicae sese adiunxerunt, *Delphis* exceptis. Vere eapropter ἀποδάσμοι Φοκίς. WESS.

12. ἀπὸ τοῦ πρυτανίου τοῦ Ἀθηναίων) *Etymologus*, in *Πρυτανείᾳ*, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriae penetrali depromptum et accensum. Plura *Henr. Valesius* ad Excerpt. *Polybii*, p. 7. [T. VII. nostri *Polybii*, p. 90-92.] *Plutarcho* libuit et haec addidit *de Malign.* p. 858. F. sine profectu. *Iones* *Caricas mulieres*; quarum patres maritosque interemerant, sibi matrimonio iunxisse, fatetur *Pausanias* VII. 2. p. 525. WESS.

21. αὐτῇσι συνόικεον) Iure *Gronovius* *Aldinum* restituit: idem *Portus* decreverat *Lex. Ion.* voce Ἐπίται. Naevus est, operarum peccato *Stephani* edito adpersus, latiusque, quam oportuerat, diditus. Pro proximo ἐπίται [quod ibi tenuerat *Wess.* ubi nos ἔπειτα posuimus, coll. *Eustath. Iliad.* pag. 1215, 33. ed. Bas.] ἔπειτα corrigit *Reiskius*. WESS.

CAP. CXLVII. 2. Γλαύκου τοῦ Ἰππολόχου) De *Glauco*, *Hippolochi* filio, Poëta Ἰλ. γ. 13. De *Cauconibus* [l. 3.] *Strabo* VIII. p. 531. [p. 345. ed. Cas.] WESS.

7. Ἀπατούρις ἄγουσι ὄρεθν) De festo hoc notissima omnia: levis macula, quae doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in *Biblioth. Coisl.* p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἰορτὴν ἐπομόλυνεν (*Melanthus*) ἀγισθαι, ἣν καὶ Κατιωνίαν συντελοῦσιν. Vertitur, quod etiam *Cationiam* vocant. κατ' Ἰωνίαν oportuerat. WESS.

CAP. CXLVIII. 2. [Post ἱερὸς e superioribus edi-

tionibus comma adhaesit, quod *delendum*. Sunt enim ex more *Herodoti* transiecta verba, quorum naturalis structura haec erat, *χωρος ἰσὸς πρὸς ἄρκτον Μυκάλης τετρακμῖνος*. Quoniam vero mox adiicit *ἰς τὴν* (scil. *Μυκάλην*) *συνλεγόμενοι*, intelligi debet, locum hunc, cui *Panionium* nomen, in ipsa promontorii radice fuisse. S.]

3. *Ποσειδεῶνι Ἐλευσίῳ*) Ab *Helice Achaiae* is *Neptuno* titulus, quo de *Strabo* VIII. p. 589. [p. 384. ed. Cas.] et *Pausanias* VII. 24. copiose. Coluisse et *Apollinem Panionium*, docemur vetere Inscriptione inter *Pocockianas* p. 52. quae cognomina *Apollinis* varia obfert. ΠΑΤΡΩΟΥ ΠΥΘΙ-ΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ: sive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩ-ΝΙΟΥ. WESS.

6. ἀπὸ τῶν πολλῶν Ἴωνες) Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: ἀπὸ τῶν πολλῶν ἰβ' Ἴωνες. VALCK. — At adiectus τῶν articulus satis indicabat, de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. S.

[9. κατὰπερ τῶν Περγίων τὰ οὐνόματα. Vide supra, c. 139. S.]

CAP. CXLIX. 2. *Λήρισσαι*) Hoc ex *Ald.* praetuli. Non nescio *ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ* numos apud *Goltzium* et *Begerum*. *Θάφης ὁ Ληρισταῖος* infra IX. 1. atque ad eundem passim alii modum. Vide *Schol.* in *Apollon.* Rh. I. 40. Mox *Τῆνος* optime ab *Holstenio* in *Τῆμνος* mutata est; neque color quaeri debuerat, ut arcessitus a *Gronovio* est, pravae voci. Constat *Temnum* in *Aeolicis* fuisse civitatibus, non *Tenum*, *Cycladam* unam. Itaque *Τῆμνος* iure scriptori rediit. De *Cuma Aeolica* in *Vit. Homer.* c. 38. ubi *Φρικῶτις*, non sine peccato. WESS.

[3. *Αἰγινέσσα*) Quum nusquam alibi hoc nomine memoratur civitas, nisi quod *Αἰγινούσης*, obscuri *Megaridis* oppidi mentio apud *Strab.* IX. p. 394. d. occurrit, quaeri cum *Mannerto* (*Geogr. antiq.* T. VI. p. 396.) potest, an *Elea*, (*Ἐλαία*) hic intelligenda sit, *Aeolica* civitas, (*Strab.* XIII. p. 615. A. et *Steph. Byz.* in voce) in hoc apud *Nostrum* catalogo praetermissa. Quod nisi paullo post (l. 5.) diserte monuisset *Herodotus* (conf. c. 151, 1 et 3.) omnes has civitates in *continenti* (ἐν ἡπείρῳ) sitas fuisse; in promptu foret ut suspicaremur, non *Αἰγινέσσα*, sed *Ἀργινέσσα* hic esse legendum: satis enim constat, *Aeolicae* gentis fuisse *Arginusas* vel *Argennusas*, quae vocabantur, insulas; quarum una

cum oppido, prae caeteris, singulari numero *Arginusa* nominabatur. Vide *Cellarii Geogr. Antiq. T. II. p. 18.* Mox, quod *Αἰγαῖαι* hic nominatur oppidum, id aliis omnibus *Αἰγαί* sive *Αἰγαι* est. Vide *Cellarium ib. p. 66.* Quod *Αἰγαία* habet *F.*, similiter *Aegaea, Valla. S.*]

7 seq. ὡρέων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως) Vide c. 142. ὡρέων εὖ ἤκουσαν *Portus* [voc. ἤκειν] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: [nempe οὐκ ὁμοίως εὖ:] namque ita mos fert. Supra c. 30. τῆς πόλεως εὖ ἤκουσας, ubi *Is. Vossius*, ἔχουσης iniuria corrigebat. *Dio Cassius*, XLIX. p. 472. de Pannoniis οὔτε γὰρ γῆς, οὔτε αἰέων εὖ ἤκουσι: et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἤκων, prorsus uti *Noster V. 62.* atque *Evagrius H. Eccl. IV. 7.* Defit in his *Libanii T. II. p. 262.* τοῦ γὰρ νόμου --- ἤκοντος καὶ κρατοῦντος, neque advertit *Morelli* animum. Confer *Cl. Alberti* ad *Hesychii* εὖ ἤκων. *WESS.*

CAP. CL. 1. Σμύρνην δὲ ὥδε ἀπίβαλον) Gemina his *Pausanias VII. 5.* Probum et Ionicae notae censeretur [l. 2.] si amputata litera στᾶσι in *Ask.* esset, uti τῇ πόλει *Il. 67.* et 137. *WESS.*

CAP. CLI. 5. τὴν --- Ἀρίσβαν) Non aliter *Stephan. Byz.* in *Cod. Perusino*: Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἰάζων Ἀρίσβαν καλεῖ, ἐν πρώτῃ: h. e. quantumvis Ionica dialecto utens. Nam quae de *Iazone* scriptore adposita a *Berkelio* sunt, imprudenti exciderunt. Notavit docti viri lapsum *St. Berglerus. WESS.*

6. ἐν τῇσι ἑκατὸν νῆσοις καλεομένησι) *Diodorus XIII. 77.* τότε μὲν κολίσθη πρὸς τινὶ νήσῳ τῶν ἑκατὸν καλουμένων. Aliis ἑκατοῦ, qui inter *Apollinis* titulos, νῆσοι, aut ἑκατόνησοι. Lege *Cassaubon.* in *Strab. XIII. p. 919.* [ad p. 618. ed. *Cas.*] *WESS.*

[7. Λεσβίοις μὲν νῦν etc.) Commode ab his verbis factum foret initium novi capitis 152. Nam, post excursum de Asiaticis Graecorum coloniis, nunc continuatur narratio, inde ab extr. cap. 141. interrupta. *S.*]

CAP. CLII. 1. ἀπικέατο) Solent scribae communio-rem verbi huius formam amplecti. Ἐπὶ τε δὲ οἱ Παιόνες ἀπικέατο, *V. 98.* et brevi post *Ald. Med.*, at *Vind.* et *Arch.* Ionicam notam detrahunt, prorsus uti hic *Med.* et *Ask.* Praestat, ut in possessione ne turbetur. *WESS.* — Conf. *Adnot. ad I. 2, 11. S.*

15. συναμωρεῖν) Priorem verbi partem *Med.* et *Ask.* bene pingunt, non mediam. *Aristophanis συναμωρουμένη, Nub.*

1066. et πάντα ἐναντιώμενον VIII. 35. tum ἐναντιώμενος Hippocratis et Nostri V. 92, 7. [ubi vide Var. Lect.] (sic enim ibi masti Paris. et Scholiastes, atque ex eo Suidas) verum patefaciunt; Photius insuper, ex Herodoti I. ἐναντιώμετον in Lexico deponens, ut Cl. Alberti mihi testatus est. WESS.

CAP. CLIII. 9. πάθια ἴσται ἱλλισχα) Aversor strictum in tot viros, de Herodoto non male meritos, Gronovii stilum. Portus ἱλλισχα optime reposuit, eiusque vestigia Ed. Genevensis pressit. Simillimae originis πρόλιςχος Aeschylus, Suppl. 208. Ἀσχηνοῦσά τι καὶ ἀκούουσα καλὰ Perictione in Stob. Sermon. LXXXIII. p. 448. Sic enim scripserat: certe λισχημάτα habet Hippocratis Epist. p. 1285. λισχηνὶ Hesychius. Ἀλισχα intensiore significatione sumebat Corn. de Pagan, ut ἄξιον ἕλην Homerus, adpositis aliis, quae omitto. WESS.

18 seq. καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.) Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegranda: καὶ ἐπὶ Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι vel εἶναι. Ἐπὶ - - εἶναι et ἐπείναι in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgati possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 134. ἐπὶ Σκύθαις - - μὲν τὴν πρώτην εἶναι ἔασον - - - σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατιεύσθαι: in quibus ἔασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆσαι. VALCK.

Ibid. Graecum exemplar hic sine vitio non cerni, H. Stephanus censuit. Subvenit Corn. de Pagan, ellipsi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν Φροντίδα εἶναι πρώτην, aut τὴν ᾠρην εἶναι πρ. et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam impenderet. Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. Τὴν πρώτην saepe ponunt. Heliodorus IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἰκοντὶ Ὀφροντες αὐτοὺς ἐνεχίρηνσαν ex Ms. Palatino. Libanius T. II. p. 110. D. καὶ παγὴν τὴν πρώτην, ἀμετάστατον μέναι: quorum tamen structura diversior. Ego Nostri haec sic ordinabam, καὶ τοὺς Ἴωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι: et Ionum nullam initio rationem habendam esse ratus. Nunc maximopere blanditur Valckenarii coniectura. WESS. — In frequenti apud Nostrum usu dictionis ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆσαι, et huic similibus, nusquam alibi verbum εἶναι adiectum cernitur. Quia tamen nunc in rariorem scripturam, quae difficiliorem videatur explicatum habere, consentiunt

libri; ratio suadet, ut; si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum *Aem. Porto* (Lexic. Ion. voce εἶναι) statuendum videtur, ex usu alioquin satis familiari *Herodoto* abundare h. l. verbum εἶναι. Cuius usus et alia multa exempla *Portus*, et *Hermannus* ad *Viger*. Adnot. 177. haec duo protulit: IV. 33, 15. τὰς ὀνομάζουσι Δῆλοι εἶναι. Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην: tum II. 44, 13. Ἡρακλῆος ἐπωνυμίην ἔχοντος Θηλέω εἶναι. Nec desunt apud *Thucyd.* *Plat.* et *Xenoph.* similis abundantiae exempla. S.

CAP. CLV. 5. δημοῖς γὰρ μοι νῦν γε φαίνομαι etc.) *Clementem*, qui *Xenophonti* memoriae vitio adscripsit, notarunt docti viri, praeterque ceteros *N. Abramus* ad *Cicer.* pro *Milon.* c. 3. *Stasini*, quod ex eo [ex *Clem. Alex. Strom.* lib. VI. p. 451. ed. Sylb.] discimus, par opinio:

Νήπιος, δὲ πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει.

Eadem *Gabrielis Naudaei*, inter dominationis arcana in damnosissimis, et *Machiavello* perniciosioribus, *Considerat. Politicis* c. 3. et 4. *WESS.* — Haud dubie *Herodotus* versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex *Aristot. Rhetor.* I. 16. et II. 17. et ex *Polyb.* XXII. 8. intelligitur: quem versum *Homero* tribuens doctissimus Editor *Demetrii* περὶ Ἑρμην. (in Not. ad sect. 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. S.

16. καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας) Restitui expulsum pronomen. Imitatur solemni more *Poëtam Odyss. T.* 91.

--- δὲ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξεις.

Admovit *Nostri* verba *Phaedro* V. 7, 39. celeb. *P. Burmannus*, dubius tamen, neque inmerito. Paria non sunt. Pertineant-ne huc Ἐπίμαστον *Hesychii* nolo dernere. Quod continuo succedit, Πактύης γὰρ ἐστὶ ὁ ἀδικῶν, τῷ σὺ ἐπιτρ. absurde expressum est, praesens factum *Pactyes* admisit, cui tu *Sardes* commisisti: paullo aliter prior interpretes, sed consimili sententia. Nam *Pactyae* non fuerunt a *Cyro* *Sardes* traditae, sed *Tabalo* viro *Persae*. *Pactyes* acceperat *Croesi* *Lydorumque* opes in *Persidem* avehendas, ac nactus occasionem a *Tabalo* et *Cyro* desciverat: haec superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur *Herodotus*, adsumendum est aut τοῦτον aut ἐκεῖνον ad pleniorum orationis habitum. Non fugit interpretum ea negligentia *Corn. de Pauw*, *Vir. Clar. WESS.* — Nempe intelligit *Vir-doctus*,

Πακτύης ἐστὶ ὁ ἀδικίων (τοῦτον, scil. τὸν Τάβαλον) τῷ σὺ εἰς. atque sic Larcher: *Pactyas a offensé celui à qui vous avez confié le gouvernement de Sardes*. Quae mihi, ut dicam quod sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Profecto parum convenit, ut Cyro ob defectionem Lydorum (adeoque ob facinus adversus ipsum admissum) irato (conf. c. 156, 8.) diceret Croesus: *Pactyas est, qui adversus Sardium praefectum inique egit*. Malim equidem fateri, minus accurate hic loquentem Croesum fecisse Herodotum, dicentem *Pactyae commissas Sardes fuisse*; cui non urbis custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et arguta quadam ratione haec Croesum dicentem Scriptor noster induxit; scilicet, quo moneret ille Cyrum, non debuisse eum huic homini tantum auri vim committere: hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset; quoniam auri ope partim milites urbem custodientes corrumpere, partim alios suo imperio parituros conducere potuerit. S.

22. κέλευε δὲ σφεας κιδῶνας) Babyloniiis desciscantibus talem poenam irrogat apud Plutarchum T. II. p. 173. Xerxes. Tu vide Polyaeum VII. 6, 4. et Iustinum I. 6. WESS.

CAP. CLVI. 11. καὶ πρὸς, ἐξανδραποδίσσασθαι τοὺς etc.) Est ex scripto. Καὶ δὴ πρὸς, insuper, V. 67. et creberrime in Musis. Demosthenes I. in Aphob. p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζομένους: et in eundem p. 519. καὶ πρὸς, ὅτι ζημιούται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. Habet alia Casaubon. ad Strabon. III. p. 218. [ad p. 147.] WESS.

CAP. CLVII. 4. ἐπ' ἐωυτὸν ἰόντα) Geinozius merito in hoc acquiescit. Eadem macula infecit VIII. 65. ἀπ' ἑλευσίνος ἰὸν ἐς τιμαρίην Ἀθηναίοισι. Attigit et haec Plutarch. de Malign. p. 859. A. nec sine loligine quadam. WESS.

15. ἐς θεὸν ἀνῶσαι) Rem ad Apollinem Didymaeum in Branchidis referre si diceretur ἐς θεὸν ἀνίστειν, adeo nihil hic esset insolens. Hesychius: Ἀνοίσει, ἀναφέρει; et Ἀνοίσω, ἀναφέρω. Verbi meminit οἶσω Eustath. ad Od. γ'. p. 728, 32. [p. 1887 extr. ed. Rom.] tanquam μέλλοντος, ἀναδραμόντος εἰς ἐνιστάτα, sed εἰς πεζελογίαν ἀχρήστου. Pro φέρε positum εἶσε legitur aliquoties apud Aristophanem, et συνίστειν apud Atticos frequentatur pro συμφέρειν. Quod legimus in Herodoto ἀνῶσαι, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. ἀνώιστου

γενόμενον ἐκ προνοίας τῆς Κλεομένης ἐς τὴν Πυθίην: opera Cleomenis ad Pythiam re relata: verba valde vexata hunc in sensum capienda censeo: sed et ibi praeferrem, si darent Codices, ἀνοίστου: nostroque loco, συμβουλῆς περὶ ἐς θεὸν ἀνοῖσαι, vel ἀνοίστειν. Eadem structura legitur lib. VII. c. 149. περὶ μὲν σπονδίων ἀνοίστειν ἐς τοὺς πλεῖνας, de foedere quidem ad populum se relato. Hoc alibi dicitur ἐξεῖναι ἐς τὸν δῆμον: quod suo more Pythia dicebat ἐς πολύφημον, Herod. V. 79. Ἀγορὴν πολύφημον dixerat scilicet Homerus, quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. — Poterit, puto, haud absurde statui, esse ἀνῶσαι ex ἀναοῖσαι contractum, quemadmodum ex βοαοῖην fit βοῶην, et similia. De Branchidis cf. Adn. ad I. 92, 6. S.

CAP. CLIX. 15. καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νενοσσευμένα) Certum hoc praestant membranae. Porti νενοσσευμένα Genevensis editor probavit, Kühnius quoque, [at hic quidem νενοσσε. tenet, ad Aelian. Var. Hist. V. 17.] et Bochartus, hunc locum admovens inlustrando Psalmo LXXXIV. 4. Part. II. Hieroz. lib. I. c. 8. Uti nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, sic prisco aevo. Notum illud Ionis in cognomine Euripidis fabula, vs. 170. τίς ὃδ' ὀρνίθων καινός προσέβα; Μῶν ὑπὸ θρυγκοῦς εὐναίας Καρφηρὰς θήσαν τέκνοις; WESS. — Habet Hesychius, Νοσσεύουσαι, γεννώσαι, ex graeca versione Ierem. 48. 28. ubi περιστρεφαὶ νοσσεύουσαι. Idem verbum et ex Ezech. 31, 6. et ex Sirac. 1. 12. citavit Biel, in Thesaur. Philol. Vet. Test. Adde proximam Valckenarii Adnot. S.

17. τοὺς ἰκέτας μου) Huc in luculentissima Or. Rhodiaca respicit Dio Chrys. p. 338. A. ὁ Ἀπόλλων οὐκ εἶα δῆπουθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοττοὺς ἀναιρεῖσθαι τὸν Κυμαῖον, ἰκέτας ἑαυτοῦ λέγων. Herodotus, ὅσα, αἰτ, ἦν νενοσσευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηῶ: quomodo, litera duplicata, Hemstérhusium etiam scripsisse, liquet e notis ad Plutum Arist. p. 363. Qui in Alex. Cod. Test. Vet. νεοσσοί, in Romano passim sunt νοσσοί. Forte Codex aliquis in Herod. dabit ἐννενοσσευμένα. VALCK.

Ibid. τοὺς ἰκέτας μου) Pertinet huc Xenocratis, Platonis discipuli, misericordia; qua passerem accipitre insequente in sinum fugientem servavit et fugato raptore dimisit, ἐπειπὼν, ὅτι μὴ ἐξιδῶκε τὸν ἰκέτην, in Aeliani Var. Hist. XIII. 31. ubi Kühnius plura, et ad eundem V. 17. Mox [l. 19.]

Herodot. T. V,

L

οὕτω τοῖσι ἱετέρας, sic tuis supplicibus etc. eleganter clar. Reiskius. WESS. — Vulgatum τοῖσι, tenent libri omnes, recte quidem. S.

CAP. CLX. 3. ἐς Μυτιλήνην) Non dissentio a Mediceo, cui II. 178. ἡ Μιτυληναίων, sicuti et aliis. Solent veteres in urbis nomine varii esse: ἀπὸ Μυτίλης aut Μύτanos si titulus venerit, uti est in Steph. Byz., quod Florentiae inveniebatur, legitimum erit, stabilitum cumulo ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΩΝ numorum. Vossium vide ad Melam II. 7. WESS.

12. τοῦ δὲ Ἀταρνίως) Infra meminit τῆς Ἀταρνείτιδος χώρας VI. 29. Regioni non spatiosae nomen dedit oppidum, passim dictum Ἀταρνεύς: fuisse χωρίον ἰσχυρὸν liquet e Xenoph. Ἑλλ. III. p. 286, 15. Civis dicebatur Ἀταρνείτης: quando vocatur Ἀταρνεύς, hoc ab Ἀτάρνα fluxisse statuendum est: vid. L. Holsten. ad Steph. in voce, Maussae. ad Harp. voc. Φρεαρίης, atque ibi Vales. et Menag. ad Laërt. I. 80. Hermippi ἀνδρὸς Ἀταρνείτω mentionem facit Herod. VI. 4. In historia Philippi Macedonica saepe commemoratur Hermias eunuchus, Ἀταρνίως ἄρχων. Huius nomen restituendum est Ulpiano ad Demosth. Phil. IV. p. 81. §. 46. παρ' Ἐρμίου (vel Ἐρμίου: vulgatur παρὰ ταμίου:) τοῦ εὐνούχου, ὃν νῦν ἀνάσπασται ἐποίησατο, ἄρχοντα Ἀταρνίως. Nomen non Ἐρμίας, sed Ἐρμίας, scribendum contendit Harp. in voc. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab Athenaeo nobis custoditum XV. p. 696. et Diog. Laërt. V. 7, 8.) Aristoteles, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine Hermian Ἀταρνίως ἑντροφὸν vocat vir magnus; quem Hermian, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνεία dixisse Athenaeus et Suidas. In Eunuchio Luciani T. II. p. 357. dicitur Philosophus ἐς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἐρμίαν τὸν εὐνούχον; τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνίως τύραννον. VALCK.

Ibid. τοῦ δὲ Ἀταρνίως τοῦτου ἔστι χώρας τῆς Μυσίας) Χωρίον Ἀταρνεία, contra insulam Chium, Diodorus vocat XIII. 65. Τὸ δὲ χωρίον ἔστιν ὃ Ἀταρνεύς ὁ Χίων μισθός, eadem de Pactya tradito locutus Pausanias IV. 35. Confer Diodoro XVI. 52. adposita. WESS. — Est igitur ὁ τοῦ Ἀταρνίως χώρος, ager Atarnensis; de quo idem Noster VIII. 106. loquens, ait γὰρ τὴν Μυσίαν, τὴν Χίον νέμονται, Ἀταρνεύς δὲ καλεῖται. S.

16. οὔτε οὐλὰς κριθῶν) Reiskius οὐλᾶς, ut lenior decurrat

sérmo, cui sine medela non deest cultus. Οὐλοχύντας *Homerus*, προχύντας *Euripides* *Iphig. Aulid.* 955. et 1112. (quem *Hesychius* in voc. respexit.) nuncupare solet. Multa *Eustath.* *Id.* d. p. 132. [p. 100. ed. Bas.] *WESS.*

CAP. CLXIII. 4. οὐ στερογγύλησι νηυσὶ) *Mos* *Ionum* in schedis *Ask.* observatur. Sic νηυσὶ ἐβδεμήκοντα *VI.* 92. εἰ ἐν τῇσι νηυσὶ *IX.* 89. et mox c. 166. Mira ceteroqui discordia isto in vocabulo: modo νῆες, quibus primas in *Ionia* *Corinthus* dedit, [dial. *ion.* §. 19.] modo νῆες his in *Musis*. De *Penteconteris* rotundisque navibus praeter *Baiffium* et *Meibomium*, ad *Plinii* *VII. Hist. N.* c. 56. *Harduinus.* *WESS.* — In *lat. vers.* temere h. l. praetermissa sunt verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed longis.*

8. εἰκοσι καὶ ἑκατόν.) *Errantes* *Lucianum* et *Phlegontem* *Trallian.* in viam revocavit *Casaubonus* ad *Strabonem* [lib. III. p. 151.] *clementer.* *Cicero* de *Senect.* c. 19. Fuit enim, ut scriptum video, *Arganthonius* quidam *Gadibus*, qui *LXXX.* regnavit annos, centum et viginti vixit. Productior haec est aetas, nec prorsus insolita. Auctor *Dial. de Orator.* c. 17. Centum et viginti anni ab interitu *Ciceronis* in hunc diem colliguntur unius hominis aetas, horum fortasse recordatus. Paria fere *Trebell.* *Pollio* in *Claud.* c. 2. De *Tzetzze* dubium non est, *Ταρτησοῦς* — ἥς Ἀργανθώνιος ἐβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρκ', αὐτὸν ὡν ἐβασίλευσε π', ὥς φησὶν Ἡρόδοτος, in *Lycophronem* vs. 644. *WESS.*

13. ὁ δὲ πυνόμενος τὸν Μῆδον — ὡς αὐξοῖτο) Placuit priscis dictionis haec forma. Σκέψαι τὴν ᾠρην ὡς ὀλιγοχρόνιος, in *Epigr. Anthol.* *VII.* p. 631. Αἰγισθὸν ἐνθ' ᾠκηκεν ἱστορῶ πάλαι, *Sophocles* *Elect.* 1107. Qualia cum apud optimos obferant se, parvo operae, et *Stephanum* advoco de *Dialectis* p. 51. *Kiister.* in *Aristoph.* *Plut.* vs. 55. *Davisius* ad *Ciceron.* *N. D.* I. 26. Potius erit expiscari, quis *Medus* ille, cuius vires et potentiam crescere *Arganthonius* ex *Phocaeensibus* inaudiverat? *Harpagus*-ne, qui *Medus* origine? At eum simpliciter vix ita designat. Praeterea structa videntur *Phocaeae* moenia ante *Harpagi* incursionem: id postulant, quae de obitu *Arganthonii* c. 165. perhibentur. Hoc amplius, si validissimis hoc se demum tempore sepiissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum *Harpagi*, in vicinia haerentis, impedimentum? Immo vero adgressus urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quae

quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Ἀδδὸν h. e. Croesum, Ionum liberis civitatibus infestum olim c. 26. etc. Non addicunt msati fateor; iniusta tamen medela et suspicio non est. Habeo consentientem *Corn. de Pauw*. WESSELING. — Tum IDEM in *Addendis* haec adiicit: „Suspiscatur, πυθόμενος τὸ Μῆδων, res et potentiam „Medorum, olim hic fuisse, doctissimus *A. Kluitius*.“ — Fidenter *Larcher* in gallica *Herodoti* versione *Croesum* posuit; quem eo nomine reprehendit *Volney*, (*Chronol. d'Herod.* p. 78.) *Harpagum* intelligens. At, *Harpagum* nunc dicere non potuisse *Herodotum*, satis luculenter et *Wess.* et *Larch.* demonstrarunt. Sed nihil magis in promptu erat, quam ut *Medus* hic *Cyrus* intelligeretur, qui in *Medorum* successerat imperium. τὸν Μῆδον idem est ac τὸν Μῆδων βασιλέα, *Medorum* regem; atqui is nunc *Cyrus* erat. Vide ad I. 2, 13. notata, et conf. etiam c. 46, 3. *Pausanias* quidem X. 8. p. 817. videri possit *Medum* hunc *Harpagum* intellexisse. S.

CAP. CLXIV. 6. καὶ οἶκημα ἐν κατιρῶσαι) Addi iubet *Reiskius* τῷ Μίτρῃ, aut alterius Persici numinis nomen. Verum Persae parietibus deos non includebant, templa damnantes et aversati, c. 131. Quem modo laudavi *Corn. de Pauw*, οἶκημα turrim esse decernit, sacrandam ac humanis usibus eximendam: hoc ut obtineret, *Lexica* adpellavit et *Glossarum* οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς, *Procastria*; quae nihil adiuvant. Fallunt enim *Lexica*, et *Procastria* aliorum ferunt, sicuti *Festus* docet in *Procestria*. Saepe doctos viros ingeniosiores experior, quam necesse erat. Iubet *Harpagus* unas aedes consecrari in obedientiae argumentum et Persicae dominationis: hoc intelligitur. At vestigandam est, cui deo atque usui cesserit consecratio; cur tandem? Quum de consilio constet, licebit, quod tacitum scriptor habuit, ignorare. Alioqui ex *Aldino*, levi opera, fingi poterit, καὶ οἶκημα ἐν κατιρῶσαι et unam habitationem detrudere. Sic expedita omnia. Vide *Gronovium* VII. 24. VIII. 95. WESS. — Nempe locis citatis *Gronovius* verbi αἰρῶ eiusque compositorum plura quaedam exempla congererat. Vide vero quam contagiosa res sit corrigendi pruritus. Modo verissime *Wesselingius* aiebat, saepe doctos viros in interpretandis aut in corrigendis veterum auctorum locis ingeniosiores esse, quam necesse erat. Nunc, postquam alii in

expediendo hoc loco vires suas tentarunt, ipse etiam temperantissimus alioqui Vir, et a vi inferenda abstinentissimus, ad corrigendum confugit. Atqui recte paullo ante, interpretatus ipse erat *Herodoti verba*: nihil desiderabatur, nisi ut (quod perspecte *Larcher* vidit) *Regi consecrandas aedes* intelligeret. *Aldinum* κατεῖναι nil aliud est nisi ipsum κατεῖναι, diphthongo ει loco vocalis, productae posita; conf. *Var. Lect.* ad I. 123, 17. I. 73, 8. IX. 85, 4. et 6. Quidquid ad Regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo κατεῖναι, consecrare dixit, pro dedicare Regi. S.

17. χωρὶς ὅτι) Scribe solet in talibus χωρὶς ἢ ὅ, τι p. 39, 41. p. 240, 49. p. 249, 1. [I. 94, 2. IV. 61, 6. et 82, 2.] Hic forte praestiterit posuisse: χωρὶς ἢ ὅ, τι χαλκός ἢ λίθος ἢ γραφή ἢν. VALCK. — Utique ὅ τι diremtis voculis scriptum oportuit: particulā ἢ vero non opus erat inserta, quum praesertim continuo deinde eadem posita sit, et quidem diversa notione ab ea quae hñc locum esset habitura. S.

CAP. CLXV. 2. οὐκ ἰβουλόντο) Vetus ἰβουλεύοντο exercuit Porti diligentiam: varia conminiscitur, quae, melioribus repertis, praetereo. Confusio illis in verbis adsidua, veluti VI. 66. *Diodor. Sic.* XIV. 82. *Dion. Chrysost.* Or. IV. p. 66. A. etc. WESS. — Non ἰβουλεύοντο olim editum erat, sed ἰβούλυντο, pro quo haud absurde *Portus* ἰβουλεύοντο scriptum oportuisse coniectaverat, ex prisca praesentis forma βουλόμαι, unde etiam fut. βουλήσομαι. De ἀπομένοις, quod sequitur, vide Adn. ad I. 68, 26. S.

7. τῇ οὐνομα ἦν Ἀλαλία) *Diodorus* τὴν μὲν Κάλαριν Φωκαίης ἔκτισαν V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut dictum alias. *Seneca* Consol. ad Helv. c. 8. ut antiquiora, quae vetustas obduxit, transeam, Phocide relictā, Graii, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula (Corsica) consederunt; permiscens, ut saepe veteres, Phocidem et Phocaeam. WESS. — Repetitur apud Nostrum idem nomen c. 166, 13. Succedente tempore *Aleriam* nominari invaluit, permutatis (ut saepe alias) l et r literis. Quod ἀνεστήσαντο πόλιν ait auctor, excitavit intelligunt omnes, id est condiderunt: et sic *Steph. Byz.* ait, Ἀλλάλια, κτίσμενα Φωκίων, nempe Φωκίων voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare cicatis cultoribus (ἀναστήσαντων ποιηθῆναι) urbe potiri. S.

14. καὶ μύθρον - - κατεπόντωσαν) Hic narrata tangit *Scho-liastes* ad *Soph. Antig.* 270. excitans *Callimachi*, forsan ex *Ibide*, versum, Φωκίων (immo Φωκαίων) μέχρις κα μίνη-μήγας ἐν αὐτῷ μύθρῳ. VALCK.

Ibid. μύθρον σιδήρεον κατεπόντ.) Prior interpretes [*grande saxum* scribens] Latina formarat ad *Horatianum Epod.* XVI. 25.

*Sed iuremus in haec: simul imis saxa renarint
vadis levata, ne redire sit nefas.*

Res eadem, verba discrepant. *Horatius* μύθρον *massam lapideam*, uti apud *Strabonem* saepius, intellexit. Consimili iurisiurandi additamento *Aristides* ἄριστοι μὲν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὅμοιον ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μύθρους ἱμβαλὼν ἐπὶ ταῖς αἰραῖς εἰς τὴν θάλασσαν, in eius vita *Plutarchus* p. 334. A. lunge *Turnebi Advers.* XIV. 21. WESS.

CAP. CLXVI. 3. καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ etc.) Restitui in integrum, quod erat inmutatum. *Homero* utor auctore *Ia. B.* 854. Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο. Supra c. 70. placuit idem, sicuti et deinceps. Memini poetam ἄγον saepe ponere ob moduli rationem. In *Nostro* ea cessat. *Reiskius* maluit καὶ ἄγον γὰρ αὐτὸ καὶ ἔφερον, non ego. Quae enim urguens necessitudo? Obportunius erit de foedere addere, quod *Carthaginenses inter et Etruscos* coaluerat ad *Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam*, in *Pindari Pythion.* Od. I. 159. WESS.

9. Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαεῦσι ἐγένετο) Explicant *Diodori Eclog.* T. II. p. 495. et XI. 12. WESS. — Conf. *Suid.* et *Paroemiographos.* *Cadmea* scilicet *victoria* dicitur, quum plus incommodi accepit victor, quam intulit. Est igitur tristis utique, sed victoria tamen: atqui hic quidem nulum victoriae adparet vestigium; nisi cogites, quod ipso etiam vocabulo νίκη significat *Scriptor*, et ipsos hostes cladem accepisse, et prius ex acie se recepisse quam *Phocaeenses.* conf. c. 82, 27 seqq. Non est autem (de quo commode *Larcherus* ad h. l. monuit) confundenda haec victoria cum ea; quam *Phocaeenses Massiliam* condentes de *Carthaginiensibus* reportasse *Thucydides* I. 13. scribit. Conditam enim a *Phocaeensibus Massiliam* esse sexagesimo fere anno ante haec tempora de quibus nunc agitur, abunde idem doctus *Herodoti* interpretes ex *Eusebio*, ex *Scymno Chio*, *Ti-*

maei testimonium invocante vs. 210 seq. (T. II. Geogr. Min. Huds.) ex Solino, c. 2. et ex Iustino XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437 seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniae Massiliam ductae mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quae res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocaeenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam arcis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cincti erant. At tempora resque diversas utique Pausanias miscet lib. X. c. 8. p. 816 seq. ubi, Massiliae obiter mentionem faciens, diserte ait, *Phocaeenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medum Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali praelio superatis Carthaginiensibus, terra ea potitos esse, quam inde ab illo tempore tenuerunt.* Cui paria Ammianus Marcell. XV. 9. tradit, diserte scribens, *Phocaeensium Harpagum fugientium alios Veliam in Lucanis, alios Massiliam condidisse.* Atque etiam Seneca in Consol. ad Helv. c. 8. de Corsica loquens: *Græci, ait, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt.* Errori ansam praebere Thucydides potuit, de Phocaeensibus Massiliam condentibus ita disserens, ut videri potuerit originem huius coloniae in Cyri aetatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocaeensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam Isocrates (in Archidam. p. 68. T. II. ed. Auger.) ait: *Φοκαεῖς Φεύγοντες τὴν βασιλείαν τοῦ μεγάλου δεσποτεῖαν, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπέκησαν.* Quod si tale quidpiam compertum habuisset Herodotus, is quem omnia diligenter pereunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phocaeenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniae h. l. facturum erat. Cum Herodoto pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum scriptor Antiochus Syracusius, cuius testimonium Strabo sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur *εἰς Κύρον καὶ Μασσαλίαν*, unice vera certaque est *Casaboni* sententia, καὶ Ἀλαλίαν (aut Ἀλλυδίαν, ut est apud Steph. Byz.) scripsisse Antiochum. Atque ipsa haec similitu-

do nominum Ἀλαλία et Μασσαλία fortasse confusioni illi, de qua supra ad c. 165, 7. dixi, occasionem dedit. Caeterum de Massiliensis coloniae origine videndus *Aristoteles* apud *Athnaeum* lib. XIII. c. 36. et *Iustinus* XLIII. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. S.

11. ἀπιστράφατε male a dialecti legibus codex *Med.* avertit. Vide supra, c. 141. WESS.

CAP. CLXVII. 1. τοὺς ἄνδρας, οἳ τι Καρχηδόνιος etc.) Particulam *τι* remque ipsam monstrare haec corrupta et lacunosa esse, Cl. Reiskii sententia est: deesse enim, quid Carthaginenses cum suis captivis fecerint. De lacuna dubito; censeoque, ἔλαχόν *τι* (sive δὲ potius) αὐτίων πολλῶν πλείους, ad solos Tyrrhenos spectare, et commate a praecedentibus esse secernenda. Quae de *Agyllensibus* subduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos Carthaginenses, lapidibus cooperuerunt. Κατέλυσαν refertur ad utrosque. WESS. — Suffragari Viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem *ῥήτι* alterum verbum, ἔλαχον, ad solos Tyrrhenos spectare; alterum, κατέλυσαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτίων ad Carthaginenses refertur: at, pronomine hoc ad Phocaeenses relato, omnia satis commodè procedere videntur. Carthaginenses Tyrrhenique plures captivos fecerunt quam Phocaeenses, eosque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt. οἳ *τι* Καρχηδ. καὶ οἱ Τυρρ. dein ἔλαχόν *τι* --- καὶ κατέλυσαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, praeter suum morem, subito et ex abrupto *Agyllaeos* nominat Scriptor; quum exspectasses ut prius diceret, expositos captivos fuisse prope *Agyllam*, Etruriae oppidum, ibique lapidatos. S.

6. ἔμπερα) Praeclare Gronov. ex Mediceo. Arbitror ex *Theopompi* Epitome *Herodoti* venisse, atque huc pertinere apud *Suidam* in voce: Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἔμπερα καὶ τίματα· οἱ δὲ τῶν τετραλημμένων σφίσι λήθην καταχέαντες, ἦγον ἐς Δελφούς. Falli possum opinione, sunt tamen eiusmodi, ut hinc propagata deierares. WESS.

14. ἥτις νῦν Τίλη καλεῖται) *Stephani Byz.* Θύελλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex ὈΥΕΛΛΑ male scripti

exemplaris aut ὈΤΕΑΙΑ, uti *Dionysio* Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Eiusdem *Stephani* Βύλη in voce Ἑλέα similes natales habuit. Lege *Cluver.* Ital. Ant. IV. p. 1259. WESS.

[16. τὸν Κύρνον --- κτίσαι ἥρων ἰόντρα) *Larcherus* ad h. l. ait, tradi a *Servio* ad *Virgil.* Ecl. IX. 30. *Cyrnum*, *Herculis* filium, nomen dedisse insulae. Mihi quidem nihil tale apud *Servium* reperire contigit: nec omnino, quis ille heros *Cyrnus* fuerit, mihi liquet: quem enim *Cyrnum* *Diodorus* Sic. V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio, κτίσαι --- ἥρων, condere heroem, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas instituere heroem, et ut talem colere. *Larcherus* quidem monumentum *Cyrno* erigere intellexit. *Benedictus*, in *Actis Seminar.* Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. suspicatur. ἔλας ἰόντρα scripsisse *Herodotum*; fuisseque fortasse paludibus illis, in quibus hi *Phocaeenses* (teste *Dionysio* Halic. Antiq. I. 20.) urbem Ἰάλην; quae et Ἑλέα, condiderunt, nomen ὁ Κύρνος. Sed haec, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. S.]

CAP. CLXVIII. [4. In τῆς Θρηκίνης nil mutant *Abri.* Intellige τῆς Θρηκίνης γῆς: nam *Thracia* Graecis ἡ Θράκη, ionice Θρηκίη, ut IV. 99, 1. ubi quidem Θρηκίη codd. *Arch.* et *Vind.* S.]

5. ἐκτίσαν πόλιν Ἀβδῶνα) Refer huc vulgare olim dictum, Ἀβδῶνα, καλὴ Τηίων ἀποικία, ex *Strabonis* XIV. p. 953. [pag. 644. ed. Cas.] ubi plura. WESS.

7. ἡ ἐλαθείς) Non adstipulor *Mediceo*, vario in isto verbo. Retinet ἐξελαθέντες IV. 145. et ἐξελαθείς V. 97. Par aliorum, etsi prava, consuetudo: de *Pausania* testis *Sylburgius* I. 11. p. 27. Lege quae ad *Moerid.* Attic. notavit *Cl. Pierson.* p. 13. WESS. — Non dubito equidem, Atticum auctorem ἐξελαθείς scripturum fuisse, absque σ ante θ, quae vulgatissima etiam huius verbi formatio est: sed, *Herodotum* constanter ista forma in hoc verbo usum esse, etiam atque etiam dubito. Utralibet formā ei licitum erat promiscue uti. Sin necesse esset, ut talibus in minutis sibi semper constantem eum fuisse statueremus, crediderim ego praelaturum fuisse istam paullo asperiores formam quae σ ante θ ponit; quemadmodum idem alias formas amat multo etiam asperiores, ubi φ vel χ cum litera θ concurrunt, quo de genere ad I. 130, 8. dictum est.

Quam enim formam htc nonnisi tres codices (quoad quidem novimus) exhibent, in eandem alibi, ut I. 173, 12. III. 46, 1. 51, 9. IV. 4, 5. V. 145, 4. et 6. plures ac tantum non omnes codd. consentiunt. Similiter vero etiam *καταπαύσθην* : pro *καταπαύθη*) habemus I. 130, 2. et *καταπαυρήνεις* VI. 71, 1. et id genus alia. Conf. I. 186, 13. et notata ad I. 130, 8. S.

CAP. CLXIX. [7. *ὡς καὶ πρότερον* etc.) Vide cap. 143. S.]

[9. *τὸ δεύτερον Ἰωνὴν ἰδεοῦν* etc.) Conf. c. 6. et cap. 28. S.]

CAP. CLXX. 14. *τὸ ἀνέκασθαι γένος Ἰόντος Φοίνικος*) *Plutarchus*, haec carpens, *τὸ ἀνέκασθαι* habet, de *Malign.* pag. 857. F. Nostro de *Phoenicia* *Thaletis* origine ex antiquissimis *Democritus*, *Duris*, *Leander*; ex minus remotis *Dio- genes Laërt.* I. 12. *Clemens Alex.* Strom. I. p. 352., *Hyginus* Poët. Astron. cap. 2. adstipulantur. *Eusebius* Pr. Ev. X. 4. rem in medio ponit, *ὁ Θαλῆς, ὃς τινες ἰστοροῦσι, Φοινῆξ ἦν ὡς δὲ τινες ὑπειλήφασιν, Μιλήσιος.* Utrumque verum; maiores *Phoenices* fuerunt, ipse domicilii sedem *Mileti* fixit. Vide *Vossium* de *Histor. Graec.* III. p. 375. Iam quod ad *Grammaticos* *Phrynichum*, *Herodianum*que attinet, negantes *ἀνέκασθαι* de superiore tempore *Attica* consuetudine usurpari, non aegre fero: *Thomam M.* inprudenciae accuso; falsum est, quod scripsit, *ὅφ' Ἡρόδοτον ἀπαξ εἰρησθαι.* WESS.

CAP. CLXXI. 2. *καὶ Καυνίους*) Non exputo, quid praeter errantem *Medic.* ad *Καυνκωνίους* defendendos produci queat? *Gronovius* tacet. Scio a principe poeta *Ἰλ. κ'. 429.* *Cares* *Paeones*que iungi, praetereaue addi, *Καὶ Ἀλέγεις, καὶ Καύνκωνες, διὸς τι Πελασγοί:* neque nescio, Criticos ibi ex quorundam sententia *τοὺς λεγόμενους Καυνίους* explicare. At dubia res est, sicuti *Strabo* XII. p. 817. [pag. 542. ed. Cas.] ostendet et *Scholiastes Apollon. Rhod.* II. 358. Ipse *Herodotus* *Caunios* ignoravit, *Caunios* *Lyciis* arte iterum adiungens c. 176., ubi *Florentiae* nihil mutatur. [cf. cap. 172.] Praestat sane consensui tot mssorum non reluctari. WESS.

5. *καλιόμενοι Ἀλέγεις*) De *Lelegibus* anceps disputatio in *Palmerii* Gr. Ant. I. 10. *Strabo* Nostri sententiam amplexatur et tuetur XIV. p. 976. [p. 661. ed. Cas.] nec de *Cæribus* discors est *Conon* Narr. 47. WESS.

15. καὶ ὄχανα ἀσπίσι) Nihil *Aelianus* de *Animal.* XII. 30. nec *Strabo* dissentit, [loco modo cit.] usus etiam *Alcaei* testimonio et *Anacreontis*, cuius in fragmento *Καρικῶν ἐνερπλος ὄχανου* praestat, nisi qui maluerint *καριοεργίος* cum *Eustathio* ad *Hom.* p. 707. fin. [p. 592, 13. ed. Bas.] et *Ety-mologo* msto *Bibliothecae Traiectinae* voc. *Κανόνας*, qui sua debet scholiis in *Ἰλ. θ'. 193.* Post pauca [l. 19.] *Cl. Reiskius* aut *περικειμένως*, videlicet *ἀσπίδας*, aut *περικειμένοις* reponit. Satis erit si αὐτὰς ad sententiam advocas. WESS.

19 seq. μετὰ δὲ, τοὺς Κᾶρας etc.) Male haec et distincta et Latina consuetudine fuerunt expressa. Non docetur, post *Caras* longo succedente tempore, *Dorienses* atque *Iones* ex insulis fuisse egressos, et sic sedes in continenti posuisse; verum longo post tempore *Dorienses* et *Iones* *Caras* ex insulis eiecisse. Series orationis et res ipsa hanc requirunt sententiam, sicuti pulcre animadvertit *Cl. Geinozius* et *Reiskius* atque ante eos *Portus*. Hoc vide, V. 14. ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἡέων Παλονας: iubens sedibus suis *Paeonas* everti. Decepit interpretem μετὰ δὲ, toties in his *Musis* absolute positum, ut I. 128. etc. WESS.

27. Διὸς Καρίου) Neque haec *Strabo* neglexit XIV. pag. 974. [pagi. 659. Cas.] bene distinguens inter *Iovem Carium*, quem *Mysi* pariter ac *Lydi*, quasi *Carum* fratres, venerabantur, et *Iovem Stratium*, de quo V. 119. *Aelianus* unum eundemque censuit, errans, de *Animal.* XII. 30. WESS.

CAP. CLXXII. 2. αὐτοὶ μὲν τοὶ ἐκ Κρήτης etc.) Adscribam *Strabonis* verba, ut manifestior *Celeb.* Viri evadat imprudentia, *Κανκωνίους* invito scriptori toties obtrudentis. De *Cauniis* ita lih. XIV. p. 964. A. [p. 652. ed. Cas.] Φασὶ δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Κερσίν, ἀφῆχθαι δὲ ἐκ Κρήτης, καὶ χεῖσθαι νόμοις ἰδίαις. Quae quidem ex *Nostro* esse repetita, monitu non eget. WESS.

[3 seq. προσχωρήκασιν - - πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἢ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ Καννικόν) *Heynius*, vir immortalis memoriae apud omnes qui humaniores literas amant, quum ad *Iliad.* α. 117. scriberet, ἢ h. l. intelligendum esse μάλλον ἢ οἱ Κᾶρες, animum non adverterat ad id, quod continuo adiicit *Noster*, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρίναι. Illud etiam ibidem sive fugienti calamo longe doctissimi viri excidit,

sive typothetae culpa erratum est, ut ἔθος pro ἔθνος scriptum sit. S.]

12. μέχρι οὖρων τῶν Καλυνδικῶν) Vulgari debuerat: ad fines usque Calyndensium. Si montes designarentur, οὐρίων esset scribendum. Vallam tamen Cellarius et alii sequuntur, turpius errantem in istis pag. 83, 16. [I. 206. 6.] ἡμίας ἀνέχιν ὄρειον ἀρχοντας. Nostro loco populus insanus ad suae regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra Cicero in Verr. IV. c. 35. Segestanas, ait, matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido, - - - thure odoribusque incensis usque ad agri fines prosecutas esse. Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitati μέχρι οὖρων τῶν Τρυπτικῶν Herod. VIII. 124. ad Tegeaticos usque fines. Suidas: Παρά Ἡροδότῃ Οὔροι, οἱ ὅροι, τὰ ὁριόδια. Asperum plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum οὐρίζιν. Lib. V. 52. legitur μέχρι οὖρων τῶν Κιλικίων. Lib. III. 90. ἐπ' οὐρίοις vulgavit Gronov. pro οὔροις: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum μέχρι οὖρων vel οὔρων. VALCK. — Interpres errorem excusare non potest, neque Editores negligentiam, qui Aldum et Hervagium duces recusarunt. Naevum deteraserat Casaubonus ad Strabon. XIV. p. 963. [p. 651. ed. Cas.] eluit quoque Latinis emendatis Geinozius. WESS. — Vera Ionum scriptura οἶρος et οὐρίζιν est, leni spiritu. S.

CAP. CLXXIII. 8. οἱ δὲ Μιλήται, τότε Σόλυμοι) Cl. de Pauw moratum est illud τότε, quoniam Steph. Byz. Μιλήται, πρότερον Σόλυμοι. Gemina Strabo XII. p. 858. [pag. 573. ed. Cas.] imitatus Nostrum et nominatim adpellans; quod illum tamen fugit. Mavult κατὰ Σόλ. quondam Solymi adpellabantur. Non adplaudo: τότε liquido spectat τὸ παλαιόν, et manum medicam renuit. Adi inferius VII. 92. WESS.

[12. ἐξελαθεῖς) Vide ad cap. CLXVIII. 7. notata. S.]

17. οὐδ' αὖ μοῖσι ἄλλοις συμφέρονται etc.) Nollem tantopere sudasset pro Medic. vir Clarissimus: συμφέροντα scribentis error peperit. Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum Iac. Perizonius, V. Cl. Triad. Dissert. I. p. 37., quem studiorum consortem et Academici operis collegam cur Gronovius nominare contemserit, nunc non dico. Addo Orestae dictum ex Euripidis Elect. 935. κακίνοὺς στυγῶ Τούσ παιδάς, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρός Οὐκ ὠνόμασται, τῆςδε μη-

τρος ἐν πόλει. Athenis, teste Varrone, statutum fuit, ut nullus nascentium maternum nomen acciperet, sive μητρόθεν appellaretur, apud Augustinum Civit. Dei XVIII. 9. Adplica ad haec Suidae τῆς μητρος ὡς αἰξ καλεῖται. WESS.

18 seq. καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑαυτούς, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν πατέρων.) Quam Lyciorum non sanequam absurdam memorat Herod. consuetudinem, tradidit et Plutarch. T. II. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ξανθίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν. Alia quaedam isti mori congrua Nicolaus addidit Damascenus in Ἐθῶν συναγωγῇ (libello, cuius excerpta collegit H. Vales. p. 510. etc., hunc fuisse titulum e Stobaei pag. 614. colligas:) apud Stobaeum p. 292, 25. Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τὰς τε κληρονομίας ταῖς θυγατρῶσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, Demosthenes contra Boeotum p. 577. §. 11. [p. 997. ed. Reisk.] καὶ τίς, inquit, ἤκουσε πώποτε, ἢ κατὰ πόιν νόμον προσπαράγραφοιτ' ἄν (τὸ τῆς μητρος ὄνομα); Materno genere superbus Megacles, ὁ Κοισύρας, audit Aristophani Ἀχαρν. vs. 614. Homero prorsus inusitata (quod monuit Heraclit. Allegor. Hoin. p. 417.) μητρωνυμικά. [Ab aliis] poëtis adhibentur Ἀπτοίδης, Δαναΐδης, Νιοβίδης: ἢ τετραῖς, numerus quaternarius, Pythagoricis Μαριάδης dicebatur, utpote τῆς δυνάδες, Μαλας dictae, filiolus: Etymol. M. p. 166. VALCK.

21. ἀνανέμεται) Ionicum flexum ἀνανεμέεσθαι conservavit Ed. Aldina; genuinum, si verum est quod scribit Suidas, Ἀνανέμεσθαι ἐπὶ τοῦ καταλέγειν positum ab Herodoto: ἀνανέμεται, Küstero probatum ad Suid., attulit Io. Iac. Wettstenius ad Marci xiv. 72. sed cum millenis aliis rectius omisisset. VALCK. — Speciosa erat H. Stephani emendatio, ἀναμνέται, commemorat. Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo eiusdem verbi usus cum eo qui hic obtinet, ille est, quo ἀναγινώσκειν, legere, significat; quem usum idem Suidas adnotavit, cum quo Hesychius consentit, in Ἀνεμνέειν. S.

CAP. CLXXIV. 7. τῆς Βυβασσίνης) Is. Vossii emendatio est ad Melam I. 16, 10., merito laudata et probata Gronovio. Nihili enim Βυβλεσσίνης, quod in libris. Chersonesi haec regio Bubassus, apud Plinium lib. V. Hist. Nat. c. 28.

Urbs, unde nomen, modo *Βύβαστος*, modo *Βύβασσος*. Vide ad Diodori V. 62. WESS.

14. ἐν τῷ δὲ) Unā duntaxat literā mutata legerim: ἐκτὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο: id est ἐκτὸς δὲ πᾶσα ἡ χώρα σφι ἐγένετο (sive ἦν) νῆσος: extrinsecus enim tota ipsorum regio erat insula. Paulo superius ista leguntur, ἐύσης πάσης τῆς Κνιδίης, πλὴν ὀλίγης, περιβάου. Istum quinque stadiorum Isthmum voluerunt perfodere, cui, quod non esset insula, peninsula debebat Cnidiorum: vid. Pausan. V. pag. 440. Commode succedunt quae sequuntur apud Herodotum, in quibus ego quidem nihil desidero. VALCK.

Ibid. ἐν τῷ δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο) Quae in haec verba animadvertit vir doctus, *Miscell. Lips. Volumen VII. p. 621. et VIII. p. 298.* ostentabit. Ipse scripto ad me minore molimine, ἐγγὺς δὲ ταῦτά σφι ἐγ. parum aberat, quin opus illud ex ipsorum sententia perficeretur: aut εἰκότως δὲ σφι ταῦτα ἐγέν. non sine causa faciebant. Coniecturae illae alacrem ingenii volubilitatem declarant. Mihi licebit esse tardiori. Docetur intra eam fossam, quam deprimebant, chersonesum [peninsulam] universam tum fuisse, atque insulae ferme instar. Eum in modum, qui confertim intra urbem se penetrarunt, ἀθρόοι ἐντὸς γενόμενοι, in Parthenii Erot. c. 9. et de Chersoneso Thracia obportune Noster VI. 36. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος εἰσα πᾶσα ἐστίν. WESS. — Haud dubie recte habet ἐν τῷ δὲ, scil. ἐντὸς τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσα intelligitur χώρα, quod vocab. proxime et praecedat et sequitur. Quare nulla ratio habenda conjecturae a *Toupio* ambitiosius iactatae, in *Epist. Crit. p. 61. ed. Lips. ἀνίνδωτος* pro ἐντὸς reponere iubente; quam tamen novationem nuper etiam *Barkerum*, virum doctum, (in *Classical Journal* Vol. IX. p. 490 seq.) patronum invenisse, ex *Boissonadi* mei literis ad me datis intellexi; sed ille quidem verba ἀνίνδωτος δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο paullo inferius post τὸν ἄρυσσον reponenda censet. Nec vero opus erat operoso alterius Viri docti (*I. W.*) moliminae, vulgatam huius loci scripturam (in eodem *Classical Journal* N.º 20. Vol. X. pag. 326 seqq.) contra *Barkerum* ita defendentis, ut verba σφι ἐγένετο interpretetur quasi esset ἐπὶ σφι ἂν ἐγένετο, and all within the isthmus would have become secure in their power. Planissima sententia est, quam in versione lat. expressi-

mus: Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra, id est, Cnidiorum ditio, ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti iungebat. S.

21 et seqq. ἡ δὲ Πυθίη σφί etc.) Senarios Apollinis Pythii exagitat Oenomaus apud Eusebium Praep. Ev. V. pag. 220. VALCK.

CAP. CLXXV. 3. αὐτοῖσι τε καὶ) Primo adspectu scribendum potius videretur, αὐτοῖσι τε, ἢ καὶ τοῖσι περιόχουσι, prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vulgatam. Mirificum autem illud ostentum, quo malum imminens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur, hic suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco, ut arbitror, satis alieno: atque adeo etiam attendenti videri poterunt ab aliena manu Herodoteis quae huc spectant illic interiecta. Verba Strabonis ad Herodoti loca iam contulerat ante Casaubonum P. Leopardus Em. VII. c. xi. p. 180. VALCK. — In lat. vers. adde: sive ipsis, sive eorum vicinis. S.

5. τρίς σφί τοῦτο ἐγένετο) Dicitur VIII. 104. WESS. — Strabonem conf. lib. XIII. p. 611. S.

8. Λιδῆ) Mons Cariae, cui nomen Lide, mihi se, quod quidem recorder, alibi non obtulit. Prior interpres Lyde expressit, cui congruit Ptolemaei Geogr. V. 3. oppidum Cariae Λύδαι: quod tamen nomen Geographi libri varie scribunt; in Ulmensi versione anni 1486. Clyde; Χύδαι Coislin. in codice. WESS.

CAP. CLXXVI. 4. συνήλυσαν) Mihi quoque sincerum videtur. Nisi tamen ista praecessissent proxima, κατελεθόντες ἐς τὸ ἄστυ, difficulter constitui posset, utrum posuisset Herodotus συνήλυσαν, an συνείλησαν, vel συνήλασαν: siquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita. Pheronem scribit Herod. II. 111. mulieres ἐς μίην πόλιν — — συναλίσαντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλει. Alterum, hic merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberōs et uxores Polycrates ἐς τοὺς νεωσοίκους συνειλῆσας εἶχε ἐτοίμους ὑποπρῆσαι. Recentioris aevi Xanthiorum simile huius facinus. denarrans συνελᾶσαι Philo praebet Iud. pag. 883. E. Attigit hanc historiam similesque commemorat Casaubon. Anim. in Athen. XII. c. vii. [ad p. 529. b.] VALCK.

7. ταῦτα δὲ ποιήσαντες etc.) Animosum hoc et triste in.

defendenda libertate exemplum *Xanthii* Alexandri Magni et Cassii Brutique per Asiam expeditionibus iterarunt, meriti *Philonis Iud.* praeconia, *Quod omnis Prob. Liber* pag. 883., et *Appiani*, in Harpagi nomine aliorum culpa vitiosi, *Bell. Civ. IV.* p. 1017. [cap. 80. T. II. nostrae ed. p. 633.] qui sua *Plutarcho* debet in *Bruto* p. 998. WESS. — *Plutarcho* nihil debere *Appianum*, abunde alibi demonstravimus. S.

CAP. CLXXVIII. 4 seq. τῆς Νίνου ἀναστάτου γενομένης) Vide supra, c. 106. Mirum vero accidit *Arch. ἀναστάτω*. Scribae-ne in animo fuit secundus casus virilium *Κρείσιω, Βάρτιω, Πισιστράτιω, Μιμβλαρίω* et similium? Non dixero. WESS. — Videri poterat ἀναστάτω istud scio cuiusdam temeritati ortum debere, qui, quum ionicas ubique formas restituere vellet, hoc vocabulum ita formavit, quasi primus casus ἀναστάτης esset. Nusquam quidem alibi, nisi in propriis nonnullis nominibus, genitivus casus nominum secundae declinationis in *ω* formatus reperitur. S.

9. ὀγδῶκοντα καὶ τετραδείοις) Amplitudinem urbis iisdem stadiis circumscribunt *Plinius* N. Hist. VI. 26., *Philostatus* vit. *Apollon.* I. 25. et *Orosius* II. 6. *Ctesias, Clitarchus, Strabo, Curtius* dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque *Nostrum* errasse *Is. Vossius* proficetur, et confudisse nobilissimas urbes Ninum et Babylonem: illius ambitum stadiorum fuisse CCCCLXXX., non huius. *Observat. Var.* c. 8. Quae docte disputata, certa non sunt, et paene arbitraria. De Nini et Babylonis spatio *Diodorus* II. 3. et 7. WESS. — Varias virorum doctorum sententias super ista Scriptorum discrepantia retulit *Larcher* in *Adnot.* ad h. l. De vocab. ὀγδῶκοντα oblitus eram in *Var. Lect.* monere, sic cum *iota* sub *ω* scribi in edd. omnibus libris, excepto *Schaeff.* De suis codd. nihil hic adnotavit *Wess.* Noster cod. F. (qui alias frequenter *iota* adiicit, ubi alii negligunt) ὀγδῶκοντα scribit absque *iota*, sic vero et *Pa.* et alii puto mss. omnes; quos secutus sum cum *Schaeff.* Cf. *Var. Lect.* c. 163. 8. S.

15. ὁ δὲ βασιλεὺς πῆχυν etc.) *Lucianus* *Catapli* c. 16. de quodam beatulo, καὶ μονονουχὶ καλλίων καὶ ὑψηλότερος ὅλων πῆχει βασιλικῇ: in quae criticus, ὁ βασιλικὸς πῆχυν ἔχει

ὡς τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους, prorsus ad Herodoti mentem. Satis adparet, *regium cubitum* Persicum intelligi: Persarum enim reges βασιλεῖς dici adsolebant. Vulgaris cubitus Asiaticus est et fortasse Samius, quem II. 168. Aegyptio parem, et ἑκατάλαιστον sive sex palmorum esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque haec de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. Muri Babylonici crassitudinem et altitudinem minime eandem finierunt Herodoto recentiores. Plinii ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromptos, examinavit Salmasius in Solin. pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et Ctesiae, Diodori, Philostrati atque aliorum aberrationes, Olearius in Philostrati vit. Apoll. I. 25., quos consule. WESS. — Adde quae Larcherus ad h. l. contulit. S.

CAP. CLXXIX. 5. ἐκχύσαντες δὲ πλίνθους) Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. Πλινθουργός, πλινθουλκός, πλινθουλκῆν sunt in Polluce VII. 163. Latinis ducendi lateres, ducti lateres, ducere lateres usu teruntur in Vitruvii II. 3. Plinii Hist. Nat. XXXV. 14., Graecorum exemplo ΠΑΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ in Pyramide latericia regis Asychis II. 136., cui convenit Vatis Nahumi c. III. 14. εἰρυσον πλίνθον, trache sive duc lateres. WESS.

7. καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθον etc.) Salmasium et Fabricium, temere haec vellicantes, coëreuit Gronov. beneque τριήκοντα δόμους expedit. Glossarium Sangermanense, Δόμον, οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει' Ἡρόδοτος A. καὶ B., nimirum hoc loco et II. 127. [Conf. Polyb. X. 22, 7. et quae ibi olim notavimus.] Id male, quod ταρσοὺς καλάμων alas arundinum esse Vir Cl. iussit; cui quidem decreto valide Grammatici obnituntur, Scholiastes Herodoti, Hesychius, Suidas, G. Corinthus, [Gregor. dial. ion. §. 107. ubi cf. Koen.] quamquam non eodem omnes pacto, crates, πλέγματα, interpretati. Tum praeter ceteros Thucydides II. 76. ἐν ταρσοῖς καλάμου πῆλον ἐνείλοντες: ubi Critici: πλέγμασιν, ἀπὸ καλάμου πεποιημένοις, rectissime: nam quae sequuntur, non panuculas arundinum, sed texta et crates requirunt. Iure ergo Salmasius et Reiskius hoc probarunt. Quod autem orates eas inter laterum ordines stiparint structores, non alia fortasse causa impulsu fecerunt, quam ut bitumini essent ligamento; prorsus uti Syracusani τῶν ἑλῶν κάλαμον, arun-

dicem palustrem, adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κελύας, ut calx ligaretur magis, in *Diodori* XIII. 113. Quem quoque in usum *Vitruvius* tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Graecam, et, si eius copia non sit, palustrem, de *Architect.* II. 3. Forte quoque non omnes latericias compages, sed imas triginta, ita constiparunt, quod structuræ series, uti hic expingitur, videtur inuere; cuius quidem instituti rationes habere potuerunt varias. Ut ut est, non laudo correctiones *Corn. de Pauw*, διὰ τῆς κελύας πλίνθων δόμων ταρσούς καλὰ μὲν διαστουβαζόντες, quippe violentas et veri colore defectas. Quis δόμων ταρσούς de ima murorum parte accipiet? ut alia ne tangam. *WESS.* — In Latinis nostris mutata hoc loco nonnulla velim. Primum, quod scripsi loco calcis, rectius fuerat loco luti. Tum, pro arundinum alis, intelligo debuisse ex *Wesselingii* observatione crates vel craticulas arundineas poni. Denique, quod istud, διὰ τῆς κελύας δόμων πλίνθων, (ubi πλίνθων collectivè dici adparet) de tricesimo quoque laterum ordine interpretatus sum: videri debuerant utique per se graeca verba eam in sententiam accipienda; in quam etiam a plerisque interpretibus (in his *Wytttenbachio*, *Select.* pag. 353.) accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines interserta, exputari aegre potest cur nonnisi tricesimo cuique ordini interposita fuerit. Quare cum *Wesselingio*, cui in hoc *Salmasius* praeiit, (*Exercit. Plinian.* p. 1230.) triginta ordinibus laterum (nempe triginta imis ordinibus) interpositas fuisse illas arundineas crates crediderim, nec adseverarim tamen. Caeterum muri veteris descriptionem, in quo interserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in *Tavernerii* *Itinerario*, lib. II. c. 7. T. I. p. 295. ed. in 8. S.

[11. οἰκήματα μονόκωλα] *Domunculas unius contignationis* reddiderat *Valla*, suffragante *Aem. Porto*. *Domunculas unius membri* posuit *Gronov.* id est, *unius conclavis*, ut idem in *Notis* ait, probante *Wytttenbachio*, *Select.* pag. 354. et *Schneidero* in *Lex. crit.* voce Μονόκωλος: nec multum *Larcherus* abiit, reddens *des tours qui n'avoient qu'une seule chambre*, scil. *turres* ex *Strabone* adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab *Herodoto* dissentientia habet, lib.

XVI. p. 738. Et satis quidem commoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. κῶλον illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod Nostri verba II. 126 extr. huc traxit Gronovius, quem etiam secutus Schneider l. c. unum quodque conclave pyramidis intelligit; id quidem prorsus alienum est, quum manifeste ibi ἕκαστον κῶλον unumquodque *latus* significet: cum quo loco si conferas II. 124, 24. videbis ibi eadem notione vocab. μέτωπον (*faciem, superficiem*) poni. Neque alia notione apud eundem Nostrum IV. 62, 7. et IV. 108, 4. vocab. κῶλον usurpatur. Quare μονόκωλα οἰκήματα intelligenda putavi *domunculas unum continuum latus, unam continuum superficiem offerentes, id est, contiguas et uno tenore continuatas. S.]*

[12 seq. τὸ μέσον --- τεθρίπῳ περιέλασιν) In ea regione ubi olim urbs Babylon stetit, vidisse se adfirmat Tavernier in Itinerar. lib. II. c. 8. pag. 297. muri reliquias ea crassitudine, ut sex vehiculis una fronte currentibus spatium esset: lateres igne cocti denorum pedum in longitudinem et latitudinem erant, trium pedum altitudine. S.]

17. Ἴς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ οὐνομα) Etymologus mstus, de quo supra, [ad c. 171, 15.] Ἴς ὄνομα ποταμοῦ, ὡς φησι Ἡρόδοτος καὶ Γύλαξ ὁ ἱστορικὸς, atque alibi iterum. An Σκύλαξ est? Eustathius in Iliad. p. 877, 16. [827, 19. ed. Bas.] habet his consimilia, sed καὶ τις δὲ Φύλαξ ἱστορικὸς, quem non magis cognitum habeo. Adseverat S. Bochartus Phaleg. IV. 17. Arabibus illud flumen nunc Isa esse et dici, non sine lapsu; aliud est, adcurate descriptum a Golio in Alfergan. pag. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab Isa, Alis filio, Almansoris Chalifae patruo; neque hoc insuper habuit Steph. le Moyne Var. Sacr. p. 136. WESS.

CAP. CLXXX. 4. ἔξ Ἀρμενίων) Supra c. 72. ἔξ Ἀρμενίου οὖρεος, quod planissime expressit Dionys. Perieg. 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide Procopium Bell. Pers. I. 17. et Salmas. in Solin. p. 437. WESS.

7 seqq. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ etc.) Inpedition verborum ordo Cl. Pauw movit, ut τὰς ἐπικαμπὰς παρὰ χ. ἴκ. mallet; Reiskium vero, τῇ αἱ ἐπικαμπαὶ --- ποταμοῦ, αἰμασίη etc. cui ego adsentirer, si quid esset innovandum. Gronovium vide, nimium tamen in rixa super τῷ ἄρτιον,

de qua *Dissert. Herod. c. 5.* [Per epexegetin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, iuncta ista esse, αἱ ἐπικαμπαὶ et αἰμασίη, monuerat Gron. citans etiam aliud exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex I. 205, 8 seq. Caeterum in Nota ad h. l. idem Iac. Gronovius, pro sua et humanitate et comitate, diris omnibus devovit bonum Küsterum, quod ille ad Suid. voc. αἰμασίη adnotare oblitus est, pro vulgato ἡρπάζον ibi ἀρπίζον scriptum oportuisse.] Mox οἰκίων ex Arch. refinxissem, scriptoris consuetudini inhaerens; nisi οἰκίην et οἰκίας parili usu deposuisset I. 114. III. 51. IV. 79. Excusari autem non potest Dionysius Halic., quum Art. Rhetor. c. 1, 3. ὡς πον καὶ Ἡρόδοτος πιντῶροφα καὶ ἐξωροφά φησιν εἶναι ἐν Βαβυλῶνι, si errantem memoriam in lapsus patrociniū repudiet. WESS.

11. καὶ τὰς ἐπικαρσίας) Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subiectum: Babylon κατατίτμηται τὰς ὁδοὺς ἰθείας τὰς τε ἄλλας, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἱχρύσας: in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quae ad flumen ferebant. De Syracusarum Acradina Cicero in Verr. IV. c. 53. ceterae urbis partes una via lata perpetua multisque transversis divisae. Ferri nequit articulus bis positus apud Herod. lib. V. c. 77. οἱ δ' ἱπποβόται: scribendumque, ἱπποβόται δὲ ἐκάλοντο οἱ πάχεις τῶν Χαλκιδίων. Recte legitur lib. VII. 218. καταβρώδηςας μὴ οἱ Φωκίης ἔωσι Λακεδαιμόνιοι. Lib. VIII. 26. πυνθανόμενος τὸ αἶθρον ἰὸν στίφον. Lib. IX. 11. ξίνους ἐκάλειν τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus Codex praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας, genuinum videretur. VALCK. — Vera utique Viri doctissimi de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus. Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθείαι et ἐπικαρσίας; sed omnes urbis viae erant ἰθείαι, rectae, et ad lineam sectae, tam reliquae, αἱ ἄλλαι, quam transversae, αἱ ἐπικαρσίας, quae ad flumen tendebant. Sed de Valckenarii in interpretandis istis verbis errore iam monuisse video Schaeferum ad Gregor. p. 564. De altero loco, V. 77. dicemus, ubi eo pervenerimus. κατατίτμηται τὰς

ὁδὸς idem valet ac κατατετμημένας ἔχει, quemadmodum paullo ante (l. 7.) τὸ -- τείχος ἐκάτερον τοὺς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐλλάσσεται, i. e. ἐλλαμένους ἔχει. S.

[14. ἐπῆσαν] ἐπῆσαν cum iota sub η ediderat Reizius; priores ἐπῆσαν absque iota S.]

[15. Φέρουσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμὸν] Duo verba καὶ αὐταὶ si h. l. abessent, nemo desideraret: quae, ut prorsus inutilia, ac temere e superioribus repetita, abicienda *Werferus* censuit, Act. Philol. Monac. T. I. p. 83 seq. Agnoscunt ea tamen libri omnes; et tueri locum possunt: sicut viae transversae versus fluvium tendunt, sic item hae portulae non modo ad fluvium tendunt, sed ad ipsum fluvium ducunt, sub ipsis his portulis praeterlabentem. S.]

CAP. CLXXXI. 4 seq. ἐν τῷ ἦεν τὰ βασιλῆα) Adstipulor Gronovio, ἐν τῷ μὲν -- corrigenti. Hiat alioqui sententia. Confer *Diodorum* II. 8. WESS. — Tum IDEM in *Addendis* ait: „Ista ἐν τῷ ἦεν τὰ βασ. adiutabat doctissimus *Gisb. Koenius*, ἐν τῷ μὲν ἐνὶ -- ἐν δὲ τῷ ἴτερον, opere, „ra minime spernenda.“ — Hiare utique quodammodo videri poterat oratio: et commodissimae praesto sunt viro-
rum doctorum emendationes. Relegatum tamen nolim *Homericum* verbum ἦεν, quod tenent uno cod. F. excepto libri omnes; et ipsum εἶεν, quod hic habet, haud dubie ex illo corruptum est. Rarior quidem apud *Nostrum* haec verbi forma; superest tamen etiam c. 196, 19. alibi fortasse a librariis oblitterata aut incrustata, ut c. 122, 11. qua ratione forsitan etiam c. 180, 14. verum erat ἐπῆσαν, ab aliis in ἐπῆσαν mutatum. Commode quidem μὲν h. l. adiceretur, sed necessaria non est particula: saepe *Noster* omittere coniunctivas particulas amat. Necessarium vero verbum praeteriti temporis ἦν vel ἦεν, cui opponitur quod mox de *Beli* templo ait, ἐς ἐμὲ τοῦτο ἔτι ἰόν. Verbum τετελῆστο impersonaliter accipiendum, munitum erat, i. e. munitiones, munita loca exstructa erant. ἐν τῷ idem est ac ἐν τῷ ἐνί. Ad περιβόλῳ etc. ex praecedente verbo intellige τετελεσμένα, nempe τὰ βασίλεια. Qua copia laborare codicem F. in *Var. Lect.* dixi, eadem et cod. *Med.* laborabat, quem imperite secutus *Gron.* sic edidit περιβόλῳ τε μεγάλῳ τι. S.

[6. Διὸς Βήλου ἰόν.) De *Beli* templo consuli potest *Caylus*.

in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXI. p. 42 seq. ubi etiam icon tabulæ aeneæ expressa: et *Danville* in *Mem. de l'Acad.* T. XXXVIII. p. 255 seqq. *Solidæ turris*, quæ mox memoratur, reliquias vidisse sibi visus est *Niebuhr* prope oppidum Hella: cuius vide *Itinerar.* T. II. p. 289 seq. S.]

9. σταδίον καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος) Lapsus prioris interpretis, sive *Heresbachii*, in Latinis crassitudine simul et altitudine, merito reprehendit *S. Bochartus* Phaleg. I. 13. Nihil de altitudine. WESS. — Hoc caput (inde a lin. 3.) et duo proxima capita desunt versioni *Vallae*. Conf. *Wess.* ad c. 183, 11. S.

11. μέχρις οὐ ὀκτὼ πύργων) *Reiskius* mavult μέχρι καὶ ὀκτὼ, citra necessitatem. WESS. — *Herodoteus* scribendi mos non est oblitterandus. Lib. II. 19. μέχρι οὐ αὐτῆς τροπίων τῶν θερνέων. II. 53. μέχρι οὐ πρώην. II. 173. μέχρι ὅτου πληθύνει ἀγορῆς. III. 104. μέχρις οὐ ἀγορῆς διαλύσις. Ionismus et in his poscit μέχρι. VALCK. — Et me hic μέχρι malle, in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. CLXXXII. 1. ἰμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες) Ita prudenter [nunc quidem] et sine superstitiosa credulitate. Turpissimæ fraudes veteratorum fuerunt, quibus sæpius, quam proditum litteris est, simplicitati matronarum et puellarum illuserunt. Quid *Paullinae*, Imperante *Tiberio*, evenerit, notum ex *Iosepho* est, Ant. Iud. XVIII. 3, 4. Vide *Io. Clericum* in *Hesiodi Theog.* vs. 940. WESS.

4. Quatuor verba, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον inducit *Reiskius*, ne bis idem dicatur. Ego, si quid mutandum, καὶ τὸν αὐτὸν τρ. praeferrem. WESS. — Verborum copiam, quæ inutilis redundantia videri possit, non omnino respuit *Nostri* stylus: at hic tamen non prorsus otiosa videri debet repetitio. Pro ionico κατὰπρ (L. 3.) est καθάπρ in *Pa.* S.

5. κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς etc.) *Strabo* XVII. pag. 1171. [pag. 816. n. ed. Cas.] *Iovi Thebaeo* ἐνδεστάτην καὶ γήινους λαμπροτάτου παρθένον ministrare perhibet; seq̃ talem, qualis scurræ *Petronii* *Quartilla*. WESS.

10. ἔσω ἐν τῷ νηΐ) *Dedi* scriptis *Codicibus*, ne negligerentur; etsi in re ipsa differitas nulla. *Iosephus* in *Paullinae* historia, ἔνθεν ἐν τῷ νηΐ. De statuto tempore, quo *Apollo* *Patara* invisebat, *Servius* ad *Aen.* IV. 143. Nam constat, *Apollinem* sex mensibus hiemalibus, apud *Patara*, *Lyciae* ci-

vitatem, dare responsa, unde Pataraeus Apollo dicitur, et senectivis apud Delum. WESS.

CAP. CLXXXIII. 4. τὸ βάθρον rectissime Gronovius vertit gradum, exemplo Curtii; qui Diodori XVII. 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπόβαθρον suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide Brissonium Regn. Pers. I. 76. p. 104. WESS.

11. λιβανωτοῦ χίλια τάλαντα) Vallae grandis dica impingitur [a Gronov.] ob centum millia talentorum, quae olim in Latinis: verum eius caussa melior est, Codex, quem secutus est, haec omnia, sicuti Arch. Vind., praeteriit. [Vide supra, ad c. 131, 9.] Absunt etiam a P. Phoenixe, hiatus aliqui versionis Laurentianae sarciente. [In Phoenixis editione nullos suppleri Vallae hiatus, sero ipse Wess. agnovit.] Debetur peccatum Heresbachio. Atque hoc visum fuit verbo monere, ut criminatio cesset. WESS.

[14. ἔτι τὸν χρόνον ἐκείνον) Tempore illo, quod mox definit Scriptor, scil. Xerxis aetate. Quod mox addit, ἐγὼ μὲν μὴ οὐκ εἶδον, clare ostendit, ipsum Herodotum Babylonem vidisse. conf. c. 181, 6 seq. S.]

18. Ἐἵρτης δὲ ὁ Δαρδελου) Redux ex infelice in Graecos expeditione, auctore Arriano Exp. Alex. VII. 17. Iunge Diodorum II. 9. WESS.

CAP. CLXXXIV. [2. ἐν τοῖς Ἀσσυριοῖσι λόγοις) Conf. Wess. ad c. 106, 10. S.]

5. τῆς ὑστερον γενῆς πέντε πρότερον etc.) Quinque hae generationes annorum circiter CLX. in varias angustias doctissimos coegerunt viros. Ios. Scaliger, ut aliquis Ctesiam inter et Herodotum consensus esset, nec Semiramidis aetas tam sera haberetur, πέντε in πιντήκοντα mutavit, in Notis ad Fragmenta Vet. p. 42. Camp. vero Vitringa, magnus et eruditus Theologus, alia ex caussa γενῆς ἢ sive διαπέντε, Comment. in Iesaiam c. XIII. p. 484., quae quoque coniectura Galei Herodoto adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de Semiramide, Nini coniuge: Ninum certe Herodotus in Musis uxoremque eius nusquam deposuit. Describitur regina Babylonis Semiramis, quae aggeribus obiectis restagnans flumen coërcuerit. Assyriam fuisse non meminit, nedum Babylonem condidisse. Errat enim Stephan. Byzant. in Βαβυλων, Nostro errorem exprobrans de Semiramide, quam struxisse illam urbem perhibuerit.

Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures: testatur eorumdem memoriam et nomina *Canon Astronomicus* sive *Ptolemaei*: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim *Semiramis* haec enupsit, operaque absolvit, de quibus heic loci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus *Semiramidis* fuerit titulus, aliunde constat. Vide *Scaligerum* ad *Chron. Eusebii* A. DLXXXIII. et *Bouherii* *Dissert. Herodot.* c. 2. WESS.

CAP. CLXXXV. 2. τῇ οὐνομα ἢ Νίτωρις) Vide II. 100. Quaeritur cui regum Babyloniorum, quos cognitos aliunde habemus, *Nitocris* uxor fuerit. Viri multo eruditissimi *Scaliger*, *N. Abramus*, *Vitringa*, *Bouherius*, atque alii, eam Nabuchodonosoro sive Nebucadnezari, elocant; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis Labyneti sive Nabonedi, h. e. *Beltzasis* apud *Danielem*. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse Evilmernodachi, Nebucadnezaris filii, videtur; habeoque eius sententiae ex aliqua parte adstipulatorem V. Cl. H. *Venemam*, longo mihi amicitiae usu iunctissimum, in *Dissert. in Vaticinia Danielis* p. 119. Atque hoc belle (si *Beltzasar* regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a *Nabonedo*, uti equidem opinor) dicto *Ieremiae* c. xxvii. 7., *Nebucadnezari*, filio, et nepoti, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea *Nostri* cap. 188., quod *Nitocrim Labyneto*, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quae *N. Abrami* et *Vitringae* sententia, contribuit. Neque obicit quidquam mentio [I. 7.] *Nini a Medis occupatae*; quippe revera a Medorum rege Cyaxare superioribus annis domitae ac pessumdatae, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt *Nostri* verba, ut *Nitocris* reginae tempore subiugata urbs censeatur. Corruit proinde *Bouherii* suspicio et coniectura, Ninum bis in Medorum venisse ditionem et potestatem, primum Cyaxaris auspiciis, deinde *Astyagis*, *Dissert. Herodot.* cap. 21, 11. p. 240. Ruit etiam elegans Cl. *Pavii* emendatio, ἡ δὲ καὶ τὴν Ἰνᾶ, qua de urbe c. 179. WESS. [11. τῆς ἐς τὴν τινὰ κομίσαν etc.] Tractavit hunc *Herodoti* locum *Heeren*, in erudito opere cui tit. *Ideen über die Politik --- der alten Welt*, T. II. p. 775 seqq. Sinuosum istum

Euphratis flexum schemate depingere operae pretium duxit Larcher in Notis ad h. l. S.]

13. Ἀρδίκια) Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio S. Bocharto aliter visum esse, et miror: haec ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissiauls amnem Tigrim. De vocabuli origine quae disputantur Phaleg. IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS.

[14 seq. ἀπὸ τῆς θαλάσσης, a mari mediterraneo; (conf. c. 1, 3. ibique not.) id est, ab oris maris mediterranei, puta, e Ionia, Graecia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommode dictum videtur, καταπλέοντες εἰς Εὐφράτην, quod significat in Euphratem navigantes. Satis adparet, hoc dicere Herodotum, qui Euphrate fluvio Babylonem profisciscuntur: at id graece sonat πλέοντες Εὐφράτην, κατὰ Εὐφράτην aut δι' Εὐφράτου, sive composito verbo, καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην, aut nude καταπλέοντες Εὐφράτην. Quare praepositio εἰς aut casu irrepsisse videtur ex praecedentis verbi terminatione temere repetita; aut ad imperito olim librario inferta, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. S.]

20. ἄρυσσε ἑλυτρον λίμνη) Si λίμνης malis, ipse IV. 173. dabit ἑλυτρα τῶν υδάτων, et Pausanias ἑλυτρον κρήνης VII. 27. et II. 27. ex iusta Sylburgii correctione. Vide vero mihi Suidam. Scholiastes ad hunc locum, "ἑλυτρον, σκίπη, δέρμα, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quae explananda fuerat, Σκίπη" παρὰ Ἡρόdotῳ, θήκη, δέρμα. Non vidi magis. WESS. — At σκίπη etiam apud Herodot. occurrit: vocem "ἑλυτρον vero suo loco habet Suidas. Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et Herodotus et Pausanias hoc vocab. usurparunt, pro alveo vel receptaculo aquarum: nec enim facit satis, quod ad voc. "ἑλυτρα apud Hesych. inter alios significatus πηγάς memorantur. Confer vero Nostrum cap. 186, 8 seqq. S.

30. ἐκ τε τῶν πλεῶν ἐκδύκται etc.) Haec innuere videntur, absoluta flexuosa per varios fluvii anfractus navigatione, ventum tandem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et praecedentia, et c. 186. falsi arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit,

tum ut fluvius esset σκολιός, tum ut τὸ ὄρυγμα πᾶν foret ἴλος. [conf. c. 186, 24. et 191, 14.] Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna obiiceretur Medis amplissima et ad amnis aquas recipiendas capacissima. Quae si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud ἔκ τι τῶν πλῶν? *Corn. de Pauw*, cuius animum eadem difficultates agitarunt, in correctione remedium invenit, et quidem ἔκ τι τῶν πλείων sive πλείων, ex pluribus, ex nimietate fluvii, ut aquas lacus exciperet ingens. Quo, qui volet, utatur: mihi non bene sapit. Quid si ἔκ τι τῶν πλῶν tantumdem valeat ac ἔξω τι τῶν πλῶν, et praeter navigationes istas etc.? Ita reginae consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. — *Toupius*, per literas a *Larchero* consultus, intelligebat ἔκ τῶν πλῶν σκολιῶν, post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum. Quem secutus ille vertit: et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense. At sic vocabuli περίοδος, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea *Herodoti* sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, exscendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. S.

CAP. CLXXXVI. [2. ἐξ αὐτῶν *Reiskio* videbatur significare post ea perfecta. Tum Idem pro ἰούσης l. 3. ἰόντων corripiebat. S.]

12. ἐν τῷ ἐπιμπατο τοῦτο) Non audio codices dialecti morem spernentes: pravum quoque, [l. 13.] quod et *Küsterus* in *Clerici* Bibl. Vet. et Recent. conmonescit, ἀπειρημένον. Noster ex *Med. Vind. Arch.* VII. 109. διαβὰς -- τὸ μέτρον ἀποξηρασμένον [sive ἀπεξηρασμ.] verum ostendit. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad VII. 109, 2. et conf. *Adn.* ad I. 130, 8. et 168, 7. S.

16. ἀνοικνόμενοι πλίνθοις ὀπήσει) Simile putares *Comici* in *Pac.* vs. 99. τοὺς κοπῶνας καὶ τὰς λαύρας καιναῖς πλίνθοις ἀνοικνόμεν, i. e. ut *Scholias* explicat, ἀποφράξαι, obstruere.

Iverunt in eam quoque sententiam docti viri, Reiskius et Abresch. Non nego, quod olim ad Diodorum Siculum infutiar, ἀνοικοδομῆν idem aliquando esse atque ἀποικοδομῆν sive aedificando obstruere. Conlecta ab illo loca ad hanc verbi notionem sunt in *Comment. ad Constantin. de Caerimonia*. p. 252. et ab hoc *Diluc. Thucyd.* p. 556. et possunt adcessionem augeri. Verum; hunc Herodoti sermonem idem requirere, non arbitror. Regina, siccato fluvii alveo, labra sive margines eiusdem lateritio opere munit; tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas, de quibus c. 180. simili lapidum genere eduxit. De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronae consilium. Adde c. 191. et fatebere, τὰς πυλῖδας non opere caementitio fuisse obstructas, sed arbitrio et comodo civium patere et claudi solitas. WESS.

22. ταῦτα ἀπαίρεσκειν) Inprudenter littera verbo detracta est, uti et VII. 5. παίσκειτο, quod VII. 119. scribitur rectius. Πάισκει, Φοβίσκει, et hoc de genere plura, in usu sunt. WESS. — Quod in *Var. Lect.* scripsi, verbum ἀφαιρεῖν formā activa non esse in usu, memoria tunc me fefellerat. Praesto sunt, quamquam non ex Herodoto, tamen ex probatissimis auctoribus, usus illius exempla. Itaque apud Nostrum ἀπαίρεσκειν lubens reposuerim; in *Var. Lect.* autem ad h. l. post illa verba „et tenuere post eum alii:“ deletis reliquis omnibus, non nisi haec adiecta velim: „ἀπαίρεσκειν tuentur nostri libri F. Pa. Pc.“ S.

24. ὡς δὲ τὸ τε ὄρυχθην λίμνη πλήρης ἐγγόνει) Elegans est Cl. de Pauw correctio, τὸ τε ὄρυχθην λίμνη πλήρης ἐγγόνει: ubi illud, quod effossum lacui erat, repletum ex flumine fuit. Geminum ἔλντρον λίμνη, superius bis usurpatum. WESS. — At correctione, si quid video, non erat opus. Naturalis verborum series haec fuerit, τὸ ὄρυχθην ἐγγόνει λίμνη πλήρης. Sic mox l. 27. ait τὸ ὄρυχθην, ἔλος γινόμενον. S.

27. ἱεράγα ob speciem ionicam praetuli. WESS.

CAP. CLXXXVII. 10. Οὐ γὰρ ἄμεινον) Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore, testarentur. Hesiodus Oper. vs. 748.

Μὴδ' ἐπ' ἀκινήτοις καθίζην, οὐ γὰρ ἄμεινον,
παῖδα δυνάστατων ---

ubi vide *D. Heinsium*, et *Iac. Perizon.* ad *Aeliani* Var. XIII. 3. *Nostrum* praeterea III. 71. et 82. *WESS.*

19. ἀπληστός τε ἔας) Retineri potuerat ἔης, ut III. 143. IV. 151. etc. Sed placet *Med. Noster* II. 19. πρόθυμος δὲ ἔα τὰδε -- πύθεται. *Reiskius* superius [l. 14.] corrigit καὶ αὐτῶν τὸν χρεῖζοντα ἐπικαλεσμένων, medicina arbitraria et superflua. *WESS.*

CAP. CLXXXVIII. 3. Λαβονίρου) Scripsit Λαβυνήτου, uti c. 74. et 77. Nomen sola pronuntiandi mutatione discrepat a titulo *Nabonedi*, ultimi regis Babyloniorum, ut eruditi viri *Vitringa*, *Venema* atque alii ostenderunt. Opinor autem et patri, qui aliis *Evilmerodachus*, et avo *Nebucadnezar*i, honorarium hunc fuisse titulum, quales in *Medorum*, *Persarum*, *Babyloniorum* et *Aegypti* regibus varii. *WESS.* — Conf. ad c. 77, 10. notata. *S.*

9. ἄμαξαι -- ἡμιονεῖαι) Constans haec *Codd.* scriptura, si levem discrepantiam *Vind.* et *Arch.* praetervideas, *Athenaei* et *Eustathii* consensu magis roboratur. *Cl.* tamen *Reiskius* ἡμιολίαι reformat, qui currus fuerint sescupli, sive dimidio tanto maiores ordinariis plaustris: mulos enim esse tarda animalia, neque plaustris apta. Oblitus est *Homeri* Ἰλ. Ω'. 266.

Ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν εὐτροχον, ἡμιονεῖην,
καλὴν, ---

tum τὰ ὀρεκὰ sive ὀρεκὰ ζύγη, quorum in *Platone*, *Isaco*, *Demosthene*, *Aeschine* non infrequens memoria; ne quid addam ex rebus nostrae aetatis *Hispanicis* et *Lusitanicis*. De *Choaspe* et eius aqua *B. Brissonius* *Regn. Pers.* I. 82. p. 122. copiose. *WESS.*

10. ὅποι ἀν ἐλαύνῃσι) Scribi poterit ἔπονται οἱ, ὅποι ἀν ἐλ. ex *Athen.* II. p. 45. v. atque ita legit *Eustath.* ad *Od.* Δ'. p. 173, 23. *Ctesias* apud *Athen.* ἱστορεῖ, ὅπως ἔψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, συμφέρεται τῷ βασιδεῖ. Sic corrigendum puto vulgatum φέρεται: firmant emendationem *Brissonio* notata de *Regn. Pers.* p. 80. aqua vasis recondita deportari solet quocumque se *Rex* moverit. Scripserat, opinor, *Alex. Clemens*, omissis, quae feruntur intermedia, *Paedag.* II. p. 185, 10. ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνέπονται, καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγόμενοι: ut amicos sic et aquam secum ducentes. Ceterum ad ἐλαύνῃσι, mira

scribit Gronovius: flexus est Ionicus pro *ἐλαύνῃ*: quem ab *Ibyci* sive Rheginorum norma scribendi distinguit *Heraclides Eustathii* ad Od. H'. p. 281, 22. λάβῃσι, λάχῃσι, -- καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐ 'Ρηγίων εἰσὶν, ἀλλὰ 'Ιώνων. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur *Ibycus*: hinc 'Ιβύκειον σχῆμα *Lesbonacti* p. 179. *Etymologo* p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nusquam alibi verbum sic scriptum legitur apud *Herod.* ego quidem vulgatum *ἐλαύνει* non sollicitassem, nisi plures alterum Codices adfirmarent. VALCK. — Vide nostram *Var. Lect.* in qua quidem foedo errore (mediâ pag. 133.) ἐβλῃσι pro *ἐλαύνῃσι* positum. S.

CAP. CLXXXIX. [2. ἐπὶ Γύνδῃ. De Gynde fluvio cf. V. 52, 26. S.]

3. διὰ Δαρδανέων) Δαρνέων *Chytraeus*, H. *Stephanus*, *Cellarius* probabiliter emendant; et favet aliquantisper *Cod. Ask.*; *Reiskius* Δαρτάων maluit. Quorum hi ex oppido *Daras*, illi ex *Darna*, quae in *Ptolemaei* Geogr. VI. 1. hoc locorum tractu, nomen habent. *Dardani* sive *Dardanes* in Mediae et Mesopotamiae oris ignorantur. 'Εν Μαντιν-
ροῖσι, uti in *Ask.* et saepe alias hoc τὸν, iustum esse, ex V. 52. et mox huius libri c. 202. adparebit. Non nescio *Strabonem* XI. p. 803. c. [p. 531. med. ed. Cas.] posteriore loco ex *Μαντινῶν* legisse videri, cuius tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti *Casaubonus* ad p. 796. [ad p. 525. suae edit.] admonuit. [conf. *Adnot.* ad *Polyb.* V. 44, 9.] Quid dicemus [l. 4.] de *Arch. Τίγγην*? Solet hic amnis *Τίγγης* in Musis scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu *Τίγγης*, *Eustathio* ad *Dionys.* vs. 976. teste. De urbe *Opi* quaeremus lib. VI. 20. Vide interea *Strabon.* [XVI. p. 739 extr. et seq.] *WESS.* — δι' Ἀρμενίων scripsisse *Herodotum.* coniecit *Breiger* in *Commentatione de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae*, quae *Goettingae* anno 1793. prodiiit. S.

7. τῶν τις ἱρῶν ἥππων τῶν λευκῶν) Confer VII. 55. Vertit haec de Gynde et hausto eius fluctibus equo *Seneca* de Ira III. 21. et *Orosius* II. 6. cuius haec adscribere libet: Nam cum unum regionum equitum, candore formaque excellentem, transmeandi fiducia persuasum --- abreptum praecipitatumque merserat. Sic, *Fabricio* indice, plures mssti; in aliis, regionum equorum, quo modo ex coniectura I. *Broukhusius* ad.

Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione *Havercampus*. Patti id possum; sed caussae, quibus inpelluntur viri doctissimi, nihil admodum urgent. *Equitem* de equo *Virgilium*, *A. Gellium*, *Minutium Felic.*, *Macrobium* et *Ecclesiasticorum* scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? Mox [l. 11.] *Sylburgius* ad *Brisson*. Reg. Pers. III. 98. legit τοῦτο ὑβρίσας, qui istam ei fecerat iniuriam. *WESS.* — *Sylburgii* emendationem auctoritate nostri codicis firmatam vidimus. *S.* 19. ἦντο μὲν τὸ ἔργον) Optime *Med.* et *Gronov.* Idem dabunt schedae VIII. 71. Verbi usus olim tritissimus. Lege, si lubet, *Aeschyli* Choëphor. 797. *Apollon.* Rh. II. 496. III. 1339. et Poëtam 'Ιλ. K'. 251. quaeque ibi *Eustathius.* *WESS.*

CAP. CXc. 9. προεάξαντο σιτία ἰσίων etc.) Vide *Gronovium*. [qui ad sui cod. auctoritatem provocat.] Consentit *Xenophon*, ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλείον ἢ ἱκανοὶ ἱσῶν, de *Babyloniis* a *Cyro* obsessis, *Instit. Cyr.* VII. p. 190. [c. 5.] *WESS.* — Conf. VIII. 20, 3. et I. 196, 6. *S.*

CAP. CXCI. 13 seq. ἀπαγαγὼν εἰς τὴν λίμνην, ἰούσαν ἔλας) Non multum aliter *Xenophon*. Sunt et in *Ieremias* oraculis, quae *Cyri* hoc inventum et institutum manifesto praedixerunt. Vide *H. Grotium* ad eius *Vatis* cap. II. 32. et *Camp. Vitringam* Obs. Sacr. VI. 5. p. 298. Nota vero discrimen inter τὴν λίμνην et ἔλας, quorum hoc, stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo coniungitur, atque iterum exit. Ita *Nitocris* τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἔλας supra c. 185. et λίμνη palus est *Maeotis* c. 104. tum *Ismaris* ac *Bistonis*, quibus fluvii miscentur, VII. 109. *Στομαλίμνη*, quae ore mare excipit, in *Strabone* cum nota magni viri, lib. IV. p. 280. [p. 184. A. ed. Cas.] Neque tamen, etsi faveat discrimini *Heliodorus Aethiop.* I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster ἔλας receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. Iunge *Eustath.* 'Ιλ. T'. 220. *WESS.*

21. οὐδ' ἂν περιδόντες) *Demiror* neglectui traditum fuisse *Aldi* et *Hervagii* οὐ μὲν, cui novum ex *Arch.* robur adcessit. Adscripserat *St. Berglerus* ex Poëta 'Ιλ. Δ'. 512. Οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλλεύς: ubi scholia οὐ μὴν οὖν. *Apollonius Rhod.* II. 48. οὐ μὲν αὐτ' Ἀμυκὸς περιήσατο, i. e. οὐ μὴν, ut Critici

et Hesychius explicant. Adde Euripid. Phoen. 1612. et ibi Valkenarium. Equidem parum absum ab eius in integrum restitutione. WESS. — At, pro satis perspicua huius loci sententia, necessario requiri *ἀν* particula videtur: particula *μάν* vero nusquam alibi utitur Noster. Caeterum vide *Var. Lect. S.*

28 et seqq. τῶν περὶ τὰ ἰσχυρά τῆς πόλεως etc.) Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium, Ieremiae c. LI. 31. namque *עיר מוקצה* [*yird mikkazeh*] divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἰσχυρά τῆς πόλεως αὐτοῦ describit. De festo die, quo capta Babylon, non diversus abit Xenophon; nimius vero Aristoteles est Politic. III. 2. dum, capta iam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθησθαι τι μέρος τῆς πόλεως commemorat, notatus propterea saepe. WESS.

33. οὕτω τότε πρῶτον ἀρπαίητο) Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, lib. III. 159. Ἀναίητο, quod in Edd. omnibus, ab hoc occupandi [capiendi, expugnandi,] usu adeo longe deflectit, ut mirer tam diu tolerari potuisse. L. Küsterus ex schedis Parisinis belle instauravit in Clerici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 409. Ecce tibi ex Musa nona c. 101. ὡς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀρπαίητο: et VII. 83. ἡ νύστω ἄλλος ἀνὴρ ἀρπαίητο ex Med. Arch. Ask. qua quidem loco antea, ut hic, ἀναίητο. De verbi formatione consulto taceo: qui Herodotum trivit, in ea non haesitabit. WESS. — Quod in *Var. Lect.* ex Wesselingii *Addendis* retuli. „ἀρπαίητο Pass. Mediceo consentiens;“ voluerat fortasse Parisiensi consentiens. S.

CAP. CXCII. 8. ἡ Ἀσσυρίη χώρα) Cum tot schedis exsulent ἡ Ἀσσυρίη, et praecesserit ἡ Βαβυλωνίη, suspicio de emblemate non iniusta nata est. WESS. — Vide *Var. Lect.* ubi quod dixi terram Assyriacam et Babyloniam pro synonymis uti Nostrum, id perspicuum fit ex cap. 178. et ex cap. 193, 1. coll. l. 7. Quo minus caussa fuit, cur suspectum h. l. nomen Ἀσσυρίη haberemus. S.

11. Τριτανταίχη) Sic praestat ob Eustath. et VII. 82. ubi Valla et plures Codd. ad eum modum, et VII. 121. consentientibus omnibus atque ipso Mediceo. Sit-ne vero idem Tritantachmes Artabani filius [ut scribitur VII. 82. an Artabazi, ut hic,] non audeo, etsi confusio in Ἀρταβάνου et

'Αρταβάζου titulis frequens, decernere. De *Artaba*, [l. 13.] Persarum mensura, ad *Diodorum* XX. 96. *Μίδιμον* *Noster*; sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. WESS.

15. *πάρξ τῶν πολεμιστῶν*) Sic praestat. *H. Stephanus* mutavit, codicem fortasse manu exaratum secutus. De *Bucephalo Alexandri πολεμιστῆς ἀγαθός* *Strabo* XV. p. 1023. [p. 698 extr. ed. Cas.] *ἵπποι πολεμισταὶ* *Diodor.* Sic. II. 41. neque ignotus est bellator equus Latini poëtae. Et haec quidem dubio carent. [Vide vero *Var. Lect. πολεμιστήρια ἄρματα* habes V. 113, 6.] Quid vero fiet his *Eustathii* in *Ἰλι* T. 221. *ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα Φοῖβν (Herodotus) τῶν πολεμιστῶν, ὀτακόςιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαίνοντες, ἰξαισιχλίας* etc.? Ille-ne hic κήλωνες invenit? *Tzetzes* hac eadem in re, et. his quidem, κήλωνες ὀτακόςιοι, χωρὶς τῶν ἐν ποδμοῖς; *Chil.* IV. p. 331. Sunt sane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας. *Glossae*, Κήλων, ὁ ἐπιβαίνων ἵππος, *Admissarius*. In *Hesychio* ex correctione ὁ ὀχιντῆς ἵππος. Frequentius asini equas inscendentes ad mulorum feturam. *Philo de Leg. Special.* p. 784. B. *ὄνους ὑπερμυγίθεις, οὓς προσαναοῦντες κήλωνας, ἀνατρέφουσι.* In *Archilochi* fragmento ὄνοι κήλωνες apud *Eustath.* p. 1597, 28. [Od. p. 310, 3. ed. Bas.] Ego vero *Herodoto* κήλωνας, quippe *Eustathii* et *Tzetzae*, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. WESS.

CAP. CXCVIII. 6. κηλωνήοισι) Laudo *Medic.* tametsi *Pollux* κηλωνίων hinc habeat. Cur vero de vocis diversa scriptura additum a viro Cl. nihil est? Omnes, excepto *Genevensi* anni MDCXVIII., ἀντλείται μὲν κηλωνήω praeferunt *Edd.* VI. 119. [sicut h. l. ο breve in medio habet ms. Pa.] cui scriptioni consentit *Etymolog.* M. p. 510. et *Moschopulus* περὶ Σχιδ. p. 57. sollicite κηλόνειον, τὸ κοινῶς γιγάνιον, i. e. tollenonem, et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείᾳ, distinguentes. Facit cum illis *Libanius* *Declam.* XXXV. p. 799. Causa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam *Etymologus* in κήλον, ligno, alii ἀν κήλων, quo de supra, invenerunt. WESS.

11. Νῖνος πόλις οἴκητο) Accedo *Bocharto*, *Marshamo*, *Reiskio* et aliis, hoc praeferentibus. τὸ οἶ, quamcumvis in mssis quibusdam, quid huic loco prosit, non exputo. [Unde hoc invectum sit, declaravi in *Var. Lect.*] *Horreus*

Aldinum οἰκίεται tuetur, *Observ. in Herodot.* p. 116. sed exemplis alienis. Si recordatus fuisset *Aldini* I. 151. ἡ Τεινίδα δὲ μία οἰκίεται πόλις, vidisset de praesente urbis situ agi, non vero praeterito et olim florente: verius tamen illic οἰκίεται. WESS.

17. ἄριστα αὐτῇ ἰωυτῆς ἐνέλη) Per leve est, si tamen vile sit, quo suus veteri sermoni cultus integratur: αὐτῇ male edebatur. *Noster* c. 203. τῇ εὐρυτάτῃ ἰστί αὐτῇ ἰωυτῆς: et II. 149. *Hippocrates* Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. ταῦτα μὲν ἄριστα αὐτὰ ἰωυτέων ἰστί. *Arrian.* Ind. c. 10. ἵνα πέρ μακροτάτῃ αὐτῇ ἰωυτῆς ὀκισται. Alia sciens praetereo, et cupidos ad *Henr. Stephan.* de *Dialect.* p. 41. amando. *Strabo* de trecentesima frugis incremento, quod ager Babylonius reddebatur, lib. XVI. p. 1077. D. [p. 742. D. ed. Cas.] καὶ γὰρ τριακοσιάρχια λέγουσι. [τριακοσιάρχια dedit nuperus Editor Lipsiensis, T. VI. p. 269.] Voluit credo τριακόσια, uti *Herodotus*; aut, quia in mssis τριακοσιάρχια, τριακοσιοντάρχουν, quo usu ἱκατοντάρχουν et διακοσιοντάρχουν posuit superiore libro p. 1063: c. [p. 731. D.] et τριακοντάρχουν VII. p. 478. [p. 311. B.] WESS.

23. καρπῶν ἐχόμενα) Sic iubent membranae, et iustissime. *Vid.* I. 120. [ibique ad l. 17. notata.] Novi haec varie mutari, qua opera in posterum supersedendum est. Statim [l. 25] ἐκ τῶν σπασμάτων ποιῶνται qui volunt, auxiliorum *Arch.* allegare possunt. Ego hoc patrono non utor. WESS.

28. θραπύουσιν· τὰ τε ἄλλα) Hic voces istas τὰ τε ἄλλα non videtur legisse *Athenaeus* XIV. p. 601. c. quae in versum 22. reiecta suam mihi sedem viderentur recuperasse, si legeretur: τὰ τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα. [Non excerpisse illa verba *Athenaeum* adparet; non legisse, gratuita suspicio est.] Proxime sequentia hunc in modum, ex *Athenaeo* partim, restituenda iudico: τῶν γὰρ Φοινίκων, τοὺς ἔρσενας καλεῖουσιν, τούτων τὸν καρπὸν περιδίδουσιν τῇσι βασιλευσὶν τῶν Φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τε σφί· ὃ ψὴν τὴν βάλανον ἐσθύνων· καὶ μὴ ἀπορῆν ὁ καρπὸς ὁ τοῦ Φοινίκος· ψῆνας γὰρ δὴ φορέουσιν ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες, κατὰπερ οἱ ὀλυνθοί. [Vide *Var. Lect.*] Huc pertinent Ψῆνις in *Gloss. Herodoteo*. *Hesychius*, in voc. Ψνίζων, animalculum esse scribit, ὃ ἐσθνύεται εἰς τοὺς ὀλυνθούς τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς. *Vid.* *Suidas*, in Ἀνερίναστος. *Zenobius* II. *Prov.* 23. ἐσθνόμενον εἰς τοὺς σφῆνας (legerim *Herod. T. V.*

σις τοὺς ὀλύνθους ὁ ψῆν) τὸ θηρίδιον στίμασι τοῦτους καὶ πεπαίνειν. Idem verbum πεπαίνειν in eadem re Theophrastus adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in Edd. sic et apud Athen. legitur [nempe olim legebatur] ἵνα πεπαλίνῃται, perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψῆν τὰν βάλαρον ἰσθύνων πεπαίῃ, ad maturitatem perduceret. VALCK. — Vide Athenaeum nostrum, lib. XIV. c. 65. et Animadv. T, VII. p. 599. S.

Ibid. διαπαύονται τὰ τε ἄλλα, καὶ φων.) Haec artius inter se aptavi, quo orationi nexus rediret, secutus iudicium Salmasii in Solin. p. 738., et qui eum exscripsit, Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. II. c. 9. p. 115. Idem Corn. de Pauw, et Reiskio in opinionem venit. Vide et haec, quae Bod. a Stapel corrigenda cum Salmasio censuit, neque absurde, me arbitro. Primo τούτων τὸν καρπὸν, tum ἵνα πεπαίῃ τί σφι ὁ ψῆν τὴν etc. Quarum mutationum utraque exigua est, et ad sententiam necessaria. Et hactenus doctissimis viris libens calculum addo. Quod vero uterque Pollucem et Hezychium erroris postulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν ἀφ' ἑλίων φωνίλων explicuerunt, vereor ut iusta sit actio. Theophractus certe, illi si rei sint, in eodem luto haeret, Epist. XVIII. in amore palmarum secutus Achillem Tatium lib. I. de Clit. Amor. p. 57. neque omni a lapsu immunem. Maius est, quod Herodoto inpingitur: de culice, qui e mascula palma in feminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducatur et is tenacius haereat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id Historicum transtulisse imprudenter ad palmas: audiendum esse Theophrastum, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero Herodoto patronum dabo virum eruditum Iulium Pontederam, qui Bodaei a Stapel criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmas per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos culices, sive τοὺς ψῆνας succurri. Herodotum testem fuisse oculatum, Theophrastum ex aliorum narrationibus de palmarum coniugio scriptitasse, Antholog. [sive de Floris natura, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS. — Pluribus haec exsecutus est Larcher in Notis ad h. l. S.

CAP. CXCIV. 6. νομίας ἱρίης ταυόμενοι) Vide I. Brodaeum lib. I. Miscell. c. 10. et P. Leopardum Emend. XIII. 13. qui Baiffium ac Vallam comiter in viam revoca-

runt. De sutilibus navibus culte *Antiphilus* Anthol. I. 57. p. 116. [Analect. Brunck. T. II. p. 176. n. 27.] WESS.

12. βίλους Φοινικίους κατάγ. οἶνου) *Adstipulor* doctis viris, qui cum *Valla* Φοινικηίου corrīgunt. Frequens in oriente id vini genus. *Xenophon* Κύρου Ἀναβ. I. p. 54. Ed. *Hutchins.* οἶνον ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ Φοίνικος adpellat. *Noster* suo more Φοινικῆιον II. 86. III. 20. Supra [I. 11.] ἀπιᾶσι cur deterius τῷ ἀπιῖσι *Med.* habitum fuerit, non capio. Vide II. 86. WESS.

18. ἑνος ζωῆς ἵνῃσι) Sic oportuit. Ζῶς *Graecae* dialecti formam non habet. Si σῶς fuisset, servassem. *Noster* IV. 76. ἢ σῶς καὶ ὕγις ἀπονειστήτη: et saepe Attici scriptores, *Sophocles* Oed. Colon. 1205. *Euripid.* Hecub. 994. *Plato* Phaedon. p. 87. B. Vide *Eustath.* in Hom. p. 957. [p. 940. ed. Bas.] et *Thomam* M. in Σῶς. WESS. — Equidem ne σῶς quidem probaturus eram, quod profecto non erat huius loci. S.

21. ἀπικηρύξαν) Quantillum erat litera transposita scripsisse ἱπικηρύξαν: insuper sub praecone vendebant: postquam nempe διαθίωται τὸν φόρτον, — — τὴν καλὰ μιν πᾶσαν ἱπικηρύξαν. A *Gronovio* vulgatum [nempe ἀπικηρύξαν, quod in *Var. Lect.* adnotare oblitus eram] cum ἀπιμπωλεῖν comparabat *Clar. Abresch.* Diluc. *Thuc.* p. 584. ἱπικηρύσσιν tamen *Graecum* esse mecum, opinor, negaturus: *Thucydideum* ἱπανειπῶν e lib. VI. c. 60. ab *Hesychio* et *Suida* enotatum, ad nostrum illud aptius respondet. Maxima voce utentes saepe dicuntur ἀναφωνῆσαι, ἀνακηρύσσιν, ἀνειπῶν. De praecone res vendendas proclamante ἀνακηρύσσιν bis adhibuit *Herod.* I. 196. Nostro tamen loco si Codices conspirarent in ἀπικηρύξαν, causae nihil esset cur repudiaretur verbum, interdum significans per praeconem vendere, vel vendenda voci subicere praeconis, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν: velut apud *Demosth.* contr. *Aristocr.* p. 436. §. 325. [p. 687, 23. ed. Reisk.] et in versu Comici *Platonis*, qui sic scribi debuerat ap. *Harpocr.* in voce, Σκεύαμα δὲ κλέψας ἀπικηρύξῃ ἐκέρων. *Menandri* ἀπικηρύξιν *Ammonius* in voc. Κηρύξαι explicat ὑπὸ κήρυκι ἐπώλῃσι. *Lysiae* forte restituendum isto sensu verbum frequentat in Βίων πράσει *Lucianus.* VALCK. — Veram esse scripturam ἀπ' ὧν ἱκηρύξαν, quam noster cod. F. obtulit, neminem qui paulisper *Herodotum* triverit, dubitaturum esse confido. S.

CAP. CXCIV. [1. seq. κιδῶνι ποδ. λινῷ. *Lineas vestes* ab Herodoto dici non modo quae ex lino, sed et quae ex gossypio confectae erant, quum alii viri docti observarunt, tum Heeren in *Ideen über die Politik -- der alten Welt* T. I. p. 137. Caeterum simillimus Aegyptiorum vestitus apud Nostrum, lib. II. c. 81. S.]

2. εἰρήνιον κιδῶνα) Bene Ask. Scriptor ipse VII. 91. καὶ κιδῶνας εἰρήνιους ἰνδιδυνότας. Adde πέλους εἰρήνιους IV. 73. et II. 81. Non adiungo, Strabonem omnia haec suo sermone repraesentasse lib. XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, restitutam in integrum Aldi et plurium schedarum scripturam esse. Quod Medici. dedit, hiulcum est, neque habet περιβαλλόμενος et ἔχων suum sibi fulcrum. [immo verbum ἰνιδύνει, fulcrum satis commodum. Vide *Var. Lect.*] Solet Herodotus creberrime a plurali ad singularem numerum pergere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex Hesiodi Aspid. vs. 253 et seqq. de Parcis ὃν δὲ πρῶτον μιμάποιεν --- ἀμφὶ μὲν αὐτῷ Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους --- αἱ δὲ φρένας etc. Quae huius loci structurae accurate respondent. Poëtae deest ἐκάστη, cuiusmodi vox et hic ad sententiae complementum advocanda est, ac saepe alias. WESS.

CAP. CXCVI. 4. ὡς ἂν αἱ παρθέναι etc.) Legendum puto vel ὡν ἂν, aut, si quis illud praeferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθέναι γυνόιστο γάμων ὥρᾶσαι. Legitur lib. II. 85. τοῖσι ἂν ἀπογίνηται ἐκ τῶν οἰκνίων ἄνθρωπος. De puellarum hoc apud Assyrios mercatu Nicolaus agit Damasc. Stobaei p. 293, 16. Aelian. Var. Hist. IV. [c. 1.] p. 328. et ibi Perizonius. Σαυρομάται περὶ πότον τὰς θυγατέρας πικράσκουσι, Zenobius Prov. V. 25. VALCK. — Vulgatum ὡς ἂν, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. S.

14. ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἶδος etc.) Duae si transponerentur voculae, meo quidem iudicio rectius ista cohaererent, hunc in modum scripta: ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκον ἐπίγαμοι, οἳ δὲ εἶδος μὲν οὐδὲν ἰδόντο χρηστοῦ, οὗτοι αὖ χρέματα τε καὶ αἰσχρίαντας παρθένους ἐλάμβανον. VALCK. — Fluit multo lenior oratio, si coniecturam amplectaris. Reiskius maluit ἐπίγαμοι, οὐ μὲν τοι γ' εἶδος οὐδὲν ἰδόντο χρηστοῦ, οἳ δ' αὖ χρέματα etc. WESS. — At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo Herodoti: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. S.

16. ὡς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κήρυξ) Vulgatum ὡς γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθοι ὁ κήρυξ πωλείων mihi certe non placet. VALCK. — Reiskius corrigit sicut ante eum St. Berglerus, ὡς γὰρ διεξέλθοι ὁ κήρυξ: quo sententia paullo sit expeditior. WESS. — Et luculenta et necessaria haec nobis visa erat emendatio, Wyttenbachio etiam probata in Notis ad *Selecta* etc. p. 354. Particulam δὴ tamen cum Reizio tenendam putavi. Potuerat dein scribi διὰ τῶν εὐειδιστάτων, qua structura utitur Noster III. 11, 12. sed perinde etiam cum accus. casu construi idem verbum potuit. S.

27. οὕτω ἀπάγεσθαι) Praeclare Medic. quamquam et sua venus est in lectione schedarum Ask. ἀν' ἀγισθαι, a qua non multum Aldus recedit. [Vide *Var. Lect.*] Tritum est οὕτω in sententiae consecutione. Noster II. 92. ἐν κλιβάνῳ διαφανίᾳ πιζάντες, οὕτω τρώγουσι: quibus usus est Georg. Raphaelius ad Act. Apost. xx. 11. Alia conduxit Io. Taylor in *Demosthenis* Midianam p. 193. [in *Appar. Reisk.* Vol. I. p. 628.] WESS. — Sic Noster I. 94, 22. II. 100, 8. et frequenter alibi. In *Cebetis* Tabula c. 19. nostrae ed. iunguntur εἴτα οὕτως, sequente ἀν' particula, ut h. l. S.

30. ὁ μὲν νῦν κάλλιστος νόμος etc.) H. Stephanus hic praepostere quaedam collocata in Graecis esse exemplaribus putavit; sensum esse: *Et haec quidem apud illos honestissima consuetudo erat, ne iniuria illas afficerent, neque in aliam urbem abducerent. Verum ad haec usque tempora non permansit.* Cum quo non facio. Graeca bene habent. Quae sedem ille migrasse opinatus est, sua statione everti non possunt. Scripserat, licuisse ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλόμενον ἀνέεσθαι. Itaque aliorum emtae abduci poterant, ac sic iniuriis adfici: praeterea occupata urbe ab inimicis, eius rei amplior copia. Quare tenuiores καταπορνεύειν τὰ θήλεα τίνα maluerunt, prorsus uti Lydi I. 94. WESS.

CAP. CXCVII. 1. Δεύτερος δὲ) Haec apta et nexa sunt cap. 196. init. ὁ μὲν σοφώτατος ὄν: quali periodo longiore et alibi utitur. Post pauca [l. 5.] Reiskius, εἴ τις ἢ καὶ αὐτός -- ἔπαθε: nulla gravi caussa. Plutarchus eadem in re, εἴ τι πρόσφορον ἔχει παθὼν αὐτός ἢ παθόντα θεραπεύσας, T. II. p. 1128. E. Adde Strabonem XVI. p. 1082. [p. 746. Cas.] Nostri aemulatorem. Rudia medicae artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nomina-

vit nonnullos *Almeloventius* ad *Strabonem*, alios *Davisius* in *Max. Tyrii* Diss. XII. p. 540. WESS.

CAP. CXCVIII. 3. *περὶ θυσίῃμα καταγιγνόμενον ἴδιον*) *Etsi περὶ καταγιγνέμενον* II. 47. posuerit, certae sunt schedae veteres, et iusta *Gronovii* opera. Alioqui locus *Heinsianae* conjecturae, qua *παρὰ θυσίῃμα* voluit, opportunus esset. Dedit eam *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. Adtigit et haec *Strabo* XVI. p. 1081. [p. 745. ed. Cas.] *Io.* autem *Spencerus* hunc et non dissimilem lustrationis in *Hebraeorum* iure ritum ex *Aegypto* accessit, suo tamen arbitrio et sine teste, *Leg. Hebraeor.* lib. I. 8. p. 257. Egregie *Theano* rogata, *παραίτια γυνὴ ἀπ' ἀνδρῶς καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἴπει, παρασχῆμα' ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου εὐδέποτε*, in *Stobaei* *Sermon.* LXXII. p. 443. et *Diogen. Laërt.* VIII. 43. cum *Menagii* observatione. WESS.

CAP. CXCI. 8. *ἐπίφανον --- θώμυγας*) *Strabo* *θώμυγας* δ' ἔστι περὶ τὴν ἑκδοτὴν, hoc ex loco, XVI. p. 1081. c. Referunt huc, neque iniuria, ex *Epistola*, quae *Ieremiae* tribuitur, versum 43. αἱ δὲ γυναῖκες περιβήμεναι ὅσιν αὖ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκατέθηται. Conveniunt egregie, et turpem harum muliercularum morem describunt; uti copiose docuit *Nic. Bondt* V. C. in docta *Dissert.* ad eam *Epistolam*, quam me suasore scripsit et duce defendit. *Θώμυγας* sunt *σχοινία*. Quod *Noster* I. 26. de *Ephesiis*, urbem suam *Dianae* consecrantibus, ἐξάψαντες ἐκ τοῦ νηοῦ *σχοινίων* ἐς τὸ τεῖχος, id *Polyaeno* VI. 50. *θώμυγας* συνάψαι τοῖς κλισίαι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης, pariterque *Aeliano* Var. *Hist.* III. 26. WESS. — *Vittam* sive *fasciam* in *funiculi* modum *tortam* intelligebat *Heyne* in commentatione *De Babyloniorum* instituto religioso, ut mulieres ad *Veneris* templum prostarent; inter *Commentationes* Societ. Reg. Götting. T. XVI.

11. *διέξοδοι πάντα τρόπον ὁδῶν ἔχουσι*) *πάντα τρόπον διανέχουσι*, i. e. *διήκουσι*, Cl. *Reiskius*, quem sua correctione frui patior. WESS. — Vocabulo *τρόπος* de directione qua ducitur *linea* etiam alibi utitur *Noster*. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi *πάντα τρόπον* pendeant a verbo *ἔχουσι*, quemadmodum II. 108, 13. dictae videri poterant *διώρυχες* -- *παντοίους τρόπους ἔχουσαι*: sive potius, ut verbum *ἔχουσι*, absolute positum intelligatur, *tendunt, directi sunt, ducti sunt transitus*, sicut c. 180, 12. 181, 12. et saepe

alibi; quo ita posito, consequens est, ut πάντα τρόπον intelligamus κατὰ πάντα τρόπον, quomodo c. 189, 17 seq. habemus διώρυγας - - τετραμμέναις πάντα τρόπον. Vocab. ὁδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. S.

[16. Μύληται) Conf. cap. 131, 12. ibique notata. S.]

23. ὅσαι μὲν νυν εἰδὲς τι ἱπαμμέναι εἰσι) Verteбatur, quotquot forma et proceritate potuerunt aliquos capere, ex ἱπαπτομαι: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane Herodotus, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: praeterea VIII. 105. παῖδες εἰδὲς ἱπαμμένοι, pueri sunt forma praediti, quales et hae mulierculae. Laudo tamen Medic., quem levi auxilio iuvabam olim, πεπαμμένας legens. Sunt εἰδὲς πεπαμμέναι, quae pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, sive forma elegante instructae. Hesychius πεπαμμένες, κεκτημένες. Sic πεπαμμένος νόσον, de aegro, Aeschilo Agam. 844. et Φρόνημα πασι δὲ θεῶν πεπαμμένη, Choëph. 189. In Philostrato, Vit. Apoll. VIII. 26. p. 307. de Scythis, οἰκίας τι ἐπὶ τῶν ἀμαζῶν πίπτανται: scribi oportuerat πίπτανται: quae enim adscripsit Cl. Olearius, aliena sunt. Ἀθροῶν πολλὰς οἰκίας πεπαμμένον dabit Themistius Or. XXIV. p. 307. A. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui Pempeli succurrebat fragmentum in Stob. Serm. LXXVII. p. 460. σιμὸν γὰρ τε καὶ θείας φύσιος πεπαμμένον ἀμὴν τὸ τῶν φυτησάντων ἱδρυμά ἐστιν. Nunc coniecturae non admodum indulgeo. Ἐφημμέναι sive ἱπαμμέναι εἰδὲς vi verbi ἱφαῖσθαι erunt formosae, quae speciem sibi aptam et quasi connexam habebant. Convenit, quod hac origine manavit, Coelum stellis fulgentibus aptum ex Ennio, et Lucretii vestis purpurea, atque auro signisque ingentibus apta. Plura Cario in Gellii I. 15. Mox ἀπαλλάσσονται reſinxi; sic enim plerumque solet. WESS.

[26. τρίτῃ καὶ τετράτῃ - - χρόνῳ) Non continuum tempus indicari coniectabat Heynius l. c. p. 33. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adirent mulieres. S.]

27. καὶ τῆς Κύπρου etc.) In more illic habebant, ἱταμμεῖν τὰς ἱαντῶν κόρας ἀφοσιῶν, uti Athenaeus loquitur lib. XII. 3. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathusiis Paphisque Io. Meursius conduxit, Cypri lib. I. 8. et II. 15. WESS.

CAP. CC. 6. εἴσι δια συνδόνες) *Incoerunt per linteum*, ut recte cepit P. *Leopardus*, Em. VII. c. xi. Huc respiciens *Etymologus* p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ το τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουςι. Reperiuntur et νῶσιν, ἀντὶ τοῦ νήθουςιν, et alia huius generis apud Atticos plurima. VALCK.

CAP. CCI. 5. ἀντίον δὲ Ἰσσηδόνων) Confer lib. IV. 26. Turpis error Philostrati est, Heroic. c. 5. p. 704. ubi ἱλίσσας γὰρ Κύρος ὑπὲρ ποταμὸν Ἰστρον ἐπὶ Μασσαγίτας τε καὶ Ἰσσηδόνωνας etc. quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde *Ammianum* XXIII. 6. in simili luto haerentem. WESS. — Conf. *Cellarii* Geogr. Ant. III. 21. p. 837. S.

CAP. CCII. 1. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μίζων καὶ ἱλίσσων εἶναι etc.) Nescio quid Cl. Reiskium inpulerit, ut in priore καὶ nomen magni et clari fluvii abditum esse decreverit. Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et maius esse. Verum id Noster spectasse non videtur: narrat diversas discrepantium opiniones, quarum aliae maiorem Istro, minorem aliae Araxem perhibebant. [forsan, quod alii alium fluvium Araxen intellexissent.] Namque omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius Araxes sit Rha sive Volga. Vide *Ionae Hanway* Itinera, lib. I. 10. WESS. — Vide mox ad l. 16. S.

9. πῦρ ἀνακαύσονται) Herodoteum est πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut suspicor, edoctus istum adigit Massagetarum morem *Max. Tyr.* XXVII. 6. νήσαντες πυρᾶν, θυμιῶντες εὐώδεις βοτάναις, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχοῦνται τῆς ὀσμῆς etc. Ad quem locum *Dionis Chrys.* verba *Dan. Heinsius* excitavit p. 61. Similis quaedam Scytharum consuetudo memoratur *Herod.* lib. IV. c. 75. VALCK.

11. καταγιζόμενου τοῦ καρποῦ) Optime *Med.* et *Ask.* Vitium, quod *Aldinum* occuparat, odoratus *H. Stephanus* est in *Vocib.* *Herodot.* et *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. *Herodotus* secum consentit, [sic enim I. 183, 11. et alibi.] sermonisque usus adstipulatur. *Aelianus*, de *Animal.* X. 50. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καταγιζόμενον θυμάτων - - ἐξάπτται: et XIII. 21. τοῦ δέρματος περιελὼν ὀλίγον καθήγασεν ἐπὶ πυρὸς. Iunge

Platonem in Critia p. 119. fin. et agnosces Scirranum errare. WESS.

16. 'Ο δὲ Ἀράξης ποταμὸς ἥτις μὲν etc.) Carpit haec Strabo XI. p. 803. [p. 531. ed. Cas.] quaedam Nostro adfingens, quorum ille auctoritatem defugit. [Strabonis verba haec sunt: *ἦτοι γὰρ* (sc. Herodotus) *ἐκ Μαιωτῶν αὐτὸν ἔλθοντα, εἰς τετραράκοντα ποταμοὺς σχίζεσθαι, μαρίζειν δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς.* Tum adiicit Strabo, Callisthenem quidem in his secutum esse Herodoti rationem.] In Araxis fluvii ortu credibile fit, Herodotum esse falsum. Si fontes fuerint in Matienis, oportet Mediae [aut Armeniae] flumen illud detur. Longe vero extra Mediae fines Massagetae, Issedones et Scythae, quos eiusdem amnis accolas Diodorus II. 43. statuit, habitarunt: praeterea in omni Media nullum eiusmodi flumen, quod tot ostiis Caspio mari iungatur. Congruunt pleraque omnia, si Matienos montes excipias, fluvio Volgae, qui et amplissimus et diversis oribus in Caspium mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quae insulas ingentes incingunt, memorat Ampl. Nic. Witsenius in Tartariae Descriptione Belgica p. 700. Amais olim Ros, Ras, Aras adpellabatur; unde Graecorum Ἀράξης, quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc Araxe sive Volga Ampl. Boucherius Diss. Herodot. cap. 18. p. 190. et prior eo Th. Sig. Baierus in Origin. Scythic. Commentar. Petropolit. T. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversum non esse verborum, in Aristotelis Meteorol. I. 13. [T. I. pag. 545. ed. Du Val.] transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi Araxes, cuius partem perhibet Tanaim, derivetur ex Indiae monte Parapomiso, errore mirifico. Verum Philosophi verba, καὶ ὁ Ἀράξης τούτου δ' ὁ Τάναις ἀποσχίζεται μέρος ὧν εἰς τὴν Μαιωτὴν λίμνην, collocata olim fuerant post Caucasii montis mentionem et amnium inde devolventium, ante voces καὶ ὁ Φάσις. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnoscet qui Philosophum consuluerit. Mihi longiori esse non licet. WESS. — Quod de Aristotelis loco obiter Wesselingius monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo de Sainte-Croix, Philosophi verba citante in Exam. Crit. etc. pag. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa

plena esse. Mihi videtur *Aristoteles* illum falso nominatum a Macedonibus *Tanaim*, qui *Iaxartes* erat, (de quo conf. quae olim ad *Polyb.* X. 48. notavimus) cum vero *Tanai* confudisse miscuisseque. Ad *Araxen* fluvium quod spectat, *Nostro* hic et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi *Scythae* *Asiam* olim incolentes, a *Massagetis* pulsī, traiecto *Araxe* fluvio in fines *Cimmeriorum* abiisse memorantur; ibi *Heerenio* adsentior (*Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. I. pag. 885.) vix posse de alio fluvio quam de *Volga* cogitari. At, usque ad *Wolgā* penetrasse *Cyrum*, parum est probabile: et post *Wesselingium* nemo, quod sciam, nisi *Larcherus*, hunc *Araxen*, de quo h. l. agitur, qui *Massagetarum* fines a *Cyri* imperio disterrminavit, *Wolgā* intellexit. Extant super hoc *Herodoti* loco disputationes trium Academicorum Parisiensium in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XVI. p. 69-85. Horum unus *De la Nauze* p. 69 seqq. contendit, et hic, et IV. 11. et IV. 40. ubicumque *Araxen* fluvium *Herodotus* memorat, nullum alium ab eo dici, nisi *Armeniae* fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui ab occidente in *Caspium* mare influit. Cui duo alii docti viri, *De Guignes* ibid. p. 76 seqq. et *Danville* p. 79 seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus iam olim persuasi, quum alii, tum *Is. Vossius* ad *Melan* III. 5. p. 803. et *Cellarius* *Geogr. Antiq.* III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem *Caspīi* maris quaerendum hunc *Herodoti* *Araxen* esse. Ac hi quidem omnes *Oxum* fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero *Heeren* l. c. pag. 912. (quum aliis rationibus motus, tum quod *Oxus* apud *Nostrum* *Aces* est, III. 117, 8.) fluvium magis septentrionalem *Iaxarten* h. l. intelligit: cum quo congruit, quod ad *Iaxartem* a *Cyro* conditum oppidum memoratur, cui *Κυπρόχαρα* nomen; de quo *Cellarius* pag. 834. et 836. Atque in eandem partem (*Iaxarten* hic esse intelligendum) *Danwillius* etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Géogr. Anc.* T. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita lacum illum ab oriente maris *Caspīi*, hodie sub nomine *Aral* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum*. Eiusdem sententiae patronum se professus etiam est solertissimus *Geographus*

Barbié Du Bocage, (in *Commentatione Examini critico* etc. auctore *de Ste-Croix* adnexa, p. 829.) aitque secum sentire celeb. *Rennel*; cuius librum *Geographica Herodoti illustrantem* mihi praesto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum *Mannertum*, virum de notitia orbis antiqui praeclare meritum, vidi cum Parisiensi olim Academico *De la Nauze* facientem, contendentemque et hic et alibi, ubicumque *Araxen* nominat *Herodotus*, *Armeniae Araxen* esse intelligendum, T. IV. pag. 87. et 90. et T. V. Part. II. pag. 209 seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum *De Ste-Croix* fuisse, ex *Larcheri* ad h. l. adnotatione intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in *Matienis* ortum capere *Araxen* ait *Noster*: qui scilicet hac in re Armenium *Araxen* cum altero illo, qui *Iaxartes* est, confundisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eundem *Nostrum* IV. 40, 6. ὁ Ἀράξης ποταμὸς dicitur πρὸς ἡλίον ἀνίσχοντα, quod vulgo interpretantur contra solem orientem fluit, quam et ego versionem imprudens secutus sum; potuerant quidem per se verba Scriptoris in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eundem v. gr. IV. 49, 3. et 10. et 12. πρὸς βορρῆν ἀνέμων dicuntur fluvii versus septentrionem decurrentes: eaque interpretatione adducti etiam duo ex Parisiensibus Academicis quos supra nominavi, *De Guignes* et *Danville*, hactenus adsensi sunt collegae, ut isto loco, IV. 40. de Armenio *Araxe* loqui *Herodotum* censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem, reddendaque ibi graeca verba his latinis debuisse, ad orientem (sive, ut latine rectius dicam, ab oriente) fluens, nempe ab oriente Caspii maris. Sic sane ibid. IV. 40, 3. τὰ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίον ἀνατίλλοντα, sunt regiones ad orientem (in partibus orientalibus) sitae: eademque notione I. 201, 4. ait ἔθνος οἰκημὲνον πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίον ἀνατολάς. Et c. 204, 1. et 3. habes τὰ μὲν πρὸς ἐσπέρην τῆς θαλάσσης ταύτης, et τὰ δὲ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίον ἀνατίλλοντα, qua parte sedes sunt *Massagetarum*, quos *Araxes* fl. a Cyri ditione separat. cf. c. 206, 11 seq. Similiter *Πυρρὸς* fluvius, IV. 48, 10. unus ex illis quinque qui e *Scythia* decurrentes (adeoque a septentrione) in *Istrum* influunt, dicitur πρὸς ἡῶ πρὸς ἡῶ, non quod

versus orientem dirigatur eius cursus; sed quod ille magis, quam caeteri *ad orientem, ab oriente sit*, et in ea parte Istri, quae maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiarantus *ibid.* memoratur *magis ad occidentem vel ab occidente esse*, πρὸς ἰσπείρης μᾶλλον: nam πρὸς praepositio istà notione promiscue cum genit. et cum acc. casu construitur, ut IV. 17, 11. et 13. IV. 122, 8. et frequenter alias. Denique de verbo μέιν observemus, quum μέιν dicitur fluvius, non continuo de cursu fluminis, et de directione cogitandum esse *qua flumen decurrit*: sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, κῆται dicimus, aut ὤκηται, aut simile quid; sic quum de fluvio quaeritur *qua parte, quave in regione sit*, in hac aut illa regione fluere (μέιν) illum dici. Priori verbi notione dicendum erat μέιν ἀπὸ ἡλίου ἀνίσχοντος, posteriori notione nullo incommodo eandemque in sententiam dici potuit μέιν πρὸς ἡλίον ἀνίσχοντα. Est vero praeterea in hoc loco, in quo versamur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum Wesselingium nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod verba illa (l. 18.) στόμασι δὲ ἐκμύγεται τισσεύοντα (ubi quidem de numero dubitatio quaedam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi Herodotus diceret, *per quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem*: quod quidem prorsus contra est, quum diserte ille doceat, caeteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere. Ex quo satis adparet, ἐμύγεσθαι non de ostiis in mare se exonerantibus debere accipi, sed de rivis et quadraginta orificiis scaturientibus et magna vi erumpentibus. Sic ἐμύγονται ἐκ μυχῶν παγὰ apud Pindarum, Pyth. I. 40. S.

23. μέν δια καθαροῦ) Insolens haec dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, praeter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud δια καθαροῦ, videlicet τόπον, labebatur, minime turbidum et limosum. Tale de Borysthenē IV. 53. μέν τι καθαρός παρὰ βολεροῖσι. Negare dissimile, si dicendi genus adtendas, βῆναι ἐν καθαροῦ Sophocleum, Oedip. Col. 1646. et Homeri 'Ιλ. κ'. 199. ἐδιδόωντο ἐν καθαροῦ: tum 'Ιλ. ψ'. 61. Restitutum in pristinam stationem paullo supra [l. 20. conf. Var. Lect.] est κατοικίσθαι. Vide Horrei Observ. Herod. p. 115. WESS. — δια

καθερῶ commodius intelligetur per loca ubi nullum obstat impedimentum. Conf. VII. 183, 6. et Aristoph. Eccl. 320. S.

24. ἡ δὲ Κασπία θάλασσα etc.) Verissime Noster, cui patria facit Aristoteles Meteorol. II. 1. et Diodorus Sicul. XVIII. 5. Ceteri fere omnes ex oceano septemtrionali Caspium mare influere tradiderunt, imprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. Casaubon. in Strabon. XI. p. 773. [p. 507.] Vossium ad Melam III. 5, 16. Παῖσαν [l. 26.] revocavi in suam sedem. WESS.

CAP. CCIII. 6. καὶ πλεῖστί μάλιστα) Gronov. bene. Aristoteles de Caucaso: Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος --- καὶ πλεῖστί καὶ ὕψει: tum post pauca τοῦ δὲ πλεῖστος (σημῶν) ὅτι πολλὰς ἔχει ἑδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικοῦσι πολλά. Quem philosophi locum adscripserat et Berglerus. Nec convenit tamen omni ex parte. Aristoteles πλεῖστος retulit ad incolentium multitudinem et sedes. Noster latissimam eius amplitudinem et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πεδίον ἐκδέκεται, πλεῖστος ἀπειρον ἐς ἀποψιν: et IV. 123. Statim [l. 8.] τὰ πολλὰ πάντα artissime iunxi, uti lib. II. 35. WESS. — Nempe olim importune post πολλὰ comma erat insertum. Poterant autem τὰ πολλὰ πάντα videri ἔθνη dici, quomodo nos cum aliis accepimus: rectius vero absolute et adverbialiter posita illa formula τὰ πολλὰ πάντα accipietur, ut τὰ πολλὰ idem valeat ac ὡς ἐπὶ πολὺ, plerumque, ut plurimum, plurima ex parte, et adiecto vocab. πάντα, longe plurimum, longe plurima ex parte; scil. nullā fere aliā re vitam sustentant, nisi fructibus sylvestribus. Conf. Schaeferum ad Bosii Ellips. p. 427 seq. et qui ibi laudatur Hemsterh. ad Luciani Dial. Mort. I. 2. Conf. Nostrum V. 67, 6. S.

11. ζωὰ ἰωυτοῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν) Herodoto, sicuti Eustathius monuit in Iliad. p. 626. [p. 481, 6. ed. Bas.] ζωὰ γράφειν et γράφεισθαι ex vetere more est pingere, uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes infecerunt Caucasi. Strabo in eam sententiam verba transtulit, τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις Φαρμάκοις, δυσέξι-τηλον ἔχουσι τὸ ἄνθος, lib. XI. p. 781. [p. 513. ed. Cas.] Sed dubito, an iure fecerit. WESS. — Ad Massagetarum retulit Strabo quae de Caucasiis hic tradit Noster. Caeterum, cur dubitarit Wesseling. recte-ne sententiam verborum

Herodoti expresserit, non video. *ζῶα ἑννέα* perapte uno verbo *πικίλλειν* potuit reddi. *ζῶα* figuras dici et imagines cuiuscumque generis, supra ad c. 70, 5. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore aetate in nomine *ζωγράφος*, pictor, superfuit. Apud Polyb. XXXI. 3, 10. *ζωαὶ* dicuntur vestes pictae, variegatae. S.

CAP. CCV. 2. *Τόμυρις* ci *ἦν ὄνομα*) Patet ex *Suida*, in reginae nominis principio scripturae constantiam non fuisse. *Lucianus* *Contempl.* c. 13. *Τόμυρις* *ἰσὶν ἱερί*, ubi praeclare hac de regina et nominis scriptione T. *Hemsterhusius*. Codices *Herodoti* nihil variant; in *Iustini*, *Frontini*, *Valerii M.* schedis discordia viget, qua de *Oudendorpius* ad *Frontin.* II. 5, 5. Recte P. *Burmamnus Secundus* *Anthol. Latin.* II. Epigr. 6. edidit, *Quam Tomyris turbata valet, cognovit in utre*, nimirum *Cyrus*. WESS.

8. *ἰκρίστρο* --- *στρατηγὸν*) Ita oportuit. *Κρίστρος* --- *ἰκρίστρο* *στρατηγὸν* *ἰς Καππαδοκίαν* I. 71. Verum crebro librarii imprudentes mutatum iverunt, veluti III. 3. et 56. IV. 83. atque alibi, at contra tabulas. WESS.

CAP. CCVI. 6. *ἀνέχου ὅσον ἀρχοντος*) Si *ὄψων* caeset, fors melius haberet. Docet *Strabo* *Massagetarum* plures loca montana habuisse, lib. XI. p. 780. *Tomyrin* praeterea *Cyro* posuisse in montibus insidias *Iustinus* auctor est I. 8. Hoc amplius, *ὄψος*, terminus, Ionibus *ψιλοῦται*, teste *Eustathio* ad *Iliad.* p. 149, 15. Sed nolo contra *maestros* niti. Mox [L. 9.] *προθυμίας* optime *Paris. A.*; id postulat linguae genius ex *προθυμίας*. *Aldi* operae dederant *προθυμίας* errantes: cuius ibi tonus verbi innuit in scripto libro *προθυμίας* fuisse. Ex *Aldo* error late ad omnes editos manavit, L. *Küster* in *Clerici Bibl. Vet. et Nov. T. V.* pag. 407. bene monente. WESS. — Mireris quid sit quod in illa dictione *ἀνέχου ὅσον* desiderarit *Wesselingius*, quum praesertim iam c. 80, 22. simillime dictum viderimus *ὄν ἀνέχεσθαι ὅσον*. Sed et alibi apud *Nostrum* eadem prorsus formula occurrit, de qua vide *Valckenar.* ad lib. V. c. 19, 15. Neque vero probari posse id, quod de *Aldina* scriptura *προθυμίας* idem *Vir* longe detissimus pronunciavit, intelligetur ex his quae in *Var. Lect.* a nobis adposita sunt. S.

9 et seqq. *ὅσοι, μέχθον μὲν* --- *ἀφ' ὧν*) Omnia ista *Reis-*

kios suo deposita loco negat: sedem olim habuisse et occupare rursus debere post τὸ ταῦτο τοῦτο ποιεῖς, atque hunc quidem ad modum, φέρε, ἡμῶν ἀναχωρησάντων - - σὺ ταυτὸ τοῦτο ποιεῖς, μέχθον δὲ, τὸν ἔχεις ζευγνύς etc. Mihi opera displicet, quippe voluntaria et nimium audax. Bene Tomyris, onitti posse aerumnosum laborem iungendi struendique pontis, admonet: se tridui itinere retro cessuram, facilemque adeo amnis traiectionem ratibus et navigiis, citra eum laborem, Κύρο fore. Mox ποιοῖς [l. 17.] ex schedis probavi. WESS.

CAP. CCVII. 6 seq. παθήματα - - ἀχάρματα) Potuerat ἀχάρματα sedis possessionem tueri. Homer. Odys. Θ'. 236. ἐπεὶ οὐκ ἀχάρματα μετ' ἡμῶν ταῦτ' ἀγορεύεις. i. e. ut in scholiis, ἀνδρῶν. Hesychius Ἀχαρίστειρον, ἀχαρίτωτατον, quod firmat verbis poetæ Odys. γ'. 392. Quia tamen potiores scripti ἀχάρματα praeferunt, eos non desero. Dant Codices VII. 156. συνολκῆμα ἀχαρίτωτατον. Corrigit Mos. Solanus ὡς δὲ καὶ ἀχαρίτός εἰμι suo periculo, in Luciani Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine Aldinae meae ἄχαρις praestiterat. Εὐχάρistos Xenophontis, Appiani, Aeliani, et praescripta Hesychii verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad Diodori XVIII. 28. WESS. — Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. S.

11. κύκλος τῶν ἀνθρωπίνων ἡμετέρας etc.) Aristoteles Problem. Sect. 17. p. 129. haec spectasse videtur, καθάπερ καὶ φασι κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Vidit hoc et Herodoto suo adscripsit Schurzfleischius, sicuti ex Cl. Walchio accepi. Amant hoc genus et Latini, sed varie. Seneca Cons. ad Marc. cap. 15. Sed videlicet it in orbem ista tempestas. Aliter Hilarius Pictav. lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. Orbem aeternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulit. Vide Gronovium. WESS. — At nihil, quod huc faciat, apud Gronov. reperies, nisi quod orbem illum reipublicae huc trahat, Ciceroni memoratum, ad Attic. lib. II. Epist. 9. et 21. S.

22. νικήσας τοὺς ἐναντιοῦμένους) Hoc esse unicum in Herodoto exemplum huius sic compositi verbi: per reliqua non occurrere nisi simplex ἀντίω, adscripsit, ut Mediceo faveret, vir Celeb.; cuius illi memoria decreti utique evanuit, cum ἐναντιώθημι [ἐναντιώθη] ex illo libro reposuit VII. 10;

3., motus Artabani verbis sect. 4. eiusdem capituli, *εἰ γὰρ καὶ ἰναντιοθῆναι τοῖς θέλοις*. Fugerunt eundem ista VII. 49. *καὶ δὲ τοῖς οὐδένος ἰναντιομύειν*. Quae satis sunt ad compositum retinendum, pariterque patefaciunt, quanta cautione, ne similis peccati rei evadamus, et quanta indulgentia, si quid ab aliis tali in re aberretur, uti, aequum sit. [Cae-
terum vide *Var. Lect.* ad h. l.] Quae haec anteverunt, [l. 21.] *ταῦτό γὰρ ἀντιθέω*, tangit versatque P. Horreus Obs. Herod. c. 19. WESS.

25. *ὑπεχώρησαι τῆς χώρας*) Amplector *Mediceum*. Non sum nescius, *Horreum* animose stetisse pro veteri *τῆς μά-
χης*, Obs. Herod. c. 16. Verum, quod bene Gronov., nihil de pugna praecessit liquido, neque eam Cyro Croesus suadet: immo vero, ut in reginae Massagetarum fines transeat, et positus insidiis ad flumen Araxen se recipiat. Obportunum est ad dictionis habitum *Demosthenis* celebre dictum pro Coron. p. 162., quod tamquam emblemate *Dio-
dorus* seriem scriptionis distinxit, XVI. 85. *τότε ἰγὼ τῇ Πύ-
θωνι --- οὐκ εἴξα, οὐδ' ὑπεχώρησα*; neque alienus *Luciani* in *Tox.* locus c. 36., de quo *Abreschius* recte *Lect. Aristae.* lib. II. p. 186. Iam, si cum viro Reverendo [*Horreo*] mox *διαβάνα* [l. 26.] instauratum velis, non contentiose ob-
nitar. Certe *περιγίνεσθαι* servari debuit. WESS. — At nec spernendus aoristus *περιγινέσθαι*. S.

31. *τῶν προβάτων ἀφ. πολλὰ*) *Laurentius* magna vi pe-
corum mactata; cuius versio moveri non debuerat. *Πρόβατα*
olim πάντα τὰ τετράποδα dicebantur. Vide Schol. in *Ἰλ. Ε'*.
124. *Herodoti* loca non adnumerabo; in quis saepe oves
intelligunt, uti hic Gronov. De *Hippocratis* more multa
Galenus in libro de Articul. p. 587., multa quoque *Eus-
tathius* ad *Erotian.* p. 92. [p. 302 seq. ed. Franz.] et *Foë-
sius* in *Oeconom.* [voc. *Πρόβατα*.] Haec tenuia videntur,
nec recusant tamen adponi. WESS.

CAP. CCVIII. 1. *Γινώμαι μὲν αὐταὶ συνέστασαν*)
In medium venire in Latinis, ex Gronovii opinione. Paene
puto contrarias indicari, ut erant, *sententias*. Tales *συνεστη-
κῆναι* γινώμαι VII. 142., dissentiente Porto. Tale IV. 132.
συνεστήκει δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρύω, in mastis. Tum VIII.
79. *συνεστηκότων τῶν στρατηγῶν*, contra se consistentibus du-
cibus. WESS. — Conf. I. 214, 10. Haud male *Valla* h. l.
in discussionem venire. S.

6. τῷ περ τὴν βασιλὴν ἰδίδου) Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum, ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit Brissou. Regn. Pers. I. 9. WESS.

CAP. CCIX. 6. τῷ Ἀρσάμους) Sic bene: vide VII. 11. et 224. In somnio Cyrus explicando nimius est. Vanae artis consultissimus Artemidorus censet id genus πλοῦσθαι καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχὰς περιποιεῖν, Onirocrit. II. 72. uti Dario contigit. WESS.

[23 seq. ποίει, ὅπως, ἐπεὶ - - ἐκεῖ, ὡς μοι etc. Aut ὅπως aut ὡς abesse poterat: sed ὡς post parenthesin ex abundantia adiicitur, quasi latine dicas, ut, inquam, mihi etc. Nisi pro ὅπως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. S.]

CAP. CCX. 2. τῷ δὲ ὁ δαίμων) Exquisitum illud et delicatum [τῷ δὲ οἱ ὁ δαίμ.] quod ex Med. receptum erat, vix ulli agnoscunt et sentiunt. Si τῷ δὲ aut τῷδε δὲ cum Reiskio et Valcken. malueris, constabit oratio: praecessit Κύρος μὲν. Porro [I. 4.] ἀμείβεσθαι ὧν restitui: neque enim simili in dictione casum tertium amant. WESS.

11. χρῆσθαι αὐτῷ τοῦτο ὁ, τι etc.) Gelo in Aeliani Var. XIII. 27. καὶ δίδωμι χρῆσθαι ὁ, τι βούλεσθε. Scriptorum codicum τοῦτο ὁ, τι σὺ βούλει animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρίωνται οὐδέν: et II. 108. τοῦτο μὲν ταῦδε ἐχρήσατο. Libanius Or. X. p. 288. n. καὶ περὶ τοῦ τί χρῆσεται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege Hutchinson. ad Xenophont. Agesil. p. 84. WESS. — Haud cunctanter recipi τοῦτο debuit, intelligendo κατὰ τοῦτο. Itaque τοῦτο ὁ, τι idem valet ac οὕτω ὡς. S.

CAP. CCXI. [3. καὶ Περσίων τοῦ καθ' αὐτοῦ στρατοῦ) Valla, cum expedita manu. Gronovius, cum integra et pura exercitus parte, quod tenuit Wess. Mihi adiectum vocab. Περσίων, quod commode abesse alioqui poterat, indicare videtur, eam intelligendam exercitus partem, quae ex puris putis Persis maxime composita erat. S.]

8. κλιβάνους δαίνυντο) Verbi speciem Ionicam non repudio: sic Poëta Ἰλ. A. 468. In Hesychio δαίνυντο, εὐωχεῖντο, geminata, ut in Ask., littera. De Istris simili paene in re cultissime Livius XLl. 2. Ibi quum omnium rerum pa-

retam expositamque copiam -- invenissent, regulus accubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant. Mitto Iustinum, et Porylaeni aberrationes lib. VIII. 28. WESS.

CAP. CCXII. 7. *ἱπαναπλείειν*) Minus considerate Ios. Wasse ad Thucyd. p. 427. [ad Thucyd. VI. 78.] quod fors in Cod. scripto repererat, *ἱπαναπλείειν* hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior *Athenaeus* haec habet ut Herodotea lib. XIV. p. 613. n. *κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἱπαναπλείει κατὰ ἔπεια καὶ μανόμενα*. Eustath. in 'Ιλ. Σ'. p. 1212, 12. *ἀναπλείει ἔπεια μανόμενῃ πρόποντα*: his alibi tangens illud dictum, habet *ἀναπλείει*, in 'Ιλ. Φ'. pag. 1330, 28. et in Od. T'. p. 685, 16. Ionicum est et Herodoteum *ἱπαναπλώειν*. VALCK.

Ibid. *ἱπαναπλείειν ὑμῶν ἔπεια κατὰ*) Laurentius, ad reginae mentem non absurde, improba a vobis verba fundantur: quae vir Celeb. correxit, ut vides, [nempe, ut, -- improbis vos verbis impleamini,] nescio quid spectans. 'Αναπλείν praeter alia dicuntur, quae in summa aqua fluitant. Aelian. Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, *καὶ αὐθις ἄφωπνισθείς τῇ κρούσει ἀναπλεῖ πάλιν*: tum de sicca tussi, cum nihil egeritur, neque in ore fluitat, XIV. 20. *ἀναπλεῖν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἔνι*: et mox *ἀναπλεῖ δὲ οὐδέν*. Indicat Tomyris, *ἐβρίς sursum tendere et quasi in ore natare improba verba*. Non disparia Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 363. 'Ἐπαναπλώειν Herodoti sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. etc. WESS.

8. Recte legitur *φαρμάκῳ δολώσας*. Galeo non debuerat in mentem venire *δολήσας*. *δολήσασθαι* tantum admisit usus. *Δολῶσαι*, qua hic structura, legitur in Xenophont. K. Π. I. p. 20, 13. *δολοῦν ὑς αἰγρίους πλέγμασι καὶ ὀρύγμασι*: et in Euripidis Iphig. Aul. 898. VALCK. — Quod hic *δολώσας*, id c. 214, 19. *ἐλὼν δόλω*. S.

9. *νῦν ὣν μιν εὖ παραινέουσας*) Si codicibus abesset, *μιν* non requireretur. VALCK.

13. 'Ἡλιον ἐπόμενυμί τει τὸν Μασσαγ. δέσποτην) Frequens alibi locorum Solis titulus. Aegyptii, ὧ δέσποτα ἥλιε καὶ θεοὶ πάντες, ex Euphanto apud Porphyrium Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Aethiops, ὧ δέσποτα ἥλιε καὶ σελήνη δέσποτα

να, in extremo lib. X. *Heliodori*. Neque id mirum, cum diis omnibus tribuatur, uti *Isthm. Pindari* VI. 7. *Eurip. Hippol.* 88. *Aristoph. Vesp.* 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tu vide *Cuperum Harpocr.* p. 113. et *N. Heinsium* in *Ovidii Heroid.* IV. 12. *WESS.*

14. ἡ μὲν σὲ ἐγὼ) Perverse scripta prostant in *Etymologico M.* p. 416, 48. *Sylburgius* alia contulit, quae leguntur infra c. 214. *Schol. ad Dion. Chrys.* p. 592. in *Morelli Collect.* τὴν Κύρου, inquit, ὑπὸ τῆς Μούριδος (ὑπὸ Τομύριδος) τῆς Μασθαγέριδος σφαγὴν Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De Tomyri notans vir Magnus ad *Luciani* [Contempl.] p. 508. hoc etiam *Scholion* excitat et corrigit. *VALCK.* — *Herodoti stylo* convenientius futurum fuisse ἡ μὲν, in *Var. Lect.* monui. *S.*

CAP. CCXIV. 2. ὡς ὁ Κύρος οὐκ ἐσήκουσε) Expulsi inportunum οἱ, quod unde in hanc viciniam immigraverit, non quaero sollicitē. [Vide *Var. Lect.*] Mox καὶ δὴ καὶ [l. 5.] in integrum restitui. καὶ post δὴ et h. l. eiecit *Gronov.* et II. 154. *Mediceo* suo obtemperans, citra causam urgentem. Vide I. 129. 165. VIII. 79. etc. *WESS.*

12. ἀντὶ ταύτη) Apta haec et nexa recte voluit *Arch.*, servato scriptoris more, ut VI. 16. et 30. et creberrime aliās. In *ahnais*, quos *Cyrus* regnando transegit, magna apud veteres discordia intercedit. Ad *Simsonii Chron. A. M.* 3746. Bene pro mente *Herodoti Sulpicii Sever.* II. 9. *Cyrus undetriginta annis rerum potitus est*: sic enim scripsisse videtur. In *Edd. uno et triginta*. Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. *Fabii Annal.* IV. duo et vicesimo, *Grammaticus* duo de vicesimo correxit apud *Gellium Noct. Att.* V. 4. *Lege Vallae* et *Gronov.* adnotata *Livio XXIII.* 37. et *Observ. meas* I. 29. *WESS.*

16. ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸν αἰσκόν) Quid vir *Celeb.* pro *Medie.* conduxerit, adsumi facile potest: sumi quoque *Horrei* ambigua et operosa disputatio *Obs. Herodot.* c. 20. Potest-ne vero ἐναπῆπτε adsignificare, [quod *Gronov.* voluerat] adligavit superiori utris ori, ut modo posset demittere quasi ad potandum, modo rursus attrahere, ut intermitteret? ego non dixero. Quanto lenius et expeditius *Aldinum* totque *Codicum* ἐναπῆκε, demisit! Hoc reperisse videntur *Valer. Maxim.*, *Iustinus*, quos docti viri antestati fuerunt, et *Lucianus Contempl.* c. 13. Καὶ τὴν κεφαλὴν γέ

ἀποτειμούσα αὐτή, Tomyris, τοῦ Κύρου, ἰς ἀσπὸν ἐμβαλεῖς πλήρη αἵματος. Nec morabitur quemquam Ionicae monetae verbum. Suidas receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἐνίβαλον. Ἐναφῆκαν τῇ δρυὶ σφῆνας, ὡς διαστῆται. WESS. — Haud dubie lenius et expeditius erat ἐναπῆμι: sed alterum ἐναπῆπτε (ab ἐναπάπτω, ion. pro ἐναφάπτω) hoc ipso, quod paulo difficiliorem habet explicatum, advertere animum debuit editoris. S.

18. Σὺ μὲν ἐμὲ ζῶσαν etc.) Egregie haec adserta et explicata sunt a cel. Gronovio. WESS. — Herodoteam verbi formam ζῶσαν, quum noster codex ms. dederit, aspernari non debui. S.

22. ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος) Par aliorum, Nostri tamen vestigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam longe vero ab ea Xenophon, Strabo, Lucianus, ut plures ne adnumerem, deflectunt! Pro Ctesia eruditam observationem Cl. Pelloutier Histor. Acad. Scient. Berolin. T. X. p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus Xenophontis potior videtur narratio. Vide Camp. Vitrinam in Iesaiæ c. xlv. 2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.

CAP. CCXV. 1. τῇ Σκυθικῇ Φορίουσι.) Non placet Remig. τῇ Περσικῇ, multo minus magni viri τῇ Σερικῇ ad Strabon. XI. p. 781. [Casaub. ad p. 513. suae ed.] Habuerunt Scythae suum sibi amiciendi modum, quo et aliae vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV. 106. ἐσθῆται δὲ Φορίουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην. WESS.

6. ἄρδεις καὶ σαγάρεις) Scholiastes adleverat his, ἄρδεις, Φαρίτραι: hinc scholion in Vind. et Arch. hinc Suidas, Ἄρδεις, πληθυντικῶς ἀπὸ τοῦ Φαρίτρας, etiam alii. Perperam omnes. Ἄρδεις est sagittae cuspis. Ἄρδιν μὲν ἀπὸ τοῦ εἰσοῦ νομίσαι, IV. 81. Δίκερον ἄρδιν reposuit in corrupto Leschae versu Scaliger ad Euseb. An. mcccclx. p. 82. Servius Aeneid. XII. 404. Hic foreipem dixit, quod Graeci ἀρδιόθῃαν dicunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδια enim spicula sagittarum appellantur. Ubi equidem ἄρδιες mallet, uti apud Aeschylum Prometh. 878. [885. ed. Brunck.] in Ara II. Dosiadae, [Analect. Brunck. T. I. p. 413.] et Lycophr. vs. 914. [Nisi ἄρδιον forma diminutiva est nominis ἄρδης.] Σαγάρεις ex Armenorum dialecto illustrant Whistoni fratres, Praef. ad Mosem Chorenens. p. 5. WESS. — De termina-

tionem plurali nominum ἄρδεις et σαρδάρις vide *Var. Lect.* ad l. 4. S.

CAP. CCXVI. 5 seq. τὸν Φαετρεῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς ἀμάξης) Vid. IV. 172. *Aelian.* Hist. An. VI. 160. Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν Φαετρεῶνα πρὸ γε τῶν κριμάσαντες, εἶτα μίτροι etc. *Interpres suspensa ad plaustrum pharetra*: unde suspicio iusta est, πρὸ γε ἄρματος, aut simile quid, legisse eum. Nupera *Aeliani* editio *Herodoti* oblita non est, de mendo silet: quae taciturnitas mihi in pravis eius scriptoris locis saepe displicuit. WESS. — Forsan vero vetus *Aeliani* interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex *Herodoto* supplevit: cuiusmodi ratione subinde usos esse doctos Graecorum auctorum Interpretes, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem *Nostro*, ut alia ex hac narratione, sic et hoc habet *Strabo* XI. pag. 413. τὴν Φαετραν ἐξαγρήσας (sic recte nupera ed. Lipsiens, pro mendoso olim ἐξαγρύσας) ἐν τῇ ἀμάξῃ. S.

12. οὐ καταστρίονται etc.) Schedae veteres hoc sibi expostulant. Barbarum illum morem Massagetarum et Derbicum illustravit *Io. Alb. Fabricius* ad *Sexti Philosophi* Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime *Fragm. Pythagor.* p. 713. ed. Gal. Μασσαγέται δὲ τὰς γούδας κατακόψαντες κατέθεντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἡμῖν, ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι. WESS.

18. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον) *Laurentius* e pecoribus omnibus perniciosissimum, quasi κτηνῶν legisset, quae *H. Stephani* coniectura. In *Arch.* et *Vind.*, quibus simillimas schedas *Valla* versavit, nihil eiusmodi. *Eustathius* in *Iliad.* pag. 36, 30. [p. 27, 43. ed. Bas.] τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς ταχύτεραν. et pag. 339, 41. [pag. 257, 15.] τὸ ἐν ζωῇ τάχιστον: quae posteriora *Herodoteis* proxima sunt. In eo *Episcopus* errat, quod equorum victimas ex *Herodoto* Persis contri-
buit. Vera res est; citra tamen *Nostri* testimonium. *B. Brissonium* consule *Regn. Pers.* II. 5. p. 339. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

Ad CAP. II. Lin. 1. πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφῶν βασιλεῦσθαι) Suum Scriptor recepit. Sic IV. 147. πρὶν ἢ Θήραν ἰλθεῖν ἐκ Λακεδαιμόνος, et c. 167. πρὶν δὲ ἢ ἀποστείλαι τὴν στρατὴν. *Medicei Ψαμμήτιχος* [quod imprudenter receperat Gron.] Herodoteae facilitati et γλαφυρότητι pugnare, optime *D'Orvilius* monuit ad *Chariton*. I. 4. p. 52. [p. 221. ed. Lips.] Nam quae *P. Horreus* utramque in partem disputat, nimis docta et arcessita sunt, Obs. Herod. c. 21. Ψαμμήτιχον superiore libro c. 105. vidimus: hoc vero Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος in membranis est. Par apud alios discrepantia. [Vide nostram *Var. Lect.*] Mihi dubium nullum est, quin constitutum quid in eo nomine scriptor habuerit. Inclino in Ψαμμήτιχος. WESS.

8. Παιδία δύο νεογνά) *Pollux* II. 8. νεόγονα reperisse videtur: ἄμεινον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῃ νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi doctissimus *Heringa* Obs. c. 3. hoc ex loco νεογνόν refingit; contra ea *Cl. Piersonus* Veris. II. 8. p. 234. νεογνῶν vindicem dat *Euripid.* Cycl. vs. 205. et Ion. vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim παιδία δύο νεογνά, non adducor, ut credam. Certe praeter statuentis arbitrium non exputo caussam. Obstant et *Codd.* omnes. [in νεογνά consentientes.] *Διδοῖ* locum recepit, quem *Horreus* in laboriosis ad huius libri principium disputationibus illi deferebat. WESS.

11. μηδὲνα ἀντίον --- φωνὴν ἰέναι) *Mediceus* cum sequace *Ask.* aberravit. Nihil verius *Aldino*, tot schedarum patrocinio protecto: taceo de cespitante verborum ordine. *Schol. Apollon. Rh.* IV. 262. hac ipsa in re, κλειψάντα μηδὲνα μηδὲν αὐτοῖς φέγγεσθαι. Ostendit praeterea ἰέναι φωνήν, quod

et si Portus Ἴωνικός καὶ Αἰολικός, verso aspero in tenuem spiritum, putaverit dictum, praefero ἰέναι, ut consuetudo fert. Habet Persen Ἑλλάδα γλῶσσαν ἴντα IX. 16. WESS.

13. ἐπαγνίειν σφίσι αἰγας· πλήσαντα δὲ) Cogor ἐκὼν αἰκνέει γε θυμῷ in omnia alia, ac vir Celeb., ire. Ἀγνίειν et ἐπαγνίειν, nemine obloquente, sunt Ionica. Et negabimus talia scriptori, hoc genus sectato? Πλήσαντας nexus orationis, ut errantis amanuensis peccatum, convellit, nec ferunt mssti. In Tzetze, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur

Θηλάειν προτρελάμενος ἐκείνα τὰς μητέρας·
dederat ipse τὰς μητέρας, capras. WESS.

17. ὡς γὰρ δίδτης χρόνος etc.) Postquam enim ista pastor fecerat per biennium. Perperam posita distinctio Herodoteam obacuraverat loquendi formam. [scil. post ἐγγόνι comina interpositum erat.] Lib. I. c. 113. ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ παιδίῳ ἱκαμένῳ ἐγένετο: triduo post infantem expositum. III. 56. ὡς σφί τιποσὶ καὶ οὐκ ἐγγόνισαν ἡμέραι πολιορκίους Σάμον. IX. 38. ἡμέραι δὲ σφί ἀντικατημένους ἤδη ἐγγόνισαν οὐκ ὧ. Apud alios etiam hic illic similia prostant: Thucydides III. 29. ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἰαλυνεῖν ἐπὶ τὰ, ὅτι etc. Demosthenes contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. [ed. Lamb.] ἡμέραι ἦσαν συχναὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις. Imitantur et hoc Atticistae. VALCK. — Quod in Var. Lect. de scriptura vocabuli δίδτης monui, id sic positum oportuerat: „In F. δίδτης a pr. m. dein adiectus alius accentus super i.“ S.

20. βίκοις ἰωῶτων) Adsentior Gronovio. Opus certe non fuerat, ut ex barbaro vocabulo eruditae rixae materies gigneretur. Hipponax in Strabon. VII. p. 524. [p. 340. ed. Cas.] Κνερὶον βίκος φαίγεται καὶ Ἀμαθουσίαν πυρόν. Plura Cl. Albert. in Hesych. et P. Horreus Obs. Herod. c. 31. WESS. — Adde omnino Polluc. V. 88. et quae ibi notarunt Interpretes. S.

28. πρεσβυτέρους ἵνα ἰωῶτων) Supra c. 2. οἱ γενέσασθαι πρώτοι ἀνθρώπων: et φεύγας προτέρους γενέσθαι ἰωῶτων. Quae mihi suadere videntur, scholion haec occupasse, et ex tribus Codd. praestare πρώτους -- ἰωῶτων. Suidam in Βενκουσίλπος simili quid offerre, Galeus vere adscripsit. De structura securos nos esse Aelian. Anim. VIII. 12. iubet: οἱ πρώτοι μὲν ταῦτα ἀνιχνύσαντες. Manetho I. 329. βριφέων γεννήτορα πρώτων

Ματίρος εἰς αἶδον πίμψαι: quae ipsa iterat IV. 404. Alia hoc de genere Georg. Herwartus, Chronol. c. 241. in quis haud pauca ἀπροσδιόνυσα, optime I. Perizonio, quo me olim doctore usum gratus testificor, docente in *Dissert. de August. Orb. Descript.* §. 21. et meliora in medium collocante. Mox [c. 3. l. 1.] τοῦ reseculi. WESS.

CAP. III. 11. Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι) Disputari utramque hic in partem possunt multa; quo ego labore supersedebo. Laudo et amplector Gronovii [λογιῶν. probantis] iudicium. Λογιώτατοι Nostro honoratissimi plerumque semper sunt et dicuntur, sive δοκιμώτατοι, uti ex mssis III. 127. patet. Qui quidem titulus Heliopolitani cur tandem erit praecipuus? Immo vero ceteris solertia et eruditione priores erant. Nic. Damascenus in Eusebii Pr. Evang. IX. 16. καὶ συνῆν Αἰγυπτίων τοῖς λογιώτατοις. Plura olim constipavi in Diodori II. 4. Nunc adstruo hoc Iustini Martyr. ex Dial. cum Tryph. p. 168. Ed. Thirlb. περιτρίβουσι οὖν τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγοι τοῦ θεοῦ, et sacros prophetas intelligo. WESS.

CAP. IV. 4. ἐκ τῶν ἄστρον) Bene Medic. Quod [l. 6.] additur διὰ τρίτου ἔτους, id doctos exercuit viros, Leonem Allatium Mens. Temp. cap. xv. p. 188. et Alph. Caranzam, Leoni consentaneum, Diatrib. c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem, ac I. 32. neque sibi in Graecorum anni forma bene consentire Scriptorem. Verius D. Petavius Auctar. Doct. Temp. lib. IV. 3. διὰ τρίτου ἔτους ineunte anno tertio interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti Musa prima significavit, intercalatio; quae et H. Dodwelli opinio Diss. I. de Cyclis p. 50. WESS. — Conf. ad I. 32, 11. notata. S.

8. ἐπαύγουσι - - πέντε ἡμέρας) Has ἐπαυμένιας, sive intercalares quinque dies, non habuit insuper Diodor. I. 50. sicuti nec alii, quorum in Aegyptiorum anno occupata cura fuit; in quibus excellit sollertissima Nic. Averanii opera, Diss. de Mensib. Aegypt. c. 4. WESS.

16. βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου etc.) Non erat ad sententiam valde necessaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob haec Diodori I. 45. μετὰ τοῦς θεοῦς τοῖνυ πρῶ-

τὸν Φασι βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μενᾶν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribentium insignis discrepantia est. Μῆνα magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit *Eusebius Chron.* p. 14. Nostrum nominatim testem vocans. Μελνός βασιλεύς meminit *Plut. Isid. et Osir.* c. 8. ubi nonnulla *Sam. Squire.* In Catalogo *Erato-sthenis* apud *Syncellum* Μίνης Θνηβαῖος, ὁ ἐρμηνεύεται Διόνιος, ubi Μίνης et αἰώνιος ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit *P. Ern. Iablonskius* adnotat. ad Catalog. istum in *T. II. Chronol. Vignolii* p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et [*l. 19.*] Μελνός. Vide c. 13. et *Diodor. I. 51.* et *Salmas. de Ann. Climact.* p. 567. WESS.

CAP. V. 4. δᾶρον τοῦ ποταμοῦ) Hoc, sive *Hecataei*, sive *Herodoti* dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. Ποταμόχωστος propterea *Diodoro I. 34. III. 3.* a quo *Aristoteles Meteorol. I. 14.* non deflectit. Quae quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum est numero, quae post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. *Diligentissimus Shaw Observ. Geograph. Syriae et Aegypti* p. 183. *Herodoti* patronicum proficitur, Niloque vindicat illum regionis, cui *Delta* nomen est, tractum. *Alia Cl. Freret* et egregie erudita contra priscam istam suspicionem *Comment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 333. et XVIII. p. 188.* quae, quin consensum auferant, nihil admodum inpediit. Lege etiam *S. Bocharti Phal. IV. 25. p. 261.* WESS. — In dubio *Wesselingius* reliquit, *Herodoto*-ne an *Hecataeo* tribuendum illud dictum sit, *inferiorem Aegyptum Nili donum esse.* Nempe ad utrumque horum Scriptorum idem dictum retulit *Arrianus*, de *Exped. Alex. V. 6.* sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne prisci *Hecataei Milesii* id opus, ubi idem dictum, sicut apud *Herodotum* legebatur. Quem locum producens *Creuzerus* (in *Antiquiss. Historicor. Graec. Fragmentis*, p. 29.) existimat, ex ipsa *Nostri* narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, *Hecataeum Milesiam* iam ante *Herodotum* in eadem fuisse sententia: quum praesertim et *Porphyrus* apud *Eusebium* dicat, multa ex *Hecataeo* ad verbum transseripuisse *Hero-*

dotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. *Valckenar. ad Nostrum*, cap. 77, 13. huius libri) *Strabo* certe constanter dictum illud ad unum *Herodotum* auctorem refert, XII. 560. n. XV. 691. n. aliisque locis in *Var. Lect.* citatis. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relata hanc sententiam audivit legitime *Herodotus*, suum tamen ille iudicium secutus eandem rationibus hic adpositis confirmavit. Et, recte iudicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur *Andreossi*, Vir multis nominibus illustris, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M. etc. Etat moderne*, *Memoires* T. I. p. 272 seq. merito laudatus ab *Heeren*, in *Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. II. p. 541 seq. Eandem sententiam confirmat *Geoffroy de Saint-Hilaire* in eodem splendido opere, *Description de l'Egypte etc. Histoire Naturelle*, T. I. p. 1 seq. Quae in contrariam partem disputata sunt, summam ea exposuit *Larcher* in *Notis ad h. l. T. H.* p. 159 seqq. S.

CAP. VI. 4. ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτειο κόλπου) Verum erit Πλινθινήτειο. Oppido nomen Πλινθή, quod lacui Mareotico, cui vicinum erat, nomen Πλινθινήτειο dedit. *Scylax Πλινθινον κόλπον* vocat, *Periplus* p. 106. ubi *Vossius* et *Holstenius*, ad *Ethnicographi Πλινθή* videndi. Mox [L. 5.] in possessionem, unde deiecerat *Medicei* auctoritas, τῷν rediit. Scriptor ita voluit, nam III. 5. μέχρι Σεβασίδος λίμνης, παρ' ἣν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει εἰς θάλασσαν. Et hac quidem in defensione *P. Horreo* adsensum non nego *Obs. Herod.* c. 42. Quae vero *Noster* eodem loco adiungit, *Aegypti initia cum Serbonide palude ex Syria properantibus* fuisse, liquido ea adfirmant, quae hic succedunt, et *Gronovii* explicationem. **WESS.**

[10 seq. σχοῖνος ἑκαττος --- ἐξήκοντα στάδια) Schoenum-*Noster* facit sexaginta stadiorum. conf. 9, 2 seq. At, non eandem in diversis Aegypti partibus, sed diversissimam habitam esse schoeni mensuram, tradidit *Artemidorus* apud *Strab.* XVII. p. 804. fuisse enim schoenos alibi stadiorum 40, alibi 30, alibi 60, denique alibi etiam 120 stadiorum. S.]

12. στάδιοι ἑκατόσιοι καὶ τριαχλίοι) De discrepante in hac Aegypti mensura stadiorum apud *Diodorum* et *Strabonem*

numero vir magnus in *Strabon.* XVII. p. 1135. [*Casaub.* ad p. 786. suae ed.] De *Parasanga*, similia V. 53. et *Agathias* Schol. II. p. 43. D. ex *Nostro*. Aliorum dissensum non praeteriit *Strabo* XI. p. 788. A. [p. 518. med.] sicuti nec τὸ ἄσφατον τῆς ἐρχομένης μέτρον in diversis Aegypti locis XVII. p. 1156. B. [p. 803 extr. et seq.] WESS. — De stadii mensura quo usus est *Herodotus*, praeter *Gosselini* uberrimam commentationem de stadiis veterum Graecorum, quae Tomo primo gallicae versionis *Strabonis* continetur, consuli possunt *Danville* et de la *Nauze*, in *Comment. Acad. Reg. Inscr.* T. XXXV. p. 574 seq. et T. XXXVI. p. 86 seqq. Denique du Bois-Aymé in *Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri*, in *Description de l'Égypte etc. Etat moderne, Mémoires*, T. I. p. 188 seq. Conf. Adn. ad II. 158, 20. S.

CAP. VII. 5. ἱξ' Ἀθηναίων) Quod aliquoties auctoritate libri Medicei posuit Gronovius, hic etiam debuerat ἱξ' Ἀθηνῶν, *Athenis*, vulgari: nimis ille frequenter vocem perperam scriptam reliquit, nimirum hic vs. 49. p. 42, 16. p. 373, 24. 381, 24. 403, 49. 409, 21. 490, 33. 497, 49. 498, 43. 511, 11. 549, 15. [I. 98. VI. 127. VII. 6. et 62. et 90. VIII. 100. et 118. et 120. IX. 7, 6. et IX. 106.] quibus in locis similiter Ἀθηνῶν scribendum. Θῆβαι Ionice flectitur in Θηβαίον, quod pro Θηβαίων poni debuerat p. 91, 35, 37. p. 109, 46. [II. 9, 8 seq. II. 54.] Recte scribitur ἀπὸ Θηβαίων τῶν Αἰγυπτίων p. 279, 33. p. 110, 10. [IV. 181. II. 55.] Huius generis Ionica cum toties in his recte scripta recurrant, cur ista tandem depravata relinquerentur? VALCK.

Ibid. ἱξ' Ἀθηναίων) Sic decuit, et statim. Scripsi quoque Πίσσαν, [l. 6.] quorsum et *Mediceus*, leviter aberrans, ducit. Non ignoro, Πίσσαν saepius nobilem urbem pingi; propius tamen ad vocabuli originem illud est. Aram XII. deorum Athenis habet VI. 108. fuitque in foro, ab *Hippia*, *Pisistrati* filio, olim dedicata apud *Thucydidem* VI. 54. Nam, quod eam in via, qua Athenis *Pisas* ibatur, et xv. quidem stadiis ab urbe, ex *Herodoto* locat *Barbeyracius* *Histor. Foeder.* Part. I. p. 72. id festinanti excidisse opinor. WESS.

8. τῶν οὐδὲν νεώτερον τὸ μὴ ἴσας etc.) Legebat scholiastes τὸ μὴ ἀίσις: adscripsit enim ἀίσις, ἰσώτας, quod ἰσώτης

ἴσας si cum *Abreschio* formaveris, cessabunt *Corinthei* [*Gregor.* Dial. ion. §. 115. ubi vide quae *Koenius* notavit.] et aliorum ineptiae. Hic vero me properantem paulisper moratur τῶν οὐδῶν scriptio. Toties totiesque τῆς οὐδῶν mentio recurrit, species Ionica hic et III. 126. in sede mansit. *Homerus* *Odys.* β'. 196. ἐπὶν φάρ' ἀριστὰς ἔμμεναι οὐδὲν: ubi vide *Eustath.* [p. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eundem ad *Il.* α. p. 18, 10.] et *Etymolog.* p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum sibi iuris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? Διαφύσει an διάφορον praeoptes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit *P. Horreus*, *Obs. Herod.* c. 33. *WESS.* — Quod si ab *Herodoti* manu est scriptura οὐδῶν, licuerat ergo *Nostro* (sicuti saepius observavi) in eisdem verbis modo ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, praeter ius et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a *Veneto Editore*) obtrusas esse *Nostro* ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hic agitur, non est nostri instituti varias excutere virorum doctorum sententias. Videndus *Danville* a *Larchero* ad h. l. citatus, ipseque *Larcher* in *Notis* ad h. l. et in *Indice* geographico, voc. *Heliopolis*; auctoresque quos ibi laudavit. *Danvillii* accusationem, confudisse h. l. *Herodotum* minora stadia, quibus constanter in *Aegypti* historia utitur, cum *Olympicis* stadiis, repetiit *Cahirensis Academicus Du Bois-Aymé* loco paullo ante citato. *S.*

11. ὡς μὴ εἶναι.) Inmigravit in locum suum ὡς, *Mediceo* odiosum. Non nego, citra damnum abesse potuisse: at vincit *Codicum* imperium. Potuerat etiam in his, ὡς ἐγὼ ἐκινθάνομεν -- εἶναι, brevi secuturis, [*CAP. VIII.* l. 8.] desiderari: et *Reiskius* inductum voluit. Verum saepe locum tenet, quem sine detrimento relinquere poterat. [Confer ad l. 58, 7. notata.] Vide *T. Hemsterh.* in *Luciani* Dial. Mort. XII. 1. [P] et *Horreum* *Obs. Herod.* c. 43. Porro ἐν τῷ καὶ λόγῳ. [*cap.* 8. l. 5.] similem ob causam revocavi. *WESS.*

CAP. VIII. [6 seqq. ταύτη μὲν λήγον etc.) Hoc loco, ubi sunt *lapicidinae*, desinens mons, scil. non amplius in

directione a septemtrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem; scilicet versus Rubrum mare*, (ut L. 4. dixit) *ibique continenter sursum tendit, secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem aestivum) pergens usque ad regionem thuriferam. S.]*

11. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης etc.) Verius erit τῇ δὲ πρὸς Α. Pendent enim ex superioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ. cuius quidem coniecturae suasore utor Cl. Pauw. [At τὸ δὲ (nempe κατὰ τὸ) idem valet ac τῇ δὲ.] Quae vero consequuntur [L. 12.] *de saeae monte, in quo Pyramides, turbata vehementer ex Medic. sunt. Probare possum ψάμμω κατελυμένον, uti ψαμάθω εἰλυμένα πολλῇ Odyss. E'. 136. quamquam κατελυμένον ex εἰλέω non minus bonum. In Philostrati Heroic. c. 2. p. 693. Iupiter εἰλημένος κόπρω, qui εἰλυμένος Gregor. Nazianz. Stelit. I. p. 72. Ed. Montac. φλογεῖν εἰλημένα χροῖν - - Φαλάγγια Nicand. Theriac. 754. Possum etiam, si qui κατελυμμένον maluerit, uti P. Horreus Obs. Herod. c. 44. pati. At aegre exilii poenam fero, quam τεταμμένον Medicei decreto sustinuit: facit enim orationem intricatiorem, et scriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. καὶ ψάμμον μούνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέρφιος ἔχον. Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum mare tendens, cuius contrarium Medicei auctoritas viro doctissimo extorsit. Quae quidem discordia desinet, ubi ex Codicum consensu ψάμμω κατελ., τεταμμένον τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS. — Non vero τεταμμένον, ut Wess. cum aliis, sed τεταμένον, simplici μ litera, ut par erat, editum me voluisse professus sum in Var. Lect. sed invitus video aliter visum esse tythothetae nostro. S.*

16. οὐκέτι πολλὸν χωρίον) Hoc postulabat sermonis series, et edunt membranae: venerat etiam in coniecturam Reiskii. Quae statim memorantur, de Aegypto in arctum spatio navigationis iv. dierum constricta, deinde vero laxiore, non placent Aristidi T. II. p. 343. esse enim contra veri fidem; sese experiundo conperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit B. Maillet Descript. Aegypti p. 44. WESS. — Recentiorum Iti-

neratorum testimonio firmari *Herodoti* rationem adnotavit *Larcher*, provocans ad tabulam geographicam in *Nordens* Itineribus, et ad *Savary* Epist. I. de Aegypto, p. 5. S.

CAP. IX. [1 seqq. *ἑπὶ ἀνάπλους ἐν τῇ ἡμέρῃ* etc. Vide ne iusto minor sit *novenarius* numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quævis exiguam statuas stadii mensuram, nimium videtur; quum præsertim adverso flumine, ut c. 96. tradit *Noster*, non aliter, nisi navi fune secundum ripam tracta, navigare potuerint. S.]

8. *μέχρι Θηβῶν*) Belle *Remig.* schedae. Cl. *Gronovius* attigit hæc ad *Arrian.* *Ἀναβ.* III. 5. p. 109., ex *Medic.* idem asserens *Herodoto*. Cur illam rem hic tacitam habuerit, non exputo. Libro III. 26. caute minus *Θηβῶν* ex eo codice, ubi *Θηβῶν* legebatur rectissime, reposuit. *WESS.* — *Conf. Valck.* ad cap. 7, 5. Ad rem quod spectat, quum a mari usque *Thebas* nunc stadia ponit 6120, haud utique congruit hæc summa cum ante positis. Nam a mari usque *Heliopolin* (cap. 7.) posuerat 1500 stadia; iam ab *Heliopoli* *Thebas* 4860: unde conficitur stadiorum summa a mari usque *Thebas* 6360. S.

CAP. X. 4 seqq. *ἰφαινέτό μοι - - κόλπος θαλάσσης*) Expressit *Plinius* *Hist. N.* II. 85. *Herodoto* quidem si credimus, mare fuit supra *Memphim* usque ad *Aethiopum montes*; itemque a planis *Arabiae*. Mare et circa *Ilium* et tota *Teuthrania*, quaque campos intulerit *Maeander*. Paria illis ex *Nostro* et *Nearchio* *Strabo* XIII. p. 1013. [p. 691. ed. *Cas.*] et *Arrianus* *Ἀναβ.* V. 6. p. 203., *Herodoti* non oblitus. Mox [l. 7.] *Thucydidis* exemplo tueri se ὡς potuit, ὡς μικρὸν μεγάλη εἰκάσαι lib. IV. 36. *WESS.* — Amant autem *Iones* ὥστε pro ὡς. De re ipsa conf. supra ad c. 5, 4. notata. S.

9. *Νείλου, ἔντες πενταστόμου*) Notissimus septem geminus *Nilus* ex *Virgilio*, *ἑπτάπλορος* *Dionysio* *Perieg.* 264., *πολύστονος* sive, ut in scholiis, *πολύστομος* *Nicandro* *Theriac.* 175. Praetulit ex *Med.* *πενταστόμου* titulum *Gronov.* motus (opinor) verbi c. 17., ubi *ἰσχυρὰ στόματα* *Nili* quinque; duo quae septenarium numerum explent, manu facta, ὀρυκτά. *Eustath.* optime, *Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νείλον, δηλαδή κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρυκτῶν ὄντων*, ad *Dionys.* vs. 226. Ad quae hominum opere

effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem annis ostiis longe didita, et tot scriptis Codd. recepta, fama, quae utique firmior foret, modo septem fluvii *Esaiæ* xi. 15. Nilum eiusque rivos declararent. Tu magni Theologi, *Camp. Vitrinae*, commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum *B. Mailliet Descript. Aegypti* pag. 49. Mox [l. 12.] *μεγάλα* bene Gronov. WESS.

15. τῶν Ἐχινάδων νήσων etc.) Haec et sequentia videntur observata *Thucydidi* II. 102. εἰς τῶν νήσων αἱ ἡπίρουνται ἐλαίς δὲ καὶ πῶσας οὐκ ἐν πολλῷ τινὶ ἂν χρόνῳ τοῦτο παθεῖν: ubi viri Docti non meminerunt huius loci. VALCK. — Conf. quae ad h. l. ex *Pausan.* VIII. 24. p. 647. et ex *Woodii* libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. *Larcherus* adnotavit. S.

CAP. XI. 2. εἰσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς etc.) Ex coniectura *G. Raphaelius* in priorem Petri c. 2, 6. εἰσέχων, sed minime fideli. *Supra* I. 193. εἰσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφράτιω. et II. 158. εἰσέχει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θαλάσσαν. *Aristides* T. II. pag. 354. ed. *Iebb.*, εἰς τοὺς παρ' ἡμῶν τόπους εἰσέχει θάλαττα, ἣ καλεῖται Κασπία. Quae quidem efficiunt, ut post pauca [l. 11.] ἐκ τῆς βορ. θαλ. κόλπον εἰσέχοντα paene ex *Remig.* admittam. Recepi sine haesitatione [l. 6.] ἐς τὴν εὐρέην θάλ. *Arch.* monente, ut c. 9. et saepe. WESS.

[6. ἡμέραι ἀνασιμουῦνται τεσπεράκοντα etc.) Super hoc loco disputantem audire iuvabit doctum Academicum *Cahirensis Le Pere*, in *Description de l'Egypte publiée par ordre etc. Etat moderne*, T. I. p. 102. et quem is ibi laudat *Gosselin*, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, T. II. p. 163. S.]

8. ἡχὴν δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις) De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in Mosem et Iudaeos, Arabicum sinum transgressos. *Scholiastes* in *Ptolemaei Tetrabibl.* pag. 83. ἀμπώτιδος γὰρ γενεμένης Φυγᾶς παρήλθιν ἐ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μωσῆς. Docte et animose pro divino Iudaeorum legislatore *Vignolius*, *Chronol.* lib. III. 1. p. 663. etc. WESS. — De insolito prorsus et prodigioso maris illius refluxu, cuius ex prisco aevo memoria apud accolae duravit, vide *Diodor. Sic.* III. 40 extr. et quae ibi *Wesseling.* adnotavit. S.

11. ἐν τῇ βορείῃς θαλάσσης) Bene Ask. postulante dialecto. Sensit et Reiskius. Confer II. 158. 159. IV. 37. 42. Ita vero mare mediterraneum, et quae illi iunguntur, nuncupat. Νοτιὰ θάλασσα est Erythraeum, cuius pars Arabicus sinus. WESS. — βορείῃς cum Ask. agnoscit etiam noster F. pro quo ante Wess. βορείῃς licet legebatur; quod in Var. Lect. adnotare neglexeram. S.

13. σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι συντετραίνοντες τοὺς μύχους) Praeclara Medic. et Ask. scriptura, iure merito a viro Celeb. instaurata et defensa. Memini Diodoro III. 44. simile auxilium ferre et aliorum exemplis stabilire; quibus hoc Aeschyli adstruo, Choëphor. 449. δι' ὧτων συντέτραινε μῦθον ἡσυχῶ φέρον βασι, cothurno incedens, neque alienum tamen. WESS.

18 et seqq. χωσθῆναι ἂν κού γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμ. etc.) Adhaerco ad hanc disputationem, neque me expedio. Arch. οἰμαι [pro ἢ ἐμὲ l. 20. ubi in nostra Var. Lect. perperam οἰμοι posuit typotheta.] non multum iuvat, nec Reiskii opera in Miscell. Lips. vol. VII. pag. 629. Adscribam Cl. Pauw coniecturam, ut arbitrandi sit facultas. Fors, inquit, una littera detracta, et distinctione leviter mutata, optime locus emendabitur: ἐγὼ μὲν γάρ - - - χωσθῆναι ἂν κού γε ἢ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ - - οὐκ ἂν χωσθῆναι κόλπος κ. λ. Opinor intra x. annorum millia alicubi aggeratum esse: an sinus longe hoc Arabico maior non posset oppleri intra illud temporis spatium, quod ante nativitatem meam a rerum primordiis effluerit? Haec ille. WESS.

20. πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι) Formularum Herodoti non incuriosus haud sane memini, sic alibi loquutum historicum: quod si Codicibus ista vetustis abessent, tum certe iudicarem aliunde invecta, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodierat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαι γε καὶ μυθίων ἐντός χωσθῆναι ἂν ἤκου γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθῆναι κόλπος καὶ πολλῶν μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικοῦ; In his solemne illud ἤκου vel Herodoti ἤκου γε δὴ non cadet in dubitationem quin genuinum sit, suumque indat interrogationi vigorem. VALCK. — Cur suspecta haberemus illa verba πρότερον - - γενέσθαι, non satis equidem caussae vidi. Si ἢ κού de-

disset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim πού γε δὴ, eadem notione atque πῶς γε δὴ, ferendum putavi. καὶ γε δὴ legendum censet *Benedictus* in *Actis Semin. philol. Lips.* Vol. II. P. II. pag. 285. Caeterum μέζων ἔστι τούτου, non cum *Pavio* apud *Wess.* intelligendus sinus hoc *Arabico* maior; sed hoc *Aegyptio*, ut recte *Larcherus* accepit; nempe maior hoc, quem *Herodotus* existimat olim eam regionem occupasse, quae nunc *Aegyptus* est. S.

CAP. XII. (3. τῆς ἐχομένης γῆς) In *Lat. vers.* perperam positum regionem utrique adiacentem, ubi utrimque scripseram. S.]

4. κογχύλια τῆς Φαινόμενα) Res vera est, fulta testimonio *Plut.* *Isid.* et *Osir.* c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda. Altissimos Europae, Asiae atque Americae montium vertices varia conchyliorum genera insederunt; quae unde advenisse putes, si generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto dissentienti et disputandi pruritu concordia? Adi *S. Bochartum* *Phal.* IV. 24. et *Fretum* *Comment. Acad. Inscript.* T. XV. p. 342. *WESS.* — Nostra quidem aetate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque conchylia marina in montium visceribus reperiunda, salva fide Mosaicae narrationis, ex aevo derivari Noachica inundatione longe superiori. S.

7. πρὸς δὲ, τῇ χώρῃ, αἵτι etc.) Laborabant haec mala punctione: πρὸς δὲ, praeterea, sicuti ad I. 156. adscriptum est. Pendet sermo ex ἰδῶν, cui superius suus locus. Vidit hoc *Reiskius*, brevi post [l. 9.] εὐ μὴν corrigens. *WESS.* — *Reiskii* coniecturam veterum codicum auctoritate vidimus firmatam. S.

CAP. XIII. 4. ἀρδεσκε Αἴγυπτον) *Medic.* ex Ionum consuetudine. *Abydenus* in *Eusebii* *Pr. Evang.* IX. 41. πύλας ἐπίστρεψεν, ταῖς ἀνοίγοντες ἀρδεσκον τὸ πεδίον. Scripsi etiam εἰνακεία, quemadmodum II. 145. *Homeri* εἴνατον, εἰνάνυχες nunc non attingo. Mire placet *Gronoviana* huius loci explanatio. *WESS.* — Scilicet et *Μόρι* et *τετυλκότε* e suo cod. restituit *Gron.* cui fere et nostri adsentiuntur libri. S.

[6. νῦν δὲ, ἣν μὴ ἐπ' ἐκκαίδεκα etc. Quum hodieque eadem *Herodot.* T. V.

fere obtineat ratio, monuit Rich. Pococke (*Descript. of the East*, Vol. I. pag. 251.) citatus a Larchero, opinione videri hactenus falsum esse *Herodotum*, quod sua aetate tanto maiori incremento Nili ad irrigandam Aegyptum opus fuisse quam Moeridis regis aetate: octo enim illos cubitos, quos (l. 5.) ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac *xvi. cubitorum*, quae intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Caeterum cum Nostro conf. *Strab.* XVII. 788. ed. Cas. et *Plin.* lib. V. cap. ix. sect. 10. S.]

11. *κατὰ λόγον ἐπιδιδόι ἐς ὕψος*) Dum quis ista nobis probabiliter interpretetur, suspicabor equidem ex interpretationis nata, quae quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil impedit hoc in loco *κατὰ λόγον* per *κατὰ τὸ ὅμοιον* interpretari, et *ἐς ὕψος*, *εἰς αὐξήσιν*. Mea saltem opinione nihil distarent *κατὰ λόγον ἐπιδιδόι ἐς ὕψος*: et *κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδιδόι ἐς αὐξήσιν*. Cap. seq. 14. *εἰ σφί ἰθιλάτῃ* (sic legerim.) --- *ἡ χώρα ἡ ἔνερθε Μίμφιος* --- *κατὰ λόγον τοῦ παρῶχημένου χρένου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι*. VALCK.

Ibid. *κατὰ λόγον ἐπιδιδόι ἐς ὕψος*, καὶ *τὸ ὅμοιον ἀποδιδόι ἐς αὐξήσιν*) Invenit et hic manifestam *ταυτολογίαν* Cl. Reiskius, sciorum opera natam, *Miscell. Lips.* Vol. VII. pag. 629. Putares quodammodo adstipulari schedas Ask. in quibus hiatus, sed ex scribae socorde negligentia: eadem verborum *ἐπιδιδόι* et *ἀποδιδόι* terminatio hominis oculos, ut in medio utriusque posita omitteret, praestrinxit. *Herodoti* dictiones bene constant: *ἐς ὕψος* altitudinem soli, *ἐς αὐξήσιν* eiusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum *xvi.* aut *xv.* cubitos amnem adscendisse et arva inundasse olim, argumento est Nili figura *xvi. liberis* circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi augentis se amnis intelliguntur in *Plinii* *H. Nat.* XXXVI. 7. ubi *Harduinus*; cui iungendus *Shaw* *Obs. Geogr. Syr. et Aegypti* cap. 5. p. 181. quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens. WESS. — Non *ταυτολογία*, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eandem sententiam ῥήσεις aspernari Nostrum, satis constat. Sed de verbo *ἀποδιδόι* dubitaveram, etiamque nunc dubito, idem-

ne ac ἐπιδοδοῖ significare possit. Illud video, ἐς αὐξῆσιν posse eamdem in sententiam atque ἐς ὕψος accipi: iuncta mox utrâque voce ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι dicit Noster c. 14, 6. Schaeferus quid spectarit, ex coniectura sic edens, καὶ μὴ τὸ ὅμοιον ἀποδοδοῖ ἐς αὐξῆσιν κατακλύζοντος τοῦ ποταμοῦ, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, *neque tantundem reddit ad augendum inundans flumen*; quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquae versioni in parenthesi interieci. Sed quaero, *quisnam reddit*? nam nominativus, ἡ χάρις αὐτῇ, qui praecedit, ad verbum ἀποδοδοῖ, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὅμοιον ἀποδοδοῖ etc. si modo vestigium aliquod scripturae huiusmodi vel in uno libro superesset. S.

21. ὕδατος οὐδεμὴν ἄλλη ἀποστροφῇ) Valla ἀποστροφῇ in versione neglexerat, sententia loci contentus. A Gronovio venit, quibus nulla sit aversio aquae. Praestare aquae perfugium sive remedium, Portus dudum monuit. Noster VIII. 109. ἵνα - - ἀποστροφῇ ἔχη: pro quo ἀποστροφῇ καὶ καταφυγῇ ἔχειν Plutarch. T. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστροφῆς ἐργόμενος, cui perfugii et salutis via est interclusa, in Philostr. Vita Apol. VIII. 13., tum ἀποστροφῇ ἐποιεῦντο τοῦ Ἀθηναίων δῆμον, de Vit. Soph. I. IV. p. 549., cuius praesidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame Liban. Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἔμψυχον ἐκτείνετο - - τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστροφῇ τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, Iosephum Bell. Iud. II. 11, 4. ἀποστροφῇ σωτήριον dixisse, quae Thucydidi ἀποστροφῇ σωτηρίας. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 782. Μούνου [l. 22.] Paris. C. minime malum videtur. WESS.

21 seq. ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μόνον) Non enim certe habent aquam quae agros irriget, nisi pluviam duntaxat. Valla dederat, nisi tantum a Iove. Romani quidem augures, pro coelo fulgente, tonante, dicere sueverant, Iove fulgente, tonante, Cicero de N. D. II. c. 25. Coelum et Aethera Iovem nuncupabant. Rarius illud Comici Platonis, quod sororis erat, marito tribuentis, apud Etymologum voc. Εὐδιδος: Ἀἴρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσκει καὶ Δία. Quaevis coeli tempestas Iovi contributebatur. Illud Aristoph. in Av. 1501. Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ; recte cepit Küster. *quel temps fait-il?* Theo-

critus Eid. IV. 43. Χὼ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πῖλαι αἰθέριος, ἄλλοκα δ' ὕει, e Theognidis versu 26. quem expressit etiam Sophocles in Polyxenae fragm. ap. Stob. pag. 344, 4. Orpheus τὸν ὄμβρον dixerat δάκρυα Διὸς, teste Epigene ap. Clem. Alex. Strom. V. pag. 676, 3. Aquam pluviam Plato dixit τὰ ἐκ Διὸς vel παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα, τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νάματα, T. II. pag. 761. A. 844. A. T. III. pag. 111. c. Cum pluebat, elegantioribus δ' Ζεὺς, vel δ' ἑὸς, ὕειν dicebatur; (quam formulam Alcaeus iam adhibuit Lyricus apud Athen. X. pag. 430. A.) Athenis vulgo ποιεῖν ὕδωρ: attigit Casaub. ad Theoph. c. 3. p. 32. Nondum in Socratis schola corrupti senis Attici piam persuasionem memorat Aristoph. Nub. 372. Καὶ τοι πρότερον τὸν Δ' ἀληθῶς ἔμην διὰ κοσκινοῦ οὐρεῖν. VALCK.

CAP. XIV. [9 seqq. ἀπονιτότατα etc. Putes cum Heynio ad Pindar. Ol. II. 111. ante oculos Herodoto fuisse poetæ versus illos, ἀπονιότερον ἑσθλοὶ νύμονται βίον etc. S.]

13. ἄλλοι ἀνθρώποι) Debetur Arch. Variant in vocis scriptura editi libri. ἄλλοι I. 48. et 125. ὧ' ἄλλοι II. 51. ἄλλοι ex Med. bis II. 36. Schol. Apollon. Rhod. I. 1081. ὧ' ἄλλοι μὲν βα. ἡ τοιαύτη συναλοιφὴ τῆς νεωτέρας ἰδέας ἐστίν. διὸ μέμφονται Ζηνοδότῃ ἐιπόντι, ὧ' ἄλλοι μὲν βα θεοὶ καὶ ἄνθρωποι. (Iliad. B'. 1.) οὐ κέχρηται γὰρ ταύτῃ Ὅμηρος. Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. ἄλλοι, quod praestare opinor ob synaloephes indolem. De Homero quod critici produnt, falsae opinioni tribuit Barnes. in Iliad. A'. 288. Ceterum mirabilem hanc Aegypti ubertatem, quae sine magno et sollicito labore votis agricolae respondet, Diodorus I. 36. non praeteriit. WESS. — Conf. Var. Lect. ad I. 125, 12. et VIII. 67, 11. S.

16 seqq. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Galeo designatus Plutarchi locus e lib. IV. Symp. legitur pag. 670. A. B. Rem sane vix credibilem suò quoque testimonio confirmat Eudoxus apud Aelianum de Nat. An. X. c. 16. hanc reddens rationem, cur a suis mactandis abstineant Aegyptii: φιλόδομοι, ἐπὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν αἰ. δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν γῆν ὠθεύουσιν, ἵνα μὲν ἱμβίος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνέθων ἀναλωθῇ. Mihi quoque sues hac in re non placent; sed, si iumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique βοῦς: et, ἐπὶ αὐτῇ δὲ καταπατηθῇ τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα. Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim; quam Herodoto deberi minime dubito,

secundum quem suum in segetes immissorum ungulis e spicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur ista quae sequuntur, ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑπὸ τὸν σῖτον οὕτω κομίζεται, suum ungulis excussum frumentum convehit. Quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, Herodoto dicitur ἀποδινήσας. *Aream Telesilla* δῖνον vocaverat: *Athen.* XI. p. 467. F. Τελεσίλλα δὲ ἡ Ἀργεῖα καὶ τὴν ἄλω καλεῖ δῖνον: hinc *Eustath.* 'Ιλ. ὅ. p. 1283, 4. [p. 1207. ed. Rom.] *Aelianus* duobus in locis rarissimo hoc usu forsitan alibi non obviam vocem adhibuit. Vid. elegantissima *Epist. Critica* II. D. *Ruhnkenii* p. 43. VALCK.

Ibid. ἰσβάλλει εἰς αὐτὴν ὕς etc.) Adsentiuntur *Plutarchus* IV. *Symp.* c. 5. et *Eudoxus* in *Animal. Histor.* *Aeliani* X. 16., quos olim *Galeo*, non *sues*, sed *boves* intelligenti, opposui ad *Diodorum*. [lib. I. cap. 36.] Nec poenitet operae: τὰς enim ὕς *boves* indicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen *sues* in illa sementis et triturae consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At sus sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulae indulgens. [„*Sues immissae in sementem*, „ait *Galeus*, haud dubie omne frumentum in ventres „potius, quam in limum, recondent.“] Aegyptii praeterea *boves*, ut multae nationes, triturandis frugibus adhibuerint. *Cyrillus* in *Esaiæ* c. 28. Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνεγγκαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἄλωνα δράγματα, εἴτα βοῦς ἐπαφιέντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτόνουν ταῖς χηλαῖς τὰς ἀστάχνας. Prudenter profecto: sunt enim hoves ad id negotium porcis multo aptiores. Considera praeterea, quod *Galeus* non neglexit, *sues* ab Aegyptiis studiosissime fuisse vitatos. [conf. c. 47.] Equidem, ni mihi obstarent *Plutarchus* atque *Eudoxus*, venisse ex scriptoris calamo ἰσβάλλει εἰς αὐτὴν βοῦς et τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα, tum ἀποδινήσας δὲ τῇσι βοῦσι arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque aetatem anteverterit? *Diodorus* generali vocabulo βοσκημάτων uti maluit, *suibus* fortasse hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copiose praeter alios exsequitur *Christ. Schoettgenius* *Antiq. Tritur.* Sect. ix. et Aegyptiorum *Fr. Lud. Norden* *Itin. Aegypt.*

p. 58. WESS. — *Plinius Hist. Nat. lib. XVIII. cap. XVIII. sect. 47. Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, max sues impellere vestigiis semina deprimentes in maddido solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno Diodoro excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen βοσκήματα posuit) de semine per sues depresso consentiunt omnes. Eodem vero animali ad exterenda e spicis matura grana usos esse Aegyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: boum opera ad hoc uti solitos esse populos versus orientem aestivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, ἰμβάλλουσι - - ὕς, et ἐπὶ τὴν δὲ καταν. τῇσι ὕσι, ab Herodoti manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eundem ἀποδιήσας δὲ τῇσι βοῦσι perquam probabile debet videri. Larcher (suffragante Borh. in Appar. Crit. T. II. p. 803 seq.) utrimque, pro τῇσι ὕσι, τῇσι βοῦσι corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur sues, verba ἰσβάλλαι ἐς αὐτὴν ὕς, ante ista, σπείρας ἕκαστος etc. reponenda censuit: nempe ante semen-tem immixtas esse in agros sues, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatiliū, quae sementi nociturae erant. S.

CAP. XV. 4. τὸ παρὰ θάλασσαν εἶναι αὐτῆς) Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cuius ad mare tractum, cum ea sola Aegyptus haberetur, usque ad Tarricheas Pelusiacas eiusdem esse Iones censebant. Consimile, quod sequitur, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Postulat porro rei et orationis habitus, ne Ald. et plurium schedarum [l. 6.] ἐς μεσόγειαν τείνειν αὐτὴν pro quisquilliis putetur. Ταριχηῖαν sive ταριχηῖαν Arch. species est Ionica, neque spernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca conpluria. Vide II. 113. et Steph. Byz. in voce. Nominis fortasse causa ex contumulatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur, uti c. 86. Ταριχηῖας τῶν ζώων dabit Aelian. de Animal. X. 29. νεκρῶν ταριχηῖαν Diodor. I. 91. WESS.

[11. ἥδη γὰρ σφί) ἡ τοι γὰρ σφί, profecto enim, corrigit Benedictus in Act. Sem. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 286. Cum eodem viro docto initio huius cap. Εἰ ἂν βουλοίμεθα malim, ob id quod dein l. 10. huic respondet, ἀποδεικνύομεν ἂν. S.]

17. τίνα γλῶσσαι πρώτην ἀπήσουσι) Posset Aldi ἀπύσουσι patronos advocare Euripid. Orest. 1253., Hecub. 155. Supplic. 800. Sophocl. Aiac. 896. ut de Pindaro aliisque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. Aeschylus VII. Theb. 871. οἶμαι --- στηθέων ἥσειν ἄλγος. Euripid. Med. 1176. ἦκεν ὀδαιγυῆς μέγαν κακυτόν. Quod et in Sophocl. Aiac. 862. Apollon. Rhod. IV. 874. ἦκε δ' αὐτὴν σμερδαλέην: etc. WESS. — Φωνὴν ἵναί habes apud Nostrum II. 2, 11. ubi de eadem re agitur. S.

CAP. XVI. 5. τρία μόρια εἶναι γῆν παῖσαν etc.) Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa: ita Sallustius Bell. Iug. cap. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, Isocratis, Hippocratis, aliorumque testimoniis firmatur. Lege Olympiodorum ad Aristotel. I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in Ptolemaei Tetrabibl. p. 68. et Lucanum IX. 411. WESS.

10. οὐρίζων τῇ Λιβύῃ) Nilus dici potest τὴν Ἀσίην οὐρίζων: sed non item, ut arbitror, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suspicio adeo συνορίζων scribendum. VALCK. — τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῆς Λιβύης ex Remig. praefero, tacitam praepositionem [ἀπὸ] adsciscens. WESS.

11. ὥστε ἐν τῷ μεταξύ Ἀσίας etc.) Emendata [a Gronovio.] Vallae Latina, ut sit in eo id quod medium est Asiae et Africae, meras tenebras offundunt. Voluit, ἐν μεθωρίῳ Asiae et Africae Delta, ea ex sententia, esse oportere, atque ita neutrius. Erant super eius situ olim discordes. Schol. Apollon. Rhod. IV. 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μὲν τινὰς, τῆς Ἀσίας ἐστὶ κατὰ δὲ τινὰς, τῆς Λιβύης: et Auctor de Mundo, quem Aristotelem male vocant, cap. 3. WESS.

CAP. XVII. 13 seq. μέχρι μὲν νυν Κερκασσάρου πόλιος) Similia his cap. 97. [et c. 15, 7.] et Mela I. 9. Adscribam Achillis Tatii verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: ὁ Νεῖλος ἥτι μὲν ἀνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἐς τοσοῦτον ῥέων ἄχρι Μίμφως, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κίρας. Σύρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τέλει τοῦ μεγάλου ῥεύματος: ubi τέλος τ. μ. ῥεύματος haud aliud ac Nostri ὀξὺ τοῦ Δέλτα, sive acumen Delta, uti in Pomponio legunt. At quid Σύρος; Salmasius Aegyptiacum tali nomine pagum legisse se negat,

et negabunt alii cum ipso *Tatio*; qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κατὰ κώμην Κερκάσωρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ etc. Quae continuo subiunguntur de maiore amne ad hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodotea fuisse, manifestant. Atque haec praecipua ex parte viro doctissimo *Steph. Berglero* debentur: *WESS.*

26. τῷ μὲν Σαΐτικόν) *Τανιτικόν* corrigentes male agunt, neque a *Stabone* XVII. p. 1154. [p. 802. ed. Cas.] adiuvantur: siquidem illius τὸ *Τανιτικόν* στόμα, ὃ τινες Σαΐτικὸν λέγουσι, ex amne *Bubastico* sive *Pelusio* divergit: *Herodoti* vero ex *Sebennytico*. Credo rivo huic, quia praefecturam *Saiticam* radebat, nomen venisse. Addam *Platonis* ex *Timaeo* pag. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna: "Ἔστι τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νεῖλου ῥεύμα, Σαΐτικός ἐπικαλούμενος νομός· τοῦτον δὲ τοῦ νομοῦ μάλιστα πόλις Σαΐς: quibus non male nectentur *Proclo* disputata pag. 50. Confer *Cellarium* Geogr. IV. 1. pag. 24. horum oblitum. *WESS.*

27. καὶ τὸ Βουκολικόν) Haud aliter *Eustath.* in *Dionys.* vs. 226. *Nostrum* secutus. Apud alios de eo silentium. Non male componitur cum *Phatnitico* *Diodori* I. 33. XX. 76. prope quod videntur τὰ *Βουκολία*, famosa latronum domicilia, fuisse; descripta eleganter abs *Heliodoro* I. pag. 10. *Achille* *Tatio* IV. pag. 250. tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad praedae receptacula commodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad *Phatniticum* ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ Ἐλευχίας titulus, uti ad *Hieroclis* *Synecdem.* p. 726. significatum fuit. Quae quidem omnia persuadent, ostium *Βουκολικόν* et *Phatniticum* non discrepare, nominisque causam patefaciunt. *WESS.*

CAP. XVIII. 4. τὸ ἐγὼ τῇσι ἑμῶν τοῦ γνώμῃσι ὕστερον) Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: meam quoque firmat sententiam *Ammonis* oraculum: τὸ ἐγὼ τῇσι ἑμῶν τοῦ γνώμῃσι ὕστερον περὶ Αἰγύπτου ἐκτεθέμενον, quod postea demum intellexi, quam sic de *Aegypto* iudicare in animum induxissem. Edixerat *Ammon*, Αἴγυπτον εἶναι ταύτην, τὴν ὃ Νεῖδος ἐπιὼν ἀρδαί. In eandem ferme sententiam lib. II. c. 104. *Colchi*, inquit, esse videntur *Aegyptii*: νοήσας δὲ πρῶτον αὐτὸς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. Iam quod vulgatur,

τῇσι -- γνώμῃσι ὕστερον, prorsus esset insolens in Herodoto, ὕστερον iungente passim cum casu secundo. Praeterea, de sua solius ubicunque loquitur sententia, vices minimum γνώμην ponit numero singulari. VALCK. — Potiorem emendationis partem: τῆς ἐμ. γνώμης, lubens accepi. Potuerat deinde quidem περὶ Αἰγύπτου dicere Noster, sed movere vulgatum περὶ Αἰγύπτου non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster: verbi gr. εἰρώτιον περὶ Πακτύου I. 158, 3. idem est ac περὶ Πακτύου ibid. l. 11. S.

8. τῇ περὶ τὰ ἱερά θρησκείῃ) Maluissim, si mssti exemplo praevisissent, θρησκείῃ. Quod Arch. hic et cap. 37. obtulit, in luero putavi. Scholia a Johnstone publicata in Sophoclis Electr. 996. τῆς νεωτέρας ἱαδὸς ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν, προμήθειαν καὶ τὴν εὐπείαν, εὐεπίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. MOX [l. 11.] καὶ οὐκ ὁμολογεῖν de sermone videtur intellexisse; ὁμολογοῦνσι κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in simili re, I. 142. WESS.

CAP. XIX. 10 seqq. πελάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν etc.) Medicei πέλως Plinii verbis munitur, non omnino congruis: In totum autem revocatur intra ripas in Libra, ut tradit Herodotus, centesimo die. [lib. V. cap. ix. sect. 10. p. 256. ed. Harduin.] Quid enim hic de Libra et centesimo die, quo intra ripas cogitur iterum, tametsi πέλως probaveris? Haec et alia bene Salmasius in Solin. p. 310. Verum est, intra idem ferme spatium temporis, quo increverat, amnem descrescere. Culte Aristides T. II. p. 338. οὐ τολῶν μόνου αὐξεται ταπτά ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τετραγώνως ὁπίσω, καὶ σχεδὸν οὐκ ἐν ἐλάττω χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ προῖον ἐξепλήρωσι. Diodorus praeterea I. 38. Utrum vero idem Noster indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum: habet quoque nescio quid scabri πέλως δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πελάσας paullo minus est ac πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν c. 7. In Latinis nihil mutavi, dubius tamen de Laurentio, cuius membranae, quod mihi liquido constat, persimiles Arch. et Vind. fuere. WESS. — Vallae latina haec erant: et prope totidem diebus retrocedat, relinquens fluentem Ex quo quidem non conficitur, πέλως illum in suo exemplari legisse; quae absurda scriptura est, ex veteris alicuius librarii negligentia derivata: illud adparet, τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερῶν de aliis centum diebus, quibus decrescat

Nilus, intellexisse hunc interpretem. Quod in nostra *Var. Lect.* pro scriptura *πίλας* testes citantur codd. *Med. Ast. Arch.*, loco *Arch.* poni *Pass.* debuerat. Quo pacto vero *Plinii* verba scripturae *πίλας* faveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid *Herodotum* ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, saepe *Plinium* testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum adcurate adponere, adiciere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrudere; subinde etiam graecorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas completitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait *Noster ἀπολείπων τὸ ῥέθρον*, (nempe κατὰ τὸ ῥέθρον, deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit) pro eo alibi simpliciter, ἐπὶ τὴν ἀπολείπῃ ὁ Νεῖλος, II. 93, 28. quando deficit *Nilus*. Similiter absolute, c. 22, 15. ἐκτῶν -- δι' ἔτιος ἰόντες οὐκ ἀπολείπουσι. Quare etiam cap. 14, 15. ἐπὶ τὴν ὁ ποταμὸς -- ἀπολείπῃ ὀπίσω eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex praeced. intelligendum videri potuerat ἀπολείπῃ τὰς ἀρούρας. Pro ἀπολείπων perinde etiam ἐπὶ λείπων potuerat dicere, sicut VII. 43, 3. (quamquam et ibi ἀπίλπι, pro ἐπίλπι, probati codd. dabant:) et III. 108, 7. In verbi *πιλάσας* interpretatione dissentiunt interpretes. Ut *Vallam* omittam, recte videtur *Wesseling.* dictionem *πιλάσας* εἰς τὸν ἀριθμὸν cum illa c. 7, 12. πληροῖ εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον contulisse; ut sit paullo minus *πιλάσας*, quam *πληρώσας*. *Larcherus* vero *πιλάσας* de accessu i. e. de incremento fluvii accepit, cui opponatur τὸ ἀπέρχεσθαι, recessus s. diminutio. At (ut taceam, inauditum esse illum verbi *πιλάζειν* usum) satis erat perspicuum, ἀπέρχεσθαι h. l. opponi superiori κατέρχεσθαι, quemadmodum ἀπολείπων opponitur superiori *πληθύων*. S.

[18. αὐρας ἀποπνιούσας] *Commode* h. l. *Larcherus* ex *Scholiiis* ad *Sophoclis Aiac.* 683. haec adposuit: Διαφέρουσι ἀλλήλων, (αὐρα καὶ ἄνεμος,) τῷ μὲν τὴν αὐραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὕγροῦ ἐκπνοῶν τὰττῆσαι τὸν δὲ ἄνιμον, ἐπὶ τῶν ἐν αἵρῃ πνευμάτων. S.]

CAP. XX. [1. Ἑλλήνων μὲν τινες] Varias variorum Auctorum de Incremento *Nili* eiusque caussis sententias, ex *Plutarcho* de *Placitis Philos.* lib. IV. cap. 1. tum ex *Incerto*

auetore, porro ex Theophylacto Simocatta, lib. VII. Histor., cap. 17. ex Diodor. Sic. lib. I. ex Aristidis oratione Aegyptiaca, ex Strabonis lib. XVII. ex Xiphilini Epit. Dionis Cassii, ex Heliodori Aethiopicor. lib. II. denique ex Theodoret. Serm. IV. de Graecorum affect. curandis, collectas Godofr. Iungermanus suae Herodoti editioni, Adpendicis loco adiecit. Eaedemque omnes eclogae, ex praedictis Scriptoribus excerptae, in Londinensi editione Herodoti, quae Galei nomen praefert, in editione Gronoviana, denique in Wesselingiana, eodem modo repetitae sunt: qua accessione augere hanc nostram Herodoti editionem inutile iudicavimus. Caeterum quod ad Incerti, quem dixi, Scriptoris fragmentum spectat, consuli velim quae in brevi Praefatione Eclogae ex Ctesiae Persicis praemissa (T. IV. Part. I. huius edit. sub finem) monita sunt. Praesertim vero conferri cum Nostro merentur quae de eodem argumento Diodorus Siculus lib. I. cap. 38-41. congescit; quorum quidem minima pars in eadem, quam dixi, Iungermaniana Adpendice exhibetur. S.]

13. πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίᾳ ποταμοὶ) Sunt quibus haec displicent: esse enim quidem plures in Syria fluvios; sed evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, etesias non magis e septemtrione quam occidentis plaga, sive οὐδὲν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἀρκτοῦ ἢ περὶ τῆς ἰσπύρας spirare, ut, post Aristotelem, Meteorol. II. 6. Diodorus observavit I. 39. in alia utique ivissent. De etesiis autem, atque eorum in Nili, aestate exundantis, ostia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. Philo, Aegypti incola, id fassus ultro est, Vit. Mos. I. p. 620. A. et nostra aetate, diu eadem in regione occupatus, B. Maillet Descript. Aegypti p. 55. Neque ea tamen unica increscentis Nili caussa. WESS.

CAP. XXII. 5 seq. ἀπὸ τῶν θερμοτάτων τόπων ῥέων etc.) ψυχρότερα coniectura adsecutus Corn. de Pauw fuit. Adposite Aristides, T. II. p. 334. ὁμαῖται μὲν γὰρ ἐκ τῶν θερμοτάτων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος δῆπου, καὶ προῖάν ἐς ἥττον αἰεὶ θερμὴν. WESS. — Discrepantiam codicum in verbis τόπων et ῥέων diligentius consideranti perquam probabile videri debet, vocab. τόπων ex scholio interlineari

esse invecum; quo factum, ut ex eisdem codicibus, quibus hoc infertum, verum verbum μέων expelleretur. Quare, nisi prorsus eiiciendum vocab. τόπων, cancellis saltem, ut suspectum, fuerit circumdandum. S.

6 et seq. τῶν τὰ πολλά ἐστὶ) Reiskius, τὰ ὧν τεκμήρια πολλά ἐστὶ --- ὡς etc. Ego τῶν τὰ πολλά non moveo, et τεκμήρια sive μαρτύρια ad sententiam arcesso. Quorum, paullo ante scriptorum, indicia multa adsunt viro, etc. Nec discrepat sententia Abreschii. Prudenter vero de Nili incrementis Arrian. Indic. c. 6. WESS. — Si nude legeretur τῶν, πολλά ἐστὶ, facile adsentirer viris doctissimis, intelligi e sequentibus τεκμήρια posse: sed turbat adiectus τὰ articulus, qui quid huc faciat non video. S.

12. ὕσαι ἐν πέντε ἡμέραι) Tan. Fabri lib. I. Ep. 70. correctionem [ἐν τρισιν, pro ἐν πέντε.] merito explosit Gronovius, suffecta alia, minime meliore. [ἐν παντὶ ἢ μέρει.] A. Gellius N: Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine Nostri taxatione, quod scriptor historiae memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro conperta posuerit, sicuti praefert capitis IV. argumentum. Periit, quod dolemus, disputatio; verba quae superant, idem tum in Herodoto fuisse, quod nunc examinamus, conmonstrant. Ponunt enim de nive et aqua pluviali rem pro conperta non satis exploratam: neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Ut ut hoc fuit, per illud mihi mirum accidit, doctissimos viros Gelliana, adeo obportuna, neglectui habuisse. Quae consequuntur de adusto hominum colore et de gruibus, Seneca non praeteriit Quaest. Nat. IV. 2. cui Euripidis cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

[18. εἰ τοίνυν ἐχρόνιζε καὶ ὁ πονῶν. Pro copia quam amat Herodotus facile crediderim placuisse ei repetitam ante καὶ ὁ πονῶν particulam εἰ. Certe restitutam eam malim, quam cum Benedicto rescribere εἰ τοίνυν ἐχρόνιζε καὶ ὕσεν ὧν; cui notationi non est hic locus, quod et de multis aliis dicendum ab eodem viro docto propositis, quae, ne longior sim, silentio praeterco. S.]

CAP. XXIII. 4. ποταμὸν Ὠκεανόν) De eodem iterum

IV. 8. *Homeri ποταμοῦ μέθρα Ὠκεανοῦ* Iliad. Ε'. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex *Strabone* novimus lib. I. p. 9. [p. 4. ed. Cas.] Aegyptii autem, siquidem *Diodoro* I. 12. 36. et 96. adcredimus, Nilum suum pro Oceano censebant; alii ex mari Oceano amnis incrementa, quos *Seneca* in ordinem coëgit, derivabant. Confer *Libanium*, in *Basilico* p. 140. Herodotea haec amplexum. WESS.

CAP. XXIV. 7. τῆς γὰρ ἀν ἀγχοτάτῳ ἢ χώρῃς) Inpendit qualemcumque his operam *G. Raphaelius* ad *Matth.* cap. xii. 35. sed usus vetere Editione. *Mediceo* iure merito *Gronovius* obsecutus est, repulsa *T. Fabri* lib. I. Ep. 7. correctione. Θείας de sole tritissimum. *Appianus* Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυομένου τοῦ θείου. Quae autem *Noster* de Nili auctis per aestatem aquis et earum caussa, aliena sunt et saepe explosa. Lege *Aristidem* T. II. p. 341. et *Diodorum* I. 38. WESS.

CAP. XXV. 5. οὐκ ἰόντων ἀνέμων ψυχρῶν) Postulat ratio et rerum usus, ut calidae regionis calidi sint venti. Propterea *Pavius*, [quum abesset olim negans particula] contraria contrariis adiuvanda et medicanda professus, θερμῶν; quo etiam modo *Reisk.* in litteris ad me aut ξηρῶν, substituit. Scio eundem *Cl.* virum, damnata superiore sententia, nihil mutatum velle, et turpem errorem scriptori impingere. Mihi nulla hic aberratio placet, sed quod ex *Arch.* provenit, et scriptor ipse adfirmat c. 22. Dedi et suam sedem participio ἰόντας, [l. 4.] quam amiserat. WESS.

14.) ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεται) Verius hoc. [scil. quam ἀπολείπ.) Cui usui autem illa circa solem relicta aqua? An ut illi alimento, quae plurimum olim persuasio, cederet? Τελοῖσι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφεσθαι τῷ ὑγρῷ, graviter *Philosophus*, *Meteorol.* II. 2. Sequentia ad examen vocavit *Salmasius* in *Solin.* p. 303. WESS.

CAP. XXVI. 1 seq. αἴτιος - - καὶ τὸν ἥρα ξηρὸν - - εἶναι) *Reiskius* καὶ τοῦ τὸν ἥρα reponit. WESS. — Alius scriptor articulum ibi non neglecturus erat: *Herodoti* stylus haud aegre illo caret. Sic c. 20, 6. τοὺς ἐτησίας ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύνειν (non τοῦ πληθύνειν) τὸν ποταμόν. Scilicet in huiusmodi dictionibus ad infinitivum subintelligi debet ὡς particula. S.

3. διακάλων τὴν διέξοδον αὐτοῦ) In Adnotationibus Gronov. αὐτῷ Medicei sumitur ac si αὐτῷ sive ἰωῦτῷ foret. Malo Aldi et plurium schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. WESS. — At αὐτοῦ quoque ad solem fuerit referendum, et pro ἰαυτοῦ accipiendum: sol exurit suum transitum, id est, omnia exurit qua transit. S.

[5. καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βορέης etc.) Post τοῦ οὐρανοῦ commate incisa erat oratio, parum commode: nam cohaerent τῇ τοῦ οὐρανοῦ, qua coeli parte. Maiore etiam incommodo olim aberat distinctio post ὠρίων, ut iuncta intelligerentur τῶν ὠρίων καὶ τοῦ οὐρανοῦ: quo posito, Vigerus Idiotism. VIII. VII. 5. τῇ μὲν νῦν pro καὶ τῇ μὲν νῦν poni censuerat, regulamque statuerat, apud Iones interdum καὶ subaudiri. Aptā verborum interpunctione Reizius planam reddidit orationem. S.]

CAP. XXVII. 3. οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀποκρίν) Est cui οὐκ ἀποκρίος ἐστι aequius melius videtur. Repetita negatio, me arbitro, non nocet, uti neque VI. 87. [An voluit VI. 88, 2. p. At id quidem paullo diversum. Caeterum satis notum est, amare Graecos repetitas particulas negantes; ac praesertim post negandi verba et similia, cuiusmodi est οὐκ οἰκός ἐστι, negantes particulas adhibere, ubi nullus eis locus esse videri poterat. Vide ex. gr. II. 63 extr. III. 66, 14. III. 99, 7.] Solus-ne Nilus nihil aurae exhalet, dubium est. Nostro adsentiantur Diodor. Sicul. I. 38. Plinius N. H. V. 9. Aristides p. 361. atque alii. Prudentior Theophrastus de Ventis p. 407. quem hanc ad rem advocavit Brodaeus Miscell. III. 30. WESS.

CAP. XXVIII. 1. ὡς ἀρχὴν ἐγένετο) Non pugnabo, si qui τὴν ἀρχὴν elegerint: usus neutrum proscribit. Passim idem est ac prorsus, quomodo ex emendatione Viri Celeb. Latina. Melius Laurentianum ab initio, nexu orationis postulante. Quem quidem in modum Aeschines Socr., Isocrates, Arrianus, aliique plures: de quibus eruditi viri ad Ioannis Ev. c. VIII, 25. WESS. — Vide I. 86, 27. et 140, 15. ibique notata. S.

[5. ὁ γραμματιστής τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηνᾶς) Valla, scriba sacrarum Minervae pecuniarum; rerum, loco pecuniarum, posuit Gronov. Verba ista Herodoti citans Pollux IV. 19.

nil aliud monet, nisi quod γραμματιστής idem sit ac γραμματεὺς. Sunt autem χρήματα non modo pecuniae, sed et res pretiosae cuiusque generis, ut vasa, aliaque talia: VII. 190, 8. IX. 83, 3. et frequenter aliās. Quam in partem Larcher in priore ed. versionis gallicae non male, me iudice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés*; provocans etiam ad Polluc. ibid. ubi γραμματεῖον ab Atticis dici ait, ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο, et ad Harpocrat. voc. ἀργυροθήκη. In posteriore vero editione idem vir doctus, praeceunte Michaëlis in Comment. Soc. Goetting. T. I. p. 271. hieroglyphorum, i. e. sacrarum scripturarum interpretem hic dici censuit. Id vero si voluisset Herodotus, ἱερογραμματεὺς puto dixisset, aut ἐξηγητής τῶν ἱερῶν γραμμάτων, non γραμματιστής τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. S.]

11. τὰς ὧν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου) Multa huius disputationis redarguit Aristides, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πύργους μεγάλας δύο, earumque medium ex Aegyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γε οὐκ ἐφικτὸν εἶναι, p. 345. Ex Seneca non multum discrepantia ad Solin. p. 312. adscripsit Cl. Salmasius. Cur ergo insultant scriptori, quae auditu exceperat, narranti? WESS.

19. εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε) Explicat Aristides, εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δύναι ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιρροίας τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γινόμενα, non utique alia, quam quae sunt et reapse contingunt. Cl. Reiskius his curam insumsit Miscell. Lips. Vol. VII. p. 630. quam, si lubet, expende et considera. WESS. — Vide Var. Lect. S.

21. οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc.) Qui voculam hinc eiecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς αἰετός θρίπας. Ut αἶτε, αἶτε δὲ, et αἶτε δὴ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem structura p. 23, 15. [I. 61, 3.] οἷα δὲ παίδων οἱ ὑπαρχόντων. p. 76, 31. 160, 47. 169, 12. [I. 189, 19. III. 4, 7. III. 25, 6.] Nostro quoque loco voculam δὲ nexus necessariam monstrat. VALCK. — Vide iterum nostram Var. Lect. Sed, locum hunc denuo expendens, intellexi, verbis olim vulgatis nihil hic adiici, nihil detrahi debuisse; sana fuisse omnia, nonnisi prava interpunctio-

ne, inde ab edit. Gronov. ad hanc usque nostram, obscuratum fuisse orationis gressum. Nempe sic distingui oratio debebat, quemadmodum fere in editis ante Gronovium. Οὕτω μὲν δὴ ὁ γραμματιστής, εἰ ἅρα ταῦτα γενόμενα ἔλαγε, ἀπείθαινε (ὡς ἐμὲ καταγείνειν) δίνας τινὰς ταύτῃ ἰούσας ἰσχυράς καὶ παλαρρόλην· οἷα δὲ ἐμβαλλόντος etc. ubi δὲ particula, post οἷα, non adversativa notione, sed, ut frequentissime alibi, continuativa vel copulativa ponitur. S.

CAP. XXIX. 6. ταύτῃ ὣν δὴ) ταύτῃ ὣν δεῖ legit *Val-la*; quod vel absque Codd. debuerat restitui. Eadem menda multis in locis haeret. *VALCK.*

11. τοὺς δεῖ τοῦτω γῶ τρόπῳ διεκπλῶσαι etc.) *Dionysius Longinus* περὶ Ὑψ. Sect. 26. p. 152. narrationis Herodoteae elegantiam et perspicuitatem admiratus, ἑρῆς, inquit, ὃ ἑταίρε, ὡς παραλαβὼν σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὅψιν ποιῶν. Et sunt profecto adtendentibus longe cultissima. Ἀπίξαι, iniuria in exilium abire iussum, praefert *Fabri Tollei*que editus *Longinus*: alii, neglecta forma Ionica, ἀφίξαι. *WESS.* — Ἀπίξαι [*Gronovii*] ne graecum quidem. ἀπίξαι dubio vacabat, ubi in vicinis ista legébantur: τὴν διεκπλῶσαι ἥξεις: et ἔπειτα --- ὁδοιπορίην ποιήσεις: tum αὐτίς --- δωδεκά ἡμέρας πλύσεις, καὶ ἔπειτα ἔξαι. Hoc etiam mutatum ivit in ἥξεις *Gronovius*. *VALCK.* — Descriptionem istam *Nostri* imitatum esse *Lucianum*, *Ver. Hist.* II. 27. notavit *Toup.* ad *Longin.* l. c. S.

25. τῇ οὐνομά ἐστὶ Μερόη) Describitur a *Diodoro* I. 33. et *Strabone* XVII. p. 1139. [p. 790. ed. *Cas.*] quorum is a *Cambyisis* matre, hic a sorore sive uxore eiusdem nomen sortitam perhibet: *Iosephus* in pari fere caussa est; et tamen ab eruditissimo viro, *Phaleg.* II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide *Liban.* in *Antiochico* p. 343. *WESS.* — *Conf. Heeren*, in *Ideen über die Politik ... der alten Welt*, T. II. p. 598 seqq. S.

CAP. XXX. [2. ἥξεις ἐς τοὺς Ἀὐτομόλους) De his *Automolis*, s. *Transfugis Aegyptiis* consuluisse iuvabit quae commentatus est *Heeren* in libro modo laudato p. 411 seqq. et in singulari *Commentatione de Militum Aegyptiorum in Aethiopiam migratione et coloniis ibi conditis*, inter *Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett.* T. XII. p. 48 seqq. S.]

4. Ἀσμάχ) Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum ha-

beam, Steph. Byz. et plurium schedarum iudicium sequi libuit: fateor Stephanum non nihil discedere, sed illi dum e Nostro medicinam Hartungus fecit Cent. I. 3. p. 641. Ἀρχαῖμ Medicei cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit Reiskius, non neglectis Auxumitis et Aethiopum urbe Auxumi. Ex Hebraeorum sermone Ἀσμάχ arcessivit H. Relandus Diss. de Coptica Ling. ad David. Wilkins p. 97. Alii alia, quae in re, ancipiti admodum, missa facio. Lege et Diodor. I. 67. WESS.

10 seqq. ἐν Δάφνης τῇσι Πηλουσίῃσι etc.) Vide c. 107. In Ald. et aliis haec male interpuncta recte disposuit et ordinavit doctissimus Fr. Iunius ad Esaiæ cap. xxx. 3. deleto, quod vocem ἄλλῃ excipit, δὲ, utique non necessario. [At percommode adiecta est haec particula: καὶ -- ἄλλῃ δὲ, atque item alia.] Daphnae, uti idem et Bochartus, in sacris Prophetarum Oraculis Taphnes, nec longe a Pelusio in Itinerario Anton. p. 163. Ceterum pro Assyriis, contra quos in Edd. praesidium ad Daphnas, fortasse consistent nonnulli, siquidem Psammetichus, Assyriorum potentiam deiecturus, Azotum Syriae obsessum c. 157. ivit. Verum ea expeditione non inpedior, quo minus Arch. et Vallae accedam, et Valckenarium laudem. WESS.

11. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων) Saepenumero quidem, quod a Relando, Spanhemio, aliisque ostensum, Syria et Assyria, Syri et Assyrii promiscue Veteribus commemorantur; semper tamen Herodotus Syrios [sive Syros] ab Assyriis distinguit; hic itaque corrigendum Συρίων. [certe Σύρων.] Agit enim de custodibus, quos ad Aegypti fines collocarit Psammetichus: ad Orientem Aegypto sunt obiecti Arabes et Syrii Palaestini: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι μένουσι lib. II. c. 12. ubi mox iungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμοῦται ἡ Συρίη Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. c. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. VALCK. — Equidem, ut in Var. Lect. professus sum, Ἀραβίων τε καὶ Σύρων editum volueram. Adiectam igitur in contextu τὴν particulam post Ἀραβίων velim. S.

21. οὐκ ἔα) Vetabat, Valla. Vetat lex, sive legislator, diciturque οὐκ ἔαν, Isaeo p. 80, 44. et Demostheni p. 143, 96. Sed apud Herodotum οὐκ ἔαν nusquam est imperantis, at mitibus verbis dissuadentis: hoc in loco fugitivos Psam-
Herodot. T. V.

metichus adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur: ἰδίό τ' εἰ (hoc intersero) [quae tamen particula τ' non necessario requiritur] πολλά λεγών, καὶ εἰς τοὺς πατέρας ἀπολιπεῖν οὐκ ἔα. Lib. V. c. 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper molliori significatu. Venuste Xenophon. Κυρ. Ἀναβ. VII. p. 240, 8. ἐπ' ἡμέρῳ ὁ Σιῦθης τὸν παῖδα, εἰ παίσιν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἱραστὴν ἀντὶ τοῦ ἐρωμένου) οὐκ εἶα ὁ παῖς, ἀλλ' ἰκέτως μὴδ' ἕτερον κατακαίειν: negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret. Lib. II. Ἑλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἶα ναυμαχεῖν, notat dehortabatur. Apud Thucyd. VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates ἰθάρσυνέ τι καὶ οὐκ εἶα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἶα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repraesentarunt imitatores. VALCK.

22. τῶν δὲ τινῶν) Sic postulat Scriptoris consuetudo, quae Cl. Reiskium non latuit. Respice lib. I. 84. Dictum Automolorum celebre est, obscurius abs Aristotele positum Rhetor. III. 16. p. 149. manifestius in Diodori I. 67. et Plutarchi T. II. 601. D. WESS.

27. τούτους ἐκίλει ἐξελόντας) Cl. Reiskius ἐξελόντας praecipit ex vetere ἔλω, pello: quod equidem Graecis non aufero; malo tamen, si quid novandum, ἐκελώντας. Nam magna in his confusio; uti V. 63. III. 59. Verum mutandi nulla necessitas. WESS. — Nullo pacto sollicitari ἐξελόντας debuit. Vide I. 103, 12. I. 159, 12. etc. Et aptus huic loco erat aoristus, significatione praeteriti temporis: non enim ipsi incolere regionem potuerunt, quin illos eiecissent. S.

CAP. XXXI. 3. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένοι μῆνες) In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automoles proficiscentes conterunt, dissentit Aristides Orat. Aegypt. p. 346. Cuius discordiae caussa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, saepe numero ambiguus, acceperunt. Statim, auxilio Arch. et Vind. τοσοῦτοι γὰρ συμβ. si volueris, haud erit pravum; quae et Reiskii coniectura. WESS.

CAP. XXXII. 1. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἤκουσα) Si sensui non possit satisfacere, poni [hoc a Gron.] non debuerat: acrius consideranti Gronovio latere videbatur ἀλλ' ἄττα. Sed hoc aequè sensum relinqueret pendentem, Atticis pro ἄ

τὴν frequentatum; non tamen Herodoto, semper Ionum more ἄσσα scribenti. Sincera mihi quidem videntur olim vulgata: Ἀλλὰ τὰ δὲ μὲν ἦκ. Sed haec quidem, quae nempe dicturus sum, a Cyrenaeis intellexi. Paulo post [L. 3.] Herodotea Gronov. interpolavit, vocibus περὶ τοῦ Νείλου e msto [perperam] inculcatis. VALCK. — Quae hoc cap. de iuvenum Nasamon umitinere per deserta Libyae narrantur, interpretatus est illustravitque Heeren, in libro iam saepius a nobis laudato, *Ideen etc.* T. II. p. 216 seqq. S.

3. καὶ ἀπικέσθαι ἐς λόγους Ἐτιάρχω) Rescui inportunum Medicei glossema: quisque videt, nisi si amore membranarum nimio coccutiat, ex sequentibus in hanc viciniam migrasse, et optime ex plerisque omnibus Codd. abesse. Id quoque inmutavi, quod paullo ante Florentia dederat, [ἀλλὰ τὰ μὲν] opinorque suspicionem de lacuna, qua de *Miscell. Lipsiensia*, in spongiam abiisse. Nasamonum in Lybia sedem IV. 182. designat. WESS.

17. ἢ τελευτᾷ τῆς Λιβύης) Male haec tinniunt. Scripserat aut ἢ τελευτᾷ τῆς Λιβύης, quorsum tendit Ask. aut ἢ τελευτᾷ τὰ τῆς, quae Reiskii sententia. [conf. *Var. Lect.*] Certum est, veterum opinione promontorium Soloënta, quod et IV. 43., *Africae versus occidentem solem censitum fuisse terminum.* Mox [L. 20.] τῶν ἐπὶ θάλασσαν revocavi, scriptoris mori et Codicum auctoritati obsecundans. Adsolet sane Africae in mediterraneum mare vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θάλασσαν κατήκοντας, tum ὑπὲρ ταύτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare, quae regionis interiora καὶ θηριώδεια habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. WESS.

24. Ἐπεὶ ὦν τοὺς νεηνίας etc.) Corrigebat vir doctissimus [Reiskius puto] scriptis ad me litteris, εἰπεῖν ὦν, ut respondeat superioribus φάναι παρὰ σφίσι γενέσθαι, aut potius εἰπὼν ὦν. Ego aliter censeo. Frequens in hoc scriptore, neque nesciebat vir Cl., ἐπεὶ atque ἐπεὶ γε, infinita oratione sequente: similes structurae IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta adfirmant, et quae H. Stephanus de *Dialect.* p. 138. WESS. — At non id turbaverat viros doctos, quod in obliqua oratione particula ἐπεὶ cum infinitivo modo constructa est: sed quod, si ἐπεὶ notione postquam accipitur (qua eam Wess. accipisse videtur) ἀναπόδοτος videretur esse oratio. Itaque Vigorius, hunc locum tractans, (*Idiot. graec.* VII. 6, 4.) ἐπεὶ hic

notione particulae ἰπύρα, *deinde*, accipiendum esse statuit. Quum vero satis constet, nusquam alibi ἰπύ in ista notione adhiberi, emendatione opus esse Reizius cum Reiskio censuit, et ex coniectura εἶπον, (scil. οἱ Ναραμῶνις) in contextu posuit, ut in *Var. Lect.* a nobis dictum est; non εἶπιν, ut in brevi notula sub contextu nostro perperam positum. *Hermannus* in Adnot. 241. ad *Vigerum*, recta interpretatione, non emendatione, indigere hunc locum monuit: notione causali, satis usitata, hic positam esse ἰπύ particulam, commode per *nam* reddendam: referri enim eam ad id quod proxime suis verbis *Herodotus* dixerat, *regionem illam esse feris refertam, aqua carentem, desertam*: haec illum confirmaturum iis, quae reliqua erant de Etearchi narratione, pergere, *nam iuvenes illos talem*, qualem modo ipse dixerat, *Lybiam invenisse*. Quae quidem ratio a Viro et doctissimo et perspicacissimo inita, ut dicam quod sentio, mihi quidem ad expediendam huius loci difficultatem haud admodum adcommodata videtur. Iterum iterumque totam istam βῆσιν relegens intellexisse mihi videor, particulam ἰπύ recte hic a *Wesselingio* ea notione, quae in narrationibus praesertim usitatissima est, acceptam fuisse; apodoseos autem periodi in illis verbis inesse διξιδόντας δὲ - - - ἰδεῖν δὴ ποτε etc. itaque post ἀνέμων l. 28. loco maioris puncti, quod ibi posuimus, recte in superiori-bus editionibus minori puncto distinctam fuisse orationem. In apodoseos initio poni subinde particulam δὲ, praesertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere conf. *Lexicon Polybian.* p. 125. et vide *Herodot.* l. 116, 12 et 14. — Atque haec ita non modo a me scripta, verum etiam a typographo descripta erant, et prelo iam submittenda, quum mihi traditur *secunda Vigeri Hermanniana editio*, anno MDCCCXIII. in lucem emissa; ex qua haud mediocri cum voluptate cognovi, eundem clarissimum *Virum*, mutatâ priore sententiâ, istum *Herodoti* locum, in quo versamur, eodem prorsus modo, quo a nobis factum, expediendum censere. S.

33. ἀνδρας μικροῦς, μετρίων ἐλάσσονας) *Pygmaei* sunt, prudentius, quam ποῦτάρων in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abit *Nonnosi*, qui eos in Aethiopiae finibus vidit, narratio. Sic *Photius* ex eo, Cod. III. Biblioth.

p. 8. ἐνέτυχε γὰρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἰδέαν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην, βραχυτάτους δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χροάν, ὑπὸ δὲ τριχῶν δεδασυμένοις διὰ παντός τοῦ σώματος. Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene Is. Vossius, efficiunt aestus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, praesertim in siticulosis regionibus, ad Melam III. 8. quibus iungi possunt a Iobo Ludolfo disputata Comment. in Histor. Aethiop. p. 70. WESS.

CAP. XXXIII. 8. καὶ μέσην τᾶμνων Λιβύην καὶ) Aut haec, aut superior, quippe lenem orationis cursum turbans, inducenda copula est. Mediam autem Africam permeare Nilum, si districte adfirmetur, vero non erit simile. Quare Ampl. Bouherius Dissert. Herod. c. 18. p. 190. confusionem amnium, Nili, et eius cui Niger nomen, hic invenit; fortasse citra ius. Haud sane aliter haec accipi possunt, quam quae de Istro, μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην: quae quidem si arte presseris, simili laborabunt difficultate. WESS. — At Herodoti quidem haec fuit sententia, Nilum mediam e transverso permeare Africam, Istrumque mediam Europam. Priorem καὶ particulam, Wesselingii monitum secutus abiicit Reizius: quam equidem, iubente codicum consensu, restitui. Pluribus autem rationibus tueri illa locum suum potest: quarum rationum haec simplicissima, ut repetitum verbum ῥέει subintelligas: ῥέει ἐκ Λιβύης, καὶ (ῥέει) μέσην τᾶμνων Λιβύην. S.

12. Πυρήνης πόλις) Nollem dicam Laurentio a Viro Cl. inpactam, ex non geminata canina littera: secutus est suas schedas, quibus aliae consentiunt, praeterque omnes Aristoteles Meteorol. I. 13. Isthic autem Philosophus montem signavit, Noster urbem; quo titulo in Celtis cum nulla sit, Guil. Stukius ad Peripl. Ponti Euxin. p. 164. Πυρήνης ὄρεος sive ὄρεος, vel aliud quid huiusmodi, legendum coniiicit esse: cui paria non facio. Herodotus ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit Glareanus et Stukius ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes Brygen seu Pregon scaturire et cum eo misceri, vicinamque illis regionem Pregonam sive Pryginam adpellari: fieri potuisse, ut Πυρήνη inde gigneretur. Gemina illis Dalecampius ad Plinium H. Nat. IV. 12. in eo reprehendendus, quod Πυρήνης χώρας Nostro obtrudat. WESS.

13. Κελτοὶ οἱσι ἔξω Ἑρακλείων σπηλῶν) Corrigit doctissimi viri Io. Clericus et Bouherius Diss. Herodot. c. 19. ἔσω Ἑρ. σπηλῶν, siquidem Celtæ, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censi nequeant. At hæc vide. Ad Calpen fixæ credebantur columnæ; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum versa ἔξω σπηλῶν Ἑρακλείων Straboni l. p. 82. [p. 47 extr. ed. Cas.] cui et pars extima Lusitaniæ, sese vehementer porrigens ac incurvans, τὸ ἐκτὸς Ἑρακλείων σπηλῶν κύρωμα τῆς Εὐρώπης p. 112. [p. 64. Cas.] Præterea ἐντὸς σπηλῶν insulæ contra Hispaniam in mediterraneo mari. ἔξω δὲ σπηλῶν, τὰ Γάδειρα sive Gades lib. III. p. 256. [p. 168.] Iam Celtæ ad flumen Anam et Lusitaniæ promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 230. B. [p. 153.] Atque his dudum scriptis adfertur *Biblioth. Germ. T. XXIV. pars II. in qua Cl. Pelloutierii Responsio ad Cel. Schoepflini dubia*, de situ Celtarum in Hispania eadem tradens p. 396. WESS.

16. μέων - - - διὰ πάσης Εὐρώπης) Hæc quidem voces orationis Herodoteæ lenem cursum impediunt, Criticisque furcillis hinc videntur eiiciendæ; si vera suspicor, sic olim ad oram positæ:

τελευτᾷ δὲ ὁ Ἰστρὸς ἐς Θάλασσαν	μέων
τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου	διὰ πάσης
τῇ Ἰστρινῶι Μιλησίων οἰκίῳ-	Εὐρώπης
σι ἄποικοι	

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi μέν διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἰστρὸς (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἱ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμῶν μετὰ Κύντας οἰκοῦσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) μέν δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίας ἐσβάλλει. Hic ista post parenthesis Herodoteo more requirebatur repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio [l. 12.] μέν μὲν σκίζων τὴν Εὐρώπην. Istis, quæ dicebam, reiectis nihil hic remanet impediti. Locorum præterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit μετὰ Κύντας, IV. 49. exceptis nempe Cynesiis. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europæ; Celtæ paene ultimi: in Celtarum regione ponit Herodotus Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, seseque tandem in Pontum Euxinum circa Istriam exonerantis.

VALCK. — Abiecta a Reizio verba revocavi cum Schaefero. Post Ἰστρὸς comma interposui, quod aberat vulgo. S.

CAP. XXXIV. 6. ἡ δὲ Αἴγυπτος - - - κείται) Haec alienissimo loco legi contendit T. Faber, atque in librum IV. reducenda: Quid enim, inquit Epist. I. p. 29. ad comparationem Nili cum Danubio situs Aegypti, qua Ciliciae montana aspicit, facere potest? Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad argumentationem Herodoti, haud sanequam comparantis longitudinem Nili per Aegyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis, quod putabat Faber: nihil minus. Ostendere nititur, τὸν Νεῖλον τῷ Ἰστρῷ ἐκ τῶν ἰσῶν μέτρων ὁρμίσσεται. (cap. 33, 10.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quaestionem a Fabricio sibi positam altius Herodotea retractare debuerat Faber. Nilus secundum Herodotum (II. 22.) Libyam permeans et Aethiopiam ἐκδίδοι ἐς Αἴγυπτον. Quousque supra Aegyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Aegyptum fluit ab Occidente, ῥέει ἀπὸ ἐσπέρας τε καὶ ἡλίου δυσμῶν. (cap. 31, 5.) Tum narrationem interserit, qua per Libyae deserta quam longissime progressi iuvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, ῥέειν δὲ (cap. 32, 40.) ἀπὸ ἐσπέρας αὐτὸν πρὸς ἥλιον ἀνὰ τέλλοντα. Nilum fuisse coniicit Herodotus; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. Nilus ipsi dicitur μέσσην τάμνων Λιβύην: Ister μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Nilus fluit ab Occidente Libyae; Ister ab Occidentali parte Europae. Ister τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστρινοὶ - - οἰκίουσιν: Nilus ἐκδίδοι ἐς Αἴγυπτον. Aegyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pertingit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Iam vero monstrandum erat, Aegypto obiectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: Aegypto, inquit, opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopem, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope obiacet Istro, se in illud mare exoneranti. Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νεῖλον δοκίω, διὰ πάσης τῆς Λιβύης (per totam Africam; ut Danubius per totam Europam:) διεξιόντα, ἐξιστάσθαι τῷ Ἰστρῷ. VALCK.

10. ἀντίον κείται) Gronovium vide, nimis argutantem. [Putaverat ille, legi hic debere τῷ Ἰστροῦ ἀντίον κείται: paullo ante vero, τῆς ὁρ. Κολικίης ἀντίον κείται.] Usus ἀντίον patrio casui iungit, quemadmodum scuti Hesiodעי vs. 434. et 444. adnectit idem dandi inflexioni ἀντίον VI. 77. in scriptis Codd. Hoc si nolis, quidni ἀντίον retinebitur? WESS.

CAP. XXXV. 2. πλεῖστα θωμάσια ἔχει ἢ ἄλλη πᾶσα χώρα) πλεῖω θωμάσια sedem pristinam recepit. Lege tamen Clar. Abresch Diluc. Thucyd. p. 514. WESS. — Probavi equidem superlativum, notione comparativi positam. Similiter πρῶτος sequente ἢ particula habes IX. 27, 7. Conf. Wessel. ad VII. 16. et Hermann. Adnot. 57. ad Viger. S.

[7. τὰ πολλὰ πάντα. Vide ad I. 203, 6. notata. S.]

8. ἥθει δ' τε καὶ νόμους) Quinimo ἥθειά τε καὶ νόμους habebant Aegyptii, quae pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. Ἐκτὶ γὰρ αἱ μὲν ἄρσινες κατὰ στήλας Θακούσιν ἰσουργούντες, αἱ δὲ σύνομοι τὰ ἔω βίον τροφία πορύνουσ' αἰεὶ: Sophocles Oed. in Col. vs. 331. Herodotus, αἱ μὲν γυναῖκες, inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύονται, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἰόντες ὑφαίνουσι. Secundum Nymphodorum ἐν τῷ γ' ἢ τῶν Βαρβαρικῶν apud Schol. Soph. muliebria munia viris in Aegypto primus adsignavit Sesostris; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse, posteaquam plurimas gentes subiugasset, ἀποστήσας τὰ πλήθη ἀπὸ τῶν πολεμικῶν ἔργων, Diodor. Sic. I. 56. qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e Nymphodori fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρίβουσι: quo significatu semper verbum ἀγοράζειν Herodotus, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici praesertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistae. Quia rarissimum erat emendi sensu apud Oratores antiquos, in Hyperidis Deliaca, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ἀνήσασθαι, positum adnotavit Harpocration: orationis ista pars superest in Scholiis ad Hermogenem, excitata Casaubono in Athen. X. c. vi. [Animadv. in Athen. T. V. nostrae edit. p. 371.] et d'Orvillio Exercit. Deliaca p. 110. VALCK. — Cur ἥθει, quam ἥθεια, maluerit Vir doctus, haud satis vi-

deo. ἤθηα videntur magis esse consuetudines *γ' igulorum*; ἤθηα, publici magis mores. Vide IV. 95, 9. 100, 2. VIII. 144, 17. De morum Aegyptiorum et Graecorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi *Anaxandridae* comici apud *Athenaeum* lib. VII. c. 55. p. 299 seq. S.

Ibid. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι) Tractavit haec ill. Ez. Spanhemius ad *Julian.* Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est atque in foro agere et versari, sicuti III. 137. Recte *Nymphodorus* in Schol. Oed. Colon. Sophocl. vs. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπνίζουσι, de Aegyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce *Salmasius* ad *Vopisci* *Aureliani.* cap. 46. p. 564. et post eum *Io. Braunius* Vestit. Sacerdot. Hebr. lib. I. 16. p. 267. etc. circumfudit. WESS.

[14. εὐμαρίη. Sic scribendum monuerat *Koen.* ad *Gregor.* *Dialect. ion.* §. 119. S.]

CAP. XXXVI. 2. τῇ μὲν ἄλλῃ κομίζουσι) Nihil mutuo. Κομῶσι *Arch.* (sic enim habet, non κομόουσι, uti *Galeus*,) librario debetur, ad notam ionicam offenso: indidem ξυρῶνται et ξυρῶνται venerunt, salvo meliore cap. 37. Non negavit his *Cl. Salmasius* operam, de *Coma* p. 542. talia derivans, quae sine controversia inde confici non possunt, bene observante *Cl. Dukero* in *Thucydid.* I. 6. WESS.

4. τοὺς μάλιστα ἐκνέεται) A poetis omittitur interdum in talibus praepositio; addit *Herodotus*; qui et hic scripsisse videtur: εἰς τοὺς μάλιστα ἐκνέεται, nempe τὸ κῆδος: qui quidem genere sint proximi, atque id circo ταφῆς et κηδεύεται. Lib. VI. c. 57. δικάζειν πατρὸς ἑαυτοῦ πατρὸς περὶ, εἰς τὸν ἐκνέεται ἔχων. conf. c. 109. Ad aliquem venire dicitur pecunia vel haereditas. *Solon*: μὴ ἐπιτροπτεύειν εἰς ὃν ἡ οὐσία ἔρχεται τῶν ὀρφανῶν τελευτησάντων, apud *Diogen. Laërt.* I. 56. cui legi *Charondae* contrariam explanans *Diodorus Sic.* XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἐκνέουσι καὶ κηδεύουσι. Iis esse adiuncta Sacra, scribit *Cicero* de Legg. II. c. 19. ad quos patris familias morte pecunia venerit. VALCK. — Ergo εἰς τοὺς voluerat *Vir doctus*. At similiter IX. 26, 34. ἡμῶς ἐκνέεσθαι, pro εἰς ἡμῶς dixit *Noster*. S.

[7 et seq. διατρα. De victu interpretatus est *Larcher*: Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit séparé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles. Qua strictiore

notione frequenter quidem apud alios auctores usurpari novimus id vocabulum; nec vero apud Nostrum. Vide L. 35 extr. l. 157, 10. II. 68, 18. coll. l. 4. etc. S.]

8. ἀπὸ πυρίων) Et hoc instauravi. αὐρίων, Θισσαλίων, Σουσίων aliaque hoc de genere adhibuit; et haec terminatio recusabitur? Melius successisset, si in Latinis, *frumenti loco, triticum*, et *ζυῖς* Hieronymi exemplo *speltam* vertissent. Belle de his Ol. Celsius Hierobotan. P. II. p. 101. et 122. WESS.

12. τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσὶ.) Huc praeter Strabonem XVII. p. 1179. c. [p. 823 extr. ed. Cas.] spectat Anonym. in *Pythag.* reliquiis p. 714. [ed. Gal.] τὸν παλὸν δαῖυν ταῖς χερσὶ, σὸν οἶτον τοῖς ποσὶ, τήνοις καλὸν, ἀλλ' αὖμιν τὸ ἱαντίον. Qui quidem meminerit, *vinum* secundum Grammaticos Ionice dictum πηλόν, et οἶνον πατῖν *Hybriæ* ap. *Athen.* XV. pag. 696. A. hic forsā per πηλόν, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* nuspiam ita vocat *Herodotus*, secundum quem vitibus etiam caruit *Aegyptus*: vid. *Celeberr. Wesseling.* ad *Diodor.* T. I. p. 19. VALCK.

15 seq. εἴματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο.) Hinc in *Schol.* ad *Soph. Oed.* in *Col.* vs. 331. corrigendus est *Nymphodorus*: τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιβάλλει, ταῖς δὲ ἓν: vulgatur, ταῖς μὲν δ. ἰ. π. τοῖς δὲ ἓν. Huc *Sesostris* ista dicitur in usum introduxisse, ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιταφιδύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθελόνεσθαι· δ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπτιστῆν φασίν. *Lydi* cum a *Cyro* defecissent, κέλαι σφειας, inquit *Croesus* apud *Herod.* I. 155. κελῶνας - ὑποδύνειν τοῖσι εἵμασι: quod *Polyaenus* dixit στολὴν γυναικείαν φορεῖν lib. VII. cap. 6, 4. De *Cyro* *Lydisque* narrata transtulit in *Xerxen* et *Babylonios* *Plutarch.* T. II. p. 173. c. De *Aegyptiis* conf. *Herod.* II. 81. VALCK.

23. διφασίσαισι δὲ γράμμασι χρίωνται) De *Aegyptiorum* litteris docte et prudenter Cl. *Warburton* *Divin. Legat. Mosis* lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt *sacris* sive *Hieroglyphicis*, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: usi etiam δημοτικοῖς, quas populares et currentes adpellare licebit. Memini aestate superiore in cimeliarchio *Auriaci* Principis, monstrante *Hemsterhusio*, eruditissimi patris egregio filio, lintea videre huiusmodi litteris oblecta: habet similes fascias et lintea texta illustr. Comes *Caylus*

in *Recueil d'Antiquités* T. I. p. 70., adpersis praeclarissimis observationibus, quas ut consideres auctor suasorque sum. WESS.

CAP. XXXVII. [4. εἵματα δὲ λίνου ποτὶ τοῖς) *Lineas vestes Herodotum videri dicere non modo quae ex lino, sed quae ex gossypio vel bysso confectae erant, iam ad I. 195. 1. monuimus. Vestes ex gossypio sacerdotibus Aegypti gratissimae, ait Plinius lib. XIX. cap. 1. sect. 11. 3. conf. Polluc. VII. 75. et Forsterum de Bysso veterum p. 85. laudatum Heerenio in Ideen etc. T. I. p. 137. S.]*

6. τὰ τε αἰδεῖα περιτάμνονται) De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Aegyptiis illa circumcisionis, nisi si mysteriorum initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessitas. Docuit Huëtius, Vir Cl. in *Origen. ad Genes.* p. 16. et in *Homil. V. in Ierem.* p. 159. edit. nov. multoque uberius amicus meus, olim studiosissimus auditor, C. V. Vonckius, vir Ampliss. Obs. Miscell. cap. 1. p. 60. Caussam ritus, quam Noster adfert, ridiculam ait Guiliel. Jameson, Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. pag. 339.; potuisse enim sacerdotes munditiae et salubritati consulere sine circumcisione. Fa-teor id ultro. Vitio-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Aegyptii colorem, signet? *Philonem Iud. de Circumcis.* p. 810. c. Vir Cl. in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus Iudaeorum, non aliam ob rationem sacerdotes corpus adcuratissime radere, et Synesius Encom. Calvit. pag. 70. n. cum Pétavii observatis. WESS. — Conf. Michaëlis, *Mosaisches Recht*, T. IV. §. 186. et Meiners, *De Circumcisionis origine et caussis*, in *Commentatt. Soc. Reg. Goetting.* T. XIV. pag. 211 seq. S.

13. λούνται δὲ δις τῆς ἡμέρας) Valla *interdiu ter*, quasi *ter* esset. Mihi istud, modo scripti Codd. addicerent, non displiceret. Vide hoc Porphyrii ex *Chacremone*, *Abst. An. IV. 7.* τρις δὲ τῆς ἡμέρας ἀπιδούοντο ψυχρῷ, ἀπὸ τοῦ κοίτης, καὶ πρὸ ἀρίστου, καὶ πρὸς ὕπνον. Quae et Mediceo et aberranti *Arch.* auctoritatem conciliant. Porro ἰσθῆτα βαλεῖν *Aldi et Arch.* [l. 12.] habet quidpiam singulare, cui fidere non audeo. WESS. — Vulgatum λαβεῖν primus dedit H. Steph. ex codice puto msto. S.

19. ἔδεται -- εἰς αὐτὸν) Eum in modum c. 60. At

c. 77. usum Aegyptiis οἶνου ἐκ κριθῶν sive vini ex hordeo largitur, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quaeremus. *Plutarchus*, post *Psammetichi* aetatem, aditu Graecis intra regionem patefacto, vini potum regibus et sacerdotibus placuisse, de *Isid.* et *Osir.* c. 6., antea pestiferi quid illi adesse opinatis, innuit. Ut ut fuit, οἶνου οἱ μὲν οὐδ' ὄλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγείνοντο, *Chaeremon* in *Porphyr.* Abst. Anim. IV. 6. Confer *Musam* III. 5. *Iablonski* Panth. Aegypt. II. 1. pag. 131. et nota *Salmasium*, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλιον, in vino usurpari adservantem ad *Achillem* Tat. lib. II. p. 67. WESS.

22. οὔτε τρώγουσι) *Cl. Pauw* corrigebat φρύγουσι, frigunt, vulgatum vitii damnans, quoniam qui fabas ἔφοντες δατίζονται, eas τρώγουσι, quod *Noster* infitiatur: passim ἔφειν et φρύγειν contra se poni, neque τρώγειν crudas edere indicare. Speciem ea habent, nihil amplius. Debuisset scriptor, si vero niterentur, οὔτε φρύγοντες οὔτε ἔφοντες dare. At veritas deest. Τρώγειν de crudis olim placuit unice: testantur *τρωντὰ* et *τρώξιμα*, quae ὡμὰ ἐσθιόμενα exponit *Galenus*: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177, 3.] Bene, quamquam generalius, *Plutarchus* Symp. VIII. 8. οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε στείσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδὲ ὀρώοντας ἀνέχεσθαι φησὶν ὁ Ἡρόδοτος. Egregio *Medicei* et *Pass. patavini* alius erit locus. [Vide Adn. ad c. 66, 8.] Nunc notemus eorumdem τῶν εἰς ἐστὶ ἀρχιέρεως [I. 25.] singulare prorsus. Potuisset illi fideiussorem *Vir Celeb.* addere *Dionem Cassium*, cui ὁ ἀρχιέρεως, τῷ ἀρχιέρει, τὸν ἀρχιέρεων sese probarunt. Lege *Cl. Reimari* observata in *Dionis* LIII. pag. 712. WESS.

CAP. XXXVIII. 2. καὶ τούτου εἴνεκα δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὧδε) Non expedit hanc consecutionem: *Boves mares Epaphi censentur*: *Epaphus* non alius ac *Apis* II. 133. III. 28.; propterea hunc in modum boves explorant. Haecine consequens oratio? Saltem qualitatem aliquam aut coloris aut rei alius adiunxisset. Aegyptii rufos boves τοὺς πυρροὺς βεῶς tantummodo inmolabant, usi prius examine pilorum supersticiosissimo, ὥστε καὶ μίαν ἔχη τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν, ἄθροτον ἡγείσθαι, ut si vel pilum unum nigrum albumve haberet, mactari non posse arbitrantur, testantibus *Plutarch.* *Isid.* et *Osir.* p. 363. B. et *Diodoro* I. 88. In *Nostri* animo, etsi

verba nunc non praeferant, versatum simile quid videtur. Cl. Pauw planissima fore censebat omnia, modo βούς τοὺς ἱερυνούς, *nigros boves*, refingeretur: hos enim Epaphi sive Apidis, itidem nigricantis coloris, fuisse. Quod quidem si probetur, cur atros candidosque pilos tanta superstitione bubus evulserunt, quibus ipse Apis insignis erat? mitto vocem Herodoteam non videri. Ne longum faciam, adstipulor Viro doctissimo, aut menda turpatam, aut voce aliqua defectam esse orationem. Fac fuisse τοὺς δὲ καθαρούς βούς τοὺς ἱερίους etc. et nexus erit sermoni; quam mihi suspicionem stabilire sequentia videntur et quae principio c. 41. tum Porphyrius Abst. An. II. 55. Sed hoc doctiores perpendant. WESS. — At nihil est, quod hic magnopere desideres. Non nisi eos boves immolare licitum fuisse, qui καθαρὸι essent, per se intelligebatur: itaque statim exponit auctor, quo pacto, an καθαρὸς sit et immolari Epapho bos possit, exploretur. S.

4. ἐπεισοῦσαν) *ineoſσαν* ex Arch. scripsissem, nisi Pass. dedisset commodius, quod et in Abreschii conjecturam Dilucid. Thucyd. p. 350. venerat. Reiskio, post pauca εἰ καθαρὴ τῶν etc. [l. 7.] convertenti in εἰ κατορῇ τὴ τῶν, *num conspiciat horum quidpiam*, arbitrariam emendandi rationem lubens relinquo. WESS. — Ad ἴδεται intellige ex praecedentibus ὁ δοκιμάζων, nempe τῶν τις ἱερίων, ut mox deinde ait. S.

[8. ἐν ἄλλῳ λόγῳ potest significare in alio harum Historiarum libro: sed et simpliciter, in alia narrationis parte. Id, de quo hic agitur, habes lib. III. c. 28. S.]

11. γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας) Contendit P. Victorius Variar. XIV. 4. hanc σημαντρίδα cum Ciceronis Orat. pro Flacco c. 16. creta Asiatica. In Salmasium ad Solin. p. 157. non dissimilia opinatum, Gronovius calamum strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? Plutarchus τοὺς σφραγιστάς τῶν ἱερίων et sigilli caelaturam Isid. et Osir. loco supra citato, sive cap. 31. expingit: tetigit et Clar. Steph. le Moyne ad Polycarpi Epist. p. 410. talia Nostro contribuens quae recusat. WESS.

CAP. XXXIX. 3. ἐπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἶνον) Torsit ἐπ' αὐτοῦ Cl. Reiskium, non perspicientem, quid hoc loco velit: substituit ἐπειτα δὲ πᾶν οἶνον, aut κύμα, *πυρὸν*,

καμὸν, σπονδὴν, ut eligendi sit facultas. Verum abundantior ea est copia. *Corn. Pauw* ἔπειτα et ἐπ' αὐτοῦ visum fuit ἐν παραλλήλῳ idem esse, ac *dein*, post hoc, statim. Equidem postea, deinde Latinorum, et αὖθις, αὖ pulcre recorder, ἐπ' αὐτῷ itidem; de isto nunc quidem addubito, in versione Gronoviana [αὐτοῦ ad βωμόν referente] adquiescens. Recepi praeterea [l. 6.] καταρυσάμενοι, libris et indole sermonis requirantibus. Consentit *Plutarchus* Isid. et *Osirid.* c. 31. Quae de devotione victimae piacularis, et manibus capiti eius inpositis, exponuntur, in rem suam vertit *Spencerus*, *Leg. Hebraeor.* Dissert. VIII. p. 1466. WESS.

CAP. XL. 5. Ἐπὴν προηστρεύσασιν τῇ Ἰσι etc.) Induxit haec *Medicei* imperio *Gronovius*; ego vero, plurium *Codd.* iussu, veterem reduxi in sedem. Quid virum *Cl.* inpulerit, adnotationes ostendent; in quibus tamen conplura, non magni roboris. Negat *Herodoteum* esse βῶν, quam ipse vocem non movit VI. 67., quamque *Parisienses* scripti atque alii hoc non habent loco: urget, his sine causa idem dici, repetique brevi intervallo προηστρεύσαντες δὲ, θύουσι. Atqui de Aegyptiorum circumcisione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis ἐξ ὧν εἶλον, pro instauratis acque firmum stat. Iam vide verborum cohaerentiam: significat *Noster*, maximam se deam et festum eius maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restituta; quae si auferas cum *Medic.*, ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot mssorum consensum. Id ignorare me fateor, *Vallam* quid tandem, ut κατεύκωνται obdormierunt redderet, adegerit. An καθεύδωνται invenit? Quod si reperit, cautione utique fuerat opus. WESS. — Insignem speciem habere scripturam eam, quam *Vir* praestantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohaerere *Scriptoris* oratio. S.

[5 et seq. κοιλίην μὲν κεινὴν πάσαν ἐξ ὧν εἶλον. Vide *Var. Lect.* Plana sententia: totum abdomen exenterant, (intestina omnia ex alvo eximunt,) viscera vero in corpore relinquunt. Cur vero cum *Schneidero* (in *Lex. crit. Graecae linguae*, voc. *κοιλία*) ventriculum simul cum intestinis exem-

tum hic intelligamus, causam equidem video nullam. S.]

15. ἐπειὶν δὲ ἀποτύλονται) Obversabantur ista docto nugatori, cuius Ionicum de Syria Dea libellum inter Luciane retulerunt, T. III. p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) μνήμην τοῦ πάθους τύπτονται τε ἐκάστου ἔτους, καὶ θρηνησοῦσι - - ἐπειὶν δὲ ἀποτύλονται καὶ ἀποκλαύδονται. Optime Hesych. Herodoteum Ἀποτύλονται interpretatur, παύσονται τοῦ τύφασθαι: ubi plangere desierint, Leopard. VII. Em. cap. 12. qui Luciane quoque comparavit. Ut in his τύφασθαι et ἀποτύλασθαι, sic II. 73. πειρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα ἐπειὶν δὲ ἀποκτεριθῇ. Dantur huius generis plura: Ἀποφαιτῶν Eustathius interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. Clariss. Pierisoni Anim. in Moerid. Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσεως est apud Diogen. Laërt. X. 6. VALCK.

CAP. XLI. 2. ταῖς δὲ θηλείας οὐ σφι ἔξεστι θύειν) Porphyrius Abst. An. II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti causa. Duravit Aegyptiis ea superstitio in Constantii imp. tempora. De bucula, hortos rigante, ἐπεχείρησαν θύσαι καὶ ἔθουσαν αὐν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἐξεῖναι παρ' αὐτοῖς θύεσθαι, Athanasius Hist. Arianor. ad Monach. cap. 56. p. 378. Isidis simulacrum bubulis cornibus dabit Plutarch. Isid. et Osir. c. 19., et Nostri imitator Libanius, ἡ γὰρ δὴ Ἴσις, τὸ βούκεραν ἀγαλμα, τὸ Αἰγύπτιον, Antiochici p. 353. WESS.

15. ἢ καὶ ἀμφοτέρω ὑπέρχοντα) Potuisset ὑπέρχοντας, structura vulgatiore. At Gronovium consule in cap. 66. huius libri. [ubi hanc dictionem cum illa confert, τὰτα γινώμμενα, c. 66 § 15.] Antigonus Caryst. Hist. Mirab. c. 23. εἶον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν θεῶν αὐν κατορυξής - - ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπέρχον etc. WESS.

CAP. XLII. 1. ὅσοι μὲν δὴ - - ἱδρυνται) Fortasse scribendum ὅσοις μὲν δὴ Διὸς Θηβαιῶς ἱδρυνται ἱρόν: et paulo inferior, ὅσοι δὲ δὴ τοῦ Μίνωτος ἔκτανται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ sic saepenumero coniungit Herodotus, qui c. 44. εἰρόμην, αἰτ, ὁπόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρόν ἱδρυνται. VALCK. — Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἱδρυνται ac ἱδρυνμένοι ἔχουσι, sive ἱδρύνασι ἑαυτοῖς: pro quo ἱδρυνάμενοι ἔκτανται dicit c. 44, 21. Cf. ad I. 180, 11. Ridicule Larcher: Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter Thébéen. S.

2. Διὸς Εὐεβαίτης) Rediit Iovi solemnns titulus, quo I. 182. II. 54. IV. 181. superbit. Ἰδρυτὰς ἱερὸν in Vallae Latinis templum incolunt, verius sacrum sive aedem constituunt, [potius constitutum habent.] ut c. 41. 44. et Diodor. Sic. I. 15. Rediit quoque Ὀσίριος, cui Med. Ionicam formam, hic inconsulte detractam, reddidit II. 157. WESS.

14. προϊχίσθαι τι τὴν κεφαλὴν) Pati hoc possum, si tamen opera levi fieret προσχίσθαι, sequentibus melius congrueret; quae et Cl. Reiskii opinatio. Νάκας de arietis vellere Grammatici recusant, merito reprehensi a Sam. Bocharto Hierozoic. P. I. c. 42. lib. II. De titulo Ammonis κρισπροσώπου nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in Luciani Astrol. c. 8. et Proclo in Timaeum p. 30. WESS.

19. Φωνῇ - - νομίζοντες) Adridere posset Φωνῇ, ob IV. 117. Φωνῇ - - νομίζονσι Σκυθικῇ. Sed illud aequè probum. Sic I. 142. γλῶσσαι δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νινεμίκαισι. Alia hoc de genere Portas subpeditabit, quibus ex Dione Cassio, si quae necessitas, magna foret accessio. In Cononis Narrat. 44. δὲ τὴν αἰχμαλώτον γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἴθιρο mutatum ivit Th. Galeus, non citra iniuriam. WESS.

21. Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτῳ etc.) Verius videtur Eustathii hoc ex loco Ἀμοῦν. [ut habet noster ms. F.] Namque ita Aegyptii. Plutarch. Is. et Osir. c. 9. ἰδίον παρ' Αἰγυπτίους ὄνομα τοῦ Διὸς εἶναι Ἀμοῦν. ὃ παραγαγόντες ἡμεῖς Ἀμμωνά λεγομέν. Hinc ex lapide inter Epigrammata Muratorii Th. Inscript. pag. 73. ΜΕΤΑΣ ΟΒΡΙΜΟΣ ΑΜΩΝ, quamquam AMMT in Rich. Pocockii Antiq. Inscript. pag. 30. Convenit ἸΩΝ Αμυν, et ἸΩΝ Ἡμων, Ierem. XLVI. 25. Ezech. XXX. 15. Vide doctissimi Iablonskii Pantheon Aegypt. lib. II. 2. et Aegyptiorum mysticas has fabellas docte explanatas ad-vertes. WESS.

27. τύπτονται - - τὸν κριόν) Arietem verberant, Laurentius. Ex usu verbi, plangunt, semet verberant oportuerat. Lucianus Dea Syr. c. 6. καὶ μνήμην τοῦ πάθους τύπτονται τε ἐκάστος ἴτιος. Poëta in Hephaestione pag. 34. καττύπτισθε κόραι, καὶ καττιρίμεισθε χιτῶνας. Habet de hoc vocabuli usu plura Gronovius, admixtis tamen alienis, infra c. 61. WESS.

[28. ἐν ἱερῇ θήκῃ, sacrâ urnâ reddidit Valla. Nos, sacra in loculo, ut Gronov. Rectius futurum erat sacro in sepulcro. Est enim Herodoto θήκη conditorium, sive camera in

qua pluribus sarcophagis locus. Vide saltem III. 16; 28 seq. S.]

CAP. XLIII. 8. *ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε*) Haud scio an sit *ἐν δὲ δὴ* deterius. *Lucian.* *Astrol.* c. 4. *ἐν δὲ καὶ οὐνόματα αὐτίστοις ἐπιθέσαν*: quod sollicitatum a viris doctis nollem. *Noster* III. 39. *ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους* -- *εἶλε*: et V. 95. Adde *Gronov.* in I. 18. Aliter *Aldus* et ceteri pingunt, e quibus *δὴ* restituo; *Medic.* et hic *Arch.* illi se infestum prae-buit, sicuti et III. 15. placatior alibi. *Aeliani* Var. XIV. 38. *πολλὰ καὶ ἄλλα οἶδα, ἐν δὴ τοῖς καὶ τόδε* paullo diversius abit. **WESS.** — In *Var. Lect.* monere debueram, *ἐν δὲ*, non *ἐν δὲ* hic *Wesselingium* e superioribus editionibus tenuisse, quibuscum scripti libri etiam omnes (quod quidem sciam) consentiunt. Lubens tamen cum *Reiz.* et *Schaeef.* *ἐν δὲ* correxi. Sic enim constanter adsuevit *Noster*: I. 185, 7. 192, 2. II. 79, 7. III. 15, 10. 38, 11. et plerumque quidem (sicut in omnibus istis locis) adiecta *δὴ* particulā; quam et h. l. si quis revocatam cupit, quod *Schaeferus* fecit, haud invitus patiar; nonnumquam vero etiam absque *δὴ*, ut I. 74, 5. II. 176, 3. VIII. 113, 16. S.

17. *ὥς ἔλπομαι τε*) Correxerat vir eruditus in *Miscell. Lipsiens.* *ὥς πέπυσμαι τε*, quod merito in litteris ad me spernit. *ἢ ἰμὴ αἰρέει* amplius est quam *ἔλπομαι*, et sententiam rationibus nixam exprimit, sicuti *λόγος αἰρέει*; quod sanior ratio persuadet, III. 45. IV. 127. et in *Platonis Critone* p. 48. c., *Arriano*, *Imp. Antonino*, atque aliis. Lege *Uptoni* Adnotationes in *Arriani* Dissert. lib. I. 29. p. 155. [pag. 330. nostrae edit.] et *Abreschii* *Dilucid.* *Thucyd.* pag. 385. **WESS.**

20. *ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίων Ἡρακλέης*) Dubio res caret. Habuerunt Aegyptii suum sibi numen, cui Graeci *Herculis* titulum ineperunt: nulla illi natalium origo ex *Iovis* et *Alcmenae* amoribus, verum *Nilo* genitus tradebatur, *Cicerone* doctore, *Nat. Deor.* III. 16. Ordines deorum in ista gente varii: primi VIII. hinc XII. inde alii, ut est c. 145. ex secundis fuit *Hercules*. Legendus est *Cl. Jablonskius* *Praefat.* *Panth.* sect. 28. et lib. II. c. 3., neque enim moram in his nectere libet. **WESS.**

[22 seq. *ἐπὶ τε ἐκ τῶν ἐκτὼ θεῶν οἱ δυνάμει θεοὶ ἐγένοντο*) *Aliena* prorsus erat *Vallae* interpretatio: ex quo *Herculem* *Herodot.* T. V.

ex octo diis, qui duodecim erant, unum esse arbitrantur. Voluerat ille, puto, debuerat certe, ex duodecim diis, qui octo fuerant. *ἵδιον* cum Gronovio exstiterunt reddidi, quod et *Wess.* tenuerat. Commodius *H. Steph.* in ora versionis Laurentianae: ex quo e diis octo facti fuerunt duodecim, quorum unum Herculem censent. Quam versionem probans *Iablonski* in *Proleg. Panthei Aegypt.* pag. LXIV. et LXXIII. ut octo diis, quos initio coluerant Aegyptii, succedente tempore adiecti fuerint quatuor alii. *Larcherus*, contra auctoris mentem: *il est du nombre de ces douze Dieux, qui sont nés des huit Dieux. S.]*

CAP. XLIV. 6. ἡ δὲ σμαράγδου) Non me fugit, quid patrocinii *μάργδος* ex *Athenaci* III. 14. [pag. 94. b.] auferre queat, sed locuples esse dubito. *Noster* vulgatum, nullo msstorum dissensu, probavit III. 41. [Sic corrige in nostra *Var. Lect.* ubi perperam II. 41.] Stat et pro eodem *Cl. Wasse* in *Thucyd.* IV. 13. Latinos *Zmaragdum* maluisse, cognitissimum est, quo de *Ian. Brouckhusius* in *Propert.* II. 13, 43., et ab eo cumulatim citati. *Μάργδος*, quod continuo [l. 7.] succedit, insolentius videtur: hinc *T. Fabri* *μεγάλως*, a Gronovio castigatum: indidem *Reiskii* *μέγα φώς*, non magno utique molimine. Ego in *Laurentii* et *Porti* partes eo; nam Gronoviana explicatio minime se probat. *WESS.* — Nempe adverbialiter pro *μεγάλως* positum *μάργδος* *Portus* censuit: quod utique insolentius. Quod ad *Reiskii* spectat coniecturam, notabile tamen est, subinde et alibi a librariis permutatas reperiri φ et θ litteras. Cuius confusionis in *Athenaeo* exempla nonnulla observare memini: alia duo *Schaeferus* adnotavit, unum in *Notis* ad *Gregor.* *Dialect.* pag. 525. alterum in *Indic. Graec.* in eundem librum, p. 929. Vide etiam *Wesselingii* *Adnot.* ad II. 48, 7. et *Var. Lect.* I. 58, 4. De *smaragdina*, quam *Noster* dicit, *columna* consuli possunt quae *Larcherus* ad h. l. adnotavit. S.

12. *τηνκόσια καὶ διαχίλια*) Fuit *Tyrus* post *Sidonem* *μερίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις*, in *Strabon.* XVI. pag. 1097. et, illo longe potiore, *Esaia* *Propheta* c. XXIII. 7. *Negari* tamen haud potest, nimium priscam hinc perhiberi; quod praeter alios egregius *Vatis* eius explanator *Camp. Vitringa* condocesecit. Fieri potest, ut *Nostrum*, an-

tiquitatis suae iactatores, sacerdotes Herculis circumscripserint. Quod enim *Vignolius* Chronol. lib. IV. 1. p. 33. *τριπλόσια καὶ χίλια* rescripsit, id in coniectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia iusto antiquiora constitui. WESS.

[13. *ἑπταμύμνη ἔχοντος Θεσίου εἶναι*) De abundante verbo *εἶναι* vide ad I. 153, 19. notata. S.]

17. *πάντε γενῆσι*) *δέκα γενῆσι* corrigit *Maussacus* ad *Harpocr.* p. 144. edoctus a *Scaligero* ad *Euseb.* p. 37. Mendae patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὲ γενῆσι ἰ (id est *δέκα*) πρότερά ἐστι. Nonnunquam numerum voci *γενῆ* subiicit etiam *Herodotus*, ut I. 185. *γενῆσι πάντε πρότερον γενεμένη*, et IV. 147. VALCK.

Ibid. *πάντε γενῆσι ἀνδρῶν πρότερα*) Et haec exercuerunt eruditorum studia. *Maussacum* sannā *Gronovius* repulit, chronologica difficultate nihil admodum motus: belle noverat ex *Scaligero* ad *Euseb. Chron.* p. 37. a *Thaso* et *Cadmo* plus quinque generationibus ad *Herculem* abiisse; neque nesciebat *Berkelii* ad *Stephan.* in *Θάσος* conatus: et pertinax tamen silentium. Ego vero non ambigo de menda vocabuli *πάντε*. Quid fuerit olim, coniectando vestigandum est. *Maussaci* *δέκα γενῆσι* nimium videtur: addit enim in seriem maiorum *Herculis* *Belum*, cuius ratio hic nulla. *Beli* filio *Aegypto* aequales fuerunt *Cadmus* et *Thasus*: ab *Aegypto* ad *Herculem* octo numerantur descendentes in *Stephani* *Θάσος*, qui quidem, uti *Aldus* et prisci Editi, *H'*. δὲ γενιᾷς *Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαιότερος* h. e. octo vero generationibus *Hercule* antiquior *Thasus* est. Mutavit fateor *Berkelius* posuitque *δέκα*, quod scriptus liber ἰ. δὲ γενιᾷς praeferret: at offendit eundem ad lapidem, ad quem *Maussacus*. Iam generationum ordo et numerus in *Herculem* usque cum 'constet, adstipulor *Ampl. Bouherio* Diss. *Herodot.* c. II. p. 128. *ὀκτώ γενῆσι* reponenti. Discrepant, neque nego, *ὀκτώ* et *πάντε* scriptura; quae differentia notae fortasse numerali obscurius pictae, aut erranti amanuensi; in acceptum referenda est. WESS. — Possis cogitare *H'*. olim scriptum fuisse, idque successu temporis in *Π'*. (i. e. *πάντε*) mutatum: sed scriptura *Π.* pro *πάντε* vetustior est, quam illa qua *ἡ*. octonarium numerum indicat: satisque notum, *H.* olim *ἐκατόν* significasse. Lar-

cherus, cuius et Adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in *Chronol. Herodoti* consuli potest, vulgatam scripturam *πίρρι* defendit. *S.*

23. *ὡς ἥρωι ἱναγίζουσι*) Sugillat *Plutarchus* de Malign. Herodoti p. 857. v. cavillandi studio abreptus. Herculem, Amphitryonis filium, Heroum olim ritu ac superstitione Graecos devenerari solitos testata res, atque a *Diodoro* IV. 39. copiosius explicita est. Non repeto quae illi adscripta sunt. *WESS.* — Conf. *Gregor. dialect. ion.* §. 109. ibique *Koen.* *S.*

CAP. XLV. 11. *χωρίς ὧν*) Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse Aegyptiis *sues* immolare; et tamen rerum Aegypti peritissimis viſis locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit *ὄων*: ut nullas mactasse pecudes dicantur *praeter oves, boves mares vitulosque*, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes Thebano *ὄων ἀπεχόμενοι αἰγας θύουσι*, *Mendesii* contra, *αἰγῶν ἀπεχόμενοι, ὅς θύουσι*, uti scribit c. 42. Sed *sues* abominati vulgo ne tangebant quidem Aegyptii, c. 47. uno tantum festo die Lunae, *ὅς θύσαντες, πατίονται τῶν κρεῶν ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσάμενοι*. Rem adfirmant *Plutarch.* de Is. et Osir. §. 8. et *Aelianus* Hist. An. X. c. xvi. Hic sua probabiliter idoneo testi debet *Eudoxo*, qui citatus ibidem *Φησὶ Φιδαμένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὧν μὴ θύειν αὐτάς.* Aegyptiorum ad Graeca comparans instituta *Anaxandrides* apud *Athen.* VII. p. 299. f. *Οὐκ ἐσθλὺς οὗτος, ἐγὼ δὲ γ' ἥδομαι Μάλιστα τοῦτο.* Graecis excipiendi Cretenses, secundum *Agathoclem*, *ὅς τῶν κρεῶν οὐ δαίσαντο*, *Athen.* IX. pag. 376. a. Qui populi praeter Aegyptios *sues* aversati sint, enumerantur *Bocharto*. Vid. *Celeberr. Wess.* ad *Diodor.* T. I. pag. 380. *VALCK.* — Quod in *Var. Lect.* dixi, *οἶων* hic in cod. F. scribi; id quidem, denuo nunc inspecto codice, cuius mihi usura per insigne illustris possessoris beneficium ad hunc diem concessa est, paulo aliter se habereprehendi; sed ita ut paulo etiam magis confirmetur ea scriptura, quam ex *Valckenarii* coniectura recepi. Superiore quidem loco, ubi manifeste de ovibus agebatur, c. 42, 3. et 9. pro *ὄων* in hoc codice perspicue *οἶων* scribitur: at hoc loco, in quo nunc versamur, est *οἶων*.

eum acuto accentu super vocali : calami ductus qui super ω conspicitur, quem olim pro accentu circumflexo acceperam, indicat postremam, literam, quae in reliquarum literarum serie non expressa est. Vulgatum vero ω ω ω , ut Reiz et Schaefer, sic et Larcher tenuit, satis illud praesidii invenire censens in his quae cap. 47, 9-11. leguntur. S.

13. $\kappa\omega\varsigma$ $\alpha\acute{\nu}$ $\omicron\upsilon\tau\omicron\iota$ $\alpha\acute{\nu}\theta\rho\omega\pi\omicron\upsilon\varsigma$ $\delta\acute{\upsilon}\omicron\iota\epsilon\iota\upsilon$;) Legitima foret conclusio, ni aliunde de inopia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad Diodori I. 88. Manethonem, Plutarchum, Porphyrium testes; adiungo Seleucum, cuius liber ab Athenaeo IV. 21. p. 172. $\pi\epsilon\acute{\rho}\iota$ $\tau\eta\varsigma$ $\pi\alpha\acute{\rho}$ $\Lambda\iota\gamma\upsilon\pi\tau\iota\omicron\upsilon\varsigma$ $\Lambda\upsilon\theta\rho\omega\pi\omicron\theta\upsilon\sigma\iota\alpha\varsigma$, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amasis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod cum diu ante Nostri aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia Iablonskius Panth. III. 3. pag. 75. $\epsilon\omicron\omicron\tau\alpha$, [l. 14.] quo modo et mstus Baroccianus, teste Wasse, ex Arch. locum inpetravit. WESS.

17. $\epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha$ $\epsilon\acute{\iota}\eta$) Voluit-ne Arch. et Vind. $\epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha$, uti $\epsilon\upsilon\sigma\tau\omicron\mu\alpha$ et alia hoc de genere? Heliodori similis formula Aeth. IX. p. 424. $\tau\omicron\upsilon\tau\omicron$ $\tau\epsilon$ $\kappa\alpha\iota$ $\eta\mu\acute{\iota}\nu$ $\epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$ $\epsilon\acute{\iota}\eta$ $\tau\omega\acute{\nu}$ $\epsilon\iota\sigma\eta\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\acute{\nu}$, $\tau\alpha$ $\mu\upsilon\sigma\tau\iota\kappa\acute{\omega}\tau\epsilon\tau\epsilon\alpha$ $\delta\epsilon$ $\alpha\acute{\rho}\rho\eta\tau\omega$ $\sigma\iota\gamma\acute{\eta}$ $\tau\epsilon\tau\iota\mu\acute{\eta}\sigma\theta\omega$. WESS.

CAP. XLVI. 6. $\acute{\alpha}\gamma\alpha\lambda\mu\alpha\tau\omicron\sigma\omicron\iota\omicron\iota$ possessionem, unde Medic. opera exciderant, reciperarunt. $\Gamma\lambda\upsilon\phi\epsilon\iota\upsilon$ et $\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\epsilon\iota\upsilon$ [l. 5.] artis sunt diversae; nec memini sub $\zeta\omicron\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omicron\iota\varsigma$ quosunque opifices ad effigies parandas comprehendendi. Ceteroqui in ordinatione verborum viro Cl. [Gronov.] accedo. WESS.

9. $\omicron\upsilon$ $\mu\omicron\iota$ $\tilde{\eta}\delta\iota\acute{\omicron}\nu$ $\epsilon\acute{\iota}\sigma\tau\iota$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$) Ionicam Herodoti formam loquendi aliquoties adhibuerunt Aelianus et veterum castigatissimus imitator Aristides. In huius T. I. p. 20. $\tau\eta\acute{\nu}$ $\theta\epsilon\omega\acute{\nu}$ $\mu\acute{\alpha}\chi\eta\eta$ $\omicron\upsilon\chi$ $\tilde{\eta}\delta\iota\omicron\upsilon$ $\epsilon\acute{\iota}\mu\omicron\iota$ $\gamma\omicron\upsilon\acute{\nu}$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$, S. Iebb. $\omicron\upsilon$ $\rho\acute{\alpha}\delta\iota\omicron\upsilon$ scribendum suspicabatur; ego contra $\omicron\upsilon\chi$ $\tilde{\eta}\delta\iota\omicron\upsilon$ etiam reponendum arbitror T. I. p. 624. Quod habet p. 632. $\epsilon\acute{\iota}\mu\omicron\iota$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$ $\omicron\upsilon\chi$ $\epsilon\upsilon\pi\rho\epsilon\pi\acute{\epsilon}\sigma\tau\iota\tau\epsilon\rho\acute{\nu}$ $\epsilon\acute{\iota}\sigma\tau\iota$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$, mutuatus etiam est ab Herodoto, in cuius legitur proximo cap. 47. Io. Stobaeus egregiam praebet Herodoti sententiam, p. 48, 13. $\alpha\acute{\nu}\theta\rho\omega\pi\omicron\iota\varsigma$ $\gamma\acute{\iota}\gamma\eta\sigma\theta\alpha\iota$ $\acute{\omicron}\kappa\omicron\sigma\alpha$ $\theta\acute{\epsilon}\lambda\omicron\upsilon\sigma\iota\upsilon$, $\omicron\upsilon\chi$ $\acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\upsilon\omicron\upsilon$. Verum $\omicron\upsilon\chi$ $\acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\upsilon\omicron\upsilon$, $\omicron\upsilon$ $\lambda\acute{\omega}\omicron\upsilon$, $\omicron\upsilon$ $\chi\acute{\epsilon}\iota\tau\omicron\upsilon$, $\omicron\upsilon$ $\kappa\acute{\alpha}\tau\iota\omicron\upsilon$, multo magis frequentantur. VALCK.

11 seq. $\kappa\alpha\iota$ $\tau\omicron\upsilon\tau\omega\acute{\nu}$ $\omicron\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\omicron}\delta\omicron\iota$ etc.) Si $\acute{\epsilon}\nu\tau\iota\kappa\alpha$ in auxilium voces, uti oportet, nihil hic inconcinni. Caprarios po-

tiore loco censebant, ob caprorum praestantiam. Hoc indicat. Verum, quæ subduntur, ἐκ δὲ τούτων εἰς μάλιστα etc. spectant-ne eundem caprarium? Id volunt docti interpretes; qui quidem si considerassent hirci Mendesii venerationem, paene incredibilem ista in natione, utique ἐκ δὲ τούτων εἰς non ad caprarium, sed ad hircos retulissent, eumque in primis, qui vulgo Θμουῖτων τράγος. [conf. *Wess.* ad *Diodor.* I. 84. n. 21. et *Holsten.* ad *Stephan. Byz.* voc. Θμουῖς.] Hoc mortuo, sicuti in *Apidis* decessu alibi, omnis *Mendesiorum* tractus luctui indulgebat, haud sane obitu caprarii. Notavit hanc interpretationem inconsiderantiam *Cl. de Pauw*: τῷ Μενδητίῳ νημῶ [l. 14.] ex *Arch.* legitimum est, venitque in opinionem *Gronovii*. *WESS.*

[*Vallae* versionem: Et inter *Mendesios* caprarii praecipuo honore afficiuntur, et ex his unus maxime, tenuerat *Gronovius*; quasi quae continuo dein de ingenti luctu memorantur, ad mortuum caprarium spectarent, non ad hircum quem singulari religione *Mendesii* colebant. Contra quos recte *Wesselingius* monuit, ἐκ δὲ τούτων ad τοὺς αἰγας fuisse referendum. Quod vero idem vir praestantissimus in istis verbis καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι censuerit τούτων intelligi oportere ἐνκα τούτων, id equidem nec necessarium iudico, et omnino praepositioni ἐνκα in ista ῥήσι non esse locum arbitror. Quidni vero τούτων τῶν αἰγῶν intelligeremus, quum plus semel αἰπόλος αἰγῶν *Poëta* dixerit? *Odyss.* ε'. 247. et 269. alibique. Pleonasmum illum, si quis est, non magis *Herodotus*, quam *Homerus*, recusaverit. In interpretandis eisdem verbis, καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζονας ἔχουσι, dubius olim haeseram, utrum sententia sit, hos (scil. τοὺς ἔρσιντας) maiore in honore habent caprarii; an, horum (nempe τῶν αἰγῶν, caprarum hircorumque) pastores maiore sunt in honore. Nunc, quamquam, sicut μνήμην τινὸς ἔχειν, et ὄρεν ἔχειν τινὸς, I. 4, 7. sic fortasse etiam dici possit τιμὴν τινὸς ἔχειν, intelligo tamen non ita loqui consuesse Nostrum: adhaec existimo, non fuisse alios caprarum pastores, alios hircorum. Quare eiectam e latina nostra versione priorem illam interpretationem, et in graeco contextu l. 12. post verbum ἔχουσι, pro maiori puncto, punctum minus repositum velim; ut intelligatur, ἐκ δὲ τούτων (scil. τῶν αἰγῶν, et quidem ἐκ τῶν ἐρσίντων) εἰς μάλιστα τιμὰς ἔχει, et ex hoc genere unus

maxime prae caeteris in honore habetur. Caeterum, quamvis cum eo, quod ait, maiore in honore esse caprarios, bene congruat id quod cap. seq. de subulcis scribit, veluti infamia quadam notatis; nolim tamen dissimulare, in tota ista *ἡν* haud satis expedite atque dilucide fluere orationem. Est in his haud obscura gradatio: *Mendesii colunt omne genus caprinum: magis autem colunt mares quam foeminas: horum - - maiore sunt in honore: ex his vero omnium maxime unus.* Suspiciari utique licebat, eo loco, ubi nunc *οἱ αἰπρόλοι* leguntur, scriptum olim fuisse aliud vocabulum, quo indicabatur certum quoddam genus hircorum, quod maiore in honore fuisset quam reliqui hirci; et ex quo genere denique delectus fuisset ille unus, qui maxime omnium colebatur. Tale quidpiam secutus esse videtur doctiss. Schaefer, quum pro *οἱ αἰπρόλοι* (ex mera quidem coniectura, nam in vulgatum consentiunt libri,) *οἱ κόλοι* non modo legendum censuit, sed fidenter etiam in *Herodoti* graecis posuit; in quo, ut in plurimis aliis, sequacem *Borheckium* habuit: quam novationem silentio praeterire in *Var. Lect.* non debueram. Spectaverat, puto, coniecturae huius auctor (sive is Schaeferus ipse est, sive ab alio viro docto accepit) *Theocriteum* illud ex *Eidyll. VIII. 51. ὃ δ' ἔχει, καὶ λέγει* etc. ubi graecus Scholiastes consentiente *Hesychio* monuit, *κόλον* dici hircum cornua non habentem; quod genus latino sermone similiter mutilum dicitur. Adiiicit Scholiastes, *ἢ μικρόν*: quod nimirum ille fortasse sic intellexerat: sed videndum, ne *μακρόν* scripserit, quomodo apud *Hesych.* legitur, *Κόλον, μέγαν τράγον κέρατα οὐκ ἔχοντα*: docuitque etiam *Eustath.* ad *Iliad. p. 917, 16 et 18. (p. 942. ed. Rom.)* *κόλον* a nonnullis subinde *μέγαν* intelligi. Sed hoc utcumque sit; illud constat, in caprino genere mutilum (*τὸ κόλον*) pluris olim aestimatum fuisse. *Plinius* lib. VIII. cap. 50. sect. 76. *Non omnibus (capris) cornua. - - Mutilus lactis maior ubertas. - - Mutilus in utroque sexu utilis.* Et de maribus, id est hircis, diserte *Columella*, lib. VII. c. 3. Si (in ea quam habitamus regione) clementior hiems, mutilum probabimus maxem. Est praeterea *κόλος*; etiam peculiare genus animantium, de quo consuli possunt quae partim a *Casaub.* partim a nobis, ad *Athenaei* lib. V. p. 200. f. notata sunt: (*Animadv. in Athen. T. III. p. 113.*) sed illud quidem non

indigenum in Aegypto animal, ut de eo cogitari h. l. non possit. S.]

15. ὁ Πάν Αἰγυπτίσι, Μένδης.) Sequuntur Nostrum plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, infutiantur, praeterque ceteros *Iablonskius* Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi haec *Plutarchi* Is. et Osir. c. 73. εἰς ἑστὴν Ἰλῆς - - - καὶ αὐτὸς ὁ Ἀπὶς οὕτω δὲ γὰρ τὸν ἐν Μένδῃ τράγον καλοῦσι. Sentis-ne scriptum fuisse καὶ αὐτὸς ὁ Πάν? neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus *Mendesius* usquam Apis. Unum adpello *Herodotum*. Nihil addo de turpissimo et detestabili hirci mulierum amore: dixi ad *Diodorum*, et conduxit conplura vir excellenti eruditione. S. *Bochartus* P. I. Hierozoic. lib. II. 53. [et *Iablonsk.* loco cit. p. 277.] Ecce tamen istud *Clementis Alex.* Protrept. p. 27. de libidinoso Iove: ἐν ἐπιμύχῳ γούν γυναικῶν, οὐχ ἥττον ἢ αἰγῶν ὁ Θμουῖτῶν τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex scholio. Hirci omnes in capras ruunt, non solus *Mendesius*: huius proprium fuit, uti Iovis, in foeminas insanire. WESS.

[17. Quid sit quod ait, τοῦτο ἐς ἐπίδειξιν ἀνθρώπων ἀπικίνο, haud satis in liquido. *Vallae* versionem, in ostentationem hominum pervenit, cum *Gronovio* tenuit *Wess.* Contra *H. Stephanus* monuit, esse qui ἐπίδειξιν pro ostento hic accipiant. *Iablonski*, Panth. lib. II. p. 278. sic convertit, huiusque rei videndae hominibus copia facta est. In eam sententiam, quam eequidem expressi. praeivere *Portus* et *Larcher.* S.]

CAP. XLVII. 2. αὐτοῖσι ἱματίοις) Articulum eieci, msstis obsecundans. *Euripides* Suppl. 926. Θεοὶ ζῶντ' ἀνερπύσαντες - - αὐτοῖς τιθεῖσσι. *Sophocles* Aiac. 26. ἰφθαρμίνας - - εὐρίσκομεν - - αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. *Noster* III. 126. ἀποκτείνας δὲ μιν, ἠφάνισε αὐτῷ ἥπρω. Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer *Davisium* in *Maximum Tyr.* Diss. VII. p. 520. *Medicei* *Passioneique* ἀπ' ὧν ἔβαλε egregie nitet. WESS.

4. οἱ συβῶται, λόνρες) Non spernerem, si voculam καὶ Codices praeberent interiectam: οἱ συβῶται, καὶ λόνρες Αἰγυπτῖοι ἰγγινεῖς, tametsi sint indigenae, ἐς ἑρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ εἰσέρχονται μούνοι πάντων. Saepius in talibus καὶ ponitur pro καίτε, et apud *Herod.* VII. 46. αἱ συμφοραὶ - - καὶ βραχὺν ὥρτα, μακρὸν δούλειον εἶναι πνεῦσι, τὸν βίον. Inter septem

genera Aegyptiorum memorantur et *συβῶραι* Herodoto lib. II. c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, [scil. eam ob operam cuius Noster meminit cap. 14 extr.] Eudorus tradidit apud Aelian. de Nat. An. X. 16. VALCK.

10. τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ etc.) Emendabat sequentia τοὺς ἔρρενας ὅς Cl. Reiskius, nulla, uti opinor, urgente caussa: rectius admonet, verba praescripta bene habere atque innuere, Lunae et Baccho eodem tempore, et plenilunio totius anni uno eodemque, sues immolatos fuisse. [Scil. in lat. vers. quam et Gron. et Wess. tenuit, nude positum erat per tempus plenilunii.] Adiungere potuisset Plutarchi et Aeliani testimonia, quorum posterior de Animal. X. 16. θύουσιν αὐτῇ (Lunae) ἀπαξ τοῦ ἔτους ὅν: ille Isid. et Osir. c. 8. θύοντες ἀπαξ ὅν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατισθίου-τες. Ea enim explanationem dubio eximunt. Verum adnectitur post nonnulla [l. 15.] θυσίῃ -- τῶν ὕων τῇ Σελήνῃ ποιέται, nulla Bacchi habitā ratione; in quis πανσελήνῳ oportuisse, Cl. de Pauw opinio est. Equidem, etsi idem sacrorum genus adgnosco, nihil demuto. Lunae unice meminit, siquidem eius honori praecipua erat illa festivitas; quare et Aelianus solam nominavit. WESS.

[14. ὑπερπείστερος. Vide Valckenarii Adnot. ad c. 46, 9. S.]

[16. ἑπειὶν θύσῃ, nempe τις, vel ὁ θύων. Quo de genere iam alibi dictum est. Vide ad I. 132, 5. S.]

22. ἢ ἀσθενείας βίου στατίνας). Aldinum βίου τε τινὰς H. Stephanus in Prolegom. secundae editionis scribendum docuit βαίους, voluit certe; at non recordatus fuit, ἀσθενείαν Nostri usu morbum esse, ἀσθενεῖν βίου egestatem et victus tenuitatem, ut IV. 135. VIII. 51. Maneat proinde dictionis genus. Στατίνας ὅς posuit, sicuti Plutarchus in Lucullo p. 498. α. οἱ μὲν Cyziceni ἠγόρουσαν θεὸς μεταίνας πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ στατίνην πλάσαντες τῷ βομῷ παρστήσαν. Quorum, morem eiusmodi adfirmantium, St. Berglero indicium debeo. WESS. — Pauperes, qui vivum immolare animal non possent; ex farina fictum immolasse adnotavit etiam Suidas in Ἐβδομος βοῦς. S.

CAP. XLVIII. 2. τῆς ὁρτῆς τῇ δορπίῃ) Hoc ex Apaturiorum festo Ionum die huc derivavit. WESS. — Gronovius, in eandem fere cum Valla sententiam, in festi conviviali coena: qua in versione nihil mutavit Wess. per-

raro omnino latinam versionem adtingens. Mire vero *Larcherus*, à l'heure du repas. Equidem, *vesperà quae festum antecedit*: poteram, *primo festi die*, quod eodem redit. Vide *Hesych.* et *Suidam* in Ἀπαρουργία: et confer ad *Athen.* IV. 171. d. notata, *Animadv.* T. II. p. 613. Ubi, quod dixi caussam non fuisse cur a doctissimo *Hesychii* editore Δορπία in Δόρπεια mutaretur, quandoquidem et metri ratio in *Philyllii* versiculo apud *Athen.* scripturam Δορπία poscit, et apud *Polluc.* VI. 102. eodem modo scribitur, adiaci etiam *Herodoti* hic locus debuerat. Denique, obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam Δόρπεια, quae et apud *Suidam* et alio loco apud *Hesych.* occurrit: nam festorum quidem nomina, quae per continuos aliquot dies ut plurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Graecos: singulorum vero dierum nomina singulari numero efferuntur. S.

5. πλὴν χοίρων) *Larga Gronovii* dissertatio choros tuetur, porcis depulsis. Sunt sane in *Atticorum Dionysiis* chori cognitissimi, unde color *Medicei* scripturae. Ubi tamen omnia perpendo, *Aldinum* et aliorum *Codd.* πλὴν χοίρων aequius melius opinor. *Porcorum* in *Lunae* et *Bacchi* sacris iterata praecessit mentio: additur, *alia Aegyptiorum Dionysia a Graecorum Bacchanalibus vix differre, eademque videri, πλὴν χοίρων.* Quae belle procedunt. Reliqui tamen *Mediceum*, ne illi infestior, quod nolim, habear: *Passioneus* consentit. *WESS.* — *Wesselingii* auctoritatem secutus *Larcherus*, postlimio porcos hic restituit, miram quidem sententiae suae rationem in *Notis* ad h. l. subiiciens: *les chœurs n'étoient pas en usage dans les fêtes que célébroient les Egyptiens en l'honneur de Bacchus.* Quae res si certa et explorata esset, maximo documento foret χοίρων hic legendum esse; non, quod illi placuit, χοίρων. Ego cum *Reiz.* et *Schaefer.* χοίρων tenui, quum quod apud Graecos non minus quam apud *Aegyptios* immolare *Baccho* solitos porcos reperio: (*Schol.* ad *Aristoph.* *Ran.* 341. cum *Notis Spanh.*) tum quod per se multo probabilius debebat videri, χοίρων h. l. in χοίρων, de quibus alioquin hic agebatur, a librariis nonnullis fuisse mutatum, quam vicissim. Caeterum alteram scripturam, quae vel sic probabilior nonnullis videri poterat, simul cum ea, quae nobis probata est,

lectorum oculis subieci. Quod autem ait [L. 4.] τὴν ἄλλην ἑρπὴν, non sunt alia Aegyptiorum Dionysia, sed reliqua eiusdem festi solemnia. S.

7. ἀγάλματα νεύροσπαστα) Gemina his Lucianea Dea Syr. c. 16. καλέονται δὲ τὰδε νεύροσπαστα: quae quidem nervis cum moverentur, ea propter νεῦον [nutans] τὸ αἰδοῖον. Scio Corn. de Pauw σῆον maluisse, Reiskium νύοντα τὸ αἰδ., quibus carere licet. Gronovium consule in huius Musae c. 66. [qui notavit illam verborum structuram, ἀγάλματα -- νεῦον τὸ αἰδοῖον, ubi νύοντος τοῦ αἰδοῖου desiderare quispiam potuerat.] et Plutarchum Isid. et Osir. c. 36. Duravit phallorum turpis superstitio in Athanasii aevum, quo protervus iuvenis, in sacram Christianorum aedem ingressus, eorum ostentatione et iactatione usus traditur: καὶ ἕτερος δὲ μετὰ Φαλλῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἑλλήνων αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθὺς ἐκκοτάθη, Histor. Arian. ad Monach. p. 379. Nunc ibi μετὰ ὁμολογίας errore describentis: [conf. Adnot. ad II. 44, 6.] iustum esse, quod repraesentavi, praeclare docuit vir eruditus in Praefatione Montfauconii ad Cosmam Indicopleustem p. 19. Sed quid ego de Athanasii aetate? Supersunt in templorum ruinis, tabula Bembina, aliisque Aegyptiorum monumentis clarissima Φαλλοφορίας vestigia, de quibus Gcl. de la Croze Hist. Christianismi Indor. lib. VI. p. 431. doctissime. WESS.

CAP. XLIX. [4. ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τὸ τε ὄνομα καὶ τὴν θυσίαν) Saepe miratus sum quid sit quod Scriptor noster non modo cultum, sed etiam nomina deorum (conf. c. 50, 1.) ab Aegyptiis accepiisse tradat; quum tamen graeca nomina ab Aegyptiis plurimum differrent. S.]

16. ὁμότεροσθα γὰρ ἂν ἦν τοῖσι Ἑλλήσι) Desiderant in his docti viri multa. Signum extulit Cl. de la Barre Hist. Acad. Inscript. T. VI. p. 274. omnia haec sequentibus, ut ratiocinium cohaereat, subnectens: coniunctionis γὰρ mirificam saepe positionem ait esse; poni nonnunquam periodi principio, cuius fini accedere debeat: corrigi oportere ὁμότεροσθα γὰρ ἂν ἦν. Velle scriptorem, Non dicam etiam Aegyptios a Graecis sacrorum ritus esse mutuatos: neque enim tum Graecis fuissent recentes ac novissime introducti, sed una cum ipsis exstitissent quasi congeniti. Sic ille. Ego vero desidero stabilitam voculae γὰρ talem consuetudinem, nec

fero conmutatam verborum explanationem, nedum *ὁμότροφα*. Recte dixeris *ὁμότροφα ἀνθρώποισι θηρία*, sicuti II. 66. quae una cum hominibus aluntur et victitant, sive *ὁμοῦ τρεφόμενα* apud Xenophontem: de cerimoniis credam, ubi exempli fuerit copia. Aliud sectatus est Cl. Reiskius, exidisse ante haec sciscens, *οὐδὲ λαβεῖν αὐτὰ παρ' Αἰγυπτίων Ἑλλήνας*: nolo quoque adseverare, ab Aegyptiis haec sacra Graecos accepisse; *ὁμοίότροπα γὰρ ἂν ἦν*. Quae mihi negare videntur, quod Herodotus saepissime insinuat, Graecos ab Aegyptiis sacrorum plures ritus sumsisse: tum *ὁμότροπα* leviter mutantur, quae sua scriptor agnoscit: memorant certe Athenienses *ἥθια τε ὁμότροπα*, quae cum reliquis Graecis communia et consimilia in Sacris observabant VIII. 144. suntque *ὁμότροποι* in Theophrasti Charact. c. 26. quorum iidem mores, idem vitae institutum. Ut paucis absolvam: negat Herodotus casu fortuito quadrasse Dionysia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana, quod secus erat, neque noviter in Graeciam invecta esse debuisse. Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. WESS.

[Graeca ista, *Οὐ γὰρ δὴ συμπεσέειν γε φήσω τὰ τε ἐν Αἰγύπτῳ ποιούμενα τῷ θεῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖς Ἑλλήσι ὁμότροπα γὰρ ἦν* etc. his latinis Valla reddiderat: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, congruere cum iis quae in Graecia: nam consentanea essent Graecis, non autem nuper introducta. Ad quae H. Stephanus adnotavit: „Sunt qui hunc locum ita interpretentur, Neque enim dixerim, casu contigisse ut eadem tum in Aegypto tum in Graecia huic deo sacra fierent: sunt enim [sic ille, contra manifestam Graecorum verborum sententiam, pro forent enim] uniusmodi apud Graecos, neque recens introducta. Denique Gronovius hanc versionem edidit, quam et Wesseling. tenuit, et in Adnot. explanatum ivit: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, casu congruere cum iis quae in Graecia; nam simili modo ea fuissent Graecis, non autem recens inducta. In eandem fere cum Gron. et Wess. sententiam eundem locum Larcherus his verbis expressit: *Je n'attribuerai point en effet au hazard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies religieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas*

d'autre cause, ces cérémonies ne se trouveroient pas si éloignées des mœurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas été nouvellement introduites. Tum idem in Notis ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, Valckenarium, Bruncium, Wytttenbachium, datas quaesisse quid illi de ista sua interpretatione huius loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promptu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi συμπίπτειν interpretatio, *casu fortuito quadrare vel congruere*, ita ut hoc praesertim urgeatur de fortuito casu (in quo ex Wesselingii et Larcheri sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrociniū videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum συμπίπτειν, cum dativo casu constructum, hac notione, *quadrare, consentire, congruere*, VI. 18, 6. VII. 151, 1. at neutiquam coniuncta *casus fortuiti* notione; quam quidem hic adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco Herodotum simpliciter negare, congruere Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos, quandoquidem paulo ante (e. 48. l. 5.) diserte dixerat, *paene omnibus rebus similem apud utrosque hunc cultum esse*. Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hic ageretur, non in praeterito tempore συμπίπτειν dixisset, sed in praesenti tempore συμπίπτειν, quemadmodum supra ἀνέγγουσι. Alius est huius verbi usus, frequentatus admodum Nostris, ut συμπίπτειν dicantur res quae simul, eodem tempore accidunt vel exsistunt: ubi interdum quidem adiicitur ὁμοῦ, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, aut aliquid simile, ut I. 82, 4. V. 36, 3. VIII. 141, 7. IX. 100, 8. subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eadem notione, ut V. 35, 6. VIII. 152, 16. Itaque verborum, in quibus haeremus, haec mihi videtur esse sententia: *Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore exstitisse ortumque cepisse Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos. Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset ὁμοῦ τε*

πα, reliquis moribus consentanea, tamen perquam probabile mihi videtur, ὁμότροφα (ut olim Academicus Parisiensis *De la Barre* voluit, cum quo *Corayus* apud *Larcherum* consentit) scripsisse *Herodotum*; idque vocabulum a librariis, qui de moribus atque institutis hic agi vidissent, temere in ὁμότροπα fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cuius significatio et apta esset ad id quod praecedebat, συμπεριτείν, et opposita esset ei quod sequitur, ἀλλ' οὐ νωστὶ ἐσαγμένα: atqui talis est vis vocabuli ὁμότροφα, non illius ὁμότροπα. Quare in lat. nostra versione, loco illorum verborum, reliquis Graecorum moribus institutisque conformia, rectius haec ponentur, origini gentis coaeva, aut si qua sunt alia in eandem sententiam commodiora. De animalibus dici ὁμότροφα posse consentit *Wesselingius*, et qui ei suffragatur *Larcherus*; de caerimoniis dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Iam prorsus quidem adaequatum, quod adferam, exemplum in promptu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de animalibus aut hominibus dicitur, verum etiam de rebus quibusdam, v. c. σύντροφος διαίτα, ita quidem ut etiam morbos, qui inter homines consueti sunt, ξυντρόφους νόσους vel ξύντροφα κακὰ *Thucydides* dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότροφα dicuntur instituta simul cum populo aliquo nata, origini gentis coaeva. S.]

19. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.) Haec *Diodoro* obversata suspicor I. 97. *Melampodem* tamen in Aegyptum deducenti. De *Nicephoro*, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης *Melampus*, non repeto ibi dicta. WESS.

CAP. L. [5. ὡς καὶ πρότερον etc. Vide c. 43, 11 seq. S.]

7. τῶν ἄλλων θιῶν Αἰγυπτίοισι) Sic iuncta procedere debent. *Gronovius* copulam, his olim praefixam, iustissime induxit: turbabat scriptoris sententiam. Scripsi praeterea τῶν δὲ, [I. 9.] distracta voce, quod et *Reiskio* libuit. *Neptunum* vero *Afrorum* habet IV. 188. atque hinc *Eustath.* in *Homer.* p. 1386, 38. [Od. p. 13, 47. ed. Bas.] WESS.

CAP. LI. 2. ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίκασι) Explent locutionis formulam, adscito et intellecto ex sequentibus μαθόντες. Vide *Abreschii* *Dilucid.* *Thucyd.* p. 493. [Sic vero etiam IV. 27, 4. παρὰ Σκυθίων νενομίκαμεν, quod idem valet ac περιλάβομεν] De *Mercurii* Graecorum obscoenius excitata

et improbiore natura Kühnium vide in Pausaniae lib. IV. 26. p. 518. [cf. Cic. Nat. Deor. III. 22.] Est autem Nostri plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Aegyptii paullo diversior habitus et indoles in Panth. Iablonskii lib. V. 5. Iam cur ἦδη τῆνικαῦτα [l. 7.] acrius multo quam δὴ τῆνικα sit, caussa nulla est, nisi ex deliciis Medicei. Auctor ipsemet Aldinum modo, modo illud maluit, sicuti alii. Inspice I. 63. VI. 53. Sophoclem Oed. Colon. vs. 436. Procopium B. Vandal. II. 4. WESS. — At differunt sane δὴ et ἦδη. Si δὴ hic legas, significabitur desiisse deinde Athenienses in Hellenum numero censi; quod falsum. Sin ἦδη, significabitur fuisse olim tempus quo nondum in Hellenum numero sint habiti; id quod ipse Scriptor noster tradidit lib. I. c. 57. S.

12. τοὶ περ Ἀθηναίοισι) Hoc melius. Confer. I. 57. In Samothracum mysteriis ex Pelasgorum sermone Mercurius Κασμίλου titulo censebatur, quod scholia ad Apoll. Rh. I. 917. testantur. Mox [l. 17.] τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. WESS.

CAP. LII. 6. ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα) Putes haec Clementi Alex. in mente fuisse, cum fine Stromat. primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θείαν εἴρηται, καὶ τὰξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque Protrept. p. 22. derivationem Platonis Cratyl. p. 397. amplectitur. Prisci illi Θεὸς ex [θίω] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τίθει καὶ ποιεῖν Eustathio in Hom. p. 1148. [Iliad. p. 1202, 8. ed. Bas.] eandem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur aliud, quae et Etymologi fluctuatio. Sed his non inmoror. Quae supra [l. 2.] deposita sunt, πάντα πρέσπον ἔθρον, Laurentius verterat in deorum invocatione omnia immolabant, secutusque ex parte Gronov. est. Palmerius vero, quid sibi vult ea versio? num etiam stercus et feces diis immolabant? Πάντα, ut saepissime, idem esse ac πάντως, vertendumque primi omnium sacrificavere. Tu intellige θύσιμα, quod tali in dictione adscisci oportere, supra vidimus. WESS. — Conf. I. 50, 2 et 7. S.

[7 et seqq. ἵππειται δὲ, χρόνον πολλοῦ διεξελθόντες, etc.) Benedictus, in Actis Philol. Lips. saepius iam citatis, p. 287. tenens ἐπεὶ τε δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπεὶ ὧν ἐχρη-

στηριάζοντο (l. 13.) particulam *ἐπι* cum ista *ἐπι* te initio periodi cohaerere; verba autem interiecta, τὸ γὰρ δὲ μαρτύριον --- μῦθον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum *ἐπίθοντο* post ὑστερον πολλῶ (l. 9.) ex librarii interpretatione esse ortum; verba enim ista, Διονύσου δὲ ὑστερον πολλῶ, simul ex antecedente *ἐπίθοντο* pendere. S.]

14. *εἰ ἀνέλονται*) Vereor ut se tueri queat: ad normam usitatum corrigi facile poterit: *εἰ ἀνέλονται* (sive, *εἰ ἀνελόιστο*) τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἤκοντα num in usum recipere sciscitantibus, responsum fuit *χρεῖσθαι*. Lib. VIII. c. 49. *εἰ νικηθῶσι*, quod adoptavit Gronovius, ferri nequit. VALCK. — At hic quidem perinde et coniunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide I. 53, 4 seq. ibidemque rursus l. 10 seq. tum I. 75, 5. Quod vero pro *χρεῖσθαι*, [l. 15.] *χρεῖσθαι* corrigit Valck. luhens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset: sed in vulgatum (quo perinde uti licuit *Herodoto*) libri consentiunt omnes. S.

CAP. LIII. 3. *μέχρι οὗ πρώην* -- *ὡς εἰπεῖν λόγῳ*) Recte dederat Valla: *ignotatum est* [rectius tamen hoc Gron. *ignorarunt*, scil. Graeci] *nisi nuper atque heri, ut sic dicam*. Quod his [ab eodem Gronov.] substitutum est; *ut vere dicam*, congruit *Thucydideo* *εἰς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν*, lib. VI. c. 12. Ubi contra res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet *Thucyd.* *ὡς εἰπεῖν*: idem est *Herodoteum* *ὡς εἰπεῖν λόγῳ*, et *Luciani Timon.* c. 8. *οὕτως μὲν εἰπεῖν*, quodque multo frequentius occurrit, *ὡς ἔπος εἰπεῖν*, *ut ita dicam*. Hoc quum in *Epist. ad Hebr.* vii. 9. legeretur, exemplorum congesserunt affatim. Utramque *Herodoti* formulam iunxit *Plato de Legib.* III. p. 677. D. *ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρώην γεγονότα*. Nuspian in ista paene proverbiali formula, de qua *Gataker.* egit ad *M. Antonin.* X. 7. reperietur *πεῖν*, quod hic perperam a Gronovio positum *Wesselingius* Vir Clar. iam monuerat ad *Diodor.* T. I. p. 118. VALCK.

Ibid. *μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς*) Magni facio *Medic.* et illi consentaneos: sed intra modum. Exemplum similis locutionis, etsi *Gronovii* sollers fuerit opera, nusquam se obtulit. Contra receptissimum et proverbii instar *πρώην τε καὶ χθὲς*, quod *Athenagoras* hic reperit et tot msssti raturum habent. Dedi ex *Demosthene* et *Diodoro* ad eum scripto-

rem II. 5. quaedam; quibus adcumulo Iosephi adv. Apion.

I. 2. παρὰ τοῖς Ἕλλησι πάντα νέα, καὶ χθὲς καὶ πρῶν, ὡς ἂν εἶποι τις, εὐρήσεις γεγονότα: tum II. 2. de Pythagora, οὐκ ἔχθης καὶ πρῶν γεγονότος: et c. 15. ὡς ἔχθης δὴ καὶ πρῶν: porro Libanium T. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

4. τετρακοσίοις ἔτεσι) Classicus locus est de Homeri et Hesiodi aetate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex Pamphilae iudicio apud Gellium XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV. paullo ante famosam Xerxis in Graecos expeditionem; hinc in superiora tempora si retrocedas, iustus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse aequalem, plures olim censuerunt, docente Marshamo Canon. Chronic. p. 437. et Dodwello Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem Vitae Homeri, quae Nostro tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni istic MCCCXII. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 102. ibi legendo ἔτι ἰσὶ τετρακοσίαι εἰκοσι δύο. Sic sane discordia nulla. Contra venit Bouherius Diss. Herodot. c. XI. 124. nihil isto in calculo inmutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse ἡλικίην ἑπτακοσίοις ἔτεσι - - πρεσβυτέρους, septingentis annis mea aetate superiores esse. Addit talia, si de Troia capta sermo esset, quae colore et specie non carent. Constant hic numeri Codicum omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco Athenagoras et Cyrillus. [Vide Var. Lect.] Sit-ne Noster Vitae Homeri scriptor in controversia haeret; quae si vel secundum Herodotum pronuncietur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS. — Immo, prorsus praeter veri speciem libellum illum ad Herodotum auctorem referri, suo loco monstrabitur. S.

6. οἱ ποιήσαντες Θεογονίαν Ἕλλησι) Inventores Theogoniae antea Graecis ignotae, Homerum et Hesiodum fuisse, si significarit, aut erroris aut reus erit imprudentiae. Uterque poeta, quae de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a maioribus accepta. Tetigit eam rem Io. Clericus ad princ. Theogon. Hesiodi et ad vs. 211. At alia verborum sententia Herod. T. V.

tia; indicant, *primos versibus descripsisse atque ornasse*. Simile *Diogenis Laërt.* Praef. §. 3. de Musaeo, ποιῆσαι δὲ *θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον*. h. e. *scriptis versibus exposuisse*. Memini magnum nostra aetate virum aliter *Diogenem* explicuisse, de quo *Miscell. Obs.* Amstel. Vol. III. p. 346. Sed ποιῆσαι hoc significatu tritum. Tale Musae III. 38. καὶ ὁρθῶς μοι δοκεῖ Πίνδαρος ποιῆσαι: nec diversum ambiguum istud *Sophoclis*, Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δὲ οὐκ ἐπίστασθαι, in *Athenaei* XIII. p. 604. D. quem quoque vide XIV. p. 627. D. et animadversionem *Casauboni*, tum *Platonem* in *Lyside* p. 205. A. et de *Rep.* II. p. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab *Isocrate*, *Laudat.* *Busirid.* p. 229. *Ed. Steph.* [T. II. p. 408. *ed. Auger.*] *WESS.* — Locum istum obiter attingens *WOLFIUS* in *Prolegom.* ad *Homer.* p. LIV. rationem, ait, *fefellisse Herodotum in sententia de Homero et Hesiodo*, primis conditoribus *theogoniae Graecae*. „Perperam enim (inquit) *Wesselingius* verba, „οὗτοι εἰσι οἱ ποιήσαντες *θεογονίην Ἑλλῆσι*, sic accipit, ut illi „duo primi *versibus* exposuisse *theogoniam*, non condidisse „dicantur. Sane ita ponitur ποιεῖν; sed dativus in hac „significatione verbi additus luce exemplorum egebat, „qualia mihi quidem incognita sunt.“ — At, si ποιεῖν significat *versibus exponere, carmine complecti*; quid tandem impedit quo minus verbo adiciatur nomen in *dandi casu* positum, personam indicans vel illud hominum genus, cuius in gratiam carmen componit poeta. Igitur, quamvis in horum nonnullis, quae de origine Graecarum religionum ex Aegypto repetenda *Herodotus* statuit, fallere eum opinio potuerit; isto tamen, quod a Viro docto prolatum est, argumento non persuadebimur, ut Scriptori haud utique absurdo hanc imputemus sententiam, *Homerum Hesiodumque*, quae de diis Graecorum cecinerunt, ea primos invenisse excogitassequ. S.

8 seqq. οἱ δὲ πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι etc. „Quod poëtas, qui antiquiores habebantur, *Hesiodo et Homero* seniores vixisse contendit *Herodotus*, recte-ne an secus id statuerit, nunc quidem nec affirmare possumus, nec negare: certos enim poëtas, qui *theogoniam* attigerant et quorum carmina tunc habebantur, eum respexisse necesse est; qui quales fuerint, nunc ignoramus: nisi forte carmina respicit,

quae sub Orphei, Musaei, Lini, Eumolpi, aliisque nominibus ferebantur; ut non tam illos homines post Homerum vixisse, quam carmina illis tribui solita serius condita censere videri debeat. Nec vero inde inferri aut potest aut debet, quasi *Herodotus* statuatur, nullos omnino ante Homerum et Hesiodum fuisse poëtas, nulla fuisse carmina; id quod omni rerum rationi adversatur: fieri enim nullo modo potuit, ut in rudi et a nullo alio poëta subacto et tractato sermone carmina *Homerica et Hesiodica* elaborarentur; et sunt infinita in iis ipsis, quae antiquiora carmina partim testantur, partim arguunt. At rerum summa continetur hoc, quod ea, quae antea pluribus carminibus passim de singulis diis eorumque natalibus, formis, muneribus etc. exposita, aut narratione maiorum ac fama diversis locis diverse sparsa ac disseminata erant, uno carmine *Hesiodus* comprehendit disertiusque exposuit; *Homerus* autem mythos de diis vulgatos ad epicam rationem traduxit, atque ita ornavit et ad certam rationem constituit, ut inde pro modulo ac regula fabulae haberentur apud posteros." HEYNE in *Comment. de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib. II. c. 52.* inter *Commentationes Soc. Reg. Goetting.* per annum MDCCCLXXIX. p. 132 et seq. — Credibile est autem, nihil fere aliud, nisi hoc ipsum, significare voluisse *Herodotum*, quum primos *Hesiodum et Homerum Theogoniam Graecis condidisse* ait. S.

[10 seqq. καὶ τὰ μὲν πρῶτα etc.) Frequentes notarunt viri docti candidum Scriptoris nostri ingenium et religiosum veri tradendi studium; qui, quae vel ipse vidit, vel ex historica fide pro exploratis aut maxime omnium probabilibus habuit, qualibet occasione diligenter ab his distinguit, quae vel pro sua sententia suoque iudicio interponit, vel quae e vulgari incertaque fama, aut a singulis quibusdam hominibus relata, tradit. S.]

CAP. LIV. 1. τοῦ τε ἐν Ἑλλασί) In praepositionis absentia singularis est *Mediceus*. [quem secutus *Gronov.* abiicit ἐν ante Ἑλλασί.] Supra c. 51. cum *Aldo* pauci τὰ ἐν τοῖς Σαμωθρακικοῖς μυστηρίοις. Non nescio praepositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σάμῳ τῃ ξυνοικίᾳ τῷ πατρὶς ξυνενέτη *Euripid.* *Iph.* *Taur.* 524. et

vs. 538. ἄλλως λέκτρ' ἔγχευεν Αὐλίδι, quod utique ἔγχευ' ἐν Αὐλίδι commodum fuerat. *Sophocles Trachin.* 176. ὡς -- ἀνδῆσαι ποτε Δωδώνι. *Plato Menex.* p. 245. τὰ τροπαια τὰ τε Μαγαθῶν καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταῖαις. Sunt ad manum consimilia, quae sicubi consensus conspiret mssorum, auxilio esse poterunt. Sed et saepe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit *Philostratus* exemplo, *Heroic.* II. p. 694. quum de Ulysse διαφυγόντα δι' αὐτὸν τὰ ἐκὶ πάθη, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὑστερον. Dederat ἐν αὐτῇ Ἰθ. neque enim *Nepotus* Ulyssem una cum insula Ithaca, quae graecorum eorum sententia, sustulit: devoravit ἐν praecedentis verbi terminatio. Hoc *Herodoti* loco vincunt schedae, citra quarum adstipulationem, re postulante, [L. 3.] *Θηβίων* recepi. WESS.

3. γυναῖκας ἱρηίας ἐκ *Θηβαίων*) Quia supra scribit c. 35. ἱράται μιν οὐδεμὴν οὔτε ἕρπενος θεοῦ οὔτε θνητῆς ἀνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασῶν: non ἱρηίας, sacerdotes, illas fuisse censeo, sed sacras, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: γυναῖκας ἱράς ἐκ *Θηβίων* ἐξαχθῆναι. Cap. 56. legitur, εἰ ἀληθῶς οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱράς γυναῖκας, quarum alteram paulo dicit inferius ἀμφιπολεύσαντων ἐν *Θήβῃσι* ἱρὸν Διός: monstrat illud, fuisse mulieres ἱράς sive ἱεροδούλους. In templo Syriae Hierapolitano praeter sacerdotes fuisse ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν scribit *Auctor* libri de Syria *Dea* c. 43. istius generis ἱεροδούλους *Strabo* vocat ἱερὰ σώματα VI. p. 418. v. [p. 272. c. ed. Cas.] VALCK.

CAP. LV. 3. ἐκ *Θηβίων* τῶν Αἰγυπτίων) Dialecticatio ut hoc admitterem, perpulit. Πασίων, ἀλλέων, ἀρπασθεισῶν, ne alia advocem, praesidio sunt. Theo, detracta Ionica forma, ὅτι παρθένοι τινὲς ἐκ *Θηβῶν* τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν ἱέρειαι, ubi *Nostri* praescripto ἤχθησαν oportuerat: sunt et alia refingenda ibidem, quae missa facio. WESS.

4. ἀναπταμένας) ἀναπταμένας *Aristophanis* et *Herzychii* auctoritate servavisse, nisi *Eustathius*, quem magni, quando ex usu est, vir *Celeb.* aestimat, et tot membranae contra ivissent. WESS.

6. αὐδάσθαι φωνῇ ἀνθρωπίνῃ) *Io. Iac. Wetstenius* ad secundam *Petri Apostoli* c. 2, 16. plura coacervavit, quae ἀνθρωπίνη, si onnium eadem esset dicendi species, auxilio forent. *Belle Pass.* et *Ask.* pro quo *Gronov.* ad. c. 57. prudenter. WESS.

11. Δωδωναίων δὲ αἱ ἱερίαι) Haec et quae anteverterunt, sacris Dodonaeis feminas fuisse antistites, liquido conmonstrant. Strabo autem lib. VII. p. 506. [p. 328. ed. Cas.] primitus ἄνδρες ἦσαν εἰς προφητεύοντες ait, deinde τρεῖς γραῖαι, in mulierum numero consentiens. Unde sumserit mares istos prophetas, an ex ὑποφθῶν Homeri voce, an aliunde, quaerunt docti viri, praeter ceteros Gronovius Exercitat. de Dodona p. 23. WESS.

12. Προμένεια) Graece non dicitur προμενής, sed προεμενής et προεμενεία: scripserat fortasse, Προεμενίη vel Προεμενική. Benevolam nomen illud designaret. VALCK. — Προμένεια Eustathii patronum, non locupletem tamen, habet. WESS. — „Eustathium patronum“ scribere puto voluerat: habet enim hoc nomen Eustathius in *Odyss.* p. 545, 14. In eadem vero scripturam consentiunt libri omnes: quae cur sollicitaretur non satis caussae fuisse videtur. Ut προθυμία, προμήθεια et similia dicuntur, sic non video cur Προμένεια, praesertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat; licet adiectivum προμενής, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis graeci sermonis hodie non reperitur. S.

CAP. LVI. 4. δοκέει μοι ἡ γυνή) Hoc praetuli; sunt γνώμην ἔχω et δοκέει μοι eiusdem paene potestatis, nec concinne componuntur. Scripti Codd. in verbi scriptura passim variant, adtentique lectoris expostulant iudicium. Mecum facit Reiskius. Formulam eiusque usum illustrent Reitzius ad *Lucian.* *Astrolog.* c. 9. et *Abreschius.* *Diluc. Thucyd.* p. 5. Quod sequitur [l. 5.] de parte Graeciae, olim *Pelasgia*, ratum ex Homero et certum ponit *Thucydides* I. 3. WESS. — At non partem Graeciae ait olim *Pelasgiam* fuisse nominatam, sed universam Graeciam; eiusque partem fuisse *Thesprotiam*. S.

7. ἔπειτα δουλεύουσα) Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur προῆλθαι εἰς Θεσπρωτοὺς δουλεύουσα ἔπειτα αὐτὴ ἰδρύσασθαι ὑπὸ Φηγῶ εὐπεφυκίῃ Διὸς ἱρὸν ὥσπερ ἦν οἶκός, ἀμφιπολεύσασθαι ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διὸς, ἔνθα ἂν ἀπίκετο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν: vendita, ut in *Thesprotiam* abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Iovis constituisse sacrarium, ut erat rationi congruum, quae *Thebis*

in templo Iovis fuisset ministra, quo pervenisset illic eius colere memoriam. VALCK. — Non multum refert, ἀμφιπολεύουσαν, an Aldinum, potius censeas; sapit tamen eius ἀμφιπολεύσαν non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS. — Commode utique ἀμφιπολεύουσαν legeretur, quod cum Valckenario Reiskius etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo πεφυκνύη offensus, ἐκεῖ πεφυκ. legendum coniecit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditasque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis coniecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi prurit. Reliquas partes huius traditionis allegorice intelligendas esse prudens Herodotus censuit; quod de fago narrabatur, illa (inquit). vera et naturalis arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo πεφυκνύη significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba ἔπειτα et δουλεύουσα transponantur: nec enim video quid impediat quo minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servientem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debuit esse, ancillam habere fatidicam; cuius ex arte haud spernendum ille capere quaestum poterat. Cacterum de Dodonaeo oraculo consuluisse iuvabit quae commentati sunt De Brosses in Actis Acad. Reg. Inscr. Tom. XXXV. p. 89 seqq. et Heyne in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. S.

9. ἐνθα ἀπίνετο) ἐνθα mutari haud debuerat. [quod a Gron. inconsulte factum.] Aliud est ἐνθάδε, et hic incongruum. WESS.

12. ἐν Λιβύῃ πιπρῆσθαι) Nisi Codices iterum coniecturis obniterentur, paulo ante scribi malim χρηστηρίου κατηγοῦσατο: [at vide modo II. 49, 7-9.] hic autem, ἐς Λιβύην π. Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phoenicibus fuisse venditam ut in Libyen abduceretur: hoc vero saepe dicitur Herodoto ἐς Λιβύην πιπρῆσθαι vel πρῆσθαι. Herod. VIII. 105. παῖδας -- ἰπῶλεις ἐς Σάρδεις τε καὶ Ἐφεσον. Demosth. p. 708, 23. πρῆβεις ἐς Λιβυαῖδα. Ob locum Lucae Act. VII. 9. similia quaedam fuere collecta: vid. Celeberr. T. Hemst. in Miscell. Obs. VI. p. 344. Huc refero rarius illud Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 252, 32. ἐς Λακεδαιμόνα γράμματα πιμφθέντα ἰδύσαν ἐς Ἀθήνας: et

de Periandro *Diogenis Laërt.* I. 94. τὸν παῖδα ἀπεκρήρυξεν εἰς Κερκύραν, quaeque dantur similia. VALCK. — Ut saepius εἰς legitur, ubi commodius ἐν videri poterat; sic et subinde ἐν, ubi εἰς malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud *Thucyd.* VII. 17. consentientibus libris habes ἀποστελοῦντες ὀπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21, 4. notata. S.

CAP. LVII. 1. Πελεϊάδες δὲ μοι δοκοῦσι κληθῆναι etc.) Quae fabulae origo, et unde antistitae Dodonaeae πελειάδες nominatae sint, post doctissimorum virorum, *Boeharti*, *Gronovii*, *Triglandii*, aliorumque suspensiones et conjecturas, nondum in expedito versatur. *Valckenarium* adi ad *Tragici Phoeniss.* vs. 1475. WESS. — Quae obiter ibi *Valckenar.* monuit, cum his conferenda sunt *Scholia vet.* ad *Sophocl. Trachin.* 175. (169. ed. Br.) ubi pro πολιοῦς, quod vulgo legebatur, ex *Hesychio* (in Πελοῖος) corrigendum esse πελοῖος iam olim *Sallier* in *Actis Acad. Inscript.* T. V. Hist. p. 35 seq. docuit, quod etiam a *Brunckio* receptum est. A quibus parum abludit quod ad *Virgilio Ecl.* IX. 13. *Servius* adnotavit, *Thessalica lingua peliades et columbas et vaticinatrices mulieres dici.* S.

3. ἰδοῦσι δὲ σφῖς ὅμοια ὄρνισι φθίγγεσθαι) Mira hominum studia; quod uni ridet, alteri accidit ingratum: si quid innoves aut coneris, in promptu acriora iudicia; quae equidem uti nec valde metuo, ita, prudentium ubi fuerint, non recuso. Hic allego novationis auctores *Grammaticos* ac schedas veteres, nexumque sermonis. Non nescio, quo fulcro ἰδοῦσι niti queat: neque non intelligo, ὁμοίως probum multis videri. Ostendit *Cl. Hemsterhusius* utriusque usurpandi morem ad *Luciani Somn.* c. 2., adseruitque Ionibus ὅμοια τοῖς etc. Edidit *Aldus* III. 35. ὅμοια τοῖσι πρώτοις: mutavit *H. Stephanus*; et sic tamen eiusdem *Musae* c. 8. et 57. VII. 120. WESS. — ὁμοῖα h. l. lubentem me accepturum, in *Var. Lect.* significavi. S.

11. Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱεῶν ἡ μαντική etc.) Sic ex *Florentino* vir *Clariss.*, divinandi per sacerdotes rationem intelligens; cuius explicationi pugnat cap. 83., ubi ἀνθρώπων μὲν εὐδενὶ προσκίεται ἡ τέχνη sive divinatio. Alii ἱεῶν sive ἱεῶν de victimarum extis interpretantur, et ad *haruspicinam* referunt: ἱεῶν non aliud esse ac ἱεῶν, sicuti χήναι et βόαι, de

anserum boumque carne, quae aliis *χένεια*, *βοεία*: haec Corn. de Pauw et Reiskii opinio; qua ratione sacerdotum ars, quam illis scriptor negat, maneret. Mihi τῶν ἱερῶν *μαντικὴ* divinatio in templis, quae et responsis et signis absoluebatur, placet. WESS. — Vallae interpretationem; divinandi in templis ratio, restituit Wess. quos et equidem, postquam incertus aliquamdiu haeseram, secutus sum. Attamen nec satis adparet cur hoc maxime adiectum voluisset Scriptor, in templis; et, hoc si voluisset, ἐν ἱεροῖς dicturus fuisse videtur. Subiit igitur cogitatio, ἵνα hic intelligi fortasse sacra, sacrosque ritus, cuiuslibet generis, ut hoc Herodotus dixerit, in pluribus aliis sacris ritibus divinationem etiam ex Aegypto in Graeciam esse derivatam. At rursus; hoc si in animo habuisset, non tam ἔστι δὲ, sed ἔστι ὧν (vel δὴ) καὶ -- ἡ *μαντικὴ* dicturus fuerat; quoniam, quae adhuc de Dodonaeo oraculo dicta sunt, utique et ipsa ad *μαντικὴν* pertinent. Quod vero ait, ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱερῶν ἡ *μαντικὴ*, perspicue significare videtur, nunc de alio quodam *μαντικῆς* genere agi. Atqui hoc aliud genus, est divinandi ratio per victimas. Et, quò graeca verba in hanc partem accipi possint, non opus est, ut cum Pavio Reiskioque scripturam ἱερῶν probemus, statuamusque ἱερῶν pro ἱερῶν vel ἱερῶν dici; quum praesertim nusquam alibi ἱερῶν vel ἱερῶν, sed constanter ἱερῶν dicat Herodotus. At nimirum τὰ ἱερῶν frequenter Nostro idem, ac τὰ ἱερῶν, valent; suntque victimae quae immolantur. Sic θύσαι τὰ ἱερῶν, I. 59, 6. VIII. 54, 5. et alibi, est mactare victimas. II. 40, 1. ἡ ἐξάλγεσις τῶν ἱερῶν, est exenteratio victimarum, ubi conf. l. 14. et 16. Ac praesertim ubi de extispicio vel haruspicio agitur, legimus propitia aut contra fuisse τὰ ἱερῶν, V. 44 extr. IX. 19, 6. IX. 36, 3. (ubi haruspex *μαντεύεσθαι* dicitur) item 37, 2. etc. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45, 10. Denique VIII. 134, 7. ἱεροῖς χρησθησέμεσθαι, est ex victimis responsa dei petere. Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱερῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱερῶν) τὴν *μαντικὴν* intelligamus divinandi rationem ex victimis; quam nimirum pariter, atque oraculorum institutum, ex Aegypto ad Graecos transiisse statuit Herodotus. S.

CAP. LVIII. 1. προσηγορίας explicat Gronovius et ad Pauli Epist. ad Roman. 5, 2. et Ephes. 2, 18. docti im-

terpretes. WESS. — Oblationes intelligebat Gronov. provocans ad Aristoph. Av. 854. et quae ibi a graeco interprete notantur: in versione autem adductiones posuit, quas tenuit Wess. Hesychio προσαγωγή est προσέλευσις; recte: accessio, nempe ad deorum aras, supplicatio. S.

CAP. LIX. 3. ἐς Βούβαστιν πόλιν) Stephan. Byz. Βούβαστος, πόλις Αἰγύπτου, ἣν Ἡρόδοτος Βούβαστιν φησι, διὰ τοῦ ἰ. Quae Ethniconographi cum Gronovio non laterent, vidit Medicei spectatissima, uti fertur, fides, ut ἐς Βούβαστος obtrudi posset. Bubastis, exemplo Nostri II. 67. et 137. dicitur Pomp. Melae; aliis Bubastus, Βούβαστος. Mox [l. 6.] ex Arch. Vind. Pass. ἐν μέσῳ τῷ Δέλτα non omnino absurdum. Μέσον τὸ Δέλτα scripsit supra c. 17. Ceterum templi Isidis, quod olim in urbe Busiride, restant splendidissimae ruinae, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptae cum cura a Sicardo, curioso ex Iesuitarum familia peregrinatore, in Novis Memor. Legationum eius ad Orientem Societatis T. II. p. 118. WESS.

CAP. LX. 2. ἐπειὶν κομίζονται) Nihil habebat causae cur hic scribi mallet Galeus κομίζονται, ignotum Herodoto verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat nave vehi vel deferri, IV. 76. V. 43. VII. 49. Quae Galeo obversabantur, Aegyptiorum κομμοσίας attigit vir Magnus ad Diodor. Sic. T. I. p. 177. VALCK.

8. ἐγχεύσαντες τὴν βάριν τῇ γῇ) Placet Arch. ἐγχεύσαντες, quem ille in modum III. 86. et Aldus IX. 98., nec tamen constanter. Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐγχεύπτειν, χρίμπτειν recentioris: quae caussa perpetuae in Edd. et scriptis discordiae. In Sophoclis Elect. 901. Μὴ ποῦ τις ἡμῶν ἐγχὺς ἐγχεύπτει βροτῶν: at vs. 723. ἔχριμπτ' αὖ σὺν ἡμῶν, ubi masti veterem sequuntur morem. Bacchylides in Eclog. Phys. Stob. p. 11. ἀλλ' ἐγχεύπτει νίφος ἄλλοτε, ubi schedae, teste Grotio, ἐγχεύμπτει. Mitto alia, et harum cupediarum amatores ad Cl. Ruhnkenium in Timaei Lexic. p. 76. [pag. 104 seqq. ed. sec.] et Eustachium ad Erotian. in hoc verbo amando. WESS. — Conf. Var. Lect. ad III. 85, 20. et IX. 98, 12. Apud Sophocl. video quidem in edit. Lond. ad Electr. 904. ἐγχεύπτει citatum ex ed. Ald. et ad vs. 723. ἐγχεύπτ' ex cod. Baroc. ms. Sed utroque loco Brunckius id verbum in-

sertā μ literā edidit, nulla e msstis suis dissensione in Notis prolata. Apud Stobaeum, pro olim edito ἐπιχρίπτει Heeren T. I. P. 1. p. 168. ἐπιχρίμπτει ex msstis edidit, cuius vide notam ad vs. 3. ibid. p. 167. S.

CAP. LXI. [2. εἴρηται πρότερόν μοι) Vide cap. 40. S.]

5. τὸν δὲ τύπτονται) Quod in *Athenag.* Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque sciolo videtur contribuendum; qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a Gronovio egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id ipsum quod usitatius Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται, quemnam inflictis sibi verberibus lugeant. Scripti tamen Codices si plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, cui se verberent, sive, in cuiusnam Dei honorem; cum vicinis illud conspiraret, ἐς Σαῖν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι ἐς Ἡλίου-πολιν τῷ ἡλίῳ, similibusque. *Herodoti* locum IV. c. 34. ad *Pausaniae* I. p. 104. verba docte contulit *Leopardus* X. Em. cap. 24. στυφانوῦσθαι τῷ θεῷ dixit *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 304, 26. πλοῦνται τῷ θεῷ *Aristid.* T. I. p. 543. *Achillis* τὰς κόμας Πατρόαλφ τμηθίσας *Philostr.* Vit. *Apoll.* VII. c. 36. Vid. *T. Hemsterh.* in Add. ad *Luciani* p. 850. et *F. L. Abresch* in *Diluc. Thucyd.* p. 452. VALCK.

Ibid. τὸν δὲ τύπτονται) Plena manu *Gronovius*; in patiente verbi potestate imprudentior: agentem, et formae quae media dici adsolet, requirit, indicante d' *Orvillio* ad *Chariton.* III. p. 347. *Codex Bodleianus*, sicuti *Cl. Wasse* testificatur in *Indic. Thucydid.* voc. Ὀσια, τῷ δὲ τῷ τύπτονται praefererat, quorsum *Vind.* et *Arch.* scriptura ducere videtur: nec absona eius sententia. *Bardesanes* in *Praep. Euang. Eusebii* p. 279. n. ἐν τῇ Συρία --- ἀπικοπόντο πολλοὶ τῇ Πία: in honorem *Opis* sibi virilia amputabant. Equidem in vulgato adquiesco. WESS. — Ut vulgo κόπτεσθαι τινα, plangere aliquem; sic et τύπτεσθαι cum quarto casu construere *Noster* amat. conf. II. 42, 27. et 132, 7. De deo, quem nominare nefas ducit, conf. c. 132, 8. et 170, 1. ibique not. S.

CAP. LXII. 2. λύχνα καίονσι) Si Grammaticos, quos [in *Var. Lect.*] adpellavi, consulueris, notatum τὰ λύχνα, tanquam rarum et insigne, advertes. *Glossae* *San-Germanenses*: λύχνα οὐδέτερος Ἡρόδοτος B., *Εὐριπίδης* *Κύκλωπι* (vs. 512.) Est ex *Ionum* consuetudine. *Schol. Apoll. Rhod.* III.

†37. Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀντὶ τοῦς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δέ-
φρα: quibus non dissimilia Critici in Nicandri Theriac.
vs. 591. Recurrunt τὰ λύχνα c. 133. et apud Themistium
et Procopium, studiosos Nostri, saepe. Mox [l. 4.] ἔμπλεα
στῆλατος [loco ἀλός] καὶ ἑλαίου, plena partim adipe, partim
oleo coniecit Reiskius, quod sal ad lampades nihil faciat:
cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus
salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis
et exsiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulo-
rum fundum peteret, oleo supernatante. Vide Plin. H. N.
XXXI. 7. WESS.

6. οὖνεμα κίεται λυχνοκαΐη) Habuit haec ante oculos The-
mistius principio Orat. ad Constantium Imp. p. 49.; quod
Hemsterhusium, docto Oratori egregie opitulante, in Pol-
luc. X. 115. minime fugit. Spectavit et has lucernarum ac-
censiones Iosephus, Apionī-insultans et aliis suae gen-
tis osoribus, λύχρον γὰρ εὐδέπω - - ἑωράκασι, οἱ τὰς τοσαύ-
τας καὶ τηλικαύτας λυχνοκαΐας ἐπιτελοῦντες, contr. Apion.
II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem
et Deorum aliis hunc habebant honorem in Achilles Tatii
Amorib. pag. 277. WESS.

CAP. LXIII. 4. εὐγ' ἂν δὲ γίνηται καταφερῆς etc.)
Rediit δὲ in pristinum locum, praecedente μὲν flagitante.
Is. Vossius, V. Cl., adscripsit codici suo καταφερῆς, ne-
scio an motus Hesychii καταφερῆς, κατὰ φερόμενος. Novandi
caussa urgens non est. Καταφερῆς gaudet eadem notione.
Dionysius Halicarn. T. II. p. 187. καὶ καταφερῆς ἢ ῥύσις τῆς
λῆξεως, ὥσπερ κατὰ πρηνεὺς φερόμενα χωρίου σάματα, translata
quidem, sed manifesta declivitatis sententia. Polybius II.
68. εἰς τὸ τὴν φυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ κρημνώδη γενέ-
σθαι, quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga. Ali-
bi, sicuti et Appianus, χωρὶα καταφερῆ III. 55., nec stabili
scriptura. WESS.

[8. ἔχοντες ξύλα, καὶ οὗτοι ἐπὶ) Rectius sic interpunges:
ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ τὰ ἔτερα etc. Et in lat. vers. scri-
bes fuste et horum quisque. Respondent enim ἔχοντες ξύλα
καὶ οὗτοι istis, ξύλων κορύνας ἔχοντες. S.]

9. τὸ δὲ ἄγαλμα, ἐὼν ἐν τῷ μικρῷ ξυλῳ) Unde Valla ac-
cepit lignaeum simulacrum, dicere non habeo. Optime eum
Gronovius in ordinem revocavit; dudum etiam ante O.

Cuperus in Harpocrate p. 104. Multa istic vir longe doctissimus de hoc et similibus Aegyptiorum institutis ex Diodoro I. 97. atque aliis. WESS.

19. οὐ μὲν τοι γε οἱ τε) Una de particulis orationi nocet, sic tollenda, ut scribatur: οὐ μὲντοι οἱ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν. Hic etiam mos scribendi Herodoteus: pag. 19, 32. p. 32, 46. [I. 51, 21. 80, 28.] οὐ μὲντοι οἱ γε Ἀνδοὶ δειλοὶ ἦσαν. p. 118, 6. 28. etc. [II. 81, 3. 83, 7.] atque isthoc ordine voculas istas passim collocat Thucydides. VALCK. — Scilicet non modo οὐ μὲν τοι γε, ut in *Var. Lect.* dixi, sed οὐ μὲντοι γε οἱ τε Αἰγύπτ. dabant *Ald.* et alii edd. Quum in id, quod *Wess.* edidit, cum aliis libris ii etiam consentiant, qui sunt ex eadem cum *Med.* familia, videtur hoc loco, ut passim alibi, codicem suum hand satis attente inspexisse Gronov. S.

CAP. LXIV. 3. ἀπότροφον γενόμενον) Haec et vicina pervertit *Valla*, quae hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: *Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset aetatem, colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quem ante non viderant, haud ingredi passos abegisse.* In his Editorum culpa perperam scribitur *ματρὶ* et *ματρός*. *Ἀπότροφον* *Hesychius* recte reddidit *μακρὰν τετραμμένον*. De commercio familiari, sive colloquio, frequentatur *συμμίξαι*. Apud *Herod.* VIII. 79. *Aristides* adversarium *Themistoclem* ἐγκαλίστο θήλων αὐτῷ *συμμίξαι*: recte *Valla*, colloquendi gratia. [conf. I. 123, 9. VIII. 58, 4.] *Xenoph.* Ἑλλ. III. pag. 283, 37. *συμμίξας* τῷ *Δερκυλλίδῃ*. *Demosth.* p. 234. §. 282. *συμμίξαμεν* τῷ *Προξένῳ*. In *Aristoph.* Ἑκκλ. vs. 512. *Οὐδεμιᾶ γὰρ δυνούτῃ σου συμμίξας* οἶδα *γυναικί*: sic scribendum ante *Dawsonium* vidit *T. Faber*. Suspitor tamen et hic in ambiguo ludere voluisse *Herodotum*; puerumque ἀνδριζόμενον aliud quid isto captasse colloquio: διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur ἰς λόγους εἰλεῖν. Propter ea certe quae sequuntur, τὸ μὴ μίγεσθαι γυναιξὶ ἐν ἱροῖσι, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἰσελεῖν vel εἰλεῖν παρὰ τὴν μητέρα; cum *Gronovio*, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et *Herodotea* quidem diligentissime ad pag. 130, 5. VALCK.

Ibid. ἀπότροφον γενόμενον) Plurima hic turbavit neglectus sermonis habitus. *Ἀπότροφος* non est nutrimentis depul-

ous, quomodo Latina Gronovii; sed *procul a parentibus educatus*, uti Portus bene. Hesychius Ἀπότροφος, μακρὰν τετραμμένος. Plutarcho propterea T. II. p. 973. v. luscinae, nidis ereptae atque in caveis altae, ἀπότροφοι τῶν μητέρων: Aristoteli, quem Chaeronensis advocat, ἀν ἀπότροφα γένωνται, de iisdem aviculis. Ad hoc, ἐξανδρωμένος prave redditur viriliter impulsus, multoque peius ob Medic. abesse posse decernitur. Suidas ἐξανδρούμενος, τὴν ἡλικίαν ἔχων εἰς ἄνδρα, h. e. adultus. Denique τῇ μητρὶ συμμῖξαι colloquium requirit matris; coitum nunquam. De Xerxe, ἰθὺλων σφι συμμῖξαι, desiderans cum illis colloqui, VIII. 67. et Aristide c. 79. θύλων αὐτῷ συμμῖξαι, colloquium eius cupiens. Plura Valckenarius. Quibus quidem, uti aequum fuit, animadversis, sententia scriptoris elucescit; neque patitur, primitus fuisse γεγόμενον ἀπαλλάττεσθαι, μετὰ δὲ ἐξανδρωμένον etc. uti arbitremur: corrumpent enim additiones bene dicta. WESS.

- 11. μηδὲ ἀλούτους). Clemens Alex. I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτῳ, inquit, πρῶτοι - - ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐκώλυσαν, μηδ' εἰς ἱερά εἰσιέναι ἀπὸ γυναικὸς ἀλούτους ἐνομοθέτησαν. Attigit Marshamus Can. Chron. p. 222. Egregius Porphyrii est locus in Euseb. Praep. V. pag. 197. d. venustissimus Theocriti Eid. V. 147. VALCK.

[14 seq. μίσγονται ἐν ἱεροῖς) De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχευόμενα, ait, ἐν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τεμένεσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, in ipsis deorum aedibus ait, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱεροῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερόν et τὸν νηὸν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, aedificia, quibus cingitur dei aedes. Attamen, vel sic, iusto gravior et praeter reliquum Herodoti morem iniquior videri possit ista criminatio; praesertim ita universe in omnes paene homines, Aegyptiis ac Graecis exceptis, iactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscenum cultum Babylone, non modo non in aede deae, sed omnino ἔξω τοῦ ἱεροῦ (ut refert idem Noter, I. 199, 15.) committebantur illa flagitia, quibus placari deum persuasum habebant. S.]

16. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατὰ περ etc.) Diogenes Cynicus simili disputatione ad foedas conmixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs H. Grotio Iur. B. et Pac. II. 5, 3. Ecce tibi Stoici

nostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceret: καὶ τὸ Φαγεῖν τι, καὶ προσελθεῖν ἀπὸ λίχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβέβηται· ἐπὶ τὰ θηρία ἐπὶ δὲ ἀποθνήσκειν· tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μὴτε συγγινόμενα, μὴτε γεννῶντα -- ἐν τοῖς ἱεροῖς μιᾶναι τὸ θεῖον, in Plutarchi Stoicor. Repugnant. p. 1044 scq. Quae homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, iecisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox [l. 18.] ὀρνίθων τέλεια [loco vulgati γίνεα] ex Codd. Britannicis adeo blandiuntur, ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, Eustathium uti adeant, auctor sum, et considerent τέλος et τέλεια in catervis sedem habere VII. 211. 223. IX. 20. WESS. — Conf. I. 103, 4. ibique not. Apud Eustathium quidem, de diversis vocabulū τέλος notionibus saepius disserentem, nihil quod magnopere huc faciat reperire mihi contigit. Caeterum scripturae isti, ὀρνίθων τέλεια, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum Schaefero receptam velim. S.

18. ὀρνίθων γίνεα) Τέλεια, quod in Codd. scriptis invenere Galeus et Wasseus, (vid. ad Thucyd. p. 151.) vix a correctoribus exspectandum; si Codices etiam exhibent alibi, [alii, puto, voluit] ubi vulgantur ὀρνίθων γίνεα, genuinum videri poterit: τέλος saepius periphrasi servit: mihi tamen nihil huius occurrit simillimum. VALCK.

CAP. LXV. 4. ἀνείται τὰ ἱερά) Non, pro sacris habentur, ut vertit Valla, verum significarent ista, consecrata sunt templa, quod hinc alienissimum est: vid. Observ. Miscell. III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἵνεκεν ἀνείται τὰ θηρία εἰ λέγοιμι: quibus autem de causis ferae sint consecratae, si dicerem. Herodotum tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνείται vel ἀνίσταται ἱερά εἶναι εἰ λέγοιμι, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι saepe tanquam superfluum adiicitur ab Herodoto, πλεονασμῶν καὶ παραλληλισμῶν studiosissimo. De rebus consecratis vel consecrandis satis vulgata sunt ἀνίνααι vel ἀνίστααι, et ἀνίστασθαι: rarius illud Xenophontis de amabili suo seccssu Scillunteo: ὁ χώρος ἀνείται ἱερὸς εἶναι: in Socrat. Epist. XIX. ad Aeschinem fortasse scripta, quem multo maioris faciebat Xenophon, quam Plato. VALCK.

Ibid. ἀνεῖραι τὰ ἱερά) Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἱερά fuerit. Superstitiosae animalium consecrationes et in Graecia et Romae notissimae fuerunt; exemplorum affatim in *Casauboni* notis ad *Sueton.* Caes. c. 81. Aegyptiorum ritus dabit *Diodorus* l. 83., *Nostri* vestigia premens. Ἀγκυαίη, [l. 7.] quod conmutatum fuerat, forma sua iterum splendet, uti II. 182. IV. 180. etc. WESS. — Quod ait τὰ ἱερά, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut praecedens ἅπαντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχεδὸν ἅπαντα intelligatur, aut τὰ ἱερά intelligantur eae bestiae quae cuique deo sacrae sunt, aut quae apud quemque Aegypti populum sacrae habentur, coll. cap. 69, 1. et 71, 1. Caeterum post ἱερά in graecis nostris delendum comma, quo facilius intelligatur orationis structura. Tum illa, quae praecedunt, καὶ τὰ μὲν, σύντροφά etc. non tamquam absoluta per se ἥσις accipienda, ut in nostra versione latina factum; sed ita haec cum superioribus connexa sunt, ut dicat auctor, sacrae habentur bestiae, non eae modo quae inter homines vivunt, (ut feles, et canes) sed et quae libere vagantur. Caeterum cum his quae hoc capite et proxime sequentibus traduntur, conferendus omnino *Diodor.* Sic. lib. I. c. 83. et seq. S.

21. ὅς δ' ἂν ἴβιν ἢ ἱερεῖα etc.) Eadem *Diodorus*, sed vulturis loco felem nominans. Accipitrem seu vulturem Iones olim ἱερεῖα sonabant, [ut nos ex msto edidimus,] quemadmodum saepe poëta princeps. *Eustathius* *Iliad.* N. p. 920, 44. τὸ δὲ ἱερεῖα, Ἰωνικῶς ψιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἱερεῖα δασύνεται. Neque dubito de *Herodoto*: scribae minuta huiuscemodi negligunt, et qui msstos comparant, non semper acutum cernunt. *Cicero* I. *Nat. D.* cap. 29. Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Aegypto: quibus paria *Quaest. Tuscul.* V. 27. cum *Davisii* observatis. WESS.

CAP. LXVI. 3. τοὺς αἰελοῦρους) Praeclare *Pass.* et *Mediceus*. Αἰελοῦρος Ἀττικῶς, αἰλουρος Ἑλληνικῶς, Moeris. Explicat eandem vocem *Etymologus* p. 31. Non addo plura. Otium fecit meditati *Io Piersonus* in erudito commentario ad *Moeridem* p. 36. WESS.

7. κτείναντες μέντοι οὐ πατίονται) Haec olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum

est ex *Aeliano* Nat. An. VI. c. 27. *παρίονται* mutari non debuerat: his terve gustandi edendive significatu posuit Ionicum *παρίσθαι* *Herodotus*, *Hesychio* restitutum a *T. Fabro* et *Berkelio*. *Agathocles Cyzicen.* ap. *Athen.* XIV. p. 650. A. de fructu quodam, ἔπην, ait, αὐανθῆ, ποιεύσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλευρα, καὶ παρίονται ταῦτα: vulgatur *παρίοντι* redditurque pedibus calcant: [correctus locus in nupera edit. T. V. p. 363.] Ionice scribit *Agathocles*; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, saepius oblitteratum, etiam in Epistola *Aristippi*, *Socrat.* IX. ubi *περιβλίπονται* transmutandum est in *περιβλίποντι*. VALCK. — Mire hunc locum interpretatus *Larcherus* est: ils les tuent sans cependant en recevoir aucun dommage; id est, mares occidunt catulos, nec idcirco laeduntur (vel malo ullo adficiuntur) a foeminis. Ait, *Valckenarium* olim in alio nescio quo scripto, corrigendum censuisse κτίοντες μίντοι οὐ τι αἰτίονται, atque hanc sibi unice veram certamque visam esse scripturam. S.

8. οὐ παρίονται) Male abiit in δαρίονται, cuius in adtribuendo et dividundo potestas I. 216. Itaque rectissime *Florentinus* supra c. 37. οὐτε ἐψώντες παρίονται, expulso inportuno δαρίονται. Iunge IV. 186. *Hesychius*, adiutore *Gueto*, πατίεται, ἐσθίεται. πατίοντο, ἐγίνοντο. Felinum autem hanc indolem et φιλοτεχνίαν describit *Aelian.* de Animal. VI. 27. WESS.

[11. θεία πράγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰδούρους. Feles in furem aguntur interpretatur *Conr. Gesner*, De Quadrupedib. p. 324 med. S.]

CAP. LXVII. 2. ἐς ἰσὺς στέγας) De his, quod quidem recorder, nihil alibi distinctius; nam quae c. 148. et 175. aliorum spectant. Explicat *Diodorus* I. 83. φέρουσιν εἰς τὰς ταμιχείας· ἔπειτα φεραπυθέντων αὐτῶν κεδίρα - - θάπτουσιν ἐν ἱερῇς θήκαις. Statim ὡς δ' αὐτῶς [l. 4.] ob I. 215. VII. 86. IX. 80. Ἰχνευταὶ [l. 5.] sunt ichneumones, eodem *Diodoro* indice: firmantque *Nicander Theriac.* V. 195. et *Hesychius*, quibus Cl. *Salmasius* ad *Solin.* p. 317. testibus dextre usus fuit. *Phrynichus* Biblioth. Coislin. p. 467. Ἰχνευταί, οἱ κατ' Αἴγυπτον καλούμεναι, voce truncatus, sed facile instauranda. WESS. — Non differunt ἰσὺς στέγας, et ἰσὺς θήκαις, quas continuo dein dicit; quae sunt conditoria, camerae, cellae, in quibus conduntur mortui. *Abdallatif*, scriptor se-

culi post C. N. XIII. (in *Relation de l'Egypte, traduite par M. Sylvestre de Sacy*, p. 202 seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis canum, in aliis felium, in aliis boum cadavera ingenti numero condita fuere. S.

[*Ibid.* ἐν Βουβάστει πόλιν. De hac urbe supra dictum, ad c. 59, 3. Bubastum vero Aegyptiorum lingua *felem* dici tradit *Steph. Byz.* in voce. S.]

6. τὰς δὲ ἱβίς ἐς Ἑρμῶν πόλιν) Scribarum aberrans oculus haec praeterviderat. Bene vir Celeb. ex Med. et aliis iustum illis locum dedit: sunt enim, ne ratio ibidis nulla sit, opportuna et necessaria. *Hermopolis parva*-ne, an *magna*, (his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter *Ibii* sive *Ibiu* mansionem, non longe ab urbe seiunctam. Itiner. *Antonini* p. 157. Liquidiora videntur, de *ursis lupisque* prodita, propter consensum *Prosp. Alpini Hist. Nat. Aegypti* IV. 9. WESS. — De verbis ἰούσας ἱρὰς, quae nos interseruimus, vide in *Var. Lect.* dicta. Ut hic intelligimus ἱρὰς τοῦ Ἑρμῶν, sic et alibi ἱρὸς cum genit. casu illius dei construitur, cui aliquid sacratum est. Sic οὐρὸς ἱρὸν Μηνεῖος *Διονυσίου*, I. 80, 5. Boves foeminae ἱραὶ εἰσι τῆς Ἰσῖος, II. 41, 5. S.

CAP. LXVIII. 6. τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίας etc.) Optime haec *Cl. Salmasius*, vir summus, *Exercit. Solin.* p. 314. ex *Aristotele* et *Plinio*, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis; quibus equidem nihil a *Gronovio* fuisse rescriptum malletm. Non libet in disputationis eius examen, ne quid praeter opinionem acerbius effluat, memet inmergere. Sola *Philosophi* verba, hinc clarissime derivata, ex *Hist. Animal.* II. 10. adponam, tantoque magis, quoniam praecipua hanc in rem voce deserta [a *Gronovio*] repraesentantur. Sic scribit: τὴν μὲν οὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλεῖστον διατρίβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι· ἀλειψότερον γάρ ἐστι τῆς αἰθρίας. Quid his disertius? Negare fluviatilem aquam in Aegypti aliisque orientis plagis tepidiorem noctu esse roscida et subdivali statione, pugnat veritati, et aestivae his in oris experientiae. Sed absisto. WESS.

[8. αἶψά, χερσὶν οὐ πολλῶ μέζονα. Vide *Hasselquist*, et *Geoffr.* apud *Sylvestre de Sacy* ad *Abd-Allatif*, p. 158 seq. Nempe *Herodot.* T. V.

Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil*; quae exstant in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. IX. p. 373. T. X. p. 167. T. XI. p. 37. S.]

13. γλῶσσαν δὲ μόνον θηρίων οὐκ ἔφασκε) Eadem *Aristoteles*; in expingendo crocodilo *Herodotum*, quod verbo monui, uti is *Hecataeum*, auctore *Porphyrio* apud *Euseb.* Praep. Ev. X. p. 466. aemulatus: inspicie *Hist. Anim.* I. 11. II. 10. V. 33. et post *Philosophum* plures *Graecorum* *Latinorumque*. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostrae aetatis naturalis speculatores historiae desiderant, *Rondeletius*, *Bellonius*, *Gesnerus*, *Bochartus*, praeterque ceteros, *Aristoteli* paullo magis, quam oportebat, iratior *Ol. Borrichius*, *Hermet. Aegypt.* c. 10. p. 270. *WESS.* — Praecipua quae huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d'Aristote*, traduite par *M. Camus*, T. II. art. *Crocodile*. Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem eius maxillam moveri, ut in reliquis animantibus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. De *Hecataeo* apud *Euseb.* ex *Porphyr.* conf. infra ad c. 77, 13. notata S.

[14. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον τῶν θηρίων) τοῦτο pro διὰ τοῦτο accipiens *Bastius*, interpretatus erat idcirco: eandemque in sententiam corrigenda etiam esse graeca, et ἀλλὰ κατὰ τοῦτο legendum, censuit *Schaefer* ad *Gregorium* de *Dialect.* p. 30. Quae mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod etc. S.]

21. τροχίλος) Habent ex *Herodoto*, et nominatim, *Aristoteles* *Rhetor.* [immo, *Ethicor.*] ad *Eudem.* VII. p. 189. [ed. *Wechel.*; p. 271 med. edit. *Duval.* T. II.] et *Aelianus* de *Animal.* VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, σηναία καὶ ἑσπονδα ἴσσι: quemadmodum de apibus V. 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας --- σηναία αὐτοῖς καὶ ἑσπονδα ἴσσι: et XII. 15. Ceterum tonus vocabuli apud *Aristotelem*, *Aelianum* et alios variat: τροχίλος scribunt, ex eo more, quo nomina huiusmodi terminationis paroxytona esse solent, docente *Gesnero* *Histor. Anim.* IV. p. 301. Atque ita scripti codices. Ἐσθίει [L. 23.] bene habet, *Florentinique* auctoritate III. 33. IV. 33. [P] rediit. *WESS.*

26. οὐδὲν εἶναι) Τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεται ὡς μισθόν, *Aelianus*, enarrans *Herodotea* de trochilo *Nat. An.* III. c. 11. et hanc partem [*Historiarum Nostri*] designans lib. VIII. c. 25. citat *Herod.* ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat *Herod.* cap. seq. alio fonte derivata tractat idem *Aelian.* X. 21. VALCK.

CAP. LXIX. 6. ἀργήματα τε λίθινά χυτὰ) Sive hoc, seu λιθωτὰ malueris, *fusi et factitii lapilli* designantur: *Reiskius* vitrum describi opinatur. Vitri, conditoriorum cipporumque ἐξ ἕλλου, mentio erit III. 24. ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret suspicioni *Epinicus* apud *Athen.* X. 9. [cap. 40. nuperae edit.] p. 432. c.

Ἐσμὸν [sive *Νασμόν*] μελίσσης τῆς ἀκροχόλου γλυκὺν συγκυρκανίσας ἐν σκύφῳ χυτῆς λίθου.

modo vitrum, quae *Dalecampii* sententia, intellexisse liqueret: ut ut est, commodissimus poëtae locus est. Ἀργήματα et ἀμφιδίας illustrant docti viri ad *Hesychium*, inque primis *Gronovius* in *Adnotat.* WESS. — In *Epinici* versiculo tam felix quam erudita emendatio, *νασμὸν* pro vulgato olim ἔσμὸν, *Iacobsio* Viro clar. debetur, qui illam primus in *Animadv.* in *Euripidem* p. 114. proposuit: quod me tunc, quum eam, a *Fiorillo* commendatam, in nostra *Athenaei* editione recepi, praeterierat. S.

13. χάμψαι) Durat *Coptorum* in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilis Arabicus. Lege *Iablonskii* *Panth.* lib. V. 2. p. 70. [conf. *Sylvestre de Sacy* ad *Abdallatif*, p. 157.] *Κροκοδείλους* autem *Ionibus* fuisse lacertas, sive *χερσαίους κροκοδείλους*, uti IV. 192. testatissima confirmataque res est a *S. Bocharto* *Hierozoic.* P. 1. lib. III. 1. p. 1060. WESS.

CAP. LXXI. 2. τῷ Παπρημίτῃ) Iustum est; neque enim ex Πάπρημις c. 59. Παπρημίτης flecti potest: melius ipso in *Med.* c. 166. Παπρημίτης. Iam Πάπρημις et Πατρημίτης *Arch.* et *Vind.* ex adsimilitudine litterarum descenderunt, quemadmodum *Stephani* Πάπρημις, πόλις Αἰγύπτου ὁ πόλις Παπρημίτης. Debet et hanc *Hippopotami* sicuti et *Phoenicis* descriptionem *Herodotus* (perhibente *Porphyrrio* in *Eusebii* *Pr. Ev.* X. p. 466. c.) *Hecataeo*. WESS. — Conf. infra ad c. 77, 13. notata. S.

5. οὐρὴν ἴππου) *Aristoteles* κέρκεν ὃ ἴδς, *Histor. Animal.*

II. 7. *Achilles Tat.* IV. p. 223. οὐρανὸν βραχίον, quibuscum alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS. — Merito h. l. *Larcherus* commendat doctissimi viri *Schneideri* Historiam criticam Hippopotami, subiectam *Artedi* Synonymiae piscium, (Lips. 1789.) p. 247 seq. S.

7. ξυστὰ ποιῆσθαι ἀκόντια) ξυστὰ ἀκόντια, ut *rasae hastilia virgae* latini poetæ. *Aristoteles*, ὥστε δόρατα ποιῆσθαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. *Sam. Bocharti Hieroz.* P. II. lib. V. 14. WESS. — ξυστὸν apud Nostrum I. 52, 4, hastile est, lignum hastæ vel iaculi: sed et universum iaculum, hastam ferro præfixam significat, et a Lexicographis, *Ammonio*, *Hesychio*, *Suida* ἀκόντιον exponitur. Quæ caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια *Schaeferus* h. l. tamquam e scholio invectum delevit. *Reiskio* vero ἀκόντια hic adiectivum esse visum erat, ut ξυστὰ ἀκόντια idem esset ac ξυστὰ ἀκόντων, hastilia iaculorum. At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστὸν proprie adiectivum fuerit; ut ξυστὸν iaculum significet, ob subintellec-tum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hic coniungit *Herodotus*. Quare etiam pro eo, quod in lat. vers. iacula rasa *Gronovius* posuit, nosque polita iacula, satis fuerat simpliciter iacula ponere. S.

CAP. LXXII. 3. ἰχθύων τὸν καλεῖμενον λεπίδωτον) De λεπίδωτῳ confer Adnotationes *Gronovii*. WESS. — Reprehendit *Gronovius Vallæ* versionem, piscium genus quod vocatur squamosum; debuisse, ex piscibus eum qui squamosus vocatur. Commodius equidem teneri putavi proprium nomen quo hunc piscem *Graeci* insigniverunt. In Niloticorum piscium numero, cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab *Athénæo* recensetur, lib. VII. c. 88. Graecum vocabulum, originem si spectes, utique nihil aliud nisi squamatum vel squamosum significat: sed oportet in aliis piscium generibus squammis munitorum fuisse unum ali-quod, cuius squammæ proprii atque præcipui quidpiam habuerint, quam ob causam ei id nomen prae caeteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne Niloticus ille *lepidotus* idem sit piscis. quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Égypte* etc. *Hist. Nat. T. I. p. 4* seqq. singulari diligentia Academicus *Geofroy de Saint-Hilaire* descripsit. De cuius piscis squammis hæc ille observavit: Le bichir est couvert d'écaillés fortes et impénétrables, qui le

défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer. Eiusdem piscis descriptio cum icona exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat. T. I. p. 57 seqq. S.*

CAP. LXXIII. 2. οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ) Tentari non debebant Euripidis ista in Hippol. vs. 1005. Οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσσω. Idem, Troasi 682. Γραφῇ δ' ἰδεῦτα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quodque libenter imitatur Herodotus. VALCK.

5. ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος) Nullam status quaestionem vulgatis, cum tot doctissimi viri operam avi fabulosae insumserint, motam fuisse demiror. Negavit, et prudenter infitatus est, phoenicem a se visum, et tamen ἔστι δὲ ἐν τῇ etc. Quae apta et bene iuncta non erant. WESS. — Scilicet (quod in *Var. Lect.* nostra temere praetermissum est) sic perperam olim vulgabatur, ἔστι δὲ ἐν τῇ γραφῇ παρόμοιος. Primus Wess. ei τῇ γραφῇ edidit, praecuntibus codd. Rem. Vind. et Valla. Cum quibus consentire videntur nostri Pa. Pb. Pc. e quibus nihil varietatis adfertur: nec aliud debuerat Arch. in quo ἔστι δὲ οἱ τῇ γραφῇ. Mendosum ἐν τῇ γρ. cum aliis tenet noster F. Ex Pd. citatur ἔστι δὲ εἰ ἐν τῇ γραφῇ. S.

6. τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα etc.) χρυσόκομα τῶν πτερῶν ab iniuriis protecta et defensione viri Celeb. et Codicum auctoritate sunt: eum adi. [Nempe χρυσόκομα legendum contenderat Salmasius.] Quod si vero lis de voce cesset, in avis pictura consensio reperietur. Κέντραται μὲν τὰ πτερά χρυσῷ καὶ πορφύρῃ Achilles Tat. III. p. 215. Aquilae narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus, ex Nostris praescripto, Plinius Hist. Nat. X. 2. Aliorum loca nunc nihil moror. Περιήγης formam et diligentem eius descriptionem exprimit ex usu verbi περιηγῆσθαι, quo de Cl. Salmasius in Solin. p. 68, et multo adcuratius T. Hemsterhusius ad Dial. Mort. XX. p. 412. Luciani. WESS. — Videtur circumscriptionem dicere, quam gallice le contour vocamus. S.

13. ὅσον τε δινατός ἐστι φέρειν) Illud perquam politum, quod in Medicei δινατός εἶναι inesse decernebatur, sermonis

indoles respuit. Obstant praeterea scriptae membranae complures. Confer L. Küsterum in Clerici Bibl. N. et Vet. T. V. p. 404. *Achilles Tat.* eadem in re, Φέρει τὸ χάσμα γήινον χώματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον Φέρων, sed prave culpa librariorum: fuerat Φύρει τὸ χάσμα -- καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον etc. Obstruere ingestā terrā cavum, quod phoenix rostro fecerat, *Herodotum* deserens indicat. De *Taciti Ann.* VI. 28. *sublato murrhae pondere*, vide amicam N. Heinsii et *Graevii* disputationem, *Syllog. Epistol.* T. IV. p. 512. et seqq. WESS. — Istud ὅσον τε δυνατὸς εἶναι non equidem cum *Gronovio* „perpolitum“ dixerim, sed stylo tamen *Nostri* neutiquam repugnare censuerim, ut in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. LXXIV. 2. δύο κίρεα Φορέουσι) Fuerunt ex *scia-starum* genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud *Diodorum* III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor *Aelianus* est de *Animal.* XI. 17. ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguium superstitionem. Puto ἐν Μελίτῃ scripsisse, quae Aegypti urbs, non Μελίτη. WESS. — Nihil in urbis nomine mutavit doctus *Aeliani* Editor Lipsiensis. S.

CAP. LXXV. 2. κατὰ Βουτοῦν πόλιν) Alia haec atque ea *Butus* [sive *Buto*,] quae *Latonae* oraculo censebatur, quippe Arabiae adfinis: longe inde *Sebennyticum* Nili ostium, radens *Butum* illam atque adluens c. 155. Πτερωτῶν serpentium titulum [l. 3.] male praeterierunt *Florentiae*: quae enim sequuntur, illo carere non possunt. Res etiam ipsa a fabularum indole abhorret. Namque *angues volucres*, ex Aethiopum Arabumque finibus in Aegyptum irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil esse debeat. Ipse vates *Esaias* c. xxx. 6. dat מְעוֹפָה שָׂרָף *hydrum* sive *chershydrum* volantem Aegypto. Plura qui desiderat, ex eruditissimi *Bocharti* copiis *Hierozoic.* P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc *Pausaniae* IX. 21. cautissimum sane, adnectere: Quo circa neque ad adsendendum proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quae sint rariora, τὰ σπανιώτερα, praebere: ἐπεὶ τοὶ καὶ ἐγὼ πτερωτοὺς ὄφεις οὐ θεαομένους πείθομαι, διότι ἀνὴρ Φρυγὴν ἤγαγεν εἰς Ἰωνίαν σκάρπηον ταῖς ἀκρίσιν ὁμοιωτάτα πτερὰ ἔχοντα. PORRO σωρεὶ ἀκανθέων [l. 6.]

omnibus in libris, non exceptis *Ask.* et *Pass.* Bene Critici in *Apollonium Rh.* IV. 150. τὰ τῶν ὀφίων ὅσα ἀκανθαί λεγεται. Amanuensis Mediceus in errore versabatur. WESS. — Scilicet, quod in nostro cod. F. monstrose legi dixi, σωροὶ δὲ ἦσαν τῶν θείων, id ipsum et codicem *Med.* hic praeferre docuit *Gronov.* in *Adnotatt.* ita quidem ut in ora libri notetur, pro θείων legendum ὀφίων, quod vulgato praefendum *Gronovius* censuit. Esse autem istud θείων perperam ex ἀκανθίων detruncatum nemo non videt: sed ex eisdem codicibus articulum τῶν ad ἀκανθίων utique adscisci debuerat, hac sententia sunt autem harum (quas dixi) spinarum catervae, aliae maiores etc. Typographicum sphalma in graecis nostris, l. 3. χωρίων, pro χωρίον, quamvis visu ingrata sint talia, ipsi praesertim editori, neminem tamen morabitur. S.

[11. πτερωτοὺς ὄφεις ἐκ τῆς Ἀραβίης πείσθαι ἐπ' Αἴγυπτον) *Ciceronem* de *Nat. Deor.* I. 36. volucres istas angues ex vastitate *Libyae* vento *Africo* invectas statuere, adnotavit ad h. l. *Larcherus.* Sed ille forsā memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. *Aelian.* *Nat. An.* II. 18. ubi *Schneiderus* adnotavit, serpentes hos, quos *Herodotus* dicit, alis membranaceis volantes, (coll. c. 76, 12.) esse fortasse lacertas volantes, quae dracones volantes a *Linnaeo* nominantur. S.]

CAP. LXXVI. 3. πρόσωπον - - ἐπίγρυπον) *Straboni* πελαργώδης κατὰ σχῆμα, ciconiae similis, lib. XVII. p. 1179. [p. 823. D. ed. Cas.] quae tamen similitudo ad rostrum sese non porrigit, quod avi incurvum et aduncum. Figuram habet *Middletonus* *Antiquit. Monument.* p. 129. et conplura de volucre. *Crex*, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a *Belonio* *Observ.* II. 32. cum cura. WESS. — De *Ibide* veterum *Aegyptiorum* consulenda instar omnium, principis hac aetate in *Historia animalium* viri *Cuvieri* *Commentatio*, inserta Tomo I. operis cui titulus *Recherches sur les Ossements fossiles de Quadrupedes.* S.

6. ἴσθιν τὴν κεφαλὴν) Sustuli articulum schedarum iussu: respicitur ἡ ἴσθιν, ut bene *Reiskius.* Hanc autem *Strabo* ὄλυν μελαίνην facit; prudentior *Herodotus*, etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; τὸ γὰρ πυγαιὸν ὄλυν λευκὸν ἔστι, si fides *Theoni.* WESS.

CAP. LXXVII. 2. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἱπασκόντες μάλιστα etc.) Vallae versio plurimos decepit: mentem historici perspexit Reiskius. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur disertissimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἱπασκόντες μάλιστα, prae omnibus aliis memoriae excolentes: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. Θιοσιβίης περισσῶς ἰόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξηργάσαντο, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίην ἥσκησιν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, μνήμην αἰσῶν. Literarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, σὺ πατήρ ὢν γραμμάτων, δι' εὐνοίαν τούτωντιόν εἴπεις ἢ δύναται τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρέχει, μνήμης ἀμελεισίᾳ, etc. in Phaedro Platonis T. III. p. 275. A. Hunc, nī fallor, locum respexit Quinctilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. Invenio apud Platonem obstare memoriae usum literarum; videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus. VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἱπασκόντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, ἀνθρωπίνων πάντων rerum humanarum suspicabatur Corn. de Pauw: mutavit dein sententiam, μάλιστα a sequentibus, sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas Reiskio. Nempe hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant, proptereaque praeter ceteros excellebant. Bene Proclus in Timaeum p. 51. Αἰγυπτίους δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης αἰὲν νῆα πάρεστιν, ἣ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ. WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memoriae vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De memoria rerum gestarum aut observatarum agitur in futurum tempus et ad posteros propaganda: quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

cat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est *Herodotus*, *Aegyptii* ei visi sint longe omnium λογιώτατοι, non disertissimi, ut *Valckenar.* interpretatur, nec universae prae caeteris excellentes, ut h. l. *Wesseling.* ait, sed doctiores, magis eruditi, et antiquitatis (*patriae* praesertim) peritiores, ut idem *Wess.* apud *Diodor.* II. 4. et ad *Herodot.* I. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam *Hesychius* Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἑμπειρος, πεπαιδευμένος, interpretatur: et *Λογίους* *Moeris* et *Thomas* M. τοὺς πολυῖστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros *Aegyptios* fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat *Noster.* S.

9. ὑγιεστάτοι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιεστάτοι serventur: quo de genere alia I. 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic dissensus. *Glossator* *Sangermanensis*, Ὑγιεστάτος, Ἡρόδοτος B'. ad quem modum IV. 187. Plures ὑγιεστεροι cum *Eustathio.* *Hippocrateum* vero τὰς μεταβολὰς τῶν ὥρων μάλα στα τικτεῖν νοσήσους egregie explicuit *Galenus* T. V. p. 253. et cum *Nostro* comparavit *H. Mercurialis* Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ ὥραι a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva *Scriptor* habet. *WESS.*

13. ἀρτοφάγοι etc.) Quae hic leguntur, eadem prope modum ex *Hecataeo Milesio* his tradidit *Athenaeus* X. p. 447. c. Ἐκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιηγήσει εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀρτοφάγοι εἰσιν, ἐπιφέρει, τὰς κριθαὶς εἰς τὸ πόμα καταλύνουσιν, mola frangunt: sic scribendum cum *Casaub.* pro καταλύνουσιν. vid. *Herod.* IV. c. 172. et *Athen.* p. 418. e. Alibi quoque prostant *Hecataei* nonnulla, *Herodoteorum* simillima, quae probabile reddant, quod *Porphyrius* prodidit apud *Euseb.* Praep. X. p. 466. b. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκαταίου τοῦ Μιλησίου κατὰ λέξιν μετένευεν ἐκ τῆς Περιήγησεως, βραχέα παραποιήσας: postremum illud explanat *Celeberr. Wesseling.* ad *Diudori* T. I. p. 89. Sed ista *Asiae* *Περιήγησις* *Herodoto* fortasse fuit recentior; *Callimacho* certe non videbatur *Hecataei Milesii* genuinum opus, ut liquet ex *Athen.* II. p. 70. b. Praeterea, quod narrat *Porphyrius*, *Herodoto* id nusquam obicit *Plutarchus*, *Hecataeum* τὸν λογο-

ποιὸν acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cuius etiam mentionem facit V. 36. et 125. VALCK. — Conf. supra ad c. 68, 13. 71, 2. et ad c. 5, 4. Praesertim vero consulendus Creuzer in Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis p. 19 seqq. S.

14. τοὺς ἐκεῖνοι κυλλῆστις ὀνομάζουσι) Inspice Gronovii annotationes. Admonuit Cl. Wasse in Thucydidis I. 126. κυλλῆστις ex Cod. Lambethano melius videri, siquidem ita Hesychius. At oblitus est speciei Ionicae. Athenaeus X. p. 418. E. Αἰγυπτίους δ' Ἐκαταῖος ἀγοφάγους Θεσὶν εἶναι κυλλῆστιας ἐσθιοντάς, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλαίονοντας. [cf. Athen. III. p. 114. c.] Quae quidem indicio sunt, et hic Herodotum vestigia Hecataei pressisse: nam de potu ex hordeo clara eius verba, qui πόμα ἀπὸ τῶν κριθῶν Aretaeo I. Morb. Acut. c. 9. ἐκ κριθῶν μίθῃ Aeschilo Suppl. 900. Diodoro ἐκ κριθῶν πόμα, δ καλοῦσι ζύθος I. 34. Quod autem subiicitur, vites Aegypto decesse, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. Mosis aevo in parte Aegypti vites depangebantur, quod querelae Israëlitarum Numer. xx. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura Heracleopolitana apud Strabon. XVII. p. 1163. [p. 809. med.] Quae omnia operosius Cl. Jablonskius Dissert. de Terra Gosen, p. 28. WESS.

19. τὰ μικρὰ τῶν ἑρπιδίων) Aristophanis μικρὸν ἀργυρίδιον, Terentii pisciculi minuti, et minutae interrogatiunculae Oratoris Latini, satis haec protegunt. Ὡμὰ autem σιτίεσθαι concoquere haud valuit Cl. de Pauw ob ea, quae de piscibus praescripta fuerunt, et quoniam succedit προσαρχειν σάντις: neque enim aves, sale antea bene conditas, crudas, ὥμὰς, posse censi. ἐφθὰ elixas dedisse Herodotum, et eo esse nihil adcommodatius. Mihi de gustu Aegyptiorum disputatio absona, at certa lectio censetur. Cur quaeos additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς ἢ ἐφθοὺς σιτίεσθαι, reliquos partim assos, partim elixos comedunt, si nil dispar scripsisset superius? WESS.

CAP. LXXVIII. 3. μεμιμημένον ἐς ταμάλιστος) Est cui μεμιμημένον praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a Gronovio exempla, [ex c. 86, 4. 132, 4. 169, 23.] reique series. Adde Plutarchum Isid. et Osir. c. 17. et doctos interpretes Petronii Satyr. c. 34. tum Tzetzae Chil. III. vs. 387. ubi satis absurde,

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου.

Voluit, debuit certe. ὁ τοῦ Λύξια. WESS. — Est in bibliotheca publica civitatis Argentoratensis, in Museo antiquario Schoepfliniano simulacrum quale hic Herodotus describit, ex sycomori ligno sculptum, cubitali longitudine, formā picturaque mumiae Aegyptiacae simillimum. S.

[4. μέγας ὅσον τε πάντα πηχυαῖον ἢ δίπηχυν) Quum ante Gron. δίπηχυν legeretur, ad μέγας relatum, haud incommodè post ἔργω paullo maior orationis distinctio ponebatur: nunc, ubi πηχυαῖον ἢ δίπηχυν ad νεκρὸν refertur, rectius inter ἔργω et μέγας nonnisi leve incisum interseritur. Turbavit me autem h. l. vox πάντα, quae aliàs, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud Nostrum quidem quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem significare videtur; ut I. 126, 4. 181, 7. II. 168, 4. IV. 101, 2. cui notioni quum nullus hic locus esse possit, eum superioribus interpretibus graecam vocem latinā omnino reddendam putavi. S.]

CAP. LXXIX. 2 et seqq. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπάξια etc.) In loco perdifficili, quem magis etiam obscuravit Gronovius, ista vetus fuit Edd. lectio. Suspicio in his, ἐπάξια ἔστι νόμιμα, vocem latere soli Herodoto frequentatam, ἀξιαπληγέτατα, commemoratu dignissima: tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπληγίστος ἀξια ἔνεστι. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: Codicum quorundam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse iudico: Πατέροισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτείνωνται· τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἀξιαπληγέτατα νόμα· καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔν ἐστι Λῖνος, ὅσπερ ἔν τε Φοινίκη αἰδιδμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανέων sive Μανέρωτα attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Is. et Osir. §. 18. Proxima quaedam Herodoti descripsit Eustath. ad Hom. Ἰλ. Σ'. p. 1223, 4. [p. 1164. ed. Rom.] legitque prout ante Gronovium [l. 7 seq.] vulgabantur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λῖνον ὁκόθεν ἔλαβε τοῦνομα. De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad Homer. inedito, [vide Scholia Veneta Villosioni ad Ἰλ. σ'. 570.] quae huius non sunt loci. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἄλλα τε ἐπαξιά ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ etc.) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit, sine iniuria negari non potest. Postulant msssti loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex *Mediceo* tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Lect.*] Coniecturis indulgent alii, qualis *Cl. Reiskii* in litteris ad me: ἄλλα, τὰ ἅπαξ σφί ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ αἰὶ μένει. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπαίνου ἄξιά ἐστι, καὶ δὴ καὶ ἄισμα ἔνι ἐστι, operosa profecto et periculi plena. Mihi schedae viam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus*; quas nec Graecas neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod *Galei* animum optime advertit, Scriptor spectat; hos patrios habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque apertissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπαξία locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad *Suetonii Neron.* c. 20. doctasque *Salmasii* et *Burmanni* animadversiones. Ἐπαξίου voci locus VII. 96. dabitur. [ubi ἐπαξίαι ἡγεμόνες sunt notabiles, memoratu digni.] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitanti venerit. Primo Λῖνος [vel Λῖνος, L. 3.] subsistere haud potest, recte a *Valla*, *Arch. Vind.* praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ ἄισμα ἔνι ἐστι, ὅπερ ἔνι τε Φοινίκη αἰοίδιμόν ἐστι, tum vero etiam *cantilena una* est, quae et in *Phoenice* cantatur. Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea αἰοιδὴ πρώτη καὶ μούνη in fine Capituli. Deinde συμφέρεται δὲ τῷ ὕτὸ εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Λῖνον. *Pausanias* IX. 29. κλοῦσι δὲ τὸ ἄσμα Αἰγύπτῳ τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων, bene *Sylburgius*. Tandem καὶ τὸν Λῖνον ὀνόθεν ἔλαβον φαίνονται etc. aut certe ἔλαβον νόμον φαίνονται etc. Non diffiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fruiere arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus de *Pauw*, et *Herodoti* disputatione. De *Manerote* Aegyptiorum *Plutarchus* Is. Osir. c. 17.

*Pausanias*que. Nam *Linum* notandorum angustiae nunc excludunt. *WESS.*

[Ad l. 1-8. Ad huius loci scripturam quod adtinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiiciam habeo; nisi quod me, ad l. 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον dabat *Aldina* editio,“ praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi ἐκόντων ἔλαβε τοῦ νόμου legitur, sicut in ed. *Ald.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eundem *Wess.* de abiiciendo vocab. τοῦ νόμου, utpote temere huc invector, monuisse. Nam de *Lino* ipse proficitur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios, sed *Maneron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur l. 3. subsistere Δίνας haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὧν τὸς (sive ὧν τὸς malis) εἶναι etc. id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. *Aegyptii*, ait, cantilenam habent *Linum*, qui *Linus* etiam in *Phoenicia* et in *Cypro* alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam *Graeci* canunt *Linum*que adpellant. Iam, quod ad illa verba (l. 1.) spectat, Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις, pulcre quidem novimus, canticum subinde νόμον graece dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Notrum* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod instituta aut mores intellexerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capituli verba his latinis reddenti: Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt. „Non hic agitur (ait idem Vir doctus) „de legibus, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum.“ Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de legibus hic agi existimo; sed de institutis moribusque Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta

Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem iam initio huius disputationis generatim pronuntiaverat auctor, (c. 35, 7.) quoad ad *ἡδὲ τι καὶ νόμους* spectat, *paene omnia contra facere Aegyptios quam alios homines*. Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil a Graecis Aegyptios, plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse. (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem factururus cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Graecis cantari solito, cuius argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio huius capitis obiter repetit id ipsum, quod iam saepius significaverat, *nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se, ait, unde tandem hoc carmen illi acceperint*. Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adiicit, alia eorundem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicuius Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, *Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios*. Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Graecos a *Lino* nomen invenerat, et cuius argumentum *deplorabilis Lini obitus* erat, mentionem hoc loco fecisse videtur *Herodotus* ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii *Maneron* suum, quem cum *Lino* Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex *Plutarchi* loco supra citato (de *Iside et Osir.* T. II. ed. Wechel. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse cum Graecorum *Lino* statuit *Herodotus*, id suo iudicio arbitratusque fecit; quemadmodum etiam carmen in *Cypro et Phoenice* cani solitum, quo quidem *Adonis* plangebatur, ad eundem *Linum* retulit: cum quo congruit, quod *Lesbiam* poetriam *Sapphonem* uno eodemque carmine simul *Linum et Adonidem* cecinisse *Pausanias* docet lib. IX. c. 29. Denique, quum duorum *Linorum* fata, qui et ab aliis et a *Pausania* loc. cit. (p. 766. seq.) et *Suida* memorantur, quorum alter ab *Hercule*, alter ab *Apolline*

occisus perhibetur, parum vel in Aegyptium Maneron, qui ἄνθρωπος mortuus esse ferebatur, vel in Adanidem convenient; intelligi par est, eam de Lino traditionem spectasse Herodotum, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in Scholiis ad Iliad. ε'. 570. et apud Canonem, Narrat. XIX. qui prae caeteris de Lino hoc conferendus. S.

CAP. LXXX. 2. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι) Adludebat Eustath. in Iliad. α. p. 176, 18. et p. 1484, 37. [p. 133, 42. et Od. δ. p. 151, 48. ed. Bas.] ubi memoriae labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, Spartaē magnam fuisse quondam capiti reverentiam cano, ex Gellio N. Attic. II. 15. et Plutarcho T. II. p. 235. c. et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim Athenis καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι laudi cedebat in Comici Nubib. vs. 989. quam suis etiam in diis venerationem Poëta Ἰλ. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus Herodotus, Heroic. XI. p. 719. Philostratus. [p. 170. ed. Boissonad.] Plura Gabr. Palaetotus de Bono Senect. Part. III. p. 236. Mox [L. 5.] τὸδε μίντοι ἄλλο Ἑλλ. non damnassem, nisi praeiissent schedae et Aldus. Sententia vix discrepat. WESS. — Vide Var. Lect. S.

4. εἰκνεῖ τῆς ὁδοῦ) Quod Graecorum solis Lacedaemoniis Herodotus, id Graecis in universum tribuit Nymphodorus, in Schol. ad Soph. Oed. in Col. 329. Socrates Xenophontis Ἀπομν. II. p. 434, 25. [II. 3, 16.] οὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρήσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστάναι, (καὶ κοίτη μαλακῇ τιμῆσαι, ista Graeculo ludimagistro quam Socrate digniora censeo, atque eiicienda:) καὶ λόγῳ ὑπεῖξει: ubi corrigi debet λόγων. In Κύρ. Παιδ. VIII. p. 139, 9. [VIII. 7, 10.] se puerum didicisse testatur Cyrus, τοῖς πρεσβυτέροις - - καὶ ὁδὸν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπεῖκιν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. Xenoph. Symp. p. 516, 28. p. 533, 1. Aristoph. Ran. 175. 802. Philostr. p. 719, 12. Plene Tyrtaeus in Stobaeo Grot. p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θάλασσῃ - - νεί - - Εἴκνυσ' ἐκ χώρας. Aristoph. Nub. 989. καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. Herodotus obviam, ait, occurrentibus decedunt de via, καὶ ἐπιωῖσι ἐξ ἴδρης ὑπανιστάσθαι. Recta esse ista et honesta

noverant, sed facere volebant Attici; et nuspiam senectuti honestius fuit domicilium quam Spartae. Quam *Cragius* et *Meursius* vix attigerunt, *Lycurgi* legem humanissimam exhibet *Aelianus* de Nat. An. VI. 61. tangunt idem *Aelian.* VII. 15. *Aristides* T. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adiectum:) et *Eustathius* ad *Il.* α. p. 110, 26. [p. 146. ed. Rom.] *VALCK.* — Vitiosum est, puto, quod apud *Eustath.* ἐπανίστασθαι legitur, pro ὑπανίστασθαι. *S.*

CAP. LXXXI. [1. καθῶς λινίους. Conf. I. 195, 1 seq. et ibi notata. *S.*]

2. δυσανῶρους) Hoc melius. *Δυσσάνους* et *Δυσσαναυούς* metri modulo *Poëtae* nonnunquam. Tu vide IV. 189. et *Homerum* *Il.* ξ. 181. etc. Quae post pauca *Medicei* iudicio *Gronovius* aliorum relegavit, in exilio relinquo. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* ad l. 6 seq. *S.*

CAP. LXXXII. 1 seq. Μείς τε καὶ ἡμέρη ἐκδορὴ θεῶν ὄντι ἱερί.) Verum est de mensibus et septimanae diebus, agnoscitque *Dio Cassius* XXXVII. [c. 18.] p. 123. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, *Dioni* ex *Kircheri* *Prodromo* cap. 5. adscripta a *Cl. Reimaro*, non esse (quod praeclari viri *Spencerus* et *Vitringa* suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit *Iablonskius* in *Remphah Aegypt.* p. 36. *WESS.* — Ad ista, θεῶν ὄντι ἱερί, intellige ἱερί vel ἱερός. *S.*

3. δτίοις ἐκκυρέσει) Expressit hunc locum imitando scriptor *Epistolar.* *Phalarid.* 38. ὅσοις μέλλει δυσκόλοις ἐκκυρέσειν παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter *Herodot.* adhibuere *Democritus*, *Eusebius* *Stobaei* pag. 191, 18. *Heraclitus* ap. *Clem. Alex.* p. 432, 27. emendatus *Gataker* ad *M. Antonin.* p. 128. *Archilochi* nobilissimam nobis *Aeschines* *Socr.* servavit sententiam II. p. 66. [pag. 71. ed. Fisch.] Καὶ Φρονεῖσι τοῖς ὀκλοῖς ἐκκυρέωσιν ἔργμασι: postremum praebet *Stobaeus* p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in isto trochaico monuit me olim amicissimus *T. Hemsterh.* Praeterea legirim, Καὶ Φρονεῖσι τοῖς ὀκλοῖς ἐκκυρέωσιν ἔργματα: ut sensus sit, καὶ τοῖς εἰσι τὰ ἔργματα, ὀκλοῖς Φρονεῖσι ἐκκυρέωσι. Sententiam ex *Euripideis* atque aliunde illuminare huius non est loci. *VALCK.* — Equidem in illo *Archilochi* dicto nihil magnopere requirebam, cuius haec plana est sententia: Ita sentiunt, (sive sapient,) prout sunt res in quae inciderint. *S.*

[5. οἱ ἐν ποιήσει γρόμνοι. Quod vulgo dicunt γίνεσθαι πρὸς τι, vel πρὸς τινι, occupari, versari in aliqua re, id No-ster ἐν τινι dixit. S.]

CAP. LXXXIII. [7. αἶ γε μαντήϊαι, modus quo red-
duntur oracula. Conf. c. 57, 11. ibique notata. S.]

CAP. LXXXIV. [1. Ἡ δὲ ἰατρικὴ etc. Larcher:
La médecine est si sagement distribuée. De prudentia
huius instituti altum est apud Herodotum silentium S.]

4. ὀφθαλμῶν ἱατροὶ κτεστῆσαι) Salutarem artem mos Ae-
gyptius in partes secuerat, quam seriore tempore Maxi-
mus Tyrius ante oculos ponit διαλαχούσαν τοῦ σώματος τὰ
χωρία, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμούς, τὴν δὲ νῶτα, τὴν δὲ
ἄλλο τι μέρος, ubi cum Marklando τὴν δὲ ὅτα, ut ordo na-
turae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Mox
τῶν κατὰ νηδὺν ob Codd. et sermonis indolem sperni non
debuerat. Nam, quod Hieron. Mercurialis Var. Lect. II. 8.
ἢ τῶν ἀφανέων corrigit, ut particula ἢ expositiva sit, id
quidem necessarium non videtur, sicuti ipsemet fatetur:
iunge Gronovio dicta. WESS. — Apud Gronov. quidem
nihil amplius, quod huc faciat, reperiet Lector. Quo-
niam nimis saepe ab illo discedere coactus erat, ideo eum
subinde honoris causa nominavit Vir moderatissimus,
ne malevolus esse in hominem videretur. S.

CAP. LXXXV. 3 seq. κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφ. πη-
λῶ) Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti
primum ὁ Θερυτής πηλῶ κατ' ὧν ἐπλασε αὐτοῦ τρυς ὀφθαλμούς,
opplet oculos luto; ut alibi, deprehenditur et in his *Hero-*
dotus utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan
hic quoque variabunt Codices, sicut apud Diodor. Sic. de
iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem
lib. I. p. 83, 37. et p. 101, 90. [c. 72. et 91.] ubi Co-
dicum lectio, καταπεπλατμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῶ, et, κατα-
πλαττόμενοι πηλῶ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgatis videri pos-
set anteponenda; quia κόνις quidem πάσσεται et καταπάσ-
σεται: sed πηλός, lutum, rectius dicitur καταπλάσσεσθαι.
Pulvere adperso vultum foedare, satis erat vulgo; κατα-
πλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῶ καὶ τὸ πρόσωπον, Aegyptiacum
est et orientale. VALCK.

5. ἐν τοῖς οἰκίοις) Ita decuit. Respice l. 109. Στρωφόμεναι
ex Vind. posset adsumi; neque in reiculis forent [l. 6.]
Herodot. T. V.

ἐπιζώμεναι et [l. 8.] ἐπιζώμενοι, ex prisca linguae consuetudine, qua de Suidas in Σίσωσαι. Reiskius ἀπιζώμεναι et mox ἀπιζώμενοι; siquidem sine cingulo fuerint. Non audeo sequi, amiciendi Aegyptiorum et vestitus habitum ignorans. Vide Diodorum l. 91. WESS. — Ἐπιζώμενος non idem esse ait Wytttenbachius (in Notis ad Selecta Historic. pag. 355.) quod apud alios Scriptores ὑπιζώμενος. „Aegyptii (inquit) „in luctu pectora nudabant, ut ea plangerent: ne autem „ulterius etiam nudaretur corpus, ἐπιζώνυρτο, cingulo „circa extremam nudati pectoris partem circumdato ve- „stibus, eas corpori adstrictas retinebant.“ περιζώμενοι συνδόνες ὑποκάτω τῶν μαστῶν ait Diodor. Sic. I. 72. S.

CAP. LXXXVI. 1. Εἰς δὲ οἱ ἐν αὐτῷ τούτῳ κατέα-
ται) In aliis forsitan Codicibus invenietur, quod in suo legisse videtur Valla, κατατεράχεται: mihi placet vulgatum κατάρται. In re qualibet occupati, inprimis ἐπιδηφύοι τεχνίται (vid. Diodorus lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐν τινὶ καθεῖσθαι Aristidi T. III. pag. 720. Ἐάν ἀφέντες ἐφ' ᾧ καθήνται περιέρχωνται, Xenoph. Oecon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533. fortasse dederat Aristophanes: Τὸν χειροτέχνην ὥσπερ δίσκον ἐπαναγκάζουσα καθῆσθαι, — Ζητεῖν θ' ὁπόθεν βίον ἔξει. Comparari possunt paulo diversae loquendi formulae, ἐν ἰχθύσι καθῆσθαι, et frequentior illa, ἐν ὄρνιθι καθῆσθαι. VALCK.

Ibid. ἐν αὐτῷ τούτῳ κατέαται) Multo mihi elegantius atque Ionum sermoni κατατεράχεται convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerali illa cura, Diodoro l. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, οἵπερ ἐτεράχματο ἐν αὐτῷ τούτῳ, Persae, qui ad hoc ipsum constituti erant. Sed novationis nimiae criminationem reformido. WESS. — Verum videtur κατέαται (scil. ἐν οἰκήμασι, coll. vs. 12.) de artificibus sellulariis, in officina sua sedentibus. Similiter impudicae mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, κατέσθαι ἐν οἰκήματι dicuntur. Vide II. 121, 99. et 126, 3. S.

5. σπουδαίστατον) σπουδαίστατον, et paulo post σπουδαίστατα libri forte dabunt fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαίστατα τῶν πηρυμάτων, lib. I. cap. 8. et 133. ubi notat Gronov. Huius moduli multa collegerunt Eustathius ad Od. β'. p. 89. et Athen. X. pag. 424. d. Conf. Etymolog. in voc. Αἰδουστάτος, Ἀντιέστετος, et in Ἑδουμός.

Apud Eustathium hoc reperitur haud aspernandum Hecataei fragmentum: οἱ Βιαντίδαι ἄνδρες σπουδαίστατοι ἐγένοντο. VALCK.

[5 et seq. τοῦ οὐκ ἴσιν ποιῶμαι τὸ εὖνομα - - ὀνομάζειν) Osiris est quem dicit, indice Tatiano, in Legat. pro Christian. loco a Wess. in Var. Lect. citato, p. m. 32. ed. Paris. 1635. Conf. Larcher ad h. l. S.]

10. μισθῷ ὁμολογήσαντες) μισθὸν ὁμολογ. Reiskius, dubito urgentè-ne caussa. Vide tamen Themist. Or. XXIII. pag. 288. D. WESS. — Fuerit μισθῷ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῷ dixisset: coll. I. 60, 10. S.

[12. ὡς τὰ σπουδαίστατα ταριχεύουσι) τὰ σπουδαίστατα σώματα intelligit Bernholdius in Notis ad Lamb. Bosii Ellipses Gr. pag. 498. ed. Schaeferi. Fallitur Vir doctus: ad ταριχεύουσι utique intelligi τὰ σώματα debent, aut potius τὸν νεκρὸν coll. I. 3. et 10. vel τοὺς νεκροὺς, coll. I. 32 seq. τὰ σπουδαίστατα vero valet κατὰ τὰ σπουδαίστατα, vel κατὰ τὴν σπουδαιότητα τὰ ταριχεύουσιν, coll. I. 4-9. et cap. 83. Similiter τοὺς τὰ πολυτελέστατα σκευάζουσι νεκροὺς ait extr. hoc cap. scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτελέστατα ταριχευομένους. S.]

15. λίθῳ Αἰθιοπικῷ) Paria Diodorus I. 91. Adde Exodi cap. 4, 25. Iosuae cap. 5, 2. et Pentecont. Ramirezii de Prado c. 4. Habet Middletonus Monument. Antiq. p. 262. descriptas ex condito cadavere Aegyptio, Mumiam vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem eiusmodi manu tenens: iungi etiam Io. Nardii Adnot. in Lucretium pag. 650. possunt, adcuratiorem conditurae picturam sistentes. WESS.

[16-21. ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην πᾶσαν ἐκαθήραντες δι' αὐτὴν - - ἔπειτα τὴν νηδὺν - - - πλήσαντες, συρράπτουσι ὀπίσω. Hacc Larcherus sic convertit: Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe etc. Id si dixit Herodotus; si, quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad intestina pertinet; merito mirabimur cum eodem erudito Interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, Diodorum Sic. I. 91. perpurcata memorare intestina, (τῶν

ἐγκοιλίαν ἔκαστον: paullo ante dixerat, ἔκαστα ἐξαίρει πλὴν νεφρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen, quid illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, Heynius etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*, p. 84. refert, tamquam diserte et ab Herodoto et a Diodoro traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, Porphyrius (*Larshero* citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentione facta, intestina ait, arcae inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse proiecta: quem morem item *Plutarchus* attigit in VII. Sapientum Convivio, p. 159. B. et de Carnium esu Orat. II. p. 996. E. Cum quibus hactenus *Sextus Empir.* (Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.) consentit, ut dicat, *Aegyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξελόντας, condire cadavera.* Iam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum intestina dici, et hac ipsa notione id vocabulum a Porphyrio et Plutarcho locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδύς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie ventrem et alvum significat, apud ipsum Nostrum cap. 87, 10. de stomacho et intestinis accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc haeremus, ubi τὴν νηδὺν ait --- πλήσαντες συμβάπτουσι ὀπίσω, [l. 19 - 21.] dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν ventrem ipsum vel alvum dici, non intestina. Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδύς, et κοιλία quam l. 17. dicit, prorsus synonyma sunt Nostro: nam pro eo, quod hic ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλήσαντες dixit, vicissim cap. 87, 4 seq. ἐπλήσαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξελόντες τὴν νηδὺν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad intestina, sed ad cavitatem ventris, e qua exemta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. S.]

20. καὶ τῶν ἄλλων θυνωμάτων) Hoc praefero. Non damno θυμμήματα, sicubi praesidio et consensu Codicum roborantur. Secus hic habet, neque Herodotus suum diffitetur III. 113. et supra c. 40. In Simonidis fragmento, κήλευσάν μιν μοῖραι καὶ θυνώμασι, apud Athen. XV. 12. [p. 690. c.] mutavit aut Clemens Alex. ipse, aut eius scribae καὶ θυμιά-

μασι, Paedag. II. p. 207. [Sic nempe et hic in locum rarioris vocabuli aliud vulgatus a nonnullis substitutum est.] Adiunge his Cl. Trillerum ad Thom. M. De myrrha, casia, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostrae superiorisque aetatis est. Io. Nardius, qui diligentissime Mumias, quas adpellant, ad Lucretium p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet, vulgo negat: nihil certe se, post impensissimum examen, praeter concretas bituminis glebularum in ventre cadaverum et parte calvariae observasse. Non dissimilia Middletonus et Io. Gravius Pyramidogr. p. 49. Sed Mumiae, quae in aetatem nostram perseverant, pleraeque omnes Herodoto longe posteriores videntur. WESS. — De veterum Aegyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium mumiarum instituto examine, erudite commentatus est Rouellus, in Actis Academiae regiae Scient. Parisiensis anni MDCCCL. Exstat etiam curata cadaveris eiusmodi descriptio in Sylvestri de Sacy Adnotationibus ad Abd-Allatif (Relation de l'Egypte) p. 268 seq. neminemque poenitebit reliqua etiam perlegisse quae in eodem opere, vel ab ipso Arabico auctore, vel a doctissimo eius Interprete, de medicatis Aegyptiorum cadaveribus p. 198. et seqq. leguntur. Ut alios taceam doctos viros, qui de medicatis Aegyptiorum cadaveribus commentati sunt: ad recte aestimandam universam hanc Herodoti expositionem, eandemque cum his conferendam quae et ab aliis priscis auctoribus et a recentioribus nonnullis super eodem argumento scripta exstant, imprimis valet illustris Heynii Spicilegium Antiquitatis Mumiarum, in Commentationib. Soc. Reg. Goett. per annum MDCCCLXXX, Vol. III. p. 69-98. S.

22. ταρχεῦσιναι λίτρῳ) Moeris: λίτρῳ Ἀττικῶς, λίτρῳ Ἑλληνικῶς: hinc ψευδολίτρῳ in Comici Ranis apud Polluc. [VII. 39.] et Eustath. Vide not. Piersoni. [ad Moer. p. 246.] Male ergo λίτρῳ post pauca. Multa sibi, ut fert querela, librarii adrogarunt olim, quaeque non bene habebant cognita, aliam in formam verterunt. Tale fortasse ὑπαρχόντως τῇ νόμῳιδι. [l. 27. pro τῷ νόμῳιδι.] Glossae Sangerman.

Κόμμιδι, ἢ δοτικῇ, 'Ἡρόδοτος Β'. *Commis Alexandrina* est in Scribonio Largo Compos. 72. Habet Plinius Nat. Hist. XIII. 20. et saepe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a Nonio: qua de *P. Leopardus* Emend. XVIII. 30. Tamen κόμμι ἐστὶ, cap. 96. WESS. — Quod λίτρον vel νίτρον Graeci dixere, non esse hoc salis genus, quod nitrum vulgo vel sal petrae vocamus, sed istud quod *alkali minerale* et *natron* recentior aetas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. Larchero) Rouellus loco cit. p. 123 seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse Herodotum, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Vir eruditus, Scholae Medicae in Argentoratensi Academia lumen, Thomas Lauth, patrociniū Scriptoris nostri suscipiens in *Historia Anatomiae* propediem in publicum emittenda. cap. 2. p. 20 seq. S.

26. Σινδόνης βυσσίνης τελευτώσι) Sic VII. 181. in vulnereum ligamentis. Inpendit his operam vir doctissimus *Steph. le Moyne*, et errantem *Vallain* adiuvit *Observ. ad Polycarpi Epistol.* p. 301. Contulit quoque *Valekenarius* ad *Euripid. Phoeniss.* vs. 1663. quae his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex *Athanasio* adiungere, funerationis et ταριχεύσεως hoc genus ipsos servasse Christianos, proptereaque, quod supra significavi *Mumias* tantae omnes vetustatis non videri, ac censentur passim. Οἱ Αἰγύπτιοι scribit τὰ τῶν τελευτῶντων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιελίσσειν ὀθονίῳ· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκιμποδίων τίθεναι, καὶ φυλάττειν ἔνθεν παρ' ἑαυτοῖς, vitae S. Antonii c. 90. p. 862. WESS. — De Christianorum Mumiis singulari commentatione *Chr. Guil. Franc. Wakchius* egit, quae legitur inter *Comment. Soc. Reg. Goetting.* 1780. *Sindonas* istas *byssinas* ex *gossypii* sive *lanae xylinae* genere quodam contextas fuisse, et curata observatio *Mumiarum* docuit, et prisci testes sunt auctores, *Theophrastus Hist. Plant.* IV. 9. *Pollux VII.* 75. aliiq. Conf. *Harduin.* ad *Plin.* XIX. 1. sect. 4. et instar omnium *Forsterum* in commentat. de *Byssso veterum* p. 38 seqq. laudatum *Heerenio* in *Ideen über die Politik etc.* T. I. p. 138. S.

31. ἐν οἰκήματι θηκῆ) Ne *Salmasius* quidem [a quo in *Plinianis* p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat

Gron.] alibi, opinor, legerat οἶκημα θήκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἶκηματηκαίω, litera interserta legem ego quam vocant Criticam migrarem, atque ignotae notissimam vocem substituendo legerem, ἐν οἰκήματι καινῷ ἰστώντες ὄρθον πρὸς τοῖχον: neque aliter legisse suo tempore suspicor Diodorum Siculum, cuius eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἶκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλέστατον τῶν τοίχων ὄρθην ἰστάσι τὴν λάρνακα: hanc dixerat Herodotus ξύλινον τύπον ἀνθρακωσιδία. οἶκημα more satis usitatῶ vocant conclave. VALCK. — Quid-ni vero Noster, cui frequenter θήκη sepulcrum est, οἶκημα θηκαῖον dixerit conclave sepulcrale, cameram adservandis corporibus medicatis destinatam? S.

CAP. LXXXVII. 1. τοὺς τὰ μέσα βουλευμένους) Sequor Vindob. nam Porti commentum, βουλευμένους Poët. et Ionic. pro communi βουλομένους, fundamento destituitur. Cognitissima est confusio utriusque verbi, VI. 66. atque alibi. Supra c. 86. κατὰ ἣν τινα βούλονται σφι σκευασθῆναι etc. Mox τὴν τε πολυτελεῖαν praeferrem. Hoc amplius, T. Fabri emendationem [L. 6.] καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα contudit repressitque Gronovius, cuius observatis adstrue Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 468. WESS. — Recte Gronov. monuerat, ἐπιβαλόντες idem fore ac id quod modo dixerat ἰσηθήσαντες, nunc autem huius contrarium requiri; quare verum esse ἐπιλαβόντες, notione cohibendi, impediendique ne continuo per posteriora rursus effluat. S.

[10. τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα) τὴν νηδὺν h. l. stomachum cum intestinis dici, supra ad cap. 86, 16. observavimus. τὰ σπλάγχνα sunt nobiliora quae vulgo vocamus viscera. S.]

CAP. LXXXVIII. [2. συρμαίη διηθήσαντες τὴν κοιλίην) Συρμαίη (unde συρμαίξιν c. 77, 5.) Galeno in Explic. voc. Hippocr. est ἡ μετρίως γενομένη τῶν περὶ γαστέρα κάθαρσις: Hesychio, πόμα δι' ὕδατος καὶ αἰλῶν: Suidae, πόμα ἐκ ζυῶν καὶ ὕδατος: et τὸ καθαρκτικὸν δι' ἐμίων καὶ κοιλίας. Vide viros doctos ad Hesych. et instar omnium Foësius in Oecon. Hippocr. hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit cap. 125, 18. S.]

CAP. XC. 2. ὑπὸ κροκοδείλου ἀρπαχθεὶς) Exploratum si foret, abreptos a crocodilo capacem eius in ventrem semper et statim demergi, prorsus haec intricata atque

implicita durarent; quorsum doctissimi viri observatio porrigitur, *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 634.* At id nec liquet, nec fit vero adsimile. *Iosephi* iusta defensio est, huc pertinens, *Nos asinis, ait, neque honorem -- damus, sicut Aegyptii crocodilis et aspidibus: quando eos, qui ab istis moriuntur, et a crocodilis rapiuntur, ἀρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, felices et deo dignos arbitrantur, contr. Apion. II. 7. p. 475.* WESS.

CAP. XCI. [1. Ἑλληνικοῖσι δὲ νομαίοισι etc.) Conf. quae ad c. 79, 1. notavimus. S.]

4. Χέμμις πόλις) *Hesychio* Χέμμις, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανὸς Graecis πόλις, teste *Diodoro* I. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, *Achmin* sive *Ichmin*, quo nota nunc est apud *Golium* ad *Alfergan.* p. 102. et uberius in *Pantheo Aegypt. Iablonskii* lib. II. 7. p. 294. *Μοτ περίξ* δὲ αὐτὸ tueri se potest ex I. 196. II. 29. WESS. — De *Chemmi* satis copiose *Stephanus Byz.* hac voce. S.

13 seq. σανδάλιον τε αὐτοῦ --- δῖπην) *Veri* fidem mensura longe excedit, et par tamen *Herculei* pedis modulus III. 81. Quo quidem in genere quid sibi veteres indulserint, poëtae declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ *Reiskius* αὐτῷ esse iubet, quod equidem, si schedae addicerent, non recusarem. WESS.

18. καὶ δέρματα) Legebat vir doctus δέξαια, torques, incertus dubiusque de torquibus et pellibus, quae certantibus praemia victoriae fuerint. Succurret, ne δέρματα male oleant, *Homerus* Ἰλ. γ'. 159.

--- Ἐπὶ οὐκ ἱερήιον οὐδὲ βοεῖην

ἀρνύσθην, ἃ τε ποσσὶν αἰθλία γίνεται ἀνδρῶν.

In quae *Scholiastes* a *Valckenario* editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρας ἰδίδουν ἑκαθλόν. Superiora [l. 16.] διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα haud scio an verti debeant, in omni certaminum genere eminentes, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλῶν VI. 63. et διὰ πάντων φασμάτων VIII. 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα *Dionis Chrys. Or. XXXVII. p. 458.* male sollicitatum a *Seldeno.* WESS. — *Wesselingium* secutus *Larcher* sic interpretatus est, qui de tous les jeux sont les plus excellens. At nihil hic de eminentia. Commode *Valla*, cuius versionem editores omnes tenuere, per omne certandi genus. Si participium ἔχοντα exprimere vel-

les, dicendum erat, ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt. Alia ratio est locorum a *Wess.* citatorum, VI. 63, 15. ubi εὐδοκίᾳ adiicitur, aut VIII. 37, 12. ubi ἄξια θανύσθαι μάλιστα. Similiter VIII. 69, 5. ἐν πρώτοις τιμημένῃς διὰ πάντων τῶν συμμαχῶν. Alibi saltem adverbium μάλιστα adiicitur, ut in *Dionis Chrys.* loco cit. aut ἥμιστα, ut apud *Nostrum* VIII. 142, 8. ὑμῖν διὰ πάντων ἥμιστα, vobis prae omnibus minime. At hic quidem nihil tale comparet: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. S.

CAP. XCII. [2. οἱ ἐν τοῖς ἔλεσι. Conf. *Hemsterh.* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 55 seqq. S.]

[8. Φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνια πολλά, τὰ Αἰγύπτῳ καλεῦσι λωτόν.) Alia est *Cyrenaica* et *Libyca arbor lotus*, (*Rhamnus lotus* *Linn.*) a quo *Lothophagi* nomen habent; cuius de fructu *Noster* IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (cap. 96, 3.) memorat. Alia aquatilis planta, de *Nymphaearum* genere, *Lotus Aegyptiacus*, de quo hoc loco: de eodemque *Athenaeus* lib. III. cap. 1. et 2. nostrae edit. et lib. XV. cap. 21. p. 677. ed. *Cas.* Huius duas species hic memorat *Herodotus*: alteram, cuius fructum cum papavere confert; quae est *Nymphaea lotus* *Linnaei*, flore albo, radice esculenta: alteram, flore rosaceo, cuius ovarium vel capsula seminalis, fava vesparum similis, nucleos esculentos continet; quae est *Nymphaea nelumbo* *Linn.* cuius capsula seminalis apud auctores ab *Athenaeo* citatos ciborium nominatur; fructus, faba *Aegyptiaca*; radix sive bulbus utriusque speciei, falso nomine colocasia: ipsius loti nomine, flos maxime intelligitur. Posteriorem speciem nostra aetate non amplius in *Aegypto* reperiri, sed in *India* etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturae observatores. Est autem tertia species, primae adfinis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in *Aegypto* nascens, caeruleo flore, *Athenaeo* loc. cit. p. 677. c. memorata: cuius ideo hic mentionem inieci, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a *Salmasio* et *Bodaeo* propositae, qui κατέαν την χροιάν apud *Athen.* in χροίαν mutandam censuerunt. Hanc *nymphaeam* lotum caerule-

leam descripsit Iul. Caes. Savigny in Annalibus Musei Hist. Nat. T. I. pag. 366 seqq. De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad Athenaeum laudavi, inprimis consulendus Raffeneau-Delille, in *Observations sur le Lotus d'Egypte*, eisdem in Annal. Hist. Nat. T. I. p. 372 seqq. et is cui commentationum istarum indicium debeo, Sylvestre de Sacy in Adnott. ad Abd-Allatif p. 94 seq. S.]

10. τῇ μήκωνι ἰὸν ἰμοφρεῖς) Atticorum et Ionum est ἡ μήκων auctore Dionysio in Eustath. Comment. p. 1390, 50. [Od. p. 19, 38. ed. Bas.] Optime mox Salmasius et eius exemplo Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. IV. 4. p. 447. πρίσαντες ποιῦνται, quomodo in mssis et Eustathius. Prius certe est pinsere, quam panem coquere; neque locum hic habet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo fiat. WESS.

[16. ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφρομένη ἐκ τῆς ῥίζης γίνεσθαι) Ad verbum, *fructus in alio calyce* (sic enim, non calice, scribi in nostra versione debebat) *inest*, ex radice adnato. Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum, alios loti flores masculinos esse, alios foemininos; quae si eius fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucri illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Graecum vocab. κάλυξ, a verbo καλύπτω originem ducens, frequenter quidem sigillatim de rosa usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. Adnot. ad *Athen.* IV. 148. b.) sed proprie et generatim (prorsus ut latinum *calyx*, Plinio frequentatum) *involucrum* significat, quod vel *florem tegit*, vel *fructum includit*, conf. Nostrum, III. 100, 5. Quod adiiicitur, κηρίω σφικῶν ἰδίην ὁμοιότατον: quemadmodum ego ὁμοιότατος requisiveram, sic et Benedictus in Act. Sem. philol. Lips. p. 298. legi maluerat. Sed nihil novandum: non quidem adverbialiter (ut in *Var. Lect.* dixi) accipiendum fuerit illud ὁμοιότατον, sed more Graecis vulgatissimo per ellipsin vocabuli κηρίμα, aut minutae voculae τι, intelligendum. Iconem capsulae seminalis loti, favi vesparum

speciem referentis, ex *Clusio* repraesentavit *Bodaeus* a *Stapel* ad *Theophr.* p. 446. florum et bulbi icones ex *Prosp. Alpino* exhibentur *ibid.* p. 449. et 450. S.]

[19. τὴν δὲ βύβλον, τὴν ἐπίτειον γινομένην) Hoc ita dictum est, quasi significare *Herodotus* voluisset, duas aut plures esse *papyri* species, quarum una *ἐπίτειος* sit, reliquae non item. Quod quale sit, videant doctiores: illud equidem moneo, repetitum istum articulum tenere libros, quod sciam, omnes. In nostro quidem cod. F. casu accidisse videtur, ut τὴν post βίβλον accentu careat. S.]

24. ἐν κλιβάνῳ διαφανεί) *Interpres* in *furno luculento*, i. e. bene candente et ignito. Αἰθους ἐκ πυρός διαφανίας habemus IV. 75. διαπύρους καὶ διαφανείς in *Plut.* Opusc. pag. 1006. Ed. H. Steph. Haec *Reiskius*. In glossis *Erotiani*, διαφανέσι, διαπύροις, ac saepe *Hippocrates*. Vetus scriptor in *Τηκτὰ Suidae*, καὶ τὴν σιδηρίτην γῆν, ἣν πυρὶ πολλῷ διαφανῇ ἐργασάμενοι. Tantilla res neglecta conturbavit viri egregii rationes, commentantis, in *furno διαφανεί*: quod quid sit nescio, nisi dicamus intelligi vitrea ista vasa, quibus radices, fructus, flores, herbae, destillantur, quae vulgo dicuntur *Alambica*, Observat. in *Polycarp.* Epist. p. 611. Ἰνῆζαντες, ad quod itidem adhaesit, recte in *Hesychio* ὀπτήσαντες. WESS. — Aliàs tamen πύγειν non torrere significat, sed longe diversam denotat ciborum parandorum rationem, de qua *Kühn* ad *Polluc.* X. 107. conf. *Athen.* II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. S.

CAP. XCIII. [1. ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι) *Commode* *Reiskius* monuit, ποταμούς; h. l. dici canales e *Nilo* ductos. S.]

5. ἐπομέναι ἀνακάπτουσι) *Aldinum* et *Remig.* ἀνακάπτουσι natum est ex ἀναλάπτουσι, quod etsi rei non male respondeat, posterius vulgato manet. *Aristoteles*, explodens hanc in piscium generatione fabellam, τὸν εὐήθη λόγον — — ὅνπερ καὶ Ἡρόδοτος ὁ μυθολόγος, ὡς κνίσκομένων τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ἀνακάπτειν τὸν θορόν. Editur ἀνακάπτειν, quod *Laurentio* et hic repertum fraudi fuit: scripturae in *Philosopho* vitium *Sylburgius* non neglexit. WESS.

Ibid. ἀνακάπτουσι) Legitur ἀνακάψαι in *Aristoph.* Av. 580. et in *Schol.* ad vs. 1550. restitui poterit *Hermippo*: Ἐγὼ δ' ἀνίκαψα, λαθὼν γι τὴν διφρηφόρον: nisi quis ἐνίκαψα censeat praefendum: vulgata, sensu cassa, Ἐγὼ δ' ἐνίκα

ψαλαίων τῶν διαφοφόρον *Meursium* non videntur offendisse in Panathen. pag. 40. [Eodem verbo utitur *Clearchus* apud *Athen.* I. 6. a.] Si forte legeretur in Cod. *Herodoti* ἅμα τε κάπτοι καὶ ἐξ αὐτοῦ κνίσκονται, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum κάπτιν adhibetur. In *Gloss. Herod.* vulgatur Κάπτοις, ἀποδεχόμενοι. Κάψι πίνειν, e *Plinio*, morsu bibere *Casaub.* interpretabatur *Anim.* in *Athen.* p. 669. [ad *Athen.* IX. 388. d.] *Eximia* notavit *Tib. Hemsterhusius* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 314. et seqq. *Sophon Athen.* VII. p. 286. d. et 323. λ. κίστραι βότιν κάπτουσαι. In *Eratothenis Catast.* c. 38. ὁ μέγας - - - ἰχθύς, ὃν καὶ πικρὴν - - - coctant literae male distractae, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὕδροχόου ἐκχύσεως: non aliter in suis reperere libris *Theon* et interpretes Latini: vid. *Schol.* in *Arati Phaen.* vs. 386. ubi pro κάπτιν recte κάπτειν iam scribebat *Scaliger* ad *Manil.* p. 62. *Hygin.* Poët. *Astr.* II. cap. 41. Hic videtur ore aquam excipere & signo aquarii. *Schol. German.* p. 134. Piscem dicunt aquarii urnae habere (l. bibere) effusionem. *VALCK.* — Cf. *Koen* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 117. S.

11. κατ' ὀλίγους τῶν κίχχρων) Putes hanc ad forinam esse *IV.* 181. τρυφία κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et paucae grana, quae mox pisculos interpretatur, femellas eructare docetur. *WESS.* — Pro κατ' ὀλίγους doctissimus *Courroy* apud *Larcherum* κατὰ λόγον corrigit, adplaudente *Creuzer* in *Fragm. Hist.* p. 63. interpretaturque magnitudine granorum milii, coll. *III.* 100, 4. ubi ὅσον κίχχος τὸ μέγεθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hic esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud *Athen.* *XM.* 525. d. memorantur vestes χρυσοῖς κίχχοις (aureis granis) distinctae, sic et hic οἱ κίχχοι, generali quadam vocabuli notique, grana dicuntur; et τῶν ὠῶν οἱ κίχχοι (ovorum grana) intelliguntur ipsa singula ova, vel ovula, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀποβαίνουσι τῶν ὠῶν κατ' ὀλίγους: eā sententiā quam in *vers. lat.* expressi. conf. supra *L.* 5. et mox *L.* 12. et 14. Caeterum satis novimus, haud raro κατὰ λόγον et κατ' ὀλίγον temere inter se permutata reperiri: sed hoc quidem loco culpā vacant librarii. S.

15. et seqq. οἱ δ' αὖν αὐτῶν ἀλωσι etc.) Quod subditur de

piscibus in mare nantibus et renantibus, verum et in thynnis, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud Athen. VII. pag. 301. B. ex Aristotele Hist. Anim. VIII. 13. Mox Reiskius οἱ δ' αὖ [pro οἱ δ' αὖ] ὀπίσω praeferit. Ego vero fidenter cum Valckenario ἐπαριστερά τῶν κεφαλῶν et τὰ ἰριδία recepi ex IV. 191. Nam ἐπ' ἀριστερά et ἐπὶ δεξιά, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. WESS. — Vide Var. Lect. et conf. I. 51, 4. et 5. VI. 33, 2. et 3. Adde Lexic. nostrum Polyb. p. 243. col. b. S.

26. πῖπλᾱται πάντα) Probo Medic. cui plerique ad-sentiuntur I. 212. et IV. 72. Solent alioqui in verbi scriptura, sicuti notum, discordes esse. [vide Var. Lect.] De piscium subita, aquis Nili incrementibus, origine alii aliter. Arch. οἱ ἰχθύες, οἱ τεκόντες ὡς, [l. 29.] paene iustum et legitimum opinor. WESS. — Nobis aliud libri nostri persuaserunt: parum commode post ἰχθύες repetitur articulus; post οἱ ἰχθύες autem commode incidetur oratio: οἱ ἰχθύες, ἐντεκόντες etc. pisces, postquam ova in limo deposuerunt, etc. S.

CAP. XCIV. 3. καλῶσι μὲν Αἰγύπτιοι κίκι) Nimia admiratio Medic. eiusque τῇ abtulit a tramite Gronovium. Ecquis τὸ τῇ memoravit? Mitto Codicum concordem, si Ask. et Pass. seponas, a Florent. dissensum: praetereo medicos, κίκι et expressum inde oleum saepe numero adhibentes: tum Diodorum, Plinium, etiam שמן קיק oleum Kik, et קיקין Hebraeorum; quae, a Scaligero, Salmasio atque aliis deposita in medium, si nihili duxit, ut sane flocci fecit Vir Cl., morari eum debuerat omnibus codicibus prior Strabo, illis, quae verissime de Aegypto Noster prodidit, accensens καὶ τὸ κίκι sive κίκι, καρκός τις, verba eius sunt, σπειρόμενος ἐν ἀρούραις, XVII. p. 1179. [p. 824. A. ed. Cas. Adde Plin. XV. 7. et, quem ibi Harduin. laudat, Dioscorid. lib. IV. c. 164. ubi σιλλυμπριν i. q. σείλις Κύπριον.] Sed hoc habet. Incredibilis paene praeiudicatarum opinionum vis est; quae, nisi caute et consulto agas, aciem ingenii et obfuscabit et obtundet. Sillicypria, sive Silicypria explicat Salmas. in Solin. pag. 704. Quod autem habet Arch. [l. 5.] τὰ ἐν ἔλεσι, considerationem meretur. Supra c. 92. ἐν τοῖσι ἔλεσι scribit Vind. ἐν τοῖσι ἔλλησι, prave

citra dubium. Alibi eadem scriptionis conversio, qua de pluribus olim ad Hieroclis Synecdem. pag. 726. WESS. — De kiki cf. Viros doctos ad Hesych. h. v. S.

5. αὐτόματα ἄγρια) Apollonius Philostrati p. 27. f. ἡδὴ μοι, εἴπει, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχανα τῶν ἡναγκασμένων. Neque tamen putein, Herodotum absque copula dedisse duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adposuisse ἄγρια. [Is aliquis, puto equidem, ipse Herodotus fuerit, copiam verborum minime aspernatus.] Quae sic sponte sua nascerentur αὐτόματα φύεσθαι dicuntur VIII. cap. 133. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: Ἔστι δὲ σφι κάνναβις αὐτομάτη φύομένη ἐν τῇ χώρᾳ --- ταύτης δὲ πολλῶν ὑπερφέρει ἢ κάνναβις αὐτῇ, ἢ καὶ σπειρομένη φύεται. VALCK.

8. κόψαντες, ἀπιπύουσι) Laurentius: alii contusum, ad ignem, alii in sartagine coquunt. Melius Salmasius in Solin. p. 686. alii contusum exprimunt, alii frictum excoquunt. Ἀπιπύουν est exprimere, ut ἐξίπυον Dioscoridi V. 85. et 89. καὶ ἐξίπυας ἀνελκύ τὸ ἀποπύον. Ἰπύουν et ἐίπυον non dissimili gaudent potestate; Comici Eq. vs. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς docte illustravit Hemsterh. ad Plutum vs. 816. Scholiastes Passion. ἀπιπύουσι bene explicuit ἐκπίπυοντι. WESS.

CAP. XCV. 9. τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χράται etc.) H. Steph. in Prolegom. p. 741. aliter interstinguit, non dissentiente admodum Gronovio, quem vide. Malim quoque cum Abreschio καὶ ἔπ. ἐνδύς, ὑπ' αὐτῷ καθ. Conopeum operis erat reticulati, instarque ἀμφιβλήστρου. Paullus Silentiarius:

Καλλυγάμοις λίκτροις περικίδναμαι· εἰμι δὲ κενῆς

δίκτυον οὐ Φοιβῆς, ἀλλ' ἀπαλῆς Παφίης, culte, Florileg. IV. 32, 2. [Anal. Brunch. T. III. p. 92.] WESS. — Ut nos edidimus orationemque distinximus, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χράται ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ. περὶ ταύτην etc. sic ante nos omnes, nisi quod post νύκτα leviter orationem incidit Ald. cum nostro ms. F. iterumque uterque post ἐν τῇ comma ponit, quo significatur τῇ ἰονice pro ᾧ poni: ex scriptis autem libris nulla lectionis adnotata varietas est. H. Stephanus, turbatum hic quidpiam esse sentiens, et in ora suae edit. et in Prolegom. sic legendum interpungendumque censuit, τὴν δὲ νύκτα οὕτω χράται· ἐν

τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ, περὶ ταύτην etc. Perspecte ille quidem : cui hactenus suffragatus est Gronov. in Notis, ut eodem modo distinguendum locum censeret; caeterum, incommo- dam et ipse sentiens vulgatam scripturam, abesse quidem maluerat duo verba αὐτῷ χρᾶται, sed, quoniam ea *cod. Med.* cum aliis agnoscit, ita tenenda monuit ut αὐτῷ χρᾶται legeretur, sibi utitur. Profiteor equidem, semper me offensum fuisse vulgatā huius loci scripturā et inter- punctione : nec satis ipse scio, qui factum sit, ut eundem locum in *Var. Lect.* absque notatione praetermiserim; quum, si nihil aliud habuissem, saltem speciosissimae *H. Stephani* emendationis mentionem facere debuissim. At, ecce! iam multo etiam gravioris negligentiae me ipse ac- cusare cogor. Nam nunc maxime, optimum nostrum codi- cem *F.* denuo evolvens, perspicue in eo scriptum video, quod ad hunc diem observationem meam effugerat, τὴν δὲ νύκτα, τὰ δὲ αὐτῷ χρᾶται ἐν τῇ etc. quam scripturam (τὰδε, i. q. κατὰ τὰδε vel οὕτω: conf. saltem c. 108, 4.) nemo, qui vel primis labiis Herodoti Musas attigit, dubitabit sinceram esse manum auctoris. Quo loco iterum iterumque gratissi- mum meum animum illustri domino SCHELLERSHEMIO pro codicis huius usura ad hunc usque diem liberalissime mihi concessa, itemque *Creuzero* meo, quo intercedente ille beneficio hoc me adficere dignatus est, lubens merito publice testatum facio. Simul vero illud profiteor, fieri quidem posse, ut unus hic codex sit ex omnibus, qui ge- nuinam auctoris scripturam hoc loco servarit; sed fieri etiam potuisse, ut, quod mihi ipsi accidit, novam *Herodoti* editionem ad fidem veterum librorum emendatam paranti, qui in excutiendum hunc manuscriptum codi- cem (unum ex omnibus, quem meis usurpare oculis li- cuit) praecipuam adhibere curam debueram, idem non- nullis etiam ex illis hominibus acciderit, qui aliorum in gratiam alios Musarum codices contulerunt. Mox *L. 11. ὑπ'* αὐτῷ scribens noster codex, verba haec ad praecedens ἐνδὺς refert, sed praemisso commate ὑπ' αὐτῷ καθύδου iungit; quod fortasse non deterius vulgato ὑπ' αὐτῷ. Quid sit vero quod dicat Herodotus, *per rete ne conari quidem pun gere culices*, non dixerim equidem. *S.*

CAP. XCVI. [3. τῷ Κυρηναίῳ λατῷ. Haec est arbor

lotus, cuius supra in transcurso mentionem feci, ad cap. 93, 9. S.]

6. γόμφους πυκνοὺς) *Densos et longos stipites* Interpres. Ego clavos censebam, quibus utique in navium conpage suus usus. Notum Poëtae Γόμφωσιν δ' ἄρα τὴν γι καὶ ἀρμοῦναι ἄρην, Odyss. E'. 248. et Nonni XL. pag. 1044, 10. φράξατε λιπταλίσαισι σισηρότα δούρεα γόμφωσι: unde ipsae naves πλοῖα γομφωτά Strabon. XVI. p. 1076. B. [pag. 741. ed. Cas.] WESS. — Mira vero locutio, περὶ γόμφους περιέχουσι τὰ ξύλα, circum clavos circumnectunt ligna; quum expectasset, clavis connectunt. Tractavit hunc locum Schneiderus in Lexic. voc. Γόμφος, nec vero prorsus ad liquidum perduxit: illud recte videtur observasse, non tam navis structuram, quam ratis, huc describi. Sunt autem etiam alia in hoc capite, expeditu haud admodum facilia. S.

9. ἐν ᾧν ἐπακτοῦσαν) Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum ἐπακτοῦσαι, significans γομφῶσαι vel συγγομφῶσαι. Galeo versus observabatur Homeri ex Od. E'. 248. Γόμφωσι δ' ἄρα τὴν γι etc. Saepe verbum πακτοῦν, semel attigit Eustathius hunc Herodoti locum, ad Od. E'. p. 220, 27. velut Herodoteum excitans, πακτοῦσι τὰς ἀρμονίας βύβλην, quod interpretatur κατασφαλίζονται, significatum Aristophaneis adfirmans, et his Sophoclis, καὶ δῶμα πακτοῦ, quae sic emendate scripta bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent H. Stephanus Annot. in Soph. p. 13. et Is. Casaubon. in prima Edit. notarum in Diog. Laërt. p. 172., perversa tamen scriptio, καὶ δῶμα πακτοῦ, per editiones Sophoclis Ai. vs. 579. propagata, Suida potissimum auctore, verbum nobis peperit minime Graecum, ἀπακτοῦν. VALCK. — Correxerit Brunck. S.

11. διαβύνας) Sic Ald. et Medic. bene, atque hinc Gronov. cui iungetur haud male Küsteri observatio ad Hesychii Διαβύσσει. Quod insequitur, δύναται, retineo. Frequens ea structura optimo cuique, ut II. 125. Adde Diodorum V. 8. et illic congesta. WESS.

15. κατεββαμμένη ῥίπεϊ καλάμων) Reisk. ῥίπεϊ ἢ καλάμῳ, cui non adstipulor. ῥίπεϊ Homeri Odyss. E'. 256. Hesychius et Eustath. interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλάμων. Dioscorides I. 55. ῥίπον ἐκ καλάμου dabit; et ῥίπους ἐκ φασάκων Agatharchides p. 47. ed. Huds. quo genere Aeneas in Tactic.

c. 30: et 37. cum *Casaub.* scholiis. Usu feruntur βίβλ, βίβλις, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ βίβλος, (unde *Homeri* et *Nonni* βίβλις) et ὁ βίβλος. At hinc abeo. Θύρη crates illa dicitur, quoniam eius figuram et formam praeferebat, quae *Porti* iusta opinio. *WESS.* — Sic VIII. 51, 9. θύραι sunt *asserēs, tabulae.* Conf. *Schneid. Lexic. Gr.* hac voce. S.

21. τοῦτο γὰρ δὴ οὐνομαῖ ἐστὶ etc.) Grammaticorum natio βάρην Ionici commatis censet. *Phavorinus*, βάρεις, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. *G. Corinthus* consimiliter. Hinc βαρβαίρους βαρβάρους *Euripides* *Iphig. Aul.* 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat *Ios. Barnesius*. Spectavit enim Aegyptios, *Aeschyli* exemplo, qui *Suppl.* vs. 880. Αἰγυπτίαν δὲ βάρην οὐχ ὑπερβορῆ. *WESS.*

CAP. XCVII. 2. τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήσοις) *Diodorus*, ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήσοις *I.* 36. ubi plura. Πόντος de mari Aegaeo recurret semel iterumque, quo de aliàs. Nunc considerata quae de navigatione produntur, [*l.* 8 seqq.] ἐστὶ δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ etc. Sunt enim, si Latina interpretis amplectaris, a vero alieniora. A Naucrati urbe comoda navigatio, per eum alveum, qui *Canobicus* cap. 17., quocunque erat tempore *Memphim* versus: agris *Nili* inundatione mersis praeter ipsas *Pyramides* pergebatur cursu extraordinario. Itaque *Reisk.* ἐστὶ δὲ οὐ τῇδε οὗτος, ordinaria autem navigatio illuc non fert, uti vertit; *Patw* vero, ἐστὶ δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ etc. neque sola haec navigatio est, verum etiam iuxta etc. ut *μούνος*, quae vox tali verborum ordine saepe desit, intelligatur. Res ipsa verissima est, coniecturarum arbitrium mihi nunc non sumo. *WESS.* — Latinam correxi versionem: in Graecis nil mutandum. οὐκ οὗτος facile patet accipiendum h. l. de consueta et ordinaria navigatione. S.

CAP. XCVIII. 2. ἐς ὑποδήματα ἑκαίρετος) Ἐκαίρετος, quod legitur apud *Stephanum Byz.* voc. Ἀνθούλα, si Codices exhiberent scripti, hoc uno forsitan in loco videri posset vulgatae voci praeferendum, ut data diceretur *Anthylla* praesertim in calceos τοῦ αἰ βασιλεύοντος Αἰγυπτίου τῇ γυναῖκα, uxoribus Regum Aegypti, qui sibi invicem succederent. [At nihil est quod in librorum constanti scriptura desideres.] Formulae sunt usitatissimae, οἱ αἰ βασιλεύοντες: οἱ *Herodot. T. V.*

αἱ δὲ δικάζοντες: οἱ αἱ δὲ ἄρχοντες: in lapide Cretensi εἰ αἱ δὲ πόσμοντες memorantur. [Cf. Lex. Polyb. p. 11.] Recte monuit Galeus, apud Athen. I. p. 33. f. Anthyllam datam dici Reginis εἰς ζώνας: quod sane legitur in talibus frequentius: vid. B. Brisson. de Regn. Pers. p. 100. et 133. et Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 62. [lib. I. c. 52.] Quae Gellio sunt adscripta p. 428. et Xenophontis Κυρ. Ἀναβ. p. 40. ab Hutchinsono, aliis debentur: usum istum praepositionis εἰς attigit Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1013. VALCK.

Ibid. εἰς ὑποδήματα ἐκείνους δίδονται) Persarum istum morem explicuit B. Brissonius Regn. Pers. I. 108. non neglecto Athenaeo I. 26. [c. 60. nostrae ed.] qui de Anthylla, sive, ut scribitur Antylla, ἧς τοὺς Φόρους οἱ τότε βασιδαῖς, Αἰγύπτιοι τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμεταῖς ἐδίδοντο εἰς ζώνας, non exiguo, uti adparet, discrimine. [Nec vero ista ex Herodoto citantur apud Athen.] Archander autem [l. 6.] nepos-ne Achaei an filius sit habendus, dubium videtur. Vir Celeb. nepotem putat; Pausanias filium. Ἀρχανδρος, scribit VII. 1. p. 522. Ἀχαιοὺ καὶ Ἀρχιτέλης εἰς Ἀργὸς ἀφίκοντο ἐν τῇς Φθιώτιδος: ἐλθόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί. Quare Φθίος Archander ex loco, unde venerat. Memini Φθίων τοῦ Ἀχαιοῦ ex Stephano in Ἑλλάς, Archandri patrem Phthium minime. Quem tandem sequemur, Pausaniam, an Gronovium? WESS. — Potuerat tamen Gronov. auctoritate Stephani sententiam suam tueri. S.

CAP. XCIX. 3. κατὰ τὰ ἥκονον) Non erat cur hoc spernerem. [Nempe τὰ, quod olim aberat editis, dedere codd. Arch. Vind. Pass. Ask. Paris. B. quibuscum faciunt alii Paris. et F.] Tale κατὰ τὰ ὥρα ex schedis, IV. 76.; tale κατὰ τὰ συνθήκων VI. 88., et in msstis V. 112. nec diversum erat κατὰ τὰ εἶλοντο V. 12. [V. 11 extr.] quod Medic. mutavit. Scripsi quoque [l. 4.] τὸν Μῆνα, τὸν πρ. βασιλ. obsecutus membranarum, et narrationi c. 4. WESS.

5 seq. οἱ ἱερεῖς ἔλεγον, τοῦτο μὲν, ἀπογεφυρώσαι) Et hic duobus utor msstis; qui incongruo, quod vulgata post se trahebat, bene medentur. Probe novi, τοῦτο μὲν post pauca [l. 17 seq.] recurrere, quae repetitio non insolita, sicuti VI. 114. 122. 126. atque alibi. [Scil. huic τοῦτο μὲν, respondet illud τοῦτο δὲ, quod l. 22. legitur: quia vero nimis longum hinc est intervallum, repetitur interim τοῦτο

μὲν L. 17 seq.] Maior difficultas τὸ ἀπογεφυρῶσαι urget; cui tollendae quid Gronovius impenderit, notata patefaciunt. Pontes, quibus Memphim rex separaverit, non bene disputationi narrationique conveniunt. Quam ob rem Reiskius ex Medicei inserto καὶ deficere quaedam opinatus; τοῦτο μὲν refingit ἀπὸ τε θυρῶσαι τὸν ποταμὸν καὶ κτίσαι τὴν Μέμφιν, oggesta mole, velut foribus oppositis, fluvium exclusisse, et Memphin condidisse. Verum copula illa sublestae fidei est, damnata a plerisque libris, et propterea inducta. Hesychii ἀποθυρούμενος, ἀποκλεισμένος, foribus exclusum, quales in Comoediis saepe comissatores, indicat, et insolente translatione amni adcommodatur: mitto citra necessitatem et schedas addita alia, nec aegre fero doctam istam operam. Mihi lenior commodiorque videbatur medicina in ἀποστενυγρῶσαι. Docuit Galenus in Hippocrat. de Morb. Vulgar. p. 456. στενυγρὸν Ionibus tantumdem esse ac στενόν, et στενυγρῶσαι humorum vias occludere et arefacere, συναγωγὴν τῶν ὑγρῶν τὰς διεξόδους καὶ ξηρᾶναι: nec discrepat Erotiani iudicium; στενυγρῶσαι esse ait ἀποστεγνῶσαι καὶ πυκνῶσαι τόπον τινα, ἐν ᾧ ὑγρὰ ἐστὶ. Erit itaque ἀποστενυγρῶσαι τὴν Μέμφιν, eam sicciorē abducta aqua reddere, et in artum quodammodo cogere. Quorum utrumque abs Aegyptio rege inchoatum et absolutum fuisse, scriptor exponit. Venerat, ut sollicitis plura solent, et ἀποκαφεῖν τὴν Μέμφιν in calamum et mentem. Sed nolo coniecturis indulgere nimium. Viderint peritiores, et Diodorum I. 50. addant. WESS, — Haec pererudite, ut solet, Vir longe doctissimus. At tanto nunc non opus erat molimine. γέφυρα, ut perspecte Schneiderus in Lexic. monuit, non modo de ponte proprie nominato dicitur, sed et de aggere, ut Iliad. ε. 89. Et γεφυροῦν, non modo ponte iungere, verum etiam aggere complere, aut velut aggere obstruere, Iliad. ε. 245. Sic isthmum Pindarus Nem. VI. 67. πόντον γέφυραν, et Isthm. IV. 34. γέφυραν ποντιᾶδα. Quare haud incommode ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μέμφιν intelligetur iactis aggeribus Memphin (a Nilo) secludere, et ab inundatione tutam praestare. Et percommode etiam καὶ particulam probati adiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyae montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed hoc etiam solum, in

quo Memphis condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege Mene, ut quidem sacerdotes Herodoto narrarunt. Verbum ἀπογεφυρώσαι idem Reiskius, qui mutatum voluerat, haud multo post eadem notione, quam nos probavimus, defendens: „Hanc significationem, inquit, verbo inesse „posse, patet e simplici γεφυρα, quod non modo pontem, „sed etiam, ut Homero passim, intervallum inter binos „quosque aciei ordines notat. Hoc sensu verbum γεφυρῶν „simplex occurrit apud Eusebium in Chronico, ubi de „Hadriano sic tradit: Ἀδριανὸς ἐχείμασεν εἰς Ἀθήνας, μνηθεὶς „τὰ μυστήρια, καὶ γεφυρώσας Ἐλευσίνα, κατακλυθεῖσαν ὑπὸ „Κηφιστοῦ ποταμοῦ.“ Sic ille Vol. III. Animadv. in Graecos auctores, p. 106. S.

13. ὃς ἀπεργμῆνος ἦν) Negante adposita voce ab eodem viro clar. [Reiskio] οὐ ἦν scribitur. WESS. — Hanc conjecturam ille in Animadv. editis repetens, intelligit, unde exclusus Nilus non perluit. Equidem in vulgato nihil desidero. S.

CAP. C. 3. ἐν τοσαύτῃσι δὲ γινεῖσι ἀνθρώπων) Hoc placuit. Reiskius, damhatis, quae Miscell. Lipsiensia habent, refingit, addito pronomine, ὧν ἐκτωκαίδεκα, labore, ut ego quidem censeo, frustraneo. Verius est, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ turbari non oportuisse. De Iosepho vero quid dicemus aliud, quam haec negligentissime versasse, reginaeque Nicaulae sive Nicaulis inpegisse nomen, quo usa numquam fuit: non exagitabo hominem, satis poenarum doctissimo S. Bocharto, Phalegi II. 26. dantem. WESS.

6. τόπερ ἐν τῇ) Ferri nequit: pristina lectio, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ, [quam Gron. mutaverat] revocabitur; nisi forte plures libri scripti Mediceo concinant: tum commode scribi poterit: οὐνόμα ἦν - - - τόπερ τῇ ἐν Βαβυλώνι, Νίτακμης. VALCK.

11. καινοῦν τῷ λόγῳ) Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniae. Legitur in Gloss. Herod. Καινοῦν, τὸ χρῆσασθαι λόγῳ καινῷ. Hinc sua transsumsit Suidas, cuius interpres: „Καινοῦν ap. Herod. significat novo quodam sermone uti:“ absurde. Utilior Hesychii nota: Καινίσαι, καινῷ χρῆσασθαι, καὶ ἐγκαινίσαι. De Perillo, qui, Phalaridis iussu tauro inclu-

αὐτοῦ, artis suae opus teterrimum primus auspicatus est, ut scribit Valer. Max. IX. cap. 2. ext. 9. Callimachus fragm. cxiix. πρῶτος ἐπεὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνισεν. Ab Herodoto potuit καίνουῖν in eundem sensum adhiberi, scribique: ποιησαμένην γὰρ μιν οἰκημα περίμικτες ὑπόγειον καίνουῖν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam. Alibi apud Herod. opponuntur πρόσχημα μὲν ποιούμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. Thucyd. VI. 76. ἤκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ἢ πυνθάνεσθε, διανοία δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν: in quibus διανοία proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur πρόσφασις et λόγος. Pervulgatae sunt formulae, ut apud Latinos verbo et revera, λόγῳ μὲν sive λέγων μὲν, βουλόμενος δὲ λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθές· προφάσει, vel πρόσφασι μὲν, τὸ δ' ἀληθές. Postremum illud Maximo Tyrio restitutum voluit accuratissimus Marklandus, XXVII. 8. ubi minori molimine scribi poterit: ἐρᾷ φησι μὲν τοῦ ὄρωμένου, τὸ δ' ἀληθές ἐρᾷ κάλλους ἀληθεστέρου. VALCK.

Ibid. ὑπόγειον, καίνουῖν τῷ λόγῳ) Praestet ne ὑπόγειον anvulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose litem examinaverat Coprogenius, quo de Suidas in Ἀναγείον. Hic molestum magis est καίνουῖν τῷ λόγῳ. H. Stephani κενοῦν [in ora positum] alienum prorsus videtur: alii aut ἐγκαίνιζεν praeferunt, aut καίνισαι μὲν λόγῳ, quem fere in modum Sophocles Trachin. 877. καί τι καίνιζει στήνη. Editio patrocinator Scholiastes Passion. et Δέξων Herodoti auctor voce καίνουῖν, adscribentes, τὸ χρησασθαι λόγῳ καίνῳ, et ex illis Suidas: praetexuisse videlicet aedificio reginam novī quidpiam, ut Aegyptios videndi studio adliceret, quorsum etiam vergit Abreschii sententia, Diluc. Thucyd. pag. 67. Fortasse invenietur, cui καίνον τῷ λόγῳ, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide Berglerum in Alciphron. I. 9. WESS. — Comma, quod ante ὑπόγειον e superioribus editt. in nostram transiit, rectius delebitur. „Καίνουῖν, ait Reisk. l. c. pag. 107. non satisfacit, „neque tamen reperio quod substituam.“ Violentam Loupī novationem (Emend. in Suid. P. III. p. 468. ed. Lips., pag. 193. ed. Lond.) ξεινῶνα μὲν λόγῳ, ante Borh. adoptans Larcher, suo idiomate sic reddidit, *qu'elle déstinoit en apparence à des festins*. Infinitivum verbi, non

accusativum casum nominis substantivi, hoc loco posuisse *Herodotum*, ex universa orationis structura et ex sequenti verbo μηχανᾶσθαι intelligitur. Ego, vulgatam scripturam, satis et abunde firmatam videns, in eandem interpretatus sum sententiam, quam his verbis *Valla* expresserat, per causam quidem novi operis. Sic fere *Thucydides* III. 82. καινεῦσθαι τοῖς διανοίαις dixit, nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes. Nempe regina illa, cameram istam subterraneam exstrui curans, nil aliud prae se ferebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse ποιουμένην scribi in praesenti tempore, non ποιισαμένην in praeterito, recordorque subterraneam cameram non admodum novum fuisse apud Aegyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem problem quam *Valckenar.* in animo habuisse videtur, quamque planius *Schneiderus* in *Lex.* expressit: scilicet, prae se tulit regina, in augurare et dedicare se velle illam cameram. Consentaneum enim videri debet, καινοῦν idem atque καινίζειν valere. Simplex autem verbum καινίζειν vim habere compositi ἐκαινίζειν, (i. e. καθοσιῶν, καθιερῶν, coll. *Polluc.* I. 12.) testimoniis *Callimachi* et *Hesychii* constat a *Valck.* citatis. S.

16 seq. ῥίψαι εἰς οἴκημα σποδοῦ πλέον) Non dissimile Persarum supplicium ex *Ctesiae Persic.* c. 47. 50. 51. his admodum *Corn. Pauw* et *Abresch.* [cf. *Valer. Max.* IX. 2, 6.] At illud, atrox admodum et crudele, vitae finem adferebat: Regina in cineres insiliit, ὥπως ἀτιμώρητος γένηται, quo esset impunita. An ut poenam, quae ab Aegyptiis imminebat, voluntaria morte vitaret? [Sic videtur.] an ut sese abderet? Alterutrum sane malim, quam cum *Clar. Pauw* εἰς ὄχημα, in vehiculum cinere plenum, sufficere. Redolet enim recentius quidpiam. *WESS.* — Ad supplicium quod spectat apud Persas usitatum: de homine qui eiusmodi supplicio adiciebatur, *Ctesias Persic.* cap. 48. ait, εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλεται καὶ ἀπόλλυται: rursusque cap. 51. ἐμβάλλεται εἰς τὴν σποδὸν: et cap. 52. ὁ δὲ (βασιλεὺς αὐτὸν) εἰς τὴν σποδὸν ἐνέβαλεν. Quod vero in anonymi auctoris libello de *Mulieribus bellica virtute aut prudentia claris*, in *Bibliothek der alten Literatur* etc. Göttingae 1789. edito, p. 13. seq. de *Nitocrī* ita scribitur, ἐαυτὴν δὲ εἰς οἴκημά τι σποδοῦ πλὴν ἤν

ἐμβλε, non idcirco sollicitanda constans librorum Herodoteorum scriptura, sed temere ibi πλήρης pro πλήρες positum. Caeterum conf. quae ad c. 140, 3. notamus. S.

CAP. CI. 2. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος) Platonis Politic. pag. 188. f. οἱ περὶ τὰ πολιτικά κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat Reiskius κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότητος ἐχόμενον τι. Quale quidem fulcrum si ad explendam structuram adscisceretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, huiuscemodi praesidio. Lege Abreschii Diluc. Thucyd. p. 690. WESS. — κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος legendum commode suspicatur Benedictus in Act. Sem. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum: οὐδὲν λαμπρότητος, est nihil splendoris: κατ' οὐδὲν, fere nihil, tantum quantum nihil; quod gallice diceret *autant que rien*, vel *à peu-près rien*. Sic κατὰ comparationi inservit II. 10, 11. IV. 23, 11. IV. 181, 6. Rursus idem ac fere, circiter, valet II. 145, 14, 16 et 18. VI. 79, 6 seq. Orationis structura similis illa erat, c. 93, 11. ἀπορραίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων: ubi quidem κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κέγχρων intelligere τινὰς vel μέγας τι, sed rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀπορραίνουσι ὀλίγους τῶν κέγχρων, spargunt granorum nonnulla, tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, spargunt idemtidem granorum nonnulla, id est, spargunt grana minutis portionibus, spargunt paullatim grana. S.

[6. ὕστερον δηλώσω) Vide cap. 149. S.]

CAP. CII. 1. τοῦ ἐπὶ τούτοις γενομένου βασιλέως) Trecentos et xxx. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Moeris. Diodorus quidem Sicul. I. 53. ἐπτά γενεαῖς, *septem generationibus*, Sesostri Moeride recentiorem statuit, secutus alios; sed Nostri potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostri ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio Ampl. Bouherii, Dissert. Herod. cap. 7. Iam cum Moeris annis ferme nongentis prius mortem cum vita conmutaverit, quam Herodotus in Aegyptum est profectus cap. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Troiano ad eiusdem usque tempora, cap. 145. et

ab Hercule Alcmenae filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto; Sesostrin ne integro quidem seculo ante bellum Troianum vixisse; aequalem Herculi Alcmenae filio, vel paullo inferiorem. Plura *Iac. Perizonius Orig. Aegypt. cap. 16. WESS.* — Neque vero diserte *Herodotus* ait, proximum Moeridis successorem Sesostrin fuisse: neque continuam regni Aegyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quaedam momenta ex illa commemorare. S.

9. στρατιὴν πολλὴν τῶν λαβῶν) Aut e contextu τῶν videtur eiiciendum, aut in ἀστῶν transmutandum, quod malim. Ἄστροι, ἑγγενεῖς etiam dicti et ἐγχώριοι, *Herodoto* sunt indigenae, lib. II. c. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur ἀστροὶ et ξεῖνοι II. 160. et III. 8. Potuerat Sesostri et in istam expeditionem nobilissimam ξείνους conscribere, nam iam ante sibi subiecerat Arabas et Libyas secundum *Diodor. Sic. I. 53.* et postea certe peregrinis usus est ad aedificanda templa, quibus inscribi voluit, ὡς οὐδεὶς ἐγχώριος εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε, eodem teste *Diodoro I. 56. VALCK.*

Ibid. στρατιὴν πολλὴν λαβῶν) Ab Aldo venit πολλὴν τῶν λαβῶν, deditque ansam doctis viris varia machinandi; quorum ego consilium laudare possum, operā non uti. Insititium vocabulum est et nulli usui, meritoque schedarum iudicio damnatum. Mox [l. 11 seq.] δεινῶς γλιχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας corrigitur a Reiskio μαχομένοις, sicuti περὶ ἐλευθερίας μαχεσάμενοι I. 95.; neque enim γλίχασθαι περὶ τίνος in sermonis usu versari. Atque hoc ego non nego: imo vero τῆς ἐλευθερίας γλιχόμενοι sunt in msto *Ask. VIII. 143.* Nec verbum tamen muto, aut praepositionem detraho: potest enim idem videri ac περιγλίχασθαι, et sunt aliorum, eiusdem notionis verborum, similes structurae, ab *Abreschio* conductae ad *Ph. Cattieri Method. pag. 86.* et *Diluc. Thucyd. p. 722. WESS.*

11. γλιχομένοις) Tueri voluit in hac sede vir eruditione clarus et humanitate: mihi, quod ipsius pace dictum sit, dudum placuit altera coniecturarum Reiskii, genuinumque videtur, δεινῶς μαχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας: quae consueta *Herodoto* est aliisque scribendi ratio, verbo μάχεσθαι similibusque praepositionem περὶ hunc in sensum passim adiungentibus. De multis pauca ponam *Herodoti: VII.*

135. εἰ ἐλευθερίας πειρήσασαι, οὐκ ἂν δόρατι συμβουλευοῖς ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι. V. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γινομένων τῶν Περσῶν: optime *Valla*, pro libertate strenue pugnantes. Egregium de Graecis Persa testimonium dicit lib. VIII. cap. 26. οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῖνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς. *Anaximenes*, Ion certe, apud *Diogen. Laërt.* II. 5. μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπάντων Ἰωνες Μήδοις καθίστασθαι ἐς πόλεμον. Si quando constiterit, quod vix opinor futurum, γλίχεσθαι περὶ τῆς ἐλευθερίας etiam alibi reperiri, levis erit huius chartae iactura. Ceterum in gentium bellicosarum regionibus, quas statuit Sesostris, columnae fortitudinis ipsorum indicem habuerunt insculptum αἰδοῖον ἀνδρὸς: quod, a *Diodoro* monitum I. 55. non adnotavit *Herodotus*, memorans tantum τὰ γυναικῶς imbellium columnis indita. VALCK. — At verbum μάχεσθαι, si olim hic positum statuimus, quonam tandem vel casu vel consilio in γλίχεσθαι mutatum fuisse putabimus? Retractavit dictum ipse doctissimus *Valck.* in Nota ad VIII. 143, 8. et tenendum h. l. γλίχεσθαι statuit, sed abiiciendam περὶ praepositionem. Sed et hoc quo iure facturi essemus, velim scire. Dicamus potius, verbum γλίχεσθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construi: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eodem casu constructis) fieri per ellipsin praepositionis, quam hic adiectam dedit *Herodotus*. S.

18. καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικὸς προσενέγραφε) *Iosepho* placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, lib. VIII. Ant. c. 10, 3. Ferebant olim *Margaretham*, *Danorum* fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis *Sueonum*, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt *Pontanus*, *Rer. Danic.* lib. IX. p. 544. et *Elias Brennerus*, *Thes. Num. Sueogoth.* p. 20. WESS. — In *Var. Lect.* ad h. l. ubi *Eustath.* in *Homer.* p. 688. citatur, debebatur p. 668. qui locus in ed. Bas. est p. 537, 46. S.

CAP. CIII. 11. τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντις) Aliter *Valer. Flaccus* V. 420., quo de dissensu ad *Diodori* I. 55. WESS.

CAP. CIV. 1 seq. φαίνονται - - οἱ Κόλχοι Αἰγύπτῳ)

Haec ut ambigua admodum examinavit *Theo*, ἐπὶ δὲ εὐθείας, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῃ ἐν τῇ πρώτῃ· εἰσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι Κόλχοι, varie aberrans. De libro primo taceo; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa haeret in mutato vocabulorum ordine. WESS. — Si οἱ Αἰγύπτιοι praemisso articulo scripsisset *Theo*, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpa, nec dissentit admodum a *Nostro*: cuius de *Sesostri* et de *Colchis* famam *Apollonius* etiam *Rhodium* secutus est, *Argonaut.* IV. 272 seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur *Herodotus*. S.

[6 seq. νομίζιν δ' ἑφασχον etc. Inserenda h. l. versioni nostrae latinae haec verba: Putare autem se, dixerunt *Aegyptii*, esse *Colchos* de exercitu *Sesostri*. S.]

12. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι) Lege Gronovii doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων. [Σύροι, quando a *Syris* distinguuntur, proprie *Cappadoces* dicebantur; Σύροι. *Syriae* incolae, a mari mediterraneo usque ad *Euphratem*. Conf. *Adn.* ad I. 6, 3. et ad I. 72, 9. cum Var. *Lect.* ad I. 72, 9.] *Iosephus*, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populares suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina *Ramiresii de Prado*, *Marshami*, *Spencerique* pro *Aegyptiis* eorumque circumcidendi more antiquissimo; et pro *Iudaeis* *Th. Gatakeri*, *Herm. Wilsii*, *Christ. Wormii* de *Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis* lib. II. 10. p. 128. et *P. Ern. Iablonskii* *Prolegom. Panth. Aegypt.* Sect. VII. p. 13. Est sane *Wormii* disputatio in carpendo *Herodoto* nimia; neque ad redarguendum, si requiratur, difficilis. Nec absolvo tamen *Nostrum*; quem *Iudaeorum* familiarem usum habuisse, expiscari non potui. *Phoenices* *Syrosque Palaestinos* non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales *Philistaei*: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege *Samuel.* lib. I. c. XVIII, 25. et 27. quaeque ibi *Io. Clericus*. Hic vero strigilem criticam, asperime *Herodotum* radentem et lancinantem, *Guil. Iamesoni* ex *Spicil. Antiq. Aegypt.* c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et consulto, ut alios circumscribant, mentiuntur, boni viri nomine digni non sunt. *Herodotum* falsa narrantem et rumore deceptum cognovi,

mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est, mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere. WESS. — Consuli, praeter alios, de eodem argumento possunt *Michaelis*, in *Mosaisch. Recht*, T. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. S.

20. ἀρχαῖον γὰρ δὴ τι φαίνεται ἰδν.) Idem atque superius ἀπ' ἀρχῆς, ab antiquissima aetate: quod verum esse constat. In Aethiopibus censebantur Troglodytae, qui omnes παραπλοῖως τοῖς Αἰγυπτίοις circumcidebantur, teste *Diodoro* III. 32. Usi et *Homeritae* in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Aethiopes sive Habessini. Vide *Iobi Ludolfi* *Histor. Aethiop.* lib. III. 1. et eiusdem *Commentarium*. Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ alii sunt, [nempe populi quos paulo ante nominaverat:] non Aethiopes. WESS.

CAP. CV. 2 seq. λίνον μόνον οὗτοί τε καὶ Αἴγ.) Multa *Gronov.* pro *Herodoto*. Si liqueret, Aegyptios in lino elaborando, carminando, nendo, diversum quid a ceteris nationibus observasse, uti in textura c. 35, argumenti pondus causam magis premeret. Validius est, quod de consimili vitae instituto et sermone additur. Nolle autem, [l. 3.] καὶ κατὰ ταυτὰ καὶ ἡ ζῶν πᾶσα καὶ etc. vir *Celeb.* sublata distinctione, aptasset arte. Perit ita vis ratiocinii ex lino; nec verum est, solos Aegyptios et Colchos linum tractasse. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

CAP. CVI. 1. Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἵστα etc.) Sic praestat ex scriptis. Mutarunt scribe, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 103. καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, πρότερον οὐ βουλομένην, συμμαχεῖν, --- τότε σφί καὶ αὐτὴ προσεγγίνετο. *Sophocles* *Trachin.* vs. 287.

--- Τὰς δὲ δ', ὥσπερ εἰσορᾷς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὐροῦσαι βίον.

χαρούσι πρὸς σὲ ---

Plura doctissimi viri *I. Fr. Gronovius* in *Senecam de Benef.* IV. 32. et *Io. Davisius* ad *Cicer. Disp. Tuscul.* I. 24. WESS. — Conf. *Adnot.* ad I. 86, 39. S.

[9. μέγας πύπτῃ σπιθαμῇ) *Valla*, magnitudine quinā palmorum; quam interpretationem omnes *Herodoti* editores, absque animadversione repetierunt. Pariterque *Larcherus*, un homme de cinq palmes. Atqui non videtur

adeo pusillam effigiem significare voluisse Herodotus; cui parum etiam conveniebat inscriptio per pectus porrecta: nec per se credibile videri debebat, *Sesostrem* hunc (de cuius ingenio conf. c. 110, 2-5.) veluti nanum voluisse effingi. Nec vero id, quod dicentem *Herodotum* faciunt interpretes, verba eius declarant: nam *quinque palmi* non sunt *πίμπη σπιθαμή*, sed *πέντε σπιθαμαί*. Ut brevi absolvam. *σπιθαμή* est *dimidium cubiti*: itaque, quemadmodum v. gr. *τρίτον ἡμιτάλαντον* sunt *duo talenta cum dimidio*, et *ἑξῶτον ἡμιτάλαντον*, *sex talenta cum dimidio*, sic *πίμπη σπιθαμή* sunt *quatuor cubiti cum dimidio*, sive *cum una spithama*. Atque ita hunc locum iam ante interpretatus eram, quam concordantem mecum animadvertissem *Didymi* apud *Priscianum* interpretationem, de qua supra in Adnot. ad I. 50, 19 seq. dixi. Conf. item ad I. 50, 13. notata. S.

12. *ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἔτερον*) Corrigitur *ἐκ δὲ τοῦ εὐωνύμου ὤμου*, me invito: mox quoque [l. 15.] *ἔπλοισι τοῖσι ἱμοῖσι*, ex *Diodoro* I. 55. a *Galeo*, *Pawio*, *Reiskio*. Tu vide *Sophocleum* hoc, *Trachin.* 1057. *Ὡ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ καὶ χερσὶ καὶ νότοις μοχθήσας* ἔγω. Vertebat *Cicero* *liberius*, *Tuscul.* Disp. II. 8. O multa dictu gravia, *perpersu aspera*, *Quae corpore exantlata atque anima pertuli*. Nam, ut in *Sophocle* *καὶ νότοις μοχθήσας*, quae *Davisii* coniectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem *Claudianus*, *Bell. Gildon.* vs. 115.

Ast ego, quae terras humeris pontumque subegi.
Quod idem est ac si *lacertis* dixisset. Non certe ex necessitate *Rubenius* et *Gebhardus* scribebant *numeris*, neque *iuvenis*, uti *Barthius*. Tuitus *Claudianum* est *Nostri* verbis, quae poëtae in animo fuerunt, vir magnus *I. Fr. Gronovius* *Diatrib.* in *Papin.* *Stadium* c. 23. p. 128. Nunc video, *Cl. P. Burmanno* non admodum *Gronoviana* placere, nec muto dicta. WESS.

18. *Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσι*) Antiquissima haec et prima statuae *Memnonis*, *Thebis* erectae, mentio, qua de *P. Ern. Iablonskius* singulari *Syntagmate* pererudite p. 30. Eam vero *Sesostris* colossum esse, *Pausanias* auditu etiam acceperat, *Atticor.* c. 42. p. 101. Negat *Noster*, nec sine ratione. Πολὺ τῆς ἀληθείης ἀπολείπεσθαι, sive τοῦ ἀληθοῦς, hinc habent *Procopius* *Bel. Pers.* I. 6. et *Agathias* *Sch.* II. p. 38.

B. Placuit et *Lysiae* Or. I. 5. *Euripidique*, *Helen.* vs. 1262. etc. WESS.

CAP. CVII. 2. πολέας ἀνθρώπους) Tacitum habere non debeo, πολέας, specimen Ionicae dialecti, *Homero* toties frequentatum, rediisse pristinam in possessionem. WESS.

11. τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτίναντα) Anilis haec Aegyptiorum fabula. *Diodorus* insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit; de regiis liberis, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. Ἐπ' ἐκείνων [l. 12.] ex indole Ionica *Vind.* et *Ask.* WESS. — Nempe (quod in *Var. Lect.* praetermiseram) ante *Wess.* perperam ἐφ' ἐκείνων edebatur, sphalmate typographico ex *ed. Steph.* 2. derivato: scripti nostri codices, puto item alii omnes, verum tenent. Paulo ante, pro καίόμενον, prave κέόμενον est in *Arch.* et *Vind.* monente eodem *Wess.* in *Var. Lect.* S.

CAP. CVIII. 3. τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο) Haec si abessent, necessaria non censerem. Glossam redolent, ex superiore capite huc invectam. Eadem *Pawii* suspicio. *Mox* [l. 4.] ἱς ταῦτα ἐχρήσατο *Reiskius*, quae praepositio in simili verborum ordine saepe reticeri solet. WESS. — Conf. ad II. 95, 9. notata. S.

3. τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο) Totidem atque eadem paulo superius leguntur verba c. 107. quo *Sesostrin* dixerat ἀνάγοντα πολέας ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων, τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο. Conf. *Diodor.* Sic. I. 55. V. 58. Hic prudentissimum Regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπιγράφειτο: quae sane sufficebant: mihi quoque adeo multo videtur verisimilius, quae his prostant subiecta, τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso *Herodoto*: sed, quae scripti Codices tuentur, in hoc quidem historico, saepius luxuriant, perpaucis videbuntur in marginem reiicienda. VALCK.

17. πλατυτέροις ἐχέοντο τοῖσι πόμασι) Salsioribus. *Πλάτῳ*, ἀλμυρῶν, *Hesychius*. Quam voci potestatem ex *Aristotele* atque aliis docte vindicavit *Is. Casaubonus* in *Athen.* II. 4. [cap. 21. nostrae ed. p. 41. b. ed. Cas.] De *Chalcide Dicaearchus* c. 13. [in *Hudsoni Geogr. min.* vol. II. p. 19.] haec: ὕδατα ἔχοντα, τὰ μὲν πολλὰ, ἀλλὰ ἐν δὲ ἡσυχῇ μὲν

ὕπόπλατυ, τῇ δὲ χρεῖα ὑγμινὸν καὶ ψυχρὸν: *Subsalsam aquam* verborum series et usus postulat. Namque *H. Stephanum*, ὑπόπλατυ corrupte legi atque ὑπόπαχυ esse debere opinantem, ratio fugit. WESS.

18. ἐκ Φρεάτων χρεώμενοι) Ne hoc quidem, ἐχρέοντο --- χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: ἐκ Φρεάτων ἀρύνόμενοι vel ἀρυτόμενοι, ex puteis haurientes, forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur ἀρύνονται. ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ Φρεάτος, ubi ἀρύνονται, aut ἀρύνονται scribi potuit. Quid sint πλατύτερα πόματα, vel ὕδατα πλατύτερα, disci potest e *Casaub.* Anim. in *Athen.* II. c. 4. De Aegypto loquens *Plutarch.* de Is. et Os. §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγαὶ καὶ Φρεάτα πάντα --- ἀλμυρὸν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν: memorat et *Diodorus* ὕδατα --- πικρᾶς ἀλμυρῶς ἔχοντα γινῆσιν lib. III. c. 39. VALCK. — Ad *Aristot.* Meteorolog. lib. II. c. 3. T. I. p. 556. n. et E. ed. Duval. provocaverat *Casaub.* ad *Athen.* I. c. Vinum vero πλατὺ memorans *Arctaeus*, de Cur. Morb. acut. II. 3. p. 101. ed. Boerh. amarulentum dicere videtur; salsum enim saporem quod habeat vinum, nullum equidem novi. Frustra vero fuisse *Petri Petiti* et *Hudsoni* operam, quorum ille apud *Arctaeum* παχύς pro πλατὺς, hic vero apud *Dicaearchum* ὑπόγλυκν legendum censuit, satis adparet. S.

CAP. CIX. 4. ἀποφορὴν ὑποτελεῖν) *Diodori* Sesosis devictos Aethiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas subiugavit, gentes quotannis κατὰ δύνανμιν δωροφορεῖν, [lib. I. c. 55.] sed de Aegyptiorum ἀποφορῇ tacet *Diodorus*. *Herodoti* Codices si variant, vix, opinor constitui poterit, utrum scribendum sit ἀποφορὴν οἱ τελεῖν, an ἀποφορὴν ὑποτελεῖν, an quod *Mediceus* praebet, ἀποτελεῖν: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in Glossar. *Herod.* Ἀποφορὴν: quod hic tributum notat, τὸ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἀρχουσιν ὑποτελούμενον. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic merces dicebatur, quam heris praestabant servi; quam in rem sufficiunt *Valesio* notata ad *Harpocr.* Nunquam tamen, quantum recorder, scriptoribus Atticis ἀποφορὰ tributum illud vocatur, quod Atheniensium reipublicae quotannis pendeabant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant; sive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioso

dictum σύνταξις. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud *Harpocrat.* in voc. σύνταξις ab *Aldo* usque per editiones ista fuisse propagata: ἔλεγε δὲ ἐκάστους φόρους συντ. quae prostant et apud *Suidam*: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φόρους Συντάξεις: atque ita scribendum etiam apud *Elymologum*. Sensit vitium *Andr. Dounaeus*, cuius vid. Praelect. in *Demosth. Philipp.* de Pace p. 118. VALCK. — ἀποτελείειν receperat *Gron.* ἐπιτελείειν revocavit *Wess. conf.* V. 49, 35. 82, 18. 84, 2 et 5. S.

[9. κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελίαι) Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς τεταγμ. ἀποφορῆς. S.]

10. δοκέει δὲ μοι ἐντεῦθεν γεωμετρῆν etc.) Duce hac in re *Herodoto* plerique utuntur, quos *Menag.* ad *Diogen. Laërt.* VII. 11. adnumeravit. *Suidas* in voc. edoctos eam *Aegyptios*, αἰτ, ἐκ τοῦ ἀπλῆτου τῆς γῆς καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν χωρῶν: qui si ἀστάτου τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. Inventa enim haec ars est, tempore, quo *Nilus*, plus aequo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt *Philosophi*, qui lineis dividerent: inde *Geometria* dicitur. Sic *Servius* in *Eclog. Virgilii* III. 40. WESS.

11. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ etc.) Non imprudenter haec ursit *Leo Allatius* de *Mensura Temp.* cap. iv. 34. ut τῶν ὥρων horarum usum et nomen antiquius esse vince-ret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλον alia lis. *Pollux* IX. 46. πῆλον et ὥρολόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὥρολόγιον. Hoc placet *Scaligero*, et firmatur ad *Manilium* III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 448. Ego cum *Scaligero* facio. WESS. — *Larcherus* γνώμονα quidem horologium solare intelligit, πόλον vero, coeli quem vulgo polum vocamus. Rectius alii et polum et gnomonem instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud *Polluc.* l. c. et apud *Athen.* lib. V. p. 207. f. instrumentum polus est, non coeli cardo. Caeterum *conf. Menag.* ad *Laërt.* II. 1. et *Bailly Hist. de l'Astronomie ancienne* p. 384. S.

CAP. CX. 2. *μνημόσυνα δὲ ἐλάττω*) Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati. Sic Diodorus I. 57. qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱερός Vulcani controversia non dissentit. Certe in Coisl. Diodori et Mutinensi Cod. *λεπτός*, in aliis *ἀρχιμενός*, frequenti mutatione, neque iniusta, ut alibi monitum. WESS.

[12. *ἰστάναι*. Commodius foret *ἰστάναι* vel *στῆναι*, *stare*. Nunc ad activum *ἰστάναι* intelligendum *ἰστάναι αὐτὸν ἀνάνθημα* vel *ἀνδριάντα*. S.]

CAP. CXI. 2. *τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν*) Hoc an *Φερῶνα* malueris, parum refert. Eusebio dicitur *Φαραῶ* Chron. p. 7. Diodoro, Sesostris, [sive, ut ille scribit, Sesosis,] titulo paterno. Si verum est, quod aliunde constat, regum Aegyptiorum commune nomen fuisse פֶּרַעֲ Pharaō, uti in Hebraeo codice scribitur, sive ΦΟΥΡΟ aut ΦΕΡΟ, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique Pharaō *Sesostris* potuit, sicuti Pharaō Neco, et Pharaō Hophra, qui *Necos* et *Apries* hac in Musa c. 158. et 161. WESS.

20. *Ἐνδρὴ βῶλος*) Habet hinc *Steph. Byz.* in voce. Diodoro *Ἰερὴ βῶλος* et *κώμη*, sive vicus, ipsius-ne an librarii culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. I. 59. hoc ex loco. WESS.

CAP. CXII. 4. *τοῦ Ἡφαιστηίου*) Disputabant Grammatici περὶ τῶν *τεμενικῶν*, utrum *Ἡφαιστειον*, an *Ἡφαιστιον*, (quod in *Ask.*) melius esset: dignaque res visa *Eugenio*, aequali Imp. Anastasii, ut singulari commentario illustraretur apud *Suidam* in voce. In Edd. ac scriptis Graecorum libris discordia observatur insignis, modo *Διονύσιον*, nunc *Διονύσιον*, et hoc de genere alia. Copiam ingentem conguessit ad *Dionis*, *Cassii* lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. *Castra* autem *Tyriorum* [l. 7.] non neglexit *Gronov.* quibus similia *Iudaeorum castra* in *Augustamnica Aegypti provincia* *Notit. Imp. Orient.* p. 204. sive *στρατόπεδον Ἰουδαίων*, *Iosephi* *Antiq.* XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

11. *καὶ δὴ καὶ ὅτι ξείνης Ἀφροδ. ἐπωνύμιον*) Si foret *ὅτι* *ει ξείνης* etc. uti *Reiskius* coniecit, *ἐπωνύμιον* protectius esset, idemque ac *ἐπωνυμία*: alioqui *ἐπώνυμον* (de quo praeclare *Stanleius* in *Aesch.* VII. Theb. vs. 138. et *Hemsterhusius* ad *Luciani* *Dial. Mort.* IX. 1.) non movendum. Potuisset et *διατελέθην* se tueri, *Ionum* augmenta saepe *spernentium*

adsuetudine. Cetera omnia servo, nihil demutans. Vide tamen *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 639. WESS.* — Ἐπώνυμον, i. q. ἐπώνυμον, scil. τὸ ἱερὸν. Etiam Pindarus ἐπώνυμος pro communi ἐπώνυμος usurpavit, *Ol. X. 95. et Pyth. I. 58. S.*

CAP. CXIII. 5. ἐς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος) Emendat vir doctus ἐς τὸ Κυπρίαν πέλαγος: id Sidonem fluctibus adspargere, de qua c. 116. neque aliud ac Sidonium esse mare. Factum nollem. *Aegyptium mare Plinio H. Nat. II. 68. et Nostro illud est, quod Aegyptum, et utrimque vicinas oras adluit. Neque Strabo dissentit, Carpathium Aegyptio committens, huic Creticum et Libycum lib. X. p. 748. A. et II. p. 187. in Issico et Pamphylio sitam esse Cyprum, συνάπτουσιν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει. Addit p. 182. D. maris Aegaei sipum συγκρίμενον esse ἐν τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰστικαῦ. Quae quidem pro Herodoto abunde sunt. WESS.* — Strabonis testimonia leguntur p. 483. B. 125. D. et 121. D. ed. Cas. S.

8. ἐς Ταρχινίας) Ionico flexu Ταρχινίας dabunt forte codices. Supra c. 15. μέχρι Ταρχινίων legebatur in msto *Galei*. Quando nomen est urbis, Ταρχία scribendum censebat *Salmasius. VALCK.*

9. Ἡρακλῆος ἱερὸν) Canobi suburbio *Heracleum [Heracleum]* ab Herculis hoc templo nomen est in *Strabonis XVII. p. 1153. A. [p. 801. B. ed. Cas.]* Ipse Hercules in oraculi responso Κανὼβειος apud *Pausan. Phocic. c. 8. p. 830. et eius cultus in Taciti Ann. II. 60.* Iam quae consequuntur, servos eius in tutela fuisse docent; quorsum et Hebraeos refert, dira Aegyptiorum servitute pressos olim, *Paul. Ern. Iablonskius Diss. ultima de terra Gosen p. 101. coniectura admodum incerta.* Illud autem ὅτι ἀνθρώπων converti in ἔτη, uti msti lib. IX. 82. plures, posset, nisi tertium Noster casum in similibus adamasset. Loca Herodoti studiosum fugere non possunt, et coacervavit doctissimus *Raphelius ad Epistol. Paulli ad Ephes. I. 3.* Porro ἐπιδαίνεσθαι *Arch.* non est absurdum. *WESS.*

19. τῷ εὐνομῳ ἢ τῷ Θῶνι) Homero Θῶν, Θῶνος. Aegypti rex Θῶνις est *Aeliano Hist. Anim. IX. 21. et Criticis in Nicandri Ther. vs. 312. poëtae Θῶνις ἐν Φαμάβοισιν ἀθήσαντο* explicantibus de serpente haemorrhoo, cui Θῶνις a loci *Herodot. T. V.*

rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem cen-
seo, Θώνιος patrius erit casus, et ψάμαθοι Θώνιος arenosus
Thonidis praefecturae tractus. WESS. — Apud Diodor.
Sic. I. 19. Θώνιος est oppidi maritimi in Aegypto nomen. S.

CAP. CXIV. 12. ἵνα εἰδῶ ὃ τι κατὰ καὶ λέξει) Nolo tot
membranis obniti. Alioqui ἵνα ἰδῶ defendi potuisset. [At
ἰδῶ saltem scriptum oporteret.] Tale Sophoclis Oed. Colon.
943. λέξασθ', ὡς ἰδῶ τὸ πᾶν οὐ χάριν δευρ' ἦξα θᾶσσον: [vs. 889.
ed. Brunck, ubi quidem εἰδῶ ex msstis recepit Editor.] et
Ciceronis pro Arch. c. 8. vidi hunc dicere. Critici praeterea
ad Nicandri Theriaca ὁρῶ ὅσα λέγεις, exemplum αἰσθήσεως
ἀντὶ αἰσθήσεως ponunt, non neglectum a Barthio in Statii
Theb. II. 100. Adde Cl. Oudendorpium ad Lucani I. 255.
WESS.

CAP. CXV. 15. ὅσοι ὑπ' ἀνέμων ἤδη ἀπολαμφθέντες)
In simili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπο-
λαμβάνεσθαι est. Sic VIII. 118. πλείοντα δὲ μιν ἀνέμων Στρομο-
νὴν ὑπολαβεῖν: et VII. 170. quibus hanc ad rem locum
contribuit Cl. d'Orvillius in Chariton. p. 269. Aliud Plato-
ni placuit Phaeton. p. 58. B. ὅταν τύχῳσιν οἱ ἀνέμοι ἀπολα-
βόντες αὐτούς: et Philostrato Heroic. c. 19. p. 741. καὶ ἀνέ-
μοι τὴν αὐτὴν ἀπολάβωσι: ubi Salm. et Gruter. ἀποβάλλωσι,
nulla urgente caussa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam No-
stri c. 108. WESS.

18. παρὰ τοῦ etc.) Hic egregia codicis est Medicei lectio,
παρὰ τοῦ σιωποῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἦλθες. VALCK. — For-
mulae istius, παρὰ γυναῖκα ἔρχεσθαι vel φοιτᾶν, et similium
plura ex Nostro exempla congessit Gronovius. In his V.
70, 5. II. 66, 10. II. 111, 14. III. 69, 23. IV. 1, 16. VI.
68, 7. S.

20 seq. οἶχται ἔχων ἐκκλέψας) Placet elegans Reiskii con-
iectura, οἶχται λείων ἐκκλέψας. VALCK. — Potuerat
medium vocabulum [ἔχων] sine damno abesse, uti c. 118.
τὰ οἶχεται κλέψας, si per msstos stetisset. Cl. Reiskius οἰκίαν
aut λείων eius in locum sufficit, non utique ignarus Hero-
doto verbi et participii istius usum in deliciis fuisse. Me-
mini ad superiorem librum nonnulla posuisse. Vide nunc
Alcidamantis Declam. in Palamed. p. 186. [in Reiskii Orato-
rib. Graec. vol. VIII. p. 72 seq.] In praecedentibus [ad verba
παρὰ τοῦ etc.] erudita Gronovii exstat opera. WESS. —

Coniecturam istam, neutiquam necessariam, idem Reiskius in Animadverss. editis silentio pressit. Quamnam Adnotationem ad superiorem librum positam hic spectaverit Wesselingius haud scio, nisi illa sit quae ad I. 37, 7. refertur, ubi de periphrastico praeterito agebatur, quale illud est ἀποκλήσας ἔχεις, et similia complura. At hoc quidem loco diversa ratio est: nec enim tam iuncta intelligi debent ἔχων κλέψας, quam οἷχεαι ἔχων, nempe οἷχεαι ἔχων αὐτήν: quemadmodum ἔρχομαι ἔχων est adfero; et ἀπειμι ἔχων, aufero, proprie ab eo mecum sumens; similiaque alia satis obvia. S.

28. ἐς ἄλλην τινὰ μετορμίζεσθαι) Arch. μετωρμίζεσθαι singulare est, neque recorder de navigatione, aliorum instituta, simpliciter collocari. Μετωρμίζεσθαι ἐν τῷ πέλῳ Thucyd. VII. 16. et μετωρμίζειν τὴν ναῦν ἐς τὸ πέλῳ Philostrati Vit. Apoll. VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. Μετορμίζεσθαι haud sprebit Euripides Medae vs. 255. et 443. sententiā tamen translata. WESS.

CAP. CXVI. 1. Ἑλένης μὲν ταύτην ἄπειν etc.) Sylaba repetita scriberem ταύτην τὴν ἄπειν. Helenam Euripidis legerat, ni fallor, Herodotus. Herodotea certe Philostrato obversabantur de Helena scribenti, tum alibi, tum praesertim in Heroicis, p. 694. VALCK. — Saepe vero post οὗτος et huius declinata articulum omittit Noster, quem atticus scriptor non neglecturus erat. S.

4. ἐς δὲ μετῆκε αὐτὸν) Vallae Latina, in quem (sive ex Gronovii correctione, in quod) eum transtulit, incongrua sunt, et turbas cient. Reiskius ἐς δὲ aut delendum, aut in ἐς τέλος conversum voluit, me invito. Verti debuerat, quare eum missum fecit sive neglexit: supra I. 115. οὗτος δὲ -- λόγον εἶχε οὐδένα· ἐς δὲ ἔλαβε τὴν δίκην, quapropter poenas dedit. WESS. — Possis ἐς δὲ intelligere quasi esset ἐς δὲ ἀπιδών, quod respiciens, quo respectu, i. e. quā caussā. S.

6. δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ etc.) Distinguit scribitque Reiskius: δῆλον δὲ· κάρτα γὰρ ἴσῳσις ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνιπῶσις ἑαυτὸν) πλάνην etc. cui de punctione non admodum refragor. Guil. Budaeo Comment. Gr. Ling. p. 418. [p. 806 extr. et seq. ed. 1548.] eadem fuit animi sententia. Agnosco praeterea κάρτα et κατὰ in membranis permisceri nonnunquam, cuius nullum hic quidem vesti-

gium. Mihi κατὰ ex Ionum et Nostri sermone non diversum aliudve ac καθά. Id si probes, non eget tali auxilio Herodotus; nedum ut dictum intelligas pro κατὰδεν δὲ ἐποίησι etc. uti Abreschius Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. — Scilicet olim post ταυτὸν non incisa erat oratio; recte vero comma interposuit Wess. Equidem cum Reizio, ut suaserat Reiskius, verba ista (καὶ - - - ταυτὸν) parentheses signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si δῆλον δέ cum paulo maiore distinctione scripsissem. Iam κατὰ haud dubie ionica specie ponitur pro eo quod communi lingua καθά vel καθ' ἑστ, atque idem fere ac ὡς sonat, ut, quemadmodum, prout, quatenus, sicut I. 208, 4. II. 6, 3. III. 86. 2. pro quo alibi κατὰ τὰ ait, qua de formula ad II. 99, 3. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula κατὰ incipit protasis quaedam, cui quae respondeat apodosis haud satis adparet: quare etiam Reiskius in Notis msatis ad Wess. missis κατὰ in καίττα mutandum censuerat. Ego vero, quoniam κατὰ idem atque ὡς valet, videndum puto, ne sit simillima huius structurae ratio atque illius, cuius plura exempla ad I. 58, 7. congesi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosi ponitur, hic dein ait ὡς ἀπνεύχθη ἄγων, quod quidem perinde est ac si dixisset ἀπνεύχθηναι ἄγωνα. Quae si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem REISKIO in Animadverss. editis ad hunc locum p. 108. „Apodosin verborum κατὰ γὰρ ἐποίησι esse demum in illis „verbis, quae infra leguntur, (l. 24.) ἐν ταύτοις τοῖς ἔπει „δὴλοῖ etc. hoc sensu: nam secundum illum modum, quo fictus „a se errores Alexandri exposuit; (nusquam autem se retractat) - - - illo itaque modo illisque verbis declarat sibi non „ignotum fuisse Alexandri ad Aegyptum appulsum.“ Miratus sum vero, de verbi ἀναποδίζειν usu, et de notione qua illud hic accipiendum, a doctissimis Interpretibus, et in adstruendo rariore verborum usu alioqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur Vallae interpretatio, nec usquam alibi retractat, quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eadem puto ratione qua gallice se retracter usurpamus, id est, diversum vel contrarium dicere eius quod semel diximus. Atqui nullum

alium vel *Nostrum* locum vel alius cuiuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud *Nostrum* quidem non modo lib. V. cap. 92, 102. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco *Guil. Budaeus*, a *Wess.* citatus, sic interpretatur „et nusquam alibi se ipsum revocavit, id est, nusquam id iterum dixit.“ Pariterque *H. Stephanus* in *Thes. T. III. p. 517. f.* „se ipsum revocavit, pro iterum idem dixit.“ *Schneiderus* vero in *Lexic. crit.* alterum *Herodoti* locum citans, hunc quidem silentio praetermisit. Caeterum eandem famam de *Helena in Aegypto retenta*, non *Troiam a Paride abducta*, secutus est *Euripides* in cognomine fabula. Conf. *Fabric. ad Sext. Empir. VII. 180. S.*

10. ἐν Διομήδους Ἀριστείῃ) Auctoritate Codicum destituto non requirerentur ista. Sunt subiecti versus ex *Iliad. Z'. 289. et seqq.* Διομήδους ἀριστεία vocabatur a Grammaticis *Ilias E'* in qua meminit in transcurso Poëta *Alexandri*, naviumque architecti *Pherecli*: sed hoc nihil ad *Herodotum* facit, *Homerum* etiam alibi commemorantem, nuspiam tamen appellationes, quibus *Homerei* carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte *Plato* meminit *Νεκυίας* *Odysseae* in *Minoë p. 319. D.* Ceterum in *Aegypto* permansisse *Menelaum* censuit *Dion. Chrys. Or. XI. p. 188. c.* atque id ipsum obscurius indicatum ab *Homero*. *VALCK.* — Non patitur constructionis tenor, ut abiiciantur ista verba. *Iliadis* librum quintum sequioris aetatis Grammatici Διομήδους Ἀριστείαν inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod Διομήδους ἀριστεία inscriptum erat, sextum etiam librum esse complexum. Conf. *Wolffii Proleg. ad Homer. p. CVIII. et Heynii Obs. ad Iliad. ζ'. 289. et ad ε'. princ. S.*

[15. ἐν Ὀδυσσείῃ) *Odyss. δ'. 227 seqq. et 351 seq. S.*]

CAP. CXVII. 1. Κατὰ ταῦτα) Cum his non cohaeret δηλοῖ. Lineolâ tantum adiectâ scribi posset: Κατὰ ταῦτα - - δὴλον, ὅτι οὐκ Ὁμήρου τὰ Κύπρια ἔπειά ἐστι: Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est: δηλοῖ servari poterit, si scribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἔπια, καὶ τὰδε τὸ χωρίον. Sed nimis forte suspiciosus in *Herodoto*

miror equidem τὸ χωρίον. Veterum loca quae dicimus, recentiores inprimis Philologi Graeci non tantum ἡσίταις, et χήρταις, et μαρτύρταις dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπους. Sic saepe Scholiastae et Eustathius: item Athen. XV. p. 671. F. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον. Lucian. T. II. p. 17. [Quomodo conser. Hist. c. 12.] τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, libri, quem scripserat, locum: in Act. Ap. Lucae VII. 32. ἡ περιοχή τῆς γραφῆς, locus est de istis, quae γραφικὰ χωρία, S. S. loca vocantur in Epist. Ignatio inscripta p. 99. τόπον habet et alibi Lucas Eu. iv. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveniri apud Scriptores, qui rebus Graecorum florentibus viguerunt, ubi Poëtarum excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. Herod. et in uno loco Xenophontis Ἀπομν. II. [c. 1, 20.] p. 429, 35. Illic Epicharmi trochaico: Τῶν πόνων παλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ γὰρ οἱ θεοί: (quo modo scribendum e Stobaeo p. 198, 48.) subiiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ φησὶν Ὡς πονηρὰ, μὴ τὰ μαλακὰ μῶς, μὴ τὰ σκληρὰ ἔχῃς: quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui Socratis supersunt amatores, hos rogo, Socrati-ne congruant ista vel Xenophonti, an recentioris aevi Philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ὡς π. retulerit? VALCK. — Valckenarii coniecturam secuti Reiz. et Borh. l. 2. δῆλον ὅτι οὐκ Ὁμήρου ediderunt; et ex Reiziano exemplo δῆλον, me imprudente, in nostram transiit editionem. Cuius novationis in Var. saltem Lect. mentionem facere debueram; nam δηλοῖ, consentientibus mssis omnibus et editis, tenuerat Wess. tenuitque etiam prudentissimus Schaefer. Nec vero, cur mutaretur, idonea causa fuit: nam si haud ita commode, ut paulo ante, (c. 116, 24.) intelligi h. l. posse putaremus, δηλοῖ Ὁμηρος vel ὁ ποιητής, declarat poeta; nihil impediebat, quo minus idem verbum hic intransitive et impersonaliter acciperemus, clarum est, adparet, quemadmodum IX. 68, 1. ac fortasse etiam alibi: similiterque διέδεξε, II. 134, 16. III. 82, 17. et ἐδήλωσε apud Xenoph. Memorab. I. 2, 32. et Cyrop. VII. 1, 30. Iam, quod ait καὶ τόδε τὸ χωρίον, et hic locus, intelligit Larch. cum Valck. duo versus postremo citatos, sic vertens: Ces vers du Poëte, et principalement les deux derniers, prouvent etc. Atqui Homericos illos versus de Menelao in Aegypto retento

opportune quidem praemisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Aegyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, prae reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de *Cypriorum carminum* auctore obiter ostendere vult. Itaque τὸδε τὸ χωρίον, si modo genuina Herodoti haec verba sunt, intelligi debet ille Poëtae locus, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post discrete indicat, nempe locus ex *Iliade* citatus, quo memoratur, *Alexandrum cum Helena, per vastum mare oberrantem, ad Sidonem adpulisse*. Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, Herodotum χωρίον dixisse locum ex auctore quodam citatum; nec vero idcirco cum *Borheckio* totum hoc cap. CXVII. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa haec duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quae si cum *Schaefero* abiceremus, percommode fluere oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπια καὶ τὸδε οὐκ ἥμισυ, ἀλλὰ μάλιστα, δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὀμήρῳ etc. Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet, etc. S.

5. εὐαῖε τι πνεύματι χρῆσάμενος) Videtur poëtae τῶν Κυπρίων dictionem expressisse. Notissimum est *Sophoclis* iucundum illud, *Philoct.* vs. 822. Ὅπν' ἰδύναις ἀδαῆς, ἔπνε δ' ἀλγίων εὐαῖς ἡμῖν ἔλθοις. Belle vero *Noster* concludit, *Homero* τὰ Κύπρια ἔπια perperam transscribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. *Aristoteles* Poët. Art. c. 16. *Dicaeogeni* τὰ Κύπρια tribuit; alii *Stasino*, quemadmodum *Schol.* ad *Iliad.* A'. 5. aut *Hegesiae*, vel *Halicanassensi* cuidam, sicuti apud *Athenaeum* XV. 9. [c. 30. nostrae ed. p. 682. ed. Cas. conf. eundem *Athen.* VIII. 334. b. c. et *Animadv.* ad utrumque locum.] qua de re docte *Th. Rykius* Dissert. de Italiae Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus *Iac. Perizonius* ad *Aeliani* Var. Hist. IX. 15. Sit-ne Ἰλιάς Ἑλλάσσων vitae *Hom.* c. 16. idem ac τὰ Κύπρια ποῆμα, quaeremus obportuniore tempore. WESS.

CAP. CXVIII. 5. ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν) Sic melius ex scriptoris more et *Corintho* quoque. Sic τὴν Μιλυάδα γῆν I. 173. τὴν Μηδικὴν γῆν IV. 12. τὴν Αἰολίδα γῆν *Edd.* VI. 8. τὴν Ἰλιάδα γῆν VII. 42. ut plura ne congeram, dixit. WESS.
13. μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην) Est cui μὴ μὲν adridet, quo

modo in *Theophylacto Simoc.* lib. II. 16. ὡχύρου δρῶν τὸν Βουβῶν περιτῶζειν, μὴ μὴν ἀναιρεῖν. Neque deficit, μὴ μὴν ἔχειν corrigens. Neutrum necesse erit, si, quod G. *Corinthus* adseverat, [Dialect. ion. §. 62.] μὴ μὴν Ionici sit commatis, sicuti est II. 179. [et saepe alias.] WESS.

CAP. CXIX. 4. καὶ Ἑλένην ἀπαθία κακῶν ἀπὸ λαβῆ) De Helena, Troiam-ne fuerit asportata ab Alexandro, an in Aegyptum, magna inter veteres discordia. Cum *Euripide Elect.* vs. 1280. *Herodotus* quadam ex parte facit, Πρωτίως γὰρ ἐκ δόμων ἦκει λιποῦσ' Αἰγυπτον· οὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de simulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in Tragici *Helena*. Quare veritas non prorsus constat observationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης *Eustathianae*, τούτων εἰς ὧν καὶ Ἡρόδοτος, in *Iliad.* Γ'. p. 397, 45. [p. 301, 24. ed. Bas.] WESS.

10. ἔντομά σφειά ἐποίησε) *Plutarchus* de Malign. ἔντομάς ἐποίησε, quod in Lexica translatum durat: at error *Plutarchi* aut librariorum est. Simili *Noster* in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιῶντες. *Valla* de *haruspicina*, quae exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris ἔντομάς ad sanguinem elicendum, frequentabant superstitiosi veteratores. In *Luciani Asin.* c. 37. circumforanei deae Syriae sacerdotes τοῖς ξίφισιν ἐτίμνοντο τοὺς πῆχεις. Talis venefica anus τὸν βραχίονα ἐντιμοῦσα *Heliodori* Aeth. VI. p. 293. et antistites Baalis I. *Reg.* XVIII. 28. praeterque ceteros fanaticus, sive *Dianaticus*, graphice a *Maximo Taurinensi* Serm. XXXII. Tom. IV. Anecd. *Muratorii* p. 100. descriptus. At scelerosum magis, humanasque victimas, puto innui. Quae quidem religio, inopia et horribilis, in Aegypto ἀνόσιος erat, c. 45. Apud Graecos non insolita: *Virgilii* Aen. II. 116. quis ignorat? *Sanguine placastis ventos et virgine caesa. Sanguine quaerendi reditus.* Quibus et H. *Stephanus*, mecum sentiens, usus fuit *Thes.* T. III. p. 1401. Aliis ἔντομα et ἐντρέμνειν de inferiis; quorsum Critici *Apollon.* Rh. I. 587. a *Porto* haud neglecti, respererunt. WESS.

12. ἐπὶ Λιβύης) ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης legitur in *Herodoteis Plutarchi* T. II. p. 857. b. Utrumvis scribi potuit, οἵχθησθαι Φειγόντα νηοὶ ἐπὶ Λιβύης, vel ἰθὺ Λιβύης: hoc, quia *Herodoteum* est, sincerum arbitror; alteram natum ex interpreta-

mento; licet *ἢ* cum casu secundo magis etiam in motu frequentet *Herodotus*, quam alterum *ἰββ*. VALCK.

CAP. CXX. 12. οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο, ἢ τρεῖς) Cultius hoc: alioqui et prius οὐκ subprimendum, fatente viro Celeb. Monuit etiam Reiskius. Ceterum hanc *Herodoti* disputationem examini *Ang. Maria Riccius* submisit, modesto et placido, *Diss. XL. in Homer. p. 217. Tom. II.* Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet *Herodotus* veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monuit, *Euripidem*; neque illi adsensum *Libanius* negavit *Declam. I. p. 189.* Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a *Io. Alb. Fabricio* vocati in *Serti Empirici* lib. VII. adv. Mathem. p. 427. Plures *Homeri* amor et studium in diversa compulit. Controversia ipsa in ambiguo haeret, incertis fulta coniecturis, De *Chrysostomo Dione* dico nihil: discrepat eius caussa. WESS.

20. καὶ προσβύτιρος, καὶ ἀνὴρ) Exsulant haec e *Med. et Ask.* quorum negligens silentium *Gronovio* persuasit, ut pro subpositiciis ferrentur. Mea multum dissidet sententia: namque luxa et hians erit oratio, ea si auferantur; vetant praeterea *mssti*, in quibus *Passionē Cardinalis* codex, par *Mediceo.* *Hectorem* autem natu et virtute *Alexandro* fuisse priorem, qui *Homerum* novit, obliviscetur nunquam; neque latuit eruditissimo viro, cupide nimis, quod in mores abierat, *Schedis Florentinis* faventi. WESS.

28. ὅπως πανωλεθρίη etc.) Deo minus indignam opinionem suam *Herodotus* opposuit sententiae *Poëtae* veterissimi, qui cecinerat τὰ Κύπρια ἔπη, quemque supra (c. 117.) *Homerum* esse negabat. Istius *Poëtae* *Iupiter*, ut terram incolarum onere praegravatam levaret, ἐν πυκιναῖς πρᾶπιδισσιν Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβότορα γαῖαν, Ἐπίσας πάλμῳ μεγάλην ἔριν Ἰλιακῶ: in *Schol. ad Hom. Iliad. A. 5.* Hanc et alibi sententiam sequutus est *Euripides* et in *Helena* vs. 39 seq. Quae habet *Euripidea* similis argumenti *Strabo* IV. p. 279. A. [p. 183. D. ed. Cas.] suspicor e perditio dramate repetita. *Euripidis* studiosissimo *Chrysippo* Philosopho non displicuit ista ratio, cuius e lib. III. de *Diis* verba quaedam exhibet *Plutarchus* T. II. p. 1049. B.

Homines Iupiter iste tanti faciebat, quanti Appii illius caeci filia, quae, Gellio teste Noct. Att. X. 6. *utinam, inquit, reviviscat frater, aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quae me male nunc miseram convexavit.* VALCK.

CAP. CXXI. 5. πάντε καὶ εἰς οὐκ ἀγνοοῖ πῆχυν) Hoc maului, non ignarus poetarum usu, sed metri ob leges, εἰς οὐκ celebrari. Recurret II. 130. 134. 175. invitis Codicum tabulis. At hoc perquam leve. Protei regis successor [qui *Rampsinitus* Nostro] Diodoro Remphis I. 62. audit; Rhamses, si *Marshami* valeat opinio, Tacito Ann. II. 60. Verum quae de Rhamse Tacitus et eius per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampsinitum non quadrant, in *Sesostri* optime, quem quoque in *Ramse* latere, *Henr. Valesius* et *Iac. Perizonius* Orig. Aegypt. c. xvii, p. 348. coniecerunt. Duo autem illa Rhampsiniti simulacra et scriptoris orationem Gronov. praeclare illustravit. WESS. — At, quod ad illustranda duo illa simulacra spectet, nihil equidem in Gronovii Notis reperio, nisi quae de codicis Medicei scriptura monuit, quem ille secutus est, et nos cum illo et cum *Wesselingio*. Tum vero de formula πρὸς βορέην monet, potuisse perinde πρὸς βορέην scribi, quemadmodum mox πρὸς νότον in accus. casu legitur. Sed amat nempe *Herodotus* variare orationis structuram. conf. ad I. 202, 16. notata, p. 204. Iam quod ad rem pertinet: qui a septemtrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque aestas salutabatur; qui a meridie stabat, is septemtrionem spectabat, adeoque hyems vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. S.

11. τῶν ὑστερον ἐπιτραφέντων) Videlicet τὴν ἀρχὴν aut τὸ σκῆπτρον, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo mssti sint *Med. Ask. et Pass.* maiore in laude forent, si ἐπιτραφέντων obtulissent, quemadmodum I. 7. Adsolet enim *Noster*, popularium suorum adsuetudine, in passivis hunc modulum, quamquam sono asperiores, praeferre. Lege *Eustath.* in *Homer.* p. 519, 41. [*Iliad.* p. 395. med. ed. Bas.] WESS. — Recte quidem ἐπιτραφέντες ἔσχον τὴν ἀρχὴν scribitur I. 7, 11. a praes. ἐπιτρέπω. Recte vero item h. l. ἐπιτραφέντων (i. q. ἐπιγενομένων) a verbo ἐπιτρέφω, quo usus est *Noster*, haud admodum dissimili notione I. 123, 6. et IV. 3, 2. S.

16. τῶν λίθων -- ἐν ἑξαιρέτων, sive ἑξαιρέτων) Hinc corrigi fortasse poterit Charax apud Schol. Aristoph. ad Nub. vs. 508. ubi Agamedes et Trophonius in Elide ταμῖον χρυσοῦ κατισκεύασαν Αὐγείᾳ, ᾧ καταλείψαντες ἀρμόν λίθου: scripserat-ne ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάρμωστον λίθον, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων? ut ἀνάρμωστον dixerit lapidem non coagmentatum, τὸν ἑξαιρέτων ῥηϊδίως Herodoti, vel ἐν᾽ ἑξαιρέτων. In eadem historia Pausan. IX. p. 785. ἐποίησαν ἐν ταῦτα τῶν λίθων εἶναι ἕνα σφίσιν ἀφαιρεῖν κατὰ τὸ ἐκτός. Quae narrantur apud utrumque simillima sunt in universum fabulae Herodoteae de thesauro Rhampsiniti; qui, Diodoro Πέμφης dictus, ob opes sordide coacervatas ἐν βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat. Ex Herodoto videntur a Graeculo quodam repetita atque in Agameden Trophoniumque translata, e quo sua hauserint Charax et Pausanias. Hi nihil habent, quo paulo post τὰ μέτρα illustrentur: instrumenta filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia diti potuerunt ἀρμωστρα. Quod scribit Herod. [I. 38.] πάγας -- περὶ τὰ ἀγγεῖα -- στήσαι, Characis Daedalus, qui in Elide degebat exul (αὐτοῖσι legerim, pro ἔκτοσε) παγίδας ἔστησεν. Pausaniae Hyrieus ἔστησιν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων πάγας. Furum alterum Herod. τῇ πάγῃ scribit ἐνέχεσθαι: Agameden Pausaniae ὁ δεσμός κατεῖχε. Characis παγίσι περιπεσὼν Ἀγαμήδης ἀναιρεῖται. Clar. Ernesti reponit αἰρεῖται. Tandem ob eandem, quam tradit Herodotus, rationem apud Pausaniam et Characem furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCK.

25. δοῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ) In Miscell. Lipsiens. Vol. VII. p. 640. convertuntur τὰ μέτρα in τὰ τεκμήρια sive indicia et lapidis notas. Non arbitror, necesse fuisse. Callidus et furax senex exemtilis lapidis indolem, situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quae eius mensura, et qui termini. Ita μέτρα θαλάσσης in Oraculo I. 47. et passim alia. WESS. — Puto consulto τὰ μέτρα scripsisse Herodotum; scilicet mensuras, non solum ipsius lapidis mensuram, sed mensuram distantiarum ab imo aedificio et ab utroque latere. S.

[35. κεκλειμένον) Herodoti stylo convenientius fuerit κεκλεισμένον, quod probati praeferunt codices. Cf. ad I. 186, 13. S.]

38. πάγας προστάξαι ἐργάσασθαι) Simili in narratione Pau-

sanias IX. 37. p. 784. ἴστην εὖν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων -- πάγχι. Sic enim tono mutato oportebat, et bene Kühnius. Ipsa vero illa de Agamede et Trophonio fabella adeo Herodoteis respondet, ut eius struendae ansam praebuisse videantur. Certe Pausanias, ut saepe adsuevit, Nostri dictionem expressit. Adde Schol. in Comici Nub. 508. WESS.

45. ὅπως μὴ αὐτός -- -- προσπολίσει) Hoc melius. Solet ὅπως et ὅπως ita instrui, quamquam correctoribus saepe aliud placuit, sicuti paullo inferius; et c. 120. Habet, quae hoc adfirmant, Rich. Dawes Miscell. p. 228. WESS. — Bene et h. l. προσπελίσει, et dein l. 61. ὅπως -- -- κομίσῃ, in futuro indicativi, quia subiunctivus futuro tempore caret, sive illud simile habet indicativo. Recte vero item c. 120, 29. ὅπως -- -- ποιήσῃ in aoristo. S.

47. τῷ δὲ δόξαν) τῷ δὲ δόξαν Arch. non inprobum. Inferius c. 148. δόξαν δὲ σφί, et frequenter apud alios. Euripides Suppl. 129. ἰδίᾳ δοκῆτάν σοι τόδε: et Heraclid. vs. 187. WESS. — At, δόξαν si legeres, abesse debebat consequens καὶ particula. S.

53. ἀπορεύμενον δὲ μιν, ταῦτε παιῖσαι) Errarunt librarii Arch. et Vind., Vallamque in praecipitia egerunt. Nam quod Vind. edit, id mihi hic fuisse olim ἀπορεύμενον δὲ μιν ταῦτε, ταῦτε etc. innuit: repetitum enim vocabulum, ut subprimeretur alterum, occasionem dare potuit. Sane Euripideum ἡγόρημαι ταῦτε, ab Henr. Stephano productum adsimile est. Vide eius Thes. T. III. p. 169. WESS.

64. χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ) Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι reprehendendi notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, paene adcedo Abbati Gelnozio, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιμόντος παιδὸς ex glossa derivanti. Posuit paullo ante τὸν περιμόντα παῖδα. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο passiva erit potestate, eum acerbius acciperetur. Verum, omnibus contra euntibus membranis, haec tango magis, quam adsevero. WESS. — Nec-subiecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet; nec verborum quorundam paullo ante positorum repetitio: nihil in his inest quod a stylo Nostri abhorreat. Tum χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινὸς proprie est du-

ro modo aliquemprehendere et tenere, i. e. aspere premere, acriter instare, pressim urgere. S.

70. ποδιῶνας αὐτὸν λύνει ἀπαμμένους) Inprudenter Ionicam speciem ultimo detraxerunt Med. et Pass. Vide I. 199. IV. 98., quae Gronovii tamen acumen flectere haud valuerunt. Ποδιῶνας ἀσκῶν Valla verterat pedes. Sunt hic, et in oraculo quod regi Aegeo quondam redditum traditur, utrium petioli sive prominulae partes: δ τοῦ ἀσκαῦ πρέχει, Scholia in Euripid. Medeam vs. 679. explicant. At haec occupavit eruditissimus Paull. Leopardus Emend. VII. 13. WESS.

82. ἐπιδούναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἓνα) Bene memini ἀνέξια σθεῖων αὐτῶν I. 75.; hic locus aliam seriem postulat. Προαγαγέσθαι in ea schedarum discordia potius habetur. Pausanias IX. 5. κατελθὼν δὲ ἐς διαφορὰν προήχθη: et c. 8. προήχθησάν περὶ ὑπὸ μίθης ἐς ὕβριν, saepeque alias. Iunge Vit. Homeri c. 21. Post pauca [l. 87.] Aldinum καὶ ἐπιδ. αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκῶν, satis utique protectum nunc, haud spreui. Idem, Aldum tamen praetereuntes, viri doctissimi Corn. de Pauw, Reiskius et Abreschius coniectando divinant. WESS.

92. τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ etc.) Sic ἐπὶ λύμῃ, contumeliae causa III. 14. et Sophocl. Elect. 1201. Similem ignominiam legatis Davidis inposuit Ammonitarum regulus Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumeliosum poenae et iniuriae genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus testem fero Abulpharagium Hist. Dynast. IX. p. 186.; Turcarum consuetudines exponit Ism. Bullialdus ad Hist. Byz. Ducae c. 15. WESS.

99. κατίσαι ἐπ' οἰκήματος) Hic et cap. 126. errantem Valam corrigat L. Bos Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in Ammon. p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide Platonis T. II. p. 163. v. Isaei Or. V. p. 58, 15. ubi καθῆστο ἐν οἰκήματι et ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται redduntur ab interprete p. 457. domi mansit, et e domo discessit: in Dionis Chrys. Or. XL. p. 494. c. et Or. VII. p. 127. d. paulo ante facta mentio fuerat οἰκημάτων συμπάρων: ut μικρῶν οἰκημάτων ap. Athen. V. p. 220. d. οἰκημα πομπικόν dixit interpretes Ezech. xvi. 24. In Origens contr. Cels.

I. p. 50. scribendum puto, ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετήγαγεν, deleta voce nihili ἐρείς, nata ε στέγους vel τέγους, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt *Boherellus*, *Menag.* et *Davisius*. Recentioribus τὸ οἶκημα passim τέγος dicitur vel στέγες. De puero cuius esset interrogatus *Diogenes*, acerbo lusu Τεγιάτης ἐφη. *Laërt.* VI. 61. VALCK.

Ibid. κατίσαι ἐπ' οἰκήματος) Ex *Vallae* Latinis domi: oportuerat in lupanari, ut cap. 126. ubi par eiusdem lapsus, notatus a *Io. Taylor* ad *Marm. Sandvicense* pag. 59. et pridem a *Th. Galeo*. Censui autem *Aldinum* atque aliorum τὴν sufficere, neque accessionis incremento ex *Med.* indigere. WESS. — Conf. ad II. 86, 1. notata. S.

108. ἀποταμόντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα) Postulant hunc ordinem scripti *Codd.*; χεῖρ pro brachio ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud *Homerum* et brevi post. Amplius est, neque alicum tamen, de *Scytharum* crudelibus victimis τῶν — — ἀνδρῶν. τοὺς δεξιούς ὤμους πάντας ἀποταμόντες εὖν τῇσι χερσὶ ex lib. IV. 62. WESS.

109. ὡς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα) Non recuso eam hic formulam, alibi fortasse. *Aristoph.* *Plut.* 242. ἦν δ' ὡς πορραπλῆγ' ἀνέρωπον εἰσελθὼν τύχῳ: *Ioseph.* *Antiq.* XVIII. 8, 4. *Iudaei* εἰσέειπον ὡς τὸν *Περώνιον*: et *Alciphron* I. 28. cum *Bergleri* observatis. Iam quod *Gronov.* ad II. 115. εἰσελθόντα δι' εἰς τοῦ βασ. τὴν θυγατέρα eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscenum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus *Polybii* fuit, qui XV. 24. [XV. 26, 1. nostrae ed.] εἰς τούτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως. *Apolldori* II. 4, 3. de *Perseo*, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλεῖα, et *S. Lucae* *Actor.* XVI. 40. εἰσῆλθον εἰς τὴν *Λυδίαν*, de *Paullo Apostolo* et *Sila*? Lege adnotationes ad illa *Lucae* Cl. *Alberti*. WESS. — *Gronovianum* ὡς cum aliis etiam *Borh.* tenuit: et pulcre quidem novi, amare hoc *Atticos* scriptores. Ego vero εἰς revocare eo minus dubitavi, quod nusquam alibi citra controversiam ὡς pro εἰς vel πρὸς usurpatum *Nostro* meminisse reperire, licet subinde codex unus et alter istam praeferat particulam, ut I. 116, 3. II. 155, 26. 147, 16. III. 140, 5. S.

CAP. CXXII. 3. τὰ μὲν νικᾷν αὐτὴν) Haec et vicina, ingeniose tractata, in *Iosephi* *Pharaonem* accommodare tentat iuvenis eruditus *Dan. Szathmari*, in *Dissertat.*

Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; alea cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse iudicans, quam *Cererem almam et fautricem, vel vicissim inimicam experiri*. VALCK.

4. καί μιν πάλιν ἀπικέσθαι) Cum scripserit in praegressis τὸν βασιλῆα ζῶν καταβῆναι κάτω, quidni recipimus ex Msstis πάλιν ἄνω ἀπικέσθαι? Mihi, ne redeat, impedimento *Athenaeus* est, vocem negligens: tacent etiam schedae aliae. Quae vero post nonnulla [l. 9.] in Codd. οὐ μὲν εἶγε sive εἴτε, διὰ ταῦτα ὄφρ. mediis neglectis, specimen sunt aberrantium ob iteratas easdem voces librariorum, neque morari Virum Cl. debuerant. WESS.

13. ἐς ἱερὸν Διμήτρος) Mox denuo τὸ ἱερὸν τῆς Διμήτρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex Vind. et Arch. ἐς Διμήτρος recipiat. Specta laetitiam Gronovii ob Medic. ἐς Ἀμφιάρεω VIII. 134. et hoc Comici Thesmoph. 231, ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν. Alia sciens praetereo. Id ex St. Bergleri indicio obportunum est: in Darsania, Indiae urbe, mulieres stamen vestis in iugali extendere, detexere et desecare uno die: *Dionysius* in Bassaricis, Ἐνθαδε πέπλα γυναῖκες Αὐτῆμαρ κροκόωσιν, ἐφ' ἱστοπέδων ταυνοῦσαι Αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἐρύσαντο: sic postrema, in Steph. Δαρσάνια manca, explevit *Falkenburgius* ad Nonnum eleganter: aliter *Salmasius* in *Capitolini Pertinac.* c. 8. WESS.

CAP. CXXIII. 6. ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατος ἐστὶ) Eodem Aegyptios honore *Clemens Alex.* mactat Strom. VII. pag. 752. *Ciceronem* si audimus, *Pherecydes Syrius* primum dixit animos esse hominum sempiternos, Disput. Tuscul. I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti *Ciceroni* adscripsit *Davisius*, litteris *Tatianus* prodidit Orat. ad Graec. cap. 41. Et nunc certe eius oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, *Tatiani* verbis. Scripserat de Pythagora, Εὐφορεβος γεγενῆσθαι φησιν, τοῦ Φερεκύδους δόγματος κληρονόμος ἐστὶ ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασίαν. Liquida res est ex c. 5. ubi Pythagorae Φερεκύδους sive *Pherecydis* τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam *Aristoteli*, ne quidem apud alios. Atque haec *Tatiani* caussa. WESS.

11. τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ etc.) Optime Mssti et Gronovius. Περιήλυσιν Edd. exprimere apta est nugae Iudaeorum recen-

tioris acvi, plus quam poëticas, גלגול נשמות sive animarum rotationes perque cavernas volutationes apud Buxtorfium Lex. Thalm. p. 439. et Windetum de Vita Functorum Statu Sect. V. p. 80. quae nihil ad Graccos et Aegyptios, quod equidem sciam. Notabilius Ask. περίκλυσιν praebebit specimen, siquidem apud Stobaeum idem semet reperisse et περικύκλυσιν esse posse, Is. Vossius ad libri sui marginem monuit. Non sane κύκλυσιν, ἀνακύκλυσιν, κύκλον in animarum ista transmigratione spernebant. Mihi tamen Stobaei amatori et Herodoteorum vestigatori, locus ille latet. De codicis Ask. scriba adseverare possum, περιήλυσιν voluisse, *et* saepius conmutante. Recte autem Noster Aegyptiorum et Graccorum, eiusdem opinionis popularium, sententiam explanavit, nuper ab amico et discipulo Ger. Guil. ab Oosten de Bruyn V. Cl. Dissert. de Philosoph. Gentil. Doctrina Morali p. 104. egregie explicitam adsertamque. Id porro admonitione non eget, ex Graecis Pherecydem et Pythagoram a Nostro spectari potissimum, architectos in ea gente μετεμψυχώσεως. Conf. Nemesium de Nat. Homin. c. 3. p. 82. Edit. Oxon. WESS.

CAP. CXXIV. [4. ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι) Potest ἐλάσαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἐλθῆν cap. 126, 1. atque ita κακότης pravitas, nequitia, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere, supplendo σφέας vel τὴν Αἴγυπτον, ducere, praecipitare: tuncque κακότητα et h. l. et cap. 128, 3. et κακοῦσθαι c. 133, 13. perinde et pravitatem interpretari possis, coll. c. 133, 8. et calamitatem, coll. c. 129, 4. S.]

5. πρῶτα μὲν σφέας θυσίων ἀπέβη) Quod olim legebatur θυσίων τούτων, merito displicuit. Cl. Reiskius πασίων suffecit, Abreschius θυσίων. Ego schedis iubentibus induxi. Fortasse variatum in vocibus fuit, his θυσίων, illis τούτων, videlicet ἱερῶν, edentibus. Similes διτρογραφία passim se produnt. Ceterum in regum successione Diodorus I. 63. in alia abit, et hunc Cheopem adpellat Chemmin sive Chembim. WESS. — Τούτων mendosam fuisse suspicor sinceræ vocis θυσίων scriptionem; quae contextu debuerat expelli, altera recepta. Mycerinus postea dicitur cap. 129. τὰ τε ἱερά ἀνοίξαι, καὶ τὸν λαόν - - ἀνεῖναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας. VALCK.

16. τῆς μὲν γὰρ μῆκος εἶσι etc.) Hoc verius arbitror. Superius cap. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι-σχοῖνοι ἐννέα: et I. 163. ἡ περίσδος οὐκ ὀλίγοι σταδίοι εἰσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum versus trahantur, signant. Bene memini, Diodorum aggeris eius vestigia I. 64. nulla agnoscere, et Io. Gravium opinionis consortem habere, *Pyramidograph.* p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiae nuper culpam sustinuisse, in pactam a Fr. L. Norden *Itin. Aegypt.* p. 95., de Pyramidibus multa sollerter commentato. At ea quaestio huc unice non pertinet. WESS.

19. ταύτῃ δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτια γενέσθαι) Aggeri sive viae: namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in Laurentii Latinis turbata mire sunt: dederat, *Illic decem annos fuisse etiam consumptos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant.* Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustremus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive cavernas subterraneas haud exiguum temporis spatium abstulisse. Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint impensi. Iam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, eius clivi solo et superficiei admota, ut tantae molis Pyramides solidius fundarentur et haererent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae sive conclavia sunt, destinata regis Cheopis conditorio, c. 127. Quae quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Decet temporis intervallum, quod molitiones illae desiderabant. Id vero sine mstorum praesidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque haec mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. *Corn. de Pauw* conlicet, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς - - - τοῦ Νείλου ἰσχυαγών, ἔτια οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. conmode, uti superius, δέκα μὲν ἔτια τῆς ὁδοῦ, procedere. Io. Iac. Reiskii coniectura est: ταύτῃ δὲ δὴ
Herodot. T.V. Z

τὰ δέκα ἔτια γινέσθαι, χωρὶς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὸν λόφον - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. Ibi, in via paranda, *consumptos esse decem annos, absque opera lapides in illum clivum - - - attollendi, et absque structuris subterraneis*. Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quae necessitas adsit, mallemin minore molimine, *παρεξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν*, et eam quidem in sententiam, quae superius posita fuit. Statim τὰ ἐποικίοντο θήκας Cl. Pauw, cui non adstipulor. WESS.

20. τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου) Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab Herodoto: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἵστᾶσι αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adiici τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens Pyramide c. 127. οὔτε, inquit, ἔπιστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διώρυξ ἦκει ἐς αὐτήν. VALCK. — Substitutâ, praeceuntibus msstis, τε particulâ [L. 19.] in locum vulgatae olim δι; omnis evanuit difficultas, qua premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam ταύτη cum Reizio in ταύτης mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob praecedens τῆς ὁδοῦ, quo refertur hoc pronomen: atque etiam haud raro a librariis terminationes α et η temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. Var. Lect. II. 16, 9. III. 80, 11. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eadem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι etc. Quare suam in sedem repositum dandi casum ταύτη velim. S.

[25. καὶ ὕψος ἴσον. Si vera haec est scriptura, Herodotum, aequalem statuentem pyramidis huius altitudinem latitudini laterum baseos, plurimum sefellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, adcuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero baseos pedum 728, teste Grobert, in *Description des Pyramides de Gizêh*, pag. 57. et 65. S.]

CAP. CXXV. 5. κρώσσας) Aldus et scripti Codd. hunc in modum: Homero et Grammaticis κρόσσας. [Sic vero ei nostri codices Herodotei.] Fuerint-ne scalae mura-

les, in urbium expugnationibus muris adponi solitae, apud poetam, magna rixa est. Vide *Hesychium* in voce, *Tzetzen* ad *Lycophron*. vs. 291. p. 38. et *Eustath.* in *Iliad.* p. 903. [p. 863. ed. Bas.] Hic sunt Pyramidum quaedam eminentiae, graduum formam repraesentantes, sive ἀναβάμνοι, quod *H. Stephani* non fugit sollertiam, *Thes.* T. IV. pag. 1300. Mox [l. 5.] χαμάθιν iustissimum est. *Moeris*: χαμάθιν Ἀττικῶς, χαμάθεν Ἑλληνικῶς: ubi docte vir praeclarus, nuper tristi fato, florente aetate, raptus, *Io. Piersonus* pag. 409., in *Plutarchi* Quaest. Gr. p. 296. E. χαμάθιν ad eam etiam normam refingens. *WESS.*

[4. ἤρπον τοὺς ἐπιδείπους λίθους) In altum tollebant reliquos lapides; scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita oblecta erat, ut gradus, quos modo dicebat Herodotus, non amplius conspicerentur, sed ut quaeque pyramidis facies unum continuum atque laeve planum inclinatum referret. Caeterum de toto hoc mirabili monumentorum genere utilia multa, quae vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quae ab Herodoto memorantur valent, diligentissimus *Larcher* ex doctorum Itineratorum, *Pococke*, *Shaw*, *Norden*, *Savary*, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum Magnae Descriptionis Aegypti, Napoleonis auspiciis edicoeptae, ea pars publici iuris fuerit facta quae hoc argumentum tractabit, conferri merentur *Abd-Allatif*, in opere supra iam a nobis laudato, *Relation de l'Égypte* cum *Notis Sylvestri de Sacy*, et quem paullo ante laudavi *Grobert*. Nobis in universa hac opera Herodoto dicata id maxime ac fere unice fuit propositum, ut, quid ille scripserit, quam diligentissime inquireremus, mentemque et sententiam scriptoris quanta maxima possemus fide interpretaremur. S.]

14. Ἐξεποιήθη δ' ὡς τὰ ἀνώτατα αὐτῆς) Displacuerunt hoc ordine scripta *Corn. de Pauw*: maluit ἐξεποιήθη δ' ὡς τὰ ἐπιγναία, καὶ τὰ κατώτατα αὐτῆς πρώτων μετὰ δὲ etc. non sine errore. Ἐκποιεῖν nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur. Primum itaque Pyramidis superiora, tum descendentes reliqua perpoliverunt. Antea I. 164. τὸ μὲν δὲ τοῦτο - - - ἐξεποιήθη. et II. 175. V. 62. *Dio Cass.* de *Statilio*

Tauro et eius amphitheatro lib. LI. pag. 527. καὶ ἐκποίησεν τοῖς ἰαυτοῦ τέλει. Philostrat. Heroic. XIX. 4. pag. 732. καὶ ὅπλα ἐκποίησεν αὐτῷ. WESS.

18. ὅσα ἐς τὴν συρμαίνην) Supra c. 88. συρμαίνην, raphanorum succus ad ventrem purgandum: hic raphani sunt, Plinio Hist. Nat. XXXVI. 12. praeunte. Vide ad Diodori I. 64., et Herodotum ab eo expressum cognosces. Post nonnulla [l. 27.] ἄγον restitui, ut l. 70. atque alias: interpunxi praeterea levius; nam ἄλλον δὲ adhaeret τῷ, οὐκ ὀλίγον χρόνον artissimo nexu, ut quisque videt. WESS.

[26. ἄλλον δὲ, ὡς ἐγὼ δοκίω, - - οὐκ ὀλίγον χρόνον) Intelligo minus accurate haec me interpretatum esse, nec minus multum temporis; quum debuissim, aliudque haud exiguum tempus. Dixerat cap. 124, 20. decem annos insumtos esse muniendae viae, transportandis lapidibus, et conficiendis aedificiis subterraneis: quare quaeri potest, cur nunc indefinite dicat tempus haud exiguum, et cur adiciat, ut equidem puto. Nempe significat sese existimare, insuper etiam rationem habendam esse temporis caedendis lapidibus in lapididinis insumti. S.]

CAP. CXXXVI. 8. ἐν τοῖς ἔργοις) Suspico in male repetitum e syllaba praecedenti, scribendumque: ὅπως ἂν αὐτῇ ἕνα λίθον τοῖς ἔργοις δωρεῖτο, pro eis τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi. Nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quaestu mulieris voluerit interpretari? ταλαιπωρεῖν ἐν τοῖς ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

CAP. CXXXVII. 4. Χεφεῖνα) Diodoro [l. c.] Καφεῖν: addit, aliorum sententiā non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύιν, sive, ut mssst, Χαβρύιν, Χαβρυῖν. Quae mihi scriptionis discrepantia, non longe ab Arch. et Vind. recedens, digna animadversione est. Utra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec Perizonius valuit Origin. Aegypt. c. 14. p. 270. WESS.

9. ὥσπερ ἐς τὴν ἱέρην, πλουσα etc.) His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae sive Cheopis cavernas influens, insulam, in qua regis eius sepulcrum, circumtuebatur ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suus verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio cor-

rigatur, ῥέουσα δὲ οἰκοδομημένου αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιῤῥέει, fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit; cui favet emendationi Arch. et Valla, et c. 29. ἐν τῇ νῆσῳ περιῤῥέει ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte Reiskius. Alio usus est remedio Pavius, qui quidem ῥέουσα διοικοδομημένου δι' αὐλῶνος, νῆσῳ περιῤῥέειν: ut posterius finem indicet, in quem canalis erat structus et aqua sub Pyramidem deducta: si quis malit tamen δι' οἰκοδομημένου αὐλ., huic obniti detrectat. Ego in supra depositis adquiesco. WESS. — Commode Strothius Aegyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου --- Χέοπα parentheseos signis inclusit. Sed cum his etiam praecedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὦν, in parenthesi posita intelligi debebunt. S.

[11. λίθον Αἰδιοπικῶ ποικίλου) Vide infra, ad c. 134, 3. S.]

12. τεσσαράκοντα πόδας ὑποβάς, τῆς ἐτέρης etc.) Participia ὑποδίμης et ὑποβάς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομῆς cum H. Stephano: haerebit tamen labes quaedam et macula in τῆς ἐτέρης τῷτὸ μέγας: namque haec Chephrenis pyramis haud aequabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: τεσσαρ. πόδας ὑποβάς τῆς ἐτέρης τὸ μέγας, ἔχομένην --- οἰκοδόμησε, xl. pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnae Pyramidi exstruxit. Nunc in dictionis genere adhaereo, vereorque, ut a lacuna locus sit immunis. Reiskius, mihi de omissione concors, τῆς ἐτέρης κατὰ τὸ μέγας ratione magnitudinis minorem altera faciens, malebat: Corn. de Pauw τεσσαρ. π. ὑποβάσαν τὴν ἐτέραν, τοῦτο μέγας, ἔχομένην --- οἰκοδόμησε, Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressiorem, ista magnitudine, exstruxit etc. τοῦτο μέγας locutionem esse, genium Herodoti ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. — Οἰκοδόμησε, quod H. Stephanus iam commendaverat, adoptavi cum tribus post Wess. editoribus. Cur vero ὑποβάς aut in ὑποβάσει cum Reizio, (cuius conf. Praefat. p. xvii.) aut cum Schaefero in ὑποβάσει mutaremus, nullam equidem caussam potui exputare. Si ὑποβάσαν dedissent libri nonnulli, perapte ὑποβάσαν τῆς ἐτέρης inferiorem, depressiorem alteram, significaret. Sed eadem notione ὑποβάς etiam (scil. rex) nullo incommodo dant libri

omnes, xl. pedes de alterius pyramidis altitudine remisit, xl. pedibus infra alteram substitit. Potuerat porro τὸ μέγαθος scribere Herodotus: sed eandem in sententiam paulo etiam significantius est τὸν μέγαθος, quod ad eandem (i. e. *párem*) magnitudinem spectat, non nisi xl. pedibus infra eam substitit. Iam vero fortasse ne illud εἰκοδομής, quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi ὑποδείμας et ὑποβάς referantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione (l. 5 seq.) intelligi, nempe ἐποίησε. Praecessit quidem oratio infinita, τοῦτον - - πυραμίδα ποιῆσαι, cui ex legitimae structurae ratione nunc responderi debebant accusativi ὑποδείμαντα et ὑποβάντα: sed istiusmodi ἀνακολουθία, pluribus praesertim interiectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab Herodoti stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc Strothius expedivit, Aegyptiac. P. I. pag. 107-109. Ad rem quod spectat, licet in aestimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124, 25. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressiorem esse altera. conf. Grobert l. c. pag. 94. S.

CAP. CXXVIII. [6. τὰς πυραμίδας καλέουσι ποιμένος Φιλιτίνος] De scriptura vide *Var. Lect.* De re confer Zoëgam, de Obeliscis p. 389. et, qui eum laudat, Heeren in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 576. et seqq. S.]

CAP. CXXIX. 3. τὸν λεῶν τετρυμένον] Scripsit lib. I. 22. καὶ τὸν λεῶν τετρυῖσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ, et hic cur inprobemus? Produxit Mattaire ex Dionysii Ant. Rom. I. p. 75, 16. τὸν λεῶ, quo de ibi Sylburgius. *Τετρυμένον* Arch. originem habet ex τρύχω, nec altero (etsi G. Corinthus, in quo vitiose *τετρυγημένον*, idem legerit) praestantius est. [Vide Gregor. Dialect. ion. §. 140. cum Koenii et Schaeferi Notis in nupera editione.] In Polybio *τετρυμένον* sapius, sed contra *Codd.*, uti Boecleri excerpta ostendunt. Appianus simili passim in luto haeret, quemadmodum et alii. Diversa poetarum consuetudo, metri legibus parens, hinc

τετρυμμένα γούνατα *Apoll. Rh. I. 1174.* [Ut *Bruckius Apollonio*, sic nos *Polybio* et *Appiano* veram restituimus scripturam.] An vero τετρυμμένη κυφορίας mulier in *Oeconomicis Hieroclis* ap. *Slobaeum* Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit τετρυμένη, disputari poterit; certe τετρυμένος τε ἐν κυνηγεσίῳ καὶ πολέμοις in *Excerpt. Nic. Damasceni* pag. 425. ab omni innovandi periculo liber manet. WESS.

9. τῷ ἐπιμεμφομένῳ ἐκ τῆς δίκης) Ob latam sententiam, vel, post iudicium. [Sic ἐκ τούτου frequenter, non modo post hoc, sed et ob hoc; quod gallice dicimus en conséquence de cela.] Adscripserat *Abreschius* ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης ἐγένετο lib. I. 50., nonnihil discrepans. *Diodorus Mycerinum* I. 64. solitum ait κατὰ χρηματισμοῦς ἢ iure dicundo magnam vim pecuniae insumere, δίδόντα δωρεὰς τῶν ἐπεικῶν τοῖς δοκεῦσιν ἐν ταῖς κρίσεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν, *Herodoti sermonem* commentans. WESS.

CAP. CXXX. 3. ἐν οἰκῇματι ἡσκημένῳ) Recurrit πασὰς ἡσκημένην στύλοις II. 169. et Παρίῳ λίθῳ ἡσκημένα III. 57. *Abydenus* ap. *Euseb. Praepar. Eu. IX. 41.* τὰ τε βασιλῆα δένδροις ἡσκησι. Quae ornandi vim verbo insinuant, sicuti et *Cl. Reitzio* observata ad *Luciani Deam Syr.* cap. 31. Vide nunc hoc *Philonis* Iud. de suae gentis pontifice, *Leg. ad Cai.* p. 1033. D. ὁπότε ἀσκηθεῖν τῇ ἱερᾷ στολῇ, et mirare consilium *Th. Mangey*, ἐνσκευασθεῖν reponentis. Idem tamen *Iudaeus* p. 1003. B. de insano *Imp. Caio*, ὁπότε ἀσκούτο εἰς Διοσκουρεως, et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἡσκέτο: ubi cautior vir doctus et merito. *Aeschylus Pers. vs. 182.* ἡ μὲν πέπλοις Περσικοῖς ἡσκημένη. Sed desino. WESS.

CAP. CXXXI. 4. ἡ καὶς ἀπήγετο ὑπὸ ἄχρους) Obtinuerunt haec locum in famosa nostrae aetatis lite περὶ τοῦ ἀπάγχεσθαι. *Iac. Gronovius* illis aciem instruxit in *Defensione Exercitatus de Pernicie Iudae* p. 62.; contra acriter venit *Iac. Perizonius* *Diss. de Morte Iudae* c. 9. p. 74. *Amavi* utrumque V. Cl. ob eximias ingenii et eruditionis dotes; rixa ipsa, etiamnum iuveni, visa fuit modum excessisse. *Gronovium* laudo, eius hic iteratione abstinentem. WESS.

CAP. CXXXII. 7. ἐπειὶν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι etc.) Fortasse *Osiris* est. *Plutarchus* *Is. et Osir. cap. 39.* καὶ βοῶν διάχρυσον ἱματίῳ μέλανι περιβάλλοντες ἐπὶ πένθει τοῦ θεοῦ δεικνύον-

vi - - - ἐπὶ τίσσας ἡμέρας ἐξῆς: differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraesentans, a Io. Pricaeo ad Apuleii Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a Gronovio adposita. WESS. — De formula τυπτεσθαι τινα vide II. 42, 27. et 61, 5. ibique not. De deo quem nominare nefas ducit, conf. II. 170, 1. S.

CAP. CXXXIII. 5. πίμψαι - - - τῷ θεῷ) Deo? verum, quod memini, Dei nullius fuit in urbe Buto μαντήιον. Praeterea valde videbatur insolens, ὀνειδισμα ἀντιμεμόμενον. Si Dei cuiuspiam, Apollinis ex gr. cuius in ea urbe templum fuit, oraculum designaretur, scriberem: τῷ θεῷ ὀνειδίσαντι μεμόμενον. Nunc censerem potius corrigendum: πίμψαι ἐς τὸ μαντήιον τῇ θεῷ ὀνειδισάσῃ μεμόμενον. Dea erat Latona Graecis dicta, Apollinis Isidis filii nutrix, cuius maxime omnium nobilitatum erat in urbe Buto oraculum: τότε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντήιων, Ἀποῦς ἐν Βουτοῦ πόλει ἐστὶ: Herod. II. cap. 85. Misisse cap. 152. Psammitichus dicitur legatos ἐς Βουροῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον τῆς Ἀποῦς, ἐνθα δὲ Αἰγυπτίοις ἐστὶ μαντήιον ἀψευδέστατον. De Dea eiusque oraculo Iablonskius egit Panthei lib. III. c. 4. Hunc Herodoti locum respicit Aelianus Var. Hist. II. 41. VALCK. — Scripserit fortasse Herodotus τῇ θεῷ: sed potuit etiam masculino uti genere, quum in eadem urbe Buto etiam magnum fuerit Apollinis templum, (conf. c. 155, 8. et 156, 8.) in quo et ipso oracula edita fuisse videntur. Vocab. ὀνειδισμα cur sollicitetur, nulla caussa subest: etiam Croeso libuit τῷ θεῷ ὀνειδίσαι, I. 90, 16. S.

10. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύτερα etc.) In his nihil considero. μαντήια reticuit et intellecta voluit: geminum superius est, ἰλεῖν οἱ μαντήιον ἐκ Βουροῦς πόλεως. Cl. tamen Reiskio blanditur, ἐκ δὲ τοῦ, χρηστήρια αὐτῷ etc. ex eo inde tempore, venisse illi secunda Oracula. Post pauca, [l. 16.] retineri et per editiones propagari ὡς κατακεκριμένον ἤδη οἱ τούτων potuisse demirarer, nisi et mssti praeberent: quorum quidem lapsus ut pravus est, ita turpior in tot editis. Spectavit autem insanientem Mycerini sapientiam Libanius in Vitae suae Historia p. 20. n. ignaro et propterea errante Morello: adtigit et Aelianus Var. II. 41. WESS.

20. ἐνθητήρια) In Leidensi Cod. Gregorii de Dialectis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πονθ. εἶναι τῆς ἐνθητήρια ἐπιτ. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem puto, Herodotus, ἵνα πονθάνοντο εἶναι γῆς ἐνθητήρια ἐπιτηδεύματα: in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse iucundissimos. ἵνα γῆς, οὐ γῆς, et similia frequentat inprimis Sophocles. Herod. I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. Soph. Ai. 386. ἢ εἰ κακοῦ. Duo sufficient Herodoti loca, quae ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deiocri aedificia exstruxerunt, ἵνα αὐτὸς ἔφρασε τῆς χώρας, qua destinarat regionis parte. Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἵδουσε τῆς πόλεως ὅπου ἦν ἐπιτηδεύματα. Herodotea negligentius descripsit Athen. X. p. 438. v. Ἐνθητήρια Grammatici reddunt ἐνεωχτήρια. Parum distant quae Diodorus Sic. vocat καθωνιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκωθονίζοντο, quod legitur in Graecis Esther III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet Diodorus T. I. p. 345, 59. et T. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνθητήρια loca πρὸς ἀνέσιν καὶ ἀπόλυσιν εὖ πεφυκότα. In notis ad Excerpta e Dione Cocc. H. Valesius p. 96, 97. interpretatur amoena diversoria et secessus. Apud Aelian. de N. A. XI. c. x. p. 617. in urbe Memphi Apidi dicuntur esse τὰ φίλα ἥδη καὶ τρεῖς καὶ κενταχάρμενοι καὶ ἐνθητήρια. VALCK. — Ἐνθητήρια, loca voluptaria, apud Salustium Bel. Catilin. c. xi. et Plantum Poenul. III. 2, 25. ἐμπαιθεῖς τόποι in Gregorii Nysseni Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἐθητήρια Plutarcho et Athenaeo, quorum verbis lucem vir eruditissimus Pet. Faber Agonist. III. 27. p. 345. adpersit. WESS.

CAP. CXXXIV. 2. εἰκοσι ποδῶν καταδεύσαν) Haec altitudinem an latitudinem Pyramidis designent, in quaestione est. τῷ δὲ μεγέθει λειπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων de ea scribit Diodorus I. 62. controversiam non dirimens. At Plinius Hist. Nat. XXXVI. 12. Tertia minor quidem praedictis, sed multo spectatior, Aethiopicis lapidibus, assurgit ccclxii. pedibus inter angulos; quibus utique ampliolem, quam Herodotus, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακοσίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat, auctioribus, Cum tamen superiore πολλὸν haec fuerit ἰσάσεων, si ad altitudinem referas, xx. pedes nimis quam pauci erunt. Lege Io. Gravii Pyramidograph. p. 112. etc.

WESS. — Difficultatem, qua premi videbatur hic locus, non magis *Larcherus*, quam qui eum praecesserunt docti viri, potuit expedire. Postquam enim graeca verba his gallicis reddidit, *elle est beaucoup plus petite que celle de son père, ayant vingt pieds de moins, et chacun de ses cotés trois pléthres de large*; monuit in Notis, viginti quidem pedes illos haud dubie ad altitudinem spectare, quoniam latitudinis mox separatim mentionem faciat scriptor; manifeste autem corruptum esse hunc numerum, quoniam, si viginti tantum pedibus haec pyramis minor fuisset altera, profecto eam Herodotus non dixisset *multo minorem*. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo moneamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lineola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas: abiecto commate, quod post *καταδύσαν* in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem huius pyramidis non definit scriptor: *multo minorem* ait esse *paternā*, quum illius *latus* quodque in basi nonnisi *tria plethra demtis viginti pedibus* (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque haec mensura exactissime congruit cum ea quae ab eodem, quem iam saepius laudavi, *Grobert* reperta est. Vide librum citatum, p. 95 seq. aut, si magis in promptu est, *Langlès* in *Notes et Eclairissemens sur le Voyage de Norden*, p. 288. S.

[3. λίθον δὲ ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ) Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt Diod. Sic I. 64. itemque Strab. XVII. p. 808. ed. Cas., adiiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat Noster, II. 86, 15. In Cheopis pyramide primum ordinem ex Aethiopico lapide variegato substructum vidimus c. 127, 11. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi Mycerini adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo Syenitae genere, quem *pyropocilon* olim vocatum fuisse Plinius refert, XVI. VIII. 13. Conf. omnino *Abd-Allatif*, p. 173. ibique *Sylv. de Sacy*. p. 214 seq. Quare nulla causa fuit, cur hunc lapidem, de quo hic agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum *Larcherus* statueret. De eodem lapide cf. *Wess.* ad c. 176, 6. S.]

[8. *ταλάντων χιλιάδες ἀναριθμηταί*) Licet enim multo minor duabus aliis, multo tamen haec pyramis erat spectatior et ob lapidis e longinquo advecti praestantiam duritiemque multo maioribus impensis exstructa, consentientibus *Strabone* et *Diodoro* locis cit. et *Plinio*, XXXVI. XII. 17. S.]

12. τῶν τὰς -- λιπόντων, ἢν Ῥοδάπις) Nihil his inesse, quod offendant, videtur: et tamen esse, codicum discors scriptura declarat: alii *πυραμίδας* -- *λειπομένων* ἢν Ῥοδ. fortasse voluerunt agente usu, ut *καταλιπίσθαι*, *ἀπολιπίσθαι* et *λιπίσθαι* c. 147. atque alibi saepius; alii *λιπόντων*, *λειπομένη* ἢν Ῥοδ. posterior erat *Rhodopis*; pari structura, quae in *Diodori* proxime descriptis verbis, atque in *Euripideis Orest.* vs. 1085. ἡ που λέλειπται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. At tum, quod scripti mordicus retinent, ὅστερον in exilium ire debebit. Atque hoc admonuisse satis est. [Vide *Var. Lect.*] Ecce aliud. *Herodotus* disputatione circumspecta meretriculae *Rhodopidi* pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur *Diodorus*, *Strabo*, *Plinius*; commentariis certe inserunt. Hoc amplius, *Rhodopidem Aelianus* Var. XIII. 33. elocat regi *Psammeticho*, qui *Amaside*, cuius aetate feminam floruisse *Noster* adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut *Herodotus* aut *Aelianus* culpa tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse *Rhodopides* statueris, easque ab *Herodoto*, *Strabone* et *Plinio* confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem *Psammetichi*, et sepultam in *Pyramide*; alteram *Aesopi* conservam, et *Charaxi*, fratris *Sapphus*, amicam, quae tempore *Amasidis* floruerit. Haec *Celeb. Iac. Perizonius* ad stabiliendam *Aeliani* fidem; quae, si negentur, incertissimae coniecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. *Aelianus* fabellam ex *Strabone* XVII. p. 1163. [p. 808. Cas.] aut aliunde, hausit. *Geographus* regis nomen tacitum habet; de suo *Aelianus* *Psammetichi* titulum inpingit. *Herodotus* duas *Rhodopides* non novit, et *Amasidis* *Aesopi* illam contubernalem tempore viguisse distincte adfirmat. Utri credemus? WESS.

14. τοῦ Ἡφαιστοπόδιδος) Adhaerescunt ad virile hoc nomen doctissimi viri. *G. Cuperus* Obs. IV. 4. p. 53. haec se capere negat; nisi dicatur, latere hic nomen patris, vel urbem eo nomine in *Samo* fuisse; vel *Iadmonem*, ori-

gine Samium, Hephaestopoli in Aegypto habitasse, scribique debere τοῦ ἐκ 'Ηφαιστοπόλεως. Gronovii similes sunt fluctuationes ad *Arriani* 'Αναβασ. III. 5. p. 109. quibus vehementer offensus *Corn. de Pauw* correctum voluit τοῦ 'Ηφαιστοπόλεως, nova voce, sed, ut censet, perelegante, quae *Vulcani ministrum* denotet, et *Iadmonis patrem*, vel *fædum ferrarium insignem*, vel *Vulcani potius sacerdotem* fuisse doceat. Mihi, ut absolvam verbo, inventum non placet. In propriis Graecorum nominibus mira multa: Σώπολις est in *Epigramm. XVIII. Callimachi*, 'Αμφίπολιν habet marmor a *Buherio* editum, feminam Νικόπολιν dabit aliud, et numus Abderitarum 'Αναξίπολιν: neque ignoti 'Αγνίπολις et Κρατησίπολις sunt. Quae 'Ηφαιστοπόλιν abunde defendunt. Confer *Comitis Cayl. Recueil d'Antiquit. T. II. p. 265. WESS.*

15. 'Ιαδμωτος ἐγένετο) Apud *Demosthen.* p. 729, 30. [p. 1352. ed. Reisk.] Νέαιρα Νικαρίτης ἦν. *Pseudolus Plauti* II. 3, 24. Quia *lenonis me esse dixi*: alibi dicitur *Amphitryonis Sosia*; ut *Phereclis servulus Lydus*, *Andocidi* Ἀνδῶς ὁ Φερεκλείους, p. 3. 24. *Lysias* p. 256. ἐγένετο ὁ Εὐμάχης οὗτος Νικοκλείους καὶ 'Αντικλείους: recte cepit ista *Marklandus* vir cl. sed nomen Εὐμάχης genuinum esse vel *Theocritus* monstrabit *Eid. V. 10. et 73. τὴν Στρυμονιάδου Θράστταν Aristoph. Αχ. 272.* Quod mox legitur, [l. 17 seq.] ὃς βούλοιο ποιεῖν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελίσθαι, *Plutarchus* interpretatur *T. II. p. 557. Α. τὸν βουλεύμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν*: ubi tandem etiam *Samius* venisse dicitur 'Ιαδμῶν (vulgatur 'Ιδμῶν:) γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πριαμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γιγνώσκ. VALCK.

CAP. CXXXV. 5. τῆς μουσικοποιῶ) *Fulvii Ursini* ad *Carm. illustrium Feminar. p. 23. μελοποιῶ* fallenti memoriae debetur. *Sappho μουσικοποιῶς*, quemadmodum *Pindarus* in *Orat. p. 25. Dionis Chrysost. et Hipponax Theocrito Anthol. III. p. 392. [Analect. Brunck. T. I. p. 382.]* Quod *Athenaeus* autem [lib. XIII. c. 69. p. 596.] ignorantiae labem *Herodoto* adfricat, *Charaxique* amicam, non *Rhodopin*, sed *Doricen* sive *Dorichen* vero nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non *Doriches* tantum, sed et *Rhodopidis* cognomine meretriculam fuisse celebrem ex *Strabone* XVII. p. 1162. Α. WESS.

7. Ῥοδῶπιν) Ῥοδῶπιος vicina paene videntur postulare: μεγάλα -- ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος, opes magnas, ut Rhodopidis scilicet. *Aelian.* de Nat. An. IV. 54. παῖδα ὠραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον. *Cicero* de Senect. c. 4. multae etiam, ut in homine Romano, litterae. Notissimum illud, satis exercitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet, sumsit Nepos a Thucydide, qui de Brasida p. 287, 56. ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, ἐπ' αὐτῷ. VALCK.

Ibid. ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν) Lipsiae in *Miscellan.* addebatur κατὰ Ῥοδ. εἶναι. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος. Credo, vim et elegantiae cultum, ut saepe alias, proprio inesse nomini: Magna, scriptor inquit, sibi bona quaesivit, ut Rhodopis esse potuerit, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemissis κτήσασθαι advocari non inconmode poterit. Rectius [l. 8.] οὐκ ὥς γε, dissecta priore voce, maluit *Reiskius*. Postulat enim sententia et probat *Cod. Cl. Askew.* WESS. — Commodum utique Ῥοδῶπιος: sed nec inconmode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὡς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτίσαστο μεγάλα χρήματα: ut quae Rhodopis esset, magnas pecunias fecit. Caeterum confer *Nostrum* II. 8, 16. IV. 81, 4. IV. 99, 21. S.

19. ἐν τῇ Ναυκρατί ἐπαφρόδιτοι -- ἐταῖραι) Hoc de numero quatuor scortilla in *Archiae* Epigrammate Veneri donaria dedicant, interque alia

Ἄλκις ἄγλαα δῶρα, γαμοστόλε, σοὶ τὰδε, Κύπρι,
ᾧπασαν, αἰγιαλῶν Ναυκρατίδος ναίεται.

Integrum dabit *L. Küsterus* ad *Suid.* voc. Κερκύρχλον: [et *Brunck.* *Analect.* T. II. p. 92 seq.] vulgavit et *Reiskius* *Anthol. Cephalae* p. 25. quaedam inmutans, quae non mutari fuerat potius. *Naucratis* ripae Nili adcubabat, florens commercii et scortorum celebritate, ut *Corinthus*, *Puteoli*, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrant, si *Cicero* lib. V. in *Verrem* c. 25. tacuisset, ex *Aegyptiorum* et *Syrorum* *Maiumis* cognosci potuerat. *Archidices* memoria durat in *Athen.* et *Aelian.* Var. XIII. 68. WESS.

24. ἦστον -- περιλίσχνηντος) *Archidice* minus altera fuit famosa. Hinc petita vox Ionica Περιλίσχνηντος redditur ab *Hesychio* περιβόητος, περιλάλητος: sic pro περιποίητος fuit emendatum in *Aniadv.* ad *Ammon.* p. 65. Reperiuntur et περι-

Φημος et περιδόμενος. Cyclici οἱ περιηγημένοι in *Philone Byblion Euseb.* Praep. p. 39. v. Apud *Etymol.* legitur: Δημολάλητος, περιβόητος. [Cognata significatione ἑλλισχος dixit Noster I. 153. 9.] Permutantur apud *Herodotum* locutiones ἀπικίσθαι εἰς λίσχην et εἰς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προηλεσχηνυμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCK.

26. ὡς Μιτυλήνην) Sic dedit e *husto Gronov.* quod si vel in aliis etiam Codicibus inveniretur, probandum tamen foret εἰς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς iungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi *Thucydides* lib. IV. c. 79. ἀφίκετο ὡς Περδικαν καὶ εἰς τὴν Χαλκιδικὴν. Idem pag. 148, 48. [P] εἰς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλία. p. 554, 92. [VIII. 31.] ἀπὶ πλευσαν εἰς Φακαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστύαχον. p. 527, 36. [VIII. 39.] ναῦς εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πέμπειν. p. 553, 37. [VIII. 81.] Paulo exercitatio facile sentiet, in his similibusque vocolas ὡς et εἰς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus, ratio, e quibus priorum simillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio praeferenda est. VALCK. — De *Herodoti* usu conf. quae ad c. 121, 109. monuimus. S.

Ibid. ἀπινόστισε εἰς Μιτυλήνην) Suum scriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀφύχου veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. *Thom. M.* ἀπαξ ἐπὶ ἀφύχου uno in *Thucydide* invenit, et loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte *T. Hemsterh.* *Miscell. Observ.* Vol. V. tom. 3. p. 56. et *Valcken.* ad *Euripid.* *Phoeniss.* p. 475. Mox κατεκρητόμυσέ μιν [l. 27.] ambigue dicitur. Potest *Charaxum*, potest *Rhodopin* indicare; hanc *Sappho*, ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσφισαμένην, multa *Charaxi* intervertentem et furatam, si fides *Athenaco*, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculac demersum. Vide *Ampl. Cuperi Observ.* IV. 4. WESS.

CAP. CXXXVI. 5. εὖ γεγλυμμένους) *Laurentius*

Figuras insculptas, ἐγγεγλυμμένους, sicuti Arch. et Vind. Haesito in electione. Vulgatum videtur perconmodum et singularius: Vallae scriptoris patrocinator consuetudo, qua II. 124. καὶ ζῶων ἐγγεγλυμμένων: talis quoque c. 138. αἵμασιν ἐγγεγλυμμένη τύποισι: tum τύπων ἐγγεγλυμμένων πλείοι, c. 148. Libera itaque optio est. In sequentibus vertendis Vallā aberraverat, in viam ab H. Stephano comiter revocatus. WESS. — Olim pingebatur ἐγγεγλυμμ. Inde deflexum est εὖ γεγλυμμ. S.

[11. ἀπάσης κρατεῖν τῆς --- θήκης) θήκη hic idem fere valet ac οἰκημα θηκαῖον, II. 86, 31. Nam in una θήκη pluribus cadaveribus locus erat. conf. III. 16, 28 seq. Mox hoc cap. L. 15. pro θήκη ponitur τάφος. S.]

16. τὸν ἐωῦτοῦ ἀπογενόμενον) In Codd. fortasse reperietur, τῶν ἑ. ἀπογενομένων, prouti Vallam in suo legisse Latina manifestant: ac ne alium quidem ex se ipso progenitorum sepulturae mandare. Quae prostant in Ed. Gronov. commodum ~~non~~ admittunt sensum. Ex se ipso progeniti, vereor ut Graece dici possint οἱ ἐωῦτοῦ ἀπογενόμενοι. Praeterea fato functi Herodoto quoque dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos fato functos isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἐωῦτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι: sic scribendum arbitror: neque alium quemquam suorum fato functum. De his tacet legem commemorans Diodorus [I. 93.] T. I. p. 104, 93. In talibus ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιῶναι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve adhibitum Herodoto: vid. Clar. Alberti ad Hesych. in Ἀπογενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in Attica lege accipi apud Demosth. contr. Macart. p. 608, 88. [p. 1069, 10. ed. Reisk.] τοὺς δ' ἀπογινόμενους ἐν τοῖς δήμοις ὡς ἂν μηδεὶς ἀναεῖηται: quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat. Quamque legem ad Leges de Sepultura referre debuerat, eam, quia forte legebatur aliis interiecta, retulit ad φονικὰς νόμους S. Petitus in LL. Att. p. 624. Latine vertens, si quis in aliquo populo caesus sit. Alciphroni p. 80. mecum restituit A. Heringa: ἐπειδὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γυνήσας ἀπεγένητο. VALCK.

Ibid. τῶν ἰωῦ τοῦ ἀπογενόμενον) Non exputo, cur *Aldi* et *Camerarii* hanc scripturam mutatum ierint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογενόμενος hoc non est loco progenitus, sed fato functus, uti Il. 85. IV. 4. et apud *Thucydidem*, monitore Schol. ad *Demosthen.* Or. de Cherson. p. 59. Quod legem adtinet, de qua agitur, ea et in *Diodori* I. 92. Quanto vero humanius Imp. Iustinianus edixit, nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut impedimentum facere eorum sepulturae, Novell. CXV. 5. Porro [l. 21.] κατονόσῃς Gronovii praefert editio; in adnotatione κατωνόσῃς esse ait in optimo codice; forsitan errore operarum. Nam *Passion.* et *Ask.* prius edunt, a quo alienus non sum. Κατόννοτο τὸν Ἀμασιν Αἰγύπτου inferius c. 172. *Vallae*, vertentis compares, lapsum redarguit *H. Stephanus* in *Prolegom.* Edit. secundae, ut mirer valde *Corn. de Pauw* κατωνόσῃς, ex latinis istis formantem. WESS.

21. Μὴ με κατονόσῃς πρὸς τ.) Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur *Vallae* ne me caeteris pyramidibus compares; non ille quidem aliud hic verbum legit, sed minus dextre praegnantem phrasin intellexit, significantem: ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum; sive, ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione. Ionicum ὀνόσασθαι, κατονόσασθαι, (*Herod.* II. 172.) notabat ἐκφραλίσαι et καταμέμψασθαι. Quid sit in proximis [l. 24.] ὑποτύπτειν, monuit vir summus [*Hemsterhusius*] in nota *L. Küsteri* ad *Aristoph.* Av. vs. 1145. VALCK. — Conf. Not. ad. III. 130, 19. S.

CAP. CXXXVII. 1. ἐξ Ἀνύσιος πόλιος) Hinc νομός, Ἀνύσιος c. 166. verum contra tabulas. Non praeteriit urbem *Stephanus Byzant.* estque eius longe antiquior memoria in his *Esaiæ* c. xxx. 4. וְמִלְאֲכִי חָנַס וְיָגִן et legati eius *Chanes* (h. e. *Anysin*) attigerint. Vocis apud Hebraeos pronuntiatio differt, urbs eadem. Nam quae *Iunius* et alii de *Daphnis Pelusiis*, sive *Taphnes*, minime congruunt. Tetigit verbo *Thom. Pinedo* ad *Ethnicographum*, uberius vero et distinctius *Celeb. Camp. Vitringa*, Comment. in eum *Vatem* p. 168. T. II. Reges *Asychin* et *Anysin* non novit *Diodorus*, *Bocchorin* ante *Sabacum Aegypti* inponens, I. 65. WESS.

15. καὶ ἐτέρων ταπσομένων) *Levi opera πασσομένων*, uti fa-

etum scio, refingi posset. Quo vero successu? *πάσσειν*, ἐμ-
πάσσειν de inspersis, ornatus etiam caussa, non refugit
 usus. In urbibus, *altius eductis*, neutrum novi. Facit Codd.
 tamen discordia ambiguum, sit-ne *τασσομένων* an *γενομένων*
 genuinum: alterutrum sane [haud dubie posterius] ex
 glossa venit. Quae sequuntur, a Cl. Gronovio bene consti-
 tuta et docte explanata sunt. [Vide *Var. Lect.*] De *Bubasti*,
 quae Graecorum *Ἀρτεμις* sive *Diana*, nihil addo. Repetit
Herodotus c. 156. quod hic professus fuit, et explicat co-
 piose *Iablonskius* *Panth.* *Aegypt.* III. 3. Hoc adcedat, pla-
 cuisse mihi olim [l. 19.] ἦδον ἢ δ' ἰδέσθαι, blanditumque
Abreschio: movebar *Nostri* verbis III. 160. εἰ δὲ ἑμὴν ἦδον ἢ
 τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν. Qui in vulgato adquiescunt;
 auxilium ex *Car. Daubuz* de *Testim. Christi* apud *Ioseph.*
 lib. II. 12. inpetrabunt. WESS. — ἦδον ἢ cum *Aldo* tenent
 edd. omnes, nec aliud e mssis citatur. In *F.* desideratur
 quidem iota subscriptum vel adscriptum, sed habet ille
 tamen ἦδον ἢ circumflexo accentu. Intelligendum ἦδον ἢ ἰδί-
 σθαι οὐδὲν μᾶλλον ἀξιαπήγητον. S.

19. ἦδον ἢ δ' ἰδέσθαι) Hic si Codices vulgatis concinunt,
 paulo tamen superius [l. 16.] dabunt, ut autumo, *πολίαν*:
 qua in re tantilla Codicum non exspectassem consensum.
 Quicquid huius fuerit, *Herodotum* scripsisse suspicor ἦδιον
 δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τοῦτου μᾶλλον, alibi suo more scribentem ἄμει-
 νον μᾶλλον, μᾶλλον ὀλβιώτερος, et αἰρετώτερα μᾶλλον. ἠδίου μᾶλ-
 λον *Chrysippus* dixit apud *Athen.* IX. p. 373. A. ἦδιον - -
 μᾶλλον forsā *Isocrates* in *Aeginet.* p. 393. D. ἐκ πείρας ἀν-
 οίκιας ἰδιον νόον εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον,
 ἢ ταύτης: in quibus, mutata tantum pronuntiatione, ἦδιον
 corrigo pro ἰδιον: nam ἰδιον νόον - - εἰσποιηθέντα quis tan-
 dem dixerit? Comparativis iunctae vocis μᾶλλον pleonas-
 mum exemplis adfirmarunt *H. Stephanus*, *St. Berglerus*,
F. L. Abreschius, aliique. VALCK. — Nil opus fuisse
 sollicitare vulgatum, paullo ante vidimus. S.

CAP. CXXXVIII. [10. ἔσοπτόν ἐστι. Sic recte iam
H. Steph. in ed. 1. posuerat: dein vero rursus mendosum
 ἔσοπτόν ἐστι habet ed. 2. Caeterum, quid sit quod dicat
 Scriptor, quoniam exaltatum fuerit solum urbis, in tem-
 plo autem media in. urbe sito nihil fuerit mutatum, id-
Herodot. T, V.

circo magis undique conspicuum factum esse templum, fateor mihi non liquere. S.]

18. *Φέρει δ' ἐς Ἐρμῆν ἱερὸν*) Rediit expulsa praepositio. Qui eiecit, [Gronovius] pulcre noverat, non haec ad τὰ δίνδρα pertinere: retulit ad viam, quae Mercurii templum ferret; [id est, ut ille putabat, in qua via erat Mercurii fanum:] per utique incommode, cum totus aggeris tractus et tenor ad Mercurii aedem ducat. De decoro, quod obtenditur, id vero nihil est: sufficit, Herodoto eum verborum ordinem adrisisse. Non memoro Codd. scriptos, neque usum dictionis. Virgilianum, *Hinc via, Tartarei quae fert Acherontis ad umbras* Aen. VI. 295. omnes norunt. Dedit Gronovius ex Nostri copiis nonnulla, [ex II. 122, 13. tum, quae huc minus spectant, ex I. 10, 12. I. 120, 12. IX. 33, 13.] facile, si res postularet, ex Polybio, Diodoro, et Pausania in primis adaugenda. Conf. doctos viros in *Act. Apost. c. xii, 10.* WESS.

CAP. CXXXIX. 1. Τέλος δὲ τῆς ἀπ.) Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuisset ἀπαλλαγῆς τέλος, ut mors dicitur θανάτου τέλος; caedes, φόνου τέλος. Paulo post, [l. 5.] ubi in somnio Rex dicitur iussus τοὺς ἱέρεις μέσους διατάμειν, (Conf. Diodor. T. I. p. 75. ult.) neque illud, nec διατάμειν, sed διατάμνειν legit Gregorius de Dial. Ion. mstus: [§. 67.] Τὸ τίμνειν, Τάμνειν λέγουσιν. Ἡρόδοτος ἐν β', τοὺς ἱέρεις - - - μέσους διατάμνειν. Ionice, ut τάμνειν, scribebatur στράφειν et τραπίειν. Sed Dorica sunt, ut puto, τράφειν et τράχειν: hoc rarius, et Grammaticis tantum observatum. VALCK.

5. μέσους διατάμειν) Adiungit Diodorus καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραισίας, et per medios sectos cum administris transire, I. 65. cuiusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu maiorem Xerxes repraesentasse legitur Musae VII. 39. Ceterum Oracula, quae Aethiopes consulebant, signavit supra c. 29. WESS.

CAP. CXL. [3. νῆσον χώτας σποδῶ τε καὶ γῇ) Cineres, puto, coenosae humo mixti, aptius culturae solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in aedium cameris adservare soliti sint Aegyptii. conf. c. 100. extr. S.]

7 seqq. ἕτια ἐπὶ πλῶν ἢ ἑπτακόσια - - - Ἀμυρταίου) Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex inperiti hominis glos-

semate ortae, damnat Iac. Perizonius vir clar. Orig. Aegypt. cap. xi. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone; suntque frequentes huiusmodi iterationes, uti bene observavit Iac. Gronovius. Quod addit autem, cetera Perizonii se tangere dedignari, ἀπὸ τῶν ἀμεινων. Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit Herodotus, insulam, Anysis tempore in paludibus aggestam, septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad Amyrtaeum usque fuisse quaesitam. Amyrtaeus, quod Thucydidis I. 110. testimonio novimus, eas in paludes, quum Persis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, secessit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiae, Principum Iudaeorum, aevum, in quod Anysis et Sabaco incurrunt, intervallum est annorum paullo plus trecentorum. Hinc, ut Chronologiae ratio constaret, Perizonius ἑτα ἐπὶ πλείω ἢ τρεκόςια, trecentis et amplius annis, coniectura plausibili. Mendam notae genuerunt numerorum, perperam pictae, quem ad modum Ampl. Bouherius, eiusdem coniecturae patronus, Diss. Herod. c. vii. p. 71. commonefecit praeclare. WESS. — Nempe, pro HHH olim temere [H][H]H a librariis hic scriptum fuisse, Bouherius censuerat. Aliam rationem secutus Reizius, πεντακόσια pro ἑπτακ. non modo legendum statuit, sed etiam recta in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cuius rationem et in versione sua adoptans Larcherus, et in Chronologia Herodotea, quae Tomo VII. gallici Herodoti continetur, p. 108 seqq. uberius adstruens, auctorem huius inventi (ut multorum aliorum quae Reizio debentur) Borheckium celebrat; qui tamen diserte professus erat se Reizium ducem esse secutum. S.

CAP. CXLI. 3. τῶν μαχίμων) Nec satis apte congruunt ista cum παρχρησάμενον, neque phrasi ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit τῶ μαχίμῳ, sive τὸ μάχιμον, ut corrigit Abreschius Dil. Thuc. p. 63. sive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut Reiskius, nempe γένος. Inter Aegyptiorum ἑπτα γένη, -- οἱ μὲν μάχιμοι καλεῖσθαι, Herod. II. 163. Diodoro commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος, p. 106, 48. [I. 94.] et οἱ μάχιμοι καλούμενοι, p. 85, 1. [I. 73.] quocum loco desiderarem equidem in concordiam

posse redigi supra Diodoro narrata p. 53, 1. [voluerat p. 33, 1. scil. lib. I. c. 28.] Indorum collata, quam alibi tradit, πολιτεία. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens ἐν ἀλογίῃσι: horum vice si legeretur ἀλογίην, in vicinis quidpiam novari nihil esset necesse. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενοι τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων. Sic Herod. IV. 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, oraculi nullam habuerunt rationem. Alibi scripsit ἐν ἀλογίῃ τι ποιεῖσθαι: et II. 172. Amasin ἐν οὐδεμιῇ μορῇ μεγάλη ἦγον. Apud alios, pro despiciatui habere, dicitur ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν, vel ἄγειν, vel τίθεσθαι. Stobaei Tyrtaeus p. 353. imbellem Οὐτ' ἀν' ἀνιστάμενη, οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τίθειν: praeferrem τίθειμην: quod habet Plato de Legib. I. p. 629. A. II: p. 660. E. et hinc Iamblich. in Protrept. p. 112. A Stobaeo diversum exhibens animosum Tyrtaei carmen Lycurgus contr. Leocr. p. 162. de Lacedaemoniis vs. 25. [in Reiskii Or. Gr. Vol. IV. p. 212.] καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδένα λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκασιν. Scaliger et Io. Taylor περὶ τούτων recte corrigunt; vereor autem ut eruditissimi viri legerint alibi, περὶ τινὰ λόγον ἔχειν. Corrige, sodes: καίπερ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τούτων etc. Ab his parum distat illud Euripidis Androm. vs. 209. τὴν δὲ Σκύρον οὐδαμῶς τίθης, vel τίθη. Scriptor non inelegans II. Macc. vii. 12. ἐν οὐδενὶ ἐτίθετο. VALCK. — Τὸ μάχιμον τῶν Αἰγυπτίων legit Schneider in Lex. sub voce Παραχρησάμενοι: et accusativum τὸ μάχιμον ad verbum παραχρησ. refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20, 2. ubi παραχρησάμενοι τὸν χρησμὸν mox ab ipso Scriptore per οὐδὲν τοῖσι ἔπειτα χρησάμενοι explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse Herodotus, syntacticis legibus non nimis religiose adstrictus, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem ἀλογίην ἔχειν in animo habuisset. S.

8. Ἀραβίαν τε καὶ Ἀσσυρίαν) Iosephi codicem postremis caruisse, significarunt Palmerius, Marshamus, Vitranga: quam tamen rem dubiam relinquunt Iudaei scriptoris membranae. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίαν στρατὸς, qui brevi sequetur, Iosephum quadamtenus iuvabit; nam et illi non ad censentur Assyrii. Sed praestat, quod res et schedae omnes adprobant,

defendere. Certe *Senacheribo* et *Arabum*, quibus trans *Jordanem* et in *Petraea* sedes, amplius numerus, et *Assyrii* dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus *Iosepho* Ant. X. 1, 1. *Senacheribum βασιλέα μέγαν* nominanti, adposuit, *Herodotum* eundem τὸν μέγαν *Σαναχάριβον βασιλέα* nuncupasse, secus habet. Mox [l. 10.] ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον oportuerat. Vidimus *Arionem ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην* l. 24. et erunt deinceps alia. WESS. — Conf. VIII. 109, 8; et IX. 34, 13. Sed nimirum h. l. non modo cod. F. quem in *Var. Lect.* memoravi, verum etiam alii omnes et ed. *Wess.* cum superioribus edd. in ἀπειλημένον consentiebant. S.

20. ἐνταῦθα ἀπικομένους) *Corn. de Pauw ἀπικομένον*, aut ἀπικομένων, posita post ἀνθρώπους maiore στίγμῃ. Prius etiam *Reiskius*. Nolo refragari: qui voluerit, patronum arcesset *Gronovium* II. 66. WESS. — Vide nostram *Var. Lect.* ad II. 66, 15. Nempe recte ibi *Gronovius* de nominativo participii pendente, ut aiunt Grammatici, sive absolute positum monuit, ubi aliàs genitivus absolutus locum habet: cuius ἀνακολουθίας exempla quidem etiam in *Notis* nostris ad I. 33, 1. p. 42. adposuimus. Simillima vero ratione hic, ut in oratione infinita, loco nominativi participii accusativum absolute positum habemus; quemadmodum III. 99, 6. αὐτὸν τηκόμενον, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam αὐτοῦ τηκόμενου esse debebat. Mox ἀγοραῖοι ἄνθρωποι, circumforanea hominum turba, ut I. 93, 8. S.

21. ἐπιχυθίντας νυκτὸς μῦς etc.) De muribus agrestibus quae prodebantur, tantopere *Polemonis* narrationi et grammaticorum apud *Eustathium* [ad *Il. α. 39.*] de *Troadis incolia*, mures venerantibus, ὅτι τὰς νευράς τῶν πολεμίων διέτρωγον τῶν, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse diceret. Namque, aliam *Assyriorum* cladis causam et locum fuisse, ex *Esaiâ*, qui ea vixit aetate, c. xxxvii, 36. exploratum habemus. Lege ibi, si vacat, *Camp. Vitrinae Observationes*. WESS.

24. γυμνῶν ὅπλων) *Mediceus*, et illi consentanei, si γυμνῶν καὶ ἀνόπλων, sicuti *Plutarchus*, *Appianus*, *Polyaenus* et alii, prae buissent, ansam praecidissent quaerelae. Equis unquam γυμνῶν ἀνόπλων aptavit? Quando melius *Aldas*, *Eustathius*, schedaeque plures. Ita *Xenophon* Κορ. Παιδ. V. [c. 4, 45.] p. 140. γυμνὰ ὅπλων σκευόφρα. *Galenus* de Usu

Part. p. 368. ἄνθρωπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνός ὄπλων, οὕτως καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἔρημος. Alia mitto. WESS. — Adde *Aelian.* Var. Hist. XXX. 37. quem locum Gronov. in Notis citavit, licet absurdum ἀνόπλων in contextu posuisset. S.

CAP. CXLII. 8. γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἱκατὸν ἔτιός (στ) Haud dissimilia *Clemens Alex. Strom.* I. p. 401. [p. 246. ed. Lugd. Bat. 1615.] et *Homerici scholiastae.* [ad *Ἰλ. α. 250.*] Alii aut brevius aut amplius temporis spatium τῇ γενεᾷ contribuunt, uti *Theod. Ryckius Dissert. de Prim. Ital. Colon. c. 4.* et *Io. Alberti ad Hesychii Γενεά* docuerunt. *Noxster* non semper sibi in annorum γενεᾶς ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Alibi praeterea de singulis hominibus sive regibus sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. Conf. *Iac. Perizon. Orig. Aegypt. c. xi. p. 215.* Scripsi ex *Arch. et Vind. post pauca* [I. 12.] καὶ πρὸς, *τριηκοσίοις etc.*, elegantius quam scribarum pro ingenio ratus. Dixi ad I. 156. quibus *Euripid. Heracl. vs. 961.* et *Helen. 641. Isaacum* de Hagn. *Hered. p. 89.* adstrue. WESS.

16. ἐξ ἡθίων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Neque hoc debuerat tentari. Alium respicit locum *Suidas*, [scil. I. 15, 4.] quando Ἐξ ἡθίων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων: hunc *Thomas M.* ἐξ ἡθίων optime reddens ἔξω τῆς συνηθείας, in voce Ἐξ. Ἰστίον, inquit, ὅτι ἡ Ἐξ ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἔξω τίθεται. [Sic in illa dictione, ἐκ τοῦ μέσου κατῆσθαι, III. 83, 14. IV. 118, 9.] Ea saepenumero latet in compositis vis, velut in ἔκμετρος, ἔκδικος, ἔκθεσμος, ἔξαθλος, similibusque; in ἐκδησαι, ἐκτρέφειν, ἐξοικεῖν. Apud *Aristid. I. p. 175.* ἐξοικεῖν τῆς οἰκουμένης idem est ac ἐκτιτοπίσθαι. *Aristoph. Nuh. 88.* Ἐκτρέφον ὡς τὰ χίστα τοὺς αὐτοῦ τρόπους. In *Thueyd. III. 55.* ἐκπρεπέστερον *Schol.* reddit ἔξω τοῦ πρέπουτος. VALCK.

Ibid. τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Corrigit *Miscell. Lipsiens.* τὸν ἥλιον ἀναπῆλαι, solem resiliisse e sedibus suis, velut pila in murum illisa ἀναπέλλει, resultat. [Nempe sic *Reiskius.*] Non credo, nec ea verbo potestas. Haud multum huic fabellae dissimilis *Platonica, Politic. p. 269. A.* ὡς ἄρα, regis *Atræi* aetate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον ἰδίῳ, ἀντέλλει δ' ἐκ τοῦ ἰωνίου, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato. *Scaliger, Emend. Temp. pag. 198.* (quod et *Galeus* adscripsit) veri quandam umbram in *Aegyptiis*

his nugis quaesivit et invenit. WESS. — Tum in *Addendis* haec adiicit idem Vir doctissimus: „Inpendit huic loco Dissertationem IV. T. III. p. 300. Edit. Paris. *Origin. Leg. et Art.* eruditissimus *Goguetus*, multisque disputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Aegyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Iosuae imperatoris, et Hiskiae, Iudaeorum regis; de quo utroque in *Iosuae* libro cap. x, 12, 13. et II. *Reg.* cap. xx, 9. Quae disputatio, uti elegans est, ita plane coniecturalis arcessitaque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit [idem] vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] T. LXV. pag. 409. Edit. *Amstel.*, maximopere urgens, ἡ ἀβύσσος non esse extra sedes, quae Gronovii Latina, verum ex sede coniecta. Sententiam Aegyptiorum et *Herodoti* esse, solem quater inde ortum fuisse, unde oriri solet: et bis cursum illinc inchoasse, ubi *Herodoti* tempore occidebat, bis eundem finisse isthic, ubi eiusdem aetate oriebatur: τὸν ἥλιον hic solem non innuere, sed solarem periodum, quae spatio annorum undecim millium trecentorum et quadraginta revoluta varios ortus occasusque, sive initia et fines, habuerit. Huc, nisi aberro, tendit operosa eruditi viri explicatio, quam quidem laudibus ferre, probare non queo. Namque et longius abit a Scriptoris verbis; et prodigium, cuius causa adfertur, enervat. Quid ista enim, si solaris periodus significetur, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἐπερωθῆναι? Et quis unquam ἥλιον ἀνατῆλαι et καταδύναι de periodi solaris initio et fine, ut alia ne addam, posuit? Ipsam sollertissimi viri diatribam adi.“ Haec igitur WESS. — Porro idem *Herodoti* locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, *De la Nauze*, *Brequigny* et *Dupuis*, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque Tomo XXIX. *Historiae et Comment. Acad. Reg. Inscript.* p. 64. et seqq. exponuntur. *Scaligeri* rationem secutus *Reizius*, in brevi argumento huius capituli scripsit, intra id tempus initium vagi anni bis in aestatem, bis in hiemem incidisse. S.

CAP. CXLIII. 7. ἑαυτοῦ αὐτοῦ ἵσταται --- ἀνὰ πρὸς ἑαυτοῦ) Suum defendere videtur IV. 103. ἐπὶ ἑαυτοῦ μα-

γάλου ἀναπείρας ἰστᾶ: etiam Demosthen. περὶ Σύντ. pag. 100. [pag. 172. ed. Reisk.] μὰ Δι', οὐ χαλκοῦς ἴσταται, οὐδ' ὑπερ-
πράπων. Alciphron. l. 30. cum animadversione Bergleri.
WESS. — Dubitare videtur Vir doctissimus, recte-ne
fecerit Gronovius, quod ἴσταται loco olim vulgati ἰστᾶ re-
posuit. At proprius hic locus verbo medio erat, ubi agi-
tur de statua, quam sibi ponit quisque, non alteri. S.

9. Ad vulgatam olim scripturam πατὴρ ἑκάστον ἑωὺτὸν
ἰόντα, haec monuit VALCK. „ἑωὺτοῦ scribendum cen-
seo, sui quemque patris filium esse demonstrabant; e similitu-
dine nimirum imaginis τοῦ ἀγχιότα ἀποθανόντος. Sed unus-
quisque tunc illorum πατὴρ ἰοίως Παῖς ἀγαπητός ἔγεντο.“
Vide Var. Lect. S.

10 seq. διξιόντις διὰ πασίων etc.) Haec scripti libri sus-
pecta reddunt. Nec sunt, quod Gronovius adposuit, ad sen-
tentiam adprime necessaria; sed Herodoteae tamen redun-
dantiae minime contraria. WESS.

12. ἀναδῆσαντις ἐς ἑκαίδ. θεόν) ἐς θεὸν ἀναδῆσαι [ἑωὺτὸν] et
ἀναδῆσαι τὴν πατρίην, [l. 3.] vulgo Graecis dicebatur τὸ γί-
ναι ἐς θεὸν ἀναφέρειν: et, voce γένος omissa, ἀνίφερον ἐς Θάμουν.
Proximum accedit ἀνάψαι τὸ γένος ἐς Δία, et γένος ἀρχαῖον
καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένον in Philostr. de Vit. Apoll. l. 4.
VALCK.

18. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον) Inepta sunt quae
vulgo hic legebantur, Πίρωμιν ἐπονομαζόμενον, et orationem
interturbant. Henr. Stephanus, ut asperitas tolleretur,
Πίρωμις [sive Πιρώμιος voluerat] ἐπονομαζόμενος, Piromidas
cognominatos, emendavit; Reiskius, Πίρωμιν ἐπονομάζοντες.
Quorum ego conatus non aspernor. Quanto tamen prae-
stantius Laurentii et Codd. illud Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμε-
νον, Piromin ex Piromi progenitum. Ausus sum, nec puto
damnabili consilio, id scriptori reddere, siquidem supe-
riora id et ratum habent et sibi postulant. Belle Gronovius
hanc maiorum in Aegypto computandorum rationem ex
Synesio l. de Provid. p. 95. v. firmavit, gratias sine dubio
Mediceo acturus, si quid huiusmodi dedisset: et erat tamen
a Galeo in medium depositum. Iam, si fides Kircherō,
ΠΙΡΩΜΙ Coptis est vir fortis et Heros; Suppl. Lex. Copt.
cap. 7., sive, ut Noster, καλὸς καὶ γαῖός. At certa non est:
namque illi in Prodomo Copto p. 295. ac alibi ΠΙΡΩΜΙ

vir aut homo est, sine ullo boni malive additamento. Inspice H. Relandi Dissert. de Copt. Ling. p. 108. et Iablonskii Prolegom. Panth. Aegypt. pag. 38. WESS. — Deos et heroas sui generis auctores arroganter iactantibus Graeculis sacerdotes Aegyptii suos quidem Reges, qui hominibus imperassent, omnes homines fuisse comprobabant ex hominibus natos. Homo Aegyptiace *πίρωμις* dicebatur; Herodoti καλὸν μάγαδὸν lusum esse etymologicum monuit Iablonskii Proleg. in Panth. p. 38. VALCK. — Ab Aegyptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma* pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat Lacroze; cuius videt, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib. VI. T. II. p. 224 seq. S.

CAP. CXLIV. 4. οὐκ ἰόντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι)
Qui hic nobiscum studia tractat literarum, vir ingeniosus Joann. le Febvre, corrigendum suspicabatur οἰκίοντας ἅμα τ. ἀ. atque ita legisse Vallam, vertentem, una cum hominibus habitantes. VALCK. — Magnum Theologiae Aegyptiae, quam docte digessit, praesidium Iablonskii in his reperit, sed meo iudicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, si semper deorum unus Aegypti fuerit dominator, si suos sibi successores habuerit, artes invenerit, formarit legibus et institutis civium mores, gesserit bella, vitaeque finem et suum sibi sepulcrum habuerit, negandus-ne erit cum hominibus egisse? Nullum quidem fabularis illa doctrina θεὸν ἀνθρωποειδέα agnovit, nec vero sustulit eorum inter homines et cum mortalibus commercia ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς. Testes fero Diodorum I. 12. et Plutarch. Is. et Osir. c. 18. Atque haec faciunt, ut verissimum putem, οἰκίοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι, habitantes cum hominibus, quomodo Valla et schedae quaedam. Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris sententiae. Obstat, neque diffiteor, Athenagoras, quem si dixerō, codice emendatissimo caruisse, nihil ponetur, quod a vero abeat. Sed placet his in conmutationibus τὸ ΜΗΔΕΝ ἸΑΤΑΝ. WESS. — Sane, Ne quid nimis! Sed et, Ne minus iusto! et, Sum cuique! De scripturae ratione apud Athenagoram, vide quae in Var. Lect. monuimus. S.

7. τοῦτον, καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιδεῦσαι etc.) In Latiniis a Valla venerat postquam exstinxit Typhonem. Scio

bello superatum periisse Typhonem apud *Diodorum* I. 88. nec non, quae *Plutarch.* Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et *Stephan. Byz.* in voce 'Ηρώ. At *Herodotus* nihil tale. Significat regno, quod fratri per scelus eripuerat, doiectum ab Horo fuisse. Simile est τοὺς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος, VI. 43., quos ille abdicare coëgerat. VII. 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθίνα καταπαύσας: et II. 162. De *Osiride*, ceterisque Aegyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Cl. *lablonskii* hic campus fuit, *Prolegom. Panth.* p. 75., in paucis ab *Herodoti* mente aberrant. WESS.

CAP. CXLV. [8. δεδήλωται μοι πρόσθε. Vide cap. 43. huius libri. S.]

14. κατὰ ἑξακόσια ἔτη καὶ χίλια) In numeris latet error. Ab *Hercule* ad *Herodotum* abierunt anni ferme nongenti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a *Dionysio*, *Cadmi* nepote, ad eundem anni circiter septingenti: ergo *Bacchum* istum inter et *Herculem* generationes (γενεαί) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus *Bacchus* et *Hercules* disiuncti fuerunt, sicuti ex *Apolodoro*, *Diodoro*, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, κατὰ ἑξήκοντα ἔτη καὶ χίλια, anni ferme mille et sexaginta, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit *Th. Lydiatus* in *Oxon. Marm.* p. 25., probavit etiam *Bouherio*, *Diss. Herod.* cap. xi. p. 131. Animadvertent mendam *Palmerius* quoque, *Exercit. ad Graec. Auct.* p. 12., finxeratque ἑξακόσια ἢ χίλια μάλιστα, nongenti aut mille ad summum; nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. WESS. — ἑξήκοντα cum *Reiz.* et *Borh.* in versione adoptavit *Larcher*. Quae quamvis et per se probabilis et alioqui necessaria videatur emendatio; tamen dici non potest, vulgatam huius loci scripturam (sicut illam cap. 140, 7. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscae numeri utriusque notae: nam 600 hac nota [H]H designantur, 60 verò ista [Δ] Δ. S.

CAP. CXLVI. 7. ἔφη ἂν τις καὶ τούτους ἄλλους etc.)

Μαλλον τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan, in Graecia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiam alios humanae originis, pro diis superstitione Graecorum habitos, dici non iniuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quae sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Ioves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille *συνθετός οὐρανόωνων*? De Mercurio Maiæ filio, τοῦ Ἑρμοῦ aut Aegyptii Thoyth aut Samothraciae Cadmili titulos et officia occupante, testantur complures: τοὺς Τυνδαρίδας δὲ φασι τὴν τῶν Διοσκούρων δόξαν ὑπελθεῖν, πάλιν (immo πάλαι, ut Hemsterhusius) νομιζομένων εἶναι θεῶν, verissime Sextus Empir. IX. [§. 37.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ledæ filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetraverunt; et diu servarunt; quod Hemsterhusius V. Cl., tanta eruditionis variae copia ad Luciani Dial. Deor. XXVI. pag. 282. patefecit, ut nihil supra. Herodoti non iniustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace praestantissimi Viri dixerim, longe alia Herodoti sententia, aliud ratiocinium esse videbatur. Occasione mentionis factae Deorum, quos antiquissimis temporibus, priusquam homines regnassent, regnum inter Aegyptios tenuisse sacerdotes Aegyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod iam supra cap. 43. tractaverat; scilicet ad quaestionem, *utrum Deos suos Graeci ab Aegyptiis acceperint, nec-ne*? Haec sunt illa ἀμφότερα, quae initio huius cap. dicit, *duae rationes*; nempe altera eorum qui adfirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quaestionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite prae caeteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, *Herculem, Dionyson* atque *Panem* deos esse multo antiquiores illa aetate qua nati in Graecia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Graeci: adeoque constat, esse hos multo recentiores. Iam si priscis temporibus noti fuissent Graecis *Hercules* aliquis et *Dionysus* et *Pan*, dii qui inter Graecos regnassent; tum hi qui hos deos ex Graecia ipsa, non ex Aegypto, repe-

tendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, *alterum Herculem, alterum Dionysum, alterum Panem*, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Graecos *Hercules*, quam Amphitryonis filius, nemini notus est: (silentio hic praeterit Scriptor id quod inter omnes constabat, *Herculem* hunc, prius *Alcaicum* vel *Alcoidem* nominatum, postea demum oraculi iussu *Herculis* nomen accepisse: conf. *Sext. Empir.* IX. 36. et ibi *Fabric.*) *Dionysus* vero et *Pan*, non modo prisci, Graecis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Graecia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium priscorum deorum, *Herculis*, *Dionysi* atque *Panis* nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Graecis, quibus natos in Graecia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. S.

11. καὶ ἦναι ἐς Νύσαν) Adtigit Aethiopiae hanc urbem III. 97., Νύσαν, non ut Edd. Νίσσαν, adpellans: quod et hic sequor codicum imperio. Alii alibi locant et Νύσαν scribunt, de quibus ad *Diodori* I. 15. Nihil praeterea interest, utrum ἐς μηρὸν ἐπέβατο an ἐπέβατο optaveris. ἐπέβαμενος τῷ μηρῷ eadem in fabula *Aristides* princ. *Laud. Dionysi* T. I. pag. 29., ἐπέβατο τῷ μηρῷ *Apollod.* III. 4, 3. μηρῷ ἐναυαρέψατο *Orpheus* Hymn. XLVII. 3. WESS.

[17. Ταῦτα μὲν νῦν etc. Nempe haec de tribus deorum ordinibus, qui olim Aegypti tenuissent imperium, priusquam homines coepissent in eadem terra regnare: atque etiam quae de priscis regibus ex hominum genere hactenus memoravit *Herodotus*. S.]

CAP. CXLVII. 13. ἐνέχρητό σφι κατ' ἀρχάς) Notabile est, neque displicet, ἐνέχρητο *Arch.* et *Vind.*; quem in modum iidem II. 151. III. 94. VII. 220., consentiente *isthic Med. Ask. et Pass.* Tale etiam *δυναμίων τὸν περὶ τὸν δάνατον* IV. 164. [At alibi formationem paulo asperiores, duabus concurrentibus consonis, amare Nostrum iam saepius observavimus. Nec vero opus fuit, ut religiosam in huiusmodi minutiis constantiam servaret Scriptor.] Jam supra quod posuit, [L. 5.] post *Sethonis* excessum, sive μετὰ τὸν ἰσθμὸν τοῦ Ἡφαιστῶν, XII. principes lectos fuisse, id insuper *Marshamus* habuit, *Anysin* coecum et *Sethonem* ca-

talogo XII. regum satis imprudenter inserens, Can. Chron. pag. 538. WESS.

CAP. CXLVIII. 3. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων - - πόλιν) In Stephano Byz. quem huc respexisse L. Holstenius aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλιν sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοίριδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus Moeris, Μοῖρις, dicebatur, sed Moeridis: Μοίριος λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci Contr. Gesnerus, Maream vel Mareotida paludem designari suspicatus Aeliano de Nat. An. VI. 7. Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλιν: scribi praestat Μοίριδος, quod in Diodoro probavit et Cl. Wesselingius. Duae sunt a se invicem longe dissitae paludes, Alexandriae vicina Μάρεια, et iuxta quam Labyrinthus erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis iussu χειροποίητον fuisse consentiunt: vid. Wess. ad Diodor. I. [c. 51.] p. 61. Contra testis oculatus Aristides Maream et lacum Moeridis, et paludes inferioris Aegypti, Nili κόλπους fuisse iudicabat, in Aegyptiaca T. III. p. 591. ἦτε γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἔλεσι (sic egregie corrigit vir summus P. Wesselingius ad Hierocl. Synecd. pag. 726.) καὶ ἡ Μάρεια ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In Moeridis lacu nuper Iovis μῆρόν. quaesivit Eruditiss. Schmidtius: cui sub Bacchi et Osiridis fabulis Nilus latere videtur. Caeterum urbium Aegypti, quae quidem nobis innotuerunt, Aegyptiaca nomina saepe latent: indigenis crocodili vulgo Χάμψαι appellabantur: Herodoti testimonium lib. II. cap. 69. firmat Iablonskius Panth. P. III. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit urbi Crocodilorum nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt Aegyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine Canobi, observat Aristides T. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori suo accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed saepenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiae veteri illud ipsum, quod in nominibus Aegyptiacis Solonem fecisse Critias narrat Platonis, T. III. p. 113. Α. διαπυνθανόμενοι τὴν

τῶν ὀνομάτων δύναμιν εἰς τὴν ἑαυτῶν φωνὴν μεταπηροῦσαι. Hac in re frequenter etiam peccarunt Philo Byblius et antiqui Fœderis Interpretes Graeci. Ne nunc quidem desunt imitatores istius historici, quem notat Lucianus de Historia scribenda T. II. p. 29. vid. Plutarch. de Fort. Rom. p. 322. F. VALCK.

[4. τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον λόγου μίջω) Quænam sit h. l. vis particulæ ἤδη, velim doceri: videtur ad λόγου μίջω referenda; nescio vero an divisio vocibus ἤ δὴ scriptum operuerit, profecto. Sed, hæc cum maxime scribens, intelligo referri verba τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον ad ea quæ cap. 147, 3. posuerat, ταῦτ' ἤδη φράσω. προσέεται δέ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὄψεως. Labyrinthi rudera, et cellas ubi sepulti sacri crocodili, vidisse sibi visus est descripsitque Savary, in *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 24 seq. Cæterum multa ad Labyrinthum spectantia erudite collegit disquisivitque Larcher in Notis ad hoc caput. Totam ædificii rationem distributionemque symbolum fuisse annui cursus Solis probatum ivit Gatterer in *Commentat. Soc. Reg. Goetting.* Vol. IX. pag. 60 seqq. S.]

5. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα) Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα, sive, quidquid substructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πρᾶγματα apud Platonem, τὰ ἐξ ἀνθρώπων καὶ Dionis Cassii, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χεῖματα in Heliodoro, pluraque alia, docte explicita a Cl. Abreschio Animadv. in *Aeschyl.* I. 20. pag. 140. Ἔργων ἀπέδειξε de egregiis facinoribus h. 207. II. 101. et alias obvia est. [sed hic quidem de operibus hominum manu factis.] Verum proinde [l. 10 seq.] quod Aldus dederat, et codices non plane improbant. Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγίστων: aliud placuit ob Medic. viro Celeb. WESS.

[12. αὐλαὶ κατὰ στεγούς. Vertunt aulae tecto opertae: quæ quidem secum ipsa pugnant, quum αὐλὴ sit locus apertus, sub dio. Itaque recte Gronov. intelligebat aulas porticibus circumdatas; quod ipsum etiam disertius infra (l. 33.) indicat auctor, ubi ait αὐλὴ ἐκώστη περίστυλος: et στέγαι, quas l. 27. et 30. dicit, iidem porticus esse videntur, atque hoc vocab. porticus, sive fornices malueris, (κρυπταὶ Strabo vocat lib. XVII. p. 811. B.) in Latinis nostris et hic et l. 27. et 30. positum velim, ubi conclavia et ædificia

posui; conclavia enim οἰκήματα sunt. *Wytttenbachius* vero Selector. pag. 356. αὐλαὶ τε καὶ στίγαι scripsisse Herodotum censuit; στίγας autem tecta aedificia interpretatur, quum αὐλαὶ apertae sint. S.]

18. αὐτοὶ τε ὄρωμεν) Ionum ore idem ὄρω atque aliorum ὄρω sonuisse G. *Corinthus* et hoc de grege monuerunt alii. Scriptis in libris mira variatio: haud pauci Ionicam speciem, ut *Pass. Ask. Vind.*, prorsus recusant. 'Ὁρώμεν *Arch.* natum ex ὄρωμεν neglectā αὐξήσαι videtur, quod et II. 106. servavit, et in *Edd.* occurrit V. 40. Sic *Heraclitus*, θάνατος ἐστὶ, ὁλοσα ἱερθίντες ὄρωμεν, in *Clement. Alex. Strom.* III. p. 520. Par discordia ὄρόντας inter et ὀρόντας, quamquam illius, uti aequum erat, frequentior usus. Sunt hae minutiones curae, et res gestas vestigantibus fortasse taedionae, considerandae tamen Ionicum scriptorem versanti. [conf. *Var. Lect.* ad I. 99, 9. et 13.] Superbum autem *Labyrinthi* opus *Mela* I. 9. *Plinius Hist. Nat.* XXXVI. 13. *Strabo* XVII. p. 1165. [p. 811 ed. Cas.] non praeterierunt, in descriptione non usque quaque concordēs. *WESS.* — Adde *Diodor. Sic.* lib. I. c. 61. et 89. cum *Wesselingii* Notis. S.

[34 seq. τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμὶς) Istud τῆς γωνίης eandem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51, 9. iudicavi. In extremitate *Labyrinthi* ex stadii intervallo (ἐπὶ τέλει τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλέον ἢ στάδιον ἀπεχούσης) positam istam pyramidem facit *Strabo* p. 811. c. ex vulgata quidem scriptura, quam nuperus etiam Editor Lipsiensis tenuit: sed nimirum ἐπεχούσης scriptum oportebat, quod in versione latina recte expressum, *In fine huius aedificii quod plus stadio occupat. S.]*

CAP. CXLIX. 4. εἰς στάδιον ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι) Omnia haec uncis includit *Cl. Pauw*, praetereaue ἰσοῦ καὶ legit, cuius ambitus aequat *Aegypti* partem maritimam. Neutrum adscisco. Nam, τὸ περίμετρον - - εἰς στάδιον etc. suum agnoscere Scriptorem, cap. 124. et illi adposita firmabunt. [conf. II. 41, 18.] ἴσοι τὸ παρὰ θάλασσαν ea sumendum est consuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II. 7. [nempe per ellipsin κατὰ praepositionis.] Cetera, quae de *Aegypti* ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanavi. Neque opus erit, ut *Moeridis* amplitudinem lacus examinem: factum aliàs, ad *Diodor.* I. 51. Hoc vide: denuo enim λεγρο-

λογητίον: superiore capite [c. 48, 13.] πρὸς βορῶν ex Med. et aliis locum occupavit; πρὸς βορῶν, quod hic [l. 6.] se offert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem βορῶν contractum ex βορῶν docetur ab Eustath. in Homer. p. 994, 37. [Iliad. p. 989, 31. ed. Bas.] sicuti est, et repetitur III. 102. Quid itaque impedit, quo minus πρὸς βορῶν ex Arch. et Vind. in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189. membranae creberrime. WESS. — Praepositionem πρὸς, istā notione, promiscue mox cum secundo casu, mox cum quarto, construi a Nostro, observavimus in Adnot. ad I. 202, 16. p. 204. et ad II. 121, 5. De Moeridis, lacu, iuxta ea quae erudite, ut solet, collegit disputavitque Larcher, consuli merentur Savary, *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 30 seqq. Denon, *Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium Jomard, in *Memoire sur le Lac de Moeris comparé au Lac de Fayoum*, T. I. magnae Descriptionis Aegypti, Parte ad Antiquitates spectante, p. 79-114. S.

5. ἴσσι) Quod forte noluisse adeo diligenter observatum Herodotus, in numeris amplificandis saepe modum excedens, id a Lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, ἴσιν καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν: qui quidem eorum meminerat, quae supra leguntur lib. II. c. 6. αὐτῆς Αἰγύπτου ἐστὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἐξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμέας διαίρισμέν. De orae maritimae latitudine Wesselingius egit ad Diodor. Sic. I. p. 36. cui hic tradita aequae videntur ac Is. Vossio parum credibilia. VALCK.

14. ὄργυιαὶ δίκαιαι) Perperam ultimum quibusdam in msstis negligitur. Aelianus Hist. Anim. XV. 9. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντεκαίδεκά που πόδας μεμειστημένους δίκαιῳ μέτρῳ. Alexandrini interpretes Levit. XIX, 36. ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια, et aliis saepe in locis. In illis autem [l. 18.] ἀνδρὸς γὰρ δὴ δεινῶς, mira se balbuties Corn. de Pauw prodidit: fuisse olim, ἀνδρὸς γὰρ γῆ, aut γὰρ δὴ γῆ δεινῶς: quorum alterutrum si schedae dedissent, expellendi defuisset causa; nunc, si ad loci sententiam adsumatur, satis erit. WESS. — Vide vero, ne δίκαιαί εἰσι ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset δικάως δύνανται, adcurate, exacte valent stadium sex iugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico San-

germanensi Larcherus adnotavit: δίκαιον μέτρον, τὸ ἕν. Ἡρόδοτος β. S.

22. τὸ βασιλικόν) *Regium fiscum*, Valla: *aulam regiam* designat Herodotus, etiam ubi thesaurus commemorat. *Fiscum Principis vel Imperatoris βασιλικόν* vocant: in *Diogene Laërt.* VII. 181. recte cepit *Menagius*. Frequentat hoc sensu τὸ βασιλικόν *Diodorus Sic.* lib. II. c. 40. τὴν εἰς τὸ βασιλικόν τελοῦσι. conf. *ibid.* c. 41. Lib. XI. c. 67. *Damnatorum bona Hieron* εἰς τὸ βασ. ἀνέλαμβανε, in *fiscum referebat.* XX. 4. *Agathocles τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε.* Plene legitur in *Eclogis* p. 592, 89. εἰς τὸ βασιλικόν ταμεῖον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε. conf. *H. Vales.* in *Exc. Peiresc.* p. 96. Ceterum *vectigal* illud e piscibus lacus *Moeridis Reginae* datum scribit *Diodorus* πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμὸν, lib. I. c. 52. VALCK.

CAP. CL. 10. Σαρδανάπᾶλλον) Una haec luxuriosi et perditī Regis in Musis mentio: fuisset alibi uberior, si temporum iniuria λόγους *Nostri* Ἀσσυρίους invidisset. Nomen hominis sic expressi, ut Mssti ostendant plures. *Scaliger*, quod profitetur ad *Euseb. Chron.* p. 63. in omnibus *Chronici* Codicibus *Sardanapallum* invenit. In *Iustino* et *Orosio* animadverterunt alii. *Maximus Tyr.* Σαρδανάπᾶλλον adpellat *Diss.* X. 9. cum *Davisii* adnotatione: *Philo* etiam *Iudaeus* *Tom.* II. p. 536. *Ed. Mang.* Fuit et in *Luciani* *Dea Syr.* c. 40. si schedis credimus. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua lacus *Moeridis* aqua cum *Syrti* committitur, illustrare debet, longe discrepat. WESS. — Congruit quidem exemplum hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse coniectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex *Moeridi* lacu effossam in Nilum fuisse proiectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse *Aegyptios.* S.

CAP. CLI. 4. Φιάλης χρυσίας) *Galco* dicitur miris modis hanc historiam pervertisse *Athenaeus*, VI. p. 231. Sed in *Athenaeum* ista vix cadere potest incuria, hominem in excerptis veterum scriptis accuratissimum. Quae prostant loco citato tanquam *Herodotea*, lectoris potius inepti conficiunt emblemata, ab instituto *Athenaei* prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit, *Herodot. T. V.*

Eustathius ad Ἰλ. λ'. p. 815. VALCK. — Ex *Eustathio*, quid scripserit *Athenaeus* vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest, quoniam nonnisi Epitome Athenaei ille usus est. In eo memoria fefellit *Athenaeum*, quod *argenteas phialas* pro aureis scripsit. S.

7. Φαμμίτης) Haesitavi in regis nomine. Φαμμίτης ex Codd. scripsissem, si semper conspirassent. Lege ad Musam superiorem c. 105. et II. 2. *Athenaeus*, Herodotea haec adtingens, multa admiscet aliena, et scriptoris sententiae contraria, fortasse memoriae peccato, VI. 4. [c. 19. nostrae ed.] p. 231. D.; paullo prudentior *Diodorus* I. 66. WESS. — Conf. superiorem adnotationem. S.

18. φιλόσαντας τὰ πλεῖστα τῆς δυνάμεως) Convenit *Xenophontis* Κυρ. παιδ. IV. [5, 19.] p. 105. B. ἵπτεται ἐπὶ τοῦ Μηδους, ὡς φιλόσων αὐτὸν, ut *Cyrum* potentia exueret; et *Dionis Cassii* XL. [c. 62.] p. 167. ἢ μὴδ' ἐκείνων φιλόσαντας, αὐτὸν ταῖς δυνάμεσι --- ἐκδοῦναι. WESS.

CAP. CLII. 2. ὅς οἱ τὸν πατέρα Νικῶν ἀπίκτειν) Sic publicarat *H. Stephanus*; adscripto, si vulgatum ἰκὼν sequamur, verti posse, volens, i. e. non per imprudentiam, occiderat: nec discrepat *Paull. Leopardus* Emend. VII. 12. Quae quidem censura non placuit *Pavio*, ἔχων ἀπίκτειν praeferenti. *Gronovius* ἔκων ex *Med.* et aliis potius censuit, Νικῶν non plane spernens. Equidem id retentum maluissem, tum quia regis nepos eodem fuit nomine, qui priscorum mos, tum ob *Stephani* Codices, quibus paria sentiunt alii. Valeant itaque coniecturae incertae et ex arbitrio natae. WESS.

5. βασιλεύοντα τοδεύτερον etc.) Certum ratumque est, *Psammitichum* Aethiopicam cladem fuga evitasse: τὸ δεύτερον vero quorsum referetur? Dices, a *Saitis* revocatum, et regno admotum, neque refragabor. Ergo-ne his regni curam suscepit, iam ante exilium, regis Sabaconis tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare τὸ δεύτερον secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, salutis suae consuluit. Mox [L. 4. et seqq.] ὄψιος, ἐπινόεε, et μαντήιον recepi, quippe Ionici commatis. Quod et aliās facio, solo Mstorum indicio contentus: cui enim bono repetitae iterum iterumque admonitiones? *Herodotum* qui versant, dictionis eiusdem callent genus. WESS.

16. κατὰ λήην ἐκπλώσαντας) Cares erant ληστρικὸι et passim μισθοῦ στρατεύοντες in Strabonis XIV. p. 978. A. [p. 662. D. ed. Cas.] Par Graecorum olim et Ionium prava consuetudo, teste Thucydide I. 5. Hinc in lege Solonis, a Gaio servata L. 4. D. de Colleg. οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι, sociati ut praedatum eant. Vere enim doctissimi viri, Palmerius, Heraldus, Bynkershoekius, ita correxerunt, obliti verborum Herodoti, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

CAP. CLIII. 6. δωδεκαπήχεις) Aldinum contemni haud debuerat, quippe unice legitimum: vidit et Reiskius; Diodorus I. 67. consentit. Quod subditur [l. 7.] ὁ δὲ Ἄπις κατὰ τὴν Ἑλλ. γλ. ἐστὶ Ἐπαφος, vereor, ut Herodoti sit. Commodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse addititium, minus certe necessarium. De Epapho gemina Aelian. Hist. An. XI. 10. et Graecorum alii. WESS.

CAP. CLIV. 11. πρὸς θαλάσσης, ὀλίγον ἔνευθε Βουβ.) In Latinis erat prope exiguum maris, vulgato πρὸς ὀλίγον θαλάσσης respondens. Neutrum bene. Reiskius ex illo, ὀλίγον πρὸς θαλάσσης, tantillum remoti a mari. Veriora edunt Mss; quibus Diodorus adstipulatur I. 67. Statim [l. 14.] idem Vir. Cl. κατοίκισε ἐς Μέμφιν, iustiore causa, quam Herodotus brevi adprobabit ipse. [Olim ibi κατοίκισι, quod et Gron. tenuit. Veram scripturam servavit ms. F. puto et Paris.] Mendae genus per est frequens. Tale in Strabonis X. p. 685. B. [p. 447. A. ed. Cas.] ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησι: et p. 734. [p. 479. B.] εἰς Ἀχαιοὶ καὶ Λάκωνες συνῶκησαν. Tale Musà VI. 33. VII. 170. Cares autem μέρος τι τῆς Μέμφεως incoluisse, Καρομεφίτας adpellatos, est in Polyæno VII. 3. et Steph. Byz. voce Καρικόν. WESS.

21. ὀλκοὶ τῶν νεῶν) Laurentius Vestigia navalium, et c. 159. H. Stephanus obscurius, canales quibus naves deducebantur. Malo navalia cum Porto. Ὀλκοὺς δυνάμεις Philo Iud. Leg. ad Caium p. 1030. alibi ὀλκικάς, eas ait, quae adliciunt. Nautica in re ὀλκοὶ rudentes sunt ad naves trahendas. [sive lignei cylindri, quibus naves in terra promoveantur.] Schol. Thucydidis III. 25. οἱ ὀλκοὶ, ὄργανά εἰσι, οἷς αἱ νῆες ἔλκονται: tum navalia. Hesychius ὀλκοὺς, ναυστάθμους, τὰς ἔλξεις τῶν πλοίων. Suidas paria, fortasse hoc ex loco. WESS. — Inde νιολκίῳ, subducere naves, apud Polyb. et alios. S.

CAP. CLV. 7. [ὡς καὶ πρότερον οὐνόμασται μοι) Vide cap. 59, 9. 83, 7. 133, 3. S.]

[13. Αὐτοῦς νηὶς ἐξ ἑνὸς λίθου πεποιημένος) De aedibus monolithis, cuius generis aliam cap. 175. memorat Noster, praeter Norden paulo post Wesselingio laudatum, consuli possunt Caylus in Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. p. 35. seqq. Abd-Allatif p. 186. ibique Sylvestre de Sacy p. 248. et quem is laudat Denon p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. aen. XLI. n.º 1 et 2. Adde Description de l'Egypte par ordre etc. Antiquités, T. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in ruderibus urbis Mavalipuram aedes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, xii. in latitudinem metiens. Vide Langlès Monumens anciens et modernes de l'Hindustan, Fascic. V. Paris. 1813. tab. aen. xxiii. S.]

[15. τουτίων ἑκαστόν ἐστι) Est qui ἑκαστός ἐστι legendum censeat, quoniam τοῦχος praecessit. At ἑκαστον τουτίων ad ὕψος et μήκος refertur. S.]

17. τὴν παρωροφίδα τετράπηχυν) Pollux I. 81. τὸ μεταξὺ τοῦ ὀρέφου καὶ τοῦ στέγους, παρωροφίς: cuius descriptio Latinis Vallae non congruit. Nisi aberro, videtur prominentiam τοῦ καταστεγασµατος, sive quod παρὰ τὸν ὄρεφον porrigebatur, indicare. Huiusmodi autem tecta ex uno lapide, μονολίθια, non praeterita a Strabone XVII. p. 1165. [p. 811. c. ed. Cas.] neque Nostro II. 175. ostentant in hunc diem Aegyptiorum parietinae a Frid. Lud. Norden Itin. Aegypt. p. 187. cum cura descriptae. Θωῦμα, θωῦμαστότατον cur receperim, dictum alias fuit. WESS. — Vide Adnot. ad I. 11, 16. S.]

CAP. CLVI. 3. νῆσος ἡ Χέμις καλεῖται) Eustathii et Arch. Ἐχίμις probari a Th. Galeo haud debuerat: nata est ex διττογραφία. Mela I. 9. et Stephanus Byz., Nostrum excitans, Chemmin tuentur, atque Hecataeus apud eundem. [At Chembin nominaverat Hecataeus. conf. Creuzer Histor. Fragm. p. 26 seq.] Nam quae c. 91. Chemmis, longe diversa urbs est. Insulas, quas [l. 7.] miratur Herodotus, fluitantes Aegypti, et μεγάλας σφάδρα, dabit Theophrastus Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas Seneca, Quaest. Nat. III. 25., plures Plinius Hist. Nat. II. 95. quorsum Labeonis verba in L. 65. §. 2. D. de

Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. Sotionis Eclogarum finem. WESS. — De Chemmi insula conf. quae notavit Et. Quatremère, in Mem. sur l'Egypte T. I. p. 226 seq. S.

10. ἐμπεφύκασι δ' ἐν αὐτῇ) Homeri περὶ δ' αἰγυροῦ πεφύκασιν Thomam Gale ad Arch. et Vind. ἐμπεφύκασι amplectendum pertraxit, pellicit et me. Priorem tamen formam Hippocrates et Aretaeus Cappadox non spreverunt, neque Noster I. 193. II. 91. WESS.

24. Αἰσχύλος) Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. Pausan. VIII. [c. 37.] p. 676. Δήμητρος Ἀρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Λητοῦς, ὄντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἰδίδασκεν ὁ Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας: sua desumisse ex Herodoto merito videbatur Iablonskio Panth. III. c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea [l. 19-21.] de Latona, liberorum Διονύσου καὶ Ἰσῖος Apollinis et Dianae nutrice ac servatrice, prostant in Scholiis ad Ciceron I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta; nam voces, Ἰσῖος λέγουσι, in has deformatae sunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΥΣΕΙΝ. Magis mirum, Λητοῦν in τοῦσιν degenerasse: sed hunc locum video designatum Gronovio; qui frustra Λητῶ scribi maluit quam Λητοῦν. Eustath. ad Od. ε. p. 212, 7. τὴν Καλυψὼ καὶ τὴν Ἰώ, Καλυψοῦν καὶ Ἰοῦν οἱ πλείονες Ἴωνες γράφουσι: habet Ionicum κακιστοῦν Hesychius, εὐεστοῦν scripsit Democritus. VALCK.

26. ἐποίησε γὰρ Ἀρτεμιν εἶναι etc.) Oculis et animo Pausaniae haec obversata fuisse, ex VIII. 37. nemini non adparebit. Satis vero hic ambiguum, τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, quorsum tendant: an ad Aeschylum, an aliorum? Cl. Pauw Tragico transscribit, et propterea τὴν δὲ Δῆλον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, ideoque Delum redditam esse natantem, corrigendum pertendit. Fabula ex Callimachi Hymno in Delum abunde nota est, huic tamen loco non bene adcommodata. Continuatur, quod de fluitante insula Chemmi positum ante fuerat, adseriturque πλωτὴν tum esse factam, quum Apollo et Diana Typhonis in ea insidias vitarent. Pendent omnia ex superioribus φασὶ εἶναι αὐτὴν πλωτὴν, et arguunt sequentia. Deerat στιγμή post Δήμητρος, prudente Cl. Reiskii consilio adscripta. WESS. — Commode Schaefer interiecta verba, inde ab illis, ἐκ τούτου δὲ, parenthesis eos signis inclusit: nos parenthesis initium ab istis, Ἀπόλλωνα δὲ, fecimus. S.

CAP. CLVII. 1. Ψαμμήτιχος δὲ ἑβασίλευσε Αἰγύπτου τέσσαρα καὶ πενήκοντα ἔτη) Redit in memoriam acerba criminatio, qua *Herodotum* suo more perstrinxit *G. Iameson*, *Spicileg. Ant. Aegypt. c. vi. 6.* Negat vera esse, quae de *Psammeticho*, *Scythis*, *Cyaxare* lib. I. 105. litteris prodita sunt. Neque enim *Psammetichum* obviam ire *Scythis* potuisse, quia debitum naturae persolverat: namque XLII. annis ante *Cyaxarem* regnum inchoasse. Quid tum porro? Regni munera per annos LIV. *Psammetichus* obiit; potuit ergo, si verum foret annis XI. et duobus ante *Cyaxarem* regnum inchoasse, plurium spatio annorum isti *Medorum* regi, quod *Herodotus*, et *Strabo* XVIII. p. 1153. [p. 801. D. ed. Cas.] aliunde doctus, adfirmavit, aequalem habere aetatem. At hoc perpende: mortem cum vita conmutavit *Amasis* anno *Periodi Iulianae* 4187., a cuius obitu ad *Psammetichi* initia anni sunt, sicuti *Iamesonus* bene putavit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo principia *Psammetichi* conveniunt anno *Per. Iul.* 4042. *Cambyses* sub annum regni quintum in *Aegyptum* arma vertit, hoc est, *Per. Iul.* 4188. anno. Hinc ad *Cyaxaris* regni exordium reperiuntur anni ferme centum et octo, non inficiante docto viro: quare regnare is anno eiusdem *Periodi* 4079. coepit. Consequens inde est, ut *Cyaxares* et *Psammetichus* reges se ultra xv. annos videre et venerari potuerint. I nunc, et criminatori auscultat. Ego vero [l. 4.] ἐς τὸ, quod in ἐς δὲ crebro abiit, non movi; atque ex sermonis indole πολιορκουμένη [l. 5.] et ἐλαττωμένως [cap. 158, 6.] ex schedis recepi. *Eustathii* iudicium secutus. **WESS.**

CAP. CLVIII. 4. τῆς μῆκος μὲν ἔστι) Bene mssti, ob sequens δὲ. Est de hac fossa *Cl. Mich. Rossalli* schediasma, quo ex *Aristotele* I. *Meteorol. c. 14.* et *Strabone* eius initia *Sesostridi* vindicantur. Verum *Geographus* XVII. p. 1157. [p. 805. A. ed. Cas.] incertus haeret, *Herodoti Aristotelisque* opinionem recensens; alibi, I. p. 65. [p. 38.] confidentior, ubi *Casaubonus* doctissime. *Nostro* planissime accedit *Diodor.* I. 33. plura de egegio isto opere, modo inconcussum mansisset, quam alii, commentatus. Hoc addere, ferente occasione, debeo, *Iosephum* Bell. Iud. V. 9. p. 347. *Pharaoni*, qui *Abrahamo* uxorem *Saram* abduxit, Νεχώς cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire

me fateor; probe alioqui gnarus, eam Iudaei scriptoris perorationem multa stolidae iactantiae argumenta conplecti. WESS. — Quod ait Scriptor πλὸς ἡμέραι τίσσερες, suspicatus eram iusto minorem esse numerum: cuiusmodi dubitatio mihi ad c. 9, 1. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. S.

6. ἐλαστρευμένος) Adfirmat etiam Eustath. ad 'Ιλ. σ'. p. 1219, 24. "Οτι καὶ ἐπὶ νεῶν ἐλαυνομένων τὸ Ἐλαστρεῖν λέγεται Ἡρόδοτος δηλοῖ ἐν τῷ „τρίηρεις ἐλαστρευμέναις.“ Multo frequentius olim formam istam in libris veterum lectam, quam a nobis, monstrant diversa Grammaticorum interpretamenta, ex usu multiplici verbi ἐλαύνειν atque origine facile illustranda. VALCK.

11. τὸ κατὰ Μέμφιν τῖνον ὄρος) Admotam his medicam a Reiskio manum, τὸ παρὰ Μέμφιν τῖνον, *Memphim praetendens*, aut τὸ κ. M. στενὸν, *angustus apud Memphim mons*, Scriptor deprecatur. Maluit II. 8. hoc de monte τῖνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἰ λιθοτομίαι, uti hic: tum c. 175. ἐκ τῶν κατὰ Μέμφιν ἰουστῶν λιθοτομιῶν. [Turbaverat viros doctos, quod κατὰ Μέμφιν vulgo apud Memphin intelligebatur, quum sit ex adverso, contra Memphin. cf. I. 76, 4. II. 148, 3. et Valck. ad III. 14, 10.] Mox ex schedis φέρονσα [L. 15.] sententiam ornat. Nam divortia sive διασφάγες ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab eo in meridiem et sinum Arabicum ferens. [Ut *via ferre* (φέρειν) ad aliquem locum dicitur, cf. II. 138, 18. ibique not. sic nunc fossa φέρονσα etc.] Iam Arabiae urbs Πάτουμος praeterita a Steph. Byz. non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac Πύθος Pithom Hebraeorum, Exodi c. 1, 11. quae quidem Ἡρώων πόλις et Coptorum sermone ΠΕΘΩΜ cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici angulo adcubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin Herodotea distinguenda sint ὀλίγον Βουβάστιος πόλις παρὰ Πάτουμον — πόλιν ἐσέχει ἐς τὴν etc. Certe ad Patumum fossa sinui Arabico iungebatur, longe ab urbe Bubasti seiunctam. Illis autem dē si deforet, equidem non revocarem. WESS.

20 seq. ἀπὸ τούτου εἰςὶ σταδίοι χίλιοι) Quod Scholiastes Aristophanis ad Plut. vs. 388. ut Herodoteum produxit, ἀπὸ τούτου εἰςὶ σταδία δύο ἀπαρτὶ, aut, uti in Ἀπαρτὶ Suidas, σταδίοι ὁ, h. e. ἰσθμὸν ἔχοντα, id frustra in Musis quaesitum, hic

olim, sed correctius, commodam sedem habuerat. Testis erit Grammaticus Sangermanensis, cuius indicium Cl. D. *Ruhnkenio* acceptum fero, Ἀπαρτὶ scribens παρ' Ἡροδότῳ σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς ἀπὸ τούτου εἰσὶν στάδιοι χίλιοι Ἀπαρτὶ εἰς τὸν Ἀραβικὸν Κόλπον. Valde autem mirum, ita vocem hinc abiisse, ut ne vestigium quidem reliquerit. Nonneam inconmodam, sed et Herodoteam, diximus ad lib. V. 53. *WESSELING.* in *Addendis*. — Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Aegyptius Academicus *Du Bois-Aymé* reperit; quam mensuram ait (in *Commentatione* supra a nobis ad cap. 6, 12. laudata) exacte convenire cum mille stadiis, quibus eandem distantiam *Herodotus* aestimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Aegypti (quod iam a *Danvillio* aliisque viris doctis monitum) non maiori stadio Olympico uti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra cap. 6. et 7. huius libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Aegypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. stadium diserte tradit centum orgyas, id est, sexcentos pedes continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum mille stadiorum, de quo hic agitur, centum millibus orgyiarum, id est, sexcentis pedibus aequiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriae rationis suae nonnumquam oblitum esse *Herodotum*, aut, pro ratione maioris minorisve stadii, etiam orgyas maiores vel minores esse aestimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quae ad quaestionem de aestimanda diversa stadii ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt, et ad liquidum sint perducta. S.

CAP. CLIX. 3. ἐπὶ τῇ βορείῃ θαλάσσῃ etc.) Instruxit triremes, in septentrionale, et in australe mare, sive Oceanum Orientis, mittendas: eadem Ἐρυθρῇ hoc loco θάλασσῃ; ac νοτίῃ, sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis huius circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. Quod autem in duobus *Codd.* οἱ ἄλλοι εἰς ὄλῃσι, pro iusto potest putari. *WESS.*

6. ἐν Μαγδόλῳ ἐνίκησε) Hac de urbe quanti disputationum aestus? Officii ratio, ne nihil moneatur, expostulat. Paucis defungar. Sunt doctissimi homines, quibus *Magdolum* ea est, quam XII. M. P. *Antonini Itinerar.* p. 171. *Pelusio* seiungit. Convenit nomen, congruere et situs videtur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam ex *Herodoti* finitione II. 6. et III. 5. Aegypti fuisse: in quam Syros se, quicumque fuerint, hoc rege, adeo opibus et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile fit: praesertim cum ora Syriae maritima, ad Azotum ultraque, eius fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157. Adeo-ne supinos arbitrabimur Syros, qui, vitare cum possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mergere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consilia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo *Magdolum*? Inventa ab eruditissimis viris est in urbe *Manassitidis* tribus, *Megiddo*, cuius vicina in valle egregius princeps *Iosias* profligatus (*Chronic.* II. xxxv, 22. *Reg.* II. xxiii, 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor. Nominis discrepantia non moratur. Ex *Megiddo*, [quae *Maggeddo* apud *Iosephum*,] Aegyptii, unde haec *Herodotus*, suo ore *Magdolum*, ut in similibus accidit saepius, formarunt. Et, si moratur, adscisci poterit *Magdiel*, non longe hinc dissitus vicus, apud *Hieronymum* in *Onomast.*, unde *Magdolum* conmodo gignetur. Nec obficiunt Syri, suo vocabulo, sumto latius, Iudaeos, in Aegypto multimodis detestabiles, complexi. Mitto alia, quae *H. Relandi Palaest.* lib. III. p. 894. et *Iac. Perizonii*, etsi in quibusdam dissentientis, *Origines Aegypt.* c. 23. p. 471. subpeditabunt. WESS.

7. Καδύτιν πάλιν τῆς Συρίας) Recurrit urbs III. 5.; nec diversa, seu eius amplitudinem sive situm examines, videtur. *Herodotus* aliam si voluisset, addita notae significatione utique secrevisset. Qui *Carcemischum*, quorsum *Necos* victo *Iosia* *Chronic.* II. xxxv, 20. properavit, esse pertendunt, in quis Cl. viri, *Simsonius* et *Galeus*, ad id animum non adverterunt. Nam, cum opinantur Καδύτιν primo vocatam hanc urbem, deinde *Carcemischum* a clade, ea profitentur, quae ubi negaveris, in spongiam ultro abibunt. Idem de suspicione Cl. *Pauw*, quae *Carcemischum* primis temporibus Κερκήσιον et Κίρκησιν nominat, atque

hinc *Κέρκυτιν* et *Κέρκυτιν*, et tandem *Κάδυτιν* negligentia scribarum format, iudicium esto. Quibus enim indieibus, quo teste probatur? De Cadyti suo loco. [nempe ad III. 5.] WESS.

9. ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων) Porphyrii aetate idem exemplaria praeferebant, sicuti I. 92. ubi Gronovius bene, haec tamen docti scriptoris adspersus: καὶ γενομένος ἐπὶ τίλει τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ δευτέρα τῇ τάξει, εὗρισκω πάλιν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πρῶσιν εἰπόντα τὸν Ἡρόδοτον, „ἀνέθηκε ἐς „Βραγχίδας τὰς Μιλησίων.“ οὐκίτι οὖν ἔμην ἀμαρτημα εἶναι γραφικόν, Ἰωνικόν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. Quae hunc locum occupare debent, quo infortunam τοὺς Μιλ. corrigentium vim in posterum arceant. WESS. — Conf. ad I. 92, 6. notata. S.

CAP. CLX. 23. Ἡλείων δὲ μηδὲν) Apud Diodor. Sic. lib. I. cap. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς ἀν γένετο δικαιοτάτος; (ὁ Ὀλυμπικός ἀγών,) respondisse traditur Amasis. ἐὰν μηδεὶς Ἡλείων ἀγωνίζεται. Amasi, Regi Graecorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quae sub Psammi scribit evenisse Herod. quantumvis ab aevo iam Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Aegyptiis coeperint Graeci, postquam is in Aegypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpat Iarchas, quo iudice πολλῶ σοφώτερον ἐφρόνου ἀν Ἡλείοι, ἀριθμῶ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιοτήτι δὲ οἱ αὐτοί: apud Philostr. Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur Apollonius declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπεμελοῦντο τῶν ἀγώνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Graeciae prolapsis Eleorum in his ludis administrandis aequitatis desunt exempla; quale subministrat Dion Chrys. in Rhod. p. 544. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid ius et aequum postularent. VALCK. — Diodorus, Psammin silentio tramittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. Plutarchus in Quaest. Platon. p. 1000. A. Aegyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. WESS.

CAP. CLXI. 9. ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοις) Vero simile est, quod Bouherius Dissert. Herodot. cap. 1. et

G. *Raphelius* Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. coniecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium, abs Historico digestum, sed eam *Musae quartae partem*, res Africanas continentem. Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem, et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus est, qui λόγους *Herodoti* Λιβυκούς, ab isto distinctos libro, vel verbulo attigerit. Obstat putes, quod minime μεζόνως, sed prorsus μετρίως et tenuiter de *Aprie* illic agatur; cuius mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit. [At, *qua occasione* Apries copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hic promittit, ita ibi enucleatius exposuit.] Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiorem et aliam illis operam inpendisse non videatur. WESS.

11. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι) Interiectum articulum non spernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπίστησαν ἅπ' αὐτοῦ. Primum enim ab *Aprie* defecisse narrantur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, cap. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπιστεῶντες. Tandem, postquam ducem Aegyptium contumeliose tractasset *Apries*, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἱ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνεον, ἀπιστίᾳτο πρὸς τοὺς ἐτίρους. cap. 162 extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, *Herod.* lib. IV. c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ τοιαῦτα (sic legerim) ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπίστησαν ἅπ' αὐτοῦ. Infortunii originem plenius enarrat isto loco *Herodotus* tractans Libyca vel Cyrenaica: atque hi sunt Λιβυκοὶ λόγοι *Herodoti*, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi periisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus G. *Raphelius* Annotat. in S. S. T. I. pag. 85. Libyca tractans *Diodorus Siculus* lib. III. c. 62. sua citat ipsius Αἰγυπτιακά. VALCK.

CAP. CLXII. 2. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε ἀπικόμενος etc.) Anomaliam horum structuram animadvertit G. *Raphelius* in *Epist. Paulli* ad Galat. II, 6.; estque notabilis, nec vero insolita. Non repeto, quae vir doctus conduxit. De κενή, galea, nihil mirum, quippe regiae auctoritatis apud Aegyptios, ut deinde apud Graecos διάδημα, insigne, c. 151. At quid facias *Iulio Africano*, in hac *Amasis* (Ἀμώσιος) perperam pingit) ab *Aprie* defectione, *Israëli*tarum, *Moſe*

duce, abs Aegypto rege discessionem inveniente atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir, apud Eusebium Praep. Eu. X. 10. pag. 490. c. *Athenaei* causa discrepat, *Hellanicum*, a Nostro dissentientem, secuti, lib. XV. p. 680. B. WESS.

15. *ἰπάρης ἀπειματάϊσι*) Hinc derivatum *Phavorini* in *Stobaei* Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui lxx. annis maior casu in thesaurum inciderat, *ἰπάρης τὸ σκύλος ἀπειματάϊσι*, sublato crure pepedit. Eadem de re *ποινὴν μεταίσιμους Seleucus* in *Athen.* III. 4. [pag. 76. f. cap. xi. nuperae edit. ubi in latina versione, pro mentis efficiat alienationem, poni debebat *flatus ventris cient.*] Quae eruditissimos viros P. *Leopardum* Emend. VII. 13. *Ios. Scaligerum* ad *Catulli* Epigr. L. et *Is. Casaubonum* non latuerunt. WESS.

25. οὐδένα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ) Male *Laurentius*. Scripserat αὐτῷ, aut *ἰωῦτῷ* potius, nulla nempe regem ratione rei usum, sed ira percitum iussisse. Huc ἀλλὰ ducit, et constans usus. De *Cyro* I. 209. ὁ *Kῦρος* ἰδίδου λόγον ἰωῦτῷ περὶ τῆς ὀψίης, de somnio apud se prudenter cogitabat. III. 25. οὔτε λόγον ἰωῦτῷ δούς, neque secum ratione inita. VIII. 86, 1. ἰμιοῦτῷ λόγους δίδους, apud me ipsum animo putans. Simile IV. 102. οἱ δὲ *Σκύβαι* δόντες σφίσι λόγον, ὡς οὐκ etc. ubi in Latinis aberratur, sicuti V. 138. *Plutarchus* Defect. *Oracul.* pag. 419. c. καὶ δίδόντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη etc. WESS. — Ut αὐτῷ a recentioribus Editoribus in *ἰωῦτῷ* mutaretur nulla urgebat necessitas. Valet enim ex optimorum quorumque auctorum usu, rariore illo quidem apud *Nostrum*, αὐτῷ idem ac αὐτῷ εἰ vel ἑαυτῷ: et frequenter quidem αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν suo arbitrato posuere editores, ubi recte αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν, notione reciproca, scripti libri dabant omnes. S.

CAP. CLXIII. 4. ἐπικούρους τρισυμβλους) *Nimium* imputatur schedis *Medic.*; habet postremam vocem *Passionei* Cardinalis codex, *Mediceo* antiquitate et dignitate par, legunt omnes alii, praeterque eos *Diodorus* I. 68. cuius consensus cum dispellitur, disputatio [in *Gronovii* *Notis*] nascitur iniqua et longe ab illis deflectens, quae ad *Stephani* *Μώμεμφις* adscripta fuerunt. Mox [L. 6.] ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἦσαν *Edd.* plerique omnes: ἦσαν verum est. Grammaticus in *Lexic. Coislin.* p. 600. εἰ δὲ Ἴωνες, ἦσαν καὶ ἦσαν,

non sine vitio: voluit ἦσαν καὶ ἦσαν. Ecce alium, p. 234. οἱ γὰρ Ἴωνες ἦσαν λέγουσι, καὶ ἦσαν: et brevi post, οἱ Ἴωνες ἦσαν καὶ ἦσαν. Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

7. Ἐν τῇ δὲ Μωμίμφι) Mox c. 169. ἐς Μώμεμφιν, sive iuxta eam: ἐν Καρπάρῳ πλείοντες III. 45. et ἐν τῇ Σαλαμῖνι VIII. 86. eiusdem sunt usus et conplura alia. [conf. ad III. 45, 2. notata.] Μωμίμφι, coniecturam secutus Gronovius, et cap. 169. membranas, bene refinxit. H. Stephano in opinionem illud ipsum venerat ad Diōdori I. 66. qui ambo Laurentianae versionis prisca exemplaria si adhibuissent, non eam suspicionem sed veritatem pronuntiassent. Bonus Valla ob lapsus nonnullos audit male; hinc ille contemptus: δῆμῳ Μέμφι Arch., si quid dubii restet, eximit univrsum. WESS.

CAP. CLXIV. [1. Αἰγυπτίων ἐπὶ τὰ γένη) De septem civium classibus apud Aegyptios multa utilia monuit Heeren, in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. καπῆλους, quos l. 3. nominat Scriptor, latiore notione accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institutoribus et mercatoribus; ut haec classis non modo καπῆλους proprie dictos, sed et χειρῶνακτας et ἀγοραίους ἀνθρώπους comprehenderit, qui cap. 141, 19. cum καπῆλοις iunguntur. Agricolarum classis quum nulla memoretur, agrorum culturam censet idem Vir doctus (p. 615 seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum ingens apud Aegyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. S.]

6. Ἐμμεσίβις) Aristagorae apud Steph. Byz. Ἐμμεσίβις, et, Ethnographo explanatore, μοῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine varians, monstrante Hemsterhusio ad Comici *Plutum* vs. 729. Addit Stephanus, οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβαρεῖς, quod, nusquam alibi lectum, Ampl. Cuperus in litteris ad N. Heinsium, Syllog. Epist. T. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίρις corrigit. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, sed non iidem; neque iuvat IX. 31., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. WESS. — Ex diversis Aegyptiorum stirpibus oriundos fuisse suspicatur Heeren ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet Hemsterh. l. c. auctoritate Pollucis VII. 71. S.

CAP. CLXV. [3. νῆσος ἡ Προσωπίτης. Conf. cap. 41, 17 seqq. et Et. Quatremère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 424 seq. S.]

5. ὅτε ἐπὶ πλείστους γενόιατο) Revocavi Ionicum γενόιατο, toties in Porti Lexico ex Musis depositum: mallem tamen, si per mssos liceret, ἐγενόιατο, quod brevi se dabit. WESS. — At propria iustaque est particulæ ὅτε cum modo potentiali constructio, ubi illa quando vel quoties significat: et ἔτε - - ἐγενόιατο cap. 166; 7. nonnisi variationis amore scripsit Herodotus. S.

7. ἀνέονται) Verius fortasse ἀνέωνται, ut ἀέθωνται. Sic H. Stephanus in Recensione vocum Herodotearum. Alioqui ex ἀνέομαι erit, quae Porti sententia. WESS.

CAP. CLXVI. 3. Ἀνύτιος) Aliunde nota sunt quae praecedunt: Stephano quoque nomus memoratur Ἀφθίτης. Ἀνύτιος alibi forsitan non invenietur, et ad priorum normam in Ἀνωσίτης videtur refingendum: Stephanus Byz. Ἀνωσις, πόλις Αἰγυπτῶν τὸ ἰθὺικὸν Ἀνωσίτης· ὡς Ὀασις, Ὀασίτης. Anysis urbs memoratur Herod. lib. II. cap. 137. Nostri quoque loci meminit ad Steph. Luc. Holstenius. VALCK. — Rediit Σιβεννύτης ex cap. 155. et Stephano Byz.; tum Ἀνύσιος, ut c. 137. pro quo Ἀνωσίτης Ethnicographus. WESS. — Mendosum Ἀνύτιος cum aliis tenet noster F. De Thmuite districtu conf. Quatremère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 129 seq. S.

5. Istud ὁ νομός ἐν νήσῳ οἰκεῖ, Praefectura in insula sita est, ad Homericum Ἰλ. β'. 626. Νήσων, αἱ ναίουσι πέτρην ἀλὸς adcedit; expressum, quod Eustath. advertit, a Sophocle Aiac. 604., et Apollon. Rhod. I. 831. III. 1091. Huiusmodi Isoeratis, in Laud. Busir. p. 214. Ε. τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κώμας οἰκοῦσαν ἐς ταυτὸν συναγαγόν: et Phocylidae πόλις ἐν σκοπέλῳ, κατὰ κόσμον οἰκεῖσα σμικρὴ, in Dionis Chrysost. Borysthenit. p. 441. A. WESS.

CAP. CLXVII. 10. ἥμιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνους) Laurentii, Corinthii quoque minimi faciunt opifices, multos in fraudem induit, magnum etiam virum Thom. Reinesium, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem, Inscript. Class. I. 105. pag. 144. Contrarium de Corinthiis, eos nequaquam minimi facere opifices, traditur, ut vere Henr. Steph. in Prolegom. Et quis est, qui

Κορινθιοῦν χαλκώματα, vasa Corinthia, τορεύματα ὀστράκινα, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum studia in pretio erant: Ἀνδρῶν τε νῦν ὄρεκτον, Strabo scribit, ἀγαθῶν εἰς τε τὰ πολιτικά, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς, lib. VIII. pag. 586. A. ubi Casaub. [ad pag. 382. suae ed.] WESS.

CAP. CLXVIII. [7. Καλασιρίων χίλιοι, καὶ Ἑρμοτυβίων ἄλλοι) Necessary vocem ἄλλοι etiam Valla hic legerat: Calasirii milleni et Hermotybium alii totidem. Vide vero ne iusto minor sit numerus χίλιοι, collatus cum universo militum numero c. 165, 5. et 166, 7. edito. S.]

CAP. CLXIX. 6. μηδ' ἂν θεὸν μιν μηδένα etc.) Plena stultissimae iactantiae oratio et per illi similis, quae eius (eundem enim Aprien et Hophram esse convenit) effreni ex ore profertur Ezechiel xxix, 3. ubi H. Grotius et G. Raphelius horum obliti non sunt, neque neglexit magnus Scaliger ad Eusebii Chronicon. Aiakis, Mezentii, Capanei, stolidas gloriations et consimiles aliorum conduxit La Cerda ad Aeneid. X. 773. Verum omnium iudex et superbiae ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερχθαίρει, uti Sophocles; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, belle Petrus Apost. Epist. I. cap. v, 5. WESS.

25. ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι) Postes, in quibus urna sive locus est, Valla. Ego vero postes tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16. Amasim ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἰωῦτοῦ θήκης mortuum quemdam ad fores intra conditorium suum sepeliisse, semet vero collocari ἐν μυχῶ τῆς θήκης ὡς μάλοισα, in intimo eius penetrati, iussisse. Quae postibus παστέδος quo congruent modo? Sunt hic θυρώματα tabulata, ad fores deposita et conditorio apta. Diotogenes, in Serm. XLI. pag. 251. Stobaei, τῶς δὲ νόμῳ οὐκ οἰκῆμασι καὶ θυρώμασι ἐνῆμεν δει, quae et in Archytæ fragmento p. 269. Uterque ad tabulata, [sive tabulas] quibus leges inscriptae promulgabantur, spectavit. WESS. — Ut θύρη apud Nostrum II. 96, 15. et VIII. 51, 9. pro tabula ponitur, sic in loco a Wess. ex Stob. citato. Est autem θύρωμα etiam apud Lydiam, apud Demosth. et saepius in graeca versione Vet. Test. idem atque θύρα, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter θύραν atque πύλας.

Igitur διὰ θυρώματα sunt geminatae fores, ianua bivalvis: et in τοῖς θυρώμασι idem fuerit ac ἐν τοῖς τῶν θυρωμάτων. Nec vero incommode Larcher διὰ θυρώματα, per metonymiam, pro minori conclavi vel repositoio, bivalvi ianua clauso, accepit. S.

CAP. CLXX. [1. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιῆμας etc.) Osirin dici auctor est Athenagoras loco a Wess. citato in Var. Lect. S.]

4. ἐχόμεναι τοίχου restitui postulante sententia et mssis. Idem divinaverat Cl. Pauw, et eo prior Editor Genevensis, sed iusto audacior. WESS.

7. ἡ τροχοειδὴς καλεσμένη) De Phoebi natalibus et excellentia Theognis vs. 7.

Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ.

Callimacho τροχόεσσα λίμνη Hymn. Del. vs. 261. ubi Anna Fabri, doctissima matronarum, et Ios. Barnes. in Euripid. Iphigen. Taur. vs. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud Sponium Itin. T. I. p. 136. WESS.

CAP. CLXXI. 4. εὐστομα κίεσθω) Saepc Plutarchus εὐστομα κίεσθω, καὶ Ἡρόδοτον, Aelianus, Porphyrius, Themistius, Synesius. Fuit enim paroemiac instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad Sophoclis εὐστομ' ἔχε παῖ, Philoct. vs. 202. Τὸ δὲ τοιοῦτο κερχάσται, inquit, ὅτι Ἑλληνικός ποτε ἀναγινώσκων τὰ Ἡρόδοτου ἔλεγε περὶ τῶνδε μοι εὐστομα κίεσθω οὐ δικαιῶν ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἂν τις εἴποι, ταῦτα ἔστω εὐστομα. h. e. ori ac palato iucunda. Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an εὐ στόμα, distracta voce, ut Grammatici innuunt, scribi legique oporteat. WESS.

CAP. CLXXII. 7. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Quomodo-cunque vox capiatur, nemo dici potest, quempiam ἀγνωμοσύνη προσαγαγίσθαι, quod si vel plures habuerint Codices, ut lectum etiam fuit Vallae, tamen alteri lectioni postponendum censeo. Aegyptios Amasis σοφίη, - - - οὐκ ἀγνωμοσύνη προσηγάγετο, callido potius consilio, quam lenitate et clementia, sibi conciliavit. Hominis Aegyptii σοφία hic est, ut alibi saepc, calliditas. Plato de Leg. V. p. 747. c. τὴν καλουμένην ἂν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπειργασμένοις λάθοι, καὶ ὡς περ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἕτερα ἀπειργασμένα γένη τῶν ἔστιν ἰδεῖν. Qui sibi student populum conciliare viri Principes, dicuntur alios εὖνους κατασκευάσαι, ἐξοδιοποιήσασθαι: sed

inprimis προσαγείσθαι, variis artibus allicere et ad studium sui perducere: attigit Andr. Dounaeus in Demosth. pag. 98. Dicuntur autem populum προσαγείσθαι ἐπαγγελίαις χρημασι καὶ δωραῖς· ἀρετῇ οὐκ ὄντι ἐπεικεία· πραότητι εὐεργισίας: etiam ἀπάτη: ut Amasis Herodoti, σοφίῃ. Thucyd. III. 43. ἀπάτῃ προσαγείσθαι τὸ πλῆθος, et III. 48. Lenitate et clementia προσαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, Isocrates in Plataica pag. 304. v. Τιμαῖς καὶ δωραῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, Diodor. Sic. XV. 8. cuius Sesosis, expeditiones suscepturus; ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπεικείᾳ προσπαύετο, I. 54. Atque ob eandem, quae movit Amasin, rationem Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur χρημασι καὶ δωραῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, Platoni de Leg. III. p. 695. D. VALCK.

Ibid. οὐκ ἀγνώμοσύνῃ) Non reluctor tot Codicibus, putoque idem esse atque οὐκ ἀνοήτως, et praecedens magis explicare. Severitati locus non convenit, sed callidae sollertiae et astutiae, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor ἀγνώμοσύνῃ in inperitia et fastu frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, Euripides Bacch. 884. Sophocles Trachin. 1273. [1282. ed. Johns. 1267. ed. Br.] Neque absurde Schol. Demosthenis Olynth. II. pag. 17. οὕτως ἀγνώμονως ἔχετε explanat ἀνοήτως: Harpocratio, ἀλογίστως καὶ ἀβούλως. WESS. — Equidem προσαγείσθαι h. l. intellexi ad officium redigere, coll. lin. 22. Sic Plutarch. in Romulo, citante H. Stephano, etiam πολὺν προσαγείσθαι ἔθνη dixit. S.

15. ἐν τοῦ ποδανιπτήρος τῷ γαλμα) In Octavio Minucii Felici. cap. 25. Et deus aereus vel argenteus de immundo vasculo, ut saepius factum Aegyptio regi, conflatur. Quae, nisi scribentis memoriae error obrepserit, rectius procederent, si deus aureus, et, ut accepimus factum scriptum prostaret. Prius in mentem venit doctissimo Th. Gatakero, insuper ut legimus vel scimus factum divinanti, Advers. Miscell. XIX. pag. 371. Pelvim, τὸν ποδανιπτήρα Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in Plutarchi Conviv. vii. Sapient. p. 151. E. WESS.

CAP. CLXXIII. 2. μέχρι οὗτου πληθώρας ἀγορῆς) Vulgatum πληθώρας ἀγορῆς doctissimi viri Casaubonus, Heroldus, Duckerus, quos testes ad Diodor. XIII. 48. adpellavi, Herodot. T. V.

ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent mss̄ti. Ionum est *πληθώρα* in omni rerum abundantiore copia. Eusebius apud Stobaeum Serm. X. p. 130. verissime, τὸν δὲ αἰὶ ἐπιθυμῶντα προσκτῆσασθαι, καὶ πληθώραν μηδὲ ποτε τοιούτου λαμβάνοντα --- πίνητα καλέω. Neque de tempore, quo forum completur, recusant: χρόνον ἐπισχών, ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα πληθώραν προσοδὸν ἐποιεῖτο habet Auctor, suum adserens, Musā VII. 223. WESS. — Ut frequenter apud Nostrum in *μέχρι* οὖ, (conf. Wess. ad I. 181, 11.) sic hic in *μέχρι* οὖτον abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit Hermann, Adnot. 251. ad Vigerum. S.

5. ἦν μάταιός τε καὶ παργνήμων) Secundum Vallam, morionem agebat Amasis ac scurram. Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino petulantioribus indulgebat iocis: sic interpretor Herodotea. Quia compotioribus ipsis lusus isti Regis personā minus viderentur digni, μάταιος fuisse dicitur et παργνήμων. Permutantur *ματαιάζειν* et *ἀσχημονεῖν*: et fortasse solita sibi castimonia Herodotus turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obscœnis quidem abstinuisse iocis significaretur. Deianiram Nessus ψαύει ματαίαις χερσὶν, in Soph. Trach. 574. Nam τὸ παργνήμους privatae sortis convivis laudi ducebatur; παργνήμων dicebatur ingeniosus et εὐφυνῆς, qui iocis urbanis indulgeret. Placebat Vel cavillator facetus, vel conviva commodus qui dicitur Plauto Mil. Glor. III. 1, 47. Aristoph. Vesp. 1205. προσμάνθανε ξυμποτικός εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός. Luciano I. p. 552. συμβιώναι δεξιός, καὶ συμπιεῖν ἱκανός. Talis fuit Aeschines, hac etiam in parte aquae potoris Demosthenis adversarius: vid. Philostratus de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab Euripidis ingenio diversissimus Sophocles: Euripides Ἦν μισογέλως, καὶ τωβάζειν οὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκώς, teste Alexandro Aetolo ap. Gellium Noct. Att. XV. 20. Aequalis Ion Chius ap. Athen. XIII. p. 603. f. Σοφουλεῖ, inquit, συνήνητσα ἀνδρὶ παιδιῶδε ἐν οἴνῳ καὶ δεξιῷ: ubi scribi quoque potuit παργνήμους: permutantur enim a librariis ista; vid. Xenoph. Symp. p. 512, 37. et Suidas in Παιγνία. τὰ παργνήμω παρὰ Ξενοφῶντι legit Pollux II. 20. ubi commodum Iungermann. advocat Xenophontem Έλλ. II. pag. 276, 6. miratum, Therameni iam iam morituro μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παργνήμους ἀπολαπτεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCK.

10. δι' ἡμέρης πρήσσει) Non satis ad Aegyptiorum mentem est interdiu: totum diem insumtum volebant. Bene I. 97. τοῖσι πύλας δι' ἡμέρης διακάζειν, totum diem dirimendis litibus impendere. VII. 210. ἐγίνετο δὲ συμβολή δι' ἡμέρης, iterum interdiu, sed contra gestae rei seriem. Talia, διὰ νυκτὸς Aristophanis, recte ab Athenaeo acceptum VII. p. 276., δι' ἔτιος supra II. 22. δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ἔλου τοῦ ἐνιαυτοῦ Harpocratio. Mox [l. 12.] σὺ ἂν ἤκουες non debuerant truncare Vind. et Arch. Fert repetitum ἂν sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27. geminatque Euripid. Helen. 955. et 1017. Sophocles Oedip. Tyr. 610. et Oed. Colon. 1524.; alterum ἂν iniuria utrobique viro docto delente, Plato Alcib. II. p. 142. c. lunge, si videbitur, Ios. Barnes. in Euripid. et Davis. ad Iustin. Martyr. p. 442, ed. Thirlb. WESS.

15. ἐπεὶ δὲ χρήσονται, ἐκλύουσι) Haec, etai Med. et sequaces exemplum praebeant, auferre non audeo. Vetant Codices alii, suntque et vera, neque inconmoda. Utrum autem scribarum oculos deceiverint terminata iisdem litteris verba, quae creberrima omittendorum occasio, non habeo dicere. Erasmus, hoc Amasidis neglecto, paroemiam dicto Dionysii Siculi ex Plutarchi de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. WESS.

CAP. CLXXIV. 2. ὡς Φιλοπότης εἰὼν) Hoc praefero. Athenaeus, uti multi solent, dialecti inmutavit speciem. Κατισπουδασμένος, Nostri aemulatione, Procopius Bell. Pers. II. 8. Antiocheni εἰσι οὐ κατισπουδασμένοι: et Bell. Vand. II. 4. ἣν δὲ οὗτος δραστήριός τε καὶ λίαν κατισπουδασμένος, de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. WESS.

7. κατηλίσκετο) Si vel in omnibus legatur Codicibus, leni medela corrigendum est absque ulla controversia, καὶ ἡλίσκετο: adeo constans veterum usus Codicum auctoritati semper in talibus anteponi debet: nam quod in Lexicis καταλίσκομαι redditur convincor, hoc unico nititur loco, infirmo sanequam tibicine. Scripserat Herodotus: πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντηῶν, πολλὰ δὲ καὶ ἀποφεύγει, saepe quidem ab oraculis etiam furti convincebatur, sed frequenter etiam absoluebatur: postremum Herodotus, ut alia millena, Wesselingio debebit. [Vide Var. Lect.] Imperium ingressus Amasis templa Deorum

negligebat, qui quidem ipsum olim ἀπέλυσαν μὴ Φῶρα εἶναι: magni contra faciebat illorum oracula, ὅσοι μιν κατέδσαν Φῶρα εἶναι, [l. 13.] id est, a quibus ἤλω vel ἔαλω Φῶρ ἔων, qui ipsum furti convicerant. In eundem sensum adhibetur etiam καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἀλίκεσθαι, ἀποφεύγειν et ἀπολύσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scripserat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας, perperam posuit Gronov. διέφυγε. Accusator in Attico foro dicebatur διώκειν, persequi; accusatus, φεύγειν: condemnatus, ἀλῶναι vel ἔαλῶναι: absolutus, ἀποφεύγειν, criminibus elapsus Ciceroni in Verr. II. c. 58. VALCK.

8. ἀποφεύγισκε) Instauravi Ionicam ex discrepante schedarum scriptura formam. Κλέπτισκε, ἄγισκον, et similia conplura, veram praestabunt. Mihi liquido adparuit, nimios, sicuti in aliis, etiam in ea conmutanda temerarios fuisse scribas. Eadem fortuna Cl. Valckenarii καὶ ἤλσκετο, [l. 7.] quo nihil certius, obtigisset merito, ni novationis metus, iusto fortasse gravior, obstitisset. Quid enim tritius ista vocum conversione? Extremo cap. 175. pro κατὰχθόμενον pingit optime Arch. καὶ ἀχθόμενον, valetque in aliis. WESS. — Conf. quae ad c. 175, 24. notamus. S.

14. ὡς ἀληθέως διεῶν ἐόντων) Dedi ex msstis; ne inter variantes, quas vocant, lateret. Quisque videt multo id grandius atque ad sententiam obportunius esse. Κατέδσαν Φῶρα [l. 13.] non debebat abire in κατέδσαν, pronuntiarant, uti Laurentius Latine dederat. Iucunda est in ἀπολύσαι et καταδῆσαι dissimilitudo, repetita IV. 68. Convenit quodam modo τοὺς δὲ ἄλλους — κατέδσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, V. 72. WESS. — At V. 72. diversa videtur ratio esse. S.

CAP. CLXXV. 1 seq. τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσι αἱ οἱ ἐξεποίησε) θωυμάσια οἶα divinavit Cl. Abreschius. Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Amasis οἱ ἐξεποίησε sibi in Minervae honorem absolvit; ita πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντας implicatus. Eadem Cl. de Pauw opinio. WESS. — Vide Var. Lect. Si vera est scriptura οἱ, quod haud aegre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud Nostrum; cuius generis plura quaedam exempla, a Gronovio collecta, citavi in Adnot. ad I. 86, 28 seq. S.

5. ἀνδρόσφιγγας) Huc spectare *Hesychianum* Ἀνδροφῆτες monuit *H. Valesius*; et corrigendum Ἀνδρόσφιγγες iam fuerat observatum in *Miscell. Obs. VIII. pag. 170.* Scripsisse praeterea videtur *Hesychius*: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρός καὶ Σφίγγος, atque huic voci corruptae sibi notam substituisse librarius. Coquum, aenigmata magnifice loquentem, Σφίγγ' ἄρρενα senex nuncupabat *Atticus* in *Comoedia* apud *Athen. IX. p. 382. B.* Vulgo tamen et apud *Aegyptios* facie *Sphinxes* virginea fingeantur: vid. *Aelian. de N. A. XII. cap. 7. Origen. contr. Cels. I. p. 32.* Cur *Sphingum* figuras ante templa statuerint *Aegyptii*, tradunt *Plutarch. de Is. et Osir. §. x. et Clem. Alexandr. Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8.* ubi *Sphinx* τὸ μὲν σῶμα dicitur πᾶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνδρώπου ἔχουσα. VALCK. — In voce ἀνδρόσφιγγες prior pars vocabuli non ad masculinum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνθρωπόσφιγγας diceres. S.

[11. οἶκημα μονόλιθον. Vide supra, ad cap. 155, 13. notata. S.]

19. τὸ δὲ εὖρος, δυνάμει πηχέων) Inest difficultatis quoddam specimen in his, a *Cl. Gronovio* studiose quaesitum et expensum; quod tolli universum si nequeat, nemo, nisi iniquus, aegre feret. In rem praesentem ire non datur, adparetque abunde, interiorem τοῦ μονολίθου longitudinem, latitudinem et altitudinem fuisse contractiorem, nec longe cubitorum discrepare rationem. Cur verba fuerint omissa, caussa in aperto est, additionis nulla. Negligi autem non debuisse, per se adtento liquet, siquidem nota latitudinis necessaria est. WESS. — Non admodum video equidem quid difficultatis in hoc repperit *Wess.* cum *Gronov.* quod latitudo interior ab exteriori nonnisi duobus cubitis differebat, quum paulo maius in longitudine et altitudine fuerit discrimen. S.

22. οὐκ ἐσθλασαι τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς) Interpunxissem ita in *Codicum* silentio, saepe miratus insuper habitum. Advertit *Co. n. de Pauw.* Ineri praeterea μὲν debet: τὸν μὲν ἀρχ. ob ea, quae succedunt. [At nullo incommodo abesse ea particula potest.] Ceterum χρόνου ἐκγεγονότος πολλοῦ [l. 23.] insolens videtur; χρόνου ἐγγινομένου I. 190. et II. 124., ubi ἐπιγενέσθαι schedae, uti I. 27., χρόνου διαγενομένου *Act. Ap. xxvii, 9. et Diodor. III. 64. χρόνου γενομένου XX. 109. atque*

alii apud Hemsterhusium in Luciani Dial. Mort. VII. 1. Vidit verbi istam insolentiam Cl. Abresch. [ἐγγεγονότος utique me malle, in *Var. Lect.* significavi. Ferri forsā vulgatum posset, si πολλοῦ abesset.] Ego vero non cohibeor, quin [l. 24.] καὶ ἀχθόμενον ex Arch. ex structuræ nexu et Herodoti more reformetur: ὁ δὲ Ἀματις τῇ δυνάμει τῶν Περσίων ἀχθόμενος III. 1. οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ VI. 35. iunge Gronovii observata II. 103. WESS. — At nihil, quod huc faciat, observavit ibi Gronov. nisi quod ἀχθεσθαι dativo casui iungat Herodot. II. 103, 12. et cap. 173, 5. Nulla autem caussa fuit, cur sperneretur compositum verbum κατὰχθεσθαι, quum praesertim h. l. in particula καὶ non modo vis nulla inesse possit, sed et structura orationis magis respuat illam, quam requirat; iuncta enim intelligi debent ista, ἀνασπενάξαι καταχθόμενον τῷ ἔργῳ. Alia ratio est c. 174, 7. ubi καὶ suo loco stabat, sibi que ex usu Nostri respondebant duo orationis membra, πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἀλίσκετο, πολλὰ δὲ καὶ ὑποφύγισκε. S. 25. ἐνθυσιστὸν) Aut fallor, aut aliunde non poterit adfirmari, nisi dubia Grammaticorum auctoritate. Ἐνθυσιστὸν in Suidae Lex. redditur ὑποπτον: et Pollux [II. 231.] legisse videtur in Thucydidis V. cap. 32. ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις ξυμφοράς: ubi, quod Codices praebent et Edd. ἐνθυμούμενοι, Polluci quoque restituendum putabat Iungermannus. In ἐνθύμιον Herodotei Codices si conspirarent, ego sane vulgatae vocem anteferrem in talibus usitatam, etiam Herodoto VIII. cap. 54. εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἰρόν: de qua forma loquendi egerunt Aem. Portus Dict. Ion. Duker. in Thucyd. VII. 18. et in Ind. Thucydid. Wasseus. Ammonio pag. 53. citatus Antiphon ἐν τοῖς Φονικοῖς, ἐπὶ τοῦ προστροπαίου vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. VALCK. — Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμιζεσθαι, (quod Suidas etiam ex Dione adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adiectivum ἐνθυμιστὸν suspectum habeamus. S.

CAP. CLXXVI. 6. Αἰθιοπικοῦ ἑνὸς λίθου) Spectabilius hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapidē Aethiopico? Marmoris eius in Pyramidum et Propylaeorum substructionibus frequens in Aegypto usus,

Mycerini Pyramis λίθον ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. [ubi vide notata ad c. 134, 3.] Inter alias spectatior Aethiopis lapidibus scribit Plinius N. Hist. XXXVI. 12. Lapidum color erat niger, aut varius, ποικίλος cap. 127., sed magnae durities laborem operi reddebat sumtuosior: δυστέργαστος πολυτελῆ τὴν πραγματείαν παρέσχε in Strabon. XVII. pag. 1161. D. [pag. 808. ed. Cas.] αὐτοῦ, quod est in aliis, ex scripturae compendio restat. Mox [l. 8.] Laurentius, hinc et hinc magni illi adsistentes ex libri sui ὁ δ' ἐνθὲν τοῦ μεγάλου, i. e. colossi, supra descripti: cui scripturae, alioqui notabili; Codd. calculum negant. Cl. de Pauw potius censuit. WESS. — Et ego parum absum ut unice verum putem μέγαλον: quo etiam refertur id, quod continuo adiicitur, λίθινος ἕτερος τοσοῦτος: ubi λίθινος indicare videtur, alterum ex vulgari lapide fuisse confectum. S.

CAP. CLXXVII. 4. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι etc.)

Lege Diodorum I. 31. Aegypti felicitatem, Amasidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus Noster accepit, multa dissimulantibus, et ultima eius regis nimium quantum augmentibus. Certiora et longe diversiora Jeremiae et Ezechielis oracula docent; de quibus docte Iac. Perizonius, V. Cl., Origin. Aegypt. cap. ult. WESS.

7. ὅθεν βιβαιοῦται) Me quidem iudice, ferri nequit: si plures dant Codices, scripsisse forsitan videbitur, ἀποδεικνύναι ἕτερος ἑκάστου --- ὅθεν (isthoc anno nimirum) βιβιωται. vid. Cl. D'Orvillius in Charit. pag. 190. Commodum quoque cum Reiskio legi posset ὅθεν οἱ βιοῦται, sive ὅθεν βιβαιοῦται, quonam quaestu sustentaretur: ἀποδεικνύντα ὅθεν ζῆ, habet de re eadem loquens Aelianus Var. Hist. IV. [c. 1.] λέγον δάσονται, πόθεν --- διαζῆ, Diogen. Laërt. VII. 168. ἀπὸ τίνων ἕκαστος περιζῆται τὸν βίον, Diodor. Sic. I. [c. 77.] pag. 88, 40. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀναγκαῖα Homero dicuntur βίος, teste Porphyrio Schol. ad 'Il. χ'. 431. et usitatus τὸ περιζῆσθαι τὸ πρὸς τὸν βίον, βιοτιύειν dicebatur. Quid Aegyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, Iac. docet Perizonius V. Cl. ad Aeliani Var. X. 14. Quam ex Aegypto petitam civibus suis tulisse traditur Solon, lex Draconi potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Cl. Wesseling ad Diodor. I. p. 88. et Io. Taylor Lect. Lys. p. 707 seq. Eandem apud alios etiam populos viguisse ante Perizon.

ostenderat Nic. *Abramus* ad Ciceron. Or. pro P. Sextio cap. 48. Miror adeo quod scribit *Aristides* T. II. p. 157. νόμος παρ' ὑμῶν (Athenienses adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μόνους ἴσθιν, ὁ γραφὰς πεποικωὺς ἀργίας. VALCK.

CAP. CLXXVIII. 4. ἔδωκε Ναύκρατι πόλιν) *Eusebius* Chron. urbis initia inmani anachronismo in Olymp. vi. 4. refert, notatus ab ill. *Scaligero* Animadv. pag. 73. *Strabo* vero XVII. p. 1153. [p. 801. extr. ed. Cas.] *Milesii*, inquit, καταναυμαχίσαντες Ἰναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατον. [Ναύκρατιν recte ed. Lips.] *Inarus* res Aegyptias conturbavit *Artaxerxis* Longimani tempore. Sic multis annis *Amasidis* regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si *Κρίσις* Ναυκράτους *Apollonii* Rh. superesset, discuti posset commodius. Ἐδωκε χώρους [l. 6.] non utique improbum; [Cf. *Var. Lect.*] certe mutantis ratio praegnans non est. WESS.

13. προστάτας τοῦ ἐμπορίου) *Naucratitae* inter civitatis rectores suum sibi Τιμᾶρχον habuerunt apud *Athen.* IV. 13. ab his emporii praefectis, modo ne fallat *Cl. Edm. Chishull* coniectura *Antiq. Asiat.* p. 100, titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem *Naucrati* et *Τειι-Τιμοῦχοι* et *Τιμουχέοντες* curaverint, decerni non potest. Προστάται τοῦ ἐμπορίου (PRAEFECTOS MERKATORUM ex *Reines.* lapide *Cl. V.* 16. dicere liceat) communi plurium civitatum suffragio legebantur, ut negotiatorum rebus attenderent, et arbitri essent litium; quales recentior aetas in portubus et emporiis, descriptos in *Consolato del Mare* cap. 1. et seq., vidit et habet plures: fortassis etiam superior. Fuit enim in Delo ΣΥΝΘΑΟΣ ΤΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΕΜΠΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΑΗΡΩΝ ap. *Sponium* *Miscell. Erud. Antiq.* p. 344. cui suus utique praefectus. Athenis decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpendierint, docemur ab *Aristotele* apud *Harpocratem* in voce Ἐπιμελ. WESS.

CAP. CLXXX. 3. ὁ γὰρ πρότερον ἰὼν - - κατεκῆν) *Sustuli* inutilem parentheseos, his circumdatam, notationem. Satis est iusta punctio. Coniiciunt statim docti viri, *Pavius*, πλανώμενοι τε οἱ Δελφ. *Reiskius*, οἱ δὲ, οἱ Δ. De *Delphico* fano, ab *Alcmaeonidis* instaurato, inferius V. 62. *Pausan.* X. 5. et pererudite *Dion. Petavius* in *Themistii* Or. IV. p. 391. WESS. — *Cremati* templi mentio facta

I. 50, 17. In ed. Steph. et aliis ante *Wess.* parenthesi inclusa erant verba ὁ γὰρ πρότερον - - κατεκάν, post παρασχέιν vero minori puncto distinguebatur oratio: *Wesselingius* sublati parentheseos signis minus punctum servavit, et sic quoque Reiz. et Borh. Nos cum *Schaef.* post παρασχέιν maius punctum posuimus, quo finiretur ibi periodus, cuius apodosis (ut frequenter alibi) particulam δὲ ex protasi repetitam haberet. Commodius factum foret, si omnia ista, ὁ γὰρ πρότερον - - παρασχέιν, signis parentheseos circumdarentur, ut apodosis ab istis πλυνόμενοι δὲ incipere intelligeretur. S.

8. στυπτηρίας τάλαντα certa praestant codicum consensiones, quibus *Medicei* compendiosa lectio melior censeretur non debuerat. Vide ad *Diodori* V. 10. *WESS.*

CAP. CLXXXI. 5. Βάττω, οἱ δ' Ἀρκεσίλω) Verius puto Βάττω τοῦ Ἀρκεσίλω, *Batti* *Arcesilai* F. quem in modum *Arch. Vind. Vall.* Res et tempus congruunt optime, siquidem *Battus* ille aequales habuit *Aprien* et *Amasin*, *Nostro* auctore IV. 159.: *Batti* filium, *Arcesilaum*, minor aetas excludit. Filiam *Ladicen*, *Amasidis* coniugem, *Λαδίκην* aut *Λευδίκην* vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet *Luc. Holstenius* LADICEON numum ad *Stephan. Byz.* [p. 188.] et ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΥΚΟΝ est in *Gudii* vetere lapide: urbem LAUDICIAM et LADICIAM pingunt mssti *Itinerarii Antonini*. *WESS.*

11. καὶ ἐστὶ τοι οὐδεμία μηχανή) Inconmodum, quo *Med.* ἔστι τι premebatur, cessat: neque amplius offendet ὑπολύναι, quod olim operarum vitium opinabar, sed *Mediceo*, etsi tacitum habuerit vir *Celeb.*, debetur. Iam γυναικίων *Arch.* si cui scabrum tinniat, χιλιαδίων, μυριαδίων, ἀνδρείων, et quae alia *Portus* stipavit, recordetur. Ἐν τῷ νηῷ in re dubia nolui sollicitare, adposito paene, cuius se auctorem profitetur *Gronovius*, cultissimo *Epigrammate*. *WESS.*

21. ἐς ἐμὲ ἢν σόον) Non excidit memoria καὶ ἐς ἐμὲ ἥσαν σῶαι I. 66. [in quod ibi mssti omnes consentiunt.] Puto Ionici et veteris usus vocabulum [σόος] redire in possessionem debere. Reddunt schedae V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. Ἐξω τετραμμένον in Latinis extra urbem *Cyrenensem* posita ex *Laurentio*, qui ἰδρυμένον invenit. Si τετραμμένον locum non

migravit, statuam notabit vultu extra urbem verso, sive spectantem loca suburbana. Verum in talibus saepe anceps electio. WESS.

CAP. CXXXII. 11. τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας) Ipsi Danao dedicationem tribuit *Callimachus* apud *Euseb.* Pr. Euang. III. 8. in Epigrammate, quo de ad eius Poëtae fragmenta *R. Bentleius* Vir Cl. p. 357. — Vide *Callim.* Fragm. CV. p. 477. ed. Ernest. Mox l. 12. ἰδεῖσθαι me invito editum est, quum ἰδεύσασθαι voluissem, ut in *Var. Leet.* significavi. Conf. Adnot. ad II. 42, 1. S.

13. Ἐστὶ δὲ Κύπρον) *Cyprum*, ab Amaside occupatam, non praeteriit *Diodor.* I. 68. Quod autem librum terminat ἐς Φόβου ἀπαγωγὴν, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud *Priscum Patric.* in Exc. *Hoesch.* p. 22. 26. etc. *Procopium* Bell. Goth. I. 5. p. 10. 23. etc. *Agathiam* I. p. 13. veterum studiosos imitatores. WESS.
